รายงานการดำเนินงาน ของรัฐต่อสาธารณะรายปี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

คำนำ

รายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี กรมราชทัณฑ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยมีความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์และนโยบายกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐ ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์มีเจตนารมณ์ให้รายงานฉบับนี้มีส่วนช่วยอำนวยประโยชน์แก่หน่วยงาน องค์กร ส่วนราชการ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจทั่วไปในการนำไปศึกษาข้อมูล รวมทั้งสร้างเสริมความเข้าใจอันดีต่อการดำเนินภารกิจของกรมราชทัณฑ์ และการให้โอกาสแก่ผู้ที่จะพ้นโทษต่อไป

สารบัญ

คณะผู้บริหารกรมราชทัณฑ์		5
ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์		7
ส่วนที่ 1	ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน	9
ส่วนที่ 2	ผลการปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์	29
ส่วนที่ 3	รายงานทางการเงิน	438
ส่วนที่ 4	สถิติผู้ต้องขัง	443
คณะผู้จัดทำ		452

คณะผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ปี 2568

นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

พันตำรวจโท เชน กาญจนาปัจจ์
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

นายชาญ วชิรเดช
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

นายสมบูรณ์ ศิลา
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

นายยุทธนา นาคเรืองศรี
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์

คณะผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2569

ประวัติความเป็นมาของกรมราชทัณฑ์

สมัยก่อนรัชกาลที่ 5

ในยุคก่อนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจการเรือนจำได้สังกัดอยู่ตามส่วนราชการต่างๆ สอดคล้องกับการปกครองแบบจตุสดมภ์ คือ แบ่งเป็นเรือนจำกรุงเทพฯ และเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอก เรือนจำกรุงเทพ มี 2 ประเภท คือ “คุก” เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป อยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ส่วน “ตะราง” ใช้เป็นที่คุมขังผู้ต้องขังที่มีโทษต่ำกว่า 6 เดือน หรือนักโทษที่มิใช่ผู้ร้ายสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ที่บังคับกิจการนั้น ๆ ส่วนการเรือนจำในหัวเมืองชั้นนอกมีที่คุมขังผู้ต้องขังเรียกว่า “ตะราง” การคุมขังอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการเมืองหรืออาจส่งต่อให้กระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงกลาโหม รับตัวไปคุมขังแล้วแต่กรณี

พ.ศ. 2444

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการปรับปรุงระเบียบราชการใหม่ โดยโปรดให้สร้างคุกใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองมหันตโทษ” และให้สร้างตะรางใหม่ขึ้นเรียกว่า “กองลหุโทษ” สังกัดกระทรวงนครบาล และในปี พ.ศ. 2444 (ร.ศ.120) ได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ” ขึ้น เพื่อให้การจัดการเรือนจำเป็นไปอย่างเรียบร้อยยิ่งขึ้น

พ.ศ. 2458

13 ตุลาคม 2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตรา “พระราชบัญญัติจัดตั้งกรมราชทัณฑ์” โดยพระยาชัยวิชิตวิศิษฏ์ธรรมธาดา (ขำ ณ ป้อมเพชร์) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก

พ.ศ. 2469

ในปี พ.ศ. 2469 ได้เกิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจ งบประมาณรายได้รายจ่าย ไม่ได้ดุลยภาพกัน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยุบกรมราชทัณฑ์และให้ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม และต่อมาได้โอนกรมราชทัณฑ์ไปเป็นแผนกหนึ่ง (แผนกราชทัณฑ์) สังกัดกระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. 2479

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 การราชทัณฑ์ได้ยกฐานะเป็นกรมราชทัณฑ์ และมีการตราพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

พ.ศ. 2545

ในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการปฏิรูประบบราชการ จึงได้โอนย้ายกรมราชทัณฑ์มาสังกัดกระทรวงยุติธรรม

ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

วิสัยทัศน์ของกรมราชทัณฑ์

"องค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล เพื่อปกป้องและคุ้มครองสังคม"

พันธกิจกรมราชทัณฑ์ มีดังนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชนสอดคล้องมาตรฐานสากล
2. แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

อำนาจหน้าที่

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแล ตามหน้าที่ และอำนาจของกรมให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยาและหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรม หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ลักษณะงานพิเศษของงานราชทัณฑ์

1. ปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง

กรมราชทัณฑ์ ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำที่สุดที่สามารถจะปฏิบัติงานได้ ส่วนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอีกวันละ 16 ชั่วโมง และในวันหยุดราชการ กรมราชทัณฑ์ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการปกติทุกตำแหน่งมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ ทำให้ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถานต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างตรากตรำกว่าข้าราชการอื่น จึงก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย หมดไฟในการปฏิบัติงานและไม่มีเวลาให้กับครอบครัวอย่างเพียงพอ

2. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง อาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและถูกต้องแม่นยำ จะเกิดความผิดพลาดไม่ได้

การรับหมายศาล การรับ-ปล่อย-ตรวจค้นตัวผู้ต้องขัง การคำนวณวันพ้นโทษ/การลดวันต้องโทษ และการดำเนินงานด้านอื่นๆ เช่น การประหารชีวิตนักโทษเด็ดขาด เป็นงานที่ต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบจะผิดพลาดไม่ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความชำนาญและประสบการณ์เฉพาะทาง

3. ปฏิบัติทันที ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันการปฏิบัติได้

ภารกิจหลักที่สำคัญประการแรกของกรมราชทัณฑ์ คือ การควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี กรมราชทัณฑ์ไม่อาจปฏิเสธการรับตัวผู้ต้องขังไว้ในความควบคุมได้ แม้เรือนจำจะมีอัตรากำลังหรือสถานที่ควบคุมไม่เพียงพอก็ตาม ประกอบกับการควบคุมหรือการปล่อยตัวผู้ต้องขังจะต้องทำในทันทีที่ได้รับหมายศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย จะผ่อนผันไปดำเนินการในวันอื่นไม่ได้ ข้าราชการเรือนจำฯ จึงต้องปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นโดยพลัน แม้ว่าจะเลยเวลาราชการ หรือขาดแคลนอัตรากำลังก็ตาม ทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระหนักและเกิดความกดดันสูง

4. มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับเป็นพลเมืองดีของสังคม

การแก้ไขพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดานเป็นงานที่ยากยิ่ง เนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สะสมพฤติกรรมความคิดและจิตสำนึกในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลายาวนาน เป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ ดื้อด้าน พฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น งานด้านการอบรมแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัย เปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป จึงเป็นงานที่ถือได้ว่ามีความยากมากเป็นพิเศษ

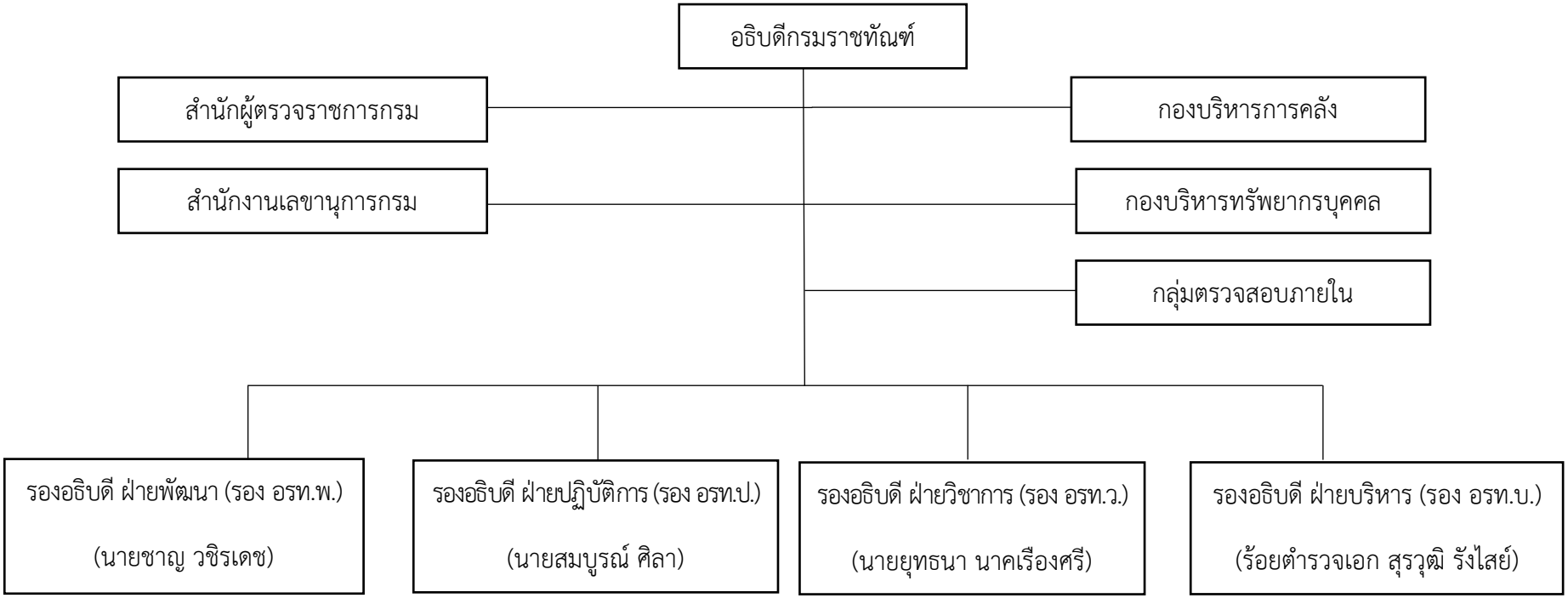
5. มีผลกระทบต่อความมั่นคงและปลอดภัยของสังคม

ลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์ หากการปฏิบัติหน้าที่เกิดความบกพร่องหรือเกิดความผิดพลาดขึ้น เช่น ผู้ต้องขังแหกหักหลบหนี ปล่อยผู้ต้องขังผิดตัว หรือระบบแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิด สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม

6.เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ เป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 พระราชพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2506 ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2478 รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้ององค์การสหประชาชาติตามความเหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ยังต้องติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนองค์กรเอกชนและส่วนราชการอื่นๆ

โครงสร้างกรมราชทัณฑ์

ส่วนกลางกรม จำนวน 15 หน่วยงาน

เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่ง แยกตามประเภท

ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ 15	เรือนจำกลาง 13	เรือนจำพิเศษ 4	เรือนจำจังหวัด 50
ทัณฑสถาน 24	สถานกักขัง 4	สถานกักกัน 1	เรือนจำอำเภอ 26

จำนวนเจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

จำนวน 14,015 คน

ข้าราชการส่วนกลางกรม		ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถาน		ลูกจ้างประจำ		พนักงานราชการ	
ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
270	236	9,022	2,717	71	2	857	840

แผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 ของกรมราชทัณฑ์

แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน		
แนวทางการพัฒนา	**กอง**	**แผนงาน/โครงการ**
1. พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล	กองทัณฑวิทยา	- โครงการผู้ต้องขังได้รับควบคุม ดูแล -โครงการอำนวยการปฏิบัติงานด้านทัณฑวิทยา - โครงการก่อสร้างและปรับปรุงเรือนจำเพื่อเสริมความมั่นคงในการควบคุม - โครงการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ - โครงการสืบสวนขยายผลตามคำร้องเรียน ร้องทุกข์ การรายงานข่าวสาร หรือข่าวพาดพิงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติดภายในเรือนจำ
	กองทัณฑปฏิบัติ	- โครงการส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง
	กองบริหารการคลัง	- โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง
	กองบริการทางการแพทย์	- โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขัง ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ - โครงการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข - โครงการบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข
	กองพัฒนาพฤตินิสัย	- โครงการพัฒนาระบบตรวจประเมินมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
2. สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ	กองทัณฑปฏิบัติ	-โครงการปฏิบัติงานด้านการเลื่อน-ลดชั้นนักโทษเด็ดขาด -โครงการดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขัง - โครงการย้ายผู้ต้องขังเพื่อการบริหารโทษ -โครงการปฏิบัติงานด้านการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ออกทำงานจ่ายนอก และการลงหุงต้มอาหาร -โครงการปฏิบัติงานด้านการพักการลงโทษ - โครงการปฏิบัติงานด้านการลดวันต้องโทษ -โครงการการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เฉพาะราย - โครงการบริหารและอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานทัณฑปฏิบัติ

แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน		
แนวทางการพัฒนา	**กอง**	**แผนงาน/โครงการ**
3. พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม	กองบริหารทรัพยากรบุคคล	- โครงการบริหารงบบุคลากรภาครัฐเพื่อประสิทธิภาพงานราชทัณฑ์ - โครงการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพในการขับเคลื่อนภารกิจงานราชทัณฑ์ - โครงการการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพข้าราชการ
	สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์	- โครงการพัฒนาสมรรถนะหลักพื้นฐาน (Core Competencies) - โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies) - โครงการพัฒนาสมรรถนะนักบริหาร (Professional Competencies) - โครงการอำนวยการปฏิบัติงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ - โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรราชทัณฑ์มุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	- โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
	กองวิชาการและพัฒนานวัตกรรมราชทัณฑ์	- โครงการพัฒนางานวิชาการและนวัตกรรม
4. พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล	สำนักงานเลขานุการกรม	- โครงการบูรณาการพัฒนางานด้านจิตอาสาของกรมราชทัณฑ์ที่สอดคล้องกับโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดีด้วยหัวใจ” - โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ - โครงการพัฒนางานประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ภาพลักษณ์ใหม่กรมราชทัณฑ์ - โครงการอำนวยการสนับสนุนภารกิจของผู้บริหารและการปฏิบัติงานสำนักงานเลขานุการกรม
	กองกฎหมาย	- โครงการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์
	กองบริหารการคลัง	- โครงการบริหารจัดการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์ - โครงการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและพัสดุ
	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน.	- โครงการขับเคลื่อนนโยบายตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ - โครงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์

แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน		
แนวทางการพัฒนา	**กอง**	**แผนงาน/โครงการ**
	กลุ่มตรวจสอบภายใน	- โครงการตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ
	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	- โครงการพัฒนากรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรสมรรถนะสูง
	กองพัฒนาพฤตินิสัย	- โครงการอำนวยการปฏิบัติงานหลักในการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง
	สำนักผู้ตรวจราชการกรม	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการงานราชทัณฑ์
	กลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์	- โครงการป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้
	กลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์	- โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
5. พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์	สำนักงานเลขานุการกรม	- โครงการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการระบบสารบรรณกรมราชทัณฑ์
	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	- โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงาน บริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประสิทธิภาพงานราชทัณฑ์ - โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับบริหารจัดการข้อมูลผู้ต้องขังและเชื่อมโยงข้อมูลภายในกระบวนการยุติธรรม ระยะที่ 2
	กองทัณฑวิทยา	- โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง (SMART PRISON)

แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ		
แนวทางการพัฒนา	**กอง**	**แผนงาน/โครงการ**
1. บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม	กองพัฒนาพฤตินิสัย	- โครงการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง
2. เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ	กองพัฒนาพฤตินิสัย	- โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม - โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาห้องสมุดเรือนจำ - โครงการพัฒนาการ แก้ไข ฟื้นฟู ผู้ต้องขังด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ - โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขังและขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล - โครงการขับเคลื่อนศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง		
แนวทางการพัฒนา	**กอง**	**แผนงาน/โครงการ**
1. ป้องกันปัญหายาเสพติดและบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด	กองบริการทางการแพทย์ /กองทัณฑวิทยา /กองพัฒนาพฤตินิสัย	- โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ ประกอบด้วยโครงการย่อย ดังนี้ - โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ (กพ.) - โครงการตรวจค้นป้องปราบเรือนจำและทัณฑสถาน (กทว.) - โครงการโปรแกรมการแก้ไขผู้ค้ายาเสพติดให้กับผู้ต้องขังคดียาเสพติด (กพน.)
	กองบริการทางการแพทย์	- โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด
2. การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	กองทัณฑวิทยา	-โครงการอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

“รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกกำลังสอง สร้างคนดีคืนสังคม”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ยังคงขับเคลื่อนนโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลง” ต่อเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยได้ดำเนินการในรูปแบบยกกำลังสอง **“รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติยกกำลังสอง สร้างคนดีคืนสังคม”** กล่าวคือ ขับเคลื่อนงานในมิติที่สามารถดำเนินการได้ดีในระดับหนึ่ง ด้วยการเพิ่มจุดเน้นที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการในส่วนที่ยังไม่ครบถ้วนให้สำเร็จ รวมถึงแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น อาทิ ความมั่นคงปลอดภัยของเรือนจำ สุขภาวะของผู้ต้องขังในเรือนจำ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง การฝึกวิชาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ปัญหาอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง การสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ และการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ รวมทั้งยกระดับงานในหลายมิติที่ได้ดำเนินการจนประสบผลสำเร็จให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น การดำเนินโครงการพระราชทานต่าง ๆ การจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและให้ความช่วยเหลือภายหลังพ้นโทษ ตลอดจนขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรมให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมดังเช่นปีที่ผ่านมา

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดนโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ภายใต้แนวคิด **“รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกกำลังสอง สร้างคนดีคืนสังคม”** โดยมีนโยบายเน้นหนัก ประกอบด้วย “ขับเคลื่อนโครงการพระราชทาน พัฒนาสู่ Smart Prison ยกระดับดัชนีนิติธรรม (Rule of Law) ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยผู้ต้องขัง นำร่องการศึกษาต้นแบบ และสร้างความเป็นเลิศทางอาชีพ ส่งคืนคนคุณภาพ สู่สังคม สรรค์สร้างภาพลักษณ์ผ่าน Soft Power มุ่งสู่องค์กรยุคใหม่อย่างยั่งยืน”

มิติที่ 1 การดำเนินการโครงการพระราชทานอย่างต่อเนื่อง

ขับเคลื่อนการดำเนินโครงการพระราชทาน ตั้งแต่โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว โคกหนองนา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์ โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา โครงการ TO BE NUMBER ONE ไปจนถึงโครงการกำลังใจในพระดำริฯ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ อย่างหาที่สุดมิได้ที่ทำให้หน่วยงานทุกภาคส่วนได้เข้ามาทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดพื้นฐานสำคัญ ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมให้แก่ กรมราชทัณฑ์ซึ่งจะต้องดำเนินการ ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 **โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์** เน้นหนักในเรื่องการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวชในผู้ต้องขังอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยเฉพาะในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ด้วยการจัดโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูอย่างเหมาะสม รวมทั้งขับเคลื่อนการจัดตั้งสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดโดยได้จัดตั้งเรียบร้อยแล้ว จำนวน 133 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้ง จำนวน 2 แห่ง นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานต่างๆ ดังนี้

- จัดทำชุดสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ต้องขัง (โดย สปสช.) กล่าวคือ ผู้ต้องขังทุกคนต้องได้รับการคัดกรองโรค (เช่น วัณโรค HIV ซิฟิลิส ไวรัสตับอักเสบซี โรคไม่ติดต่อ โรคจิตเวช) ตั้งแต่แรกเข้าและก่อนพ้นโทษ

- การพัฒนาสถานพยาบาลเรือนจำให้ดูแลผู้ป่วยได้ (Home Ward) ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่า สถานพยาบาลเรือนจำและโรงพยาบาลแม่ข่าย มีความพร้อมจัดทำ Home Ward ได้ครบ 100% อย่างไรก็ตามยังคงมีอุปสรรคสำคัญ คือโรงพยาบาลแม่ข่าย 26 แห่งยังไม่เริ่มดำเนินการ ทำให้เรือนจำดำเนินการต่อไม่ได้

- การประเมินมาตรฐานรับรองคุณภาพสถานพยาบาล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สถานพยาบาลเรือนจำ ผ่านการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุขแล้ว 66 แห่ง อย่างไรก็ตามอุปสรรคสำคัญสำหรับเรือนจำและทัณฑสถานในกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง ยังประเมินไม่ได้เพราะระบบของกรมการแพทย์ (กระทรวงสาธารณสุข) ยังไม่ครอบคลุม

- การใช้ระบบแพทย์ทางไกล (Telemedicine) ติดตั้งระบบครบทุกแห่งแล้ว 143 แห่ง

- การลงทะเบียนสิทธิการรักษาหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ผู้ต้องขังลงทะเบียนสิทธิฯ ได้เกินกว่าร้อยละ 90 (โดยต้องลงทะเบียนให้เสร็จภายใน 30 วันหลังรับตัวเข้าใหม่)

- การเข้าถึงระบบสารสนเทศโรงพยาบาล (HIS : Hospital Information Systems) มีจำนวนทั้งสิ้น 123 แห่ง มีการเชื่อมระบบข้อมูลกับโรงพยาบาลแม่ข่ายระบบ JHCIS จำนวน 56 แห่ง ระบบ HosXP PCU จำนวน 34 แห่ง ระบบ HosXP จำนวน 24 แห่ง ระบบ EMR จำนวน 8 แห่ง ยังขาดอีก 19 แห่ง อุปสรรคสำคัญกล่าวคือ โรงพยาบาลแม่ข่ายไม่พร้อมเชื่อมต่อ เรือนจำขาดแคลนคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม และขาดแคลนงบประมาณ

- การตรวจเยี่ยมของคณะกรรมการมูลนิธิฯ นำโดย พลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา และคณะกรรมการมูลนิธิฯ ดังนี้

เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ทัณฑสถานหญิงกลาง และทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	วันที่ 21 พฤศจิกายน 2567
เรือนจำกลางนครปฐม	วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568
เรือนจำกลางยะลา เรือนจำกลางปัตตานี และเรือนจำจังหวัดนราธิวาส	วันที่ 21 มีนาคม 2568
เรือนจำกลางสมุทรสงครามและเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร	วันที่ 8 พฤษภาคม 2568
เรือนจำกลางกำแพงเพชรและเรือนจำจังหวัดพิจิตร	วันที่ 17 กันยายน 2568

โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว โคกหนองนา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการพระราชทานโครงการ "โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์" เพื่อเป็นหลักสูตรสำหรับเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยแก่ผู้ต้องขังที่จะได้รับการปล่อยตัวตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 - 2565 (จำนวน 5 ฉบับ) มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 208,500 คน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และต่อเนื่องถึงปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีการจัดการฝึกอบรมโครงการพระราชทานฯ ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2567 จำนวน 6 รุ่น ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม - 10 ธันวาคม 2567 มีผู้ต้องขังที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ เข้ารับการฝึกอบรมรวมจำนวนทั้งสิ้น 33,966 คน

โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา

กรมราชทัณฑ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานโครงการห้องสมุดพร้อมปัญญาให้กับกรมราชทัณฑ์ โดยเสด็จเปิดห้องสมุดพร้อม

ปัญญา เรียบร้อยแล้ว จำนวน 30 แห่ง นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ยังมีนโยบายในการส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนา แก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ให้มีความรู้ ทักษะ มีวิชาชีพติดตัว สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดี โดยให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาทางเลือกให้แก่ผู้ต้องขัง ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere/Anytime) ตลอดจนร่วมพัฒนาห้องสมุดเรือนจำให้มีมาตรฐานสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งพัฒนาความรู้ทางอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

โครงการกำลังใจในพระดำริฯ มีจุดเริ่มต้นมาจากการที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงมีความสนพระทัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงและเด็กในกระบวนการยุติธรรม โดยเมื่อครั้งที่เสด็จเยี่ยมและประทานสิ่งของแก่ผู้ต้องขังหญิงและเด็กติดผู้ต้องขัง ณ ทัณฑสถานหญิงกลาง เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 ทรงได้สัมผัสกับชีวิตของผู้ต้องขังที่ขาดโอกาส จึงเกิดเป็นแรงบันดาลพระทัยในการให้ความช่วยเหลือประชากรกลุ่มเปราะบางเหล่านี้

โครงสร้างและกิจกรรมหลักของโครงการ

โครงการกำลังใจฯ ดำเนินงานครอบคลุมทุกมิติของกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วยโครงการย่อยที่สำคัญ ดังนี้

โครงการแม่และเด็ก มีการจัดตั้งมุมแม่และเด็ก เตรียมความพร้อมก่อนคลอดให้ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์และอนุญาตให้เด็กติดผู้ต้องขังอยู่กับมารดาได้ เพื่อเสริมสร้างความผูกพันระหว่างแม่และบุตร

โครงการเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พุทธศักราช 2553 ได้มีการเสด็จเป็นองค์ประธานเริ่มโครงการกำลังใจในพระดำริฯ ณ เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง จังหวัดชัยนาท โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำเป็นครั้งแรก

โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ดำเนินการพัฒนาฝีมือให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 30 แห่ง ใน 28 จังหวัด เพื่อส่งเสริมการมีงานทำและการฝึกอบรมทักษะอาชีพในด้านต่างๆ รวมถึงจูงใจให้นายจ้างรับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน

โครงการพัชรธรรม โครงการพัชรธรรม ซึ่งดำเนินการมาแล้วกว่า 10 ปี มีวัตถุประสงค์ในการนำหลักธรรมะมาช่วยเหลือสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ต้องขังชายและหญิงในเรือนจำและทัณฑสถานต่างๆ รวมทั้งเด็กที่ติดผู้ต้องขัง โดยทรงเห็นว่าธรรมะจะช่วยพัฒนาจิตใจผู้ที่กระทำผิดได้อย่างตรงจุด ช่วยสร้างความเข้มแข็งและความมีสติรู้จักผิดชอบมากขึ้น

โครงการจิตอาสา กำลังใจ พัชรธรรม โครงการจิตอาสา "กำลังใจ พัชรธรรม" เป็นการต่อยอดจากโครงการพัชรธรรม โดยผู้ที่ผ่านการอบรมโครงการพัชรธรรมในเรือนจำและทัณฑสถาน เมื่อพ้นโทษไปแล้วมีความมุ่งมั่นที่จะบรรพชา-อุปสมบท เพื่อกล่อมเกลาจิตใจทั้งในทางธรรมและทางโลก

การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตลอดระยะเวลา 19 ปี โครงการกำลังใจในพระดำริฯ ได้ขับเคลื่อนการทำงานอย่างครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำของกระบวนการยุติธรรมให้เป็นระบบ ผ่านนวัตกรรมและผลลัพธ์ที่โดดเด่น ทั้งในมิติของการพัฒนาผู้ต้องขัง การฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และการสร้างมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชน

นอกจากนี้ พลอากาศเอก สมคิด สุขบาง กรมวังผู้ใหญ่ประจำพระองค์ ในฐานะรองประธานคณะกรรมการกองทุนกำลังใจฯ ยังคงลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการกำลังใจฯ ในเรือนจำทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ทัณฑสถานหญิงสงขลา	วันที่ 18 กันยายน 2567
เรือนจำกลางระยอง	วันที่ 15 ตุลาคม 2567
เรือนจำจังหวัดสุโขทัย	วันที่ 30 ตุลาคม 2567
เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี	วันที่ 14 พฤศจิกายน 2567
เรือนจำจังหวัดภูเก็ต	วันที่ 20 มกราคม 2568
เรือนจำกลางขอนแก่น	วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568
เรือนจำกลางเชียงราย	วันที่ 6 มีนาคม 2568
เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร	วันที่ 2 เมษายน 2568
เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์	วันที่ 10 เมษายน 2568
เรือนจำกลางราชบุรี	วันที่ 6 พฤษภาคม 2568
เรือนจำจังหวัดน่าน	วันที่ 10 มิถุนายน 2568
เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	วันที่ 2 กรกฎาคม 2568
เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	วันที่ 22 สิงหาคม 2568

โครงการ TO BE NUMBER ONE

กรมราชทัณฑ์ ได้น้อมนำแนวทางโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ มาปรับใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 โดยดำเนินงานภายใต้แนวคิด“ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ” ทั้งจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อาศัยกระบวนการกลุ่มให้เกิดความพร้อมกับการพัฒนาทักษะต่างๆ อาทิ การควบคุมอารมณ์ และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา แสดงออกได้อย่างเหมาะสมและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต มีความสงบสุขทางใจ รวมทั้งให้ผู้ต้องขังมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ ได้รับความรู้ในเรื่องพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเข้มแข็ง ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งขณะต้องโทษ และกลับเป็นคนดีคืนสู่สังคมภายหลังพ้นโทษได้ กรมราชทัณฑ์ได้ขยายเครือข่ายการดำเนินงานโครงการดังกล่าวไปยังเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง เพื่อเป็นการสืบสานพระปณิธานของทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการให้ต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนตลอดไป ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมราชทัณฑ์ได้เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานเป็นครั้งแรก มีเรือนจำและทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด จำนวน 41 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีเรือนจำและทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด จำนวน 79 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีเรือนจำและ ทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด จำนวน 98 แห่ง และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีเรือนจำและทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด จำนวน 108 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าร่วมประกวด จำนวน 59 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าร่วมประกวด จำนวน 109 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีเรือนจำและทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด จำนวน 117 แห่ง และปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีเรือนจำและ ทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด จำนวน 128 แห่ง ซึ่งสำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE กรมสุขภาพจิต ในฐานะเลขานุการโครงการ TO BE NUMBER ONE ได้จัดการประกวดดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการรับรู้ และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน และการผลักดันนโยบายด้านการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

มิติที่ 2 ยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในเรือนจำและสถานที่ควบคุม

โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง (Smart Prison) มีการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการจัดทำแผนที่เรือนจำในรูปแบบ 3 มิติ และโครงการจัดซื้อกล้องบุคคลพร้อมระบบบันทึกข้อมูล (Body Camera)

สำหรับโครงการจัดทำแผนที่เรือนจำในรูปแบบ 3 มิติ กรมราชทัณฑ์ได้นำสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เข้าดำเนินการสำรวจ วัดพื้นที่ พร้อมทั้งเก็บรายละเอียดสิ่งก่อสร้างและบริเวณที่สำคัญภายในเรือนจำและทัณฑสถานตามสัญญาจ้างฯ ระหว่างวันที่ 9 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2568 ครอบคลุมเรือนจำและทัณฑสถานทั้งหมด 10 แห่ง ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เรือนจำกลางนครปฐม เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำจังหวัดจันทบุรี เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี เรือนจำจังหวัดภูเก็ต เรือนจำจังหวัดนราธิวาส และเรือนจำกลางพัทลุง ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลครบถ้วนทั้ง 10 แห่งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2568 ได้มีการดำเนินการส่งมอบงานและจัดอบรมวิธีการ ใช้งานและติดตั้งโปรแกรม Unity Interactive Software งานแผนที่เรือนจำ 3 มิติ ให้แก่เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 10 แห่ง ณ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนอุปกรณ์กล้อง VR ได้ดำเนินการส่งมอบให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 10 แห่งครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว

สำหรับโครงการจัดซื้อกล้องบุคคลพร้อมระบบบันทึกข้อมูล (Body Camera) เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2568 กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการประกาศจัดซื้อจัดจ้างลงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) เลขที่ 68019577493 เรียบร้อยแล้ว ตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุที่เกี่ยวข้อง

มิติที่ 3 พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและหลักทัณฑวิทยา

ยกระดับดัชนีนิติธรรม (Rule of Law Index) โดยในปี พ.ศ. 2568 World Justice Project (WJP) ซึ่งเป็นหน่วยงานองค์กรอิสระระดับสากลที่ทำงานด้านการส่งเสริมหลักนิติธรรม (Rule of Law) ทั่วโลก ได้สำรวจและเผยแพร่ดัชนีนิติธรรม สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมราชทัณฑ์ คือ ดัชนีที่ 8 กระบวนการยุติธรรม (Criminal Justice) ดัชนีย่อยที่ 8.3 ระบบราชทัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมอาชญากร ซึ่งปี พ.ศ. 2568 ประเทศไทยได้ 0.27 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 105 จาก 143 ประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ. 2567 ประเทศไทยได้ 0.25 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 112 จาก 142 ประเทศ ซึ่งถือว่ามีคะแนน และอันดับที่ดีขึ้น (อ้างอิงจาก https://worldjusticeproject.org/rule-of-law-index/country/2025/Thailand/Criminal%20Justice) องค์ประกอบของดัชนีย่อยนี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) เรือนจำมีความปลอดภัย ทั้งกับเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง ประกอบด้วย เรือนจำมีความมั่นคงแข็งแรง มีการบริหารจัดการเรือนจำที่ดี และไม่มีเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังถูกทำร้าย 2) การเคารพสิทธิของผู้ต้องขัง และ 3) ประสิทธิภาพของการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในเรื่องการยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีให้เป็นไปตามหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องทั้งด้านกายภาพและแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดตั้งเรือนจำศูนย์ระหว่างพิจารณาคดี (Hub) ใน 8 กลุ่มจังหวัด โดยกำหนดให้เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดเดียวกันมีเรือนจำแห่งหนึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ส่วนเรือนจำอื่น ๆ ในพื้นที่เดียวกันให้ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด พร้อมทั้งกำชับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

การจัดตั้งดังกล่าวครอบคลุม 8 กลุ่มจังหวัด ได้แก่ กลุ่มจังหวัดลำปาง โดยให้เรือนจำกลางลำปางทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังเด็ดขาด และทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปางทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กลุ่มจังหวัดพิษณุโลก โดยให้เรือนจำจังหวัดพิษณุโลกทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังเด็ดขาด และเรือนจำกลางพิษณุโลกทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กลุ่มจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยให้เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังเด็ดขาด ส่วนเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา และทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กลุ่มจังหวัดขอนแก่น โดยให้ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่นทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี และเรือนจำกลางขอนแก่นทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กลุ่มจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยให้ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราชทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังหญิงในกรณีที่อยู่ระหว่างการขยายแดน และเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กลุ่มจังหวัดสงขลา โดยให้เรือนจำจังหวัดสงขลาทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังเด็ดขาด ส่วนเรือนจำกลางสงขลา และทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลาทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เรือนจำพิเศษมีนบุรี และเรือนจำพิเศษธนบุรี ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี โดยเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครรับผิดชอบคดีทั่วไป และทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางรับผิดชอบคดียาเสพติด ส่วนเรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม และเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด และกลุ่มจังหวัดปทุมธานี โดยให้เรือนจำอำเภอธัญบุรี และเรือนจำจังหวัดปทุมธานีทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ส่วนทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางและทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานีทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเป็นสถานที่ในการควบคุมตัวผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีทั้งในชั้นสอบสวน ไต่สวน และพิจารณา โดยให้คัดย้ายผู้ต้องขังเด็ดขาดและผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์และฎีกาไปคุมขัง ณ เรือนจำหรือทัณฑสถานแห่งอื่นตามประเภทและกำหนดโทษ พร้อมทั้งให้มีหน้าที่รับย้ายและควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีในคดียาเสพติดที่โอนมาจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางอีกด้วย โดยกรมราชทัณฑ์ได้จัดพิธีเปิดเรือนจำในการแยกการควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและนักโทษเด็ดขาด ณ เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2568 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พันตำรวจเอกทวี สอดส่อง) เป็นประธาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เรือนจำและทัณฑสถานที่ได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวจนเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมและได้มีพิธีเปิดเรียบร้อยแล้ว ได้แก่ เรือนจำจังหวัดจันทบุรีและเรือนจำจังหวัดพังงา ซึ่งเป็นเรือนจำที่มีลักษณะทางกายภาพแบบแบ่งแดน และทัณฑสถานหญิงธนบุรี ซึ่งเป็นเรือนจำที่มีลักษณะทางกายภาพแบบแดนเดียว นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการควบคุมผู้ต้องขัง (Standard Operating Procedures: SOPs) ในเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี และแนวทางปฏิบัติในการแยกการควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีและผู้ต้องขังเด็ดขาด เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย การแยกการควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีออกจากผู้ต้องขังเด็ดขาด โดยเรือนจำที่มีลักษณะกายภาพแบบแบ่งแดนให้กำหนดแดนใดแดนหนึ่ง เป็นพื้นที่สำหรับควบคุมผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ส่วนเรือนจำที่มีลักษณะกายภาพแบบแดนเดียวให้จัดแบ่งพื้นที่โดยใช้ Block Zone เพื่อแยกพื้นที่ควบคุมและการดำเนินการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี ซึ่งครอบคลุมการกำหนดระเบียบการแต่งกาย การใช้จ่ายเงินวันละไม่เกิน 500 บาท ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการรับจ่ายเงินฝากของผู้ต้องขังในเรือนจำ พ.ศ. 2563 การรับประทานอาหาร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การเยี่ยมญาติทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ การรับข่าวสารที่ผ่านการคัดกรอง การจัดกิจกรรมบันทนาการและกิจกรรมบำบัดต่าง ๆ การบันทึกพฤติกรรมผู้ต้องขังด้วยการจัดทำ Progress Note การประสานงานกับหน่วยงานด้านกฎหมาย ตลอดจนการกำหนดตารางกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีโดยเฉพาะ

มิติที่ 4 พัฒนาพฤตินิสัยแก้ไขผู้ต้องขังให้ตรงกับปัญหาของการกระทำความผิด

ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยต้องเริ่มต้นจากการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และประเมินปัจจัยความเสี่ยงของผู้ต้องขังแต่ละรายได้อย่างมีประสิทธิภาพครบถ้วนและรอบด้าน และดำเนินการคัดกรองการใช้สารเสพติดในผู้ต้องขังเข้าใหม่ทุกราย เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัย ให้เกิดผลสำเร็จได้อย่างเหมาะสม มีความเฉพาะทางสอดคล้องกับประเภทหรือพฤติการณ์การกระทำผิดผ่านกิจกรรม/หลักสูตรและโปรแกรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ตรงตามระดับการเสพติด 3 ระดับ ได้แก่ ผู้ใช้ ผู้เสพ และผู้ติด โดยมีการดำเนินโครงการต่างๆ ดังนี้

- โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด จำนวน 4,000 คน (80 แห่ง) ผ่านการอบรมฯ แล้ว จำนวน 3,735 คน

- โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รอบที่ 1 จำนวน 9,000 คน (131 แห่ง) รอบที่ 2 จำนวน 9,000 คน ให้เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 92 แห่ง ผ่านการอบรมฯ แล้ว จำนวน 14,531 คน

- โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 10,000 คน ให้เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 116 แห่ง ผ่านการอบรมฯ แล้ว จำนวน 6,635 คน

- การพัฒนาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐาน จำนวน 22 แห่ง

- โปรแกรมการแก้ไขผู้ค้ายาเสพติด ดำเนินการในเรือนจำและทัณฑสถาน 131 แห่ง (ยกเว้นสถานกักขังทัณฑสถานเปิด และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่มีผู้ต้องขังคดีค้ายาเสพติด) ดำเนินการอบรมตามโปรแกรมฯ รุ่นละไม่น้อยกว่า 80 คน มีผู้ต้องขังผ่านการอบรม จำนวน 47,158 คน

มิติที่ 5 พัฒนาและต่อยอดการศึกษา การฝึกวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

นำร่องการศึกษาต้นแบบ และสร้างความเป็นเลิศทางอาชีพ กรมราชทัณฑ์ได้ริเริ่มศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read for Release) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้จากการอ่าน เสริมสร้างการแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ โดยเริ่มต้นนำร่องด้วยการกำหนดให้การอ่านหนังสือเป็นหนึ่งในหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้นกรณีปกติสำหรับนักโทษเด็ดขาดเป็นลำดับแรก และจะดำเนินการคู่ขนานไปกับการศึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่านหนังสือลดวันต้องโทษต่อไป

ในการนี้ กรมราชทัณฑ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (เพิ่มเติม) โดยให้ผู้แทนกองกฎหมายและผู้อำนวยการกลุ่มงานเลื่อนชั้นเป็นกรรมการ คณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาจัดสรรหนังสือที่มีประโยชน์ให้ผู้ต้องขังได้เลือกอ่านอย่างหลากหลาย พร้อมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลเพื่อใช้ประกอบการเลื่อนชั้น โดยให้เรือนจำและทัณฑสถาน ตั้งคณะกรรมการระดับเรือนจำทำการวัดและประเมินผลตามแบบที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ทั้งนี้ มีเรือนจำและทัณฑสถานนำร่องโครงการดังกล่าวจำนวน 21 แห่ง โดยดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้นสำหรับรอบการเลื่อนชั้นต่อไป

สำหรับด้านการฝึกอาชีพ ต้องมุ่งเน้นการส่งเสริมศักยภาพให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อสร้างความเป็นเลิศในการประกอบอาชีพที่ตรงกับความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะความต้องการของตลาดแรงงานและผู้ประกอบการในแต่ละพื้นที่ อีกทั้งยกระดับการฝึกวิชาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงานเฉพาะ ทางตามมาตรฐานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้เมื่อพ้นโทษออกไป โดยจะต้องบูรณาการกับทุกภาคส่วนทั้งภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และในปีนี้ จะเริ่มต้นนำร่องการพัฒนามาตรฐานของโรงงานฝึกวิชาชีพต้นแบบ และพัฒนาเรือนจำต้นแบบด้านการสร้างอาชีพให้ประสบความสำเร็จในเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวทางปฏิบัติที่ดีต่อไป การขับเคลื่อนต่อยอดการดำเนินการเรือนจำอุตสาหกรรมให้ครอบคลุมทุกเขตและ กำหนดนโยบาย 1 เขต 1 เรือนจำอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะอาชีพและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ก้าวพลาดมีชีวิตใหม่ภายหลังพ้นโทษ

นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต เพื่อยกระดับฝีมือของผู้ต้องราชทัณฑ์ให้เป็น ที่ยอมรับระดับสากล อย่างยั่งยืน โดยเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 10 แห่ง ดังนี้

1.เรือนจำกลางสมุทรปราการ (สาขาช่างตัดผมชายและสาขาช่างล้างเครื่องปรับอากาศ)

2.เรือนจำกลางนครราชสีมา (สาขาช่างปูกระเบื้องผนังและพื้น)

3.เรือนจำกลางเชียงใหม่ (สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร)

4.เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี (สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร)

5.เรือนจำกลางนครปฐม (สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคารและช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ)

6.เรือนจำกลางขอนแก่น (สาขาช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ)

7.ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง (สาขาช่างเย็บ)

8.ทัณฑสถานหญิงชลบุรี (สาขาพนักงานนวดไทย)

9.ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก (สาขาพนักงาน นวดไทย)

10.ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา (สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร)

มิติที่ 6 พัฒนาระบบเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และช่วยเหลือหลังพ้นโทษ

ส่งคืนคนคุณภาพสู่สังคม ผ่านศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีงานทำทั้งขณะต้องโทษในเรือนจำ และการนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ มีงานทำภายหลังพ้นโทษ สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ และเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในการให้หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม บูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้กระทำผิดอย่างยั่งยืน โดยมีผู้เข้าใช้บริการรวมทั้งปีงบประมาณ จำนวน 117,595 คน จำนวนผู้ต้องขังที่มีงานทำ 32,912 คน

รวมทั้ง ยังมีการยกระดับการดำเนินการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE) ของเรือนจำให้สอดรับกับการดำเนินการศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมเพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ในการให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่พ้นโทษออกไปตามความเหมาะสม โดยมีการดำเนินการ ดังนี้ กรมราชทัณฑ์จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อเป็นสถานที่ทำการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด หรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา ในการติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษา เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาได้รับการฟื้นฟูสภาพ ทางสังคมโดยได้รับบริการด้านสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ที่จำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยไม่กลับมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

การดำเนินงานจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม มีความสอดคล้องกับการดำเนินงาน โครงการราชทัณฑ์ปันสุขทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ในมิติของการเสริมสร้างโอกาสและการดูแลผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพ โดยศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมทำหน้าที่เป็นกลไกในการเตรียมความพร้อมและสนับสนุนผู้พ้นโทษหลังปล่อยตัว ทั้งด้านการปรับตัวทางสังคม การส่งเสริมอาชีพ การประสานความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโครงการราชทัณฑ์ปันสุขที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง การสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ ลดการกระทำผิดซ้ำ และเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาสังคมต่อไป

กรมราชทัณฑ์ ได้รับรายงานข้อมูลเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมไปยังคณะทำงานอำนวยการศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจังหวัด ผ่านการพิจารณาความพร้อมจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด คณะทำงานระดับจังหวัดจึงจัดทำคำสั่งจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมและอยู่ระหว่างส่งต่อสาธารณสุข เพื่อขึ้นทะเบียนศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อการกำกับตรวจสอบคุณภาพ ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีเรือนจำและทัณฑสถานผ่านการพิจารณาความพร้อมจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมจำนวนทั้งสิ้น 29 แห่ง (21.17%) อยู่ระหว่างดำเนินการ 108 แห่ง (78.83%)

มิติที่ 7 ยกระดับการสร้างการยอมรับ และสร้างความเชื่อมั่นของสังคมต่อผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ

สรรค์สร้างภาพลักษณ์ผ่าน Soft Power เพื่อประชาสัมพันธ์งานราชทัณฑ์ในทุกช่องทาง เพื่อสร้างการรับรู้ให้สังคมตระหนัก ยอมรับ และเห็นคุณค่าของผู้ต้องขังที่สมควรได้รับโอกาส ทางการศึกษาการประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุขเฉกเช่นเดียวกับพลเมืองโดยทั่วไป ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น เวทีทางวิชาการ มหกรรมสินค้าราชทัณฑ์ มหกรรมรวมพลคนหลังกำแพง การจัดการแข่งขันกีฬามวยไทย ฟุตบอล เป็นต้น รวมไปถึงการออกทำงานสาธารณะประโยชน์ของผู้ต้องขังเพื่อช่วยเหลือประชาชน ในสถานการณ์วิกฤตของประเทศ รวมทั้งยกระดับคุณภาพและสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ฝีมือผู้ต้องขัง ที่เชื่อมโยงภูมิสังคมเข้ากับภูมิเศรษฐกิจ และสามารถสื่อสารคุณค่าของผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษให้เป็นที่ยอมรับ ทั้งต่อตนเองและต่อสังคมได้

มิติที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์

มุ่งสู่องค์กรยุคใหม่อย่างยั่งยืน โดยในการบริหารทรัพยากรบุคคลจะต้องสร้างความก้าวหน้าในสายงานให้มีความชัดเจน และมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพยกระดับสมรรถนะของบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครอบคลุมทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลเพื่อการปรับเปลี่ยนกรมราชทัณฑ์ไปสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

รวมไปถึง การสร้างขวัญ กำลังใจ และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเจ้าหน้าที่ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจ รวมไปถึงสุขภาพทางการเงิน ด้วยการจัดสวัสดิการและนันทนาการอย่างเหมาะสม โดยได้ดำเนินการ ยกร่างระเบียบเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่เหตุพิเศษสำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ เพื่อให้ทุกสายงานมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งและเร่งรัดจัดการสำนวนการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่อย่างเป็นธรรมและรวดเร็ว

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์

โครงการผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล : ค่าอยู่เวรยามรักษาการณ์ผู้คุมผู้ต้องขัง
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2564 ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของโครงการสำคัญประจำปี 2566 ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี พ.ศ. 2566 - ปี พ.ศ. 2570) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ สาระสำคัญโครงการสำคัญประจำปี 2566 ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี 2566 - ปี 2570) สำนักงานฯร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.1) หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.2) และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับแผนย่อย (จ.3) รวมทั้งทุกหน่วยงานของรัฐในระดับกรมหรือเทียบเท่าในฐานะหน่วยงานปฏิบัติซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2566 ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี2566 - ปี 2570) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรี โดยยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2563 เรื่องแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ใน 4 แนวทาง ประกอบด้วย 1. การมองเป้าหมายร่วมกัน 2. การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ 3.การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ 4. การจัดทำแผนปฏิบัติราชการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Online) ต่อมา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติขอเสนอมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบโครงการสำคัญประจำปี พ.ศ. 2566 ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ปีพ.ศ. 2566 – ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 406 โครงการ โดยมีโครงการของกรมราชทัณฑ์ที่ผ่านการเห็นชอบ จำนวน 4 โครงการได้แก่

1. โครงการผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล
2. โครงการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เป็นการทั่วไป
3. โครงการดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขัง
4. โครงการบริหารและอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานทัณฑปฏิบัติ

ดังนั้น กรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่ควบคุมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตัวเป็นคนดีและอาศัยอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เรือนจำ 143 แห่ง ได้รับการป้องปราม

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน จำนวน 143 แห่ง

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 680,040,100 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 680,040,100 บาท

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

งบประมาณที่ต้องใช้จ่ายจริง เป็นเงิน จำนวน 989,782,584 บาท ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เป็นเงินจำนวน 680,040,100 บาท

โครงการ อำนวยการปฏิบัติงานด้านทัณฑวิทยา

ชื่อโครงการ/กิจกรรม อำนวยการปฏิบัติงานด้านทัณฑวิทยา (อำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานกองทัณฑวิทยา/ติดตามประเมินผลนโยบายกรมราชทัณฑ์)

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กองทัณฑวิทยา มีภารกิจหลักในการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาระบบ รูปแบบ มาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการด้านการควบคุมผู้ต้องขัง ระบบเสริมความมั่นคง จัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติ การก่อเหตุร้าย การระงับเหตุร้าย จู่โจมตรวจค้นในเรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักกัน และสถานกักขัง การขนย้ายผู้ต้องขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ การประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศด้านความช่วยเหลือความร่วมมือในด้านการราชทัณฑ์ การปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ

ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีจำนวนผู้ต้องขังในการควบคุมดูแล 300,326 คน ซึ่งเกินอัตราความจุที่สามารถรองรับได้ส่งผลในด้านการควบคุมดูแล และการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางในการดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องตามหลักสิทธิมนุษยชนในอารยประเทศ

โครงการอำนวยการปฏิบัติงานด้านทัณฑวิทยา เป็นโครงการที่คอยช่วยสนับสนุนภารกิจด้านทัณฑวิทยา เช่น งานสารบรรณ งานจัดเก็บเอกสาร งานร่างโต้ตอบ งานบริหารงานบุคคลงานการเงิน งานวัสดุครุภัณฑ์ งานด้านบริหารงบประมาณประจำปีของกอง งานจัดทำแผนงานประจำปี งานการติดตามประเมินผล งานการรายงานผลการปฏิบัติงาน และงานแผนปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. เพื่อสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานด้านทัณฑวิทยา
2. ติดตามและประเมินผลตามนโยบายและข้อสั่งการของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์

สถานที่ดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ /เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

งบประมาณในการดำเนินการ 5,443,600 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 5,443,600 บาท

โครงการก่อสร้างและปรับปรุงเรือนจำ เพื่อเสริมความมั่นคงในการควบคุม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม **จัดสรรค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ระบบเสริมความมั่นคง/ครุภัณฑ์เสริมความมั่นคง**
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

เรือนจำมีภารกิจหลักในการควบคุมผู้ต้องขัง ในความผิดคดีทุกประเภทและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังหรือฟื้นฟู ผู้ต้องขัง เพื่อให้คืนคนดีสู่สังคม ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามมิให้ผู้ต้องขังหลบหนี อีกทั้งการควบคุมผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากล เรือนจำได้มีการติดตั้งระบบเสริมความมั่นคงไว้ตามแนวกำแพง เช่น เครื่องเอกซเรย์สัมภาระ เครื่องเอกซเรย์บุคคล ระบบรั้วไฟฟ้าแรงสูงบนกำแพง กล้องวงจรปิด เป็นต้น แต่ปัจจุบัน ระบบดังกล่าว มีอายุการใช้งานยาวนาน ขาดการบำรุงรักษาระบบเสริมความมั่นคงทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ ทำให้มีความจำเป็นต้องได้รับงบประมาณในการปรับปรุง ซ่อมแซม เพื่อให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณในการปรับปรุง ซ่อมแซมให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

งบประมาณในการดำเนินการ 10,000,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 9,997,875 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

โอนงบประมาณจัดสรรเพื่อปรับปรุง ซ่อมแซมระบบเทคโนโลยีเสริมความมั่นคงต่างๆ ให้แก่

- เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร โครงการปรับปรุงซ่อมแซมเครื่องเอกซเรย์บุคคล (Body Scan) จำนวนเงิน 1,385,650.00 บาท, โครงการปรับปรุงซ่อมแซมเครื่องเอกซเรย์สัมภาระแบบสายพานลำเลียง ขนาด 90x75 ซม. จำนวนเงิน 1,105,310.00 บาท

- เรือนจำกลางขอนแก่น โครงการซ่อมแซมระบบเสริมความมั่นคงประตูเรือนจำ จำนวนเงิน 66,340.00 บาท และโครงการซ่อมเครื่องตรวจค้นเอกซเรย์ระบบสายพานลำเลียงเรือนจำขอนแก่น จำนวนเงิน 219,350.00 บาท

- เรือนจำกลางคลองเปรม ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมเครื่องเอกซเรย์สัมภาระแบบสายพานลำเลียงจำนวนเงิน 2,200,990.00 บาท

- เรือนจำกลางพิษณุโลก ขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณในโครงการเปลี่ยนแบตเตอรี่ระบบไฟฟ้าสำรองแดนความมั่นคงสูง จำนวนเงิน 224,700.00 บาท, โครงการจัดหาอุปกรณ์เก็บข้อมูลกล้องวงจรปิด ทดแทนของเดิมที่ชำรุด แดนความมั่นคงสูงสุด จำนวนเงิน 288,900.00 บาท

- เรือนจำกลางขอนแก่น ขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณในการซ่อมแซมเครื่องเอกซเรย์แบบสายพานลำเลียง จำนวนเงิน 1,979,500.00 บาท และซ่อมแซมเครื่องเอกซเรย์ร่างกายผู้ต้องขัง จำนวนเงิน 2,504,335.00 บาท

- เรือนจำจังหวัดระนอง โครงการซ่อมแซมระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) ในเรือนจังหวัดระนอง จำนวนเงิน 22,800.00 บาท

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

งบประมาณมีจำนวนจำกัดไม่สามารถจัดสรรให้ครบถ้วนตามความประสงค์ของเรือนจำและทัณฑสถานได้

ข้อเสนอแนะ

หากมีงบประมาณสำหรับการจัดสรรเพิ่มขึ้น เรือนจำและทัณฑสถานจะสามารถได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมจำนวนมากขึ้น

โครงการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม **ขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ**

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจหลักในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมืออาชีพ และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการคืนคนดีสู่สังคม ซึ่งเป็นภารกิจที่กรมราชทัณฑ์ให้ความสำคัญในการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นมาโดยตลอด โครงการการสร้างความร่วมมืองานราชทัณฑ์ระหว่างประเทศ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ด้านงานราชทัณฑ์ การแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือในงานราชทัณฑ์ ระหว่างประเทศไทยและประเทศอื่นๆ นอกจากนี้ ระบบงานราชทัณฑ์ทุกประเทศยังเผชิญกับความท้าทายรูปแบบต่างๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ความท้าทายในการบริหารจัดการและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษ อาทิ ผู้ต้องขังคดีความมั่นคงที่ใช้ความรุนแรง ผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ซึ่งการแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติและวิธีการจัดการกับความท้าทายดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานราชทัณฑ์ทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคอื่นๆ

ตลอดจนที่ผ่านมากรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศและพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานราชทัณฑ์ต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความร่วมมือในการโอนตัวและการจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยการโอนตัวผู้กระทำผิด และการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญากับประเทศที่มีสนธิสัญญาทั้ง 39 ประเทศ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เกิดการโอนตัวนักโทษเด็ดขาดให้กลับไปรับโทษคุมขังในเรือนจำประเทศของตนเองมากขึ้น

นอกจากการพัฒนาความร่วมมือทางความยุติธรรมทางอาญาในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ กรมราชทัณฑ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งในเรื่องของคู่มือการใช้ชีวิตในเรือนจำ สำหรับแจกจ่ายให้ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศได้ทราบถึงรายละเอียดเบื้องต้นที่ควรทราบระหว่างถูกจำคุกในเรือนจำ รวมทั้งข้อมูล ระเบียบข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติทางด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ เพื่อให้เจ้าพนักงานเรือนจำสามารถดำเนินการต่อผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตั้งแต่การรับตัวเข้าสู่เรือนจำ กระทั่งการปล่อยตัวพ้นโทษ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องของกลุ่มงานราชทัณฑ์ต่างประเทศสามารถรวมถึงหนังสือ แผ่นผับหรือเอกสารเพื่อประชาสัมพันธ์เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกรมราชทัณฑ์ไทย และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานราชทัณฑ์ไทยต่อหน่วยงานด้านราชทัณฑ์ต่างประเทศได้อีกหลายรูปแบบ เช่น การจัดทำหนังสือ Corrections in Thailand หรือ ภารกิจราชทัณฑ์ภาคภาษาอังกฤษประจำทุกปี

ตลอดจนท่ามกลางสภาวะการณ์ที่ท้าทายจากภายในและภายนอกเรือนจำ เช่น การแพร่ระบาดของเชื้อโรค การก่อจลาจล จำนวนผู้ต้องขังและปัญหาความแออัด รวมทั้ง ปัญหาภาพลักษณ์ในเชิงลบต่อภาคสังคมที่มีต่อกรมราชทัณฑ์มาอย่างยาวนาน กรมราชทัณฑ์ได้ตระหนักแนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานเชิงรูปธรรมของกรมราชทัณฑ์ เรือนจำและทัณฑสถานให้แก่หน่วยงานภายนอกทั้งในระดับนานาชาติเพื่อให้หน่วยงานเหล่านั้นได้รับทราบถึงผลการดำเนินการเชิงประจักษ์ ว่ากรมราชทัณฑ์ได้มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเสมอภาคเท่าเทียม ควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและข้อบังคับสากลอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การเชิญหน่วยงานภายนอกระดับนานาชาติเพื่อเข้าเยี่ยมชมสถานคุมขังของไทยจะเป็นการเป็นขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ในงานราชทัณฑ์ เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมแบ่งปันแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และเพื่อให้ได้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์เล็งเห็นความสำคัญของการเป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศด้านราชทัณฑ์หรือสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง นอกจากจะเป็นการขยายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการราชทัณฑ์ระหว่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์งานราชทัณฑ์ผ่านเวทีการประชุมนานาชาติ หรือการศึกษาดูงานเรือนจำของประเทศที่เป็นเจ้าภาพการจัดประชุม ทั้งยังเป็นการส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

อีกทั้ง โดยทั่วไปกรมราชทัณฑ์มีการต้อนรับคณะผู้แทนที่มาร่วมหารือ หรือพบปะผู้บริหารในประเด็นต่างๆ ตลอดทั้งปีงบประมาณ โดยการหารือดังกล่าวจะเกี่ยวข้องในประเด็นการดูแลผู้ต้องขังต่างชาติ การติดต่อจากเจ้าหน้าที่สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศในงานราชทัณฑ์จากหน่วยงานต่างชาติในการให้ความช่วยเหลือปรับปรุงระบบงานบริหารงานเรือนจำ คุณภาพชีวิต และการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง เช่น กรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) บริษัท Carcel รวมทั้งมีโอกาสต้อนรับคณะที่มาศึกษาดูงานเรือนจำและทัณฑสถานต่างๆ ในการนี้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดเลี้ยงรับรองแก่คณะต่างชาติในทุกคราวเพื่อเป็นมารยาทในทางการทูต และอำนวยความสะดวกให้แก่คณะตามสมควร โดยเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่ารับรองชาวต่างประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เป้าหมาย

- **เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)** มีการดำเนินการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ระหว่างประเทศ
- **เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)** เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศด้านงานราชทัณฑ์

งบประมาณในการดำเนินการ 471,300 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 471,300 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

1. มีการจัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาการโอนนักโทษเมื่อมีคำร้องขอจากทางการประเทศต่างๆ
2. มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับงานของกลุ่มงานราชทัณฑ์ต่างประเทศรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์หรือไฟล์ดาวน์โหลด
3. มีการเชิญคณะชาวต่างชาติต่างประเทศเข้าศึกษาดูงานเรือนจำและทัณฑสถานในประเทศไทยเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ในงานราชทัณฑ์ระหว่างหน่วยงานทั้งภายในประเทศและนานาประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อขจัดภาพลักษณ์เชิงลบของกรมราชทัณฑ์ในมุมมองของคนภายนอก และเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อบทบาทภารกิจและการดำเนินการในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยของสถานคุมขังในประเทศไทย
4. มีการติดต่อประสานงานระหว่างกรมราชทัณฑ์ไทยและองค์กรต่างประเทศ ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยการเป็นสมาชิกองค์กรราชทัณฑ์ระหว่างประเทศต่างๆ นั้น เป็นการสร้างภาคีเครือข่าย/การติดต่อประสานงาน ทั้งในระดับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และเป็นการเปิดโอกาสได้เข้าศึกษาดูงานเรือนจำทัณฑสถานในต่างประเทศ
5. มีการสร้างความร่วมมือในอนาคตที่สามารถเกิดขึ้นได้ระหว่างกรมราชทัณฑ์ไทยและกรมราชทัณฑ์ของมลรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ไทยผ่านทางการศึกษา ดูงาน และการเข้าร่วมหลักสูตรเรียนรู้ทางไกล e-Learning เป็นต้น

6. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ศาสตร์ทางด้านอาชญาวิทยางานวิจัยและการศึกษาเชิงวิชาการ ตลอดจนแนวคิดด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาชญาวิทยา ลักษณะการกระทำผิดและกระบวนการยุติธรรมระหว่างนานาประเทศ

7. ได้นำความรู้ทางด้านวิชาการที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกองค์กรราชทัณฑ์ ระหว่างประเทศไปถ่ายทอดเผยแพร่ให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ได้รับทราบและเรียนรู้ผ่านทางช่องทางต่างๆ

8. มีการสร้างเครือข่ายนักวิจัยและนักวิชาการ รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานทางด้านอาชญาวิทยาและกระบวนการยุติธรรมจากสหรัฐอเมริกาและจากประเทศต่างๆ ที่เป็นสมาชิกองค์การราชทัณฑ์ต่างประเทศ

9. ได้แสดงศักยภาพและเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานที่น่าภาคภูมิใจ การแก้ไขสภาพปัญหาภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ของกรมราชทัณฑ์ไทย ผ่านทางการจัดนิทรรศการ การนำเสนอโปสเตอร์ และหรือ การนำเสนอในการประชุมหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ช่องทางการเป็นสมาชิกภาพองค์กรราชทัณฑ์ต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับในระดับโลกและมีประเทศสมาชิกจำนวนมาก

10. ได้เผยแพร่ผลิตภัณฑ์จากฝีมือผู้ต้องขังไทยสำหรับใช้เป็นของขวัญหรือของที่ระลึกที่มอบให้ชาวต่างประเทศกรณีเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว หรือกรณีชาวต่างประเทศเดินทางมาประเทศไทยเพื่อศึกษาเยี่ยมชมเรือนจำและทัณฑสถานของไทยตามคำเชิญของกรมราชทัณฑ์

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมราชทัณฑ์ไทยมีความร่วมมือทางด้านการโอนตัวนักโทษเด็ดขาดกับทางการต่างประเทศมากขึ้น

2. กลุ่มงานราชทัณฑ์ต่างประเทศ กรมราชทัณฑ์ได้เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้สังคม ประชาชนและภาคส่วนอื่นรับทราบ

3. ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ และเจ้าพนักงานเรือนจำได้รับทราบข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง

4. กรมราชทัณฑ์ไทยมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ในระดับภูมิภาค และช่วยผลักดันการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์งานราชทัณฑ์ในทุกระดับผ่านรูปแบบการศึกษาดูงาน

5. กรมราชทัณฑ์ไทยมีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในวิชาชีพงานราชทัณฑ์ ตลอดจนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติอันเป็นเลิศ (Best Practices) ทางด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังร่วมกับประเทศต่างๆ

6. กรมราชทัณฑ์ไทยมีการเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างกรมราชทัณฑ์ไทยและหน่วยงานต่างประเทศ

7. ภาพลักษณ์เชิงบวกของกรมราชทัณฑ์ เรือนจำและทัณฑสถานได้ถูกสนับสนุนการเข้าถึงของบุคคลภายนอกระดับนานาประเทศ โดยจะเป็นการส่งเสริมการตระหนักรู้ค่านิยมองค์กร ผลการดำเนินงานที่สำคัญของกรมอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ประชุมโอนตัวนักโทษ

ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน

เลขาธิการอาเซียนเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

อธิบดีและคณะผู้แทนกรมราชทัณฑ์มัลดีฟส์ (Maldives Correctional Service: MCS) เยือนกรมราชทัณฑ์

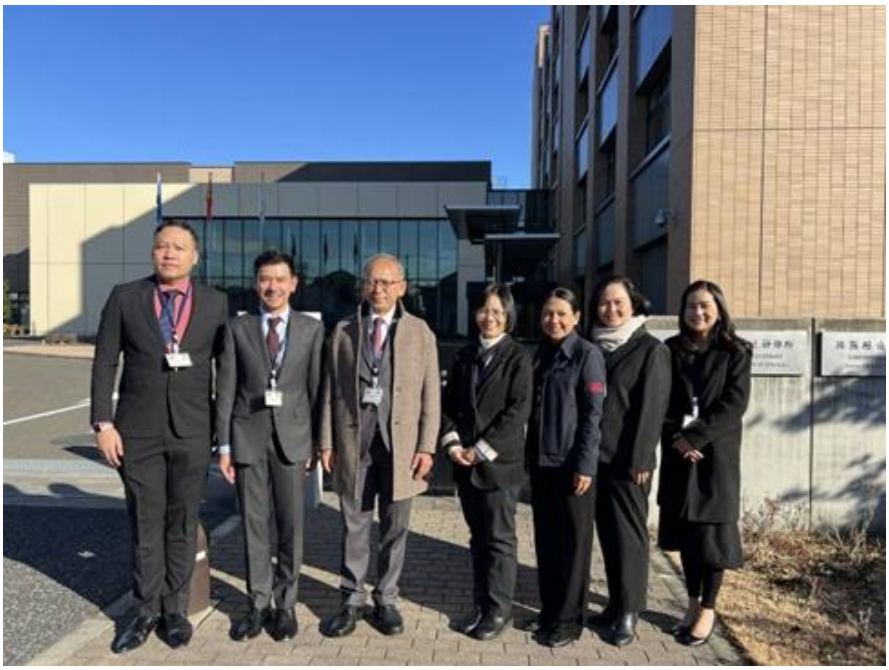

รัฐมนตรีรักษาการรับผิดชอบกิจการศาสนาอิสลามและรัฐมนตรีอาวุโสแห่งรัฐประจำกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมราชทัณฑ์กรมราชทัณฑ์สิงคโปร์ และคณะ Board of Visiting Justice & Board of Visitor Delegation เยือนกรมราชทัณฑ์

การเข้าร่วมโครงการสัมมนา Thailand and Viet Nam joint study visit to Japan on promoting safe, humane and rehabilitative prison management

เจรจาจัดทำสนธิสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหพันธรัฐรัสเซีย ณ กรุงมอสโก ประเทศรัสเซีย

การเยือนสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามอย่างเป็นทางการของอธิบดีกรมราชทัณฑ์

การแสวงหาความร่วมมือด้านการพัฒนาระบบเรือนจำสำหรับคุมขังผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี (Hub) ของไทย ระหว่างกรมราชทัณฑ์ไทยและกระทรวงยุติธรรมญี่ปุ่น (Japan Ministry of Justice: MOJJ)

การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนด้านการบริหารงานราชทัณฑ์ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

การประชุม ASEAN Regional Correctional Conference (ARCC) ครั้งที่ 2 ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

การประชุมผู้บริหารงานราชทัณฑ์ภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ 42 (42nd APCCA)

การประชุม Corrections Technology Conference (CTC 2025) ณ กรุงเทพมหานคร

การเยือนประเทศไทยของผู้ตรวจราชการเรือนจำสหราชอาณาจักร
(His Majesty's Inspectorate of Prisons - HMIP)

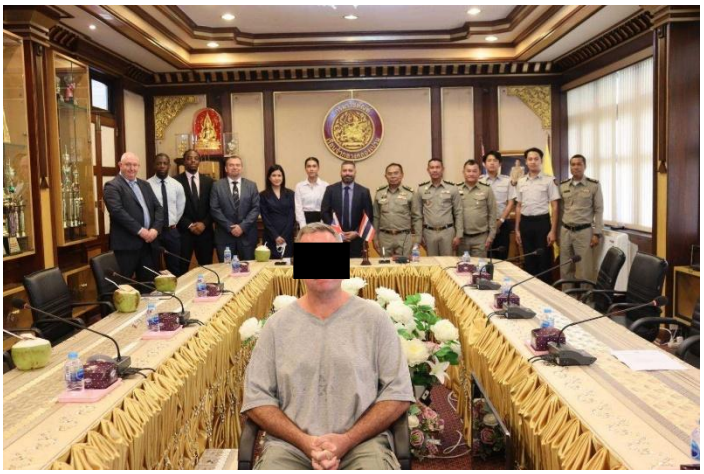
รายงานการดำเนินงาน เรื่อง การโอนนักโทษเด็ดขาดระหว่างประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จำนวนนักโทษเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ได้รับการโอนตัวกลับไปรับโทษต่อยังประเทศที่นักโทษมีสัญชาติ

(แยกตามประเทศผู้รับโอน) ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568

ประเทศ	จำนวน
สหราชอาณาจักร	1
รวม	**1**

พิธีโอนตัวนักโทษเด็ดขาดสัญชาติบริติช จำนวน 1 ราย

ในห้วงระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568 กรมราชทัณฑ์ได้จัดพิธีโอนตัวนักโทษเด็ดขาดสัญชาติบริติช จำนวน 1 ราย ณ เรือนจำกลางคลองเปรม โดยมีผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรมเป็นผู้แทนกรมราชทัณฑ์

<u>สรุป</u> จำนวนนักโทษเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ได้รับการโอนตัวกลับไปรับโทษต่อยังประเทศที่นักโทษมีสัญชาติ

(แยกตามประเทศผู้รับโอน) นับตั้งแต่ วันที่ 10 พฤษภาคม 2533 - ปัจจุบัน

ประเทศ	จำนวน (คน)
กัมพูชา	47
เกาหลี	2
แคนาดา	19
เชก	2
เดนมาร์ก	4
ญี่ปุ่น	3
นอร์เวย์	3
เนเธอร์แลนด์	12
ไนจีเรีย	492
เบลเยียม	3
ปากีสถาน	60

ประเทศ	จำนวน (คน)
โปแลนด์	3
โปรตุเกส	1
ฟินแลนด์	1
ฝรั่งเศส	56
มาลี	5
เยอรมัน	36
ลาว	2
สเปน	33
เอสวาตินี (สวาซิแลนด์)	1
สวิตเซอร์แลนด์	15
สวีเดน	19

ประเทศ	จำนวน (คน)
สหราชอาณาจักร	69
สหรัฐอเมริกา	88
ออสเตรเลีย	9
ออสเตรีย	4
อิตาลี	16
อิสราเอล	10
อิหร่าน	151
เอสโตเนีย	6
จีนฮ่องกง	92
<u>รวม</u>	**<u>1,264</u>**

<u>สรุป</u> จำนวนนักโทษเด็ดขาดสัญชาติไทยที่ได้รับการโอนตัวกลับมารับโทษต่อยังประเทศที่นักโทษมีสัญชาติ

(แยกตามประเทศผู้โอน) นับตั้งแต่ วันที่ 9 สิงหาคม 2539 – ปัจจุบัน

ประเทศ	จำนวน
กัมพูชา	38
สหรัฐอเมริกา	5
อิสราเอล	4
เขตบริหารพิเศษฮ่องกง	4
ญี่ปุ่น	2
สวีเดน	1
สาธารณรัฐเกาหลี	1
สาธารณรัฐประชาชนจีน	1
สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา	3
<u>รวม</u>	**<u>59</u>**

ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2568
กลุ่มงานราชทัณฑ์ต่างประเทศ กองทัณฑวิทยา
โทรภายใน 708-709

โครงการสืบสวนสอบสวนขยายผลตามคำร้องเรียน ร้องทุกข์ การรายงานข่าวสาร หรือข่าวพาดพิงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติดภายในเรือนจำ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม **โครงการสืบสวนสอบสวนขยายผล กรณีพบการกระทำผิดเกี่ยวข้องกับสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำและ ทัณฑสถาน**

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ปัญหาการแพร่ระบาดยาเสพติดในประเทศไทยเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหนึ่งที่เห็นความสำคัญของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดยาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากสถิติการจับกุมและผลการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี โดยเฉพาะกลุ่มรายใหม่และมีอายุที่น้อยลง รวมทั้งมีแนวโน้มการแพร่ระบาดของตัวยาชนิดใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลต่อความเป็นอยู่โดยปกติของสังคมต่อไปได้ในอนาคต และที่ผ่านมายังพบว่ากลุ่มผู้ที่ถูกจับกุมและต้องโทษ ในเรือนจำและทัณฑสถานยังมีพฤติกรรมพยายามลักลอบติดต่อ สั่งการให้บุคคลในเครือข่ายที่อยู่ภายนอกเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการค้ายาเสพติดแทนตน ในลักษณะการพักเก็บ การรับ - ส่ง ติดต่อลำเลียงยาเสพติด จัดการทรัพย์สิน รวมถึงพยายามลักลอบนำโทรศัพท์มือถือและยาเสพติดเข้าเรือนจำและทัณฑสถาน ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเพื่อเป็นการขยายผลกรณีจับกุมเครือข่ายยาเสพติดภายนอกเรือนจำและทัณฑสถาน

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. จัดทำแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
2. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
3. กำกับและติดตาม การดำเนินการทั้งส่วนกลางและเรือนจำ 142 แห่ง
4. รายงานการปฏิบัติและการใช้จ่ายงบประมาณ

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำและทัณฑสถาน 142 แห่ง

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

งบประมาณในการดำเนินการ

50,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

โครงการสืบสวนสอบสวนขยายผล กรณีพบการกระทำผิดเกี่ยวข้องกับสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวนเงิน 50,000 บาท ได้ใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 38,194.72 บาท คงเหลือ 11,805.28 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนดำเนินการ สืบสวน สอบสวนขยายผลตามคำร้องเรียน ร้องทุกข์ การรายงานข่าวสารหรือข่าวพาดพิงในกรมราชทัณฑ์

กิจกรรมที่ 2 ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแลเป็นพิเศษ

กิจกรรมที่ 3 ซ่อมบำรุงรถยนต์ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ป.ป.ส. หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามปัญหายาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

เจ้าหน้าที่ หรือผู้ต้องขังไม่ให้ความร่วมมือในการสืบสวนและสอบสวน

โครงการส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (Prisoner Classifications) เป็นกระบวนในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในรูปแบบรายบุคคล โดยดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ถึงประวัติ (History) ภูมิหลัง (Background) บุคลิกลักษณะ (Characteristics) และสภาพทั่วไปของผู้ต้องขัง (General Traits) เพื่อสามารถกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคลทั้งด้านความเสี่ยงในการควบคุมและแผนการบำบัด อบรม แก้ไข ฟื้นฟูพัฒนาจิตใจ ให้แก่ผู้ต้องขัง แต่ละรายได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการของผู้ต้องขังแต่ละราย (Individual Treatment) และเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารโทษในระหว่างถูกคุมขัง (Sentence Plan/Case Management Plan) ในเรือนจำ

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ในการควบคุมผู้ต้องขัง

2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้านการอบรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นมาตรฐานที่สำคัญด้านหนึ่งในมาตรฐานเรือนจำ 10 ด้าน เพื่อเป็นการกำหนดระดับความมั่นคงปลอดภัยความเสี่ยงในการควบคุม และการกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ซึ่งเน้นการปรับเปลี่ยนผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล อันจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ต้องขังระหว่างที่ควบคุมอยู่ในเรือนจำ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตอย่างปกติสุขภายหลังพ้นโทษได้ ในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในเรือนจำ ซึ่งไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับจำนวนและลักษณะกายภาพของเรือนจำ มีการกระทำผิดในรูปแบบลักษณะที่สลับซับซ้อนขึ้น และเป็นเครือข่ายหรือองค์กรอาชญากรรมมากขึ้น รวมถึงกระทำความผิดโดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศมากขึ้น ทำให้การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่มีอยู่เดิมไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ข้อมูลผู้ต้องขังขาดความต่อเนื่องและไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถนำข้อมูลผู้ต้องขังไปใช้ในการบริหารงานเรือนจำได้อย่างถูกต้อง

กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 - 2570 โดยเน้นเรื่องการพัฒนาเครื่องมือในการดำเนินงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพผู้ต้องขัง และสภาพของเรือนจำในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนเป็นการปรับปรุงกระบวนงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้มีความทันสมัย ได้ศึกษาและพัฒนาแบบประเมินที่มีลักษณะค่าคะแนนอย่างเป็นรูปธรรม ลดการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ได้แก่

- แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพื้นฐานเพื่อการควบคุม (Screening: A) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดระดับความเสี่ยงในการควบคุมผู้ต้องขังแต่ละราย ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้ศึกษาและพัฒนาแบบประเมินที่มีลักษณะค่าคะแนนอย่างเป็นรูปธรรม

- แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย (Rehabilitation Assessment: B) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังแต่ละรายด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังแต่ละราย และปีงบประมาณ พ.ศ.2561

- แบบประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังก่อนได้รับการปล่อยตัว (Offender Risk Assessment : OA) เพื่อประโยชน์ในการกลั่นกรองผู้ต้องขังแต่ละรายก่อนได้รับการปล่อยตัวเป็นป้องกันผู้ต้องขังนั้นกระทำผิดซ้ำ

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 กรมราชทัณฑ์ ได้สั่งการให้เรือนจำทั่วประเทศ 142 แห่ง ซึ่งการพัฒนาปรับปรุงและดำเนินการปรับใช้แบบประเมินดังกล่าวยังคงดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output) : ผู้ต้องขังได้รับการจำแนกลักษณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

- ตัวชี้วัด : ร้อยละ 100 ของผู้ต้องขังได้รับการจำแนกลักษณะเพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) อย่างเหมาะสมภายใน 30 วัน

- ตัวชี้วัด : จำนวนนักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ.มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำฯ ที่ ใกล้ปล่อยตัวพ้นโทษในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะฯ ตามที่กำหนดในมาตรา 23

2. เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) : ผู้ต้องขังทุกรายได้รับการปฏิบัติตามแผนและกระบวนการที่กฎหมายกำหนดได้อย่างเหมาะสม

- ตัวชี้วัด : ผู้ต้องขังทุกรายได้รับการจำแนกลักษณะเพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) อย่างเหมาะสม

- ตัวชี้วัด : นักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 ได้รับการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะฯ จากเรือนจำและทัณฑสถาน และจัดส่งมายังกรมราชทัณฑ์ เพื่อนำเข้าประชุมคณะกรรมการตามมาตรา 16 ครบทุกราย

งบประมาณในการดำเนินการ 2,367,626 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้ต้องขังแต่ละรายได้รับจำแนกลักษณะและปฏิบัติตามแผนที่กำหนดอย่างเหมาะสมรวมไปถึงนักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 ได้รับการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะฯ จากเรือนจำและทัณฑสถาน และจัดส่งมายังกรมราชทัณฑ์ เพื่อนำเข้าประชุมคณะกรรมการตามมาตรา 16

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

บูรณาการร่วมกับคณะกรรมการตามมาตรา 16

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพ ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพของเรือนจำและทัณฑสถาน ผู้ต้องขัง และสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง

2. กรมราชทัณฑ์มีฐานข้อมูลด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลผู้ต้องขังแต่ละรายทั้งในด้านการควบคุมและด้านการแก้ไข ไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม

3. ผู้ต้องขังผ่านการจำแนกลักษณะรายบุคคลอย่างเหมาะสมตามความต้องการ ตามสภาพของเรือนจำและทัณฑสถาน ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์

4. นักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 ได้รับการจัดทำรายงานจำแนกลักษณะฯ และนำเข้าประชุมคณะกรรมการตามมาตรา 16 เพื่อกำหนดมาตรการป้องการกระทำความผิดซ้ำได้ครบทุกราย

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. เรือนจำและทัณฑสถานได้รับการจัดสรรแบบประเมินและเครื่องมือการจำแนกฯ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากงบประมาณสำหรับการจัดจ้างพิมพ์ได้รับน้อยลงทุกปี

2. เครื่องมือการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังขาดการทบทวนหรือประเมินประสิทธิภาพของการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ซึ่งรวมไปถึงการตรวจค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความแม่นยำ (Validity) ของแบบประเมิน

3. นักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 บางราย ไม่ได้มีการบันทึกข้อมูลมาตรการกระทำความผิดในระบบข้อมูลผู้ต้องขัง ทำให้ระบบฯ ตรวจไม่พบ และเจ้าหน้าที่เรือนจำตรวจพบอีกครั้งเมื่อใกล้ปล่อยตัวพ้นโทษหรือนักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 บางรายมีการเปลี่ยนแปลงสถานะหรือกำหนดโทษกะทันหัน หรือนักโทษเด็ดขาดตามมาตรา 3 ได้รับพระราชทานอภัยโทษ จึงเป็นเหตุให้นำเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการตามมาตรา 16 ไม่ทันหรือล่าช้า

สถิติจำนวนเครื่องมือการจำแนกลักษณะและงานทะเบียนประวัติผู้ต้องขังที่ได้รับ
การบันทึกเข้าสู่ระบบข้อมูลผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์
และสถิติการดำเนินการตามมาตรา 23 แห่งพระบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. 2565

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยอดรวมผู้ต้องขังมีตัวอยู่ทั้งหมด ในเรือนจำ ณ วันที่ค้นหา	301,621	100
ยอด ร.ท.101 ทั้งหมด	190,051	63.010
ยอด ข้อมูลรูปถ่าย	280,581	93.024
ยอด ข้อมูลลายนิ้วมือ	210,255	69.708
ยอด จน.1 ทั้งหมด	51,254	16.993
ยอด Sentence Plan	120,154	39.836
ยอด แบบ Screening – A ทั้งหมด	175,631	58.229
ยอด แบบ Rehabilitation Assessment – B ทั้งหมด	174,785	57.949
ยอด แบบ Offender Risk Assessment : OA ทั้งหมด	15,979	1.081
ยอด ติดตามผลการจำแนก (จน.1/4)	84,227	27.925
ยอด สำเนาคำพิพากษา ทั้งหมด	39,868	13.218
ยอด หมายจำคุก ทั้งหมด	297,912	98.770

สถิตินักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดตามมาตรา 3 ตาม พ.ร.บ.มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำฯ (JSOC)

จำนวนนักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดตามมาตรา 3 ตาม พ.ร.บ. แยกตามประเภทความผิด รายมาตรา จำนวนฐานความผิด และประวัติการต้องโทษจำคุก							
ประเภทฐานความผิด	มาตรา	จำนวน (มาตรา/คดี)	จำนวน (คน)	จำนวนฐานความผิด (คน)		ประวัติการต้องโทษจำคุก (คน)	
				คดีเดียว	หลายคดี	ครั้งแรก	จำคุก 2 ครั้งขึ้นไป
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	276	1,573	7,763	6,415	1,348	6,174	1,589
	277	5,139					
	278	751					
	279	2,616					
	283 ทวิ	2,843					
	284	350					
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	288	12,120	17,911	14,240	3,671	13,360	4,551
	289	4,373					
	290	727					
	297	1,591					
	298	347					
ความผิดต่อเสรีภาพ	313	125	125	79	46	90	35
จำนวนรวม		32,555	25,799	20,734	5,065	19,624	6,175
จำนวนรวมทั้งหมด				25,799		25,799	

หมายเหตุ : ข้อมูลจากกองอำนวยการเฝ้าระวังความปลอดภัยของสังคม กรมคุมประพฤติ

1. **ในช่อง “จำนวน (มาตรา/คดี)” คือ ผู้ต้องขัง 1 ราย อาจจะกระทำผิดมากกว่า 1 มาตรา**
2. **ในช่อง “จำนวน (คน)” เป็นการแสดงจำนวนนักโทษเด็ดขาดที่มีตัวอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน ณ วันที่ค้นหา**

โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขัง ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งเห็นว่า การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ การพยาบาล รวมไปถึงการได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพของผู้ต้องขัง เป็นสิทธิของผู้ต้องขัง ควรได้รับให้เท่าเทียมกับบุคคลภายนอก จึงได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า “โดยที่โรงพยาบาลราชทัณฑ์ เป็นโรงพยาบาลแห่งเดียวในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ต้องให้บริการแก่ผู้ต้องขัง ในกรณีเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นจำนวนมาก ยังขาดแคลนบุคลากร เครื่องมือแพทย์ และเวชภัณฑ์ การดูแลสุขภาพของผู้ต้องขังถือเป็นหน้าที่สำคัญของกรมราชทัณฑ์ในการที่จะให้ผู้ป่วยเข้าถึงการรับการรักษาพยาบาลอย่างเท่าเทียมตามหลักมนุษยธรรม ทั้งนี้ เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษจะได้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจ เพื่อออกมาสู่สังคมภายนอกและประกอบอาชีพสุจริตได้อย่างมีคุณภาพ จึงทรงมีพระราชดำริที่จะพระราชทานความช่วยเหลือในเรื่องการจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือทางการแพทย์การพยาบาล การอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น (ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 136, ตอนพิเศษ 217 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2562) ซึ่งพระราชดำริดังกล่าว สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2560 มาตรา 4 และมาตรา 47 ในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง และบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐยึดหลักธรรมาภิบาล มีความพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม จึงได้พระราชทานเครื่องมือและครุภัณฑ์ทางการแพทย์ให้แก่เรือนจำในระยะที่ 1 (เรือนจำกำหนดโทษสูง เรือนจำความมั่งคงสูง และทัณฑสถานหญิง) จำนวน 25 แห่ง จำนวนรวม 536 รายการ 732 ชิ้น ในวงเงินพระราชทาน 91,192,863 บาท (เก้าสิบเอ็ดล้านหนึ่งแสนเก้าหมื่นสองพันแปดร้อยหกสิบสามบาทถ้วน) ระยะที่ 2 (เรือนจำขนาดเล็กที่อยู่ชายขอบ) จำนวน 19 แห่ง จำนวน 16 รายการ 338 ชิ้น ในวงเงินพระราชทาน จำนวน 15,855,800 บาท (สิบห้าล้านแปดแสนห้าหมื่นห้าพันแปดร้อยบาทถ้วน) และได้พระราชทานความช่วยเหลือด้านบุคลากร พระราชทานความช่วยเหลือด้านมาตรฐานสถานพยาบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งเรือนจำมีการใช้เครื่องมือและครุภัณฑ์ทางการแพทย์ใช้ในการดูแลผู้ต้องขังป่วยเป็นประจำเป็นประจำทุกเดือน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการดูแลสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง รวมถึงการได้รับสิทธิประกันสุขภาพจากรัฐ ซึ่งเป็นสิทธิที่ผู้ต้องขังคนไทยพึงได้รับให้เท่าเทียมประชาชนทั่วไป และด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอันหาที่สุดมิได้ จึงได้จัดทำ “โครงการบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ขึ้น เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับบริการและเข้าถึงการรักษาด้านสุขภาพที่เสมอภาค

สอดคล้องกับโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ ที่ทรงพระราชทานความเมตตา เป็นการดูแลสุขภาพสุขภาพผู้ต้องขังที่ยั่งยืน ให้พร้อมที่จะได้รับการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. ร้อยละของเรือนจำที่มีการจัดกิจกรรมด้านสาธารณสุขให้แก่ผู้ต้องขัง เป้าหมายร้อยละ 100
2. ร้อยละของจำนวนผู้ต้องขังที่เข้าถึงบริการทางการแพทย์ เป้าหมายร้อยละ 100

แนวทางการดำเนินงาน

บริหารอำนวยการเพื่อบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ การดำเนินงานของโครงการ/แจ้งแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางการจัดบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ตามมาตรฐานที่กรมราชทัณฑ์และกระทรวงสาธารณสุขกำหนด
2. ขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ
3. กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงาน โดยการสรุปรายงานประจำทุกเดือน และลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานในเรือนจำเป้าหมายของมูลนิธิราชทัณฑ์ปันสุขฯ

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง 143 แห่ง

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม งบประมาณ จำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 782,700 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 บริหารอำนวยการเพื่อบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ

1. มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการมูลนิธิราชทัณฑ์ปันสุข จัดทำแผนการดำเนินงานของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
2. ปรับปรุงแบบรายงานความก้าวหน้าโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ และแจ้งให้เรือนดำเนินการลงข้อมูลตามแบบฟอร์มที่ปรับปรุงใหม่
3. ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ ใช้ในการจัดทำโครงการจัดทำวีดิทัศน์นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการราชทัณฑ์ ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นเงินจำนวน 99,700 บาท
4. ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ ใช้ในการจัดทำโครงการจัดแสดงนิทรรศการ ภายใต้โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นเงินจำนวน 100,000 บาท
5. ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ ใช้ในการจัดซื้อครุภัณฑ์ทางการแพทย์ให้แก่เรือนจำจังหวัดน่าน เป็นเงินจำนวน 497,700 บาท กรณีเกิดอุทกภัย

กิจกรรมที่ 2 ขับเคลื่อนการดำเนินงานบริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ โดยการขับเคลื่อนและติดตาม ดังนี้

2.1 ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล

- เดือนตุลาคม 2567 จำนวน 129,517 คน 151,117 ครั้ง
- เดือนพฤศจิกายน 2567 จำนวน 132,626 คน 156,978 ครั้ง

- เดือนธันวาคม 2567 จำนวน 128,306 คน 144,536 ครั้ง
- เดือนมกราคม 2568 จำนวน 123,134 คน 175,339 ครั้ง
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 127,479 คน 186,330 ครั้ง
- เดือนมีนาคม 2568 จำนวน 127,654 คน 185,420 ครั้ง
- เดือนเมษายน 2568 จำนวน 131,171 คน รวม 151,813 ครั้ง
- เดือนพฤษภาคม 2568 จำนวน 126,818 คน รวม 146,426 ครั้ง
- เดือนมิถุนายน 2568 จำนวน 123,123 คน 175,041 ครั้ง
- เดือนกรกฎาคม 2568 จำนวน 137,502 คน รวม 158,106 ครั้ง
- เดือนสิงหาคม 2568 จำนวน 127,497 คน รวม 148,806 ครั้ง
- เดือนกันยายน 2568 จำนวน 146,440 คน รวม 168,023 ครั้ง

2.2 ผู้ต้องขังป่วยที่เกินศักยภาพของเรือนจำ ได้รับการส่งออกโรงพยาบาลภายนอก

- เดือนมกราคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 7,252 ราย
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,259 ราย
- เดือนเมษายน 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,675 ราย
- เดือนพฤษภาคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,375 ราย
- เดือนกรกฎาคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 8,215 ราย
- เดือนสิงหาคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 8,031 ราย
- เดือนกันยายน 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 9,208 ราย

2.3 จำนวนผู้ต้องขังที่ลงทะเบียนสิทธิการรักษาตรงกับโรงพยาบาลแม่ข่ายในพื้นที่ (CUP)

- เดือนมกราคม 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.21
- เดือนเมษายน 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.07
- เดือนพฤษภาคม 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.10
- เดือนเมษายน 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.07
- เดือนพฤษภาคม 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.10
- เดือนกรกฎาคม 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 97.71
- เดือนสิงหาคม 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.01
- เดือนกันยายน 2568 ลงทะเบียนสิทธิตรง CUP ร้อยละ 98.01

2.4 เรือนจำที่มีเครือข่ายสาธารณสุขในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย

กิจกรรมที่ 3 กำกับ ติดตาม ผลการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยการลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานในเรือนจำเป้าหมายของมูลนิธิราชทัณฑ์ปันสุขฯ จำนวน 17 ครั้ง ดังนี้

3.1 วันที่ 14 - 15 ตุลาคม 2567 ณ เรือนจำกลางระยอง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 5,590.00 บาท

3.2 วันที่ 19 - 21 มกราคม 2568 ณ เรือนจำจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 16,600.00 บาท

3.3 วันที่ 12 - 14 กุมภาพันธ์ 2568 ณ เรือนจำกลางขอนแก่น ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 15,000.00 บาท

3.4 วันที่ 9 - 10 กุมภาพันธ์ 2568 ณ เรือนจำกลางนครปฐม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 7,700.00 บาท

3.5 วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 1,000.00 บาท

3.6 วันที่ 5 - 7 กุมภาพันธ์ 2568 ณ เรือนจำกลางเชียงราย ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 12,940.00 บาท

3.7 วันที่ 19-22 มีนาคม 2568 ณ เรือนจำกลางยะลา เรือนจำกลางปัตตานี เรือนจำจังหวัดนราธิวาส จำนวน 69,790.00 บาท

3.8 วันที่ 1-2 เมษายน 2568 ณ เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 3,260.00 บาท

3.9 วันที่ 9-11 เมษายน 2568 ณ เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 9,110.00 บาท

3.10 วันที่ 5-7 พฤษภาคม 2568 ณ เรือนจำกลางราชบุรี และโรงพยาบาลราชบุรี ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 10,660.00 บาท

3.11 วันที่ 7-8 พฤษภาคม 2568 ณ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาครและโรงพยาบาลสมุทรสาคร เรือนจำกลางสมุทรสงคราม และโรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 9,235.00 บาท

3.12 วันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ณ เรือนจำกลางราชบุรี ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 1,140.00 บาท

3.13 วันที่ 10 มิถุนายน 2568 ณ เรือนจำจังหวัดน่าน และโรงพยาบาลน่าน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 21,050.00 บาท

3.14 วันที่ 30 มิถุนายน - 2 กรกฎาคม 2568 ณ เรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 31,390 บาท

3.15 วันที่ 6 สิงหาคม 2568 ณ เรือนจำกลางสงขลาเรือนจำจังหวัดสงขลา ทัณฑสถานหญิงสงขลา และทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวนทั้งสิ้น 8,290 บาท

3.16 วันที่ 20-22 สิงหาคม 2568 ณ เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 8,350 บาท

3.17 วันที่ 15-17 กันยายน 2568 ณ เรือนจำกลางกำแพงเพชร และ เรือนจำจังหวัดพิจิตร ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จำนวน 37,270 บาท

รวมใช้งบประมาณทั้งสิ้น 782,700 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

1. กระทรวงสาธารณสุข การกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำร่วมกัน เช่น การให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ ร่วมกับ Telemedicine บริการทันตกรรม บริการทางสุขภาพจิตและจิตเวช การส่งเสริมป้องกันโรคตามกลุ่มวัย การคัดกรองโรคติดต่อที่สำคัญ เป็นต้น

2. โรงพยาบาลแม่ข่าย จัดบริการตามแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ครอบคลุมการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ยา เวชภัณฑ์ ให้กับเรือนจำ

3. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กำหนดประเภทและขอบเขตของบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขัง ในการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ เช่น การตรวจคัดกรองวัณโรค ซิฟิลิส ไวรัสตับอักเสบซี ในกลุ่มแรกรับ ระหว่างต้องโทษ และก่อนพ้นโทษ เป็นต้น

4. กรมสนับสนุนบริการ ร่วมกับพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาธารณสุขมูลฐานและสามารถทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ให้เหมาะสมกับปัญหาสาธารณสุขตามบริบทของแต่ละเรือนจำ

5. กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (กปท.) หรือ กองทุนตำบล ในการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้กับผู้ต้องขัง

6. กรมอนามัย ในการพัฒนาเกณฑ์และการประเมินมาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง 10 ด้าน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลลัพธ์
   1) เรือนจำที่มีการจัดกิจกรรมด้านสาธารณสุขให้แก่ผู้ต้องขัง ร้อยละ 100
   2) ผู้ต้องขังที่เข้าถึงบริการทางการแพทย์ ร้อยละ 100
2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

   สถานพยาบาลเรือนจำมีระบบที่มีมาตรฐาน และผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานหน่วยบริการปฐมภูมิ สนับสนุนให้ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ส่งผลให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพดี แข็งแรง มีความพร้อมในการพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อคืนคนดี สู่สังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการสนับสนุนการดำเนินโครงการ บริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้าน สาธารณสุขในเรือนจำ ภายใต้โครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขัง ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ชื่อโครงการ/กิจกกรม โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขัง ทำ ความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย ถือเป็นนโยบายของกรมราชทัณฑ์ในการดูแลสุขภาพผู้ต้องขัง โดยปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั่วประเทศ ณ วันที่ 1 กันยายน 2567 จำนวน 300,326 คน แยกเป็นชาย 262,767 คน หญิง 37,559 คน ในขณะที่เรือนจำสามารถรองรับผู้ต้องขังได้ตามความจุมาตรฐาน 121,194 คน ทำให้ความเป็นอยู่ภายในเรือนจำมีความแออัดมาก จึงก่อให้เกิดโรคต่างๆ ขึ้นอย่างง่ายดาย โดยเฉพาะโรคติดต่อมีโอกาสที่จะแพร่กระจายของเชื้อโรค ได้อย่างรวดเร็ว และมีอาการรุนแรงมากขึ้น จากการอยู่อย่างแออัดในพื้นที่และทรัพยากรที่จำกัด รวมถึงการขาดแคลน บุคลากรที่ดูแลผู้ต้องขัง ความพร้อมของเจ้าหน้าที่พยาบาลที่มีองค์ความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการบำบัดรักษา และปัญหาการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ โดยจากการดำเนินงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยที่ผ่านมา พบว่า ในปี พ.ศ. 2564 มีผู้ต้องขังที่เข้าตรวจรักษาในสถานพยาบาลเรือนจำ (แบบผู้ป่วยนอกและแบบผู้ป่วยใน) จำนวน 1,510,606 ราย ปี พ.ศ. 2565 มีจำนวน 494,875 ราย ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 1,147,411 ราย ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 1,492,907 ราย และปี พ.ศ. 2568 มีจำนวน 1,380,500 ราย มีการส่งผู้ต้องขังป่วยออกรักษาโรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ โดยในปี พ.ศ. 2564 มีการส่งผู้ต้องขังออกรักษาภายนอกเรือนจำ จำนวน 31,087 ครั้ง ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 41,093 ครั้ง ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 51,106 ครั้ง ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 63,520 ครั้ง และ ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 77,220 ครั้ง ซึ่งจากการดำเนินงานดังกล่าว พบว่าสถานพยาบาลมีการพัฒนาตนเองมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ต้องขังป่วยเข้าถึงการรักษาที่มีคุณภาพ โดยในปี พ.ศ. 2569 จะมีการพัฒนาสถานพยาบาลเรือนจำให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเพิ่มศักยภาพสถานพยาบาลในการให้บริการด้านสุขภาพให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในกลุ่มผู้ต้องขังป่วย จึงถือเป็นงานสำคัญที่จะทำให้ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ได้รับสิทธิประกันสุขภาพจากรัฐ ซึ่งเป็นสิทธิที่ผู้ต้องขังคนไทยพึงได้รับเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป ส่งผลให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพที่แข็งแรง มีความพร้อม ที่จะได้รับการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในเรือนจำได้อย่างปกติสุข อีกทั้ง ยังช่วยลดภาระในการนำผู้ต้องขังป่วยส่งออกไปโรงพยาบาลภายนอก ตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ในส่วนของบริการด้านการรักษาพยาบาล ข้อกำหนดที่ 24 – 35

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. เรือนจำและทัณฑสถานที่ได้ดำเนินการด้านการส่งเสริมสุขภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ร้อยละ 100
2. เรือนจำและทัณฑสถานที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคสามารถควบคุมและแก้ไขปัญหาได้ ร้อยละ 100
3. เรือนจำและทัณฑสถานที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคสามารถควบคุมและแก้ไขปัญหาได้ ร้อยละ 90
4. ผู้ต้องขังรับใหม่หรือรับย้ายที่ได้รับการคัดกรองโรคติดต่อในเรือนจำ ร้อยละ 100
5. ผู้ต้องขังรายเก่าที่ได้รับการคัดกรองโรคติดต่อในเรือนจำ ร้อยละ 90
6. ผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันควบคุมโรคติดต่อในเรือนจำ ร้อยละ 90

7. ผู้ต้องขังป่วยได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ร้อยละ 100

8. ผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ร้อยละ 100

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

1.กระทรวงสาธารณสุข กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำร่วมกัน เช่น การให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ ร่วมกับ Telemedicine บริการทันตกรรม บริการทางสุขภาพจิตและจิตเวช การส่งเสริมป้องกันโรคตามกลุ่มวัย การคัดกรองโรคติดต่อที่สำคัญ เป็นต้น

2.โรงพยาบาลแม่ข่าย จัดบริการตามแนวทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ครอบคลุมการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ยา เวชภัณฑ์ ให้กับเรือนจำ

3.สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กำหนดประเภทและขอบเขตของบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขัง ในการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางทางการพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ เช่น การตรวจคัดกรองวัณโรค ซิฟิลิส ไวรัสตับอักเสบซี ในกลุ่มแรกรับระหว่างต้องโทษ และก่อนพ้นโทษ เป็นต้น

4. กรมสนับสนุน ร่วมพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสาธารณสุขมูลฐานและสามารถทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ให้เหมาะสมกับปัญหาสาธารณสุขตามบริบทแงแต่ละเรือนจำ

5. กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (กปท.) หรือ กองทุนตำบลสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้กับผู้ต้องขัง

6. กรมอนามัย พัฒนาเกณฑ์และการประเมินมาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง 10 ด้าน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลลัพธ์
   1) เรือนจำที่มีการจัดกิจกรรมด้านสาธารณสุขให้แก่ผู้ต้องขัง ร้อยละ 100
   2) ผู้ต้องขังที่เข้าถึงบริการทางการแพทย์ ร้อยละ 100
2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สถานพยาบาลเรือนจำมีระบบที่มีมาตรฐาน และผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานหน่วยบริการปฐมภูมิ สนับสนุนให้ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ส่งผลให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพแข็งแรง มีความพร้อมในการพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อคืนคนดี สู่สังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการสนับสนุนการดำเนินโครงการ บริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำภายใต้โครงการราชทัณฑ์ปันสุขฯ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านสุขภาพสำหรับผู้ต้องขังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม : ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง

กิจกรรมย่อยที่ 1 : ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการพัฒนาระบบ บริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง

กิจกรรมย่อยที่ 2 : ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง (จ้างแพทย์ห้วงเวลา)

กิจกรรมย่อยที่ 3 : กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงาน กำหนดแนวทาง แก้ไขปัญหาให้กับหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์

กิจกรรม : ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพผู้ต้องขังป่วย

กิจกรรมย่อยที่ 1 : การจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา เพียงพอสำหรับผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย

กิจกรรมย่อยที่ 2 : การจัดหาวัสดุเวชภัณฑ์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้มีพร้อมใช้ในการบำบัดรักษา

กิจกรรมย่อยที่ 3 : การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์เข้าปฏิบัติงานในเรือนจำ (การจัดจ้างแพทย์ห้วงเวลา)

กิจกรรมย่อยที่ 4 : พัฒนาสถานพยาบาล เรือนจำให้ผ่านเกณฑ์หน่วยบริการปฐมภูมิในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) (ปรับปรุงสถานพยาบาล,ครุภัณฑ์ทางการแพทย์)

กิจกรรมย่อยที่ 5 : ค่าลงทะเบียนฝึกอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติในเรือนรุ่นที่ 2

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง 143 แห่ง

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม งบประมาณ จำนวน 61,150,500 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ผลการดำเนินงาน แบ่งเป็นไตรมาส ดังนี้

กิจกรรม : ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง

กิจกรรมย่อยที่ 2 : ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง

สนับสนุนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกรที่ไม่ปฏิบัติเวชส่วนตัว ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เป็นเงิน 4,200,000 บาท จัดสรรงบประมาณเงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ ทันตแพทย์และเภสัชกรที่ไม่ปฏิบัติเวชส่วนตัว ไตรมาส 1 ให้แก่ แพทย์ จำนวน 3 คน เภสัชกร จำนวน 7 คน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 770,000 บาท

กิจกรรม : ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพผู้ต้องขังป่วย

กิจกรรมย่อยที่ 1 : การจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา เพียงพอสำหรับผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย

สนับสนุนงบประมาณค่ารักษาพยาบาล (ค่ายาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา) ให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา จำนวน 16,706,800 บาท โดยจัดสรรงบประมาณฯ ให้แก่เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังทั่วประเทศ จำนวน 142 แห่ง จำนวน 16,706,800 บาท

กิจกรรมย่อยที่ 2 : การจัดหาวัสดุเวชภัณฑ์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้มีพร้อมใช้ในการบำบัดรักษา

ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุเวชภัณฑ์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 5,000,000 บาท โดยจัดสรรงบประมาณฯ ครั้งที่ 1 ให้แก่เรือนจำ ทัณฑสถานและสถานกักขังทั่วประเทศ จำนวน 112 แห่ง จำนวน 3,075,000 บาท สนับสนุนทุนเรียนเวชปฏิบัติในเรือนจำ ให้แก่พยาบาลเรือนจำ จำนวน 35 คน ๆ ละ 55,000 บาท รวมจำนวน 1,925,000 บาท

ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงงบประมาณค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ทางการแพทย์ ใช้ในการสนับสนุนงบประมาณค่าวัสดุเวชภัณฑ์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ครั้งที่ 2) ให้เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 67 แห่ง เป็นเงินจำนวน 1,925,000 บาท

รวมการจัดหาวัสดุเวชภัณฑ์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 5,000,000 บาท

กิจกรรมย่อยที่ 3 : การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์เข้าปฏิบัติงานในเรือนจำ (การจัดจ้างแพทย์ห้วงเวลา)

จัดจ้างแพทย์ห้วงเวลา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์ให้เรือนจำและทัณฑสถาน ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดจ้างแพทย์ห้วงเวลา เป็นเงินทั้งสิ้น 3,000,000 บาท จัดสรรงบประมาณการจัดจ้างแพทย์ห้วงเวลา เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแพทย์ให้เรือนจำ จำนวน 33 แห่ง แพทย์ห้วงเวลา จำนวน 42 คน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,999,500 บาท

ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล

- เดือนตุลาคม 2567 จำนวน 129,517 คน 151,117 ครั้ง
- เดือนพฤศจิกายน 2567 จำนวน 132,626 คน 156,978 ครั้ง
- เดือนธันวาคม 2567 จำนวน 128,306 คน 144,536 ครั้ง
- เดือนมกราคม 2568 จำนวน 123,134 คน 175,339 ครั้ง
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 127,479 คน 186,330 ครั้ง
- เดือนมีนาคม 2568 จำนวน 127,654 คน 185,420 ครั้ง
- เดือนเมษายน 2568 จำนวน 131,171 คน รวม 151,813 ครั้ง
- เดือนพฤษภาคม 2568 จำนวน 126,818 คน รวม 146,426 ครั้ง
- เดือนมิถุนายน 2568 จำนวน 123,123 คน 175,041 ครั้ง
- เดือนกรกฎาคม 2568 จำนวน 137,502 คน รวม 158,106 ครั้ง
- เดือนสิงหาคม 2568 จำนวน 127,497 คน รวม 148,806 ครั้ง
- เดือนกันยายน 2568 จำนวน 146,440 คน รวม 168,023 ครั้ง

ผู้ต้องขังป่วยที่เกินศักยภาพของเรือนจำ ได้รับการส่งออกโรงพยาบาลภายนอก

- เดือนมกราคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 7,252 ราย
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,259 ราย
- เดือนเมษายน 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,675 ราย
- เดือนพฤษภาคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,375 ราย
- เดือนกรกฎาคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 8,215 ราย
- เดือนสิงหาคม 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 8,031 ราย
- เดือนกันยายน 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 9,208 ราย

กิจกรรมย่อยที่ 4 : พัฒนาสถานพยาบาล เรือนจำให้ผ่านเกณฑ์หน่วยบริการปฐมภูมิใน ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) (ปรับปรุงสถานพยาบาล,ครุภัณฑ์ทางการแพทย์)

สนับสนุนงบประมาณให้เรือนจำจัดซื้อครุภัณฑ์ทางการแพทย์ จำนวน 12,766,900 บาท

สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงสถานพยาบาลเรือนจำ จำนวน 7 แห่ง จำนวน 2,458,400 บาท

กิจกรรมย่อยที่ 5 : ค่าลงทะเบียนฝึกอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติในเรือนรุ่นที่ 2

สนับสนุนทุนเรียนเวชปฏิบัติในเรือนจำ ให้แก่พยาบาลเรือนจำ จำนวน 35 คน ๆ ละ 55,000 บาท รวมจำนวน 1,925,000 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ ในการฝึกอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติในเรือนรุ่นที่ 2

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลลัพธ์

1) ผู้ต้องขังป่วยได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ร้อยละ 100

2) เรือนจำที่มีเครือข่ายสาธารณสุขในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย ร้อยละ 100

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เรือนจำมีงบประมาณในการจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา การจัดหาวัสดุเวชภัณฑ์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้เพียงพอสำหรับผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย และมีแพทย์ห้วงเวลาเข้าตรวจในเรือนจำที่คาดแคลนแพทย์ ส่งผลให้ผู้ต้องขังได้รับบริการตามมาตรฐาน มีสุขภาพอนามัยที่ดี เข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค และได้รับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตอย่างทั่วถึง

โครงการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข

ชื่อโครงการ/กิจกกรม การพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กรมราชทัณฑ์ มีนโยบายให้ผู้ต้องขังได้รับการดูแลสุขภาพอย่างทั่วถึงด้วยการสนับสนุนให้มีการอบรมผู้ต้องขังที่เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเรือนจำในด้านการแพทย์และสาธารณสุข มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 และจัดอบรมมาอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2562 กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรโดยอิงจากหลักสูตรอบรมมาตรฐานอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ ปี พ.ศ. 2561 และได้กำหนดเนื้อหาหมวดวิชาหลักเป็นจำนวน 8 หมวดวิชา โดยใช้สำหรับการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมราชทัณฑ์ร่วมกับ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ดำเนินการปรับเพิ่มจำนวนชั่วโมงการอบรมจากเดิม 20 ชั่วโมง เป็น 6 วัน 30 ชั่วโมง โดยเพิ่มการฝึกปฏิบัติงานการจัดบริการสาธารณสุขตามบริบทของแต่ละเรือนจำเพื่อประโยชน์สำหรับผู้ต้องขังสามารถนำไปใช้ในการเลื่อนชั้นได้ ซึ่งในการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม และสามารถช่วยเหลือพยาบาลเรือนจำในการเฝ้าระวังคัดกรองสุขภาพเบื้องต้น ดูแลช่วยเหลือ ถ่ายทอดความรู้เพื่อส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค ตลอดจนดูแลสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกลุ่มผู้ต้องขังตามบริบทของเรือนจำ โดยหลักสูตรการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) มีเนื้อหาวิชาในการอบรม ดังนี้

1. ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม (5 ชั่วโมง)
2. การเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ และภัยสุขภาพที่เป็นปัญหาสำคัญ (5 ชั่วโมง)
3. การปฐมพยาบาลฉุกเฉิน และการกู้ชีพขั้นพื้นฐาน (5 ชั่วโมง)
4. การดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพจิต/ จิตเวช และผู้ที่ใช้สารเสพติด (3 ชั่วโมง)
5. การสื่อสารและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านสุขภาพ (2 ชั่วโมง)
6. การดูแลสุขภาพพื้นฐานในผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (2 ชั่วโมง)
7. อนามัยแม่และเด็ก (2 ชั่วโมง)
8. การจัดบริการสาธารณสุขตามบริบทของพื้นที่ (1 ชั่วโมง)
9. การฝึกปฏิบัติงานการจัดบริการสาธารณสุขตามบริบทของแต่ละเรือนจำ (3 ชั่วโมง)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้ตัดโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผลผลิตผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล กิจกรรมรักษาฟื้นฟู ส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง และควบคุมป้องกันโรคในเรือนจำ งบดำเนินงาน โครงการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ของกองบริการทางการแพทย์ ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,565,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหกหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) หลักสูตรฟื้นฟูความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ อสรจ. และหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ เช่น การดูแลผู้สูงอายุ 70 ชั่วโมง การดูแลสุขภาพช่องปาก และการดูแลสุขภาพจิตและจิตเวช เป็นต้น โดยให้มีจำนวน อสรจ. ตามหลักเกณฑ์ คือ อสรจ. 1 คน ต่อผู้ต้องขังไม่เกิน 50 คน สำหรับกรณีทัณฑสถานเปิด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีกำหนดโทษไม่เกิน 2 ปี เมื่อได้รับการพักการลงโทษ หรือลดวันต้องโทษจำคุก จะมีการปล่อยตัวก่อนกำหนดทำให้ อสรจ. มีบทบาทช่วยงานได้น้อย รวมทั้งกรณีสถานกักขังและสถานกักกัน ให้มีจำนวน อสรจ. ตามหลักเกณฑ์ คือ อสรจ. 1 คน ต่อผู้ต้องขังไม่เกิน 10 คน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ ได้ตัดโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผลผลิตผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล กิจกรรมรักษาฟื้นฟู ส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง และควบคุมป้องกันโรคในเรือนจำ งบดำเนินงาน โครงการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ของกองบริการทางการแพทย์ ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง ทั่วประเทศ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 1,565,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหกหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) หลักสูตรฟื้นฟูความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ อสรจ. และหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ โดยเรือนจำและทัณฑสถานได้ดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) ครบทั้ง 119 แห่ง และมีอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) และได้รับการขึ้นทะเบียน จำนวน 7,240 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568) นอกจากนี้ เรือนจำและทัณฑสถานยังได้ดำเนินการจัดการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ ในด้านต่างๆ ตามความสำคัญความจำเป็น และศักยภาพของเรือนจำและทัณฑสถาน และเครือข่ายที่เข้ามาดำเนินการจัดอบรม อาทิ กรมอนามัย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ คณะแพทย์ศาสตร์ โรงพยาบาลแม่ข่าย โรงพยาบาลจิตเวช ศูนย์อนามัยเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น ประกอบด้วย หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ Caregiver 70 ชั่วโมง และ 420 ชั่วโมง หลักสูตรพี่เลี้ยงเด็ก 2 วัน 6 ชั่วโมง หลักสูตรเฉพาะทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช หลักสูตรด้านสุขภาพช่องปากและฟัน หลักสูตรเฉพาะทางด้านจักษุ หลักสูตรเฉพาะทางด้านการปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน หลักสูตรเฉพาะทางด้านโรคเรื้อรัง หลักสูตรเฉพาะทางด้านโรคระบาด เป็นต้น ซึ่งหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญดังกล่าวทำให้ผู้ต้องขังอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญที่เฉพาะด้านมากขึ้น สามารถช่วยบุคลากรทางการแพทย์ของเรือนจำและทัณฑสถาน ดูแลผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยด้วยโรคดังกล่าวได้ และลดความเสี่ยงหรือลดอัตราการเสียชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ อีกทั้ง ยังมีทักษะทางวิชาชีพสำหรับการต่อยอดภายหลังพ้นโทษ

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำและทัณฑสถาน 142 แห่ง ทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน 1,565,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนหกหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี)

กรมอนามัย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ คณะแพทย์ศาสตร์ โรงพยาบาลแม่ข่าย โรงพยาบาลจิตเวช ศูนย์อนามัยเขต สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข

สรุปผลการดำเนินงาน

1. เรือนจำและทัณฑสถานได้ดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) ครบทั้ง 119 แห่ง

2. มีอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) และได้รับการขึ้นทะเบียน จำนวน 7,240 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568)

3. เรือนจำและทัณฑสถานได้ดำเนินการจัดการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ ในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ Caregiver 70 ชั่วโมง หลักสูตรพี่เลี้ยงเด็ก 2 วัน 6 ชั่วโมง หลักสูตรเฉพาะทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวช หลักสูตรด้านสุขภาพช่องปากและฟัน หลักสูตรเฉพาะทางด้านจักษุ หลักสูตรเฉพาะทางด้านการปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน หลักสูตรเฉพาะทางด้านโรคเรื้อรัง หลักสูตรเฉพาะทางด้านโรคระบาด เป็นต้น

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. อาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และความชำนาญ สามารถช่วยบุคลากรทางการแพทย์ของเรือนจำและทัณฑสถาน ดูแลผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยได้ และสามารถลดความเสี่ยงหรือลดอัตราการเสียชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำได้ รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีความเหมาะสมได้

2. อาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) สามารถดูแลสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกลุ่มผู้ต้องขังตามบริบทของเรือนจำ

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

หลักสูตรการจัดการสุขภาพชุมชนและอนามัยสิ่งแวดล้อมตามบริบทของเรือนจำ หรือหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ ซึ่งพบว่า การจัดอบรมตามหลักสูตรดังกล่าว เรือนจำและทัณฑสถาน มีการดำเนินการที่แตกต่างกันในหลายมิติ อาทิ มิติด้านระยะเวลาการอบรม มิติด้านเนื้อหาวิชาการอบรม และมิติด้านการรับรองหลักสูตรจากหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) โดยเห็นควรให้มีการจัดทำหลักสูตรฟื้นฟูความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) และจัดทำหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการดำเนินการให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน รวมทั้งการปรับเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้ต้องขังที่จะเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเข้ารับการอบรมเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) นอกจากนี้ยังเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างแรงจูงใจในการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยเห็นควรให้หลักสูตรดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้นตามเกณฑ์การศึกษาอบรมนักโทษเด็ดขาด และการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุก ตามแนวทางที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ตามที่กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดไว้

เอกสารแนวโครงการ/กิจกรรม

1. หนังสือหลักสูตรฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (ตุลาคม 2562)

2. แนวทางการจัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข

ชื่อโครงการ/กิจกกรม การเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.)

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กรมราชทัณฑ์และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ร่วมกัน เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562 และได้ดำเนินการจัดบริการสาธารณสุขและส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้ต้องขังมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดบริการปฐมภูมิเชิงรุก การคัดกรองสุขภาพ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และการเฝ้าระวังป้องกันโรค โดยการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่ามีเรือนจำ ที่เข้าถึงกองทุนฯ จำนวน 38 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 26.25) เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 1,957,362 บาท (คิดเป็นร้อยละ 1.41) และมีเงินคงเหลือในกองทุน ณ เดือนตุลาคม 2566 จำนวน 138,872,315 บาท (หนึ่งร้อยสามสิบแปดล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นสองพันสามร้อยสิบห้าบาทถ้วน) แสดงให้เห็นว่าการเข้าถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นยังคงมีช่องว่างและไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย ในการเพิ่มการเข้าถึงของกลุ่มผู้ต้องขังได้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงได้แจ้งข้อเสนอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงบริการของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้กับกรมราชทัณฑ์ ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการขอรับการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ปี พ.ศ. 2567 เพื่อให้ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการสาธารณสุขและระบบหลักประกันสุขภาพ การจัดบริการปฐมภูมิเชิงรุก การคัดกรองสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการเฝ้าระวังป้องกันโรค โดยกองทุนฯ มากขึ้น และพบว่ามีเรือนจำที่เข้าถึงกองทุนฯ จำนวน 89 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 62.68) และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 4,428,717.50 บาท (สี่ล้านสี่แสนสองหมื่นแปดพันเจ็ดร้อยสิบเจ็ดบาทห้าสิบสตางค์) ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าเรือนจำและทัณฑสถานมีแนวโน้มการขอรับงบประมาณจากกองทุนฯ เพิ่มสูงขึ้นและผู้ต้องขังสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้มากขึ้น แต่ยังไม่ครอบคลุมเรือนจำทุกแห่ง ปัจจุบันปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้จัดการประชุมความร่วมมือดำเนินงานเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการของผู้ต้องขัง โดยการสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ปี พ.ศ. 2568 และกรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำแนวทางการขอรับการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เรือนจำได้เตรียมความพร้อมในการขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนฯ ได้อย่างครอบคลุมทุกเรือนจำต่อไป

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำแนวทางการขอรับการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ปี พ.ศ. 2568 เพื่อให้ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการสาธารณสุขและระบบหลักประกันสุขภาพ ทั้งการจัดบริการปฐมภูมิเชิงรุก การคัดกรองสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการเฝ้าระวังป้องกันโรค โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) จึงให้เรือนจำดำเนินการ ดังนี้

1. ขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นในเขตพื้นที่ ตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาของกองทุนฯ

2. ทบทวนแนวทางการขอรับงบประมาณฯ ของเรือนจำ และการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ทั้งนี้ เรือนจำที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ สปสช. เขต 1 - 12 ติดตามข้อมูลข่าวสารของ

กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น ผ่านเว็บไซต์ https://obt.nhso.go.th/obt/home อีกทั้งสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม จากหลักสูตรออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ https://mooc.nhso.go.th/

3. ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่เรือนจำตั้งอยู่ สำหรับติดตามกรอบระยะเวลาและงบประมาณของกองทุนฯ ในการขอเสนอโครงการ จากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น

4. ประสานสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติประจำเขต เพื่อเป็นพี่เลี้ยงสำหรับการเข้าถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.)

5. ให้เรือนจำที่ดำเนินการขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) เมื่อคณะกรรมการพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งแบบรายงานผลฯ มายังกรมราชทัณฑ์ ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ msdcorrect.2562@gmail.com

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถาน 142 แห่ง ทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี)

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ส่วนกลาง , เขต 1 - 13) กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

สรุปผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้รับงบประมาณเพื่อจัดสรรให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 104 แห่ง เป็นเงิน 7,250,025.20 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568) ซึ่งในปีงบประมาณที่ผ่านมา สามารถจัดกลุ่มโครงการที่เรือนจำได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนฯ สูงสุด 5 อันดับ ได้ดังนี้ (1.) สุขภาพจิต/อาชีวบำบัด 93 โครงการ (เป็นเงิน 1,849,962 บาท) (2.) ศาสนบำบัด 44 โครงการ (เป็นเงิน 1,751,615 บาท) (3.) NCDs 47 โครงการ (เป็นเงิน 1,113,919 บาท) (4.) อสรจ. 22 โครงการ (เป็นเงิน 510,899 บาท) และ (5.) โรคติดต่อ/โรคเฝ้าระวัง 17 โครงการ (เป็นเงิน 467,549 บาท) และ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และกรมราชทัณฑ์ ได้ประชุมติดตามการเข้าถึงบริการและหลักประกันสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยการสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ปี พ.ศ. 2568 เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2568 ซึ่งจากการประชุมได้มีประเด็น เรื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) บางแห่งแจ้งว่าไม่มีงบประมาณกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) สำหรับจัดสรรให้เรือนจำและทัณฑสถาน เนื่องจากในพื้นที่ไม่ได้นับรวมกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นประชากร และ อบต. บางแห่งมีขนาดเล็ก แต่มีเรือนจำตั้งอยู่ในพื้นที่หลายแห่ง และมีผู้ต้องขังจำนวนมาก ส่งผลให้งบประมาณในกองทุนฯ ไม่เพียงพอต่อการจัดสรรให้กับเรือนจำได้ทุกแห่ง โดยในที่ประชุมได้มีข้อสรุป ให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) แจ้ง สปสช. เขต กำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และสร้างความเข้าใจร่วมกัน ให้นับผู้ต้องขังเป็นประชากรในพื้นที่ ที่สามารถเข้าถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำทำเนียบรายชื่อผู้ประสานงานกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) เพื่อติดต่อประสานงานเครือข่ายในการดำเนินการขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนฯ ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานของส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ เรือนจำ ส่วนกลางสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 1–13 ส่งไปยังเรือนจำและ สปสช. เรียบร้อยแล้ว อีกทั้งส่งข้อมูลประชากรกลางปีของผู้ต้องขังในเรือนจำ ปี พ.ศ. 2568 เพื่อให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) นำไปพิจารณาการจัดสรรงบประมาณไปยังกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) รวมถึงกองทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้อย่างครอบคลุมต่อไป

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เรือนจำและทัณฑสถานเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ได้เพิ่มมากขึ้น

2. ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการสาธารณสุขและระบบหลักประกันสุขภาพ สำหรับการจัดบริการปฐมภูมิเชิงรุก การคัดกรองสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการเฝ้าระวังป้องกันโรค โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) เพิ่มมากขึ้น

3. เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการเสนอโครงการและได้รับการอนุมัติจัดสรรงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) เพิ่มมากขึ้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. การเข้าถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นยังคงมีช่องว่างและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการเพิ่มการเข้าถึงของกลุ่มผู้ต้องขังได้

2. เรือนจำบางแห่งไม่สามารถเข้าถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ได้ กรมราชทัณฑ์จึงประสานความร่วมมือกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ เพื่อหารือแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ให้กับเรือนจำและทัณฑสถาน

โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขังทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการมาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง 10 ด้าน

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วประเทศรวมกันจำนวน 278,324 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567) ในขณะที่เรือนจำสามารถรองรับผู้ต้องขังได้ประมาณ 237,000 คน ส่งผลให้ความเป็นอยู่ในเรือนจำมีความแออัดและเป็นพื้นที่ปิดที่มีการรวมตัวของผู้ต้องขังที่จำต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตลอด 24 ชั่วโมง อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปิดและอยู่ใกล้ชิดกันซึ่งเป็นสภาวะที่เอื้อต่อการแพร่เชื้อ อีกทั้งผู้ต้องขังอาจจะมีโรคประจำตัว สุขภาวะที่แย่กว่าบุคคลทั่วไป และบ่อยครั้งที่ต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เช่น สุขอนามัยที่ไม่ดีและภูมิต้านทานที่อ่อนแออันเนื่องมาจากความเครียด หรือโรคที่มีอยู่เดิม ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมา ทำให้ผู้ที่ใช้ชีวิตในเรือนจำมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้มากขึ้น หากไม่มีการดำเนินการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาลอาหารและน้ำสะอาด เพียงพอและถูกสุขลักษณะ การขาดแคลนสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตจะทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพหลายๆ อย่างตามมา การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจะให้ความสำคัญกับการจัดการ เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายซึ่งผ่านช่องทางต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาและในสถานการณ์การระบาดของโรคอุบัติใหม่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ สำหรับพื้นที่ที่มีการรวมตัวของคนจำนวนมาก มีจุดสัมผัสร่วมที่อาจจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้ง่าย เน้นการควบคุมเกี่ยวกับสุขลักษณะการทำความสะอาดจุดเสี่ยง พื้นที่ส่วนรวม การจัดการส้วม การจัดการขยะมูลฝอย การระบายอากาศและสุขวิทยาส่วนบุคคล มาตรการนี้นับว่าเป็นเกราะในการป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคไปสู่คนอื่นที่ง่ายทำได้ทุกคน และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การเข้าถึงบริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม น้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัยเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้ต้องขังพึงจะได้รับอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสุขภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาสุขภาพในเรือนจำ เพื่อให้คนทุกคนสามารถได้รับบริการขั้นพื้นฐานและได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพดี และการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หากมีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ กรมราชทัณฑ์ ได้มีนโยบายการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลสุขภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมราชทัณฑ์ร่วมกับ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการปรับปรุงแบบประเมินสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2565) โดยดำเนินการปรับปรุงแบบประเมินเพื่อให้ครอบคลุม เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐาน

กรมราชทัณฑ์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำที่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสุขภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกดำเนินการเฝ้าระวังการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำ จึงจัดทำโครงการยกระดับแบบประเมินสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง เป็นแบบประเมินมาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากลซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela rules) หรือข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มิใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (Bangkok rules) และการดำเนินงานตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แบ่งมาตรฐานออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านที่นอน ด้านสุขกรรม ด้านโรงเลี้ยง ด้านสถานพยาบาล ด้านน้ำปลอดภัย ด้านขยะ ด้านห้องส้วมและสิ่งปฏิกูลด้านน้ำเสียและบ่อดักไขมัน เพื่อให้ครอบคลุม เหมาะสม และเป็นไปตามมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินการ

รอบประเมินตนเอง ให้เรือนจำฯ แต่งตั้งคณะทำงานชั้นเรือนจำ ประกอบด้วยผู้รับผิดชอบงานด้านที่นอน ด้านสูทกรรม ด้านโรงเลี้ยงอาหาร ด้านสถานพยาบาล ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และการเฝ้าระวังโรคระบาด ด้านน้ำปลอดภัย ด้านการจัดการขยะ ด้านที่อาบน้ำห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล ด้านน้ำเสียและบ่อดักไขมัน ด้านการตรวจวัดคุณภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขาภิบาลอาหารและน้ำหรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการประเมินตนเอง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

รอบที่ 1 ม.ค. - ก.พ. 67 ดำเนินการตรวจประเมินโดยคณะกรรมการภายนอกที่มีองค์ความรู้ด้านสุขภาพหรืออนามัยสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า 2 คน

รอบที่ 2 ก.ค. - ส.ค. 67 ดำเนินการตรวจประเมินโดยคณะกรรมการภายนอกที่มีองค์ความรู้ด้านสุขภาพหรืออนามัยสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า 2 คน

เกณฑ์ประเมิน กรณีในด้านใดด้านหนึ่ง คะแนนน้อยกว่า 7 คะแนน ให้ถือว่าไม่ผ่านแบบประเมินฯ (เกรดระดับ F)

คะแนน	เกรด	หมายถึง
90 - 100	A	ผ่านแบบระดับดีเยี่ยม เป็นไปตามที่คาดหวังและให้คงรักษาคุณภาพไว้
80 - 89	B	ผ่านแบบระดับดี ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
70 - 79	C	ผ่านแบบระดับปานกลาง ควรมีการวางแผนพัฒนา
0 – 69	F	ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ควรวางแผนพัฒนาโดยด่วนที่สุด กำหนดช่วงเวลาชัดเจน

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินการ ไม่มี

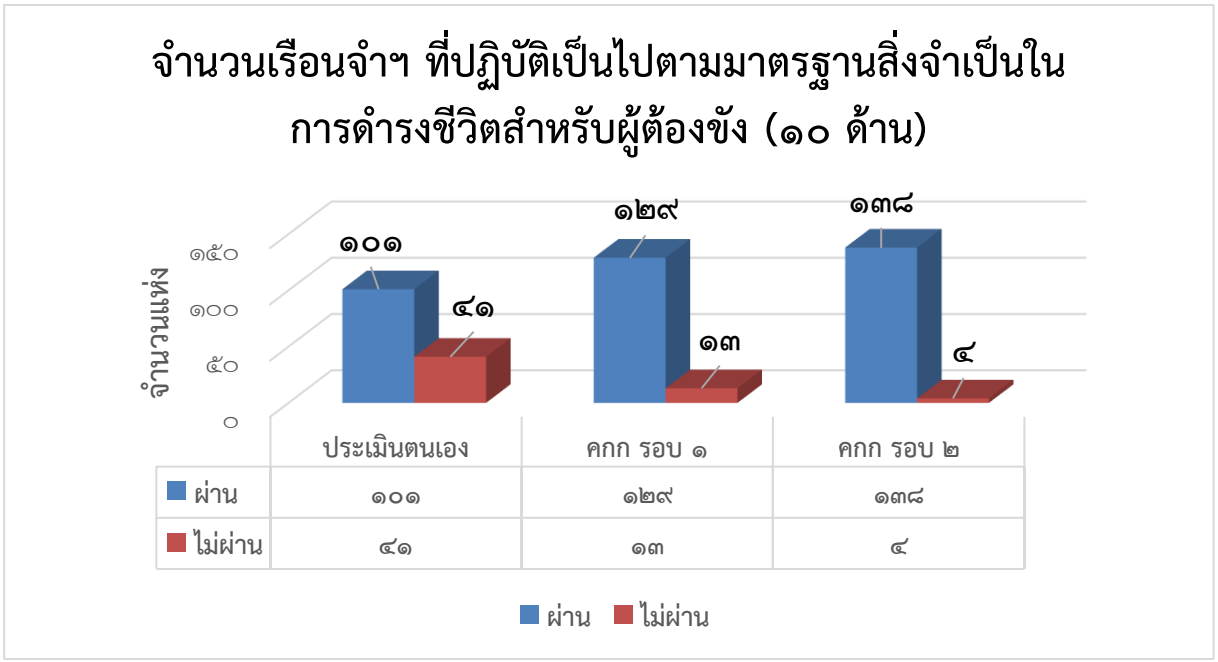
บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี)

โรงพยาบาลแม่ข่าย/สำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่/ศูนย์อนามัยในพื้นที่/กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สรุปผลการดำเนินงาน

มีเรือนจำและทัณฑสถาน ได้รับการประเมินสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง (10 ด้าน) รอบประเมินโดยคณะกรรมการภายนอก ทั้ง 2 รอบ จำนวน 142 แห่ง (ร้อยละ 100) สรุปผลได้ดังนี้

1. มีเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตนเอง จำนวน 128 แห่ง (ร้อยละ 90) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ จำนวน 14 แห่ง (ร้อยละ 10)
2. มีเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่ผ่านเกณฑ์การประเมินโดยคณะกรรมการภายนอก รอบที่ 1 จำนวน 129 แห่ง (ร้อยละ 91) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ จำนวน 13 แห่ง (ร้อยละ 9)
3. มีเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ รอบที่ 2 จำนวน 138 แห่ง (ร้อยละ 97.18) และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 2.82)

ผลการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานฯ สรุปได้ดังนี้

- เรือนจำฯ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากคณะกรรมการภายนอก รอบที่ 1 จำนวน 129 แห่ง (ร้อยละ 91) แบ่งเป็นระดับ A จำนวน 124 แห่ง (ร้อยละ 87) ระดับ B จำนวน 5 แห่ง (ร้อยละ 2) ไม่มีระดับ C
- เรือนจำฯ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากคณะกรรมการภายนอก รอบที่ 2 จำนวน 138 แห่ง (ร้อยละ 97.81) แบ่งเป็นระดับ A จำนวน 132 แห่ง (ร้อยละ 93) ระดับ B จำนวน 3 แห่ง (ร้อยละ 2) ไม่มีระดับ C

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้ต้องขังได้รับบริการขั้นพื้นฐานและส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ มีการพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. ต้องมีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
2. ความแออัดของผู้ต้องขัง โครงสร้างและบริบทของเรือนจำในแต่ละพื้นที่

โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขังทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขังทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กรมราชทัณฑ์ โดยกองบริการทางการแพทย์ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้ (1) กำหนดหลักเกณฑ์ พัฒนาแนวทางการปฏิบัติ ควบคุม กำกับ สนับสนุน (2) ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพ การบำบัดการรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย และบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม (3) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ในด้านการป้องกันและควบคุมโรคในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังคัดกรอง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในเรือนจำและทัณฑสถาน ภายใต้โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข มาอย่างต่อเนื่อง โดยผลการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวังคัดกรอง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพในเรือนจำและทัณฑสถาน จากข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี พบว่า โรคติดต่อที่สำคัญในเรือนจำและทัณฑสถาน นอกจากวัณโรค โรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และไวรัสตับอักเสบซี ซึ่งพบอัตราความชุกของการติดเชื้อในกลุ่มผู้ต้องขังทั่วประเทศสูงแล้ว สถานการณ์โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบติดเชื้อ พบว่ามีแนวโน้มความรุนแรงและจำนวนเหตุการณ์การระบาดในเรือนจำและทัณฑสถานเพิ่มขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีผู้เสียชีวิตประมาณ 6 รายต่อปี ค่ามัธยฐานของจำนวนผู้ติดเชื้อมากกว่า 100 รายต่อเหตุการณ์ ด้วยปัญหาโครงสร้างเรือนจำและความแออัดของผู้ต้องขัง ส่งผลให้เกิดการแพร่กระจายของโรคติดต่อโดยเฉพาะโรคติดต่อผ่านระบบทางเดินหายใจและการสัมผัสในผู้ต้องขังอย่างรวดเร็วและเป็นวงกว้าง ส่วนใหญ่อุบัติการณ์การแพร่ระบาดในแดนทั่วไป เกิดจากผู้ต้องขังรับใหม่จากภายนอกเรือนจำที่มีระยะการฟักตัวของโรคและระยะแสดงอาการของโรคนานกว่าระยะการแยกกักตัวในห้องกักกันโรค (Quarantine) จึงแสดงอาการป่วยเมื่อส่งตัวผู้ต้องขังเข้าสู่แดนทั่วไปแล้ว คาดว่าเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักของการนำเชื้อจากภายนอกเรือนจำเข้าสู่เรือนจำ จำเป็นต้องมีความเข้มงวดในการเฝ้าระวัง ป้องกันโรคติดต่อไม่ให้แพร่ระบาดเข้าสู่เรือนจำ ดังนั้น กรมราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างมาตรฐานและยกระดับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยาและหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นของสังคมที่มีต่องานราชทัณฑ์ ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข การพัฒนามาตรฐานด้านการรักษาพยาบาล ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำ การดูแลควบคุมป้องกันโรคในเรือนจำ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย และป้องกันการเสียชีวิตของผู้ต้องขัง ได้จัดทำโครงการรักษา ฟื้นฟู ส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง และควบคุมป้องกันโรคในเรือนจำขึ้น เพื่อยกระดับการรักษาพยาบาล และสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ รวมถึงส่งเสริมสุขภาพ และควบคุมป้องกันโรคในเรือนจำให้มีมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังทั้งทางด้านกาย จิต สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้การควบคุมดูแลและการบริหารงานเรือนจำเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1) เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output): ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มผู้ต้องขัง บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยทั้งทางด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิต

2) เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome): การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันควบคุมโรคในกลุ่มผู้ต้องขัง บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย ทั้งทางด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิต อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดต่อโรคระบาดและภัยสุขภาพในเรือนจำและทัณฑสถาน ให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดำเนินการฯ ดังนี้

กรมราชทัณฑ์ ได้เตรียมความพร้อมรับมือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ตั้งแต่การแพร่ระบาดระลอกแรก คือ ต้นปี พ.ศ.2563 จนถึงปัจจุบัน ในเดือนตุลาคม 2565 กระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศยกเลิกให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จาก “โรคติดต่ออันตราย” เป็น “โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558” ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อฯ ในเรือนจำมีแนวโน้มลดลง อาการรุนแรงและอัตราการเสียชีวิตลดลง ผู้ต้องขังได้รับวัคซีนฯ อย่างครอบคลุมและทั่วถึง **ณ วันที่ 9 มิถุนายน 2568 กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำและทัณฑสถาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568** ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและกำหนดให้เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกันทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ดำเนินการฯ ดังนี้

- หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ร่วมด้วยทันที (หากมีชุดตรวจ)

- ผู้สัมผัสเสี่ยงติดเชื้อสูงสังเกตอาการตนเอง 5 วัน โดยไม่ต้องกักตัว สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ โดยปฏิบัติตามมาตรการ “เว้นระยะห่างระหว่างกัน-สวมหน้ากากอนามัย-ล้างมือด้วยสบู่และน้ำหรือเจลแอลกอฮอล์ (DMH)”

- ผู้ป่วยพบเชื้อฯ ให้แยกกักตัวและเข้าสู่ระบบการรักษาทันที จนกว่าจะหายดี ไม่น้อยกว่า 5 วัน เมื่อครบ 5 วัน ให้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ โดยไม่ต้องตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK หรือชุดตรวจ Rapid Test สำหรับไข้หวัดใหญ่ซ้ำ

ผู้ต้องขัง ประกอบด้วย

(1) ผู้ต้องขังรับใหม่ ดำเนินการฯ ดังนี้

- แยกกักตัว 5 วันในห้องกักกันโรค (Quarantine) ทุกราย เป็นระยะเวลา 5 วัน ระหว่างแยกกักตัว หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ร่วมด้วยทันที (หากมีชุดตรวจ)

- กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ให้แยกกักตัวและรักษาในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) จนกว่าอาการจะหายเป็นปกติ โดยไม่น้อยกว่า 5 วัน ในส่วนกรณี <u>ไม่พบเชื้อฯ</u> ให้แยกกักตัวและรักษาตามอาการในห้องกักกันโรค เมื่อรักษาหายแล้ว รวมถึงไม่พบอาการผิดปกติอื่นใด สามารถส่งตัวเข้าแดนปกติได้

(2) ผู้ต้องขังรับย้ายระหว่างเรือนจำ ดำเนินการฯ ดังนี้

- ยกเลิกการแยกกักตัวในห้องกักกันโรค (Quarantine)

- เรือนจำต้นทางที่ย้ายผู้ต้องขัง และเรือนจำปลายทางที่รับย้ายผู้ต้องขัง ควรเป็นเรือนจำที่ไม่อยู่ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ

- เรือนจำปลายทางที่มีหลายแดน ควรจัดพื้นที่สำหรับผู้ต้องขังรับย้ายให้เป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับผู้ต้องขังในแดนทั่วไป อย่างน้อย 5 วันแรกหลังรับย้ายเข้าเรือนจำ

- หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ร่วมด้วยทันที (หากมีชุดตรวจ) กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ให้แยกกักตัวในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) และเข้าสู่ระบบการรักษาทันที

- เฝ้าระวังติดตามอาการผิดปกติในผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง 608 อย่างใกล้ชิด

(3) ผู้ต้องขังกลับจากศาลและโรงพยาบาล ดำเนินการฯ ดังนี้

- หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ร่วมด้วยทันที (หากมีชุดตรวจ) กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ให้แยกกักตัวในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) และเข้าสู่ระบบการรักษาทันที

- เฝ้าระวังติดตามอาการผิดปกติในผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง 608 อย่างใกล้ชิด

(4) ผู้ต้องขังเก่าในแดนทั่วไป ดำเนินการฯ ดังนี้

(4.1) หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ร่วมด้วยทันที (หากมีชุดตรวจ) กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ให้แยกกักตัวในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) และเข้าสู่ระบบการรักษาทันที

(4.2) ผู้ต้องขังสัมผัสเสี่ยงติดเชื้อสูง ให้แยกกักตัวในห้องกักกันโรค (Quarantine) เป็นระยะเวลา 5 วัน หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ ดำเนินการ ตามข้อ (4.1)

(5) ผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ ดำเนินการฯ ดังนี้

- หากมีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ ATK ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ร่วมด้วยทันที (หากมีชุดตรวจ) กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ให้คำแนะนำแยกตัวออกจากผู้อื่น เพื่อลดการแพร่เชื้อ

- ค้นหาผู้สัมผัสเสี่ยงติดเชื้อสูงรายอื่นในเรือนจำ

(6) ผู้ต้องขังป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ดำเนินการฯ ดังนี้

- กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ขณะอยู่ในเรือนจำ ให้แยกกักตัวในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) และเข้าสู่ระบบการรักษาทันที จนกว่าอาการจะหายเป็นปกติ ไม่น้อยกว่า 5 วัน หากมีอาการรุนแรง ส่งตัวเข้าสู่การรักษาภายใต้การควบคุมดูแลของโรงพยาบาลแม่ข่าย

- กรณี <u>พบเชื้อฯ</u> ก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ แนะนำแยกตัวออกจากผู้อื่น และเข้าสู่กระบวนการรักษาตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข

- หากพบผู้ติดเชื้อฯ ตามเกณฑ์รายงานเหตุการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำ คือ 5 รายขึ้นไป ภายใน 1 สัปดาห์ ให้รายงานกองบริการทางการแพทย์ทราบ ผ่านแอปพลิเคชันไลน์

กลุ่ม “แจ้งโรคระบาดในเรือนจำและภัยสุขภาพในเรือนจำ” และลงข้อมูลผู้ติดเชื้อฯในระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขัง 17 ระบบ กรมราชทัณฑ์ ทุกราย

(7) **ห้องกักกันโรค (Quarantine)** คือ ห้องแยกกักตัวสำหรับผู้ต้องขังรับใหม่/รับย้าย เพื่อเฝ้าระวังการติดเชื้อโรคระบบทางเดินหายใจหรือการสัมผัส และห้องแยกกักตัวผู้ต้องขังป่วยโรคติดต่อผ่านระบบทางเดินหายใจ แนะนำจัดตารางเวลาในการทำกิจกรรมภายนอกห้องกักกันโรคของผู้ต้องขัง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยสลับหมุนเวียนกันแต่ละห้อง เพื่อไม่ให้สัมผัสกันระหว่างห้อง

(8) การยุติการเฝ้าระวังทางสาธารณสุข (EXIT) ดำเนินการฯ ดังนี้

- เรือนจำที่อยู่ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจให้งดการทำกิจกรรมรวมตัว งดการเคลื่อนย้ายระหว่างแดนและเรือนจำ ยกเว้นผู้ต้องขังตามหมายศาลให้เป็นอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตให้เข้ารับการพิจารณาคดีทางไกลผ่านจอภาพ หรือนำตัวผู้ต้องขังไปขึ้นศาล และปฏิบัติตามมาตรการ “เว้นระยะห่างระหว่างกัน-สวมหน้ากากอนามัย-ล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ (DMH)”

- การกำหนดวันยุติการเฝ้าระวังทางสาธารณสุข (EXIT) ให้ปฏิบัติตามความเห็นของแพทย์โรงพยาบาลแม่ข่ายหรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่

นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำ**คำแนะนำในการจัดกิจกรรม<u>เยี่ยมญาติใกล้ชิด</u>เพื่อป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำ** ดังนี้

1. เรือนจำที่อยู่ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ให้งดเว้นหรือเลื่อนการจัดกิจกรรมเยี่ยมญาติใกล้ชิดออกไปจนกว่าจะครบกำหนดยุติการเฝ้าระวังทางสาธารณสุข (EXIT)
2. การจัดกิจกรรมเยี่ยมญาติใกล้ชิดให้ดำเนินกิจกรรมภายใต้มาตรการ “D-M-H-T” ได้แก่

2.1) เว้นระยะห่างระหว่างกัน (Distancing: D) คือ

- จัดเตรียมพื้นที่โดยเว้นระยะห่างระหว่างโต๊ะเยี่ยมญาติอย่างน้อย 1 – 2 เมตร
- จัดกิจกรรมในพื้นที่บริเวณที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก กรณีจัดกิจกรรมในพื้นที่ปิดหรือในอาคารให้เปิดประตูหรือหน้าต่างเพื่อระบายอากาศ

2.2) สวมหน้ากากอนามัย (Mask Wearing: M) คือ

- ประชาสัมพันธ์ให้สวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่ออยู่ในพื้นที่แออัดหรือพื้นที่ปิดอากาศถ่ายเทไม่สะดวก
- กำชับสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อมีอาการไอ จาม หรือมีน้ำมูก

2.3) ล้างมือบ่อย ๆ (Hand Washing: H) คือ

- ประชาสัมพันธ์ให้ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์
- จัดเตรียมจุดล้างมือให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

2.4) ตรวจคัดกรองเมื่อมีอาการ (Testing: T) คือ

- หากผู้ต้องขังมีอาการตามเกณฑ์ทางคลินิก (Clinical criteria) ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และโรคไข้หวัดใหญ่ ให้ตรวจคัดกรองด้วยชุดตรวจ Antigen Test Kit (ATK) และชุดตรวจ Rapid Test ทันที ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

- ประชาสัมพันธ์ญาติ หากมีอาการ มีไข้ ไอเจ็บคอ มีน้ำมูก ให้งดการเข้าเยี่ยม กรณีก่อนเข้าเยี่ยมญาติใกล้ชิด ให้ญาติที่มีรายชื่อแสดงผลการตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ Antigen Test Kit (ATK) ไม่เกิน 24 ชั่วโมงต่อเจ้าหน้าที่ หากผลการตรวจพบเชื้อฯ ขอความร่วมมือให้งดการเยี่ยม

3. เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมเยี่ยมญาติในแต่ละรอบให้ทำความสะอาดพื้นที่จัดกิจกรรม โต๊ะ ห้องน้ำ และจุดสัมผัสร่วมทุกครั้งด้วยไฮเตอร์หรือน้ำยาฟอกขาวที่มีส่วนประกอบของโซเดียมไฮโปคลอไรท์ผสมน้ำ (0.1% Sodium hypochlorite) หรือน้ำยาทำความสะอาดพื้นทั่วไป

4. แยกกักตัวผู้ต้องขังที่กลับจากเยี่ยมญาติใกล้ชิดในห้องกักกันโรคหรือพื้นที่กักกันโรค (Quarantine) เป็นระยะเวลา 5 วัน ระหว่างการแยกกักตัว หากพบผู้ต้องขังมีไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจเหนื่อย หรือหายใจลำบาก ให้ตรวจคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้วยชุดตรวจ Antigen Test Kit (ATK) ทันที และหากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ร่วมด้วย เช่น ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย คัดจมูก หรือเยื่อบุตาอักเสบ ให้ตรวจคัดกรองโรคไข้หวัดใหญ่ด้วยชุดตรวจ Rapid Test ทันที กรณีพบเชื้อฯ ให้แยกกักตัวในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) และเข้าสู่ระบบการรักษาทันที

5. หากพบการแพร่ระบาดของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจภายหลังการจัดกิจกรรมเยี่ยมญาติใกล้ชิด ให้รายงานกรมราชทัณฑ์และโรงพยาบาลแม่ข่ายทราบภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อดำเนินการป้องกันควบคุมโรคในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้แจ้งแนวทางการเตรียมความพร้อม เฝ้าระวัง ป้องกันการแพร่ระบาดของ**<u>โรคติดต่อและภัยสุขภาพตามฤดูกาล</u>**ให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศถือปฏิบัติ สรุปสาระสำคัญดังนี้

1) แนวทางการป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน พ.ศ. 2568 (หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วน ที่ ยธ 0705.3/41, 218 และ 219 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2568) ประกอบด้วย

1.1) โรคติดต่อทางระบบหายใจ ได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

1.2) โรคติดต่อจากการสัมผัส ได้แก่ โรคมือ เท้า ปาก โรคฉี่หนู โรคเมลิออยโดสิส

1.3) โรคติดต่อนำโดยยุงลาย ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคชิคุนกุนยา โรคติดเชื้อไวรัสซิกา

1.4) ภัยสุขภาพ ได้แก่ การบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการถูกฟ้าผ่า อันตรายจากการกินเห็ดพิษ และอันตรายจากการถูกงูพิษกัด

2) แนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงในเรือนจำและทัณฑสถาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วน ที่ ยธ 0705.3/57, 271 และ 272 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2568) โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออก และโรคไข้มาลาเรีย

3) แนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด พ.ศ. 2568 (ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วน ที่ ยธ 0705.3/71, 346 และ 351 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2568 และเพิ่มเติมตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ 0705.3/97, 406 และ 407 ลงวันที่ 5 กันยายน 2568) ประกอบด้วย

3.1) โรคติดเชื้อ ได้แก่ โรคฉี่หนู โรคตาแดง โรคน้ำกัดเท้า

3.2) โรคติดต่อนำโดยยุงลาย ได้แก่ โรคไข้เลือดออก

3.3) โรคระบบทางเดินอาหารและน้ำ ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง

นอกจากนี้ เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดต่อหรืออาการป่วยเป็นกลุ่มก้อนในเรือนจำ ให้เรือนจำดำเนินการประสานโรงพยาบาลแม่ข่ายในการพิจารณาให้การรักษาผู้ต้องขังป่วยตามระดับความรุนแรงของอาการและพิจารณาจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำตาม**<u>แนวทางการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำ</u>** ดังนี้

1. เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดต่อหรืออาการป่วยเป็นกลุ่มก้อนในเรือนจำ ให้เรือนจำดำเนินการประสานโรงพยาบาลแม่ข่ายในการพิจารณาให้การรักษาผู้ต้องขังป่วยตามระดับความรุนแรงของอาการ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มสีเขียว หมายถึง กลุ่มผู้ต้องขังป่วยที่ไม่มีอาการหรือมีอาการเล็กน้อยและไม่มีปัจจัยเสี่ยงที่เพิ่มความรุนแรงของโรคหรือไม่มีโรคร่วมสำคัญ ให้ดำเนินการรักษาพยาบาลในเรือนจำ

1.2 กลุ่มสีเหลือง หมายถึง กลุ่มผู้ต้องขังป่วยที่มีอาการไม่รุนแรงแต่มีปัจจัยเสี่ยงที่เพิ่มความรุนแรงของโรคหรือมีโรคร่วมสำคัญ ให้ดำเนินการรักษาพยาบาลในเรือนจำหรือส่งออกรักษาที่โรงพยาบาลแม่ข่ายหรือให้การรักษาที่โรงพยาบาลสนามในเรือนจำตามแผนการรักษาของแพทย์โรงพยาบาลแม่ข่าย

1.3 กลุ่มสีแดง หมายถึง กลุ่มผู้ต้องขังป่วยที่มีอาการรุนแรง ให้ดำเนินการส่งออกรักษาที่โรงพยาบาลแม่ข่าย หรือโรงพยาบาลภายนอกที่กำหนดตามแผนการรักษาของแพทย์โรงพยาบาลแม่ข่าย หากผู้ต้องขังป่วยที่ได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลแม่ข่ายมีอาการดีขึ้น ให้ดำเนินการส่งผู้ต้องขังป่วยกลับไปเข้ารับการรักษาพยาบาลและเฝ้าสังเกตอาการต่อที่โรงพยาบาลสนามในเรือนจำ

2. พิจารณาจัดตั้งโรงพยาบาลสนามตามเงื่อนไขการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำ ดังนี้

2.1 อัตราการส่งออกรักษาที่โรงพยาบาลแม่ข่ายเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในเวลาอันสั้น

2.2 อัตราครองเตียงของผู้ป่วยอาการไม่รุนแรงหรืออาการดีขึ้นหลังจากรับการรักษาที่โรงพยาบาลแม่ข่ายเพิ่มสูงขึ้น

2.3 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังที่โรงพยาบาลแม่ข่ายไม่เพียงพอ

2.4 ความพร้อมของโรงพยาบาลแม่ข่ายและเรือนจำในการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำ

3. พิจารณาจัดตั้งโรงพยาบาลสนามตามหลักการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำ ดังนี้

3.1 จัดเตรียมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (EOC) และระบบบัญชาการเหตุการณ์ (ICS) ร่วมกับโรงพยาบาลแม่ข่าย พร้อมแต่งตั้งคณะทำงานการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำ

3.2 อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสม

3.3 มีระบบการดูแลรักษาผู้ป่วยเป็นไปตามแนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วยของกระทรวงสาธารณสุข

3.4 มีการบริหารจัดการอัตรากำลังบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขัง รวมถึงอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) อย่างเพียงพอ

3.5 มีวัสดุอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็น

3.6 มีระบบป้องกันควบคุมการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อ

3.7 มีระบบการส่งต่อผู้ป่วยและการขนส่งต่าง ๆ

3.8 มีระบบการจัดการน้ำอุปโภคบริโภคและแผนการสำรองน้ำ

3.9 มีระบบการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยติดเชื้อ

4. รูปแบบการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามในเรือนจำให้เป็นไปตามแผนการรักษาของแพทย์โรงพยาบาลแม่ข่าย รวมถึงบริบทและความพร้อมของเรือนจำในแต่ละพื้นที่ และสามารถปิดดำเนินการโรงพยาบาลสนามในเรือนจำเมื่อสิ้นสุดการระบาดหรือควบคุมโรคได้อย่างเหมาะสม

การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

- วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในเรือนจำและทัณฑสถาน โดยกำหนดมาตรการที่สอดคล้องกับคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

1) แนวทางการดำเนินงานให้บริการวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ปี พ.ศ. 2568 โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1) ผู้ต้องขังกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้ต้องขังในแดนที่มีความหนาแน่น ผู้ต้องขังรายใหม่หรือผู้ต้องขังที่มีภาวะต่อไปนี้

- ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ที่มีอายุครรภ์ 4 เดือน ขึ้นไป

- เด็กติดมารดาอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปีทุกคน (หมายถึง กลุ่มเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 6 เดือนเต็ม จนถึง 2 ปี 11 เดือน 29 วัน)

- ผู้ต้องขังที่ป่วยโรคเรื้อรัง 7 กลุ่มโรค ได้แก่ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคหอบหืด โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคไตวาย โรคเบาหวาน และโรคมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด

- ผู้ต้องขังสูงอายุ ที่มีอายุ 65 ปี ขึ้นไป

- ผู้ต้องขังโรคธาลัสซีเมียและโรคภูมิคุ้นกันบกพร่อง รวมผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการ

- ผู้ต้องขังโรคอ้วน น้ำหนักมากกว่า 100 กิโลกรัม หรือ BMI มากกว่า 35 กิโลกรัม ต่อตารางเมตร

1.2) เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ที่ต้องไปดูแล ควบคุมผู้ต้องขัง และเจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์

2) ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.1) ประเมินและคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ก่อนวันที่จะให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เพื่อวางแผนและเตรียมความพร้อมการให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

2.2) ประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลแม่ข่ายหรือสำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ และดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และผู้ต้องขัง พร้อมเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการฉีดวัคซีน

- วัคซีนป้องกันโรคหัดและหัดเยอรมัน

กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาธารณสุข ในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันโรคหัดและหัดเยอรมันในเรือนจำและทัณฑสถาน โดยดำเนินการตามแผนสนับสนุนป้องกันโรค ดังนี้

1) แนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคหัดเพื่อการตอบโต้การระบาดของโรคหัด และสำหรับกลุ่มเป้าหมายเสี่ยง สาระสำคัญ คือ

1.1) กรณีพบการระบาดของโรคหัดในพื้นที่

1.1.1 การให้วัคซีนป้องกันโรคหัดสำหรับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่พบการระบาด โดยให้วัคซีนจำนวน 1 เข็ม โดยไม่นับเป็นวัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และไม่สนใจประวัติการได้รับวัคซีนกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กอายุ 9 เดือน ถึง 40 ปี ที่ไม่มีข้อห้ามในการรับวัคซีนรวมป้องกันโรคหัด

1.1.2 การให้วัคซีนป้องกันโรคหัดสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วย โดยให้วัคซีนจำนวน 1 เข็ม สำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เสี่ยงสัมผัสผู้ป่วย ผู้สัมผัสร่วมบ้านหรือชุมชนที่พบผู้ป่วย ผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานร่วมกับผู้ป่วย

1.1.3 การให้วัคซีนป้องกันโรคหัด สำหรับกลุ่มเป้าหมายอายุ 9 เดือน ถึงอายุไม่เกิน 7 ปี กำหนดให้วัคซีนป้องกันโรคหัดและหัดเยอรมัน จำนวน 2 เข็ม โดยเข็มที่ 1 เมื่ออายุ 9 - 12 เดือน หรือทันทีที่พบ และเข็มที่ 2 เมื่ออายุ 1 ปี 6 เดือน หรือหลังจากได้รับเข็มที่ 1 อย่างน้อย 1 เดือน

1.2) การฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัดสำหรับกลุ่มเป้าหมายเสี่ยง คือ บุคลากร และนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข ทหารเกณฑ์และเจ้าหน้าที่ทหาร ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ แรงงานต่างด้าว กำหนดให้วัคซีนป้องกันโรค จำนวน 1 เข็ม ในผู้ที่ไม่เคยป่วยเป็นโรคหัด ได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ หรือไม่แน่ใจหรือไม่ทราบประวัติ หรือไม่มีประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัดมาก่อน

- การจัดการอบรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์ในเรือนจำและทัณฑสถาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กองบริการทางการแพทย์ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาศักยภาพพยาบาลเรือนจำในการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในเรือนจำและทัณฑสถาน (Public Health Emergency Management in Prison) จำนวน 2 รุ่น (รุ่นที่ 2 และรุ่นที่ 3)

- รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 8 – 10 มกราคม 2568 ณ โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน (แห่งละ 1 คน)

- รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 26 – 28 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ภูพาโน รีสอร์ท กระบี่ จังหวัดกระบี่ เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน (แห่งละ 1 คน)

วัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Management: PHEM) การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Emergency Operations Center: EOC) และระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS)

2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Assessment) การบริหารจัดการความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Management) และการสื่อสารความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Communication)

3) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาและการสอบสวนโรคขั้นพื้นฐาน

หัวข้อวิชาและเนื้อหาของการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ มีดังนี้

1) หัวข้อบรรยายทางวิชาการ ได้แก่

1.1) ระบาดวิทยา

1.2) ระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

1.3) การสอบสวนโรคขั้นพื้นฐาน

1.4) การจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Public Health Emergency Management : PHEM) ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) และศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (Emergency Operations Center : EOC)

1.5) การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Assessment) การบริหารจัดการความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Management) และการสื่อสารความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Communication)

2) หัวข้อฝึกปฏิบัติรายกลุ่ม ได้แก่

2.1) การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาในเรือนจำ

2.2) แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง คัดกรอง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ อาการป่วยเป็นกลุ่มก้อน และภัยสุขภาพที่พบบ่อยในเรือนจำ และการรายงานข้อมูล

2.3) การสอบสวนโรค ขั้นพื้นฐาน และแผนพัฒนาการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทางเดินหายใจและโรคติดต่อทางเดินอาหารและน้ำในเรือนจำ

2.4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง คัดกรอง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี ซิฟิลิส ไวรัสตับอักเสบซี และวัณโรคในเรือนจำ และการรายงานข้อมูล

2.5) การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Assessment) การบริหารจัดการความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Management) และการสื่อสารความเสี่ยงทางสุขภาพ (Risk Communication)

- นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคของเรือนจำและทัณฑสถานที่พบการระบาดของโรคติดต่อเป็นวงกว้างหรือพบผู้ต้องขังเสียชีวิตจากโรคติดต่อ/โรคระบาด

สถานที่ดำเนินงาน

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ : เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่ง
2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค: เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่ง
3. การจัดอบรมทางวิชาการ: สถานที่จัดอบรม ดังนี้
   - รุ่นที่ 2 ณ โรงแรมดวงตะวันเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
   - รุ่นที่ 3 ณ โรงแรมเซ็นทารา ไลฟ์ ภูพาโน รีสอร์ท กระบี่ จังหวัดกระบี่
4. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน: เรือนจำที่พบการระบาดของโรคติดต่อเป็นวงกว้างหรือพบผู้ต้องขังเสียชีวิต ได้แก่ เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ เรือนจำกลางอุดรธานี และเรือนจำกลางเชียงใหม่

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ : ระยะเวลา 1 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)
2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค: ระยะเวลา 1 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)
3. การจัดอบรมทางวิชาการ:
   - รุ่นที่ 2 ระยะเวลา 3 วัน (ระหว่างวันที่ 8 – 10 มกราคม 2568)
   - รุ่นที่ 3 ระยะเวลา 3 วัน (ระหว่างวันที่ 26 – 28 สิงหาคม 2568)
4. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน:
   - เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ ระยะเวลา 3 วัน (ระหว่างวันที่ 25 – 27 ตุลาคม 2567)
   - เรือนจำกลางอุดรธานี ระยะเวลา 1 วัน (วันที่ 8 กันยายน 2568)
   - เรือนจำกลางเชียงใหม่ ระยะเวลา 1 วัน (วันที่ 8 กันยายน 2568)

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ : ไม่มีงบประมาณ
2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค: ไม่มีงบประมาณ
3. การจัดอบรมทางวิชาการ:

เงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568 ของกองบริการทางการแพทย์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล ภายใต้โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง (SI111)” หมวดค่าใช้จ่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่ออื่นในเรือนจำภายในวงเงิน 1,450,000 บาท (หนึ่งล้านสี่แสนห้าหมื่นบาท)

4. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน:

เงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568 ของกองบริการทางการแพทย์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล ภายใต้โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง (SI111)” หมวดค่าใช้จ่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่ออื่นในเรือนจำ ภายในวงเงิน 1,450,000 บาท (หนึ่งล้านสี่แสนห้าหมื่นบาท)

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ: ไม่มีงบประมาณ

2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค: ได้รับสนับสนุนจากกรมควบคุมโรคและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

3. การจัดอบรมทางวิชาการ: จากเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568 ของกองบริการทางการแพทย์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล ภายใต้โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง (Sl111)” หมวดค่าใช้จ่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่ออื่นในเรือนจำ

- รุ่นที่ 2 ณ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเงินจำนวน 604,094 บาท
- รุ่นที่ 3 ณ จังหวัดกระบี่ เป็นเงินจำนวน 533,508 บาท

4. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน:

- เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ เป็นเงินจำนวน 33,760 บาท จากเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2568 ของกองบริการทางการแพทย์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล ภายใต้โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง (Sl111)” หมวดค่าใช้จ่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่ออื่นในเรือนจำ

- เรือนจำกลางอุดรธานี เป็นเงินจำนวน 29,320 บาท จากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกองบริการทางการแพทย์ แผนงาน ยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ ผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล กิจกรรม ยกระดับการควบคุม ดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rule)

- เรือนจำกลางเชียงใหม่ เป็นเงินจำนวน 24,814 บาท จากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกองบริการทางการแพทย์ แผนงาน ยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ ผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล กิจกรรม ยกระดับการควบคุม ดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rule)

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ

กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันโรคติดต่อ โรคระบาด และภัยสุขภาพในเรือนจำและทัณฑสถาน ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2568 พบสถานการณ์การระบาด โรคติดต่อ โรคระบาดและภัยสุขภาพในเรือนจำและทัณฑสถาน ดังนี้

1) โรคไข้หวัดใหญ่ ระบาดใหม่ จำนวน 45 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 8,540 ราย (เสียชีวิตสะสม 6 ราย)

2) โรคติดเชื้อ COVID-19 ระบาดใหม่ จำนวน 58 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 5,751 ราย (เสียชีวิตสะสม 3 ราย คือ เรือนจำอำเภอพล เรือนจำกลางอุดรธานี และเรือนจำกลางเชียงใหม่)

3) โรคอาหารเป็นพิษ/อุจจาระร่วง ระบาดใหม่ จำนวน 15 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 2,661 ราย (เสียชีวิต 1 ราย คือ เรือนจำจังหวัดสกลนคร)

4) โรคติดเชื้อทางเดินหายใจ ระบาดใหม่ จำนวน 9 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 1,760 ราย (เสียชีวิตสะสม 5 ราย คือ เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ 1 ราย และเรือนจำกลางเชียงใหม่ 4 ราย)

5) โรคสุกใส/งูสวัด ระบาดใหม่ จำนวน 17 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 763 ราย

6) โรคไข้กาฬหลังแอ่น พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 3 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 5 ราย (เสียชีวิต 1 ราย คือ เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

7) โรคเมลิออยโดสิส พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 3 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 3 ราย(เสียชีวิต 2 ราย คือ เรือนจำกลางอุดรธานี และเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม)

8) โรคฉี่หนู พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 3 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 3 ราย

9) โรคไข้รากสาดใหญ่ พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 2 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 2 ราย (เสียชีวิต 1 ราย คือ เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด)

10) โรคไข้มาลาเรีย พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 1 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 1 ราย

11) โรคไข้เลือดออก พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 1 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 1 ราย

12) โรคหัด พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 1 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 1 ราย

13) โรคพิษสุนัขบ้า พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 1 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 1 ราย (เสียชีวิต 1 ราย คือ เรือนจำอำเภอกันทรลักษ์)

14) ภาวะโพแทสเซียมในเลือดต่ำ พบผู้ป่วยใหม่ จำนวน 1 เหตุการณ์ ผู้ป่วยสะสม จำนวน 3 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 จากรายงานสถานการณ์การแพร่ระบาด/การป่วยเป็นกลุ่มก้อนในเรือนจำ)

2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

2.1 โรคไข้หวัดใหญ่

กรมควบคุมโรค ได้ให้การสนับสนุนวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล สำหรับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง โดยแบ่งเป็นเจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ จำนวน 493 โดส และเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ปฏิบัติงานในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 16,865 โดส และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้จัดสรรวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้กับผู้ต้องขังทั่วประเทศ จำนวน 277,650 โดส

ผลการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้กับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และผู้ต้องขัง

วันที่	จำนวนวัคซีนที่ได้รับการจัดสรร			จำนวนที่ได้รับการฉีด					
	เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง	เจ้าหน้าที่เรือนจำ	ผู้ต้องขัง	เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง	คิดเป็นร้อยละ	เจ้าหน้าที่เรือนจำ	คิดเป็นร้อยละ	ผู้ต้องขัง	คิดเป็นร้อยละ
30 ก.ย. 2568	493	16,865	277,650	493	100	12,236	72.55	267,028	96.17

2.2 โรคไข้หวัดใหญ่

กรมควบคุมโรค ได้ให้การสนับสนุนวัคซีนป้องกันโรคหัดและหัดเยอรมัน สำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง จำนวน 40,290 โดส

ผลการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัดและหัดเยอรมันให้กับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และผู้ต้องขัง (ข้อมูล ณ วันที่ 6 ตุลาคม 2568)

วันที่	จำนวนวัคซีนที่ได้รับการจัดสรร	จำนวนที่ได้รับการฉีด	
	เจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขัง	เจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขัง	คิดเป็นร้อยละ
6 ตุลาคม 2568	40,290	1,716	89.26

3. การจัดอบรมทางวิชาการ

3.1 รุ่น 2 : มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพยาบาลหรือหัวหน้าสถานพยาบาลของเรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย รวมจำนวน 60 คน ภายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ร้อยละ 100 ทำคะแนนแบบทดสอบหลังอบรม (Post-Test) ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.09 โดยเปรียบเทียบระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนอบรม (Pre-Test) กับคะแนนแบบทดสอบหลังอบรม (Post-Test)

3.2 รุ่น 3 : มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมตำแหน่งผู้อำนวยการสถานพยาบาลหรือหัวหน้าสถานพยาบาลของเรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย รวมจำนวน 50 คน ภายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ร้อยละ 100 ทำคะแนนแบบทดสอบหลังอบรม (Post-Test) ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.56 โดยเปรียบเทียบระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนอบรม (Pre-Test) กับคะแนนแบบทดสอบหลังอบรม (Post-Test)

4. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

4.1 เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ: กองบริการทางการแพทย์ ร่วมกับเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ โรงพยาบาลศรีสะเกษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 อุบลราชธานี ประชุมสรุปผลการดำเนินการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าเชื้อก่อโรคที่เป็นสาเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ คือ เชื้อไวรัส Human Metapneumovirus (hMPV) และเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์เอ (Influenza A) นับตั้งแต่วันที่ 9 – 27 ตุลาคม 2567 พบผู้ป่วยสะสม จำนวน 310 รายเสียชีวิตสะสม จำนวน 1 ราย เป็นผู้ต้องขังเข้าใหม่ในเรือนจำไม่เกิน 6 เดือน ไม่มีประวัติได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สันนิษฐานว่าปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังมีอาการรุนแรงเกิดจากภูมิคุ้มกันร่างกายอ่อนแอ อาจมีสาเหตุมาจากการได้รับสารอาหารไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ของร่างกาย ร่วมกับสุขลักษณะส่วนบุคคล (Personal Hygiene) ที่ไม่ดี ทำให้ร่างกายติดเชื้อได้ง่ายและมีอาการรุนแรง เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อในอนาคต กองบริการทางการแพทย์จึงได้จัดทำคำแนะนำการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคในเรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ ดังต่อไปนี้

1) การร่วมมือกับโรงพยาบาลแม่ข่าย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรค และหน่วยงานสาธารณสุขอื่นในพื้นที่ ในการกำหนดระบบการเฝ้าระวังเพื่อให้ตรวจพบผู้ป่วยได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น (Early detection)

2) การจัดเตรียมสถานที่สำหรับแยกกักผู้ต้องขังป่วยและกักกันผู้ต้องขังกลุ่มเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อที่มีอาการผิดปกติของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจหรือโรคติดเชื้อระบบอื่นอย่างเป็นสัดส่วน

3) การฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุ กรณีเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจหรือโรคติดเชื้ออื่นในเรือนจำ

4) การปรับปรุงสถานพยาบาลประจำเรือนจำให้ได้มาตรฐานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ (Infectious Control : IC)

5) การปรับปรุงห้องแยกกักผู้ต้องขังป่วยวัณโรคให้ได้มาตรฐานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเป็นสัดส่วน รวมถึงการแยกกักผู้ต้องขังป่วยวัณโรคระยะเข้มข้นและระยะต่อเนื่องออกจากกัน

6) การปรับปรุงพื้นที่อาบน้ำผู้ต้องขังให้เพียงพอต่อการใช้งาน เพิ่มระยะเวลาการอาบน้ำให้เพียงพอต่อการทำความสะอาดร่างกายอย่างทั่วถึง

7) การตรวจสอบคุณภาพคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำสำหรับบริโภคและอุปโภค เติมคลอรีนในถังพักน้ำเมื่อระดับคลอรีนในน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

8) การกำชับให้ผู้ต้องขังดูแลสุขลักษณะส่วนบุคคล (Personal Hygiene) อย่างเคร่งครัด ได้แก่ การแปรงฟัน การอาบน้ำ การซักเสื้อผ้า การไม่ใช้สิ่งของส่วนตัวร่วมกับผู้ต้องขังรายอื่น

9) การเช็ดทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสร่วมในเรือนจำด้วยน้ำยาโซเดียมไฮโปคลอไรท์

10) การซักเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มของผู้ต้องขังด้วยผงซักฟอก กรณีที่มีโรคระบาด ให้แยกการซักเสื้อผ้าของผู้ป่วยออกจากผู้ต้องขังรายอื่น

11) การจัดเตรียมถาดหลุมสำหรับใส่อาหารจัดเลี้ยงผู้ต้องขังให้เพียงพอสำหรับผู้ต้องขังทุกคน

12) การตักแบ่งปริมาณอาหารให้ถาดหลุมของผู้ต้องขังแต่ละคนในปริมาณที่เท่ากัน

4.2 เรือนจำกลางอุดรธานี : จากการลงพื้นที่พบว่าปัจจัยที่อาจส่งผลให้พบการระบาดของโรคติดต่อในเรือนจำกลางอุดรธานีจำนวนหลายเหตุการณ์ ดังนี้

1) ความแออัดของเรือนจำ ปัจจุบันเรือนจำกลางอุดรธานีมีผู้ต้องขัง จำนวน 4,749 ราย แบ่งเป็น ผู้ต้องขังชาย จำนวน 4,115 ราย และผู้ต้องขังหญิง จำนวน 634 ราย หากคำนวณความจุตามพื้นที่ 1.2 ตารางเมตร/คน จะสามารถรองรับผู้ต้องขังได้เพียง 2,614 ราย ในขณะที่จำนวนผู้ต้องขังในปัจจุบันเกินความจุที่กำหนดไว้ 2,067 ราย เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดต่อโดยเฉพาะโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ส่งผลให้โอกาสการแพร่กระจายเชื้อเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและเป็นวงกว้าง

2) เรือนจำแดนเดียว ผู้ต้องขังมักจะใช้พื้นที่ร่วมกันในช่วงเวลาเดียวกันเป็นระยะเวลานาน (มากกว่า 8 ชั่วโมง) เมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อโดยเฉพาะโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ส่งผลให้โอกาสการแพร่กระจายเชื้อจากผู้ป่วยให้แก่ผู้ต้องขังทั้งเรือนจำเป็นไปได้สูง

3) จำนวนผู้ต้องขังมาก ทำให้การจัดสรรข้าวของเครื่องใช้ส่วนบุคคลหรือเฉพาะกลุ่มไม่เพียงพอ ทำให้มีการหมุนเวียนข้าวของเครื่องใช้ร่วมกัน เช่น

- ภาชนะรับประทานอาหาร (ถาดหลุม) ไม่เพียงพอสำหรับผู้ต้องขังรับใหม่ในห้องกักกันโรค (Quarantine) ทำให้มีการหมุนเวียนใช้ร่วมกันกับผู้ต้องขังทั่วไป แม้จะมีการล้างทำความสะอาดแล้ว แต่หากล้างทำความสะอาดด้วยน้ำยาล้างจานไม่ทั่วถึงหรือผ่านความร้อนสูงไม่ทั่วถึง โอกาสที่เชื้อโรคหมักหมม บนภาชนะรับประทานอาหารเป็นไปได้สูง แนะนำให้แยกภาชนะรับประทานอาหารสำหรับผู้ต้องขังรับใหม่ในห้องกักกันโรคโดยเฉพาะ ไม่มีการนำมาหมุนเวียนมาใช้ร่วมกันกับผู้ต้องขังทั่วไป

- ตู้เก็บภาชนะหรือชั้นวางภาชนะไม่เพียงพอสำหรับวางภาชนะหลังจากล้างทำความสะอาดแล้ว มีการนำภาชนะหลังจากล้างทำความสะอาดแล้ววางซ้อนทับกันในตะกร้าเป็นจำนวนมากไม่มีระยะห่างระหว่างภาชนะ ทำให้ภาชนะไม่สะเด็ดน้ำจนแห้งดีพอ ไม่มีการระบายอากาศ หรือโดนแสงแดดสนับสนุนให้ขอรับจัดสรรงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรืองบประมาณร่ายจ่าย ประจำปีงบประมาณของกรมราชทัณฑ์ ในการจัดซื้อตู้เก็บภาชนะหรือจัดทำชั้นวางภาชนะหลังจากล้างทำความสะอาดแล้ว เพื่อให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและป้องกันการอับชื้นหมักหมมของเชื้อโรคบนภาชนะสำหรับรับประทานอาหาร

4) เรือนจำโครงสร้างเก่า ฝ้าเพดานชำรุดทรุดโทรม เมื่อเข้าสู่ฤดูฝนทำให้เกิดความชื้นจนเกิดเชื้อราบนฝ้าเพดาน เรือนจำมีขนาดเล็ก มีการก่อสร้างโดมสำหรับป้องกันแสงแดดเพื่อให้ผู้ต้องขังทำกิจกรรม ส่งผลให้แสงแดดจากธรรมชาติส่องถึงไม่เพียงพอในแดน การระบายอากาศถูกจำกัดจากสิ่งก่อสร้างกีดขวาง

4.3 เรือนจำกลางเชียงใหม่ : จากการลงพื้นที่ พบข้อสังเกตจากพื้นที่ 3 ส่วน (Zone) ในแดนแรกรับ ได้แก่

- Zone ที่ 1 ห้องกักกันโรค (Quarantine) สำหรับผู้ต้องขังรับใหม่ บริเวณชั้น 2 มีจำนวน 9 ห้อง ปัจจุบันมีการแยกกักผู้ต้องขังรับใหม่ จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 40 คนโดยประมาณ แต่ละห้องมีพื้นที่ประมาณ 50 ตารางเมตร (เฉลี่ย 1 คน/1.2 ตารางเมตร) ซึ่งค่อนข้างมีความแออัด จึงแนะนำให้มีการเปิดห้องแยกกักผู้ต้องขังรับใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความแออัดมากจนเกินไป อย่างน้อย 1 คน/1.6 ตารางเมตร และแนะนำให้มีการทำความสะอาดภายในห้องกักกันโรคด้วยน้ำยาทำความสะอาดพื้นที่มีส่วนผสมของน้ำยาฆ่าเชื้อ เช่น Sodium hypochlorite (ไฮเตอร์) ทุกวัน

- Zone ที่ 2 เรือนนอนชั้น 1 ของโรงงานฝึกวิชาชีพ เป็นเรือนนอนที่พบการระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในครั้งนี้ ซึ่งเป็นเรือนนอนและลานทำกิจกรรมของผู้ต้องขังรับใหม่ที่ครบกำหนดออกจากห้องกักกันโรค 5 วัน ก่อนที่จะส่งตัวไปรวมกับผู้ต้องขังรายอื่นในแดนปัจจุบันมีผู้ต้องขัง
ในเรือนนอนโรงงานฝึกวิชาชีพจำนวน 233 ราย ข้อสังเกต คือ มีการเก็บผ้าห่มนอนของผู้ต้องขังในลักษณะ พับวางซ้อนทับกันในห้องน้ำภายในเรือนนอน ซึ่งมีการใช้งานอยู่ตลอดเวลา อาจก่อให้เกิดความอับชื้นของผ้าห่มจากความชื้นของห้องน้ำหรือการกระเด็นใส่ของน้ำ แนะนำให้จัดเตรียมสถานที่เก็บผ้าห่มนอนในพื้นที่ ที่ไม่อับชื้น มีการระบายอากาศที่ดี มีความร้อนหรือแสงแดดจากธรรมชาติส่องถึง และแนะนำให้มีการซักทำความสะอาด อบร้อน หรือนำไปตากแดดเป็นประจำ เพื่อลดความอับชื้นและหมักหมมของเชื้อโรค

- Zone ที่ 3 พื้นที่ใต้ขังของผู้ต้องขังรายอื่นในแดนนอกเหนือจากผู้ต้องขัง Zone ที่ 1 และ Zone ที่ 2 พบว่ามีการจัดเก็บภาชนะจัดเลี้ยงอาหารในลักษณะวางทับซ้อนกันภายหลังทำความสะอาดเสร็จแล้ว ทำให้ภาชนะไม่มีการสะเด็ดน้ำหรือระบายอากาศจนแห้งก่อนนำไปใช้ แนะนำให้จัดทำชั้นวางภาชนะ หลังจากล้างทำความสะอาดแล้ว ให้มีระยะห่างระหว่างภาชนะอย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันการอับชื้นหมักหมมของเชื้อโรคบนภาชนะสำหรับรับประทานอาหาร

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

1. กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ : ร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในการกำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ นอกจากนี้ เมื่อพบผู้ป่วยนำเข้าสู่กระบวนการรักษาตามแนวทางของโรงพยาบาลแม่ข่าย หากพบการระบาดของโรคติดต่อในเรือนจำและทัณฑสถาน โรงพยาบาลแม่ข่ายร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค (สคร.) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) ดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่

2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค : ได้รับการสนับสนุนวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ โรคหัด และโรคหัดเยอรมันจากกรมควบคุมโรค และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

3. การจัดอบรมทางวิชาการ : ประสานความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในการขอรับสนับสนุนวิทยากในการฝึกอบรม

4. นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน : ร่วมกับโรงพยาบาลแม่ข่ายและหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ลงพื้นที่นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคในเรือนจำและทัณฑสถาน

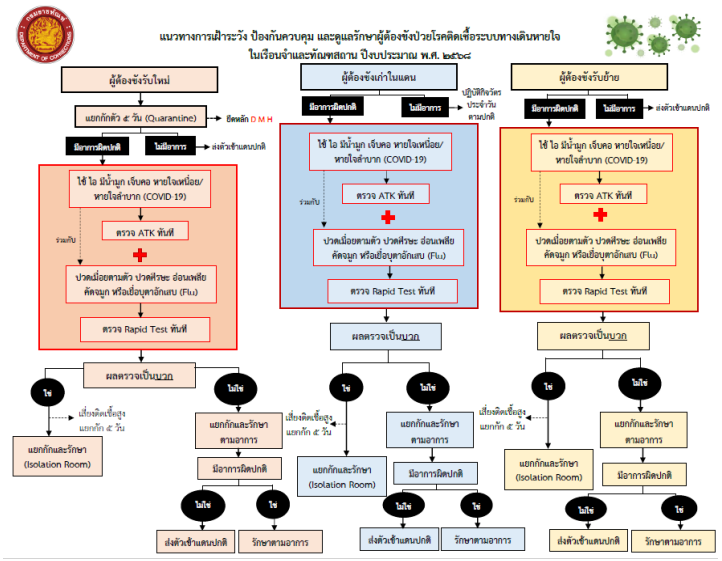
ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

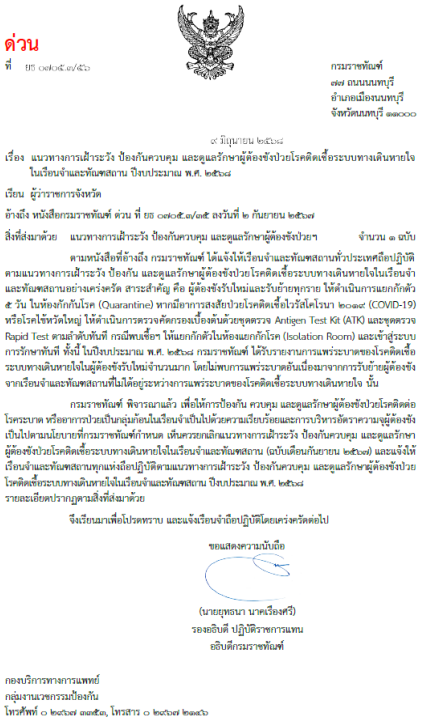
1. เรือนจำและทัณฑสถาน มีการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ โรคระบาดและภัยสุขภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
2. ผู้ต้องขังเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน ควบคุมโรค และได้รับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตอย่างทั่วถึง
3. เรือนจำและทัณฑสถานมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดถูกสุขลักษณะ
4. ผู้ต้องขังได้รับบริการทางด้านสุขภาพที่เท่าเทียมกับสังคมภายนอก
5. เรือนจำและทัณฑสถานจัดเตรียมห้องกักกันโรค (Quarantine) สำหรับผู้ต้องขังรับใหม่ และห้องแยกกักโรค (Isolation Room) สำหรับผู้ต้องขังป่วยโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจตามมาตรฐานที่กำหนด

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานระหว่างปีงบประมาณ ซึ่งมีผลกระทบกับแผนการดำเนินงานฯ และเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไว้แล้ว ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานในโครงการที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมจากแผนการดำเนินงานฯ ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้วได้
2. โครงการหรือกิจกรรมบางประเภท มีค่าใช้จ่ายสูง เช่น การจัดทำห้องกักกันโรค (Quarantine) และห้องแยกกักโรค (Isolation Room) ไม่สามารถสนับสนุนให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานครบทุกแห่งได้

- กำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติ

ด่วน

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๐๗/๔๖

กรมราชทัณฑ์
๗๗ ถนนนนทบุรี
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ในเรือนจำและทัณฑสถาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วน ที่ ยธ ๐๗๐๕.๐๗/๓๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์ ได้แจ้งให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศถือปฏิบัติตามแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกัน และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำและทัณฑสถานอย่างเคร่งครัด สาระสำคัญ คือ ผู้ต้องขังรับใหม่และรับย้ายทุกราย ให้ดำเนินการแยกกักตัว ๕ วัน ในห้องกักกันโรค (Quarantine) หากมีอาการสงสัยป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หรือโรคไข้หวัดใหญ่ ให้ดำเนินการตรวจคัดกรองเบื้องต้นด้วยชุดตรวจ Antigen Test Kit (ATK) และชุดตรวจ Rapid Test ตามลำดับทันที กรณีพบเชื้อฯ ให้แยกกักตัวในห้องแยกกักโรค (Isolation Room) และเข้าสู่ระบบการรักษาทันที ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมราชทัณฑ์ ได้รับรายงานการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในผู้ต้องขังรับใหม่จำนวนมาก โดยไม่พบการแพร่ระบาดต่อเนื่องมาจากการรับย้ายผู้ต้องขังจากเรือนจำและทัณฑสถานที่ไม่ได้อยู่ระหว่างการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ นั้น

กรมราชทัณฑ์ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดต่อโรคระบาด หรืออาการป่วยเป็นกลุ่มก้อนในเรือนจำเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและการบริหารจัดการความผู้ต้องขังเป็นไปตามนโยบายที่กรมราชทัณฑ์กำหนด เห็นควรยกเลิกแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำและทัณฑสถาน (ฉบับเดือนกันยายน ๒๕๖๗) และแจ้งให้เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่งถือปฏิบัติตามแนวทางการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเรือนจำและทัณฑสถาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเรือนจำถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยุทธนา นาคเรืองศรี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
กลุ่มงานเวชกรรมป้องกัน
โทรศัพท์ ๐ ๒๙๖๗ ๑๑๕๑, โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๒๑๑๖

- การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

- การจัดอบรมทางวิชาการ

- นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

ภายใต้แผน การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา 1) ป้องกันปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.2564 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 ซึ่งพระราชบัญญัติฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม รวมถึงเพื่อปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในลักษณะองค์กรอาชญากรรม ซึ่งเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และป้องกันการสนับสนุนการกระทำความผิดขององค์กรดังกล่าวในด้านต่าง ๆ พระราชบัญญัติฯ ปรับแนวคิด เพื่อให้ทันสมัยและเป็นสากลโดยเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่จะปรับปรุงพัฒนากฎหมายยาเสพติดให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวนั้น เป็นเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ต้องการปรับการใช้กฎหมายยาเสพติดให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยรวมกฎหมายยาเสพติดเดิม ที่กระจายอยู่ในบทบัญญัติหลายฉบับ และกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานรวมเป็นฉบับเดียว คือ ประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อให้การทำงานสอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน และง่ายในการศึกษาทำความเข้าใจ ทั้งนี้ หลังพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้ ผู้ต้องขังจะได้รับประโยชน์ โดยศาลจะนำกฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำผิดมาใช้ในการพิจารณา โดยในภาพรวมการแก้ไขปัญหายาเสพติดจะมีประสิทธิภาพขึ้น การทำงานจะลดความซ้ำซ้อน และมีการบูรณาการร่วมกันทำงาน ประชาชนจะเข้าใจ เข้าถึงปัญหายาเสพติดได้สะดวกยิ่งขึ้น ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการดูแลตามกระบวนการสาธารณสุข รวมถึงโอกาสที่ผู้เสพสามารถสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาแทนการดำเนินคดีอาญา

ในปัจจุบัน กรมราชทัณฑ์ มีผู้ต้องขังในความควบคุม จำนวนทั้งสิ้น 304,324 ราย แยกเป็นชาย 266,793 ราย หญิง 37,531 ราย ในจำนวนนี้เป็นนักโทษเด็ดขาด จำนวนทั้งสิ้น 222,309 ราย แยกเป็นชาย 194,957 ราย หญิง 27,352 ราย โดยมีนักโทษเด็ดขาดกว่าร้อยละ 74.06 หรือประมาณ 163,745 ราย เป็นผู้ต้องขังคดีพระราชบัญญัติยาเสพติด (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2567) แต่จากการจากการตรวจสอบข้อมูลการคัดกรองด้วยแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ต้องขังที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อรับการบำบัดรักษา กรมราชทัณฑ์ (บคก.รท.) (โดยดัดแปลงจากแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.2) ในระบบข้อมูลผู้ต้องขัง – กรมราชทัณฑ์มีการนำเข้าข้อมูลการคัดกรอง จำนวนทั้งสิ้น 288,298 คน คิดเป็นร้อยละ 94.73 ยังไม่ได้รับการคัดกรอง/ไม่ระบุผลการคัดกรอง อีกจำนวน 16,026 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด จากผลการคัดกรองพบว่า เคยใช้สารเสพติด จำนวน 209.981 คน คิดเป็นร้อยละ 72.83 ไม่เคยใช้สารเสพติด จำนวน 78,317 คน คิดเป็นร้อยละ 27.17 ของจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมดได้ดังนี้

- ผู้ใช้ จำนวน 11,575 คน คิดเป็นร้อยละ 5.51
- ผู้เสพ จำนวน 176,258 คน คิดเป็นร้อยละ 83.94
- ผู้ติด จำนวน 22,148 คน คิดเป็นร้อยละ 10.55

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ มีเป้าหมายการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในระบบต้องโทษ จำนวน 32,000 คน ตามงบประมาณที่กรมราชทัณฑ์ได้รับการจัดสรร จำนวน 31,055,600 บาท ทั้งนี้ เพื่อเป็นการตอบสนองตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 และยังเป็นการตอบสนองนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล

เพื่อให้ผู้ต้องขังติดยาเสพติดได้รับการบำบัดและฟื้นฟูฯ และสนองตอบต่อนโยบายกรมราชทัณฑ์ ในการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังติดยาเสพติด เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคมต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

- **ผลผลิต (Output)**
  1. ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในระบบต้องโทษ จำนวนทั้งสิ้น 22,000 คน
  2. ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษ จำนวน 10,000 คน
- **กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์**

1. ผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพ/ติดยาเสพติดและได้รับการประเมินคัดกรองตามแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ต้องขังที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อรับการบำบัดรักษา กรมราชทัณฑ์ (บคก.รท.) (โดยดัดแปลงจากแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้ยาและสารเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.2)
2. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด
3. ลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน

แนวทางการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 1: คัดกรองและประเมินผู้ต้องขัง

- คัดกรองผู้ต้องขังที่มีประวัติเสพ/ติดยาเสพติด ด้วยแบบคัดกรอง (บคก.รท.)
- จำแนกกลุ่มเป้าหมายเป็น ผู้ใช้ / ผู้เสพ / ผู้ติด
- บันทึกข้อมูลในระบบข้อมูลผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์

ขั้นตอนที่ 2: จัดโปรแกรมบำบัดและฟื้นฟู (แบ่งเป็น 3 รูปแบบ)

- รูปแบบที่ 1 ชุมชนบำบัด
- รูปแบบที่ 2 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- รูปแบบที่ 3 ฟื้นฟูก่อนพ้นโทษ

ขั้นตอนที่ 3: พัฒนาบุคลากรและสถานที่

- อบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- พัฒนาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบต้องโทษ ให้ได้มาตรฐานและสำหรับการขอรับรองคุณภาพ
- ประชุมเชิงปฏิบัติการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4: กำกับติดตามและประเมินผล

- นิเทศเรือนจำและทัณฑสถานอย่างสม่ำเสมอ
- วิเคราะห์ข้อมูลและผลการดำเนินงานร่วมกับสถาบันบำบัดฯ
- ติดตามอัตราการกระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปีหลังพ้นโทษ

ขั้นตอนที่ 5: บูรณาการเครือข่าย

- ประสานกระทรวงสาธารณสุข (สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี, โรงพยาบาลธัญญารักษ์ภูมิภาค, สาธารณสุขจังหวัด, สาธารณสุขอำเภอ) เพื่อขอความอนุเคราะห์วิทยากรในการบรรยายให้ความรู้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดตามหัวข้อที่กำหนดในหลักสูตรให้แก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟู รวมถึงขอความอนุเคราะห์ในการเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด

- ประสานสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ
- เชื่อมโยงชุมชนและครอบครัวเพื่อดูแลหลังพ้นโทษ

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถาน และสถานที่เอกชนสำหรับจัดการประชุมหรือการอบรม

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงาน 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 31,055,600 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 30,731,343.38 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

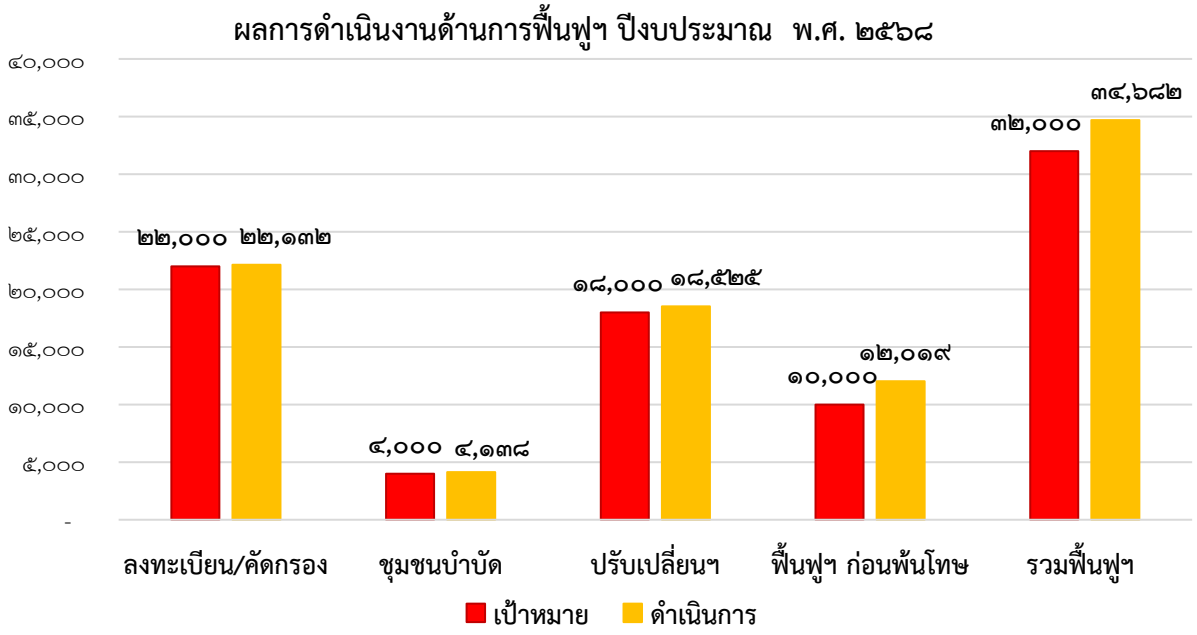
1. <u>กิจกรรมบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด</u>

1.1 โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด จัดสรรงบประมาณดำเนินการโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด จำนวน 4,000 คน ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 80 แห่ง มีผู้ผ่านการฟื้นฟูฯ จำนวนทั้งสิ้น 4,138 คน

1.2 โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติด จัดสรรงบประมาณดำเนินการโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จำนวน 18,000 คน ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 131 แห่ง มีผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูฯ จำนวน 18,525 คน

1.3 โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 10,000 คน ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 116 แห่ง มีผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูฯ จำนวน 12,019 คน

1.4 โครงการพัฒนาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐาน เพื่อเข้ารับการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพสถานพยาบาลยาเสพติด จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อดำเนินการพัฒนาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และเตรียมความพร้อมรับการประเมินและรับรองคุณภาพซ้ำ (Re - Accreditation) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 22 แห่ง แห่งละ 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) และเปลี่ยนแปลงงบประมาณที่คงเหลือไปใช้ในกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

2. <u>กิจกรรมฝึกอบรมหลักสูตรการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด</u>

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ เข้าสู่มาตรฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

- จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ เข้าสู่มาตรฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ระหว่างวันที่ 20 - 22 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมเซนเตอร์ พอยต์ ไพร์ม พัทยา จังหวัดชลบุรี มีผู้เข้าร่วมการประชุมฯ จากเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 44 แห่ง จำนวน 86 คน

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลศูนย์บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์

- จัดการประชุมการวิเคราะห์ข้อมูลศูนย์บำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ เพื่อนำเสนอผลการเยี่ยมสำรวจรับรองคุณภาพสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติดระบบต้องโทษร่วมกับสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ระหว่างวันที่ 7 - 8 พฤษภาคม 2568 เวลา 08.30 - 16.30 น. ณ ห้องประชุมพลเรือตรีนายแพทย์วิทุร แสงสิงแก้ว ชั้น 5 ตึกอำนวยการสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี โดยเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 38 แห่ง ผ่านการรับรองคุณภาพสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบต้องโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเข้ารับประกาศนียบัตรในงานประชุมวิชาการยาเสพติดนานาชาติ ครั้งที่ 25 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม อิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

เรือนจำและทัณฑสถาน 38 แห่ง ที่ผ่านการรับรองคุณภาพสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบต้องโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีดังนี้

1. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง กรุงเทพมหานคร
2. ทัณฑสถานพิเศษจังหวัดปทุมธานี
3. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี
4. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
5. เรือนจำกลางเชียงราย
6. เรือนจำกลางกำแพงเพชร
7. เรือนจำกลางอุบลราชธานี
8. เรือนจำอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
9. ทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร
10. เรือนจำกลางนครสวรรค์
11. เรือนจำกลางชลบุรี
12. เรือนจำกลางเชียงใหม่
13. เรือนจำกลางสุรินทร์
14. เรือนจำจังหวัดจันทบุรี
15. เรือนจำจังหวัดตรัง
16. เรือนจำจังหวัดพะเยา
17. เรือนจำจังหวัดพิจิตร
18. เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก
19. เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
20. เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี
21. เรือนจำจังหวัดอ่างทอง
22. เรือนจำอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
23. เรือนจำอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
24. ทัณฑสถานหญิงสงขลา
25. ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
26. เรือนจำกลางนครพนม
27. เรือนจำอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
28. เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์
29. เรือนจำจังหวัดระนอง
30. เรือนจำจังหวัดสตูล
31. เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี
32. เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ
33. เรือนจำจังหวัดสระบุรี
34. เรือนจำจังหวัดเลย
35. เรือนจำกลางตาก
36. เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด
37. เรือนจำจังหวัดชัยนาท
38. เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

2.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

- จัดการประชุมเพื่อทบทวนและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 7 พฤศจิกายน 2567 เวลา 09.00 - 13.30 น. ณ ห้องประชุมกองทัณฑปฏิบัติ ชั้น 6 อาคารกรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี มีผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าหน้าที่กองบริการทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวนทั้งสิ้น 20 คน

- จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพื่อรับรอง (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ... ในวันที่ 14 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2 อาคารกรมราชทัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมประชุมจากทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก จำนวนทั้งสิ้น 31 คน

- จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ โดยมีเจ้าหน้าที่จากทัณฑสถานบำบัดพิเศษ 5 แห่ง และเรือนจำกลางนครปฐม เข้าศึกษาดูงานการนำร่องโปรแกรมฯ รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 17 – 21 มีนาคม 2568 และรุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 24 – 28 มีนาคม 2568

- จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หลักสูตร “การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด รูปแบบชุมชนบำบัด” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อบูรณาการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย การจำแนกและคัดกรองผู้ต้องขังติดยาเสพติด รวมถึงกระบวนการฟื้นฟูแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย การเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษและการติดตามหลังพ้นโทษ โดยมีเป้าหมายผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 12 แห่ง รวมทั้งสิ้น 51 คน แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 5 วัน ระหว่างวันที่ 21 - 25 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ส่วนภาคปฏิบัติ 3 วัน แบ่งตามภูมิภาค 5 แห่ง ได้แก่

1) ภาคปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม - 1 สิงหาคม 2568 โดยมีเป้าหมายผู้เข้ารับการอบรมเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 7 แห่ง รวมทั้งสิ้น 31 คน ดังนี้

1.1) สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี จำนวน 3 คน
- เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา จำนวน 3 คน
- เรือนจำกลางนครปฐม จำนวน 5 คน

1.2) โรงพยาบาลธัญญารักษ์สงขลา

- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จำนวน 5 คน
- ทัณฑสถานหญิงสงขลา จำนวน 5 คน

1.3) โรงพยาบาลธัญญารักษ์เชียงใหม่

- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง จำนวน 5 คน
- ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ จำนวน 5 คน

2) ภาคปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 4 - 6 สิงหาคม 2568 โดยมีเป้าหมายผู้เข้ารับการอบรมเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 5 แห่ง รวมทั้งสิ้น 20 คน ดังนี้

2.1) โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น

- เรือนจำกลางขอนแก่น จำนวน 3 คน
- เรือนจำกลางอุบลราชธานี จำนวน 3 คน
- เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คน
- เรือนจำจังหวัดสกลนคร จำนวน 5 คน

2.2) โรงพยาบาลธัญญารักษ์ปัตตานี

- เรือนจำอำเภอเบตง จังหวัดยะลา จำนวน 4 คน

2.3 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนการดำเนินงานการนำร่องการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตาม (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ... ระหว่างวันที่ 22 - 23 กันยายน 2568 ณ โรงแรมคลาสสิค คามิโอ อยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการประชุมฯ ได้มีการกำหนดแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยจะมีการขยายผลการนำร่อง (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ระบบต้องโทษ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ... ไปยังเรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมอีกจำนวน 12 แห่ง ดังนี้

นอกจากนี้ จะมีการดำเนินการในการขอปรับค่าใช้จ่ายรายหัวในหลักสูตรชุมชนบำบัด จากเดิม จำนวน 2,250 บาท (สองพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) เป็น 3,200 บาท (สามพันสองร้อยบาทถ้วน) และของบประมาณในการดำเนินการเพิ่มเติมจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

2.4 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของเรือนจำและทัณฑสถานที่ดำเนินงานด้านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

เดินทางไปราชการเพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านสาธารณสุขผู้ต้องขัง และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติด ดังนี้

-เรือนจำจังหวัดตราด และสถานกักขังกลางจังหวัดตราด ระหว่างวันที่ 27 - 29 พฤศจิกายน 2567

ประเภท	เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย	โรงพยาบาลธัญญารักษ์ที่กำกับดูแล
1.1 เรือนจำที่มี สบยช. หรือโรงพยาบาลธัญญารักษ์ในพื้นที่เดียวกับเรือนจำ 10 แห่ง	1) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง	โรงพยาบาลธัญญารักษ์เชียงใหม่
	2) ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	
	3) เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น (โรงพยาบาลธัญญารักษ์อุดรธานีร่วมสนับสนุน)
	4) เรือนจำกลางอุบลราชธานี	
	5) เรือนจำจังหวัดสกลนคร	
	6) ทัณฑสถานหญิงสงขลา	โรงพยาบาลธัญญารักษ์สงขลา
	7) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	
	8) เรือนจำกลางนครปฐม	สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี (สบยช.)
	9) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี	
	10) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลางกรุงเทพมหานคร	
1.2 เรือนจำที่มีโรงพยาบาลแม่ข่ายเข้มแข็ง	เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา	โรงพยาบาลพุทธโสธร
1.3 เรือนจำขนาดเล็ก โรงพยาบาลแม่ข่ายและ สสจ.เข้มแข็ง	เรือนจำอำเภอเบตง จังหวัดยะลา	โรงพยาบาลเบตง

- ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ และเรือนจำจังหวัดลำพูน ระหว่างวันที่ 12 - 13 ธันวาคม 2567
- เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และเรือนจำอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างวันที่ 23 - 25 ธันวาคม 2567
- เรือนจำจังหวัดจันทบุรี และเรือนจำกลางชลบุรี ระหว่างวันที่ 7 - 10 มกราคม 2568
- เรือนจำจังหวัดพะเยา ระหว่างวันที่ 15 - 17 มกราคม 2568
- เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์ ระหว่างวันที่ 27 - 29 มกราคม 2568
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา และทัณฑสถานหญิงสงขลา ระหว่างวันที่ 28 - 31 มกราคม 2568
- เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ 4 - 5 กุมภาพันธ์ 2568
- เรือนจำจังหวัดสตูล ระหว่างวันที่ 3 - 6 กุมภาพันธ์ 2568
- เรือนจำจังหวัดสระบุรี ระหว่างวันที่ 10 - 11 กุมภาพันธ์ 2568
- เรือนจำจังหวัดเลย ระหว่างวันที่ 12 - 15 กุมภาพันธ์ 2568
- เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ระหว่างวันที่ 13- 14 กุมภาพันธ์ 2568
- ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก และเรือนจำจังหวัดพิษณุโลก ระหว่างวันที่ 17 - 20 กุมภาพันธ์ 2568
- เรือนจำกลางนครพนม และเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร ระหว่างวันที่ 24 - 28 กุมภาพันธ์ 2568
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี และทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ 25 - 28 กุมภาพันธ์ 2568
- เรือนจำกลางกำแพงเพชร และเรือนจำกลางตาก ระหว่างวันที่ 2 - 7 มีนาคม 2568
- เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี ระหว่างวันที่ 10 - 11 มีนาคม 2568
- เรือนจำอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างวันที่ 11 - 14 มีนาคม 2568
- เรือนจำจังหวัดพิจิตร และเรือนจำจังหวัดอ่างทอง ระหว่างวันที่ 17 - 21 มีนาคม 2568
- เรือนจำกลางนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ 24 - 27 มีนาคม 2568
- เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างวันที่ 27 - 28 มีนาคม 2568
- เรือนจำจังหวัดตรัง ระหว่างวันที่ 31 มีนาคม -- 1 เมษายน 2568
- เรือนจำกลางเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 2 -3 เมษายน 2568
- เรือนจำจังหวัดระนอง ระหว่างวันที่ 3 - 4 เมษายน 2568
- เรือนจำจังหวัดชัยนาท ระหว่างวันที่ 7 - 9 เมษายน 2568
- เรือนจำอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ระหว่างวันที่ 16 - 18 เมษายน 2568
- เรือนจำกลางเชียงราย และเรือนจำอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 21 - 25 เมษายน 2568
- เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ เรือนจำอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และเรือนจำกลางสุรินทร์ ระหว่างวันที่ 21 - 25 เมษายน 2568

3. <u>การจัดตั้งสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด</u>

เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการยื่นคำขอจัดตั้งเป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 133 แห่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประเภทสถานฟื้นฟูสมรรถภาพของภาครัฐเรียบร้อยแล้ว จำนวน 131 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งสถานฟื้นฟูฯ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร และสถานกักขังกลางจังหวัดลำปาง โดยอยู่ระหว่างการนำเข้าประชุมคณะทำงานระดับจังหวัด

4. <u>การติดตามการกระทำผิดซ้ำของผู้ที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด</u>

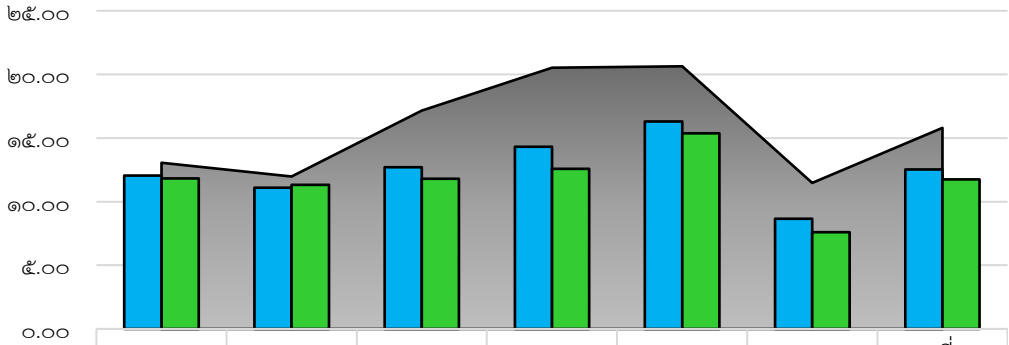
ข้อมูลจากระบบข้อมูลผู้ต้องขัง - กรมราชทัณฑ์ (รท. 101) ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

1) อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง

- ผู้ต้องขังทั้งหมด เฉลี่ยร้อยละ 15.81
- ผู้ต้องขังที่ผ่านกระบวนการพัฒนาพฤตินิสัย เฉลี่ยร้อยละ 12.53
- ผู้ต้องขังที่ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เฉลี่ยร้อยละ 11.75

อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ภายใน ๑ ปี

(พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๘)

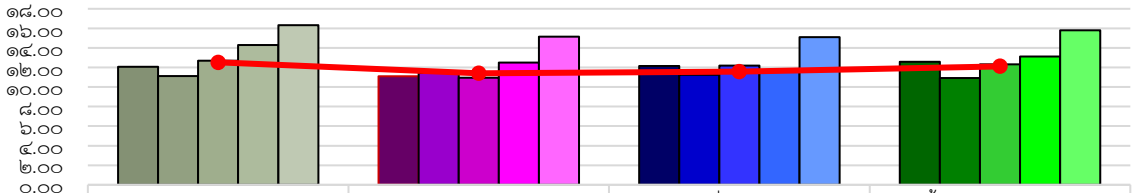
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘*	เฉลี่ย
ผตข. ทั้งหมด	๑๓.๐๖	๑๑.๙๗	๑๗.๑๗	๒๐.๕๓	๒๐.๖๔	๑๑.๔๘	๑๕.๘๑
ผตข. พัฒนาพฤตินิสัย	๑๒.๐๖	๑๑.๑๑	๑๒.๗๐	๑๔.๓๑	๑๖.๓๑	๘.๖๗	๑๒.๕๓
ผตข. ฟื้นฟูฯ	๑๑.๘๓	๑๑.๓๓	๑๑.๘๐	๑๒.๕๗	๑๕.๓๘	๗.๖๑	๑๑.๗๕

หมายเหตุ **ข้อมูลการติดตามผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ยังคำนวณได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากยังไม่ครบเวลาติดตามพฤติกรรม (follow-up period)*

2) อัตราการกระทำผิดซ้ำเปรียบเทียบตามโปรแกรมที่ได้รับก่อนพ้นโทษ

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการบำบัดและฟื้นฟูฯ พบว่า ผู้ต้องขังที่เข้ารับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพในรูปแบบชุมชนบำบัด และได้รับการปล่อยตัว มีอัตราการกระทำผิดซ้ำน้อยที่สุด โดยมีอัตราการกระทำผิดซ้ำเฉลี่ย 6 ปีงบประมาณ (พ.ศ. 2563 - 2568) ร้อยละ 11.40

อัตราการกระทำผิดซ้ำเปรียบเทียบตามโปรแกรมที่ได้รับก่อนพ้นโทษ

	ผตข. พัฒนาพฤตินิสัย	ชุมชนบำบัด	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	ฟื้นฟูฯ ก่อนพ้นโทษ
๒๕๖๓	๑๒.๐๖	๑๑.๑๐	๑๒.๑๕	๑๒.๕๘
๒๕๖๔	๑๑.๑๑	๑๑.๔๔	๑๑.๒๕	๑๐.๙๒
๒๕๖๕	๑๒.๗๐	๑๐.๙๕	๑๒.๑๙	๑๒.๓๒
๒๕๖๖	๑๔.๓๑	๑๒.๕๐	๑๑.๕๖	๑๓.๑๒
๒๕๖๗	๑๖.๓๑	๑๕.๑๕	๑๕.๑๐	๑๕.๘๐

หมายเหตุ **ข้อมูลการติดตามผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ยังคำนวณได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากยังไม่ครบเวลาติดตามพฤติกรรม (follow-up period)*

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- **ผลลัพธ์ (Outcome)** ผู้ต้องขังจำนวน 32,000 คน ที่ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดไม่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด
- **ผลที่คาดว่าจะเกิด** ผู้ต้องขังที่ได้รับการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้รับการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง สามารถกลับออกไปใช้ชีวิตในสังคมและไม่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

- **ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ**

- ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด จำนวน 4,000 คน
- ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในรูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติด จำนวน 18,000 คน
- ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดก่อนพ้นโทษในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 10,000 คน
- ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดสามารถกลับคืนสู่สังคมและไม่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ภายใน 1 ปี ไม่เกินร้อยละ 12

โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ ในกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) ในเรือนจำ

ภายใต้แผน การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา 1) ป้องกันปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้น้อมนำแนวทางโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ มาปรับใช้กับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมราชทัณฑ์ ได้ขยายการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน อีก 87 ชมรม จากเดิม 55 ชมรม ณ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ ได้มีการจัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 142 ชมรม

นอกจากการสนับสนุนให้มีชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานแล้ว กรมราชทัณฑ์ยังสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของชมรม TO BE NUMBER ONE ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเน้นการดูแลช่วยเหลือสมาชิก และพัฒนาสมาชิกให้มีคุณภาพและมีความสุข การดำเนินงานภายใต้แนวคิด“ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ” ทั้งจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อาศัยกระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดความสนุก พร้อมกับการพัฒนาทักษะต่างๆ อาทิการควบคุมอารมณ์และแสดงความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม (ดี) มีความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา แสดงออกได้อย่างเหมาะสมและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น (เก่ง) มีความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจ ในชีวิต มีความสงบสุขทางใจ และสามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข (สุข) รวมทั้งจัดบริการเพื่อให้โอกาสสำหรับการแสดงออกถึงพลังสร้างสรรค์ที่มีอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิต กิจกรรมชมรม TO BE NUMBER ONE เน้นให้ผู้ต้องขังเกิดความภาคภูมิใจและมองเห็นคุณค่าของตนเองอันเป็นหนทางห่างไกลยาเสพติด ดังคำขวัญของโครงการ **“เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด”** กิจกรรมภายใน เช่น ประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE การจัดกีฬา การจัดประกวดต่างๆ การจัดนิทรรศการ งานศิลปะ งานฝีมือ ดนตรี กิจกรรมวันสำคัญ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด (26 มิถุนายน) วันงดสูบบุหรี่โลก (31 พฤษภาคม) และการเข้าร่วมกิจกรรมกับภาคีเครือข่ายในจังหวัด ฯลฯ และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมราชทัณฑ์ได้เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานเป็นครั้งแรก ได้เข้าร่วมประกวดอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 8 ปี ซึ่งสำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE กรมสุขภาพจิต ในฐานะเลขานุการโครงการ TO BE NUMBER ONE ได้จัดการประกวด ดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการรับรู้ และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และการผลักดันนโยบายด้านการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเป็นการสานต่อพระปณิธานของทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการให้ต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืนตลอดไป

ผลผลิต/เป้าหมาย

ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 142 แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

1. เสนอขออนุมัติโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน

2. จัดสรรงบประมาณให้กรมสุขภาพจิตในภารกิจตามคำสั่งคณะอำนวยการโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่1/2557 กรมราชทัณฑ์ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ

3. จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถานที่เป็นหน่วยปฏิบัติทั้ง 142 แห่ง

4. เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ทั้งระดับภาคและระดับประเทศ โดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะเลขานุการโครงการ ได้ดำเนินการจัดประกวด

5. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับเตรียมความพร้อมชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าสู่การประกวดระดับประเทศ

6. สรุปผลการดำเนินงานรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 142 แห่ง

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากกรมราชทัณฑ์เงินงบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำในกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำนวน 15,388,400 บาท (สิบห้าล้านสามแสนแปดหมื่นแปดพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

โครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำได้รับงบประมาณ จำนวนเงิน 15,226,200 บาท ดำเนินการเบิกจ่าย 14,846,888.20 บาท เงินเหลือจ่าย 379,311.80 บาท ส่งคืนกองคลังเรียบร้อยแล้ว

สรุปผลการดำเนินงาน

1. เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน เช่น การจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ/แกนนำ และสมาชิกชมรม จัดกิจกรรมดนตรี กีฬา ศิลปะ จัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา จัดกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก (31 พฤษภาคม) และวันงดสูบบุหรี่โลก (26 มิถุนายน) ฯลฯ

2. เข้าร่วมประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับภาค และระดับประเทศ ดังนี้

2.1 การประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 27 - 28 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี เรือนจำและทัณฑสถาน เข้าร่วมประกวด 25 แห่ง ทั้งนี้ มีเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ผ่านการคัดเลือก เป็นตัวแทนระดับภาค เพื่อเข้าสู่การประกวดในระดับประเทศ ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 2 ได้แก่

- เรือนจำกลางกำแพงเพชร
- เรือนจำกลางเชียงราย
- ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

- เรือนจำกลางพิษณุโลก

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 1 ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดพิจิตร
- เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
- เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะ ดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำกลางตาก
- เรือนจำกลางนครสวรรค์
- เรือนจำอำเภอเทิง

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะ กลุ่มดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำกลางเชียงใหม่
- เรือนจำจังหวัดน่าน
- เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก
- เรือนจำจังหวัดพะเยา
- เรือนจำจังหวัดสุโขทัย
- เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี
- ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
- เรือนจำอำเภอสวรรคโลก
- เรือนจำอำเภอหล่มสัก
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง

2.2 การประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 26 - 28 มกราคม 2568 ณ โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชา ออคิด จังหวัดขอนแก่น โดยมีเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าร่วมประกวด 32 แห่ง ทั้งนี้ มีเรือนจำและทัณฑสถานที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทนระดับภาค เพื่อเข้าสู่การประกวด ในระดับประเทศ ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะทอง ปีที่ 1 ได้แก่

- เรือนจำกลางขอนแก่น
- เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะต้นแบบเงิน ได้แก่

- เรือนจำกลางคลองไผ่
- เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 2 ได้แก่

- เรือนจำกลางนครราชสีมา
- เรือนจำอำเภอนางรอง
- เรือนจำกลางอุดรธานี

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 1 ได้แก่

- เรือนจำกลางนครพนม
- ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
- เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม

- เรือนจำกลางอุบลราชธานี

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์
- เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
- เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด
- เรือนจำจังหวัดสกลนคร
- เรือนจำจังหวัดยโสธร
- เรือนจำเภอบัวใหญ่
- เรือนจำอำเภอภูเขียว
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะ กลุ่มดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์
- เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ
- เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ
- เรือนจำจังหวัดเลย
- เรือนจำจังหวัดหนองคาย
- เรือนจำอำเภอสีคิ้ว
- เรือนจำอำเภอรัตนบุรี
- เรือนจำอำเภอสว่างแดนดิน
- ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก

2.3 การประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานระดับภาคใต้ ระหว่างวันที่ 6 - 7 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมไดมอนด์ พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าร่วมประกวด 25 แห่ง ทั้งนี้ มีเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทน ระดับภาค เพื่อเข้าสู่การประกวดในระดับประเทศ ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะทอง ปีที่ 2 ได้แก่

- ทัณฑสถานหญิงสงขลา

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะต้นแบบ เงิน ได้แก่

- เรือนจำกลางพัทลุง

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 2 ได้แก่

- เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
- เรือนจำจังหวัดนราธิวาส
- เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 1 ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดพังงา
- เรือนจำจังหวัดระนอง
- เรือนจำจังหวัดภูเก็ต
- เรือนจำกลางยะลา
- เรือนจำอำเภอนาทวี

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำกลางสงขลา

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะ กลุ่มดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดกระบี่
- เรือนจำจังหวัดชุมพร
- เรือนจำจังหวัดสงขลา
- เรือนจำจังหวัดสตูล
- เรือนจำอำเภอหลังสวน
- เรือนจำอำเภอปากพนัง
- เรือนจำอำเภอไชยา
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา

2.4 การประกวดชมรม TO BE NUMBER ONE ประเภทชมรม TO BE NUMBER ONEในเรือนจำและทัณฑสถานระดับภาคกลางและภาคตะวันออก ในวันที่ 12 - 13 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมเอเชียแอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี โดยมีเรือนจำและทัณฑสถานเข้าร่วมประกวด 44 แห่ง ทั้งนี้ มีเรือนจำและทัณฑสถานที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทนระดับภาคเพื่อเข้าสู่การประกวดในระดับประเทศ ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะทอง ปีที่ 2 ได้แก่

- เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา
- เรือนจำกลางระยอง

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะทอง ปีที่ 1 ได้แก่

- เรือนจำพิเศษพัทยา

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะต้นแบบ ระดับเงิน ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
- เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 2 ได้แก่

- ทัณฑสถานหญิงกลาง
- ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
- ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
- เรือนจำกลางสมุทรสงคราม

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะเงิน ปีที่ 1 ได้แก่

- เรือนจำกลางนครปฐม
- เรือนจำอำเภอชัยบาดาล
- เรือนจำกลางสมุทรปราการ

เรือนจำและทัณฑสถาน สถานะดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดจันทบุรี
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง
- เรือนจำกลางชลบุรี
- เรือนจำกลางราชบุรี
- เรือนจำจังหวัดนครนายก

- เรือนจำกลางลพบุรี
- เรือนจำกลางบางขวาง
- เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี

เรือนจำและทัณฑสถาน กลุ่มดีเด่น ได้แก่

- เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี
- เรือนจำจังหวัดอ่างทอง
- เรือนจำจังหวัดปทุมธานี
- เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ
- เรือนจำอำเภอธัญบุรี
- เรือนจำกลางเพชรบุรี
- เรือนจำกลางคลองเปรม
- เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี

2.5 เรือนจำและทัณฑสถานที่ผ่านการคัดเลือกการประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ระดับภาค จำนวน 97 แห่ง เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน และจัดบูธนิทรรศการแสดงผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ประจำปี 2568 ระหว่างวันที่ 12 - 15 กรกฎาคม 2568 ณ HALL 4 ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี ผลการประกวด ดังตารางต่อไปนี้

สถานะทอง ปีที่ 3 จำนวน 3 ชมรม

ลำดับ	**เรือนจำและทัณฑสถาน**
1.	เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา
2.	เรือนจำกลางระยอง
3.	ทัณฑสถานหญิงสงขลา

สถานะทอง ปีที่ 2 จำนวน 3 ชมรม

ลำดับ	**เรือนจำและทัณฑสถาน**
1.	เรือนจำกลางขอนแก่น
2.	เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ
3.	เรือนจำพิเศษพัทยา

สถานะทอง ปีที่ 1 จำนวน 5 ชมรม

ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน	ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน
1.	เรือนจำกลางพัทลุง	4.	เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
2.	เรือนจำกลางคลองไผ่	5.	เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู
3.	เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี		

สถานะต้นแบบระดับเงิน จำนวน 14 ชมรม

ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน	ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน
1.	เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	8.	เรือนจำกลางนครราชสีมา
2.	เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	9.	เรือนจำอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
3.	เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี	10.	เรือนจำกลางอุดรธานี
4.	เรือนจำกลางเชียงราย	11.	ทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร
5.	เรือนจำกลางพิษณุโลก	12.	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
6.	เรือนจำกลางกำแพงเพชร	13.	ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง จังหวัดปทุมธานี
7.	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	14.	เรือนจำกลางสมุทรสงคราม

สถานะเงิน ปีที่ 2 จำนวน 15 ชมรม

ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน	ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน
1.	เรือนจำกลางนครพนม	9.	เรือนจำจังหวัดภูเก็ต
2.	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	10.	เรือนจำกลางยะลา
3.	เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	11.	เรือนจำจังหวัดระนอง
4.	เรือนจำกลางอุบลราชธานี	12.	เรือนจำอำเภอนาทวี
5.	เรือนจำจังหวัดพิจิตร	13.	เรือนจำกลางนครปฐม
6.	เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์	14.	เรือนจำอำเภอชัยบาดาล
7.	เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์	15.	เรือนจำกลางสมุทรปราการ
8.	เรือนจำจังหวัดพังงา		

สถานะเงิน ปีที่ 1 จำนวน 21 ชมรม

ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน	ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน
1.	เรือนจำจังหวัดจันทบุรี	12.	เรือนจำอำเภอภูเขียว
2.	เรือนจำกลางชลบุรี	13.	เรือนจำอำเภอบัวใหญ่
3.	เรือนจำจังหวัดนครนายก	14.	เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
4.	เรือนจำกลางบางขวาง	15.	เรือนจำจังหวัดยโสธร
5.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี	16.	เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด
6.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง	17.	เรือนจำจังหวัดสกลนคร
7.	เรือนจำกลางราชบุรี	18.	เรือนจำกลางสงขลา
8.	เรือนจำกลางลพบุรี	19.	เรือนจำกลางตาก
9.	เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี	20.	เรือนจำกลางนครสวรรค์
10.	เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์	21.	เรือนจำอำเภอเทิง
11.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น		

สถานะดีเด่น จำนวน 23 ชมรม

ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน	ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน
1.	เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	13.	เรือนจำอำเภอไชยา
2.	เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี	14.	ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
3.	เรือนจำกลางเพชรบุรี	15.	เรือนจำจังหวัดพะเยา
4.	เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ	16.	เรือนจำจังหวัดสุโขทัย
5.	เรือนจำจังหวัดอ่างทอง	17.	เรือนจำอำเภอสวรรคโลก
6.	เรือนจำกลางคลองเปรม	18.	เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี
7.	เรือนจำจังหวัดชุมพร	19.	เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ
8.	เรือนจำอำเภอสีคิ้ว	20.	เรือนจำอำเภอหลังสวน
9	เรือนจำอำเภอปากพนัง	21.	เรือนจำอำเภอรัตนบุรี
10.	เรือนจำจังหวัดหนองคาย	22.	เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ
11.	เรือนจำจังหวัดสงขลา	23.	เรือนจำจังหวัดสตูล
12.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา		

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับเตรียมความพร้อมชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าสู่การประกวดระดับประเทศ ระหว่างวันที่ 12 - 13 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมแกรนด์ ราชพฤกษ์ จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มองค์ความรู้และทักษะให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และแนวทางของโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE และเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประกวด รูปแบบการนำเสนอผลงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 97 ราย

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

ประสานกับสำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE กรมสุขภาพจิต เพื่อเข้าร่วมในการประกวดผลงามชมรม TO BE NUMBER ONE ทั้งในระดับภาค ทั้ง 4 ภาค และในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ปี 2568 นอกจากนี้ ยังได้มีการเข้าร่วมประชุมร่วมกับหน่วยงานหลักทั้ง 7 หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อจัดทำเกณฑ์และแนวทางการประกวดผลงานจังหวัด อำเภอ เขต และชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับภาคและระดับประเทศ

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

เมื่อมีการหมุนเวียนหน้าที่ภายในหน่วยงาน หรือการโยกย้ายของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ยังขาดการส่งต่อข้อมูลการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่ที่มารับหน้าที่ต่อ

ข้อเสนอแนะ

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน ปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ อันจะนำไปสู่การพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่องและยั่งยืน และเป็นการผลักดันนโยบายด้านการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ประมวลภาพโครงการโครงการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันปัญหายาเสพติดในเรือนจำ ในกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE)ในเรือนจำ

1. เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน

1. เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน (ต่อ)

2. เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานระดับภาค และระดับประเทศ ตลอดจนร่วมจัดบูธนิทรรศการแสดงผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ประจำปี 2568 ระหว่างวันที่ 12 - 15 กรกฎาคม 2568 ณ HALL 4 ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี

2. เข้าร่วมประกวดผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถานระดับภาค และระดับประเทศ ตลอดจนร่วมจัดบูธนิทรรศการแสดงผลงานชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับประเทศในงานมหกรรมรวมพลสมาชิก TO BE NUMBER ONE ประจำปี 2568 ระหว่างวันที่ 12 - 15 กรกฎาคม 2568 ณ HALL 4 ศูนย์การประชุม IMPACT FORUM เมืองทองธานี (ต่อ)

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับเตรียมความพร้อมชมรม TO BE NUMBER ONEในเรือนจำและทัณฑสถาน เข้าสู่การประกวดระดับประเทศ ระหว่างวันที่ 12 - 13 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมแกรนด์ ราชพฤกษ์ จังหวัดนนทบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 97 ราย

โครงการพัฒนาระบบตรวจประเมินมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติ
ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พ.ศ.2568

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาระบบตรวจประเมินมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ในอดีตกรมราชทัณฑ์ยังไม่มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล เป็นการปฏิบัติโดยเน้นการควบคุมเป็นหลักและการลงโทษที่ยังไม่มีมาตรฐานในการดำเนินงาน โดยเรือนจำและทัณฑสถานในประเทศไทยมีรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่แตกต่างกันตามบริบทท้องที่ จนกระทั่งมีข้อกำหนดเมนเดลา (Mandela Rules) หรือข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และมีการปรับปรุงข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners - SMR) ถือกำเนิดขึ้นและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อควบคุมมาตรฐานของ เรือนจำให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งมีความทันสมัยมากขึ้นและทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ภายใต้แนวคิดพื้นฐานเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิดหลักการความเสมอภาคเท่าเทียม การไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และต้องไม่ถูกทรมานหรือลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม ประเทศไทยจึงมีการนำข้อกำหนดเมนเดลามาปฏิบัติและปรับใช้ ณ เรือนจำพิเศษธนบุรี เป็นเรือนจำนำร่องแห่งแรก เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 ที่มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสอดคล้องตามหลักมาตรฐานสากล และได้ขยายผลการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไปยังเรือนจำอื่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 แห่ง ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดสกลนคร เรือนจำกลางราชบุรี และเรือนจำจังหวัดระนอง นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการจัดทำแบบประเมินที่เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้วัดผลการปฏิบัติงานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดแมนเดลา โดยใช้คู่มือด้านยุติธรรมทางอาญา “การประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา : แบบประเมินสำหรับกลไกการตรวจสอบภายในของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ซึ่งประเมินการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดแมนเดลา 7 ด้าน ได้แก่ 1) หลักการปฏิบัติพื้นฐาน 2) การปกป้องคุ้มครอง 3) สภาพทางกายภาพของการจำคุก 4) ความมั่นคงปลอดภัย ระเบียบและวินัย 5) ระบอบเรือนจำ 6) การดูแลสุขภาพ 7) เจ้าหน้าที่เรือนจำ นำมาใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และนำไปสู่การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่งทั่วประเทศ

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1) การปรับปรุงแบบประเมิน เพื่อให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

2) การตรวจประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ในเรือนจำเป้าหมาย 5 แห่ง

3) การพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules)

4) การประเมินผลการดำเนินงานตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ของเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ

5) จัดกิจกรรมวันเนลสันแมนเดลา ประจำปี 2568

สถานที่ดำเนินงาน...เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน

เงินนอกงบประมาณ จากร้อยละ 60 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง โดยใช้ในส่วนที่ 1 ร้อยละ 40 สำหรับเรือนจำและทัณพสถานที่มีเงินคงเหลือเพียงพอและส่วนที่ 2 ร้อยละ 30 สำหรับเรือนจำที่ขอรับการสนับสนุนแต่มีวงเงิน ร้อยละ 40 ไม่เพียงพอ และเป็นเงินรางวัลสำหรับเรือจำ/ทัณฑสถานที่มีผลงานดีเด่นเป็นเลิศ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 58,046,320.74 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กรมราชทัณฑ์ ได้มีการจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ และเรือนจำและทัณฑสถาน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงในพื้นที่ห่างไกลที่มีความแตกต่างในด้านของวัฒนธรรม ภาษา รวมไปถึงกฎหมายที่มีการบังคับใช้เฉพาะในบางพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในงานราชทัณฑ์ไทยจากหน่วยงานเครือข่ายในการพัฒนาและปรับปรุงแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) เพื่อเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานสากลต่อไป การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2 และในรูปแบบออนไลน์

2. เมื่อวันที่ 16 - 20 กรกฎาคม 2568 กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินโครงการนิทรรศการครบรอบ 10 ปี ข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ประจำปีงบประมาณ 2568 ณ อาคาร Impact Exhibition Center ที่ Hall 9 – 10 เพื่อเป็นการระลึกถึงวันคล้ายวันเกิดของเนลสัน แมนเดลา และเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงส่งเสริมการอนุวัติแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและงานราชทัณฑ์ไทยให้สอดคล้องกับหลักการสากล

3. กรมราชทัณฑ์ ได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ให้กับเรือนจำ เป้าหมาย 11 แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 165,000 บาท ได้แก่ เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดสกลนคร เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำกลางราชบุรี เรือนจำจังหวัดระนอง เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำพิเศษธนบุรี และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

4. และในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้สรุปผลการปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) จากเรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ทั่วประเทศ 143 แห่ง โดยประเมินผลคะแนนตามแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) แบ่งออกเป็น 7 หมวด จำนวน 246 ข้อ รอบการประเมินตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568 ซึ่งมีเรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ผ่านเกณฑ์การประเมิน 143 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 100 ของเรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ทั่วประเทศ 143 แห่ง ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.59 ผ่านการประเมินเกณฑ์ระดับดี (ร้อยละ 91 - 95)

- เรือนจำและทัณฑสถาน 135 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.41 ผ่านการประเมินเกณฑ์ระดับดีมาก (ร้อยละ 96 - 100)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ระบบการตรวจประเมินมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

2. เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ และมีมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

3. คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับหลักมาตรฐานสากล

4. เรือนจำสามารถนำระบบการตรวจประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานสากลและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละเรือนจำมากยิ่งขึ้น

โครงการขับเคลื่อนศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE: Center for Assistance to Reintegration and Employment)

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ ได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีงานทำทั้งขณะต้องโทษในเรือนจำ และการนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษในด้านต่างๆเพื่อดำเนินการตามนโยบายในการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพมีงานทำภายหลังพ้นโทษ สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ และเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในการให้หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมบูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้กระทำผิดอย่างยั่งยืน ในขณะนี้ได้มีการดำเนินการโครงการดังกล่าวภายใน เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง วัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์การดำเนินงานศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้ใกล้พ้นโทษทราบเพื่อขอรับการประสานงานช่วยเหลือได้

2. เพื่อจัดทำข้อมูลผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ เพื่อวางแผนและประสานหน่วยงาน บริษัท ห้างร้านหรือสถานประกอบการเข้ามาเสริมทักษะอาชีพ ที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนขณะอยู่ในเรือนจำ เพื่อเตรียมตัวในการออกไปประกอบอาชีพ หรือวางแผนและประสานการให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ

3. เพื่อติดต่อประสานงานและจัดทำข้อมูลทำเนียบเครือข่ายด้านการทำงานการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือในด้านต่างๆตามสภาพปัญหาผู้ต้องขัง กับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดของเรือนจำ เพื่อรวบรวมทำเนียบหน่วยงานเครือข่ายไว้เป็นข้อมูลในการประสานงานให้ความช่วยเหลือ

4. เพื่อรับคำร้องขอรับความช่วยเหลือด้านการมีงานทำและด้านต่างๆ ให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษและผู้พ้นโทษ และดำเนินการประสานให้การช่วยเหลือ

5. เพื่อติดตามประเมินผลผู้พ้นโทษ โดยเฉพาะด้านการประกอบอาชีพและรายได้ ภายหลังจากได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ญาติผู้ต้องขัง และประชาชนทั่วไป ได้รับบริการจากศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

แนวทางการดำเนินงาน

1. เรือนจำและทัณฑสถาน สำรวจข้อมูลผู้ต้องขังที่จะพ้นโทษภาย 1 เดือน และส่งต่อข้อมูลไปให้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบ CARE 01

2. กลุ่มผู้ต้องขังที่ต้องการขอรับความช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา และความต้องการ โดยการประสานหน่วยงานเครือข่าย เช่น กรณีต้องการทุนประกอบอาชีพ ต้องการค่าพาหนะกลับภูมิลำเนา ต้องการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ ฯลฯ

3. กลุ่มผู้ต้องขังที่ไม่ขอรับความช่วยเหลือ ดำเนินการคัดกรอง และตรวจสอบแผนการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ หากพบว่าสามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีครอบครัวและผู้อุปการะ เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำให้ข้อมูล ช่องทางการติดต่อศูนย์ CARE เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีข้อมูลสำหรับการขอรับความช่วยเหลือในภายหลังหากประสบปัญหาความเดือดร้อน

4. ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการรับจ้างแรงงาน จำนวนผู้ต้องขังที่มีทักษะฝีมือในด้านต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้สถานประกอบการ บริษัท ห้าง ร้าน ที่ต้องการแรงงานและต้องการจ้างงานในเรือนจำ

5. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการจัดหางาน กรมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ฯลฯ เกี่ยวกับข้อมูลตำแหน่งงานว่าง โครงการพัฒนาทักษะฝีมือ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้ผู้รับบริการของศูนย์ CARE (ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ญาติและประชาชนทั่วไป) ได้นำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์

6. ประสานงานหน่วยงานเครือข่ายหรือหน่วยงานภายในพื้นที่ จัดทำบันทึกข้อตกลงการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย มีแนวทางในการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือของแต่ละหน่วยให้มีความชัดเจนไม่ซ้ำซ้อน

7. เมื่อศูนย์ CARE ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ หรือประสานงานให้กับกลุ่มเป้าหมายมีการติดตามประเมินผล และบันทึกข้อมูลลงในระบบ CARE SUPPORT หรือระบบการติดตามผู้พ้นโทษ หรือผู้ถูกคุมประพฤติเพื่อสนับสนุนนโยบายการคืนคนดีสู่สังคม

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

งบประมาณ ประจำปี พ.ศ.2568 ของกองพัฒนาพฤตินิสัย ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ: พัฒนาศักยภาพเพื่อคืนคนดีสู่สังคม รายการค่าใช้จ่ายขับเคลื่อนโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนค่าใช้จ่ายโครงการขับเคลื่อนศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ เป็นเงิน 1,500,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาท)

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมรณ เป็นเงิน 1,496,549 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

ชิงปริมาณ

ข้อมูลการเข้าใช้บริการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE)

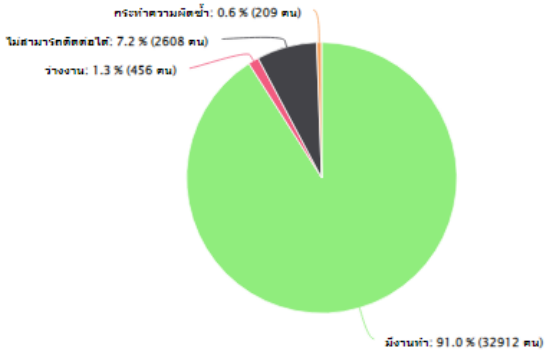
รายละเอียดการรายงาน การให้ความช่วยเหลือของศูนย์ CARE	**รวมทั้งสิ้น (ราย)**
การมีงานทำ	**2,261**
- การได้รับการจ้างงาน (ประสานโดยศูนย์ CARE)	284
- การนำผู้ต้องขังออกไปฝึกวิชาชีพ ในสถานประกอบการ	1,977
การให้คำแนะนำ/การให้คำปรึกษา	**74,931**
- การให้ข้อมูลตำแหน่งงานว่าง	28,905
- การให้คำปรึกษาแนะนำ	46,026
การได้รับทุนประกอบอาชีพ (ทุนมูลนิธิ,ทุน ป.ป.ส.,ทุน พ.ม. ฯลฯ)	**12**
การให้การสงเคราะห์ด้านต่างๆ	**35,532**

รายละเอียดการรายงาน การให้ความช่วยเหลือของศูนย์ CARE	รวมทั้งสิ้น (ราย)
- ค่าพาหนะกลับภูมิลำเนา	6,276
- ทุนการศึกษาบุตรผู้ต้องขัง	216
- ที่พักอาศัยภายหลังพ้นโทษ	582
- การรักษาพยาบาล	1,451
- การสงเคราะห์ด้านอื่นๆ	27,007
การประสานส่งต่อหน่วยงานเครือข่าย	**4,859**
รวมจำนวนผู้เข้าใช้บริการ (คน)	**117,595**

ผลผลิตหรือเชิงคุณภาพ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

ความคืบหน้าการติดตามผู้พ้นโทษด้วยระบบ CARE Support

ผลการติดตามผู้พ้นโทษด้วย ระบบรายงานผลการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติ หรือ CARE Support ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 67 – 30 ก.ย. 68) พบว่ามีผู้พ้นโทษได้รับการติดตามโดยศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (ศูนย์ CARE) ของกรมราชทัณฑ์ดังนี้

สถานะด้านการมีงานทำของผู้ต้องขัง

สถานะ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. มีงานทำ	๓๒,๙๑๒	๙๑.๐
๒. ไม่สามารถติดต่อได้	๒,๖๐๘	๗.๒
๓. ว่างงาน	๔๕๖	๑.๒
๔. กระทำผิดซ้ำ	๒๐๙	๐.๖
รวมทั้งสิ้น	๓๖,๑๘๕	๑๐๐

การประกวดศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) ต้นแบบ ด้านการติดตามหลังพ้นโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

กรมราชทัณฑ์ กำหนดจัดการประกวดศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) ต้นแบบ ด้านการติดตามหลังพ้นโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ส่งผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 เข้าร่วมประกวด และคัดเลือกเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 20 แห่ง โดยแบ่งเป็นเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบ 10 แห่ง และเรือนจำและทัณฑสถานพัฒนาศักยภาพ 10 แห่ง และให้ดำเนินการนำเสนอผลการจับคู่พัฒนาศักยภาพศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ โดยมีประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาขับเคลื่อนร่วมกัน เพื่อเผยแพร่การดำเนินงานของศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำต้นแบบ ไปยังเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้ การพัฒนางานด้านเอกสาร การพัฒนาการสร้างเครือข่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับศูนย์ CARE การพัฒนาความรู้และความเข้าใจในการติดตามและสงเคราะห์ การค้นหาบุคคลต้นแบบ รวมไปถึงการช่วยเหลือหลังพ้นโทษ ฯลฯ ซึ่งการจับคู่เรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์ CARE ได้มีการรายงานผลการเดินทางไปนิเทศงานระหว่างเรือนจำ และการให้คำแนะนำในรูปแบบออนไลน์ มีการถ่ายทอดแบ่งปันประสบการณ์

การปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานต้นแบบ ถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับศูนย์ CARE ให้มีมาตรฐานและสามารถเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษสามารถกลับสู่สังคมอย่างมีคุณภาพและ

1) ผลการประกวดศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) ต้นแบบ ด้านการติดตามหลังพ้นโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

1.1) เรือนจำและทัณฑสถาน ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับรางวัล เรือนจำและทัณฑสถานศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) ต้นแบบ ด้านการติดตามหลังพ้นโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1) ทัณฑสถานหญิงกลาง รางวัลชนะเลิศ
2) ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 1
3) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง รางวัลรองชนะเลิศ อันดับที่ 2
4) เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี รางวัลชมเชย
5) ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก รางวัลชมเชย

1.2) เรือนจำและทัณฑสถาน ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับรางวัล เรือนจำและทัณฑสถานที่มีการพัฒนาศักยภาพศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ โดดเด่น จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1) เรือนจำกลางเขาบิน รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 1
2) เรือนจำอำเภอธัญบุรี รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 2
3) เรือนจำจังหวัดชุมพร รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 3
4) เรือนจำอำเภอหลังสวน รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 4
5) เรือนจำอำเภอเกาะสมุย รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 5

1.3) เรือนจำและทัณฑสถาน ที่สามารถถ่ายทอดการดำเนินงานศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ ดีเยี่ยม จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1) เรือนจำกลางนครปฐม รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 1
2) ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 2
3) เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 3
4) เรือนจำจังหวัดน่าน รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 4
5) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 5

1.4) เรือนจำและทัณฑสถาน ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้ได้รับรางวัล เรือนจำและทัณฑสถานที่มีการพัฒนาศักยภาพศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1) เรือนจำอำเภอเบตง รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 1
2) เรือนจำกลางนครพนม รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 2
3) เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 3
4) เรือนจำจังหวัดสระแก้ว รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 4
5) เรือนจำจังหวัดหนองคาย รางวัลโดดเด่น อันดับที่ 5

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ได้รับความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานภาคีเครือข่ายหลากหลาย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษได้รับการเตรียมความพร้อมทั้งด้านอาชีพ จิตใจ และสังคม ตลอดจนการติดตามผู้พ้นโทษ ให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. กลุ่มเป้าหมายคือผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ บางส่วนไม่ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่เรือนจำตั้งอยู่จึงทำให้ต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานนอกพื้นที่จึงต้องมีการบูรณาการหน่วยงานเครือข่ายภาคสังคมระดับนโยบายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว

2. ผู้พ้นโทษไม่ให้ความร่วมมือ ปกปิดข้อมูล กลัวการตรวจสอบติดตามจากภาครัฐทำให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนในด้านต่างๆ มักได้รับการปฏิเสธจากผู้ต้องขังที่กำลังพ้นโทษ จึงต้องมีการชี้แจงและสร้างความเข้าใจกับผู้ต้องขังตั้งแต่ก่อนพ้นโทษ เพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการให้ข้อมูล และให้ความร่วมมือกับศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการรวมพลังอาสาสมัครราชทัณฑ์ คืนคนดีสู่สังคม

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ มีพันธกิจสำคัญในการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ซึ่งกองพัฒนาพฤตินิสัยมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายในการคืนคนดีสู่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นโยบายให้การพัฒนาพฤตินิสัย โดยสร้างภูมิคุ้มกัน ในการใช้ชีวิตของผู้กระทำผิด โดยเน้นการเตรียมความพร้อมก่อนพ้นโทษ และกระบวนการส่งต่อผู้พ้นโทษที่มีการติดตามผลอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนภารกิจของกรมราชทัณฑ์

ในการนี้ กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดตั้งอาสาสมัครราชทัณฑ์ ประจำเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อสนับสนุนภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยและการติดตามภายหลังพ้นโทษ โดยลำพังกรมราชทัณฑ์เพียงหน่วยงานเดียว ไม่สามารถประสบความสำเร็จในการดำเนินงานดังกล่าวได้ หากขาดความร่วมมือจากภาคประชาชนในด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านศาสนาและจิตใจ ด้านสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ด้านดนตรี ด้านเกษตร ฯลฯ ดังนั้น อาสาสมัครราชทัณฑ์ จึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดได้รับการแก้ไขฟื้นฟู และได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถกลับคืนสู่สังคมและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1) เครือข่ายอาสาสมัครราชทัณฑ์ที่มีคุณภาพ และพร้อมสนับสนุนการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ ในการคืนคนดีสู่สังคม

2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการช่วยเหลือผู้กระทำผิด

แนวทางการดำเนินงาน

1) เสนอและขออนุมัติโครงการฯ

2) สำรวจข้อมูลอาสาสมัครราชทัณฑ์ จากเรือนจำและทัณฑสถาน และหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

3) รวบรวมข้อมูลและจัดทำทำเนียบอาสาสมัครราชทัณฑ์ ทั่วประเทศ

4) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าร่วมประชุมหารือการจัดกิจกรรมฯ

5) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโครงการรวมพลังอาสาสมัครราชทัณฑ์ คืนคนดีสู่สังคม เพื่อจัดกิจกรรมที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ทำสื่อ สิ่งพิมพ์ วีดีทัศน์ ฯลฯ เพื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครราชทัณฑ์

6) ดำเนินการจัดกิจกรรมงานเปิดตัว (Kick Off) “รวมพลังอาสาสมัครราชทัณฑ์ คืนคนดีสู่สังคม” เพื่อเป็นการประกาศจุดเริ่มต้นของการร่วมมือระหว่างอาสาสมัครและราชทัณฑ์ ในการฟื้นฟูและสร้างโอกาสให้กับผู้กระทำผิดได้กลับคืนสู่สังคม

7) จัดทำหลักสูตรการสัมมนา เป็นระยะเวลา 1 วัน ในรูปแบบการอบรม ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 (Onsite) และการอบรมออนไลน์ (Online)

8) ดำเนินการจัดการอบรม ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 (Onsite) และการอบรมออนไลน์ (Online)

9) อาสาสมัครราชทัณฑ์ ดำเนินกิจกรรมร่วมกับเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ และรายงานมายังกรมราชทัณฑ์

สถานที่ดำเนินการ ณ กรมราชทัณฑ์ จังหวัดนนทบุรี และเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

งบประมาณ ประจำปี พ.ศ.2568 ของกองพัฒนาพฤตินิสัย ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ: พัฒนาศักยภาพเพื่อคืนคนดีสู่สังคม รายการค่าใช้จ่ายขับเคลื่อนโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้ปรับแผน เพื่อใช้ในการดำเนินงานโครงการรวมพลังอาสาสมัครราชทัณฑ์ คืนคนดีสู่สังคม และการอบรมอาสาสมัครราชทัณฑ์รุ่นที่ 1 ของกรมราชทัณฑ์ เป็นเงิน 325,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน

1) การดำเนินงานโครงการรวมพลังอาสาสมัครราชทัณฑ์ คืนคนดีสู่สังคม เป็นเงิน 298,209 บาท

2) การอบรมอาสาสมัครราชทัณฑ์รุ่นที่ 1 ของกรมราชทัณฑ์ เป็นเงิน 21,600 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดประเภทของอาสาสมัครราชทัณฑ์แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ในด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านศาสนาและจิตใจ ด้านสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ด้านการเกษตร และด้านสังคมสงเคราะห์และติดตามผู้พ้นโทษ ซึ่งในปัจจุบันมีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครราชทัณฑ์แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 1,961 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2568)

กองพัฒนาพฤตินิสัย จัดกิจกรรมงานเปิดตัว (Kick Off) “รวมพลังอาสาสมัครราชทัณฑ์ คืนคนดีสู่สังคม” เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2568 กองพัฒนาพฤตินิสัย ณ ศูนย์การค้า เอ็ม บี เค เซ็นเตอร์ ลาน Avenue A ชั้น G กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการประกาศจุดเริ่มต้นของความร่วมมือระหว่างอาสาสมัครและราชทัณฑ์ ในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยและการติดตามภายหลังพ้นโทษ ในการเป็นอาสาสมัครราชทัณฑ์ 6 ด้าน ได้แก่ ในด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านศาสนาและจิตใจ ด้านสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ด้านการเกษตร และด้านสังคมสงเคราะห์และติดตามผู้พ้นโทษ

โดยกิจกรรมภายในงานมีดังนี้ เวทีเสวนาพิเศษ หัวข้อ “อาสาสมัครราชทัณฑ์ พลังแห่งโอกาส...” โดย ตัวแทนอาสาสมัครราชทัณฑ์ กิตติมศักดิ์ การแสดงความสามารถจากผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงกลาง ในการแสดงฉ่อยชุดพิเศษ ชื่อ “อาสาสมัครราชทัณฑ์ แสงสว่างหลังกำแพง” บูธนิทรรศการอาสาสมัครราชทัณฑ์ บูธผลิตภัณฑ์ฝีมือผู้ต้องขัง บูธภาคีเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครราชทัณฑ์ บูธอดีตผู้ก้าวพลาดที่เป็นอาสาสมัครราชทัณฑ์ บูธเปิดรับสมัครอาสาสมัครราชทัณฑ์ เพื่อเชิญชวนประชาชนที่สนใจสมัครเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครราชทัณฑ์ เพื่อมาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างโอกาสได้เริ่มต้นชีวิตใหม่และสร้างสังคมที่ปลอดภัย โดยการจัดงานได้รับความสนใจจากประชาชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย นักศึกษา ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก

กองพัฒนาพฤตินิสัย ได้จัดอบรมอาสาสมัครราชทัณฑ์รุ่นที่ 1 ของกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2568 โดยมีการบรรยายในหัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ แนวทางและบทบาทของอาสาสมัครราชทัณฑ์ อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ จริยธรรมและจรรยาบรรณของอาสาสมัคร การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง บรรยายโดย ดร.วริศรา ศิริสุทธิเดชา ผู้อำนวยการกองพัฒนาพฤตินิสัย อีกทั้งหัวข้อ “หลักการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเบื้องต้น” บรรยาย โดย ศาสตราจารย์ อรัญญา ตุ้ยคัมภีร์ นายกสมาคมจิตวิทยา

แห่งประเทศไทยและหัวข้อ “ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานของอาสาสมัครราชทัณฑ์” บรรยายโดย ดร.เสาวพา เวศกาวี อดีตรองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง นครหลวง ซึ่งมีอาสาสมัครราชทัณฑ์ ที่เข้าร่วมอบรม ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 และในรูปแบบออนไลน์ รวมทั้งสิ้น 514 คน ซึ่งทุกท่านล้วนเป็นส่วนสำคัญในการให้การสนับสนุนการยอมรับและการให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคืนคนดีสู่สังคม อย่างยั่งยืนต่อไป

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ได้รับความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานภาคีเครือข่ายหลากหลาย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษได้รับการเตรียมความพร้อมทั้งด้านอาชีพ จิตใจ และสังคม ตลอดจนการติดตามผู้พ้นโทษให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

สำหรับอาสาสมัครราชทัณฑ์ ที่สมัครผ่านช่องทางออนไลน์ ยังพบข้อจำกัด ได้แก่ แม้จะมีการพัฒนาระบบรับสมัครอาสาสมัครราชทัณฑ์ออนไลน์ พร้อมทั้งจัดทำทำเนียบรายชื่ออาสาสมัครที่แสดงความประสงค์จะร่วมกิจกรรมกับเรือนจำ และได้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้เรือนจำทุกแห่งทราบแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังพบว่า อาสาสมัครที่สมัครผ่านระบบออนไลน์ยังไม่สามารถลงพื้นที่ปฏิบัติงานหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเรือนจำได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากเรือนจำส่วนใหญ่มีอาสาสมัครประจำที่ทำงานร่วมกับเรือนจำอยู่ก่อนแล้ว จึงทำให้การประสานงานกับอาสาสมัครชุดใหม่ที่สมัครผ่านระบบออนไลน์ยังดำเนินไปไม่ทั่วถึงหรือไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาระบบการอบรมอาสาสมัครราชทัณฑ์ในรูปแบบออนไลน์ (E-Learning /ระบบอิเล็กทรอนิกส์)

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำ

ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการ Yellow Ribbon Thailand Present ราชทัณฑ์ Run for Relife 2025

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในการให้โอกาสและผู้พ้นโทษ และการให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ เพราะลำพังกรมราชทัณฑ์ เพียงหน่วยงานเดียวไม่สามารถประสบความสำเร็จในการดำเนินงานดังกล่าวได้ หากขาดความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ประชาชน สถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการจัดกิจกรรมเดิน-วิ่ง การกุศล จะเป็นจุดเริ่มต้นในการจุดประกายในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคมต่อการให้โอกาส การยอมรับ และการให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ ถือเป็นการรณรงค์ผ่านการจัดกิจกรรม เดิน-วิ่ง การกุศลของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ เล็งเห็นความสำคัญของการสงเคราะห์หลังปล่อยตัว เนื่องจากผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังเป็นเวลานาน จำเป็นต้องได้รับการปรับตัวเพื่อกลับเข้าสู่สังคม จึงมีแผนในการซ่อมแซมและปรับปรุงบ้านกึ่งวิถี (Halfway House) สนับสนุนการสร้างเส้นทางเริ่มต้นชีวิตใหม่สำหรับผู้พ้นโทษ ดังนั้น จึงได้จัดโครงการ Yellow Ribbon Thailand Presents ราชทัณฑ์ Run for Relife 2025 เพื่อระดมทุนจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อสมทบทุนเพื่อซ่อมแซมและปรับปรุงบ้านกึ่งวิถี (Halfway House) ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดได้ปรับตัวเข้าสู่สังคม และกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข นอกจากนี้ การจัดโครงการดังกล่าว ยังเป็นการส่งเสริมการให้โอกาสและการยอมรับผู้พ้นโทษจากสังคมภายนอกเพื่อส่งเสริมให้สังคมให้โอกาส การยอมรับและการให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ ได้มีที่ยืนในสังคมต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1) การรับรู้และการยอมรับผู้พ้นโทษจากสังคมเพิ่มขึ้น
   - สังคมมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พ้นโทษ ผ่านการประชาสัมพันธ์และกิจกรรม Run for Relife
   - เกิดการมีส่วนร่วมของคนทั่วไปในการสนับสนุนโอกาสครั้งที่สองให้ผู้กระทำผิด
2) การส่งเสริมสุขภาพและการออกกำลังกายของประชาชน
   - ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมเดิน–วิ่งเพื่อสุขภาพ
   - สนับสนุนการออกกำลังกายและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานรัฐและประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

1) ขออนุมัติโครงการ Yellow ribbon Thailand present ราชทัณฑ์ Run for Relife

2) ประสานงานคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำส่งคำขออนุมัติให้จัดให้มีการเรี่ยไร (แบบ กคร. 1) พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาอนุมัติกิจกรรมตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3) รับทราบผลการพิจารณาการจัดกิจกรรมจากคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ

4) จัดจ้างบริษัทเอกชนที่มีความชำนาญในการจัดงานเดิน-วิ่งให้เข้ามาดำเนินการจัดกิจกรรม

5) ดำเนินการจัดงานเดิน-วิ่งการกุศล

6) สรุปผลการจัดกิจกรรมรายงานคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ และขออนุมัติใช้เงินรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายในภารกิจตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

7) รับทราบผลการพิจารณาในการใช้เงินรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายจากคณะกรรมการควบคุมการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ

8) ดำเนินการนำเงินรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายใช้ในภารกิจตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ไม่ใช้งบประมาณ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน ไม่ใช้งบประมาณ

สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

โครงการ Yellow Ribbon Thailand Presents ราชทัณฑ์ Run for Relife 2025 ดำเนินการเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2568 มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมเดินวิ่งการกุศล เพื่อมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ จำนวน 3,750 คน รายได้หลังหักค่าใช้จ่าย เป็นเงิน 1,458,090.57 บาท (หนึ่งล้านสี่แสนห้าหมื่นแปดพันเก้าสิบบาทห้าสิบเจ็ดสตางค์) สำหรับซ่อมแซมและปรับปรุงอาคารเพื่อเป็นบ้านกึ่งวิถี (Halfway House) ซึ่งเป็นอาคารอยู่บริเวณหน้าเรือนจำจังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เป็นที่พักชั่วคราวให้กับผู้พ้นโทษที่ไม่มีที่พักอาศัย อยู่ระหว่างรอสมัครงาน หรือรอการประสานงานเพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือหลังพ้นโทษ

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ได้รับความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานภาคีเครือข่ายหลากหลาย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเดินวิ่งการกุศล จำนวน 3,750 คน ในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนา คุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษ

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เป็นการเปิดโอกาสให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วม ในการสนับสนุนการสร้างเส้นทางเริ่มต้นชีวิตใหม่สำหรับผู้พ้นโทษ โดยซ่อมแซมและปรับปรุงบ้านสวัสดี เพื่อเป็นบ้านกึ่งวิถี (Halfway House)

2) เป็นการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการให้โอกาสและการยอมรับผู้พ้นโทษจากสังคมภายนอก

3) เป็นการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนในการรักษาสุขภาพอนามัย

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

- มีทีมงานผู้จัดงานมืออาชีพที่เชี่ยวชาญการจัดกิจกรรมเดิน–วิ่ง
- ความร่วมมือจากภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่จัดงาน

ข้อเสนอแนะ จัดทำประกันอุบัติเหตุสำหรับผู้เข้าร่วมทุกคน

RUNFOR

START
RUNFOR RELIFE#2
FINISH

START
FINISH

START
RUNFOR RELIFE#2
FINISH

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการพระราชทานโครงการ “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ที่มีการน้อมนำ สืบสาน และต่อยอดหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ต้องขังสามารถพึ่งพาตนเองได้ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จะต้องดำเนินการจัดการฝึกอบรมให้กับผู้ต้องขังตามหลักสูตรที่กำหนดให้เป็นโครงการที่รองรับพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2568 โดยได้ดำเนินการฝึกอบรมโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ซึ่งใช้เป็นหลักสูตรในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยสำหรับผู้ต้องขัง นับแต่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2563 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการมาแล้วทั้งหมด จำนวน 36 รุ่น มีผู้ผ่านการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 261,775 คน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ในการสร้างต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็กในทุกเงื่อนไขของพื้นที่ และเพิ่มทักษะการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็กให้กับผู้พ้นโทษ
เพื่อสามารถพึ่งพาตนเองได้ และช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน
2. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่เข้ารับฝึกอบรมได้รับการเปลี่ยน Mindset ฝึกวินัย ลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหาจริง เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ภายหลังพ้นโทษ
3. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทัศนคติ พัฒนาจิตใจ และพัฒนาอาชีพ เกิดแรงจูงใจในการปรับตนเป็นพลเมืองดีโดยสามารถหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสียงต่อการกระทำผิดซ้ำ

แนวทางการดำเนินงาน

1. สำรวจจำนวนผู้ต้องขังจากเรือนจำและทัณฑสถาน ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2568
2. เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการคัดเลือกผู้ต้องขังที่เข้าเกณฑ์การฝึกอบรมเข้ารับการฝึกอบรมและดำเนินการจัดการฝึกอบรมผู้ต้องขัง ภายในกำหนดระยะเวลาที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนด
3. เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการสรุปผลการฝึกอบรมโครงการดังกล่าว ตลอดจนรายงานผลการดำเนินการให้กรมราชทัณฑ์ทราบ
4. กรมราชทัณฑ์ รวบรวมรายงานและสรุปผลการดำเนินงานการฝึกอบรม พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลเพื่อรายงานแก่ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ทราบ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

26,519,100 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมรณ เป็นเงิน 2,875,259.62 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2568 เพื่อเป็นการแสดงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป จึงได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2568 โดยแบ่งการอบรมเป็น 5 รุ่น ดังนี้

- รุ่นที่ 7/1 จัดการฝึกอบรมในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 132 แห่ง ระหว่างวันที่ 13 - 26 สิงหาคม 2568 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 11,584 คน

- รุ่นที่ 7/2 จัดการฝึกอบรมในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 66 แห่ง ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม - 12 กันยายน 2568 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 5,346 คน

- รุ่นที่ 7/3 จัดการฝึกอบรมในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 22 แห่ง ระหว่างวันที่ 17 – 30 กันยายน 2568 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 1,744 คน

- รุ่นที่ 7/4 จะได้ดำเนินการฝึกอบรมระหว่างวันที่ 7 – 20 ตุลาคม 2568 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 645 คน

- รุ่นที่ 7/5 จะได้ดำเนินการฝึกอบรมระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม – 10 พฤศจิกายน 2568 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 122 คน

โดยมีผู้ผ่านการฝึกอบรมโครงการพระราชทาน ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.2568 จำนวนทั้งสิ้น 19,309 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังได้รับความรู้ในการสร้างต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็ก ในทุกเงื่อนไขของพื้นที่และเพิ่มทักษะการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ขนาดเล็กให้กับผู้พ้นโทษเพื่อสามารถพึ่งพาตนเองได้ และช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน

2. ผู้ต้องขังที่เข้ารับฝึกอบรมได้รับการเปลี่ยน Mindset ฝึกวินัย ลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหาจริง เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ภายหลังพ้นโทษ

3. ผู้ต้องขังได้รับการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทัศนคติ พัฒนาจิตใจ และพัฒนาอาชีพ เกิดแรงจูงใจในการปรับตนเป็นพลเมืองดีโดยสามารถหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสียงต่อการกระทำผิดซ้ำ

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขังกลุ่มทั่วไปประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจหลักในการควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนีตามคำสั่งของศาล โดยมีแนวทางการควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยา และมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามแนวทางของสหประชาชาติ เริ่มตั้งแต่การรับตัวไปจนถึงกระบวนการอบรมแก้ไข และฟื้นฟูจิตใจเมื่อใกล้พ้นโทษ เนื่องจากผู้ต้องขังต้องใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถานเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการเรียนรู้ กฎ ระเบียบวินัยของเรือนจำ และสามารถปรับตัวเข้าสภาพแวดล้อมในเรือนจำ ซึ่งเมื่อใกล้ได้รับการปล่อยตัว กลับสู่สังคมภายนอก จะไม่สามารถปรับตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอกได้ เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี การศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดการหวนมากระทำผิดซ้ำอีก ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดให้มี โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยขึ้น โดยเห็นว่าผู้ต้องขังที่ใกล้จะพ้นโทษ ควรได้รับการปรับเปลี่ยนทัศนคติและฝึกทักษะในการดำรงชีวิต กระตุ้นแรงจูงใจหรือสร้างจิตใจให้เข้มแข็ง รวมทั้งสอนเทคนิคหรือแนวทางการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ การแนะแนวทางการใช้ชีวิตในชุมชน การฝึกอาชีพอิสระ เพื่อให้สามารถปรับตนเป็นพลเมืองดีและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข ได้รับการเตรียมความพร้อมสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ภายหลังพ้นโทษ
2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทัศนคติ พัฒนาจิตใจ และพัฒนาอาชีพ เกิดแรงจูงใจในการปรับตนเป็นพลเมืองดี โดยสามารถหลีกเลี่ยงสภาพการณ์ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ
3. เพื่อส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูผู้ต้องขังก่อนปล่อยและหลังปล่อย
4. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ได้รับการสงเคราะห์ตามสภาพปัญหาและความต้องการอย่างทั่วถึง

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจำนวนผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ ภายใน 6 เดือน – 1 ปี จากเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ
2. จัดทำหลักสูตรการอบรม และจัดสรรเงินงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถานระบบปิด จำนวน 137 แห่ง
3. เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง ดำเนินการจัดอบรมผู้ต้องขัง 2 ครั้ง/ปี และรายงานผลการดำเนินงานมายังกรมราชทัณฑ์
4. สรุปและประเมินผลโครงการฯ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

สถานที่ดำเนินการ เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 137 แห่ง

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินการงาน 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

เงินงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม (งบดำเนินงาน) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย จำนวนทั้งสิ้น 26,519,100 บาท โดยจัดสรรให้ฝ่ายเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยใช้สำหรับดำเนินการ จำนวน 9,099,100 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน 3,973,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

มีผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ ภายใน 6 เดือน – 1 ปี ที่ผ่านการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 44,915 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข ได้รับการเตรียมความพร้อมสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ภายหลังพ้นโทษ

2) ผู้ต้องขังได้รับการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทัศนคติ พัฒนาจิตใจ และพัฒนาอาชีพ เกิดแรงจูงใจในการปรับตนเป็นพลเมืองดี โดยสามารถหลีกเลี่ยงสภาพการณ์ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดซ้ำ

3) ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ได้รับการสงเคราะห์ตามสภาพปัญหาและความต้องการอย่างทั่วถึง

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการคืนคนดีสู่สังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กระทรวงยุติธรรม ได้ริเริ่มโครงการคืนคนดีสู่สังคมขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค) ซึ่งได้กำหนดให้หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ เพื่อจ้างผู้พ้นโทษ/เด็กและเยาวชน ที่กระทำผิด และผู้ถูกคุมประพฤติเข้าทำงานในหน่วยงาน เพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้ผู้พ้นโทษได้ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีของสังคมต่อตัวผู้พ้นโทษ สร้างการยอมรับและให้โอกาสผู้พ้นโทษในการกลับตนเข้าสู่สังคม ส่งผลให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีเห็นคุณค่าในตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ จากการดำเนินโครงการคืนคนดีสู่สังคมของกรมราชทัณฑ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 จนถึงปี พ.ศ.2568 ปรากฏว่ามีการจ้างงานผู้พ้นโทษมาแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 4,112 คน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อขยายโอกาสให้กลุ่มผู้พ้นโทษสามารถเข้าถึงแหล่งงาน ได้ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว
2. เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีเห็นคุณค่าในตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ
3. เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีรายได้ระหว่างรอการสมัครงานหรือหาช่องทางในการประกอบอาชีพ เพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว
4. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีของสังคมต่อตัวผู้พ้นโทษ สร้างการยอมรับและให้โอกาสในการกลับตนเข้าสู่สังคม

แนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์

1) เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานโครงการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อประสานงานและรับทราบแนวทางการดำเนินงานและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประจำปีงบประมาณ

2) ประชาสัมพันธ์ให้เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการจ้างงานผู้พ้นโทษ ภายใต้เงื่อนไขคือจะต้องเป็นผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติรายใหม่ หรือเป็นผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมประพฤติที่มีการจ้างงานมาแล้วติดต่อกันไม่เกิน 10 เดือน เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการฯ เป็นไปเพื่อการให้ความช่วยเหลือผู้พ้นโทษ
ในช่วงแรกและสนับสนุนให้หางานตามความถนัดต่อไป โดยเปิดรับการจ้างงาน 3 ตำแหน่ง ประกอบด้วย

- ตำแหน่งพนักงานขับรถ อัตราเงินเดือน 9,000 บาท
- ตำแหน่งพนักงานทั่วไป อัตราเงินเดือน 9,000 บาท
- ตำแหน่งพนักงานครูสอนนวด/เสริมสวย อัตราเงินเดือน 9,000 บาท

3) ดำเนินการจัดสรรเงินงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถานสำหรับจ่ายเป็นค่าจ้างผู้พ้นโทษ เป็นระยะเวลา 4 งวด คือ งวดที่ 1 เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2567 งวดที่ 2 เดือนมกราคม - มีนาคม 2568 งวดที่ 3 เดือนเมษายน - มิถุนายน 2568 และ งวดที่ 4 เดือนกรกฎาคม - กันยายน 2568 โดยจะติดตามความคืบหน้าในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณงวดต่อไปให้ตามลำดับ ทั้งนี้ ในการอนุมัติอัตราจ้างและเงินค่าจ้างให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานในแต่ละงวด ให้เป็นไปตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจากแบบสำรวจความต้องการจ้างงานผู้พ้นโทษ ที่ทำการสำรวจไปยังเรือนจำและทัณฑสถานในแต่ละงวด

4) รายงานผลการจ้างงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้กรมคุมประพฤติทราบ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

งบประมาณจากกรมคุมประพฤติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการคืนคนดีสู่สังคม กิจกรรมสนับสนุนให้ผู้กระทำผิดและผู้พ้นโทษมีงานทำ จำนวน 33,212,955.23 บาท ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงิน 8,744,104.22 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน 8,554,842.24 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของโครงการ

กรมราชทัณฑ์ได้รับจัดสรรอัตราการจ้างงานผู้พ้นโทษ จำนวน 120 อัตรา ซึ่งกรมราชทัณฑ์ ได้จัดสรรอัตราการจ้างงานผู้พ้นโทษ ให้กับเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศที่มีความต้องการจ้างงานผู้พ้นโทษในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีเรือนจำและทัณฑสถานเข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 60 แห่ง และมีจำนวนผู้พ้นโทษที่เข้าร่วมโครงการคืนคนดีสู่สังคมของกรมราชทัณฑ์ โดยได้มีการจ้างงานยอดรวมสะสมจำนวนทั้งสิ้น 205 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้พ้นโทษสามารถเข้าถึงแหล่งงาน ได้ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ในการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว
2. ผู้พ้นโทษสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี เห็นคุณค่าในตนเอง และไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ
3. ผู้พ้นโทษมีรายได้ระหว่างรอการสมัครงานหรือหาช่องทางในการประกอบอาชีพ เพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว
4. สร้างทัศนคติที่ดีของสังคมต่อตัวผู้พ้นโทษ สร้างการยอมรับและให้โอกาสในการกลับตนเข้าสู่สังคม

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม การดูแลผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ในเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการกำกับดูแลเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิงให้สอดคล้องตามหลักสากลและเป็นไปตามนโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติยกกำลังสอง ยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลง” ในมิติที่ 3 ยกระดับดัชนีนิติธรรม (Rule of Law) ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์จึงได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและทัณฑสถาน ให้ได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ทั้งนี้ เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถาน มีการรักษามาตรฐานและมีผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม โดยกำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิงที่ผ่านการตรวจประเมินตามมาตรฐานแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 107 แห่ง ประเมินผลการดำเนินงานของตนเอง ทั้ง 9 หมวด ตามแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ของ Penal Reform International (PRI)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อยกระดับมาตรฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

2) เพื่อควบคุมและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังหญิงอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

จำนวนผู้ต้องขังหญิงทั้งหมดในเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

1) เผยแพร่แนวทางปฏิบัติหรือแนวทางการดำเนินงานตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ให้กับผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2) จัดทำบันทึกเสนอกรมฯ ในการขออนุมัติสั่งการให้เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 107 แห่ง ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง ดำเนินการประเมินตนเองตามแบบประเมิน PRI ทั้ง 9 หมวด ได้แก่ 1. ด้านนโยบายเรือนจำ, 2. ด้านการรับตัว/การลงทะเบียน, 3. ด้านสุขอนามัย/การบริการด้านสุขภาพ, 4. ด้านความปลอดภัยและความมั่นคง, 5. ด้านการติดต่อกับโลกภายนอก, 6. ด้านการจำแนกลักษณะและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล, 7. ด้านผู้ต้องขังลักษณะพิเศษ (ชาวต่างชาติ ชนกลุ่มน้อย และผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา), 8. ด้านผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์/ผู้ต้องขังหญิงให้นมบุตร/ผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตรติด, 9. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

3) มีหนังสือให้เรือนจำและทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง จำนวน 107 แห่ง ให้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) และรายงานผลการปฏิบัติในรอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน ตาม “แบบประเมินการปฏิบัติของเรือนจำตามข้อกำหนดกรุงเทพ” ผ่านทาง Google Form

4) เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการรายงานผลการประเมินมายังกรมราชทัณฑ์ตามรอบการรายงาน

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 107 แห่ง

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่ได้รับการจัดสรร

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่มี

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กองพัฒนาพฤตินิสัย ได้สรุปผลการดำเนินงานตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) จากเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง รอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานรอบ 6 เดือน (1 ตุลาคม 2567 - 31 มีนาคม 2568) มีเรือนจำและทัณฑสถานผ่านเกณฑ์การประเมิน 107 แห่ง จากเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยไม่มีเรือนจำและทัณฑสถานที่ไม่ได้รายงานเข้ามา โดยอยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้

- เรือนจำและทัณฑสถาน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4.67 ผ่านการประเมินเกณฑ์ ระดับดี (ร้อยละ 91 - 95)
- เรือนจำและทัณฑสถาน 102 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.32 ผ่านการประเมินเกณฑ์ ระดับดีมาก (ร้อยละ 96 – 10)

2. ผลการดำเนินงานรอบ 12 เดือน (1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568) โดยประเมินผลคะแนนตามแบบประเมิน 9 หมวด จำนวน 153 ข้อ ซึ่งมีเรือนจำและทัณฑสถาน ผ่านเกณฑ์การประเมิน 107 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 100 ของเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง ดังนี้

- เรือนจำและทัณฑสถาน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.93 ผ่านการประเมินเกณฑ์ ระดับดี (ร้อยละ 91 - 95)
- เรือนจำและทัณฑสถาน 106 แห่ง คิดเป็นร้อนละ 99.07 ผ่านการประเมินเกณฑ์ ระดับดีมาก (ร้อยละ 96 - 100)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้ต้องขังหญิงได้รับการปฏิบัติด้วยความเหมาะสมตามหลักมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน
- เรือนจำและทัณฑสถาน มีการพัฒนาและปรับปรุงการด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง ประจำปี พ.ศ. 2568
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ผู้ต้องขังภายในเรือนจำและทัณฑสถาน มีสภาพความเป็นอยู่ที่แออัด การจัดหาเครื่องอุปโภค เพื่อเป็นสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขังในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับผู้ต้องขังจึงเป็นสิ่งจำเป็นนอกเหนือจากสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันในที่คุมขังผู้ต้องขังยังมีปัญหาเรื่องอื่นที่ทำให้เกิดความกังวลใจ ทั้งในเรื่องความเจ็บป่วย ความผิดปกติทางด้านร่างกาย จิตใจ การซึมเศร้า เนื่องจากไม่มีญาติมาเยี่ยม ความกังวลใจในเรื่องความเป็นอยู่ การทำมาหากินของครอบครัวที่อยู่ภายนอกเรือนจำ ตลอดจนด้านอื่นๆ กรมราชทัณฑ์ได้ตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ จึงดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสวัสดิการและการให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น โดยการดูแลสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังโดยเฉพาะผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่เป็นมารดา และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง ทั้งที่ติดเข้ามาในเรือนจำและเด็กที่คลอดในเรือนจำและทัณฑสถาน ให้ได้รับการจัดสวัสดิการเครื่องอุปโภคบริโภคตามความจำเป็นอย่างเหมาะสม และมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองให้สุขภาพกายและจิตใจที่แข็งแรงขณะต้องโทษภายในเรือนจำ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นให้ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่เป็นมารดา และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง ได้รับสวัสดิการเครื่องใช้สำหรับอุปโภคบริโภคตามความจำเป็นและเหมาะสมในการดำรงชีวิตประจำวันขณะต้องโทษ

2) เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ที่ควรได้รับเหมือนบุคคลภายนอก

3) เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดสหประชาชาติหรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

4) เพื่อให้ผู้ต้องขังได้สำนึกว่า สังคมภายนอกไม่ทอดทิ้ง ซึ่งจะส่งผลให้พวกเขาลดความวิตกกังวลมีความตั้งใจที่จะประพฤติตนเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

จำนวนผู้ต้องขังหญิงและเด็กติดผู้ต้องขังทั้งหมดในเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

1) รวบรวมสถิติข้อมูลจากรายงานของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนการดำเนินงานตามโครงการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ในเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2) ขออนุมัติจัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ เพื่อดำเนินการจัดสวัสดิการ โดยถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

3) ติดตาม และสรุปผลการดำเนินงานการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ปัญหาอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะของเรือนจำและทัณฑสถานในภาพรวม เพื่อรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กรมราชทัณฑ์ อนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ประเภทงบรายจ่ายประจำ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม กิจกรรม : ยกระดับการดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) งบดำเนินงาน รายการค่าวัสดุสำหรับเด็กติดผู้ต้องขัง จำนวน 2,000,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1) ใช้จ่ายเป็นค่าจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อส่งเสริมการดำเนินการด้านสวัสดิการเด็กในความดูแลของผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ จำนวน 100,000 บาท

2) สำหรับจัดสรรงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อจัดสวัสดิการเด็กในความดูแลผู้ต้องขังและผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ จำนวน 1,900,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้มีการจัดสรรงงบประมาณให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีการควบคุมดูแลผู้ต้องขังหญิง จำนวน 107 แห่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งของเครื่องใช้จำเป็นขั้นพื้นฐาน ในการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง และผู้ต้องขัง หญิงตั้งครรภ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) จำนวน 1,899,000 บาท

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่เป็นมารดา และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง ได้รับสวัสดิการเครื่องใช้สำหรับอุปโภคบริโภคตามความจำเป็นและเหมาะสมในการดำรงชีวิตประจำวันขณะต้องโทษ

2) เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ที่ควรได้รับเหมือนบุคคลภายนอก

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตร และผู้ต้องขังหญิงที่มีเด็กในความดูแลเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาให้เป็นไป ตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่ตลอดจนสอดคล้องตามข้อกำหนดของสหประชาชาติ ได้แก่ ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง มาตรการที่มิใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (Bangkok Rules) นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ ยังมีภารกิจด้านการดูแลเด็กในความดูแลของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาจนกระทั่งคลอดออกมาเป็นทารกแรกเกิด และเด็กที่ติดมายังเรือนจำ จนมีอายุครบ 3 ปีบริบูรณ์ ตามคำจำกัดความ “เด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง หมายความว่า เด็กอายุต่ำกว่าสามปีซึ่งอยู่ในความดูแล ของผู้ต้องขังและติดมายังเรือนจำ และเด็กซึ่งคลอดในระหว่าง ที่มารดาอยู่ในเรือนจำและอายุยังต่ำกว่าสามปี” แห่งระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง พ.ศ.2561 รวมถึงได้วางแนวทางการปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน และมีพัฒนาการที่เหมาะสมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ อันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546

ในการนี้ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และผู้ต้องขังหญิงให้นมบุตรได้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองและบุตร ตามหลักมาตรฐานสากลนำไปสู่สุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่เข้มแข็งเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และผู้ต้องขังหญิงให้นมบุตร มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเอง

2) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมให้ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตรมีขวัญกำลังใจมีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่เข้มแข็ง

3) เพื่อให้ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตร คลายความกดดันทางจิตใจ และบรรเทาความวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ รู้สึกว่ายังเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคม จะได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ

4) เพื่อให้ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตร และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

จำนวนผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่เป็นมารดา ผู้ต้องขังหญิงที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและเด็กติดผู้ต้องขัง ทั้งหมดในเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

1) ดำเนินการสำรวจสถิติผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กในความดูแลผู้ต้องขัง ที่เรือนจำและทัณฑสถานรายงานมายังกรมราชทัณฑ์ ตามแบบรายงานสถิติผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษ (กสส.1) เพื่อวางแผนการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการ

2) ร่างโครงการและหลักสูตรการฝึกอบรม โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กในความดูแลผู้ต้องขัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยมีระยะเวลาในการอบรม 24-30 ชั่วโมง โดยมีกรอบเนื้อหาในการอบรม ดังนี้

- การปรับอิริยาบท และกิจวัตรประจำวันที่ถูกต้องขณะตั้งครรภ์ และการเตรียมตัวคลอดบุตร
- การดูแลสุขภาพกายและใจในระยะตั้งครรภ์ ภายหลังคลอด และระหว่างการให้นมบุตร เช่น การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย เป็นต้น
- การส่งเสริมพัฒนาการของทารก ในครรภ์และการเปลี่ยนแปลงของคุณแม่ในแต่ละช่วงของการตั้งครรภ์ และการตรวจสอบพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย (การใช้ของเล่นเสริมพัฒนาการเด็ก/การนวดกระตุ้นพัฒนาการทารก)
- อาหารสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์ และโภชนาการที่ส่งผลต่อทารกในครรภ์
- การดูแลเต้านม การเก็บน้ำนมและประโยชน์ของนมแม่
- ดนตรีบำบัด/ศิลปะบำบัด
- การวางแผนครอบครัว

3) กองพัฒนาพฤตินิสัยขออนุมัติโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กในความดูแลผู้ต้องขัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 จากกรมราชทัณฑ์

4) ประสานกองบริหารการคลังดำเนินการโอนจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 107 แห่ง

5) เรือนจำดำเนินการจัดอบรม เมื่อดำเนินโครงการเสร็จแล้ว ให้รายงานมายังกรมราชทัณฑ์ตามแบบรายงานทาง Google forms

6) กองพัฒนาพฤตินิสัย ดำเนินการรวบรวมรายงานเพื่อสรุปผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง จำนวน 107 แห่ง

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กองพัฒนาพฤตินิสัย ได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : ผู้ต้องขังได้รับการควบคุมดูแล กิจกรรม : ยกระดับการดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รายการค่าใช้จ่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กติดผู้ต้องขังจำนวน 200,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

จำนวน 1,904,710 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีการควบคุมดูแลผู้ต้องขังหญิง จำนวน 107 แห่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) จัดสรรงบประมาณในการอบรมเพื่อพัฒนาคุณชีวิตผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง เพื่อสร้างเสริมความรู้ให้กับผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่อยู่ระยะให้นมบุตร และผู้ต้องขังหญิงที่เป็นมารดา ให้เกิดความรู้สึกผูกพันต่อบุตรในครรภ์และส่งเสริมพัฒนาการของบุตรในครรภ์สามารถดูแลสุขภาพของตนเอง

ในระยะตั้งครรภ์และภายหลังคลอดได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการดูแลเด็กและการจัดโภชนาการสำหรับเด็ก และพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จำนวน 1,904,710 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร(ถ้ามี)

โรงพยาบาลแม่ข่ายในแต่ละพื้นที่ของเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 107 แห่ง , สาธารณะสุขจังหวัดของแต่ละพื้นที่, พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดในแต่ละพื้นที่

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และผู้ต้องขังหญิงให้นมบุตร มีความรู้ความเข้าใจ ในการดูแลตนเอง

2) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตร มีขวัญ กำลังใจ มีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่เข้มแข็ง

3) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตร คลายความกดดันทางจิตใจ และบรรเทาความวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ รู้สึกว่ายังเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคม จะได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ

4) ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่ให้นมบุตร และเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการ ประจำปี พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ผู้ต้องขังพิการ เป็นอีกกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาให้เป็นไปตามหลักทัณฑวิทยาสมัยใหม่ ตลอดจนสอดคล้องตามข้อกำหนดของสหประชาชาติ ได้แก่ ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มิใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (Bangkok Rules) และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) และการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์ ได้มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นสวัสดิการให้กับผู้ต้องขังพิการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาสิ่งของเครื่องใช้จำเป็น เครื่องอุปโภคบริโภค อาหารเสริม วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ ผู้ต้องขังพิการ โดยวิเคราะห์ความต้องการ ของผู้ต้องขังพิการในภาพรวม รวมทั้งบรรเทาและแก้ไขความเดือดร้อนในด้านต่าง ๆ ตลอดจนสามารถทำกิจวัตรประจำวันและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ ซึ่งงบประมาณสำหรับจัดหาสวัสดิการของเรือนจำและทัณฑสถาน มีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังพิการที่เพิ่มมากขึ้น การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การฝึกวิชาชีพ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระกิจกรรมนันทนาการ และการอบรมเพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น รวมถึงการปรับสภาพแวดล้อมสำหรับผู้ต้องขังพิการ ซึ่งจะช่วยเพื่อให้ผู้ต้องขังพิการเหล่านี้ มีทักษะในการแก้ไขปัญหาให้กับตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ภายใต้กรอบของกฎหมาย เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ได้รับความคุ้มครองและสงเคราะห์ พัฒนา ฟื้นฟูศักยภาพส่งผลให้ผู้ต้องขังพิการกลับคืนสู่ชุมชนและสังคมได้อย่างเป็นปกติ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเสมอภาคแห่งโอกาส (Equality of Opportunity) เพื่อให้ผู้ต้องขังพิการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างสมบูรณ์ (Full Participation) ต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 กรมราชทัณฑ์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการอบรมตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการ สำหรับจัดสรรให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการจัดอบรมให้กับผู้ต้องขังพิการทั้งในด้านสิทธิประโยชน์ของผู้พิการ การปฏิบัติตัวในเรือนจำและทัณฑสถาน การดูแลสุขภาพ การทำสมาธิหรือกิจกรรมทางศาสนา การออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ไปจนกระทั่งการเตรียมตัวก่อนพ้นโทษ โดยการอบรมดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้ต้องขังพิการเกิดการพัฒนา ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เกิดการยอมรับและเชื่อมั่นในตนเองสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผู้ต้องขังพิการ ในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1. รวบรวมสถิติข้อมูลจากรายงานของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังพิการในเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. ขออนุมัติจัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังพิการ เพื่อดำเนินการจัดสวัสดิการ โดยถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

3. กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดหลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการ ระยะเวลา 24 – 30 ชั่วโมง โดยมีกรอบเนื้อหา ได้แก่ การปฏิบัติตัวของผู้ต้องขังพิการ การดูแลสุขภาพ เช่น การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย เป็นต้น การทำสมาธิ หรือกิจกรรมทางศาสนาการรับรู้สิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขังพิการการออกกำลังกายสำหรับผู้ต้องขังพิการ เตรียมตัวก่อนพ้นโทษ

4. ติดตาม และสรุปผลการดำเนินงานการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังพิการ ปัญหาอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะของเรือนจำและทัณฑสถานในภาพรวม เพื่อรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม กิจกรรม : ยกระดับการควบคุม ดูแลผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) งบดำเนินงาน รายการค่าใช้จ่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการ จำนวน 1,000,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

จำนวนเงิน 999,510 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ผู้ต้องขังพิการมี จำนวนทั้งสิ้น 4,091 คน จากเรือนจำและทัณฑสถาน 130 แห่ง กรมราชทัณฑ์ได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 สำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษเพื่อจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขังพิการ จำนวน 999,510 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังพิการให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ค่าอุปกรณ์ในการจัดอบรมสำหรับผู้เข้าอบรม และค่าตอบแทนวิทยากรและค่าอาหารว่างสำหรับผู้เข้าอบรม

เรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมดูแลผู้ต้องขังพิการ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิคนพิการ ส่งเสริมให้มีความพร้อมในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม เพื่อเข้าสู่กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูและปฏิบัติตามกฎระเบียบของเรือนจำได้เหมือนกับผู้ต้องขังอื่นทั่วไป พร้อมทั้งได้รายงานผลการดำเนินงานให้มายังกรมราชทัณฑ์

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังพิการมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเอง
2. ผู้ต้องขังพิการ มีสุขภาพดีและมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นเดียวกับผู้ต้องขังทั่วไป
3. ผู้ต้องขังพิการรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและกลับตัวเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ
4. ผู้ต้องขังพิการ ได้รับการตรวจรักษาสุขภาพ และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อสุขภาพและร่างกาย

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุ

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ผู้สูงอายุนับเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของชาติ เพราะเป็นผู้ที่ผ่านการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ อีกทั้งยังเป็นผู้นำและเป็นผู้ทำประโยชน์ให้แก่สังคมมาเป็นระยะเวลานาน หากผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและสุขภาพจิตที่ดี จะเป็นมิ่งขวัญของครอบครัว และเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และมรดกทางวัฒนธรรมให้แก่บุตรหลานและสังคมได้เป็นอย่างดี

สำนักงานสถิติแห่งชาติ รายงานว่า ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ พ.ศ.2548 มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 10.4 ของประชากรทั้งประเทศ และคาดว่าจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในช่วงปี พ.ศ.2567 - 2568

ในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ผู้ต้องขังสูงอายุโดยส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาในด้านสุขภาพเป็นผลจากเป็นช่วงวัยที่ร่างกายมีการถดถอยและเสื่อมลง เป็นผลทำให้โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ เบียดเบียน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะขาดความรู้ในการดูแลตนเอง ตั้งแต่วัยเด็ก และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ต้องตรากตรำทำงานจนเข้าสู่วัยชรา ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันตลอดจนช่วงชีวิต และมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังสูงอายุภายในเรือนจำและทัณฑสถาน เนื่องจากอยู่ในสภาพต้องโทษ ซึ่งบุตรหลานไม่สามารถดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดได้ ดังนั้น การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ได้แก่ การจัดเครื่องอุปโภคบริโภค อาหารเสริม และอุปกรณ์ออกกำลังกาย ฯลฯ จึงเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุรู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่าและมีกำลังใจในการปรับปรุงตนเอง เพื่อจะเป็นพลเมืองที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังสูงอายุ ในด้านเครื่องอุปโภคบริโภคและอาหารเสริมที่จำเป็นต่อสุขภาพร่างกาย

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุ มีขวัญกำลังใจ มีสุขภาพกายที่ดีและจิตใจที่เข้มแข็ง

3. เพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุคลายความกดดันทางจิตใจ และบรรเทาความวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ รู้สึกว่ายังเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคม เพื่อจะได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นโทษ

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ

ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

1) รวบรวมสถิติข้อมูลจากรายงานของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2) ขออนุมัติจัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังสูงอายุ เพื่อดำเนินการจัดสวัสดิการ โดยถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

3) ติดตาม และสรุปผลการดำเนินงานการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังสูงอายุ ปัญหาอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอแนะของเรือนจำและทัณฑสถานในภาพรวม เพื่อรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 137 แห่ง

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : ผู้ต้องขังได้รับการ ควบคุม ดูแล กิจกรรม : ยกระดับการควบคุม ดูแลผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติกับผู้ต้องขัง (Mandela Rules) งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย รายการค่าใช้จ่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุ เป็นเงินจำนวน 999,915 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

จำนวน 999,915 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุผ่านการอบรม เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพทักษะและความรู้ที่จำเป็นให้กับผู้ต้องขังสูงอายุใน เรือนจำและทัณฑสถาน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความกล้าแสดงออกและเกิดความเชื่อมั่น นำไปสู่การพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นคนดีกลับคืนสู่สังคมครบทุกแห่ง

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร(ถ้ามี)

หน่วยงานภาคสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำได้เข้าถึงบริการสวัสดิการแห่งรัฐ อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลนคร เทศบาลเมือง สำนักงานเขต (ในพื้นที่ที่ผู้รับสิทธิมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ในการปรับตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป
2. ได้รับการจัดสวัสดิการเพิ่มเติมจากที่เรือนจำและทัณฑสถานจัดให้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุสามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตในเรือนจำและทัณฑสถานได้ดีขึ้น
4. ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้เห็นคุณค่าของตนเอง
5. ได้รับการอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้ต้องขังได้มีความรู้ในการดำเนินชีวิต สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
6. ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสูงอายุเข้าถึงสิทธิพึงได้รับตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
7. ได้รับการส่งเสริมสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. เนื่องจากการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะมาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เสื่อมถอยลง ส่งผลให้มีความบกพร่องในด้านต่างๆ เช่น การทรงตัว ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและกระดูกลดลง เกิดการเจ็บป่วยได้ง่าย ซึ่งอาจทำให้มีข้อจำกัดหรือมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุขณะการทำกิจกรรมต่างๆ หรือแม้กระทั่งการเคลื่อนไหวร่างกาย อาทิ การลุกขึ้น การนั่ง การยืน การเดิน หรือการขึ้นลงบันได ดังนั้น จึงควรมีอุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยลดโอกาสในการเกิดเหตุไม่คาดฝัน และลดการจำกัดการทำกิจวัตรประจำวันหรือกิจกรรมต่างๆ ส่งผลทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอต่อการดูแลผู้ต้องขังสูงอายุ ซึ่งเป็นงบดำเนินงาน ไม่สามารถจัดซื้อชุดกายอุปกรณ์สำหรับดูแลผู้สูงอายุให้เหมาะสมตามวัยได้ เช่น ไม้เท้าสำหรับช่วยเดิน รถเข็นผู้ป่วย เข็มขัดพยุงตัว เป็นต้น อุปกรณ์เหล่านี้ถือเป็นรายการครุภัณฑ์ (งบลงทุน) ดังนั้น จึงเห็นควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เป็นงบลงทุน เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์สำหรับการดูแลผู้ต้องขังสูงอายุได้อย่างเหมาะสม

2. เรือนจำและทัณฑสถานบางแห่ง ไม่มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมที่เป็นสัดส่วน

3. ควรมีนักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา เพื่อปฏิบัติงานให้ตรงกับลักษณะงานในการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปตามหลักวิชาชีพ

4. เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง และมีจิตใจที่เข้มแข็ง ควรให้การสนับสนุนอุปกรณ์ในการออกกำลังกายสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุ

5. ควรให้การสนับสนุนการอบรมวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังสูงอายุ เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ รวมถึงการพิจารณาเงินทุนประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ

6. ควรพิจารณาจัดสรรเครื่องอุปโภคบริโภค และเครื่องใช้จำเป็นต่อชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ

7. เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุที่มีจำนวนมากให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และปรับตัวให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำได้อย่างเหมาะสม รวมถึงเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ต้องขังสูงอายุได้เห็นคุณค่าของตนเอง และกลับตนเป็นคนดีในการกลับคืนสู่สังคม โดยไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ ได้ออกระเบียบว่าด้วยเงินผลพลอยได้จากการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง พ.ศ.2563 โดยกำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการจัดเก็บเงินผลพลอยได้ ร้อยละ 95 ไว้เป็นเงินทุนหมุนเวียน เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินกิจการฝึกวิชาชีพ และกิจการที่เป็นประโยชน์โดยตรงหรือต่อเนื่องกับการฝึกวิชาชีพ และจ่ายเป็นเงินรางวัลให้แก่ผู้ต้องขังและเจ้าพนักงานเรือนจำ และร้อยละ 5 ให้เรือนจำและทัณฑสถานนำส่งกรมราชทัณฑ์เป็นเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง และกำหนดให้นำส่งกรมราชทัณฑ์ทุกสิ้นเดือนกันยายน ซึ่งเงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย ให้นำไปใช้จ่ายดังนี้

1. ร้อยละ 60 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง
2. ร้อยละ 40 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ หรือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจการของกรมราชทัณฑ์

สำหรับการจ่ายเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย ร้อยละ 60 กรมราชทัณฑ์ได้วางกรอบแนวทางปฏิบัติให้เป็นไประเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยเงินผลพลอยได้ จากการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง พ.ศ.2563 ข้อ 11 เงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย ให้นำไปใช้จ่าย ดังนี้ (1) ร้อยละ 60 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง

โดยการกำหนดแนวทางการขอรับเงินผลพลอยได้ฯ รวมถึงเกณฑ์การจัดสรรเงินผลพลอยได้ฯ โดยพิจารณาจากยอดเงินที่เรือนจำและทัณฑสถาน จัดส่งให้กรมราชทัณฑ์ในแต่ละรอบปี ซึ่งนำเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง มาจัดประเภทเพื่อใช้ในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขัง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ร้อยละ 40 สำหรับเรือนจำและทัณพสถานที่มีเงินคงเหลือเพียงพอ

ส่วนที่ 2 ร้อยละ 30 สำหรับเรือนจำที่ขอรับการสนับสนุนแต่มีวงเงิน ร้อยละ 40 ไม่เพียงพอและเป็นเงินรางวัลสำหรับเรือจำ/ทัณฑสถานที่มีผลงานดีเด่นเป็นเลิศ

ส่วนที่ 3 ร้อยละ 30 สำหรับกรณีฉุกเฉินและกรณีพิเศษที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการผู้ต้องขัง

แนวทางการดำเนินงาน

1. เรือนจำและทัณฑสถาน จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนสนับสนุนเงินผลพลอยได้ฯ (ร้อยละ 60) ตามแบบเสนอโครงการที่กำหนดพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจัดส่งโครงการมายังกรมราชทัณฑ์
2. กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กองบริการทางการแพทย์ กองบริหารการคลัง กองทัณฑวิทยา และกองพัฒนาพฤตินิสัย ร่วมกันตรวจสอบโครงการ และกองพัฒนาพฤตินิสัย ตรวจสอบบัญชีเงินผลพลอยได้ฯ
3. คณะทำงานร่วมประชุมพิจารณาจัดสรรเงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง พิจารณาความเหมาะสมในการดำเนินโครงการของเรือนจำและทัณฑสถาน
4. เสนอขออนุมัติโครงการจากอธิบดีกรมราชทัณฑ์
5. แจ้งผลการพิจารณาจัดสรรไปยังเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อดำเนินการตามโครงการ และรายงานผลมายังกรมราชทัณฑ์

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

เงินนอกงบประมาณ จากร้อยละ 60 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง โดยใช้ในส่วนที่ 1 ร้อยละ 40 สำหรับเรือนจำและทัณฑสถานที่มีเงินคงเหลือเพียงพอและส่วนที่ 2 ร้อยละ 30 สำหรับเรือนจำที่ขอรับการสนับสนุนแต่มีวงเงิน ร้อยละ 40 ไม่เพียงพอ และเป็นเงินรางวัลสำหรับเรือจำ/ทัณฑสถานที่มีผลงานดีเด่นเป็นเลิศ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 58,046,320.74 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีการประชุมคณะทำงานพิจารณาจัดสรรเงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อการจัดสวัสดิการผู้ต้องขัง จำนวน 2 ครั้ง จากเรือนจำและทัณฑสถาน 128 แห่ง ในการดำเนินโครงการ จำนวน 429 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 58,046,320.74 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2568 จากเรือนจำและทัณฑสถาน 116 แห่ง จำนวน 377 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 52,660,822.24 บาท

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 จากเรือนจำและทัณฑสถาน 22 แห่ง จำนวน 52 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,757,250 บาท

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ผู้ต้องขังได้รับสวัสดิการพื้นฐานที่เพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ทำให้ความเป็นอยู่ สุขอนามัย และความปลอดภัยมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.ผู้ต้องขังได้รับการดูแลที่เหมาะสมและมีสภาพจิตใจที่ดี ส่งเสริมให้การปรับตัวหลังพ้นโทษดีขึ้นและลดโอกาสกลับไปกระทำผิดซ้ำ

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการเสริมพลังให้พ่อ แม่ ลูกหลังกำแพง : เสริมพลังบวก สร้างพลังใจให้พ่อ แม่ ลูกในเรือนจำสุขภาวะ

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ผู้ต้องขังถือเป็นผู้ด้อยโอกาสกลุ่มหนึ่งของสังคม เนื่องจากถูกจำกัดอิสรภาพจากคำพิพากษาให้ต้องโทษตามกระบวนการทางกฎหมาย การก้าวเข้าสู่เรือนจำหรือทัณฑสถานทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ต้องถูกควบคุมการใช้ชีวิตในทุกๆ ด้าน ตามเงื่อนไขของเรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีการกำหนดตารางในการทำกิจวัตรและกิจกรรมในแต่ละวันอย่างเคร่งครัด โดยผู้ต้องขังต้องประพฤติ ปฏิบัติตามคำสั่งภายใต้กรอบกฎเกณฑ์กติกาอย่างเคร่งครัด เสมือนถูกจับจ้องตรวจตราอยู่ตลอดเวลาทำให้มีแนวโน้มที่จะมีความเครียดและวิตกกังวลสูงบางคนจมอยู่กับความทุกข์ บางคนลงโทษตัวเอง บางคนสูญเสียความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตัวเอง ไม่เป็นตัวของตัวเอง จนนำสู่ปัญหาทางด้านสุขภาพจิต ในปี พ.ศ. 2550 มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กมีโอกาสได้ทำงานกับผู้ต้องขังหญิงด้วย ชุดหนังสือเล่มแรก Bookstart ไปมอบให้แม่ที่อยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน ลูกที่คลอดในเรือนจำและ ทัณฑสถาน และแม่ที่กำลังตั้งครรภ์ หนังสือชุดเล่มแรก เป็นการส่งเสริมทักษะการอ่าน ท่อง ร้อง เล่า และเล่นผ่านกิจกรรมจากมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ทำให้แม่ได้มีโอกาสได้ใช้เวลาดีๆ กับลูกมีโอกาสได้เล่นกับลูก เล่านิทานให้ลูกฟัง และมีโอกาสได้อ่านหนังสือดีๆ กับลูกและได้ขยายผลโครงการไปยังกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีลูกวัย 0-9 ปี ที่กำลังจะพ้นโทษ โดยการมอบหนังสือและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง อ่าน ท่อง ร้อง เล่า และเล่น เป็นการเสริมพลังบวก โดยการนำหนังสือและทักษะที่ได้ไปใช้กับลูกที่บ้านเมื่อพ้นโทษ พื้นที่เครือข่ายการทำงานเดิมของมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กในเรือนจำและทัณฑสถาน และในปี 2560 มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ได้ดำเนินโครงการดังกล่าวนี้มาอย่างต่อเนื่องและขยายผลโครงการไปยังกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีลูกวัย 0-9 ปี ที่กำลังจะพ้นโทษ โดยการมอบหนังสือ และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง อ่าน ท่อง ร้อง เล่า และเล่น พร้อมทั้งเสริมพลังบวกในการนำหนังสือและทักษะที่ได้ไปใช้กับลูกที่บ้านเมื่อพ้นโทษด้วย จากการดำเนินโครงการกับกลุ่มผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่ดูแลบุตรระหว่างถูกคุมขัง และกลุ่มผู้ต้องขังชายที่กำลังจะพ้นโทษของมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์สำคัญ คือ การเยียวยาจิตใจและฟื้นฟูสร้างสุขภาพจิตของแม่ตั้งครรภ์และแม่ลูกอ่อน สร้างแนวคิดการดำเนินชีวิตคิดบวก และเสริมสร้างบทบาทการเป็นพ่อ แม่ แก่ผู้ต้องขังทั้งชายและหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องขังหญิงได้มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาการให้ลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. ผู้ต้องขังที่ตั้งครรภ์
2. ผู้ต้องขังที่คลอดและเลี้ยงดูบุตรในระหว่างถูกคุมขัง
3. ผู้ต้องขังที่ทำหน้าที่ประจำห้องแม่และเด็ก
4. ผู้ต้องขังที่ทำหน้าที่ดูแลห้องสมุดในเรือนจำ ผู้ต้องขังกลุ่มอื่น ๆ ที่มีความสนใจโดยมีเงื่อนไขในการเข้าร่วมดังนี้
5. ผู้ต้องขังที่มีลูกอายุไม่เกิน 9 ปี กำลังจะพ้นโทษใน 6 เดือนข้างหน้า
6. ผู้ต้องขังที่มีลูกอายุไม่เกิน 9 ปี ที่มีความสนใจและสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม โดย พ่อ และ แม่ ยินยอมที่จะให้ข้อมูลส่วนตัวของลูก ได้แก่ ชื่อลูก ที่อยู่ ชื่อญาติหรือผู้อุปการะเด็กที่จะเป็นผู้รับหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่โครงการจะจัดส่งให้

แนวทางการดำเนินงาน

1. กรมราชทัณฑ์ และ มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ได้จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โครงการ เสริมพลัง ให้แม่ในคุก ลูกในครรภ์ คืนพ่อจากคุกให้ลูก คืนสุขให้บ้าน เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3

2. กรมราชทัณฑ์ มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก และโรงพยาบาลศรีธัญญา ร่วมกันออกแบบ พัฒนาเครื่องมือการติดตาม ประเมินผลลัพธ์ทางด้านสุขภาพจิต และความสัมพันธ์ของครอบครัวที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพจิตผู้ต้องขัง โดยกระบวนการอ่าน ท่อง ร้อง เล่า และเล่น เพื่อที่จะนำแบบประเมินมาใช้ในการดำเนินโครงการฯ

3. กรมราชทัณฑ์ ได้อนุมัติให้มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก เข้าดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการฯ ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 13 แห่ง โดยจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 “แม่ในคุก ลูกในคุก ลูกในครรภ์ ชวนกันอ่านหนังสือ”

กิจกรรมที่ 2 “คืนพ่อ แม่ จากคุก คืนสุขให้บ้าน”

กิจกรรมที่ 3 “หนังสือสื่อรักจากพ่อ แม่ ถึงลูก”

4. มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ได้จัดประชุมการถอดบทเรียนโครงการเสริงพลังให้พ่อ แม่ ลูกหลังกำแพง : เสริมพลังบวก สร้างพลังใจ ให้พ่อ แม่ ลูกในเรือนจำสุขภาวะ เพื่อเสนอสรุปภาพรวมการดำเนินกิจกรรม ตามกิจกรรมในปีที่ผ่านมาและหารือแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมในอนาคต

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำและทัณฑสถาน 13 แห่ง ได้แก่ เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางเชียงใหม่ เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำกลางนครสวรรค์ เรือนจำกลางนครปฐม เรือนจำกลางเขาบิน ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ทัณฑสถานหญิงสงขลา ทัณฑสถานหญิงกลาง ทัณฑสถานหญิงธนบุรี เรือนจำอำเภอสีคิ้ว เรือนจำจังหวัดสงขลา และเรือนจำจังหวัดนนทบุรี

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่มี

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ไม่มี

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

จากการดำเนินโครงการเสริมพลังให้พ่อ แม่ ลูก หลังกำแพง : เสริมพลังบวก สร้างพลังใจ ให้พ่อ แม่ ลูกในเรือนจำสุขภาวะ ของมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์สำคัญ คือ การเยียวยาจิตใจและฟื้นฟูสร้างสุขภาพจิตของแม่ตั้งครรภ์และแม่ลูกอ่อน สร้างแนวคิดการดำเนินชีวิต คิดบวก และเสริมสร้างบทบาทการเป็นพ่อ แม่ แก่ผู้ต้องขังทั้งชายและหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องขังหญิง ได้มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างพัฒนาการให้ลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ การดำเนินโครงการยังมีส่วนในการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังหญิงที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงเด็กในเรือนจำและทัณฑสถาน ให้สามารถส่งเสริมสุขภาพจิตแม่ตั้งครรภ์และเลี้ยงดู รวมทั้งได้มีส่วนในการกระตุ้นและสนับสนุนภารกิจของเรือนจำและทัณฑสถาน ในด้านการอบรมแก้ไขฟื้นฟูจิตใจผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีด้วยสื่อและกระบวนการที่ง่าย โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างพลังจิตใจให้กับผู้ต้องขังหญิงและชายที่ต้องอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน และลูกที่อยู่ในครรภ์หรือลูกที่ยังคงอยู่ในความดูแลของผู้ต้องขังตลอดจนฟื้นฟูความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ต้องขังชายที่มีลูก เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถเตรียมความพร้อมที่จะกลับสู่สังคมในฐานะพ่อและแม่ที่มีคุณภาพ สามารถสร้างความสุขและความปลอดภัยให้กับครอบครัวตามมาตรฐานสากลเพื่อปกป้อง และคุ้มครองสังคม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีระเบียบวินัย และมีความรู้ ควบคู่กับทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต และยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ต้องขัง หลังจากการความดูแลของผู้ต้องขังและกลุ่มผู้ต้องขังชายที่กำลังจะพ้นโทษ ได้เกิดแรงบันดาลใจและแนวคิดการดำเนินชีวิตคิดบวก รวมถึงการเสริมสร้าง

บทบาทการเป็นพ่อ แม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่ลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ดำเนินโครงการฯ เกิดผลลัพธ์ที่สำคัญ คือ การเยียวยาจิตใจและฟื้นฟูสร้างสุขภาพจิตของแม่ตั้งครรภ์เด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร(ถ้ามี)

มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก โรงพยาบาลศรีธัญญา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น มีพลังชีวิต คิดบวก สามารถดูแลตนเองได้
2. ผู้ต้องขังชายและหญิงที่เข้าร่วมโครงการตระหนักถึงคุณค่าและบทบาทความเป็นพ่อ แม่ของตน รวมถึงสามารถแสดงบทบาทของตนต่อลูกได้ในข้อจำกัดที่ตนเองมี
3. เพิ่มโอกาสในการพัฒนาศักยภาพแก่ผู้ต้องขังในการใช้หนังสือเพื่อเยียวยา ฟื้นฟูจิตใจ
4. เกิดจิตอาสาทั้งจากภายในและภายนอกเรือนจำในการใช้หนังสือภาพสำหรับเด็กผ่านการอ่าน ท่อง ร้อง เล่า และเล่น เพื่อเยียวยา ฟื้นฟูจิตใจ และเสริมสร้างบทบาทพ่อ แม่ แก่ผู้ต้องขัง
5. เกิดความร่วมมือกับกรมราชทัณฑ์ในการใช้กระบวนการและกิจกรรมอย่างง่ายเยียวยา ฟื้นฟูจิตใจ และสร้างสุขภาวะแก่ผู้ต้องขัง
6. เกิดนวัตกรรมกระบวนการเยียวยา ฟื้นฟูจิตใจ และเสริมสร้างบทบาทพ่อ แม่ แก่ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังหญิงที่คลอดและเลี้ยงดูบุตรในระหว่างถูกคุมขัง และผู้ต้องขังชายที่มีบุตรอายุ 0-9 ปี ที่สามารถนำไปขยายผลได้ต่อไป
7. หนุนเสริมการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่สุขภาวะในเรือนจำในมิติมีพลังชีวิต คิดบวก มิติธำรงบทบาทของแม่/ลูก/ครอบครัว และมิติดำรงชีวิตภายใต้ความสัมพันธ์ที่ดี

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. ปัญหาด้านการเข้าถึงและภาษา : ปัญหาด้านการสื่อสาร เนื่องจากผู้ต้องขังบางรายที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการฯ เขียนหนังสือไม่ได้ และผู้ต้องขังชนเผ่า ต่างด้าว/ชาติพันธุ์ ที่มีความสามารถด้านภาษาไทยน้อยจึงไม่กล้าเข้าร่วมกิจกรรม
2. ข้อจำกัดด้านเวลาและและการบริหารจัดการ : ระยะเวลาในการจัดทำกิจกรรม มีเวลาน้อยและไม่ต่อเนื่อง

โครงการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาระบบตรวจประเมินมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ในอดีตกรมราชทัณฑ์ยังไม่มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล เป็นการปฏิบัติโดยเน้นการควบคุมเป็นหลักและการลงโทษที่ยังไม่มีมาตรฐานในการดำเนินงาน โดยเรือนจำและทัณฑสถานในประเทศไทยมีรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่แตกต่างกันตามบริบทท้องที่ จนกระทั่งมีข้อกำหนดเมนเดลา (Mandela Rules) หรือข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และมีการปรับปรุงข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners - SMR) ถือกำเนิดขึ้นและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อควบคุมมาตรฐานของ เรือนจำให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งมีความทันสมัยมากขึ้นและทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ภายใต้แนวคิดพื้นฐานเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด หลักการความเสมอภาคเท่าเทียม การไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และต้องไม่ถูกทรมานหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ประเทศไทยจึงมีการนำข้อกำหนดเมนเดลามาปฏิบัติและปรับใช้ ณ เรือนจำพิเศษธนบุรี เป็นเรือนจำนำร่องแห่งแรก เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 ที่มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสอดคล้องตามหลักมาตรฐานสากล และได้ขยายผลการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไปยังเรือนจำอื่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 แห่ง ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดสกลนคร เรือนจำกลางราชบุรี และเรือนจำจังหวัดระนอง นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการจัดทำแบบประเมินที่เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้วัดผลการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดแมนเดลา โดยใช้คู่มือด้านยุติธรรมทางอาญา “การประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา : แบบประเมินสำหรับกลไกการตรวจสอบภายในของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ซึ่งประเมินการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดแมนเดลา 7 ด้าน ได้แก่ 1) หลักการปฏิบัติพื้นฐาน 2) การปกป้องคุ้มครอง 3) สภาพทางกายภาพของการจำคุก 4) ความมั่นคงปลอดภัย ระเบียบและวินัย 5) ระบอบเรือนจำ 6) การดูแลสุขภาพ 7) เจ้าหน้าที่เรือนจำ นำมาใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และนำไปสู่การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่งทั่วประเทศ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาระบบการตรวจประเมิน ให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
2. เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่เรือนจำในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกัน
3. เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามมาตรฐานสากล
4. เพื่อนำระบบการตรวจประเมินไปใช้ประเมินผลการดำเนินงานของเรือนจำที่มีการนำข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของเรือนจำเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

แนวทางการดำเนินงาน

1) การปรับปรุงแบบประเมิน เพื่อให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

2. การตรวจประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ในเรือนจำเป้าหมาย 5 แห่ง

3) การพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules)

4) การประเมินผลการดำเนินงานตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ของเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ

5) จัดกิจกรรมวันเนลสันแมนเดลา ประจำปี 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

เงินนอกงบประมาณ จากร้อยละ 60 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง โดยใช้ในส่วนที่ 1 ร้อยละ 40 สำหรับเรือนจำและทัณพสถานที่มีเงินคงเหลือเพียงพอและส่วนที่ 2 ร้อยละ 30 สำหรับเรือนจำที่ขอรับการสนับสนุนแต่มีวงเงิน ร้อยละ 40 ไม่เพียงพอ และเป็นเงินรางวัลสำหรับเรือจำ/ทัณฑสถานที่มีผลงานดีเด่นเป็นเลิศ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 58,046,320.74 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กรมราชทัณฑ์ ได้มีการจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ และเรือนจำและทัณฑสถาน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงในพื้นที่ห่างไกลที่มีความแตกต่างในด้านของวัฒนธรรม ภาษา รวมไปถึงกฎหมายที่มีการบังคับใช้เฉพาะในบางพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในงานราชทัณฑ์ไทยจากหน่วยงานเครือข่ายในการพัฒนาและปรับปรุงแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) เพื่อเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานสากลต่อไป การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2 และในรูปแบบออนไลน์

2. เมื่อวันที่ 16 - 20 กรกฎาคม 2568 กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินโครงการนิทรรศการครบรอบ 10 ปี ข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ประจำปีงบประมาณ 2568 ณ อาคาร Impact Exhibition Center ที่ Hall 9 – 10 เพื่อเป็นการระลึกถึงวันคล้ายวันเกิดของเนลสัน แมนเดลา และเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงส่งเสริมการอนุวัติแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและงานราชทัณฑ์ไทยให้สอดคล้องกับหลักการสากล

3. กรมราชทัณฑ์ ได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกองพัฒนาพฤตินิสัย ในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ให้กับเรือนจำเป้าหมาย 11 แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 165,000 บาท ได้แก่ เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดสกลนคร เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำกลางราชบุรี เรือนจำจังหวัดระนอง เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำพิเศษธนบุรี และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

4. และในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 กรมราชทัณฑ์ ได้สรุปผลการปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) จากเรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ทั่วประเทศ 143 แห่ง โดยประเมินผลคะแนนตามแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) แบ่งออกเป็น 7 หมวด จำนวน 246 ข้อ

รอบการประเมินตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568 ซึ่งมีเรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ผ่านเกณฑ์การประเมิน 143 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 100 ของเรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ทั่วประเทศ 143 แห่ง ดังนี้

- เรือนจำและทัณฑสถาน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.59 ผ่านการประเมินเกณฑ์ระดับดี (ร้อยละ 91 - 95)
- เรือนจำและทัณฑสถาน 135 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.41 ผ่านการประเมินเกณฑ์ระดับดีมาก (ร้อยละ 96 - 100)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ระบบการตรวจประเมินมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
2. เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ และมีมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร
3. คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับหลักมาตรฐานสากล
4. เรือนจำสามารถนำระบบการตรวจประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานสากลและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละเรือนจำมากยิ่งขึ้น

โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาห้องสมุดเรือนจำ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาห้องสมุดเรือนจำเพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะการประกอบอาชีพผู้ต้องขัง
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์มีนโยบายในการส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังซึ่งถือเป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนา แก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ให้มีความรู้ ทักษะ มีวิชาชีพติดตัว สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดี โดยให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษาทางเลือกให้แก่ผู้ต้องขัง ให้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere/Anytime) ตลอดจนร่วมพัฒนาห้องสมุดเรือนจำให้มีมาตรฐานสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งพัฒนาความรู้ทางอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ยังได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาและคุณค่าของผู้ต้องราชทัณฑ์ จึงได้มีนโยบายการส่งเสริมการศึกษาผู้ต้องขังและนโยบายการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read for Release) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องราชทัณฑ์ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ซึ่งกิจกรรมในครั้งนี้นับเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ต้องราชทัณฑ์ โดยการส่งเสริมให้ผู้ต้องราชทัณฑ์มีโอกาสอ่านหนังสือเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้มีความรู้ติดตัวและสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษและใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตต่อไปได้

ในการนี้ กรมราชทัณฑ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาห้องสมุดเรือนจำเพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะการประกอบอาชีพผู้ต้องขังขึ้น เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ พัฒนาการบริหารจัดการห้องสมุดให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมในการให้บริการด้านทรัพยากรสื่อสารสนเทศทางวิชาการ ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการประกอบอาชีพที่เป็นประโยชน์ เป็นแหล่งบริการความรู้ด้านการประกอบอาชีพที่มีคุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ผ่านกระบวนการพัฒนามุมการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพและพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืน เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนา แก้ไข ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม โดยนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าใช้บริการห้องสมุด ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการสร้างโอกาสในการเข้าถึงอาชีพที่น่าสนใจ อาชีพที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หรือพัฒนาสร้างอาชีพแปลกใหม่ ที่สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ จำนวน 98 แห่ง ยกเว้น . เรือนจำและทัณฑสถานที่ได้จัดพิธีเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” เรียบร้อยแล้ว จำนวน 30 แห่ง เรือนจำและทัณฑสถาน ที่อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมจัดพิธีเปิด“ห้องสมุดพร้อมปัญญา” จำนวน 3 แห่ง สถานกักขัง สถานกักกัน ทัณฑสถานเปิด จำนวน 11 แห่ง และทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

แนวทางการดำเนินงาน

1. ศึกษาและจัดทำโครงการเสนอกรมราชทัณฑ์พิจารณาอนุมัติ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและตัดสินการประกวดห้องสมุดเรือนจำแจ้งเรือนจำและทัณฑสถาน
3. เรือนจำประเมินตนเองด้วยแบบประเมินห้องสมุดเรือนจำตามมาตรฐานห้องสมุดเรือนจำ พ.ศ.2565
4. รวบรวมผลการประเมินห้องสมุดเพื่อคัดเลือกเรือนจำที่ผ่านเกณฑ์เข้ารับการประกวด

5. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การประกวด
6. ประกาศผลเรือนจำและทัณฑสถานที่ผ่านเข้ารับการประกวดรอบนำเสนอด้วยสื่อมัลติมีเดีย เช่น วีดิทัศน์
7. เรือนจำและทัณฑสถานจัดทำสื่อมัลติมีเดียเพื่อนำเสนอห้องสมุดเรือนจำ
8. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกเรือนจำเข้ารอบชิงชนะเลิศ
9. เรือนจำและทัณฑสถานเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประกวดรอบชิงชนะเลิศ
10. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อตัดสินการประกวดรอบชิงชนะเลิศ
11. ประกาศผลการประกวด
12. จัดสรรเงินรางวัลให้เรือนจำและทัณฑสถานที่ชนะการประกวด
13. ติดตามผลการใช้จ่ายเงินรางวัล
14. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานเสนอกรมราชทัณฑ์

สถานที่ดำเนินงาน ห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถาน

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ใช้เงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย ร้อยละ 40 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม :

ใช้เงินผลพลอยได้ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย ร้อยละ 40 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ผลการประกวดมาตรฐานห้องสมุดเรือนจำ ประจำปี พ.ศ. 2568

ประเภทห้องสมุดขนาดเล็ก

1. รางวัลชนะเลิศ	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง
2. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง
3. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2	เรือนจำอำเภอพล
4. รางวัลชมเชย	เรือนจำอำเภอสว่างแดนดิน

ประเภทห้องสมุดขนาดกลาง

1. รางวัลชนะเลิศ	เรือนจำจังหวัดเลย
2. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
3. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2	เรือนจำกลางยะลา
4. รางวัลชมเชย	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ประเภทห้องสมุดขนาดใหญ่

1. รางวัลชนะเลิศ	เรือนจำกลางอุบลราชธานี
2. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	เรือนจำจังหวัดนนทบุรี
3. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2	เรือนจำจังหวัดสระบุรี
4. รางวัลชมเชย	เรือนจำกลางขอนแก่น

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร(ถ้ามี)

แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาห้องสมุดจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายนอก ได้แก่ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เรือนจำและทัณฑสถาน มีห้องสมุดที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดเรือนจำ พ.ศ. 2565
2. เรือนจำและทัณฑสถาน มีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการห้องสมุด ให้มีความพร้อมในการให้บริการด้านทรัพยากรสื่อหนังสือและสื่อสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะอาชีพผู้ต้องขัง
3. ผู้ต้องขังได้รับความรู้และทักษะด้านการประกอบอาชีพจากการใช้บริการห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถาน ในระหว่างการต้องโทษ

โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาห้องสมุดเรือนจำ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ ค่าซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องสมุด

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจในการควบคุมผู้กระทำผิดภายหลังคำพิพากษาของศาล และภารกิจในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังในรูปแบบต่างๆ ซึ่งได้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้แก่ผู้ต้องขังให้มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ โดยการให้การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัย การอบรม และกิจกรรม ที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ เพื่อมุ่งหมายให้ผู้ต้องขังมีความรู้เทียบเท่ามาตรฐานภายนอก พร้อมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้หลังจากพ้นโทษ ดังนั้น การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำ จึงมีความจำเป้น เนื่องจากสภาพอาคาร เรียนและห้องสมุดเรือนจำหลายแห่งชำรุดทรุดโทรม เช่น หลังคาและฝ้าเพดานมีน้ำรั่วซึม พื้นแตกร้าว อุปกรณ์และสีอาคารชำรุด ฯลฯ ทำให้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องทำการซ่อมแซม ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งป้องกันอันตรายและอุบัติเหตุอันอาจเกิดจากสิ่งก่อสร้าง

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. อาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำที่ชำรุดทรุดโทรม ได้รับการซ่อมแซมให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน
2. อาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำ มีบรรยากาศและภูมิทัศน์ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดี เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ
3. สนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่างๆ ทั้งการศึกษาพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกวิชาชีพ และจัดอบรมกิจกรรมต่างๆ

แนวทางการดำเนินงาน

1. พิจารณาโครงการที่เรือนจำและทัณฑสถาน ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
2. ขออนุมัติโครงการ และขออนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณในการซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องสมุด ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน
3. โอนเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้เรือนจำและทัณฑสถาน และแจ้งแนวทางการใช้จ่าย พร้อมกำชับให้รายงานผลการดำเนินงานหลังจากเสร็จสิ้น
4. เรือนจำและทัณฑสถาน ที่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณดำเนินการตามระเบียบพัสดุและทำการซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำ
5. เรือนจำและทัณฑสถาน รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ

สถานที่ดำเนินงาน ห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถาน

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กรมราชทัณฑ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แผนงานยุทธศาสตร์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล และพัฒนาพฤตินิสัย กิจกรรม : ควบคุม ดูแล แก้ไขฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ประเภทงบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย รายการค่าซ่อมแซมสิ่งก่อสร้าง จำนวนทั้งสิ้น 950,000 บาท (เก้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดสรรงบประมาณ ค่าซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องสมุด แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 5 แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 950,000 บาท (เก้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ ได้จัดสรรงบประมาณ ค่าซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องสมุด ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 5 แห่ง เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถาน มีความพร้อมในการให้บริการด้านการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาการบริหารจัดการและการดูแลรักษาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน อาคารเรียนและห้องสมุดมีความมั่นคงแข็งแรง สนับสนุนภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย รายละเอียด ดังนี้

ลำดับ	เรือนจำและทัณฑสถาน	โครงการ	จำนวนเงิน
1.	เรือนจำอำเภอสวรรคโลก	โครงการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด เรือนจำอำเภอสวรรคโลก	250,000 บาท
2.	เรือนจำจังหวัดสกลนคร	โครงการซ่อมแซมปรับปรุงพื้นที่ห้องสมุด เรือนจำจังหวัดสกลนคร	250,000 บาท
3.	เรือนจำกลางปัตตานี	โครงการปรับปรุงซ่อมแซมห้องสมุด เรือนจำกลางปัตตานี	35,250 บาท
4.	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	โครงการซ่อมแซมห้องสมุด ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	249,524 บาท
5.	เรือนจำอำเภอเบตง	โครงการซ่อมแซมปรับปรุงพื้นที่ห้องสมุด เรือนจำอำเภอเบตง	165,226 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น			**950,000 บาท**

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. อาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำที่ชำรุดทรุดโทรม ได้รับการบูรณะซ่อมแซมให้มีระยะเวลาการใช้งานนานขึ้น โดยมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งยังเป็นการประหยัดงบประมาณในการก่อสร้างอาคารหลังใหม่

2. อาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำ มีบรรยากาศและภูมิทัศน์ในการเรียนรู้ที่ดี เป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

3. อาคารเรียนและห้องสมุดเรือนจำเป็นสถานที่สนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่างๆ ทั้งการศึกษาพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัย การฝึกวิชาชีพ และจัดอบรมกิจกรรมต่างๆ

การพัฒนาการจัดการศึกษาในเรือนจำต้นแบบการศึกษา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์มีนโยบายในการส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังซึ่งถือเป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนา แก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ให้มีความรู้ ทักษะ มีวิชาชีพติดตัว สามารถกลับตนเป็นพลเมืองดี โดยให้ประสานความร่วมมือกับนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง โดยมุ่งเน้นกระบวนการพัฒนา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรการศึกษา พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนานิเวศเรือนจำต้นแบบการศึกษา 13 แห่ง ได้แก่

1) เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา
2) เรือนจำกลางเชียงราย
3) เรือนจำกลางอุดรธานี
4) เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ
5) ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
6) ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
7) เรือนจำจังหวัดนราธิวาส
8) เรือนจำกลางปัตตานี
9) เรือนจำกลางยะลา
10) เรือนจำอำเภอเบตง
11) เรือนจำกลางเขาบิน
12) ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
13) เรือนจำอำเภอสีคิ้ว

กรมราชทัณฑ์ร่วมการประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาเรือนจำต้นแบบการศึกษา

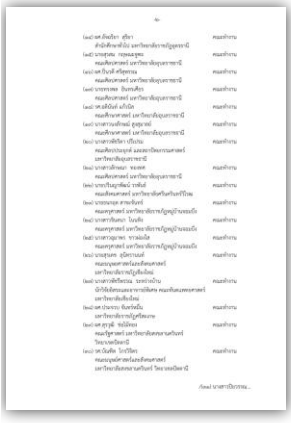
การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนโอกาสทางการศึกษา

1. กระทรวงยุติธรรม ได้มอบหมายให้กรมราชทัณฑ์จัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนโอกาสทางการศึกษา ในกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย กระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน) โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ลงนามเห็นชอบคำสั่งรายละเอียดปรากฏตาม คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ 52/2568 สั่ง ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568

2. กรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำต้นแบบการศึกษา กรมราชทัณฑ์ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายด้านการจัดการศึกษาผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์และกระทรวงยุติธรรม ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการอำนวยความสะดวกด้านการติดต่อประสานงานและการรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อน โดยได้รับเกียรติจากนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาต่างๆทั่วประเทศ ร่วมเป็นคณะทำงานฯ รายละเอียดปรากฏตาม คำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 306/2568 สั่ง ณ วันที่ 18 มีนาคม 2568

การลงพื้นที่เรือนจำต้นแบบการศึกษา

กรมราชทัณฑ์ร่วมกับนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ และมูลนิธิปัญญากัลป์ ลงพื้นที่เรือนจำต้นแบบการศึกษา 13 แห่ง โดยได้มีการเก็บข้อมูลการจัดการศึกษา การสำรวจกายภาพและนิเวศของเรือนจำ อาทิ ห้องเรียนห้องสมุด และสื่อทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารเรือนจำ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ต้องขัง และภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละเรือนจำ

ภาพข่าวการลงพื้นที่เรือนจำต้นแบบการศึกษาบางส่วน

ด้านการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในเรือนจำต้นแบบการศึกษา

การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในเรือนจำต้นแบบการศึกษา ใช้รูปแบบการศึกษายืดหยุ่น (flexible learning) คือระบบการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสามารถปรับการสอนให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่เหมาะสมตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน โดยกรมราชทัณฑ์ได้รับความร่วมมือจากศูนย์การเรียนภายนอกเรือนจำมาจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบ Online และ Onsite ให้แก่ผู้ต้องขัง

ศูนย์การเรียนที่เข้ามาดำเนินการจัดการเรียนการสอนในเรือนจำต้นแบบการศึกษา

ศูนย์การเรียนสร้างสรรค์การเรียนรู้ จังหวัดราชบุรี

- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษาตอนต้น

ศูนย์การเรียนสร้างสรรค์การเรียนรู้ The Creative Learning Center

เข้าร่วมจัดการเรียนการสอนกับ

- 4 เรือนจำชายแดนใต้ - 4 เรือนจำภาคกลาง

ศูนย์การเรียนปัญญากัลป์ จังหวัดอุบลราชธานี

- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลาย

ศูนย์การเรียนปัญญากัลป์ The Infinite Intelligence Learning Center

เข้าร่วมจัดการเรียนการสอนกับ

- 4 เรือนจำชายแดนใต้ - ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
- เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ

ศูนย์การเรียนเซนต์ยอห์นบอสโก จังหวัดปทุมธานี

- มัธยมศึกษาตอนต้น
- มัธยมศึกษาตอนปลาย

เข้าร่วมจัดการเรียนการสอนกับ

- เรือนจำอำเภอสีคิ้ว
- ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา

ST. JOHN BOSCO LEARNING CENTER

ศูนย์การเรียนอัลฟอนโซ มาเรีย จังหวัดปทุมธานี

- ประถมศึกษา

เข้าร่วมจัดการเรียนการสอนกับ

- เรือนจำอำเภอสีคิ้ว
- ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา

ALFONSO MARIA LEARNING CENTER

รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนในเรือนจำต้นแบบการศึกษา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

โดยให้ผู้เรียนเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองมีความสนใจหรือมีความถนัดเพื่อเพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ มีแรงจูงใจสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยากเรียนมากขึ้น

2. การเรียนรู้แบบ Online

โดยอาจารย์จากศูนย์การเรียนจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ทางไกล

3. การเรียนรู้แบบ Onsite

โดยอาจารย์จากศูนย์การเรียนเข้ามาจัดการเรียนการสอนแบบพบปะผู้เรียนโดยตรง

4. การเทียบโอนหน่วยกิต (Credit Bank)

โดยเทียบโอนประสบการณ์หรือทักษะชีวิต ตลอดจนหลักสูตรการพัฒนาพฤตินิสัยด้านต่างๆ ในชีวิตประจำวันของผู้ต้องขัง มาเป็นรายวิชาเพื่อให้สามารถได้รับวุฒิการศึกษาในขณะต้องโทษ

5. การจัดทำแฟ้มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1) กิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม อาทิ การดูแลสวนหย่อม/ การปรับภูมิทัศน์ / การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า

2) กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ/กีฬา/ดนตรี/นันทนาการ อาทิ ดนตรีบำบัด /กายบริหาร 10 ท่าพญายม

3) กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม อาทิ การเรียนธรรมศึกษา/การอบรมบรรยายธรรม

4) กิจกรรมด้านศาสนา/ศิลปะ/วัฒนธรรม/ อาทิ การสดมนต์ประจำวัน/การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรม

5) กิจกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาทิ การคัดแยกขยะ /การผลิตของจากวัสดุเหลือใช้ เช่น ไม้กวาดจากขวดพลาสติก

6) กิจกรรมด้านการฝึกอาชีพ อาทิ โครงการฝึกวิชาชีพระยะสั้น/ระยะยาว

7) กิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ อาทิ การประกวดวาดภาพ/การประกวดแข่งขันตกแต่ง

8) กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ อาทิ โครงการอบรมความรู้/การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย/การอบรมกฎหมาย

9) กิจกรรมสร้างความมีระเบียบวินัย อาทิ การเข้าแถวเคารพธงชาติ/การฝึกระเบียบแถวสวนสนาม

10) กิจกรรมความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน อาทิ อาสาบำเพ็ญประโยชน์/งานสุขาภิบาลประจำแดน

11) กิจกรรมชุมนุม ชมรม อาทิ ชมรม To be Number 1 /ชมรมดนตรีไทย/ชมรมดนตรีสากล

12) กิจกรรมช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทร อาทิ ผู้ต้องขังช่วยงาน/ อสรจ./ การซ่อมแซมหนังสือ

13) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ อาทิ การอบรมหลักสูตรลูกเสือ

14) กิจกรรมอื่นๆ

6. การจัดทำโครงงาน (Project-Based Learning) รายบุคล และรายกลุ่ม

โดยผู้เรียนต้องสามารถเชื่อมโยงบูรณาการกิจกรรมโครงงานที่ตนหรือกลุ่มเลือกให้เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความสนใจ

ตัวอย่าง โครงงานของนักเรียน

ศูนย์การเรียนปัญญาภิวัฒน์ The Infinite Intelligence Learning Center

การทำขนมหวาน

ข้าวเหนียวแก้ว

จัดทำโดย

นายชำนาญ ภาชู นายพรเทพ บุญปัญญา
นายบวรฤทธ์ ประสิทธิ์

ที่ปรึกษา

นายบุญเรือง ชูรัส

หลักการและเหตุผล

ขนมไทยเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่าและสามารถต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์สร้างรายได้ ข้าวเหนียวแก้วเป็นขนมหวานที่ทำได้ไม่ยาก มีความหลากหลายในการปรับเปลี่ยนรสชาติและรูปแบบการนำเสนอ โครงงานนี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ทดลองดัดแปลงสูตรและรสชาติใหม่ ๆ และพัฒนาทักษะที่สามารถนำไปต่อยอดในเชิงอาชีพได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์

- เพื่อเปิดโอกาสในการทดลองและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
- เพื่อพัฒนาทักษะที่สามารถนำไปต่อยอดในการสร้างรายได้

กิจกรรมสำคัญ

ประชุมวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำขนมข้าวเหนียวแก้ว

แผนการดำเนินงาน

1. เตรียมอุปกรณ์และวัตถุดิบที่จำเป็น สำหรับการทำขนมข้าวเหนียวแก้ว
2. ศึกษาสูตรและวางแผนขั้นตอนการทำอย่างเป็นระบบ
3. ทดลองทำขนมข้าวเหนียวแก้วและบันทึกผลการทดลอง
4. ประเมินผล ปรับปรุง และนำเสนอผลงานในรูปแบบที่สร้างสรรค์

การทดลอง

ข้าวเหนียวที่นึ่งสุกพอดี เมื่อนำมาคลุกกับกะทิและน้ำตาล แล้วนำไปทอดในน้ำมันร้อน ได้ข้าวเหนียวแก้วที่กรอบนอกนุ่มในรสชาติหวานหอม มีความกรอบคงทน

การวัดและประเมินผล

- แบบประเมินผลงาน กระบวนการทำงาน และทักษะ
- แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค

สร้างองค์ความรู้ใหม่

นอกจากการโรยงาเพื่อเพิ่มความน่ารับประทานแล้ว ยังสามารถเลือกใช้วัตถุดิบอื่น ๆ มาตกแต่งหน้า เช่น ผลไม้แห้ง มะพร้าวขูด หรือธัญพืชต่าง ๆ เพื่อเพิ่มสีสันและรสชาติ การปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ของขนมช่วยให้ดูน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และสามารถดึงดูดให้ผู้บริโภคอยากลิ้มลองมากยิ่งขึ้น

สนับสนุนโดย กสศ

ตัวอย่าง โครงงานของนักเรียน

อาหารว่างและขนม

ขนมหัวเราะ

จัดทำโดย

นายวรวิทย์ ทองวัน นายอติเทพ คำแก้ว
นายกิตติพัน จันโท

ที่ปรึกษา

นายพงพิสิษฐ์ หิมพานต์

หลักการและเหตุผล

การทำอาหารว่างเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ โครงงานนี้จึงจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทำอาหารว่างอย่างถูกต้อง เสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ที่สามารถต่อยอดเพื่อสร้างรายได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาวิธีการทำอาหารว่างอย่างถูกต้องและเหมาะสม
- เพื่อทดลองปฏิบัติในการทำอาหารว่างด้วยตนเอง
- เพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต

กิจกรรมสำคัญ

- นัดหมายประชุมเพื่อวางแผนและออกแบบกระบวนการดำเนินงาน
- ศึกษาและวิเคราะห์วิธีการทำอาหารว่าง
- ศึกษาวิธีการใช้งานวัสดุและอุปกรณ์อย่างถูกต้อง

แผนการดำเนินงาน

1. เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการทำอาหารว่าง
2. จัดเตรียมวัตถุดิบให้ครบถ้วนตามสูตรที่กำหนด
3. ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์และวัตถุดิบก่อนเริ่มทำ
4. ลงมือปฏิบัติทำอาหารว่างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

การทดลอง

- **ครั้งที่ 1** ขนมไม่สุก เนื่องจากปั้นชิ้นใหญ่เกินไป ทำให้ความร้อนไม่สามารถเข้าไปถึงด้านในได้อย่างทั่วถึง
- **ครั้งที่ 2** ปรับแก้โดยปั้นขนมให้มีขนาดเล็กลง ส่งผลให้ขนมสุกทั่วถึงและได้ขนาดที่เหมาะสม

การวัดและประเมินผล

- แบบประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการทำกิจกรรม
- แบบประเมินความพึงพอใจต่อรสชาติและคุณภาพของขนมที่จัดทำ

สร้างองค์ความรู้ใหม่

เกิดแนวคิดริเริ่มในการทดลองและพัฒนารสชาติขนมรูปแบบใหม่ เป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้จากการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการสังเคราะห์ประสบการณ์ของตัวเอง

สนับสนุนโดย กสศ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษา

ตัวอย่างการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ทัณฑสถานหญิงชลบุรี

องค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตร

วิชาการ

8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกับภาคีเครือข่าย

ศูนย์การเรียนสร้างสรรค์การเรียนรู้

- ระดับประถมศึกษา

ศูนย์การเรียนปัญญากัลป์

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิชาชีพ

19 ฐานการเรียนรู้

5 หมวด → 55 วิชา → 3 แผนการเรียน

- อาหารและโภชนาการ
- งานประดิษฐ์และการออกแบบ
- วิทย์-สุขภาพ
- เกษตรดิจิทัล
- งานช่าง
- แผนวิทย์-สุขภาพ
- แผนศิลปะ-การออกแบบ
- แผนศิลปะ-งานช่าง

วิชาชีวิต

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมแนะแนว

บ้านสานรักษ์ชลนรี การพัฒนาร่างกายและจิตใจ กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ (รายบุคคล/กลุ่ม)

กิจกรรมชุมนุม

ห้องสมุดพร้อมปัญญา ชุมนุมบรรณารักษ์

หน่วยศิลปะ การแสดงและดนตรี

- To be number 1
- ชุมนุมดนตรีและการแสดง
- ชุมนุมนักศิลป์ (ศิลปะวาดภาพเหมือน)
- ชุมนุมไพ่ยิปซี

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ผู้ช่วยงาน Blackpink (ส่งของเข้าแต่ละแดน) อารักษ์ขา

สุขาภิบาลเรือนจำ

- ทำความสะอาดเรือนนอน
- ทำความสะอาดพื้นที่ภายใน/ภายนอก
- นักบริการจัดเลี้ยง
- นักบริการจัดและตกแต่งสวน/สถานที่ อาทิ โต๊ะ ไมค์ เครื่องเสียง

โครงสร้างเวลาเรียน และวิชาในหลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6)

แผนวิทย์-สุขภาพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
แผนการเรียนวิทย์-สุขภาพ

ภาคเรียนที่ ๑				ภาคเรียนที่ ๒			
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน หน่วยกิต/ชั่วโมง		รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน หน่วยกิต/ชั่วโมง	
ส๑๑๑๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑	๔๐	ส๑๑๑๑๐๒	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑	๔๐
ส๑๒๑๑๐๑	ประวัติศาสตร์	๐.๕	๒๐	ส๑๒๑๑๐๔	ประวัติศาสตร์	๐.๕	๒๐
ง๑๓๑๐๑๑	การงานอาชีพ	๐.๕	๒๐	ง๑๓๑๐๑๒	การงานอาชีพ	๐.๕	๒๐
ศ๑๒๑๐๑๑	ศิลปะ	๐.๕	๒๐	ศ๑๒๑๐๑๒	ศิลปะ	๐.๕	๒๐
ท๑๑๑๐๑๑	ภาษาไทย	๑	๔๐	ท๑๑๑๐๑๒	ภาษาไทย	๑	๔๐
อ๑๑๑๐๑๑	ภาษาต่างประเทศ	๑	๔๐	อ๑๑๑๐๑๒	ภาษาต่างประเทศ	๑	๔๐
ว๑๓๑๐๑๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๔๐	ว๑๓๑๐๑๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๔๐
ค๑๒๑๐๑๑	คณิตศาสตร์	๑	๔๐	ค๑๒๑๐๑๒	คณิตศาสตร์	๑	๔๐
พ๑๑๑๐๑๑	สุขศึกษาและพลศึกษา	๐.๕	๒๐	พ๑๑๑๐๑๒	สุขศึกษาและพลศึกษา	๐.๕	๒๐
รวมวิชาพื้นฐาน		**๗**	**๒๘๐**	**รวมวิชาพื้นฐาน**		**๗**	**๒๘๐**
รายวิชาเพิ่มเติม				**รายวิชาเพิ่มเติม**			
ส๑๑๒๐๐๑	เศรษฐกิจพอเพียง ๑ (บังคับเลือก)	๑	๔๐	ส๑๑๒๐๐๒	เศรษฐกิจพอเพียง ๒ (บังคับเลือก)	๑	๔๐
ง๑๓๒๐๐๑	การเป็นผู้ประกอบการ ๑	๑	๔๐	ง๑๓๒๐๐๒	การเป็นผู้ประกอบการ ๑	๑	๔๐
พ๑๑๒๐๐๑	สุขภาวะศึกษา	๒	๘๐	พ๑๑๒๐๐๒	การเสพย์ใจวัยเด็กสุขภาพ	๒	๘๐
พ๑๑๒๐๐๒	สุขภาพและโภชนาการ	๒	๘๐	พ๑๑๒๐๐๔	การป้องกันและควบคุมโรค	๒	๘๐
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		**๖**	**๒๔๐**	**รวมรายวิชาเพิ่มเติม**		**๖**	**๒๔๐**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				**กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**			
กิจกรรมแนะแนว		-	๒๐	กิจกรรมแนะแนว		-	๒๐
กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และทักษะชีวิต		-	๒๐	กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และทักษะชีวิต		-	๒๐
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		-	๒๐	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		-	๒๐
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	๖๐	**รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**		-	๖๐

โครงสร้างเวลาเรียน และวิชาในหลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6)

แผนศิลปะ-การออกแบบ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
แผนการเรียนวิทย์-สุขภาพ

ภาคเรียนที่ ๑				ภาคเรียนที่ ๒			
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน หน่วยกิต/ชั่วโมง		รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน หน่วยกิต/ชั่วโมง	
ส๑๒๑๐๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑	๔๐	ส๑๒๑๐๐๒	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑	๔๐
ส๑๒๒๐๐๑	ประวัติศาสตร์	๐.๕	๒๐	ส๑๒๒๐๐๔	ประวัติศาสตร์	๐.๕	๒๐
ง๑๓๒๐๐๑	การงานอาชีพ	๐.๕	๒๐	ง๑๓๒๐๐๒	การงานอาชีพ	๐.๕	๒๐
ศ๑๒๒๐๐๑	ศิลปะ	๐.๕	๒๐	ศ๑๒๒๐๐๒	ศิลปะ	๐.๕	๒๐
ท๑๒๒๐๐๑	ภาษาไทย	๑	๔๐	ท๑๒๒๐๐๒	ภาษาไทย	๑	๔๐
อ๑๒๒๐๐๑	ภาษาต่างประเทศ	๑	๔๐	อ๑๒๒๐๐๒	ภาษาต่างประเทศ	๑	๔๐
ว๑๒๒๐๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๔๐	ว๑๒๒๐๐๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๔๐
ค๑๒๒๐๐๑	คณิตศาสตร์	๑	๔๐	ค๑๒๒๐๐๒	คณิตศาสตร์	๑	๔๐
พ๑๒๒๐๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา	๐.๕	๒๐	พ๑๒๒๐๐๒	สุขศึกษาและพลศึกษา	๐.๕	๒๐
รวมวิชาพื้นฐาน		**๗**	**๒๘๐**	**รวมวิชาพื้นฐาน**		**๗**	**๒๘๐**
รายวิชาเพิ่มเติม				**รายวิชาเพิ่มเติม**			
ส๑๒๒๐๐๑	เศรษฐกิจพอเพียง ๓ (บังคับเลือก)	๑	๔๐	ส๑๒๒๐๐๔	เศรษฐกิจพอเพียง ๔ (บังคับเลือก)	๑	๔๐
ง๑๓๒๐๐๑	การคลาด ๑	๑	๔๐	ง๑๓๒๐๐๒	การคลาด ๒	๑	๔๐
ศ๑๒๒๐๐๑	วาดภาพแฟชั่น	๒	๘๐	ศ๑๒๒๐๐๒	การทอผ้า	๒	๘๐
ง๑๓๒๐๐๑	การถ่ายแบบสื่อสิ่งพิมพ์	๒	๘๐	ง๑๓๒๐๐๔	การใช้ผ้าและตกแต่งเสื้อผ้า	๒	๘๐
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		**๖**	**๒๔๐**	**รวมรายวิชาเพิ่มเติม**		**๖**	**๒๔๐**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				**กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**			
กิจกรรมแนะแนว		-	๒๐	กิจกรรมแนะแนว		-	๒๐
กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และทักษะชีวิต		-	๒๐	กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และทักษะชีวิต		-	๒๐
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		-	๒๐	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		-	๒๐
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	๖๐	**รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**		-	๖๐

โครงสร้างเวลาเรียน และวิชาในหลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6)

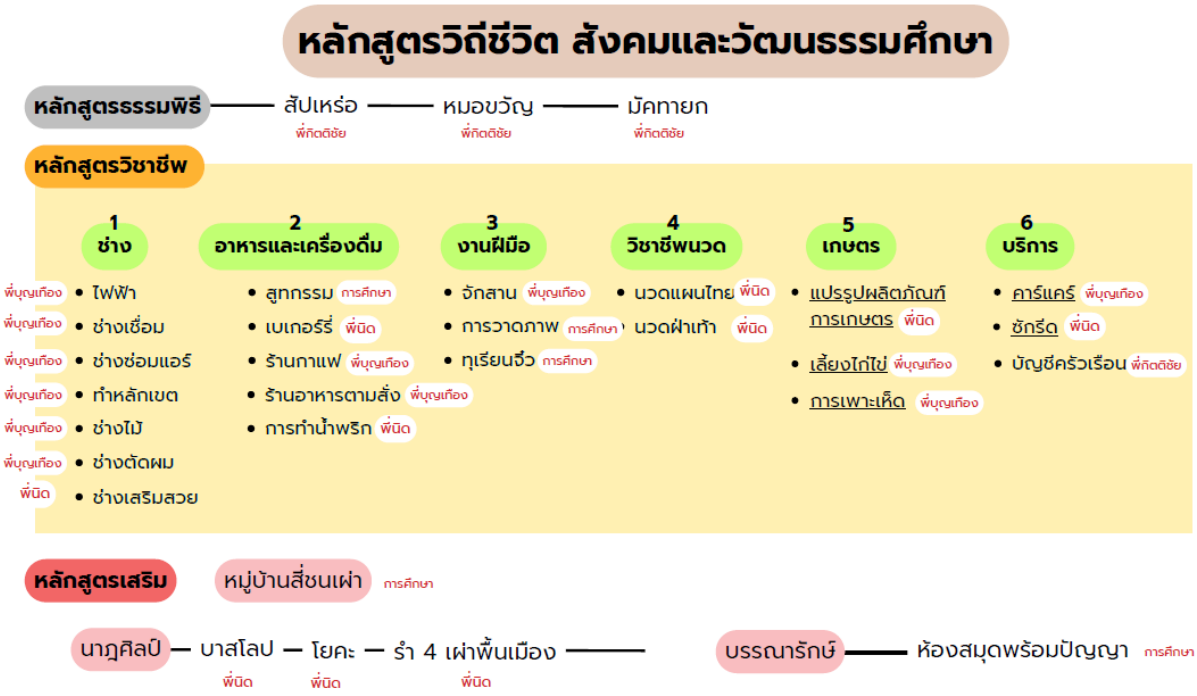
แผนศิลปะ-งานช่าง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
แผนการเรียนศิลปะ-งานช่าง

ภาคเรียนที่ ๑				ภาคเรียนที่ ๒			
รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน หน่วยกิต/ชั่วโมง		รหัสวิชา	รายวิชาพื้นฐาน	เวลาเรียน หน่วยกิต/ชั่วโมง	
ส๑๒๑๐๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑	๔๐	ส๑๒๑๐๐๒	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑	๔๐
ง๑๓๑๐๐๑	การงานอาชีพ	๐.๕	๒๐	ง๑๓๑๐๐๒	การงานอาชีพ	๐.๕	๒๐
ศ๑๒๑๐๐๑	ศิลปะ	๐.๕	๒๐	ศ๑๒๑๐๐๒	ศิลปะ	๐.๕	๒๐
ท๑๒๑๐๐๑	ภาษาไทย	๑	๔๐	ท๑๒๑๐๐๒	ภาษาไทย	๑	๔๐
อ๑๒๑๐๐๑	ภาษาต่างประเทศ	๑	๔๐	อ๑๒๑๐๐๒	ภาษาต่างประเทศ	๑	๔๐
ว๑๒๑๐๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๔๐	ว๑๒๑๐๐๒	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑	๔๐
ค๑๒๑๐๐๑	คณิตศาสตร์	๑	๔๐	ค๑๒๑๐๐๒	คณิตศาสตร์	๑	๔๐
พ๑๒๑๐๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา	๐.๕	๒๐	พ๑๒๑๐๐๒	สุขศึกษาและพลศึกษา	๐.๕	๒๐
รวมวิชาพื้นฐาน		**๖.๕**	**๒๖๐**	**รวมวิชาพื้นฐาน**		**๖.๕**	**๒๖๐**
รายวิชาเพิ่มเติม				**รายวิชาเพิ่มเติม**			
ส๑๒๒๐๐๑	เศรษฐกิจพอเพียง ๕ (บังคับเลือก)	๑	๔๐	ส๑๒๒๐๐๔	เศรษฐกิจพอเพียง ๖ (บังคับเลือก)	๑	๔๐
ง๑๓๒๐๐๑	การศึกษาดินเหนียว (บังคับเลือก)	๑	๔๐	ง๑๓๒๐๐๒	การศึกษาดินเหนียว (บังคับเลือก)	๑	๔๐
ง๑๓๒๐๐๑	ช่างซ่อมบำรุง ๒ (ไฟฟ้า)	๒	๘๐	ง๑๓๒๐๐๒	ช่างซ่อมบำรุง ๑ (ประปา)	๒	๘๐
ง๑๓๒๐๐๑	ช่างยนต์	๒	๘๐	ง๑๓๒๐๐๔	ช่างประกอบสายไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	๒	๘๐
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		**๔**	**๑๖๐**	**รวมรายวิชาเพิ่มเติม**		**๔**	**๑๖๐**
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				**กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**			
กิจกรรมแนะแนว		-	๒๐	กิจกรรมแนะแนว		-	๒๐
กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และทักษะชีวิต		-	๒๐	กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และทักษะชีวิต		-	๒๐
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		-	๒๐	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		-	๒๐
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	๖๐	**รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**		-	๖๐

ตัวอย่างการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ

๗.๘ โครงสร้างเวลาเรียน

การจัดการเรียนรู้ในหลักสูตร มีจุดเน้นสำคัญคือ : จัดการศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นรายวิชา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีโครงสร้างเวลาเรียนดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/กิจกรรม	เวลาเรียน			
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
	ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม. ๔-๖
กลุ่มสาระการเรียนรู้				
ภาษาไทย	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
คณิตศาสตร์	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม - บวรวิทศาสตร์ - ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม - หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม - เศรษฐศาสตร์ - ภูมิศาสตร์	๑๖๐ (๕ นก.) ๔๐ (๑ นก.) ๑๒๐ (๓ นก.)	๑๖๐ (๕นก.) ๔๐ (๑ นก.) ๑๒๐ (๓ นก.)	๑๖๐ (๕นก.) ๔๐ (๑ นก.) ๑๒๐ (๓ นก.)	๓๒๐ (๘ นก) ๘๐ (๒ นก.) ๒๔๐ (๖ นก.)
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๒๒๐ (๓ นก.)
ศิลปะ	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๒๒๐ (๓ นก.)
การงานอาชีพ	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๒๒๐ (๓ นก.)
ภาษาต่างประเทศ	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๒๔๐ (๖ นก.)
รวมเวลาเรียน(วิชาพื้นฐาน)	๘๔๐ (๒๑๐นก.)	๘๔๐ (๒๑๐ นก.)	๘๔๐ (๒๑๐ นก.)	๑,๖๕๐ ชั่วโมง (๔๑ นก.)
รายวิชาเพิ่มเติม	ไม่น้อยกว่า ๘๔๐ ชั่วโมง			ไม่น้อยกว่า ๑,๖๐๐ ชั่วโมง
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุมการเรียนรู้และอาชีพ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	๑๒๐ ชั่วโมง	๑๒๐ ชั่วโมง	๑๒๐ ชั่วโมง	๓๖๐ ชั่วโมง
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า ๓๗ หน่วยกิต (๓,๗๔๐ ชั่วโมง)			ไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต (๓,๗๔๐ ชั่วโมง)

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการผันชีวิต "สัปเหร่อ" "มัคคุเทศน์สายสุดท้าย"

ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	การประเมิน	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เวลาเรียน
ดูแลกายสู่ภพใหม่	ว 2.1 ง 1.1 พ 5.1 ส 1.2 ต 1.1	ว 2.1 ม.3/7 ง 1.1 ม.3/1 ง 1.1 ม.3/2 ง 1.1 ม.3/3 พ 5.1 ม.3/1 ส 1.2 ม.3/2 ส 1.2 ม.3/4 ต 1.1 ม.3/2	การดูแลและจัดการศพ เช่น การชำระล้าง แต่งตัว หรือบรรจุโลงความรู้เกี่ยวกับการรักษาศพ (กรณีต้องเก็บรักษาก่อนพิธี) การป้องกันโรคและการดูแลสุขอนามัยส่วนตัว	1. สังเกตการปฏิบัติงาน 2. การทดสอบความรู้ 3. ชิ้นงาน/ภาระงาน	1.คู่มือปฏิบัติการดูแลและการจัดการศพ 2.สมุดคำศัพท์	6 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้บูรณาการผันชีวิต "สัปเหร่อ" "มัคคุเทศน์สายสุดท้าย"

ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	การประเมิน	ภาระงาน/ชิ้นงาน	เวลาเรียน
เพลิงสุดท้ายไล่ใจทุกขั้นตอน	ง 1.1 ว 2.1 ท 2.1	ง 1.1 ม.3/1 ง 1.1 ม.3/2 ง 1.1 ม.3/3 ว 2.1 ม.3/5 ว 2.1 ม.3/8 ท 2.1 ม.3/2 ท 2.1 ม.3/3	การดูแลและบำรุงรักษาเมรุเผาศพ การใช้เตาเผาศพทั้งเตาแบบดั้งเดิมและเตาไฟฟ้า ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานรวมถึงการสื่อสารและให้คำแนะนำแก่ญาติผู้เสียชีวิต ความเข้าใจด้านจิตวิทยาของผู้สูญเสีย การแสดงความเคารพและให้เกียรติผิวายชนม์	1. สังเกตการปฏิบัติงาน 2. การทดสอบความรู้ 3. ชิ้นงาน/ภาระงาน	1. เชียน ชิวประวัติ 2.จำลอง สถานการณ์จัดประชุมเพลิง	6 ชั่วโมง

ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาเรือนจำต้นแบบการศึกษา มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกระดับชั้น รวมทั้งสิ้น 96 คน

1. เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ มีผู้สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การเรียนปัญญากัลป์ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 30 คน โดยกรมราชทัณฑ์ร่วมกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้จัดพิธีมอบวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2568 ณ เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ

2. เรือนจำอำเภอสีคิ้ว มีผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 3 จากศูนย์การเรียนอัลฟอนโซ มาเรียน ระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน ศูนย์การเรียนเซนต์ยอห์นบอสโก อุปถัมภ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 12 คน รวม 24 คน โดยเรือนจำอำเภอสีคิ้วได้มอบวุฒิการศึกษาเรียบร้อยแล้ว เมื่อเดือนพฤษภาคม 2568

3. ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา มีผู้สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การเรียนอัลฟอนโซ มาเรียน ระดับประถมศึกษา จำนวน 23 คน โดยทัณฑสถานหญิงนครราชสีมาได้มอบวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา เรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนพฤษภาคม 2568

4. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี มีผู้สำเร็จการศึกษาจากศูนย์การเรียนสร้างสรรค์การเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15 คน และสำเร็จการศึกษาจากศูนย์การเรียนปัญญากัลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 19 คน โดยกรมราชทัณฑ์ร่วมกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้จัดพิธีมอบวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2568 ณ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี

ทั้งนี้เรือนจำต้นแบบการศึกษาแห่งอื่นๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาและประเมินวัดผลการเรียนของผู้เรียน

พิธีมอบวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา ณ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี

พิธีมอบวุฒิการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา ณ เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ

ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการพัฒนาการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำต้นแบบการศึกษา

กรมราชทัณฑ์ได้จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการพัฒนาการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในเรือนจำต้นแบบการศึกษา ระหว่างวันที่ 18-19 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ นนทบุรี โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของเรือนจำต้นแบบทั้ง 13 แห่ง เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเรือนจำต้นแบบได้รับทราบนโยบายด้านการส่งเสริมการศึกษาของกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ โดยได้เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษามาการบรรยาย ในหัวข้อ “แนวคิดการจัดการศึกษาแบบยืดหยุ่น เพื่อพัฒนาผู้ต้องขังให้มีความรู้คืนสู่สังคม” และการวิเคราะห์ให้ข้อเสนอในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในเรือนจำต้นแบบ มีการทำกิจกรรมกลุ่มนำเสนอการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา และสังเคราะห์รูปแบบการจัดการศึกษาในเรือนจำต้นแบบ ตลอดจนสรุปแผนการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา เป็นต้น

คณะผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์กล่าวมอบนโยบายและบรรยายพิเศษ

นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูล

การอบรมเชิงปฏิบัติการ นักจัดการเรียนรู้ในกระบวนการยุติธรรม

หลักสูตรที่ 1 “เพิ่มขีดความสามารถสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในเรือนจำ”

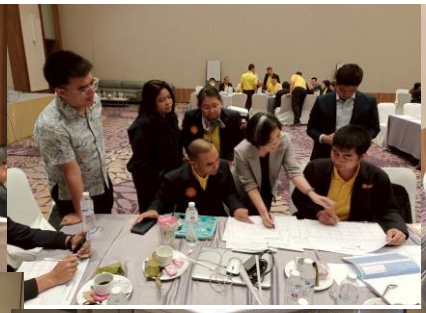

กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการดำเนินงานเรือนจำต้นแบบการศึกษา ได้ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ นักจัดการเรียนรู้ในกระบวนการยุติธรรม หลักสูตรที่ 1 “เพิ่มขีดความสามารถสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในเรือนจำ” เพื่อพัฒนาบุคลากรเรือนจำต้นแบบการศึกษา จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ ผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้อำนวยการส่วน และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง เมื่อวันที่ 21 - 22 เมษายน 2568 ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยผู้เข้ารับการอบรมได้รับองค์ความรู้ และปรับเปลี่ยนมุมมองทัศนคติด้านการจัดการศึกษา ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำและสร้างพลังในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์สะท้อนแนวคิดการเปลี่ยนเรือนจำจากที่พื้นคุมขัง เป็นพื้นที่ฟื้นฟูและพัฒนา

ผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันออกแบบแนวทางการพัฒนาเรือนจำให้เป็นพื้นที่ที่กระตุ้นการพัฒนาการจัดการศึกษา

การอบรมเชิงปฏิบัติการ นักจัดการเรียนรู้ในกระบวนการยุติธรรม

หลักสูตรที่ 2 “นวัตกรรมการเรียนรู้” และหลักสูตรที่ 3 “การเชื่อมโยงบูรณาการ

กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการดำเนินงานเรือนจำต้นแบบการศึกษา ได้ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ นักจัดการเรียนรู้ในกระบวนการยุติธรรม หลักสูตร “นวัตกรรมการเรียนรู้ และ การเชื่อมโยงบูรณาการ” เมื่อวันที่ 25 – 28 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมพัทยา ดิสคอฟเวอรี่ บีช จังหวัดชลบุรี โดยผู้เข้ารับการอบรมได้รับองค์ความรู้ ด้านการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และนวัตกรรมการพัฒนาเรือนจำต้นแบบการศึกษา เพื่อการสร้างแรงจูงใจ และการพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเชื่อมโยงบูรณาการการดำเนินงานด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาผู้ต้องขังอย่างเป็นระบบ

ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิสะท้อนมุมมองเชิงระบบของการเชื่อมโยงบูรณาการ

ผู้เข้ารับการอบรม ร่วมกันออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง

ด้านการพัฒนานิเวศ เรือนจำต้นแบบการศึกษา

การพัฒนานิเวศเรือนจำต้นแบบการศึกษาจะทำ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้โดยไม่ถูกจำกัดอยู่ในพื้นที่การสอนหรือภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว แต่สามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมเชิงกายภาพต่างๆที่มีอยู่ภายในเรือนจำ มาพัฒนาเป็นจุดการเรียนรู้เพื่อสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และมีความหลากหลายต่อผู้เรียนได้โดยตรง

กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำต้นแบบการศึกษา ทั้ง 13 แห่ง เพื่อนำไปพัฒนานิเวศการเรียนรู้ภายในเรือนจำ ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษา เช่น การจัดพื้นที่การเรียนรู้ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

รายละเอียดการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
สนับสนุนการดำเนินงานเรือนจำต้นแบบด้านการศึกษา

ที่	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	จำนวนเงิน (บาท)
๑	เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา	๖๕,๐๐๐
๒	เรือนจำกลางเชียงราย	๖๕,๐๐๐
๓	เรือนจำกลางอุดรธานี	๖๕,๐๐๐
๔	เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ	๖๕,๐๐๐
๕	ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา	๖๕,๐๐๐
๖	ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง	๖๕,๐๐๐
๗	เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	๖๕,๐๐๐
๘	เรือนจำกลางปัตตานี	๖๕,๐๐๐
๙	เรือนจำกลางยะลา	๖๕,๐๐๐
๑๐	เรือนจำกลางเขาบิน	๖๕,๐๐๐
๑๑	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	๖๕,๐๐๐
๑๒	เรือนจำอำเภอสีคิ้ว	๖๕,๐๐๐
๑๓	เรือนจำอำเภอเบตง	๔๔,๕๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (แปดแสนสองหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน)		**๘๒๔,๕๐๐**

ภาพตัวอย่างแผนที่การเรียนรู้ จำนวน 21 จุดการเรียนรู้จากการพัฒนานิเวศเรือนจำทัณฑสถานหญิงชลบุรี

โครงการขับเคลื่อนศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาทักษะอาชีพและยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม และแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังโดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข โดยสังคมให้การยอมรับ ซึ่งจากภารกิจในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง มีกระบวนการสำคัญในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนความประพฤติ ทัศนคติให้เป็นไปตามกรอบแห่งกฎหมายและบรรทัดฐานของสังคม โดยไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ และติดกับดักวงจรเดิม ผ่านการฟื้นฟูและพัฒนาในทุกมิติตั้งแต่ร่างกาย จิตใจ การพัฒนาทักษะอาชีพ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคม ด้วยเหตุนี้จะทำให้ผู้ต้องขังสามารถดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษได้อย่างมีคุณภาพ

ปัจจุบัน กรมราชทัณฑ์มีผู้ต้องขังในความดูแลกว่า 300,000 คน ภายในเรือนจำและทัณฑสถาน 143 แห่ง ทั่วประเทศ โดยผู้ต้องขังส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยแรงงาน (อายุ 18–60 ปี) ไม่น้อยกว่า 100,000 คน ซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ดี การพัฒนาศักยภาพแรงงานผู้ต้องขังยังคงเผชิญข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ ทำให้การจัดการฝึกอบรมวิชาชีพไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมทุกสาขาที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูงในหลายพื้นที่ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างอุตสาหการ ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเครื่องกล และภาคบริการ ตามวารสารสถานการณ์ตลาดแรงงาน ปี 2568 อย่างไรก็ตาม ภายในเรือนจำได้มีการจัดฝึกอบรมวิชาชีพในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งการผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานนับเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะและยกระดับฝีมือแรงงานให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น โดยพบว่ารายได้เฉลี่ยของแรงงานทั่วไปที่ไม่มีการรับรองมาตรฐานฝีมืออยู่ที่ประมาณ 350–400 บาทต่อวัน ในขณะที่แรงงานที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานระดับ 1 ตามที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานแจ้งมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 450–700 บาทต่อวัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการฝึกอบรมและการรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นกลไกสำคัญในการสร้างโอกาสการประกอบอาชีพที่มั่นคง เพิ่มพูนรายได้ และลดแรงจูงใจในการหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ ซึ่งปัจจุบันมีอัตราอยู่ที่ประมาณร้อยละ 10 ภายใน 1 ปี และสูงถึงร้อยละ 30–35 ภายใน 3 ปี การดำเนินการดังกล่าวจึงนับเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยคืนคนดีสู่สังคม และเสริมสร้างกำลังแรงงานคุณภาพ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและลดการกระทำผิดซ้ำ กรมราชทัณฑ์จึงได้ผลักดันนโยบายจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานภายในเรือนจำ โดยบูรณาการความร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรมและมีโอกาสทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรภายในเรือนจำให้สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้ ซึ่งไม่เพียงตอบโจทย์ความต้องการแรงงานคุณภาพในภาคอุตสาหกรรม แต่ยังเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ต้องขังมีทักษะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพสุจริตหลังพ้นโทษ สร้างรายได้ เลี้ยงดูครอบครัว และคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

1. เพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมวิชาชีพตามความพร้อมและความต่อเนื่องของเรือนจำและทัณฑสถานและยกระดับฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง ให้มีคุณภาพ สู่ตลาดแรงงาน

2. เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะอาชีพ การฝึกลักษณะนิสัยในการทำงานให้แก่ผู้ต้องขังให้มีโอกาสในการมีอาชีพ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติด้านช่างไฟฟ้าได้เป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

เรือนจำและทัณฑสถานผู้แทนเขตมีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต เขตละ 1 แห่ง

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

จำนวนเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 10 เขต ที่มีคุณสมบัติตามที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนดได้รับการฝึกอบรมเป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ โดยฝึกอบรมจำนวน 1 รุ่น รุ่นละ 30 คน

แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

1. การบูรณาการความร่วมมือและการกำหนดนโยบาย:
   - กรมราชทัณฑ์ได้ผลักดันนโยบายจัดตั้ง ศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานภายในเรือนจำ โดยบูรณาการความร่วมมือกับ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานประจำจังหวัด
2. การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต:
   - คัดเลือกเรือนจำและทัณฑสถานผู้แทนเขตจำนวน 10 แห่ง เพื่อจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต โดยจัดสรรงบประมาณให้แห่งละ 100,000 บาท
   - เรือนจำและทัณฑสถานผู้แทนเขต ประสานขอความอนุเคราะห์ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานประจำจังหวัด เพื่อปรึกษาหารือแนวทางและตรวจสอบการจัดตั้งศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
3. การส่งเสริมการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง:
   - ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพตามความพร้อมของเรือนจำและทัณฑสถาน
   - จัดให้ผู้ต้องขังมีโอกาส ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ภายในศูนย์ฯ ที่จัดตั้งขึ้น

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

การพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์ให้เป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ (มฝร.):

- จัดการอบรมผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ระดับ 1 ให้กับเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวส. ขึ้นไปในสาขาที่ทดสอบ) จำนวน 1 รุ่น 30 คน (ผู้แทนจาก 10 เขต)
- การจัดอบรมได้รับความอนุเคราะห์สถานที่ฝึกอบรมและวิทยากรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

สถานที่ดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

เรือนจำและทัณฑสถานตัวแทนเขต จำนวน 10 เขต

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถานผู้แทนเขต แห่งละ 100,000 บาท รวมเป็น 1,000,000 บาท

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ จำนวน 490,300 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถานผู้แทนเขต แห่งละ 100,000 บาท รวมเป็น 1,000,000 บาท

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ จำนวน 329,074 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

กรมราชทัณฑ์ได้มีนโยบายสำคัญในการพัฒนาทักษะอาชีพและยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานผู้ต้องขังให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในการผลักดันการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประเขตภายในเรือนจำเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรมและมีโอกาสทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติอย่างทั่วถึง สามารถตอบโจทย์ความต้องการแรงงานคุณภาพในภาคอุตสาหกรรม แต่ยังเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ต้องขังมีทักษะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพสุจริตหลังพ้นโทษ สร้างรายได้ เลี้ยงดูครอบครัว และคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้มีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต จำนวน 10 แห่ง ดังนี้

เขต	เรือนจำและทัณฑสถาน	สาขา
1	เรือนจำกลางสมุทรปราการ	สาขาช่างสีเครื่องเรือน
2	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	สาขาพนักงานนวดไทย
3	เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ	1. สาขาช่างแต่งผมบุรุษ 2. สาขาช่างสีอาคาร
4	เรือนจำกลางขอนแก่น	1. สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร 2. สาขาช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ
5	เรือนจำกลางเชียงใหม่	สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร
6	ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก	1. สาขาพนักงานนวดไทย 2. สาขาผู้ประกอบอาหารไทย
7	เรือนจำกลางนครปฐม	1. สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร 2. สาขาช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ 3. สาขาผู้ประกอบอาหารไทย
8	เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี	สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร
9	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร
10	ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง	สาขาช่างเย็บ

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

กรมราชทัณฑ์ร่วมกับกองพัฒนามาตรฐานและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในการจัดการอบรมสาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ระดับ 1 ให้กับเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ เพื่อเป็น มฝร. ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ารับการอบรมเป็น มฝร. จะต้องมีวุฒิการศึกษาในสาขาที่จะเป็นผู้ทดสอบ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 30 คน/รุ่น โดยเป็นเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด (ผู้แทน) จากเรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 10 เขต ระหว่างวันที่ 30 กรกฎาคม - 1 สิงหาคม 2568 ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร(ถ้ามี)

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต เรือนจำและทัณฑสถานได้ประสานขอความอนุเคราะห์สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานประจำจังหวัดเพื่อปรึกษา หารือแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานภายในเรือนจำ และการตรวจสอบเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนด

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

การอบรมผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ระดับ 1 โดยกรมราชทัณฑ์เป็นผู้จัดกการอบรมผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและได้รับความอนุเคราะห์จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในการจัดสถานที่ในการฝึกอบรมและจัดหาวิทยากรผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้ความรู้เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่เข้ารับการอบรมตลอดหลักสูตรการฝึกอบรม ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน 3 ชลบุรี

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

1. ผู้ต้องขังได้รับการอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานอย่างทั่วถึงสามารถยระดับฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง ให้มีคุณภาพ สู่ตลาดแรงงาน

2. ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้สร้างงาน สร้างอาชีพ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ภายหลังพ้นโทษ

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่เข้ารับการอบรมสามารถเป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติประจำศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขตได้

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

ปัญหาและอุปสรรค

1. การจัดฝึกอบรมที่ไม่ครอบคลุม: ข้อจำกัดดังกล่าวส่งผลให้การจัดการฝึกอบรมวิชาชีพ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุม ทุกสาขาที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูงในหลายพื้นที่ (เช่น ช่างก่อสร้าง, ช่างอุตสาหการ, ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, ช่างเครื่องกล, และภาคบริการ)

2. ขาดแคลนงบประมาณในการขนย้ายผู้ต้องเพื่อเข้ารับการอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานกับศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. การบูรณาการกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน: การร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในการผลักดันการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฯ และการพัฒนาบุคลากร 2. การยกระดับฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง: ผู้ต้องขังได้รับการอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานอย่างทั่วถึง จนสามารถยกระดับฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับสู่ตลาดแรงงานได้

3. การลดการกระทำผิดซ้ำ: การสร้างโอกาสให้ผู้ต้องขังมีอาชีพสุจริต มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวภายหลังพ้นโทษ ซึ่งเป็นการลดแรงจูงใจในการหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ

กิจกรรมที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร: การพัฒนาศักยภาพแรงงานผู้ต้องขังยังคงเผชิญข้อจำกัดด้าน งบประมาณและบุคลากร ที่มีความรู้และประสบการณ์

เงื่อนไขความสำเร็จ

1. การบูรณาการกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน: การร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานในการผลักดันการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฯ และการพัฒนาบุคลากร

2. การมีผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำศูนย์: เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ที่เข้ารับการอบรมสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติประจำศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานภายในเรือนจำของแต่ละเขตให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สะดวกต่อการขนย้ายผู้ต้องขังและสามารถเข้ารับการอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read for Release)

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ มีบทบาทหน้าที่ในการฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำผิด ให้กลับตนเป็นคนดี และมีคุณภาพพร้อมกลับคืนสู่สังคม ทั้งการจัดการศึกษา พัฒนาจิตใจ ทักษะอาชีพ ตลอดจนการส่งเสริมการอ่านหนังสือ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง ที่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ เปิดมุมมอง และปรับทัศนคติจากการอ่าน นอกจากนั้น ในงานราชทัณฑ์หลายประเทศทั่วโลก นำนวัตกรรมการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษมาใช้ในกระบวนการพัฒนาผู้ต้องขังและช่วยแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ให้มีมาตรการสร้างแรงจูงใจจากการอ่านเชื่อมโยงกับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษ ผ่านกระบวนการสะสมวันลดโทษจากการอ่านหนังสือ เช่น ประเทศบราซิล ประเทศอิตาลี และประเทศโบลิเวีย เป็นต้น แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้ต้องขังอ่านหนังสือมากขึ้น เพื่อแสวงหาความรู้และทักษะต่าง ๆ และยังช่วยลดปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ โดยกำหนดไว้ว่า การอ่านหนังสือ 1 เล่ม สามารถลดโทษได้ 4 วัน หนังสือแต่ละเล่ม ผู้ต้องขังจะมีเวลาอ่าน 4 สัปดาห์ ตลอดระยะเวลา 1 ปี สามารถอ่านได้ถึง 12 เล่ม สำหรับการลดโทษรวมไม่เกิน 48 วันต่อปี และจะต้องมีกระบวนการสรุปความคิดรวบยอดและมีกิจกรรมที่ต่อเนื่องจากการอ่านเพื่อให้เห็นถึงการพัฒนาในแนวคิดที่ได้จากการอ่าน กรมราชทัณฑ์ จึงเห็นชอบนำแนวทางการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษซึ่งเป็นประโยชน์ต่อภารกิจการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทในการส่งเสริมการอ่านในผู้ต้องขังและจูงใจให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ ทักษะการประกอบอาชีพ สามารถใช้ชีวิตโดยปกติสุขภายหลังพ้นโทษ และไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ

1. ผู้ต้องขังที่เข้าโครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ ได้รับการเลื่อนชั้น

2. ผู้ต้องขังได้รับความรู้ มีทักษะมีวิชาชีพติดตัว กลับตนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

3. ผู้ต้องขังมีอุปนิสัยรักการอ่าน มีทัศนคติที่ดีต่อการแสวงหาความรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและกลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

8. แนวทางการดำเนินงาน

1.เรือนจำและทัณฑสถาน นำร่องสำรวจกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการจากบัญชีรายชื่อผู้ต้องขังที่เข้าเกณฑ์การเลื่อนชั้นและสำรวจความประสงค์จากผู้ต้องขังจำนวน ดังกล่าว

2. กรมราชทัณฑ์ แจ้งหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการและแนวทาง การวัดและประเมินผลไปยังเรือนจำและทัณฑสถานนำร่อง

3. ประชุมรับทราบแนวทางการอ่านหนังสือประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้น

4. เรือนจำและทัณฑสถาน นำร่องแต่งตั้งคณะกรรมการและอาสาสมัครระดับเรือนจำ เพื่อดำเนินกิจกรรมการอ่านรวมถึงการวัดและประเมินผลการอ่าน

5. จัดอบรมคณะกรรมการและอาสาสมัครระดับเรือนจำ

6. เรือนจำและทัณฑสถานนำร่องดำเนินการตามแนวทางการอ่านหนังสือ

7. คณะกรรมการและอาสาสมัครระดับเรือนจำวัดและประเมินผลการอ่าน

8. เรือนจำและทัณฑสถาน นำร่องออกใบรับรอง/ใบประกาศสำหรับผู้ต้องขังนำไปใช้ประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้นรอบเมษายน รอบมิถุนายนรอบสิงหาคม 2568

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำและทัณฑสถานนำร่อง จำนวน 21 แห่ง

งบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 300,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์จัดสรรเงินงบประมาณสำหรับเป็นค่าจัดซื้อหนังสือ ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานนำร่อง รวมเป็น จำนวนเงินทั้งสิ้น 274,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

(1) กรมราชทัณฑ์ ได้จัดกิจกรรม Kick off โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read for Release) วันพฤหัสบดีที่ 3 เมษายน 2568 เวลา 13.00 น. โดยได้รับเกียรติจาก พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ณ ขณะนั้น เป็นประธานในพิธีเปิดกิจกรรม พร้อมด้วยคณะผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม คู่สมรสคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการฯ อ่านหนังสือลดวันต้องโทษ มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก สำนักพิมพ์มติชน บริษัท วิริยะประกันภัย รวมถึงบุคคลและหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการเข้าร่วมกิจกรรม ณ ลานสานฝัน สถาบันอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 (Dazzle Zone) ถนนราชดำริ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

(2) กรมราชทัณฑ์ จับมือมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บริษัท สตาร์บัคส์ ประเทศไทย จัดการเสวนาในหัวข้อ “อ่านเลื่อนชั้น...ลดวันต้องโทษ” เมื่อวันศุกร์ที่ 27 มิถุนายน 2568 มีผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ ดร.วริศรา ศิริสุทธิเดช ผู้อำนวยการกองพัฒนาพฤตินิสัย คุณเกรียงศักดิ์ หรรษาเวก กรรมการผู้จัดการศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป กรรมการผู้จัดการมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก คุณอริย์ธัช วรโรจน์เจริญเดช หรือเบนซ์ เรสซิ่ง และ ดร.สริยา อัศวเลิศพานิช เป็นผู้ดำเนินการเสวนา ณ สยามสเคป (SIAMSCAPE CHULABOOK FAIR ครั้งที่ 2 โดยได้มีการกล่าวถึงความเป็นมาของ โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ หลักเกณฑ์การอ่านหนังสือเลื่อนชั้น การมีส่วนร่วมของมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก ศูนย์หนังสือจุฬาฯ และ บริษัท Starbucksฯ รวมถึงเชิญชวนผู้ที่สนใจร่วมบริจาคหนังสือที่ศูนย์หนังสือจุฬาฯ และ Starbucks ทุกสาขา เพื่อสนับสนุนโครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ

(3) การสนับสนุนโครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read for Release) จากหน่วยงานภายนอก/หน่วยงานเครือข่าย ดังนี้ **รายชื่อผู้ร่วมบริจาคหนังสือ สำหรับสนับสนุนการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น**

คณะกรรมการคณะคู่สมรสคณะรัฐมนตรี	สำนักพิมพ์มติชน
พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง พร้อมบุตรชาย คุณณัฐวัฒน์ สอดส่อง	สำนักพิมพ์ประภาคาร
องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	สถาบันไทยปัญญ์สุข
มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก	บริษัท แปลน ฟอร์ คิดส์
บริษัท พาส เอ็ดดูเคชั่น จำกัด	บริษัท บุ๊ค ไทม์ จำกัด
บริษัท ซิลค์เวอร์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	บริษัท วิริยะธุรกิจ จำกัด
นางสาวสุจิตร สุวภาพ ผู้เชี่ยวชาญจากสมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ	มูลนิธิทรูอาสา
ห้องสมุดประชาชน /ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย /วัด	

(4) กรมราชทัณฑ์จัดสรรเงินงบประมาณสำหรับเป็นค่าจัดซื้อหนังสือ ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานนำร่อง รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 274,000 บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นสี่พันบาทถ้วน) และจากรายงานการใช้จ่ายงบประมาณของเรือนจำและทัณฑสถาน พบว่า ได้จัดซื้อหนังสือทั้งหมด รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,218 เล่ม (เป็นหนังสือประเภทบังคับจำนวน 1,141 เล่ม /หนังสือประเภทเสรี จำนวน 77 เล่ม)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี)

การสนับสนุนโครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read for Release) จากหน่วยงานภายนอก/หน่วยงานเครือข่าย ดังนี้

รายชื่อผู้ร่วมบริจาคหนังสือ สำหรับสนับสนุนการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น

คณะกรรมการคณะคู่สมรสคณะรัฐมนตรี	สำนักพิมพ์มติชน
พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง พร้อมบุตรชาย คุณณัฐวัฒน์ สอดส่อง	สำนักพิมพ์ประภาคาร
องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	สถาบันไทยปัญญ์สุข
มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก	บริษัท แปลน ฟอร์ คิดส์
บริษัท พาส เอ็ดดูเคชั่น จำกัด	บริษัท บุ๊ค ไทม์ จำกัด
บริษัท ซิลค์เวอร์ม อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	บริษัท วิริยะธุรกิจ จำกัด
นางสาวสุจิตร สุวภาพ ผู้เชี่ยวชาญจากสมาคม ห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ	มูลนิธิทรูอาสา
ห้องสมุดประชาชน /ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย /วัด	

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการดำเนินงาน การอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พบว่า จากรอบการเลื่อนชั้น จำนวน 3 รอบ มีผู้ต้องขังที่เข้าร่วมการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น จำนวนทั้งสิ้น 2,251 คน และมีผู้ต้องขังที่ผ่านการประเมินจากการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น จำนวน 1,983 คน (คิดเป็นร้อยละ 88.09) ดังนี้

รอบการเลื่อนชั้น	**ผู้ต้องขังที่เข้าร่วม (คน)**	**ผู้ต้องขังที่ผ่านการประเมิน (คน)**	**คิดเป็นร้อยละ**
เดือนเมษายน 2568	1,059	970	91.60
เดือนมิถุนายน 2568	790	663	83.92
เดือนสิงหาคม 2568	402	350	87.06
รวมทั้งสิ้น	**2,251**	**1,983**	**88.09**

ปัญหาอุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

การลดวันต้องโทษ ในปัจจุบัน ยังไม่มีข้อกฎหมายที่ระบุถึงสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขังที่เข้ารับการศึกษาให้ได้รับการลดวันต้องโทษ ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 โดยกองกฎหมายมีการจัดประชุมคณะทำงานทบทวนหรือแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎหมายลำดับรอง โดยจากการประชุมสรุปความได้ดังนี้ ส่วนที่ 3 ประโยชน์ของผู้ต้องขัง มาตรา 52 (ลดวันต้องโทษ) เสนอเพิ่มอนุ 9 เพื่อให้ผู้ต้องขังที่อ่านหนังสือหรือมีความก้าวหน้าในการศึกษาอบรมได้เพิ่มวันลดต้องโทษจำคุก (รายละเอียดให้ระบุกฎกระทรวง)

โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ
READ FOR RELEASE

โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ
READ FOR RELEASE

สำนักพิมพ์มติชน

เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
Bangkok Remand Prison
มิติที่ 5

8มิติ²
ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
ทัณฑสถานหญิงชลบุรีร่วมกับมหาวิทยาลัยบูรพา
ประเมินผลการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น
รอบเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ ประเภทหนังสือบังคับ
โดยใช้แบบการสัมภาษณ์ ตามกรมราชทัณฑ์กำหนด
โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ
การอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น

8มิติ²
การจัดการประเมินผลการอ่านหนังสือประกอบการเลื่อนชั้น
โครงการอ่านหนังสือลดวันต้องโทษ (Read For Release)
VISION

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (หลักสูตร 5 เดือน)
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทรงมีพระดำริให้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ พึ่งตนเองได้ และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยเริ่มดำเนินการในเรือนจำชั่วคราว 4 แห่งได้แก่ เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท ต่อมาได้ขยายผลโครงการไปยังเรือนจำชั่วคราวอีก 2 แห่ง ได้แก่ เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์ และเรือนจำชั่วคราวเหรียงห้อง สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ขยายโครงการเพิ่มอีก 4 แห่ง ได้แก่ เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี เรือนจำชั่วคราวเขาหมาก สังกัดเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำชั่วคราวนาโสก สังกัดเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร และทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี และปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้ขยายเพิ่มอีก 1 แห่ง คือ ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งสิ้น 11 แห่ง

กองพัฒนาพฤตินิสัยเล็งเห็นประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยการรู้จักพึ่งตนเอง ความพอประมาณ พอมีพอกิน พอมีพอใช้ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผนตัดสินใจ กระทำในสิ่งที่ควรจะเป็นเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผู้ต้องขังในเรือนจำ 11 แห่ง แห่งละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 1,100 คน

แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดทำโครงการเสนอกรมราชทัณฑ์พิจารณาอนุมัติ
2. ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
3. ดำเนินงานจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานเป้าหมาย
4. ประสานกองคลังในการโอนเงินงบประมาณให้หน่วยงานเป้าหมาย
5. หน่วยงานเป้าหมายดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้
6. ติดตามผลการดำเนินงานในการจัดฝึกอบรม
7. สรุปประเมินและรายงานผลการฝึกอบรม

สถานที่ดำเนินงาน

1. เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด
2. เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย
3. เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
4. เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท
5. เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์
6. เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี
7. เรือนจำชั่วคราวเขาหมาก สังกัดเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
8. เรือนจำชั่วคราวเหรียงห้อง สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง
9. เรือนจำชั่วคราวนาโสก สังกัดเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
10. ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี
11. ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ของกองพัฒนาพฤตินิสัย โครงการฝึกอบรมผู้ต้องขังภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริฯ วงเงินทั้งสิ้น 457,800 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ,สำนักงานประมง ,กรมหม่อนไหม,ศูนย์วิจัยพืชสวน ,ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร ,สำนักงานคุมประพฤติ ,สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ,สำนักงานจัดหางานจังหวัด ,สำนักงานยุติธรรมจังหวัด ,สำนักงานแรงงานจังหวัด ,สำนักงานสาธารณสุข ,บริษัท เนสเล่ (ไทย) จำกัด ,ครู ,อาจารย์ และการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ,และวิทยาลัยสงฆ์

สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม ทั้งสิ้น 1,071 คน

ที่	เรือนจำและทัณฑสถาน		รุ่น 17/2567	
			อบรม (คน)	ผ่าน (คน)
1	เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ	สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด	100	99
2	เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง	สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย	100	99
3	เรือนจำชั่วคราวแคน้อย	สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์	100	100
4	เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง	สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท	102	91
5	เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน	สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์	100	93
6	เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง	สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี	100	96
7	เรือนจำชั่วคราวเขาหมาก	สังกัดเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช	100	97
8	เรือนจำชั่วคราวเหรียงห้อง	สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง	104	104
9	เรือนจำชั่วคราวนาโสก	สังกัดเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร	101	98
10	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา	จังหวัดจันทบุรี	100	96
11	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก	จังหวัดนครราชสีมา	104	98
	รวม		**1,111**	**1,071**

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นศูนย์อบรมผู้ต้องขังหญิงเพียงแห่งเดียว สามารถรองรับผู้ต้องขังที่จะเข้าอบรมโครงการกำลังใจฯ ได้ไม่เกิน 120 คน แต่มีผู้ต้องขังหญิงที่สมัครใจเข้าอบรมเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรเพิ่มศูนย์อบรมโครงการกำลังใจฯ อีก 1 – 2 แห่ง ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจความพร้อมของเรือนจำและทัณฑสถานที่เหมาะสม

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำและทัณฑสถาน

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจในการควบคุม และแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ให้สามารถกลับตนเป็นคนดีของสังคม ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ โดยมีกลไกในการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุนและขับเคลื่อนหลากหลายมิติ ทั้งการให้องค์ความรู้ ปรับทัศนคติที่ดี การสร้างวินัย ความรับผิดชอบ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมด้านจิตใจ ปรับปรุงแก้ไข ฟื้นฟูตามลักษณะของแต่ละบุคคล รวมถึงการสร้างโอกาสในการฝึกอบรมอาชีพที่เหมาะสม เกิดทักษะความชำนาญ และสามารถนำความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำรงชีวิตภายหลังพ้นโทษ พึ่งตนเองได้ และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

กองพัฒนาพฤตินิสัย เล็งเห็นประโยชน์ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำไปพัฒนาในด้านต่างๆ ให้กับผู้ต้องขัง อีกทั้งเพื่อให้เรือนจำชั่วคราว/ทัณฑสถานเปิด ได้บริหารจัดการพื้นที่และตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาผู้ต้องขัง ให้มีทักษะ ความรู้ความชำนาญได้มาตรฐานและเกิดความต่อเนื่องยั่งยืน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้จัดทำโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ของเรือนจำและทัณฑสถาน และสนับสนุน ส่งเสริมการอบรมผู้ต้องขังตามรูปแบบโครงการกำลังใจในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เรือนจำและทัณฑสถานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา 11 แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติโครงการ
2. ดำเนินการตามแผนการดำเนินการ
3. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ตามปฏิทินที่กำหนด
4. วิเคราะห์ สรุปผลการประเมินและตัดสิน
5. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผู้บริหาร

9. สถานที่ดำเนินงาน

1. เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ	สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด
2. เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง	สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย
3. เรือนจำชั่วคราวแคน้อย	สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
4. เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง	สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท
5. เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน	สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์
6. เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง	สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี
7. เรือนจำชั่วคราวเขาหมาก	สังกัดเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
8. เรือนจำชั่วคราวเหรียงห้อง	สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง

9. เรือนจำชั่วคราวนาโสก สังกัดเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
10. ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี
11. ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ของกองพัฒนาพฤตินิสัย วงเงินทั้งสิ้น 178,300 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
- กองทัณฑปฏิบัติ/กองยุทธศาสตร์และแผนงาน/กองทัณฑปฏิบัติ

สรุปผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำและทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้ลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเรือนจำและทัณฑสถาน ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริฯ 11 แห่ง ระหว่างเดือนมิถุนายน – กันยายน 2568 เป็นการลงพื้นที่เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ฯ ตามหลักเกณฑ์วิธีการประเมินผลศูนย์เรียนรู้ฯ โดยดำเนินการดังนี้

1. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ฯ ตามแบบประเมิน (70 คะแนน)
2. วีดิทัศน์ การนำเสนอเรือนจำและ ทัณฑสถาน สรุปผลการดำเนินงาน และการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านต่างๆ การส่งเสริมให้เป็นเรือนจำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Prison) (20 คะแนน)
3. การนำเสนอผลงานนวัตกรรมที่ส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม 1 โครงงาน (10 คะแนน)

รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน สามารถสรุปผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานฯ ได้ ดังนี้

เรือนจำและทัณฑสถาน ที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น 3 อันดับแรก ได้รับโล่และใบประกาศเกียรติคุณ

อันดับ 1 เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท
อันดับ 2 เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
อันดับ 3 เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี

เรือนจำและทัณฑสถาน ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ

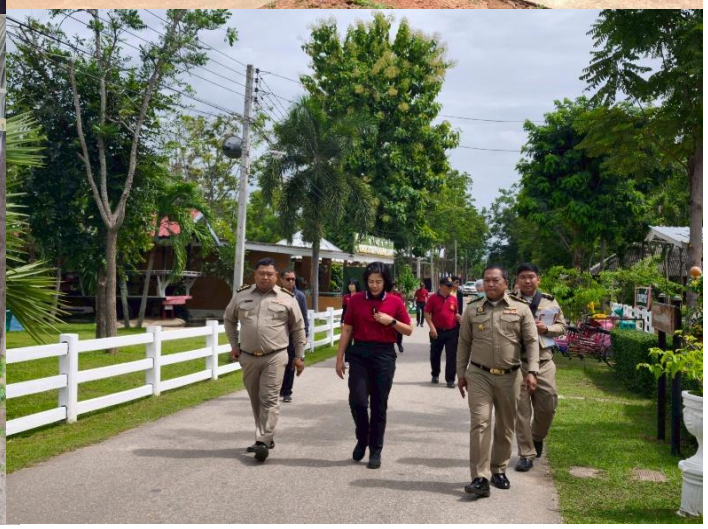
1. ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา
2. เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด
3. เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์
4. เรือนจำชั่วคราวเขาหมาก สังกัดเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
5. เรือนจำชั่วคราวเหรียงห้อง สังกัดเรือนจำจังหวัดตรัง
6. เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย
7. ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี
8. เรือนจำชั่วคราวนาโสก สังกัดเรือนจำจังหวัดมุกดาหาร

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงมีการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด และได้รับการพัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำท่องเที่ยวภายใต้กิจกรรม “Unseen In Prison”

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กระทรวงยุติธรรม มีนโยบายในการพัฒนาพื้นที่เรือนจำและทัณฑสถานให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมและให้โอกาสผู้ต้องขังได้ฝึกทักษะและสามารถต่อยอดเป็นอาชีพหลังพ้นโทษ ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน กรมราชทัณฑ์ โดยกองพัฒนาพฤตินิสัยได้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว โดยได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้เรือนจำและทัณฑสถาน ใช้พื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและดำเนินการให้ความรู้และฝึกทักษะความชำนาญให้แก่ผู้ต้องขัง ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเกษตร เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานเรือนจำท่องเที่ยวเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์ให้เกิดการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการบริการสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่มาจากผลงานการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ปัจจุบันมีเรือนจำท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 23 แห่ง ประกอบด้วย

1. เรือนจำท่องเที่ยว 5 แห่งแรก (เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2563) จำนวน 5 แห่ง ดังนี้
   1) เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง
   2) ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง
   3) เรือนจำชั่วคราวเขาบิน สังกัดเรือนจำกลางราชบุรี
   4) ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา
   5) เรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด
2. เรือนจำท่องเที่ยวประจำเขต 1 – 9 (1 เขต 1 เรือนจำท่องเที่ยว ยกเว้น เขต 10 เนื่องจากเป็นเรือนจำและทัณฑสถานที่ควบคุมนักโทษที่มีกำหนดโทษสูง เน้นการควบคุมไม่เหมาะสมเป็นเรือนจำท่องเที่ยว) ดังนี้
   เขต 1 เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง สังกัดเรือนจำจังหวัดชัยนาท
   เขต 2 ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา จังหวัดจันทบุรี
   เขต 3 เรือนจำชั่วคราวโคกตาบัน สังกัดเรือนจำกลางสุรินทร์
   เขต 4 เรือนจำกลางนครพนม จังหวัดนครพนม
   เขต 5 เรือนจำชั่วคราวหนองกระทิง สังกัดเรือนจำกลางลำปาง
   เขต 6 เรือนจำชั่วคราวคลองโพธิ์ สังกัดเรือนจำกลางนครสวรรค์
   เขต 7 เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง สังกัดเรือนจำกลางเพชรบุรี
   เขต 8 เรือนจำชั่วคราวเขาบางริ้น สังกัดเรือนจำจังหวัดระนอง
   เขต 9 ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา จังหวัดสงขลา
3. เรือนจำท่องเที่ยว เปิดปีงบประมาณ พ.ศ.2566 จำนวน 5 แห่ง ได้แก่
   1) เรือนจำชั่วคราวทุ่งพลงใต้ สังกัดเรือนจำจังหวัดจันทบุรี
   2) เรือนจำชั่วคราวดอยฮาง สังกัดเรือนจำกลางเชียงราย
   3) เรือนจำชั่วคราวหนองเรียง สังกัดเรือนจำอำเภอสวรรคโลก
   4) เรือนจำชั่วคราวเฟื่องฟ้า สังกัดทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
   5) ทัณฑสถานเปิดบ้านนาวง จังหวัดพัทลุง

4. เรือนจำท่องเที่ยว เปิดปีงบประมาณ พ.ศ.2567 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่
    1) เรือนจำชั่วคราวบ้านห้วยเตย สังกัดเรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู
    2) เรือนจำชั่วคราวแม่ระกา สังกัดเรือนจำกลางกำแพงเพชร
    3) เรือนจำชั่วคราวบ้านกระโสม สังกัดเรือนจำจังหวัดพังงา
5. เรือนจำท่องเที่ยว เปิดปีงบประมาณ พ.ศ.2568 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่
    1) เรือนจำชั่วคราวโคกคำม่วง สังกัดเรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อธิบดีกรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้กองพัฒนาพฤตินิสัยจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำท่องเที่ยวสู่สังคมภายนอก โดยการนำคณะผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ รวมทั้ง เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเยี่ยมชมการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำท่องเที่ยว ภายใต้กิจกรรม “Unseen In Prison” ณ เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง ในวันที่ 10 มีนาคม 2568

ดังนั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเรือนจำท่องเที่ยวและรองรับการเยี่ยมชมจากคณะผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำท่องเที่ยวภายใต้กิจกรรม “Unseen In Prison”

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน แขกผู้มีเกียรติในพื้นที่ จำนวน 200 คน

แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติโครงการ
2. ดำเนินการตามแผนการดำเนินการ
3. ประเมินศูนย์เรียนรู้ตามปฏิทินที่กำหนด
4. วิเคราะห์ สรุปผลการประเมินและตัดสิน
5. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผู้บริหาร

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง

งบประมาณในการดำเนินงาน

ใช้เงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย (ร้อยละ 40) ตามภารกิจกรมราชทัณฑ์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการ 349,921 บาท (สามแสนสี่หมื่นเก้าพันเก้าร้อยยี่สิบเอ็ดบาทถ้วน)

สรุปผลการดำเนินงาน

วันจันทร์ที่ 10 มีนาคม 2568 กรมราชทัณฑ์ จัดกิจกรรม “Unseen In Prison ตามรอยเรือนจำท่องเที่ยว @ เรือนจำกลางระยอง” เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของเรือนจำท่องเที่ยวในด้านการพัฒนาพฤตินิสัย สร้างการรับรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคมให้เกิดการยอมรับ เกิดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ให้โอกาสผู้ต้องราชทัณฑ์ ตามนโยบายของท่านพันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้แก้ไขและลดผู้กระทำผิดซ้ำ ภายในงานได้รับเกียรติจาก นายกูเฮง ยาวอหะซัน เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วย นางจิรภา สินธุนาวา รองปลัดกระทรวงยุติธรรม หัวหน้ากลุ่มภารกิจ ด้านพัฒนาพฤตินิสัย นายโกมล พรมเพ็ง รองปลัดกระทรวงยุติธรรม หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านอำนวยความยุติธรรม ผู้บัญชาการเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 2 ตลอดจนภาคีเครือข่าย และผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมฯ

กิจกรรมนี้มีเป้าหมายเพื่อ เปลี่ยนมุมมองของสังคมต่อผู้ต้องขัง ให้เกิดการยอมรับ และสร้างวัฒนธรรมแห่งโอกาส โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน หน่วยงานรัฐ และเอกชน เข้าเยี่ยมชมเรือนจำท่องเที่ยว ซึ่งได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกอาชีพของผู้ต้องขัง โดยในปีนี้กรมราชทัณฑ์ได้เปิดพื้นที่เรือนจำท่องเที่ยว 4 แห่ง ได้แก่

1. เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว (เรือนจำกลางระยอง)
2. เรือนจำชั่วคราวเขากลิ้ง (เรือนจำกลางเพชรบุรี)
3. เรือนจำชั่วคราวเขาบิน (เรือนจำกลางราชบุรี)
4. เรือนจำชั่วคราวเขาพลอง (เรือนจำจังหวัดชัยนาท)

สำหรับกิจกรรมในครั้งนี้ นอกจากการเยี่ยมชม Super Maximum Security แดนความมั่นคงสูงสุดของเรือนจำกลางระยอง แล้ว ยังมีการจัดแสดงผลงานฝึกอาชีพของผู้ต้องขัง อาทิ นิทรรศการศิลปะ "Art Gallery to be Creative" งานวาดภาพ งานปั้นจากผงขี้เลื่อย งานปั้นน้ำตาล และการปลูกแคคตัส รวมถึงการฝึกอาชีพของผู้ต้องขังหญิง เช่น การทำเบเกอรี่ ช่างเสริมสวย และนวดแผนไทยขณะเดียวกันที่ เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว ได้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อชุมชน เช่น การปั่นจักรยานชมเส้นทางธรรมชาติ ไหว้พระหลวงพ่อโต เก็บผลผลิตผักปลอดสารพิษ เยี่ยมชมตลาดนัด "เรือนจำชุมชน ผลผลิตคนดี" ขี่กระบือ แช่เท้าสมุนไพร และนวดแผนไทย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกซื้อสินค้าจากฝีมือผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์มุ่งมั่นพัฒนา เรือนจำท่องเที่ยว ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ผ่านการส่งเสริมการฝึกวิชาชีพในด้าน การท่องเที่ยวและการเกษตร เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ ช่วยลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ และเป็นการส่งคืนบุคคลที่มีคุณภาพกลับสู่สังคม

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เรือนจำท่องเที่ยวมีความพร้อมด้านการจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในเรือนจำท่องเที่ยวภายใต้กิจกรรม “Unseen In Prison”
2. บุคคลภายนอกได้รับทราบถึงการดำเนินงานด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังมีทัศนคติที่ดีต่อกรมราชทัณฑ์และผู้ต้องขังได้รับการยอมรับจากสังคม

UNSEEN
IN PRISONS
ตามรอยเรือนจำท่องเที่ยว
เรือนจำกลางระยอง

HAND MADE DRAWING
DEVELOPMENT RAYON
OCCUPATION

ฝ่ายการศึกษา

UNSEEN
IN PRISONS
ตามรอยเรือนจำท่องเที่ยว
เส้นทางขี่จักรยานท่องเที่ยว
สนามเรือนจำชิวคราวเขาไม้แก้ว
START
FINISH

UNSEEN
IN PRISONS
ตามรอยเรือนจำท่องเที่ยว

โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม

โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการจัดเตรียมต้นไม้เพื่อส่งออกไปจำหน่าย ณ ประเทศซาอุดิอาระเบียและกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง โครงการฝึกวิชาชีพการปลูกพริกสายพันธุ์ดี เพื่อการส่งออกและโครงการฝึกอาชีพการปลูกพืชด้วยเทคโนโลยี PFALระหว่างกรมราชทัณฑ์ บริษัท ASEAN FARM จำกัด บริษัท เฟรนด์ร็อก จำกัด และบริษัท สยามเรย์ อินเตอร์เทรด จำกัด

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ด้วยเมื่อวันพุธที่ 4 ธันวาคม 2567 กรมราชทัณฑ์ได้ร่วมหารือกับ ดร.ณรงค์ วงศ์แดง ประธานกรรมการบริษัท Advance Energy Solution Co., Ltd นายเจริญ เงินจันทร์ ประธานกรรมการ บริษัท Siam Ray Intertrade ณ ห้องรับรองกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2 โดยผู้แทนทั้ง 2 บริษัท แจ้งว่า ประเทศซาอุดิอาระเบีย มีความต้องการต้นไม้เป็นจำนวนมาก ทั้งไม้ยืนต้น ไม้ในร่ม ไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อปรับภูมิทัศน์ ในพื้นที่ขนาดใหญ่ ระยะทางยาวประมาณ 4 กิโลเมตร จากการประมาณการคาดว่าความต้องการต้นไม้ปลูกเพื่อการจัดสวนและตกแต่งบริเวณจำนวนมากกว่า 10 ล้านต้น ซึ่งบางส่วนบริษัทเป็นผู้ดำเนินการรับออกแบบและจัดสวนดังกล่าว โดยได้เล็งเห็นว่าการปลูกต้นไม้เพื่อการส่งออกจะสามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ผู้ต้องขังได้ โดยในเบื้องต้นบริษัทมีความต้องการต้นไม้จำนวน 38 สายพันธุ์ ประกอบด้วย ประเภทไม้ยืนต้น เช่น ต้นหูกระจง ต้นล่ำซำ ต้นประดู่ ต้นสะเดา ต้นชมพูพันธุ์ทิพย์ ต้นลีลาวดี ต้นกันเกรา ฯลฯ รวมทั้ง ไม้สำหรับปลูกประดับในร่มและในอาคาร ซึ่งจะใช้เวลาเพาะปลูกสั้น สามารถสร้างผลตอบแทนได้เร็วกว่าไม้ยืนต้น รวมทั้งได้แนะนำการปลูกต้นพริกและพืชอื่นๆ ในระบบโรงเรือนปิด (Smart farm) ซึ่งจากการหารือได้กำหนดแนวทางที่จะดำเนินการร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์และบริษัทฯ จนได้ข้อสรุปและนำมาสู่การจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจความร่วมมือในครั้งนี้ โดยบริษัทมีความเห็นว่า จะนำร่องการ ดำเนินการ ณ ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก โดยปลูกต้นไม้ในพื้นที่ จำนวน 200 ไร่ ปลูกพริก จำนวน 100 ไร่

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

จัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการจัดเตรียมต้นไม้เพื่อส่งออกไปจำหน่าย ณ ประเทศซาอุดิอาระเบียและกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง โครงการฝึกวิชาชีพการปลูกพริกสายพันธุ์ดี เพื่อการส่งออกและโครงการฝึกอาชีพการปลูกพืชด้วยเทคโนโลยี PFAL ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2

แนวทางการดำเนินงาน

1. จัดทำโครงการเสนอกรมราชทัณฑ์พิจารณาอนุมัติ
2. ประสานกลุ่มงานบริหารการเงิน กองพัฒนาพฤตินิสัย ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการฯ
3. ดำเนินการจัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือ ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2
4. สรุปรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ

งบประมาณในการดำเนินงาน

ใช้เงินผลพลอยได้ ประเภทเงินทุนพัฒนาพฤตินิสัย (ร้อยละ 40) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างบริษัทเอกชนดำเนินการจัดพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการจัดเตรียมต้นไม้ เพื่อส่งออกไปจำหน่าย ณ ประเทศซาอุดิอาระเบียและกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง โครงการฝึกวิชาชีพการปลูกพริกสายพันธุ์ดี เพื่อการส่งออกและโครงการฝึกอาชีพการปลูกพืชด้วยเทคโนโลยี PFAL จำนวนทั้งสิ้น 80,000 บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

บริษัท ASEAN FARM จำกัด บริษัท เฟรนด์ร็อก จำกัด และบริษัท สยามเรย์ อินเตอร์เทรด จำกัด

สรุปผลการดำเนินงาน

วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤษภาคม 2568 นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายสมศักดิ์ ชุ่มชื่น ประธานบริษัท ASEAN FARM LLC. นายปิยะพงษ์ ชนะวิทย์ กรรมการผู้จัดการบริษัท เฟรนด์ร็อก จำกัด นายเจริญ เงินจันทร์ กรรมการผู้จัดการบริษัท สยามเรย์ อินเตอร์เทรด จำกัด และนายชาคริต คนธรรพ์สกุล กรรมการผู้จัดการบริษัท ซีวิค อโกรเทค จำกัด ร่วมพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือ 3 โครงการฝึกอบรมวิชาชีพ ได้แก่ 1. โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการจัดเตรียมต้นไม้ เพื่อส่งออกไปจำหน่าย ณ ประเทศซาอุดิอาระเบีย และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง 2. โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการปลูกพริกสายพันธุ์ดีเพื่อการส่งออก 3. โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการปลูกพืชด้วยเทคโนโลยี PFAL ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2 กรมราชทัณฑ์

ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงานเตรียมต้นไม้เพื่อส่งออกไปจำหน่ายและ เตรียมโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการปลูกพริกสายพันธุ์ดีเพื่อการส่งออก โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการปลูกพืชด้วยเทคโนโลยี PFA

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดความร่วมมือระหว่างกรมราชทัณฑ์กับหน่วยงานภาคเอกชน
2. เพื่อลดช่องว่างของสังคม สร้างการยอมรับของสังคมและประชาชนที่มีต่อผู้ต้องขัง อันจะนำไปสู่การลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ
3. ผู้ต้องขังได้รับความรู้ด้านการเกษตรที่มีความหลากหลาย

โครงการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม
และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

ภารกิจหลักประการหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ คือการแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี โดยการให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การพัฒนาจิตใจ รวมทั้งการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแต่ละคนอย่างเหมาะสมตามลักษณะสาเหตุ พฤติกรรมและประเภทของการกระทำผิด ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขผู้ต้องขังปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรม เพื่อให้สามารถกลับตนเป็นคนดีมีคุณค่าสู่สังคม การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การรับตัวมาคุมขัง จนถึงการดูแลหลังการปลดปล่อย โดยแต่ละขั้นตอนจะมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด

ผลลัพธ์ ผู้ต้องขังผ่านการอบรม พัฒนาพฤตินิสัยตามการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิดได้ตามเป้าหมายของโปรแกรมฯ

แนวทางการดำเนินงาน

(1) การเลือกกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินการขั้นตอนแรก จะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำมาเข้ารับการแก้ไขฟื้นฟูก่อนว่าจะเลือกผู้ต้องขังประเภทใด จะพิจารณาในแง่ของคดี เช่น โปรแกรมการแก้ไขผู้ต้องขังกระทำผิดทางเพศ โปรแกรมการแก้ไขผู้ต้องขังคดียาเสพติด เป็นต้น หรือพิจารณาในแง่ของพฤติกรรม เช่น โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำผิดที่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น โดยการจัดอบรมควรจัดอบรมเป็นรุ่นๆ รุ่นละประมาณ 30 – 50 คน หรือมากกว่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของเรือนจำและทัณฑสถาน ในเรื่องของสถานที่ วิทยากร ฯลฯ สำหรับโปรแกรมเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังทั่วไปที่มีโทษระยะสั้น ให้ใช้เฉพาะผู้ต้องขังที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ต้องโทษในคดีอื่นที่ไม่สามารถให้เข้าอบรมตามโปรแกรมตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิดอื่นได้ เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้, พ.ร.บ.ปืน, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร, ค้าประเวณี ฯลฯ

(2) การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไข

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไข หรือการประเมินเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะทำให้สามารถรู้จักผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ซึ่งจะต้องเจาะลึกถึงพฤติกรรมและสาเหตุการกระทำผิดของผู้ต้องขังแต่ละคนเป็นกรณีศึกษา โดยเน้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ศึกษาประวัติจากเอกสาร และจากการเปิดเผยของผู้ต้องขัง การสังเกตพฤติกรรม การใช้แบบประเมินทางจิตวิทยา เพื่อจะนำมาวิเคราะห์ จัดประเภท แยกประเภท และนำเข้าสู่โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะตามความเหมาะสมของผู้ต้องขังแต่ละคนต่อไป

(3) การดำเนินการตามโปรแกรม หรือขั้นตอนของการบำบัดฟื้นฟู

ขั้นตอนนี้ เป็นการดำเนินการตามหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะสำหรับแก้ไขฟื้นฟู ผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนหลักเพราะเป็น เนื้อหาสำคัญของการแก้ไขฟื้นฟู เช่น ถ้าจะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ ก็ต้องจัดโปรแกรมซึ่งมีหลักสูตรบทเรียนและกิจกรรมต่างๆ เพื่ออบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังคดีกระทำผิดทางเพศ ซึ่งอาจจะเริ่มจากการให้ความรู้ ให้ความเข้าใจ การฝึกทักษะ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และนำไปสู่การปรับพฤติกรรม ในกรณีของผู้ติดยาเสพติด หากนำวิธีการชุมชนบำบัดมาใช้ขั้นตอนนี้ก็จะเป็นการนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของสมาชิก ซึ่งสมาชิกจะต้องอยู่ด้วยกันเป็นเวลานาน ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนบำบัดถูกหล่อหลอมโดยอิทธิพลของกลุ่มจนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับการจัดหลักสูตรเฉพาะ เพื่อให้ความรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมของผู้ต้องขัง แต่ละโปรแกรมมีความหลากหลาย ซึ่งจะจัดอย่างไรขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์สาเหตุและจัดประเภทผู้กระทำผิด แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในภาพรวมแล้ว

งบประมาณในการดำเนินงาน

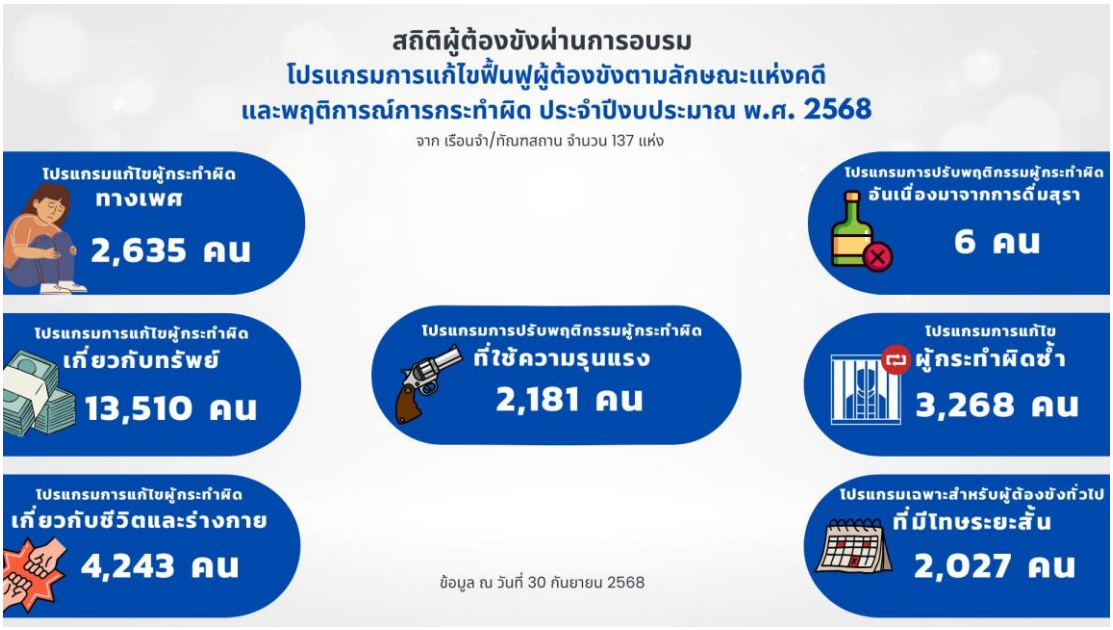
งบประมาณที่ใช้ในการอบรมโปรแกรมฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน 3,848,100 บาท ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 27,870 คน เพื่อนำไปใช้เป็นค่าตอบแทนวิทยากรอบรม ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อาทิ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับวิทยากร เป็นต้น

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานอบรมโปรแกรม ฯ เฉพาะ จากการประเมินผลการอบรมพบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังและมีความสำนึกผิดในการกระทำของตนเอง โดยมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้นด้วย ในขณะที่ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมผู้ต้องขังที่เข้ารับการอบรมตามโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังซึ่งประเมินโดยเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน พบว่าผู้ต้องขังมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม พฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ประสบความสำเร็จและพฤติกรรมการเรียนรู้สาเหตุที่นำไปสู่การกระทำผิด

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง (ยกเว้น สถานกักขังและสถานกักกัน) ดำเนินการจัดอบรม จำนวน 7 โปรแกรม มีจำนวนผู้เข้ารับการอบรม 27,870 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2568) รายละเอียดดังนี้

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินการดังกล่าวพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานด้านนี้ ปัญหาด้านสถานที่อบรมมีจำกัด ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ต้องขัง ภายหลังการอบรมเสร็จสิ้นต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ๆ ทำให้การเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมได้ผลระยะหนึ่งเท่านั้น ซึ่งทำให้การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมฯ ไม่เป็นไปตามแผนและเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งการประสานงานวิทยากรและการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมของผู้ต้องขัง จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ลดลงเพราะต้องดำเนินการตามมาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันแพร่ระบาดของโรคติดต่อ

โครงการโปรแกรมการแก้ไขผู้ค้ายาเสพติดให้กับผู้ต้องขังยาเสพติด

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ค้ายาเสพติด

ภายใต้แผน การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา 1) ป้องกันปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหายาเสพติดกำลังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง ทั้งที่รัฐบาลหลายยุคที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดมาอย่างต่อเนื่องก็ตาม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย พบว่ามีผู้ต้องขังจำนวนไม่น้อยที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งเกิดจากความตั้งใจ และเกิดจากการหลงผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อีกทั้งยังมีปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่จะทำให้ มีโอกาสเข้าไปติดยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสถานการณ์สำคัญที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงระยะที่ผ่านมาโดยปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้ปัญหายาเสพติดดำรงอยู่และจะขยายตัวรุนแรงขึ้นและสถานการณ์การนำเข้าของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางด้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยซึ่งมีแนวชายแดนติดต่อระหว่างประเทศลาวทอดยาวตลอดไปถึงเขตแดนด้านประเทศกัมพูชา มีระยะทางยาวไกลมาก

พร้อมทั้งสภาพทางด้านภูมิศาสตร์ด้านชายแดนก็เอื้ออำนวยต่อการลักลอบค้ายาเสพติด ดังนั้น จึงทำให้กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญทำการเชื่อมโยงนัดแนะนำส่งยาเสพติดกับเครือข่ายระหว่างประเทศลาวและกัมพูชาได้สะดวกยิ่งขึ้นพร้อมทั้งปัจจุบันนี้ ได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาทำการติดต่อซื้อขายกันได้รวดเร็วและแยบยลยิ่งขึ้น ส่วนสถานการณ์การค้าและแพร่ระบาด ผู้ค้ายาเสพติดที่ถูกจับกุมดำเนินคดี ในช่วงระยะที่ผ่านมาแม้จะถูกดำเนินคดีด้วยมาตรการณ์ทางกฎหมายแต่ยังคงมีพฤติการณ์ความเคลื่อนไหวโดยการติดต่อ สั่งการค้ายาเสพติดจากเรือนจำ ซึ่งพบว่าผู้ต้องขังหลายรายมีศักยภาพและความเคลื่อนไหวสูงและมีเครือข่ายที่สามารถ ติดต่อกับผู้ต้องขังในเรือนจำอื่นๆ และผู้ร่วมงานภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง และมีผู้ค้ายาเสพติดรายเก่าบางส่วนกลับมาเคลื่อนไหวใหม่และยังมีผู้ค้ายาเสพติดรายใหม่เข้าสู่วงการการค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีจำนวน ผู้ต้องขังในเรือนจำที่ถูกดำเนินคดีค้ายาเสพติดซ้ำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ การค้ายาเสพติดซ้ำเพราะปัจจัยส่วนบุคคล สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมและสภาพทางด้านเศรษฐกิจในครอบครัว ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ เป็นแรงกระตุ้นจิตใจเป็นสาเหตุของการนำไปสู่การค้ายาเสพติดซ้ำ ของผู้ต้องขังในคดีการกระทำความผิดในการค้ายาเสพติดซ้ำที่พ้นโทษแล้วแต่หวนมาทำผิดในคดียาเสพติดซ้ำอีก

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจหลักในการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ทั้งนี้มุ่งเน้นที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และทัศนคติของผู้กระทำผิดให้กลับตนเป็นคนดี และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ซึ่งการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองพัฒนาพฤตินิสัย โดยกลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเป็นหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการในกระบวนการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเพื่อให้ผู้ต้องขังกลับเข้าไป อยู่ในสังคมภายหลังการพ้นโทษได้อย่างปกติสุข เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจกรมราชทัณฑ์ และ นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เรื่อง การเน้นหนักการแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ กองพัฒนาพฤตินิสัยโดยกลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ จึงจัดทำโครงการจัดโปรแกรมการแก้ไขผู้ค้ายาเสพติดให้กับผู้ต้องขังคดีค้ายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ขึ้น ซึ่งปัจจุบันนี้ สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ.ยาเสพติดมีจำนวนทั้งสิ้น 166,726 คน (ยอดเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2566) โดยกลุ่มผู้ต้องขังส่วนใหญ่ จำนวน 128,627 คน

โดนจับกุมจากประเภทยาเมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) คิดเป็น 77.15% ทั้งนี้ กลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจได้ดำเนินการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแห่งลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดในลักษณะคดีการกระทำผิดผู้ค้ายาเสพติด (ผู้ค้ารายย่อย) เฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง (พ.ศ.2562 – พ.ศ.2564) จำนวนประมาณ 10,000 คนต่อปี รวมถึงในปี พ.ศ.2566 นี้ ได้ดำเนินโครงการโปรแกรมการแก้ไขผู้ค้ายาเสพติดให้กับผู้ต้องคดียาเสพติดให้กับผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย 26,400 คน อนึ่ง กรมราชทัณฑ์โดยกองพัฒนาพฤตินิสัยมีเป้าหมายในการแก้ไขผู้ต้องขังคดีผู้ค้ายาเสพติด ซึ่งการแก้ไขผู้ต้องขังดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งถ้าหากทำได้สำเร็จและแก้ไข แก้ปัญหาได้ตรงจุด ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำหรือกลับเข้าสู่วังวนแห่งการกระทำผิดได้ โดยมุ่งเน้นให้มีการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติดดังกล่าว ให้ได้ 100 เปอร์เซ็นต์ทุกพื้นที่ เพื่อเป็นผลดีต่อประเทศชาติในด้านความมั่นคง ในทุกระดับอีกหนึ่งมิติอย่างยั่งยืนต่อไป โดยในการจัดโปรแกรมการแก้ไขผู้ค้ายาเสพติดนี้ผู้ต้องขังจะได้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น วิชาพื้นฐาน 30 ชั่วโมง เช่น การรู้จักและเข้าใจตนเองการสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงตนเอง ทักษะการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เป็นต้น และ วิชาเฉพาะคดี 30 ชั่วโมง เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พิษภัยผลกระทบของยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งจากการอบรมก็ช่วยให้ผู้ต้องขังเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดและเรียนรู้การใช้ชีวิต ทำให้ลดการกลับไปกระทำผิดซ้ำได้

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต ผู้ต้องขังคดียาเสพติดเด็ดขาด ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัย

ผลลัพธ์ ผู้ต้องขังมีอัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง

แนวทางการดำเนินงาน

(1) การเลือกกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินการขั้นตอนแรก จะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำมาเข้ารับการแก้ไขฟื้นฟูก่อนว่าจะเลือกผู้ต้องขังประเภทใด จะพิจารณาในแง่ของคดี เช่น โปรแกรมการแก้ไขผู้ต้องขังกระทำผิดทางเพศ โปรแกรมการแก้ไขผู้ต้องขังคดียาเสพติด เป็นต้น หรือพิจารณาในแง่ของพฤติกรรม เช่น โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำผิดที่ใช้ความรุนแรง เป็นต้น โดยการจัดอบรมควรจัดอบรมเป็นรุ่น ๆ รุ่นละประมาณ 30 – 50 คน หรือมากกว่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของเรือนจำและทัณฑสถาน ในเรื่องของสถานที่ วิทยากร ฯลฯ สำหรับโปรแกรมเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังทั่วไปที่มีโทษระยะสั้น ให้ใช้เฉพาะผู้ต้องขังที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ต้องโทษในคดีอื่นที่ไม่สามารถให้เข้าอบรมตามโปรแกรมตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิดอื่นได้ เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้, พ.ร.บ.อาวุธปืน, ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร, ค้าประเวณี ฯลฯ

(2) การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไข

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไข หรือการประเมินเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะทำให้สามารถรู้จักผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ซึ่งจะต้องเจาะลึกถึงพฤติกรรมและสาเหตุการกระทำผิดของผู้ต้องขังแต่ละคนเป็นกรณีศึกษา โดยเน้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ศึกษาประวัติจากเอกสาร และจากการเปิดเผยของผู้ต้องขัง การสังเกตพฤติกรรม การใช้แบบประเมินทางจิตวิทยา เพื่อจะนำมาวิเคราะห์ จัดประเภท แยกประเภท และนำเข้าสู่โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะตามความเหมาะสมของผู้ต้องขังแต่ละคนต่อไป

(3) การดำเนินการตามโปรแกรม หรือขั้นตอนของการบำบัดฟื้นฟู

ขั้นตอนนี้ เป็นการดำเนินการตามหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะสำหรับแก้ไขฟื้นฟู ผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนหลักเพราะเป็น เนื้อหาสำคัญของการแก้ไขฟื้นฟู เช่น ถ้าจะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศ ก็ต้องจัดโปรแกรมซึ่งมีหลักสูตรบทเรียนและกิจกรรมต่างๆ เพื่ออบรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังคดีกระทำผิดทางเพศ ซึ่งอาจจะเริ่มจากการให้ความรู้ ให้ความเข้าใจ การฝึกทักษะ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และนำไปสู่การปรับพฤติกรรม ในกรณีของผู้ติดยาเสพติด หากนำวิธีการชุมชนบำบัดมาใช้ขั้นตอนนี้ก็จะเป็นการนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของสมาชิก ซึ่งสมาชิกจะต้องอยู่ด้วยกันเป็นเวลานาน ประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนบำบัดถูกหล่อหลอมโดยอิทธิพลของกลุ่มจนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับการจัดหลักสูตรเฉพาะ เพื่อให้ความรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมของผู้ต้องขัง แต่ละโปรแกรมมีความหลากหลาย ซึ่งจะจัดอย่างไรขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์สาเหตุและจัดประเภทผู้กระทำผิด แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในภาพรวมแล้ว

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณที่ใช้ในการอบรมโปรแกรมฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน 3,848,100 บาท ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 47,158 คน เพื่อนำไปใช้เป็นค่าตอบแทนวิทยากรอบรม ค่าวัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อาทิ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับวิทยากร เป็นต้น

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานอบรมโปรแกรม ฯ เฉพาะ จากการประเมินผลการอบรมพบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังและมีความสำนึกผิดในการกระทำของตนเอง โดยมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ รวมทั้งรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้นด้วย ในขณะที่ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมผู้ต้องขังที่เข้ารับการอบรมตามโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังซึ่งประเมินโดยเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน พบว่าผู้ต้องขังมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม พฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ประสบความสำเร็จและพฤติกรรมการเรียนรู้สาเหตุที่นำไปสู่การกระทำผิด

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง (ยกเว้น สถานกักขังและสถานกักกัน) ดำเนินการจัดอบรม จำนวน 7 โปรแกรม มีจำนวนผู้เข้ารับการอบรม 47,158 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2568) รายละเอียดดังนี้

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินการดังกล่าวพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานด้านนี้ ปัญหาด้านสถานที่อบรมมีจำกัด ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ต้องขัง ภายหลังการอบรมเสร็จสิ้นต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ๆ ทำให้การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรมได้ผลระยะหนึ่งเท่านั้น ซึ่งทำให้การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมฯ ไม่เป็นไปตามแผนและเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งการประสานงานวิทยากรและการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมของผู้ต้องขัง จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ลดลง เพราะต้องดำเนินการตามมาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันแพร่ระบาดของโรคติดต่อ

โครงการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โปรแกรมการปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

การปฐมนิเทศผู้ต้องขัง ถือเป็นกระบวนการสำคัญสำหรับการเริ่มต้นชีวิตของผู้ต้องขังเข้าใหม่เมื่อก้าวเข้าสู่เรือนจำและทัณฑสถาน ไม่เพียงแต่เป็นการแนะนำสมาชิกใหม่ของรั้วเรือนจำให้รู้จักสภาพแวดล้อม วิธีการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของทางเรือนจำ หรือการใช้ชีวิตร่วมกับเพื่อนผู้ต้องขังอื่นๆ ในเรือนจำ แต่ยังเป็นการให้แง่คิด ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องเพื่อเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาสที่จะเตรียมวางแนวทางการใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำอย่างมีเป้าหมายและใจเป็นสุข ดังนั้น เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง จะต้องทำการปฐมนิเทศผู้ต้องขังซึ่งถือเป็นสมาชิกใหม่เพื่อให้ข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นกับการใช้ชีวิตในเรือนจำ ช่วยให้ผู้ต้องขังมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในระยะเริ่มแรกที่เข้ามาในรั้วเรือนจำ โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำที่รับผิดชอบงานด้านการปฐมนิเทศผู้ต้องขังต้องตระหนักว่า การให้ข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบ กิจวัตรประจำวัน หน้าที่หรืองานที่จะต้องทำ สิ่งที่ควรหรือละเว้นการปฏิบัติ มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังตลอดระยะเวลาที่ถูกคุมขังในเรือนจำ ให้ปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ไม่สร้างปัญหาให้กับเรือนจำ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ได้

ผลลัพธ์ เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดกิจกรรมตามโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ได้ตามเป้าหมาย ผู้ต้องขังเข้าใหม่ได้เข้ารับการปฐมนิเทศอย่างความถูกต้องและเหมาะสม

แนวทางการดำเนินงาน

กระบวนการแรกรับผู้ต้องขัง แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. กระบวนการรับตัวผู้ต้องขัง

ตั้งแต่ก้าวแรกที่ผู้ต้องขังเข้าเรือนจำและทัณฑสถาน ขอให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ของการรับตัวให้ครบถ้วน เป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสม โดยให้ฉายวีดีทัศน์เรื่องข้อควรรู้เมื่อเข้าสู่ประตูเรือนจำให้ฝึกระเบียบวินัยและออกกำลังกายทุกวัน

2. การอบรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังและการดูแลใจผู้ต้องขังเข้าใหม่

เรือนจำและทัณฑสถานทุกแห่ง เมื่อรวบรวมรายชื่อผู้ต้องขังเข้าใหม่ ได้จำนวนหนึ่งแล้ว (ประมาณ 20 – 50 คน) ให้ดำเนินการจัดอบรมปฐมนิเทศตามหลักสูตรที่กำหนด โดยสามารถปรับเปลี่ยนระยะเวลา ในการอบรมได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ให้มีเนื้อหาครบทุกหมวดตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

3. การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและการวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล (Sentence Plan)

หลังจากการอบรมปฐมนิเทศ ขอให้ดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง โดยการสัมภาษณ์ จัดทำประวัติสาเหตุการกระทำผิดเพื่อวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้อย่างเหมาะสมกับภูมิหลัง ความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

งบประมาณในการดำเนินงาน

จัดสรรงบประมาณให้เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 132 แห่ง (ยกเว้น ทัณฑสถานเปิด สถานกักขัง และสถานกักกัน) เป็นเงิน 550,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการจัดโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ ประจำปี 2568 โดยมีจำนวนผู้ต้องขังผ่านโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 52,317 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2568)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการจัดโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ ประจำปี 2568 โดยมีจำนวนผู้ต้องขังผ่านโปรแกรมปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่ รวมทั้งสิ้น จำนวน 52,317 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2568)

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินการดังกล่าวพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ซึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานด้านนี้ ปัญหาด้านสถานที่อบรมมีจำกัด ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้ต้องขังภายหลังการอบรมเสร็จสิ้นต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆ ทำให้การเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมได้ผลระยะหนึ่งเท่านั้น

โครงการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม “โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

เด็กและเยาวชน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ รวมถึงด้านกระบวนการยุติธรรม “โรงเรียนและสถาบันการศึกษา” จึงมีหน้าที่สำคัญในการปลูกฝังความคิด ค่านิยมทัศนคติ และกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีความรัก/เคารพในความถูกต้อง ความเป็นธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะมีความพอเพียง และรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการให้ความรู้ด้านความยุติธรรม ผนวกกับสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ถูกต้อง ผ่านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในเรื่องความยุติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยเริ่มจากเด็ก เยาวชน ครู ผู้ปกครอง และขยายออกสู่สังคม ในวงกว้าง อันเป็นการวางรากฐานอนาคตของชาติให้เป็นกลไกขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมต่อไป ในอนาคต

กระทรวงยุติธรรม ได้มีข้อสั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ดำเนินโครงการ “โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การสนับสนุนโรงเรียนในฐานะสถาบันหลักสถาบันแรกที่ใกล้ชิดเด็กและเยาวชน ซึ่งจะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต โดยการปลูกฝัง บ่มเพาะ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในวัยเรียนให้เป็น“คนดี” ควบคู่กับการเป็น “คนเก่ง” ที่มีพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันในการป้องกันตนเองจากภัยต่างๆ เพื่อมิให้ตนเองตกเป็นเหยื่อหรือต้องตกเป็นผู้กระทำผิด สามารถดารงชีพในสังคมได้อย่างปกติสุข

กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ โดยนำภารกิจของกระทรวงยุติธรรมไปสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนมีภูมิคุ้มกันตนเองจากสังคม ภายใต้กรอบเนื้อหาความรู้ 4 ด้าน โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จำนวน 10 หน่วยงาน ครอบคลุม 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการขับเคลื่อนภารกิจกรมราชทัณฑ์โดยกองพัฒฯพฤตินิสัย กลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ จึงได้ดำเนินโครงการ “โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้น

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ 136 แห่ง

ผลลัพธ์ เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ได้ 136 แห่ง เรือนจำและทัณฑสถาน 1 แห่ง ต่อโรงเรียน/สถานศึกษาอย่างน้อย 2 แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการมอบหมายให้เรือนจำและทัณฑสถานจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์เป็นประจำทุกปี โดยเนื้อหาในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ครอบคลุมทั้ง 4 กรอบเนื้อหา สื่อที่ใช้ได้แก่ ภาพยนตร์/ละคร/การ์ตูนสื่อวีดิทัศน์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน และหนังสั้น กระบวนการยุติธรรมรูปแบบกิจกรรมที่ใช้ คือ เกม เช่น ตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสามัญประจำบ้าน การอบรมบรรยาย นำผู้ต้องขังเล่าประสบการณ์ เจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการรู้ภัยสังคมสถานการณ์จริงและรูปแบบของภัยสังคมที่เกิดขึ้น ความเข้าใจในสถานการณ์ต่างๆ รอบตัว การประเมินสถานการณ์ หลักแห่งความปลอดภัย การเอาตัวรอด และศิลปะการป้องกันตัว

งบประมาณในการดำเนินงาน

เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการพัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง งบดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดี และพฤติการณ์การกระทำผิด จำนวน 680,000 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ให้แก่ผู้ต้องขังใน เรือนจำและทัณฑสถาน รวม 136 แห่ง แห่งละ 5,000 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

1. ให้เรือนจำและทัณฑสถาน ประสานงานกับโรงเรียน/สถาบันการศึกษา เพื่อจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยแจ้งให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

2. หากโรงเรียน/สถาบันการศึกษาที่ประสานงานมีข้อขัดข้อง ให้เรือนจำและทัณฑสถานปรับเปลี่ยนได้โดยให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน/สถาบันการศึกษาให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

3. ให้เรือนจำและทัณฑสถาน รายงานผลการดำเนินโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ตามแบบรายงานผลการดำเนินโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ที่กำหนดภายใน 15 วัน หลังจากจัดกิจกรรมในโรงเรียน/สถาบันการศึกษาเสร็จสิ้น

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีเรือนจำดำเนินงานจำนวน 136 แห่ง มีจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรวมทั้งสิ้นจำนวน 26,260 คน โดยแบ่งเป็นระดับช่วงชั้นที่เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

ปฐมวัย	จำนวน	-	คน
ประถมศึกษา	จำนวน	3,755	คน
มัธยมศึกษา	จำนวน	17,923	คน
อาชีวศึกษา	จำนวน	4,477	คน
อุดมศึกษา	จำนวน	105	คน

โดยมีจำนวนโรงเรียนที่ดำเนินการแล้ว จำนวน 172 แห่ง

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมราชทัณฑ์มีส่วนในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศให้มีความพร้อม ในการเติบโตอย่างมีคุณภาพ

2. โรงเรียนในโครงการโรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาในเรื่องกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การมีวินัย การเคารพและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น การสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันตนเองมิให้ตกเป็นเหยื่อของยาเสพติด และภัยอาชญากรรม หรือต้องตกเป็นผู้กระทำความผิด

3. เพื่อเสริมสร้างสังคมเคารพกฎหมาย (Culture of Lawfulness)

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. วิทยากรในการขับเคลื่อนโครงการฯ คือเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งมีภาระหน้าที่งานประจำภายในเรือนจำ ทั้งนี้ ในรูปแบบการขับเคลื่อนกิจกรรมต้องจัดสรรตารางไม่ให้กระทบการงานภายในเรือนจำและเพื่อการบรรยายให้ความรู้สถานศึกษา

2. ในการประสานงาน เพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานศึกษาที่จะจัดโครงการฯ เพื่อไม่ให้กระทบกับตารางเรียนของนักเรียนและกิจกรรมอื่นที่โรงเรียนได้จัดไว้แล้ว ทั้งนี้ การวัน เวลา ต้องเป็นช่วงเปิดภาคเรียน ซึ่งเป็นช่วงที่อนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเป้าหมายประจำอยู่ ณ สถานศึกษา

3. วิทยากรเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานมีความต้องการการสนับสนุนสื่อประเภทต่างๆ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการบรรยายให้ความรู้ และการจัดกิจกรรม เช่น สื่อวีดีทัศน์เรื่องปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น/สื่อวีดีทัศน์สะท้อนบทเรียนผู้ก้าวพลาดในรูปแบบคดีต่าง ๆ /สื่อกฎหมายสำคัญ/สื่อวีดีทัศน์การใช้ชีวิตในเรือนจำ เพื่อการป้องปรามการกระทำความผิดให้กับกลุ่มเป้าหมาย เด็ก เยาวชน กลุ่มเสี่ยง

โครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง “หลักสูตรสัคคสาสมาธิ” ตามแนวทาง พระพรหมมงคลญาณ (หลวงพ่อวิริยังค์ สิรินฺธโร)

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีพันธกิจหลัก คือ “ควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง” เพื่อพัฒนาพฤตินิสัย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และทัศนคติของผู้ต้องขังให้มีสุขภาพกายและจิตที่ดี สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และการพัฒนาจิตใจ และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เพื่อส่งต่อผู้ก้าวพลาดให้สามารถกลับคืนสู่สังคม โดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ โดยปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และยกระดับให้มีคุณภาพ

การพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนามา กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เรือนจำและทัณฑสถาน ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังทุกคนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการปรับสภาพจิตใจผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้ต้องขังตระหนักถึงความผิดพลาดในอดีตที่ผ่านมา และปรับปรุงตนเองให้เข้ากรอบของศาสนาสังคม เป็นสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ในขณะถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำและได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษ ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ.2558 กรมราชทัณฑ์ได้รับความเมตตาจากพระธรรมมงคลญาณ (ฐานานุกรมในขณะนั้น) ประธานมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพ ได้จัดทำหลักสูตรสัคคสาสมาธิ และมอบให้

กรมราชทัณฑ์นำมาอบรมผู้ต้องขังและมอบหมายให้อาจารย์จากมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพเป็นวิทยากรให้การอบรมผู้ต้องขังทุกเรือนจำทั่วประเทศเพื่อเป็นการปรับทัศนคติจิตใจพฤติกรรมให้มีความอ่อนโยน รู้จักมีเมตตามีความอดทนอดกลั้นควบคุมอารมณ์ไม่ก่อให้เกิดโทษภัยทั้งแก่ตนเองครอบครัวและสังคม ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 กระทรวงยุติธรรม ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2560 และกรมราชทัณฑ์ได้นำหลักสูตรสัคคสาสมาธิบรรจุอยู่ในหลักสูตรภาคบังคับทั่วไปในคู่มือหลักสูตรการพัฒนาพฤตินิสัย ทั้งนี้ มูลนิธิฯ ได้อบรมให้แก่ผู้ต้องขัง โดยไม่ขอเรียกร้องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และได้ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรสัคคสาสมาธิ (สมาธิเพื่อยกใจขึ้นสู่สวรรค์) เป็นหลักสูตรสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยมีการเรียนภาคทฤษฎี 40 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 60 ชั่วโมง รวม 100 ชั่วโมง และมีการสอบวัดผลถือเกณฑ์ผ่าน คือ 50% ผู้มีสิทธิ์สอบต้องมีชั่วโมงเรียน/ปฏิบัติ ไม่ต่ำกว่า 80 ชั่วโมง ซึ่งผู้ต้องขังจะได้ฝึกสมาธิแบบง่ายๆ และได้ผลเร็ว ส่งผลให้ผู้ต้องขังสามารถควบคุมอารมณ์ได้ คลายความเครียด มีสติหยั่งรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดอบรมโครงการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังตามหลักสูตรสัคคสาสมาธิ

ผลลัพธ์ ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาพฤตินิสัยทางด้านจิตใจตามหลักสูตรสัคคสาสมาธิ เพื่อยกระดับจิตใจ

แนวทางการดำเนินงาน

1. เสนอขออนุมัติโครงการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง “หลักสูตรสัคคสาสมาธิ” ตามแนวทางของสมเด็จพระญาณวชิโรดม (หลวงพ่อวิริยังค์ สิรินฺธโร) ต่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์

2. กำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติ และหลักสูตรร่วมกับมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพ โดยให้เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการดังนี้

2.1 จัดอบรมผู้ต้องขังตามโครงการฯ อย่างน้อยจำนวน 1 รุ่น รุ่นละไม่น้อยกว่า 200 คน แต่ไม่เกิน 500 คน ตามความเหมาะสมของเรือนจำและทัณฑสถาน ให้คำนึงถึงความปลอดภัยของวิทยากรและมาตรการในการควบคุมผู้ต้องขังภายในเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นสำคัญ

2.2 การเข้าอบรมตามหลักสูตรสัคคสาสมาธิ ผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่นๆ ให้เป็นไปตามความสมัครใจของผู้ต้องขังเท่านั้น

2.3 ดำเนินการจัดอบรมตามวันและเวลา โดยให้เสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2568

2.4 ขอความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการจัดอาหารและเครื่องดื่มสำหรับวิทยากร

2.5 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนให้รับทราบ เพื่อปรับทัศนคติสังคมให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้ต้องขังที่ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นแล้ว และพร้อมที่จะกลับไปเป็นคนดี คืนสู่สังคม

3. ติดตามประเมินผลการดำเนินการ และรายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

กรมราชทัณฑ์ร่วมมือกับสถาบันพลังจิตตานุ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านวิทยากรครูสมาธิสถาบันพลังจิตตานุภาพ สาขาในพื้นที่เข้าดำเนินการอบรมผู้ต้องขังหลักสูตรสัคคสมาธิร่วมกับครูสมาธิของเรือนจำและทัณฑสถาน

สรุปผลการดำเนินงาน

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีผู้ต้องขังที่ผ่านการพัฒนาจิตใจหลักสูตรสัคคสาสมาธิ รวมทั้งสิ้น 13,121 คน จากเรือนจำและทัณฑสถาน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อผู้ต้องขังได้รับการอบรม เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติสมาธิแบบง่ายๆ และได้ผลเร็ว สามารถควบคุมอารมณ์ได้ คลายความเครียด มีสติ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดความสงบสุขอย่างแท้จริง อีกทั้ง องค์กรด้านศาสนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรในการร่วมมือกัน

โครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม กิจกรรมการกีฬาและนันทนาการของผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

การรณรงค์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการอย่างสม่ำเสมอเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะสามารถช่วยพัฒนาคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ทุกพื้นที่ สามารถประกอบกิจกรรมการออกกำลังกายเล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการได้เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการพัฒนาความสมดุลของกายและจิต และความสมดุลในการแบ่งเวลาทำงานเป็นการลดความเครียด คลายความวิตกกังวล เพื่อความสนุกสนานร่าเริงใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การแสดงออกเพิ่มทพูนประสบการณ์พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

กรมราชทัณฑ์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง ทั้งในด้านส่งเสริมสมรรถภาพร่างกาย สร้างเสริมสุขภาพพลานามัยให้แข็งแรงและมีจิตใจแจ่มใส โดยเปิดให้ผู้ต้องขังมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกายเล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ ตามความถนัด และสมัครใจ เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของผู้ต้องขัง รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การเข้าร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมและเพียงพอ ทำให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพกายแข็งแรง สุขภาพจิตแจ่มใส เรียนรู้ร่วมใจกันพัฒนาภูมิปัญญาให้ควบคู่กับการอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมประเพณี เช่น การแสดงศิลปะพื้นบ้าน แสดงคนตรี ร้องเพลงการจัดให้มีการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และอื่นๆ เพื่อลดความเครียดทางจิตใจอารมณ์ อีกทั้งช่วยบำบัดรักษาคนป่วยทางร่างกายสุขภาพจิต เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ต้องขัง ให้มีภูมิคุ้มกันที่ดีลดภาระค่ารักษาพยาบาลของเรือนจำและทัณฑสถาน ตลอดจนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเองและสังคมและถือเป็นสิ่งสำคัญสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ตึ กรมราชทัณฑ์จึงมีนโยบายให้ส่งเสริมสนับสนุนการออกกำลังกาย เล่นกีฬาและกิจกรรมนันทนาการของผู้ต้องขัง ในเรือนจำและทัณฑสถาน

กลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการดำเนินการด้านการส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจผู้ต้องขัง เพื่อให้นโยบายเกิดผลสัมฤทธิ์ จึงจัดให้มีโครงการรณรงค์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา นันทนาการเพื่อสุขภาพกาย และใจสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ขึ้น

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผู้ต้องขังมีความพึงพอใจต่อการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และกิจกรรมนันทนาการต่างๆ

แนวทางการดำเนินงาน

1. กรมราชทัณฑ์โดยกลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ จัดทำโครงการ และขออนุมัติ
2. จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568 ให้เรือนจำและทัณฑสถาน จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬา
3. ให้เรือนจำและทัณฑสถานจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ รวม 142 แห่ง

งบประมาณในการดำเนินงาน

ขออนุมัติเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัย ข้อ.3 งบเงินอุดหนุน 2)เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการของผู้ต้องขัง จำนวน 970,000 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุ/อุปกรณ์และจัดโครงการรณรงค์และส่งเสริมการจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา นันทนาการ

สรุปผลการดำเนินงาน

1. มีเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการ กิจกรรมกีฬา รวม 57 แห่ง ผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา รวม 57,589 คน
2. มีเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการ กิจกรรมนันทนาการ รวม 35 แห่ง ผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ รวม 125,003 คน
3. รวมทั้งสิ้น จำนวน 182,592 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าร่วม กิจกรรมนันทนาการเพื่อสุขภาพกายและใจ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ่อนคลายความตึงเครียดขณะถูกคุมขัง มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบ วินัยมีน้ำใจนักกีฬา สามารถอยู่ร่วมสังคมได้อย่างปกติสุข
2. ผู้ต้องขังเมีสุขภาพพลานามัยให้แข็งแรงและมีจิตใจแจ่มใส
3. ผู้ต้องขังร่วมใจกันพัฒนาภูมิปัญญาให้ควบคู่กับการอนุรักษ์ สืบสาน วัฒนธรรมประเพณี เช่น การจัดให้มีการแสดงดนตรี ร้องเพลง การแสดงศิลปะพื้นบ้าน และอื่นๆ

โครงการพัฒนาการ แก้ไข ฟื้นฟู ผู้ต้องขังด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬาและเรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำ และสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการยกระดับกระบวนงานด้านการแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขัง ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายให้มีเรือนจำเฉพาะทาง ประเภทเรือนจำกีฬา และเรือนจำส่งเสริมผู้ต้องขังที่มีความสามารถพิเศษประจำภูมิภาค เพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความถนัด ทักษะและสภาพแวดล้อมของผู้กระทำผิด ให้สามารถนำไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้ภายหลังพ้นโทษ เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจต่ำ แต่ได้รับผลตอบแทนที่สูง กลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ ได้คำนึงถึงการยกระดับกระบวนงานผ่านการใช้ชุดโปรแกรมกีฬาบำบัด เพื่อยกระดับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ภายใต้แนวคิดการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและกิจกรรมทางกายในรูปแบบต่างๆ ที่โปรแกรมกำหนดไว้ เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มีเป้าหมาย และทักษะทางสังคมผ่านกระบวนเรียนรู้ในการเล่นกีฬา กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาสามารถเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบในตนเอง ความอดทนต่อปัญหา การคำนึงถึงความแตกต่าง

หลากหลายในตัวมนุษย์ เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความสามารถพิเศษให้ผู้ต้องขังได้แสดงศักยภาพ และมีผลงานที่เป็นเลิศสามารถพัฒนา และส่งเสริมให้ผู้ต้องขังเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รวมถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่เป็นระบบมากขึ้น เสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง ความแข็งแรงทางด้านร่างกายและจิตใจ การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม เพิ่มพูนทักษะการจัดการกับอารมณ์ การควบคุมตนเอง (Self-regulation) หรือยับยั้งอารมณ์ เพื่อนำไปสู่ทางเลือกในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา (Decisionmaking and Problemsolving) ต่อการตอบสนองทางอารมณ์ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เสริมสร้างสมรรถนะทางด้านการพัฒนาจิตใจเชิงบวก ในการปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ ให้มีภูมิต้านทานทางสังคมที่แข็งแกร่ง ลดพฤติกรรมเชิงลบที่เป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เสี่ยงต่อการละเมิดต่อระบบกฎหมายที่สังคมถือปฏิบัติไว้ หากผู้ต้องขังสามารถควบคุมตนเองได้ โดยมีปัจจัยภายนอกเป็นอิทธิพลทางสถานการณ์นรูปแบบต่างๆ รวมถึงเรียนรู้การควบคุมตนเองในอดีต การรู้จักอดทนอดกลั้น เพื่อลดความรุนแรงที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งหรือข้อพิพาทที่รุนแรงขึ้น ความมีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย เคารพกฎกติกาในเกมส์กีฬาจะทำให้สามารถเคารพต่อบรรทัดฐานทางสังคมได้ จึงจำเป็นต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการตระหนักในตนเอง (Self-Awareness) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่ม ให้เกิดทักษะด้านความรู้สึกทางจิตใจ อารมณ์ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยมและคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์ ได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกีฬาและนันทนาการของผู้ต้องขังเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพร่างกาย รวมทั้งเยียวยา ฟื้นฟูสภาพจิตใจด้วยการจัดการกีฬา นันทนาการ ตลอดจนส่งเสริมความสามารถพิเศษให้แก่ผู้ต้องขังในทุกเรือนจำทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งส่งเสริมกิจกรรมความสามารถพิเศษด้านกีฬาและทักษะอื่นๆ โดยเน้นหนักไปยังเรือนจำที่มีผู้ต้องขังซึ่งมีความสามารถในด้านดังกล่าวอย่างโดดเด่น ทั้งนี้ในปีงบประมาณ (พ.ศ.2566) ที่ผ่านมา ได้สนับสนุน การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์กีฬาให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน 137 แห่งทั่วประเทศ ส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านดนตรีบำบัด (ปี่สก็อต) จำนวน 2 แห่ง ส่งเสริมผู้ต้องขังที่มีความสามารถพิเศษ เรือนจำส่งเสริมผู้ต้องขังที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา อนึ่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 กรมราชทัณฑ์ โดยกองพัฒนาพฤตินิสัยมีแนวโน้ม

ในการขยายผลการสนับสนุนกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการของผู้ต้องขังให้เป็นวงกว้าง ต่อเนื่องเพื่อครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดการพัฒนาพฤตินิสัย ในด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐอย่างยั่งยืน ป้องกันมิให้ผู้ต้องขังหวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีกต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ได้รับการส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ สุขภาพพลานามัย ด้วยกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการ ตลอดจนสามารถใช้ชีวิตภายหลังพ้นโทษได้

ผลลัพธ์ ผู้ต้องขังที่ผ่านกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการ ย่อมมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง ทักษะในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนความเข้มแข็งทางจิตใจ และอารมณ์ที่แจ่มใส ไปปรับใช้กับชีวิตภายหลังพ้นโทษได้ และลดการกระทำผิดซ้ำ สังคมได้รับรู้ถึงศักยภาพของผู้ต้องขังให้การยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขัง

แนวทางการดำเนินงาน

1. เกณฑ์การดำเนินการของเรือนจำและทัณฑสถานที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา

1.1 หลักสูตรเรือนจำเฉพาะทางประเภทเรือนจำกีฬา: หลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจำนวนไม่ต่ำกว่า 100 ชั่วโมง และควรนำหลักวิทยาศาสตร์การกีฬามาใช้พัฒนาทักษะผู้ต้องขังด้วยเป้าประสงค์ของการพัฒนาผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมายเรือนจำเฉพาะทางประเภทเรือนจำกีฬา คือ นำทักษะการเรียนรู้ด้านกีฬาไปประกอบสัมมาอาชีพ 3 แนวทาง ตามทักษะความชำนาญ ความเป็นเลิศ ของผู้ต้องขังแต่ละคน

(1) เป็นนักกีฬา

(2) เป็นผู้ฝึกสอนกีฬา

(3) เป็นผู้จัดการแข่งขัน/กิจกรรมกีฬาหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการกีฬา

หมายเหตุ : หลักสูตรไม่ต่ำกว่า 100 ชั่วโมง เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้นให้กับผู้ต้องขัง

1.2 พื้นที่อบรม: ควรมีแดนหรือพื้นที่แยกเฉพาะเป็นสัดส่วนสำหรับการจัดอบรมด้านกีฬา และควรต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย และการอบรมแต่ละประเภทกีฬา การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมและรองรับต่อการฝึกซ้อม สอดคล้องกับบริบทการจัดพื้นที่ภายในเรือนจำด้วย

1.3 ผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย :

(1) อายุระหว่าง 18 – 35 ปี(อาจขยายช่วงอายุขึ้นได้ตามความเหมาะของประเภทกีฬา)

(2) สรีระร่างกายสมส่วน ผ่านการตรวจสอบและประเมินสมรรถภาพร่างกาย/จิตใจระบุเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และมีสุขภาพจิตดีทั้งนี้ ให้นำข้อมูลหลักเกณฑ์การคัดเลือกด้านสรีระร่างกายและสมรรถนะทางร่างกายแต่ละประเภทกีฬาของหน่วยงานด้านกีฬากำหนดมาใช้ในการพิจารณาด้วย

(3) โทษคงเหลือ ไม่เกิน 10 ปี ไม่จำกัดประเภทคดี ชั้นกลางขึ้นไปการคัดเลือกผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม ในแต่ละปีงบประมาณ จำนวน 50 – 100 คน โดยแบ่งสัดส่วน ดังนี้

- โทษคงเหลือไม่เกิน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 30
- โทษคงเหลือ 4 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 70

ทั้งนี้ เพื่อกรณีการนำผู้ต้องขังออกมาทำกิจกรรมด้านกีฬาภายนอกเรือนจำ

(4) สมัครใจ/สนใจและตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองด้านกีฬา

(5) มีความประพฤติดีไม่กระทำผิดวินัยของทางเรือนจำโดยเด็ดขาด

(6) ครอบครัว/ผู้ปกครองของผู้ต้องขังรับรองความประพฤติและพร้อมจะให้ความร่วมมือในการติดตามการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ กรณีไม่มีผู้ปกครองหรือครอบครัวรับรองความประพฤติ คณะกรรมการของเรือนจำจะต้องเป็นผู้รับรองความประพฤติและร่วมกันติดตามการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ

1.4 ผู้ฝึกสอนหรือวิทยากร: หน่วยงานภาครัฐ/สถาบันการศึกษา/หน่วยงานอิสระ/วิทยากรอิสระ/จิตอาสาผู้มีทักษะความเชี่ยวชาญด้านกีฬา ในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงที่ตั้งของเรือนจำและทัณฑสถาน

1.5 เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานผู้รับผิดชอบ: คัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่มีความเหมาะสมทั้งด้านสนใจความตั้งใจเกี่ยวกับด้านกีฬา และด้านสรีระร่างกาย โดยต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องเรียนรู้ไปกับผู้เข้าอบรมด้วย เพื่อให้มีความรู้ มีทักษะและในลำดับต่อๆไป สามารถเป็นผู้ฝึกสอนหรือวิทยากรได้ เป็นการยกระดับทักษะให้กับบุคลากรของเรือนจำและทัณฑสถาน

2. เกณฑ์การดำเนินการของเรือนจำและทัณฑสถานที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬาความสามารถพิเศษ

2.1 หลักสูตรเรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ: หลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (Learning by doing) จำนวนไม่ต่ำกว่า 100 ชั่วโมง เป้าประสงค์ของการพัฒนาผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมายเรือนจำเฉพาะทางประเภทเรือนจำด้านความสามารถพิเศษ คือ นำทักษะการเรียนรู้ในศาสตร์ทางด้านศิลปะที่หลากหลายไปประกอบสัมมาอาชีพในอุตสาหกรรมบันเทิงตามทักษะความชำนาญ และความเป็นเลิศของผู้ต้องขังแต่ละคน

(1) เป็นนักแสดง นักดนตรี ช่างศิลป์ อาชีพ

(2) เป็นผู้ฝึกสอน ทัศนศิลป์นาฏศิลป์

(3) เป็นผู้จัดการงาน/กิจกรรมการแสดง ดนตรี

หมายเหตุ : หลักสูตรไม่ต่ำกว่า 100 ชั่วโมง เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนชั้นให้กับผู้ต้องขัง

2.2 พื้นที่อบรม: ควรมีพื้นที่การจัดอบรมที่เป็นสัดส่วนสำหรับการจัดอบรมด้านความสามารถพิเศษและมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมายการอบรมแต่ละประเภททักษะพิเศษ

2.3 ผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมาย :

(1) ไม่จำกัดอายุ ทั้งนี้ ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับประเภทความสามารถพิเศษ

(2) โทษคงเหลือ ไม่เกิน 10 ปี ไม่จำกัดประเภทคดี ชั้นกลางขึ้นไปการคัดเลือกผู้ต้องขังเข้ารับการอบรม ในแต่ละปีงบประมาณ ไม่ต่ำกว่า 50 คน โดยแบ่งสัดส่วน ดังนี้

- โทษคงเหลือไม่เกิน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 30
- โทษคงเหลือ 4 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 70

ทั้งนี้ เพื่อกรณีการนำผู้ต้องขังออกมาทำกิจกรรมความสามารถพิเศษภายนอกเรือนจำ

(3) สมัครใจ/สนใจและตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองด้านความสามารถพิเศษ

(4) มีความประพฤติดี ไม่กระทำผิดวินัยของทางเรือนจำโดยเด็ดขาด

(5) ครอบครัว/ผู้ปกครองของผู้ต้องขังรับรองความประพฤติและพร้อมจะให้ความร่วมมือในการติดตามการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ กรณีไม่มีผู้ปกครองหรือครอบครัวรับรองความประพฤติ คณะกรรมการของเรือนจำจะต้องเป็นผู้รับรองความประพฤติและร่วมกันติดตามการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ

2.4 ผู้ฝึกสอนหรือวิทยากร: หน่วยงานภาครัฐ/สถาบันการศึกษา/หน่วยงานอิสระ/ศิลปินพื้นบ้าน/จิตอาสา ผู้มีทักษะความเชี่ยวชาญด้านทักษะพิเศษทั้งในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงที่ตั้งของเรือนจำและทัณฑสถาน

2.5 เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานผู้รับผิดชอบ: คัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่มีความเหมาะสมทั้งด้านสนใจความตั้งใจที่เกี่ยวกับด้านทักษะพิเศษโดยควรให้เจ้าหน้าที่ได้เรียนรู้ไปกับผู้เข้าอบรมด้วย เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะความสามารถพิเศษซึ่งในลำดับต่อๆไป สามารถเป็นผู้ฝึกสอนหรือวิทยากรได้ เป็นการยกระดับทักษะให้กับบุคลากรของเรือนจำและทัณฑสถาน

งบประมาณในการดำเนินงาน

1. เรือนจำเฉพาะทางกีฬา มีเรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการขับเคลื่อนเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา จำนวน 18 แห่ง จาก 9 เขต โดยใช้งบประมาณในแผนงานพื้นฐาน แผนงานปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย ข้อ 3 งบเงินอุดหนุน 2) เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการของ ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 18 แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,500,000 บาท

2. เรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ มีเรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการขับเคลื่อนเรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ จำนวน 14 แห่ง จาก 9 เขต โดยใช้งบประมาณในแผนงานพื้นฐาน แผนงานปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย ข้อ 3 งบเงินอุดหนุน 2) เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการของ ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 14 แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,000,000 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,500,000 บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน)

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ข้อมูลจากการสำรวจเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา

มีเรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการขับเคลื่อนเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา จำนวน 18 แห่ง จาก 9 เขต โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) กีฬาประเภทเดี่ยว : มวยไทย มวยสากล ศิลปะมวยพื้นบ้าน (มวยไชยา)

(2) กีฬาประเภททีม : ฟุตบอล ฟุตซอล ปันจักสีลัต เปตอง เซปักตะกร้อ

กีฬาสาธิต ได้แก่ กีฬาสแต็ค (เรียงแก้ว) กีฬาเทคบอล ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง

กรมราชทัณฑ์ ได้รับมอบหมายให้ขับเคลื่อนนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง) ในการบริหารและขับเคลื่อนกระทรวงยุติธรรมเข้าสู่ยุค “ความยุติธรรมสำหรับทุกคนหรือความยุติธรรมนำประเทศ” ด้านการพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขและฟื้นฟูผู้กระทำผิด รวมถึงการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ที่เป็นรูปธรรมด้วยหลักนิติธรรม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขและฟื้นฟูผู้กระทำผิด รวมถึงการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ โดยขับเคลื่อนการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง รูปแบบการจัดตั้งเรือนจำเฉพาะทางประจำเขต

กองพัฒนาพฤตินิสัยได้แจ้งให้เรือนจำประธานเขต 1 – 10 ดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน โดยมีเรือนจำกลุ่มเป้าหมายเป็นเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย ในกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการ จำนวน 18 แห่ง ประกอบด้วย

กลุ่มเป้าหมายเรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา

เรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา (โครงการอบรมกีฬามวยไทยและสังกัดค่ายมวยลูกพระยม)

ลำดับที่	เรือนจำและทัณฑสถาน	ชนิดกีฬา	ผตข. จำนวน	จำนวน/ชั่วโมง	หมายเหตุ
1.	ทัณฑสถานวัยหนุ่มระนครศรีอยุธยา ค่ายมวย **“ลูกพระยมวัยหนุ่มอโยธยา”**	มวยไทย มวยสากล	39 คน 39 คน	100	เขต 1
2.	เรือนจำกลางระยอง ค่ายมวย **“ทรัพย์แก้วลูกพระยม”**	มวยไทย	50 คน	100	เขต 2
3.	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ค่ายมวย **“ศ.ชลนรี ลูกพระยม”**	มวยไทย	30 คน	100	จดทะเบียนค่ายมวยแล้ว
4.	เรือนจำกลางขอนแก่น ค่ายมวย “**เกียรติดาวทอง ลูกพระยม**”	มวยไทย มวยสากล	109 คน	100	เขต 4
5.	เรือนจำกลางพิษณุโลก ค่ายมวย **“ ลูกพระยมทูบีฯมวยไทยยิมส์ ”**	มวยไทย มวยสากล	50 คน 50 คน	100	เขต 6
6.	เรือนจำกลางตาก ค่ายมวย “**ศ.ลูกพระยมตาก**”	มวยไทย	30 คน	100	เขต 6
7.	เรือนจำกลางเขาบิน ค่ายมวย **“ศ.บ้านอินทรี ลูกพระยมมวยไทยยิม”**	มวยไทย	30 คน	100	เขต 7
8.	เรือนจำจังหวัดระนอง ค่ายมวย “**เพชรระนอง ส.ลูกพระยม**”	มวยไทย	22 คน	100	เขต 8
9.	เรือนจำอำเภอไชยา ค่ายมวย **“ส.วังชมพู ลูกพระยม”**	มวยไทย ไชยา	50 คน	100	เขต 8
10.	เรือนจำจังหวัดภูเก็ต ค่ายมวย “**ส. ลูกพระยมภูเก็ต**”	มวยไทย	50 คน	100	เขต 8
11.	เรือนจำอำเภอปากพนัง ค่ายมวย **“ลูกพระยม เบิ้นชัดพยัคฆา”**	มวยไทย	20 คน	100	เตรียมการจดทะเบียนฯ
12.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา ค่ายมวย “**ท. บำบัดเกาะแต้ว ลูกพระยม**”	มวยไทย มวยสากล	50 คน 50 คน	100	
13	เรือนจำจังหวัดนราธิวาส ค่ายมวย **“พยัคฆ์เมืองนรา ลูกพระยม”**	มวยไทย จดทะเบียน	50 คน	100	จดทะเบียนค่ายมวยแล้ว
14	ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ค่ายมวย**“สิงห์หนุ่มพัฒนา ลูกพระยม**”	มวยไทย มวยสากล	50 คน 30 คน	100	เขต 10
15	เรือนจำจังหวัดอ่างทอง ค่ายมวย **“ท.อ่างทอง”**	มวยไทย	10 คน	MUAYTHAI FOR ALL	เขต 1
16	เรือนจำจังหวัดสระบุรี ค่ายมวย **“ศ.พรานบุญ ลูกพระยม”**	มวยไทย	20 คน	MUAYTHAI FOR ALL	เขต 1
17	เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ ค่ายมวย **“ส.วังจั่น ลูกพระยม”**	มวยไทย	35 คน	MUAYTHAI FOR ALL	เขต 2
18	เรือนจำอำเภอเกาะสมุย ค่ายมวย **“ส.สมุย ลูกพระยม”**	มวยไทย	20 คน	MUAYTHAI FOR ALL	เขต 8
	รวมผู้ต้องขังเข้ารวมโครงการนี้ทั้งสิ้น		**884 คน**		

ในแนวทางกีฬาเพื่ออาชีพ กีฬามวย ประเภทมวยไทย ที่ปัจจุบันคณะรัฐบาลกำหนดให้เป็น Soft Power ประเทศไทย การพัฒนาผู้ฝึกสอนมวย (ครูมวย) ให้เข้ารับการอบรมมาตรฐานฝีมือผู้ฝึกสอนมวย ตลอดจนการยกระดับพัฒนาความสามารถด้านกีฬาที่เหมาะสมกับบริบทของเรือนจำและทัณฑสถาน ในหลากหลายประเภทกีฬา เช่น มวยไทย มวยสากลสมัครเล่น ฟุตบอล ฟุตซอล เซปักตะกร้อ เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะด้านกีฬาให้กับผู้ต้องขัง นำไปสู่ความเป็นเลิศทางด้านกีฬา เป็นการคืนคนดีสู่สังคม

2. ข้อมูลจากการสำรวจเรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ

มีเรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการขับเคลื่อนเรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ จำนวน 14 แห่ง จาก 9 เขต โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) ประเภททัศนศิลป์: ช่างสิบหมู่ โยคะลีลา

(2) ประเภทโสตทัศนศิลป์: ดนตรีสากล ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรี/การแสดงโปงลาง คาบาล่าโชว์ วงปี่สก๊อต

ตารางแสดงข้อมูลเรือนจำและทัณฑสถานระบุดำเนินการเรือนจำเฉพาะด้านความสามารถพิเศษ

เขต	เรือนจำและทัณฑสถาน	ความสามารถพิเศษ	จำนวนผต.ข.เข้าอบรม	จำนวน/ชม.	ได้รับการจัดสรรเงิน
1	เรือนจำจังหวัดอ่างทอง	ดนตรีสากล	50 คน	100	50,000
2	เรือนจำกลางระยอง	วงปี่สก๊อต(ชาย)	2 รุ่นๆ ละ50 คน = 100 คน	125	100,000
	เรือนจำพิเศษพัทยา	คาบาเร่ต์โชว์ แต่งหน้าทำผม ตัดเย็บออกแบบชุด	2 รุ่นๆ ละ50 คน = 100 คน	100	70,000
3	เรือนจำกลางคลองไผ่	ดนตรีสากล	44 คน	100	100,000
	เรือนจำจังหวัดยโสธร	ดนตรีพื้นเมืองอิสาน	30 คน	100	50.000
4	เรือนจำกลางขอนแก่น	ดนตรีพื้นเมือง ดนตรีสากล	230 คน	300	130,000
5	เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง	ดนตรีพื้นเมือง (สะล้อ ซอ ซึง)	30 คน	15	50,000
	เรือนจำอำเภอเทิง	ดนตรีพื้นเมือง (สะล้อ ซอ ซึง)	50 คน	30	50,000
6	เรือนจำจังหวัดสุโขทัย	ดนตรีสากล	25 คน	100	50,000
7	เรือนจำกลางราชบุรี	โยคะลีลา	30 คน x 4 รุ่น =120 คน	100	50,000
	เรือนจำกลางเขาบิน	ดนตรีสากล	30 คน	100	50,000
	เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	ดนตรีสากล	30 คน	100	50,000
8	เรือนจำจังหวัดพังงา	ดนตรีสากล	28 คน	100	50,000
10	เรือนจำพิเศษธนบุรี	ช่างสิบหมู่งานประติมากรรม	87 คน	200	50,000
		ช่างสิบหมู่ช่างบุดุน ช่างหุ่นละครโรงเล็ก	87 คน	200	150,000
รวมผู้ต้องขังเข้ารวมโครงการนี้ทั้งสิ้น			**921 คน**		1,000,000

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ต้องขังที่มีความโดดเด่นเป็นเลิศด้านศิลปะ การแสดงดนตรีสากล การขับร้อง ดนตรีไทย และนาฏศิลป์ไทย

2. กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีสมรรถภาพร่างกายและจิตใจแข็งแรง สุขภาพจิตดี เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สร้างทัศนคติที่ดีต่อตนเองและสังคม

3. กรมราชทัณฑ์ได้มุ่งเน้นการเผยแพร่ความสามารถผู้ต้องขังสู่สังคมภายนอก อันเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์พันธกิจของกรมราชทัณฑ์ด้านการบำบัดฟื้นฟู และแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

4. กรมราชทัณฑ์ได้เสริมสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์สร้างอาชีพ และรายได้ให้กับผู้ต้องขังให้ได้รับประโยชน์สูงสุดภายหลังพ้นโทษแล้ว

5. กรมราชทัณฑ์ได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

เรือนจำเฉพาะทางด้านกีฬา

เรือนจำเฉพาะทางด้านความสามารถพิเศษ

โครงการพัฒนาการ แก้ไข ฟื้นฟู ผู้ต้องขังด้วยกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (The Prison Talent Contest 2025)

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 2) เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำ และสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 มาตรา 42 กำหนดให้อธิบดีจัดให้มีระบบการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรม การทำงาน การฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรมอันดีงาม กิจกรรมสันทนาการ กีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาสได้รับการติดต่อกับครอบครัว ญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มีภารกิจเพื่อการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังและรับรู้ถึงข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอกเพื่อประโยชน์ในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจหลักในการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ให้กลับตนเป็นคนดี สามารถกลับเข้าไปสู่สังคมภายหลังพ้นโทษได้อย่างปกติสุข ซึ่งกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะสามารถช่วยพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยกิจกรรมนันทนาการนั้นจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ โดยกิจกรรมนันทนาการที่ทางเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการ ได้แก่ การร้องเพลง การเล่นดนตรีสากลและดนตรีไทย เป็นต้น ซึ่งเมื่อได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สะสมประสบการณ์ ก็จะทำให้ผู้ต้องขังมีทักษะที่มากขึ้น สามารถยึดเป็นอาชีพได้ในอนาคต สามารถกลับเข้าสู่สังคมภายหลังพ้นโทษได้อย่างปกติสุข เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นในสังคมและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ กรมราชทัณฑ์ โดยกองพัฒนาพฤตินิสัย จึงได้จัดทำโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ 2568 (The Prison Talent Contest 2025) ขึ้น โดยแบ่งการประกวดออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เงาเสียง วงดนตรีสากล และ วงดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต

1. ผู้ต้องขัง ได้เข้าร่วมประกวดความสามารถพิเศษ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกาย ไม่น้อยกว่า 100 คน
2. เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง (ยกเว้นสถานกักขัง และสถานกักกัน) เข้าร่วมประกวดความสามารถพิเศษ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกาย

ผลลัพธ์

1. ผู้ต้องขังที่ได้เข้าร่วมประกวดความสามารถพิเศษ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ และฝึกทักษะความสามารถพิเศษ
2. เรือนจำและทัณฑสถาน ได้จัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่ผู้ต้องขัง

แนวทางการดำเนินงาน

1. ขออนุมัติโครงการประกวดความสามารถพิเศษ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

2. แจ้งเรือนจำและ ทัณฑสถาน จำนวน 137 แห่ง (ยกเว้นทัณฑสถานเปิด สถานกักขัง และสถานกักกัน) ดำเนินการฝึกซ้อมผู้ต้องขังเพื่อเข้าร่วมโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ 2568 (The Prison Talent Contest 2025)

3. แจ้งเรือนจำและทัณฑสถานตัวแทนเขตของการแข่งขันทั้ง 3 ประเภท ทำการอัด VDO แล้วส่งมายังกรมราชทัณฑ์ เพื่อทำการตัดสินคัดเลือกผู้เข้ารอบชิงชนะเลิศ (คัดเลือกเหลือประเภทละ 3 ทีม)

4. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ 2568 (The Prison Talent Contest 2025)โดยแบ่งประเภท เป็นการประกวดเงาเสียง ประกวดวงดนตรีไทยสากล และการประกวดดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน

5. ทำหนังสือเชิญกรรมการตัดสินการประกวดในโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ 2568 (The Prison Talent Contest 2025)

6. เชิญคณะกรรมการโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (The Prison Talent Contest 2025) มายังกรมราชทัณฑ์ เพื่อทำการคัดเลือก ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 และประกาศผู้เข้ารอบชิงชนะเลิศ

7. ทำหนังสือเชิญ เรือนจำและทัณฑสถานที่เข้ารอบชิงชนะเลิศทั้ง 3 ประเภท ให้มาทำการประกวดในโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

8. จัดการประกวดความสามารถพิเศษ ทั้ง 3 ประเภท ณ กรมราชทัณฑ์และประกาศผู้ชนะเลิศ

9. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกรมราชทัณฑ์ด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้สังคมได้รับทราบ

10. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

งบประมาณในการดำเนินงาน

เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล และพัฒนาพฤตินิสัย กิจกรรม : ควบคุม ดูแล แก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการของผู้ต้องขังจำนวนเงิน 832,111.50 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

มีผู้ต้องขังจากเรือนจำ / ทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 137 แห่ง ที่ผ่านรอบคัดเลือกทั้ง 3 ประเภท และได้รับเกียรติจากศิลปินผู้มีชื่อเสียง อันมีคุณวุฒิด้านการร้องเพลงและดนตรี เป็นคณะกรรมการในการตัดสินการประกวดในครั้งนี้ ได้แก่

กรรมการประเภทเงาเสียง รอบชิงชนะเลิศ

- คุณอุเทน พรพมมินทร์ (คุณเท่ห์)
- คุณมนต์สิทธิ์ คำสร้อย
- คุณเตือนใจ ธนสุนทร (คุณฝน)

กรรมการประเภทวงดนตรีสากล รอบชิงชนะเลิศ

- คุณปราโมทย์ วิเลปะนะ
- คุณสร่างศัลย์ เรืองศรี (คุณหนู มิเตอร์)
- คุณภฤศ บุญทองนุ่ม (คุณแพท พาวเวอร์แพท)

กรรมการประเภทวงดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน รอบชิงชนะเลิศ

- คุณจักรวาล เสาธงยุติธรรม (คุณหนึ่ง จักรวาล)
- คุณสิตา ปิ่นทองนรากร (คุณแก้ว มณีทรัพย์ เพลงที่สร้างชื่อเสียง อีแก้วปิ้งไก่)
- คุณสุทธิยา รอดภัย (คุณใบเฟิร์น ไมค์ทองคำ)

ผลการตัดสินโครงการประกวดความสามารถพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 (The Prison Talent Contest 2025) รอบชิงชนะเลิศ ดังนี้

ประเภทเงาเสียง

รางวัลชนะเลิศ เรือนจำกลางสมุทรปราการ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เรือนจำกลางคลองไผ่

ประเภทวงดนตรีสากล

รางวัลชนะเลิศ เรือนจำกลางคลองไผ่

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เรือนจำกลางเชียงราย

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

ประเภทวงดนตรีและการแสดงพื้นบ้าน

รางวัลชนะเลิศ เรือนจำกลางขอนแก่น

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เรือนจำกลางนครราชสีมา

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 เรือนจำกลางชลบุรี

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์โดยกิจกรรมนันทนาการต่างๆ พัฒนาสุขภาพของผู้ต้องขัง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2. ผู้ต้องขังได้พัฒนาและต่อยอดทักษะ ความสามารถพิเศษต่างๆทั้งด้านการร้องเพลง เต้นประกอบเพลงและการเล่นดนตรีสากล รวมถึงสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ

3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์พันธกิจของกรมราชทัณฑ์ ด้านการแก้ไข ฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อคืนคนดีสู่สังคม

โครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการอบรมและบรรยายธรรม โดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

กรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคม การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองพัฒนาพฤตินิสัย โดยส่วนส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาจิตใจ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการในกระบวนการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับสู่สังคมภายหลังพ้นโทษอย่างปกติสุข เป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเป็นนโยบายให้เรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการจัดทำโครงการอบรมและบรรยายธรรมโดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้นำจากองค์กรทุกศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือ เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องส่งผลดีต่อจิตใจ และการควบคุมผู้ต้องขังเป็นอย่างดียิ่ง เช่น ศาสนาพุทธได้นิมนต์พระสงฆ์เข้ามาอบรมบรรยายธรรมเป็น และศาสนาคริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ได้รับความร่วมมือจากผู้นำศาสนาในท้องถิ่นแต่ละจังหวัดเข้ามาให้การสนับสนุนการปฏิบัติ การอบรมแก่ผู้ต้องขังตามคำสอนของแต่ละศาสนานั้นๆ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต ผู้ต้องขังผ่านการอบรมอย่างน้อย 200,000 คน ต่อปี

ผลลัพธ์ ผู้ต้องขังผ่านการอบรมจำนวน 225,106 คน

แนวทางการดำเนินงาน

1. ศาสนาพุทธ ให้นิมนต์พระสงฆ์เข้ามาอบรมบรรยายธรรม

2. ศาสนาคริสต์ อิสลามให้ประสานขอความร่วมมือ หรือขอรับการสนับสนุนจากผู้นำศาสนาดำเนินการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามหัวข้อที่กำหนดในหลักสูตร และเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

3. ศาสนาอื่น ๆ ให้ประสานขอความร่วมมือหรือขอรับการสนับสนุนจากผู้นำศาสนาในท้องถิ่นแต่ละจังหวัด โดยมีรูปแบบการกิจกรรม ดังนี้

(1) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขัง 5,001 คนขึ้นไป ดำเนินการจัดอบรมและบรรยายธรรมโดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ อย่างน้อย 18 ครั้ง ครั้งละ 600 บาท

(2) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขัง 4,001 - 5,000 คน ดำเนินการจัดอบรมและบรรยายธรรมโดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ อย่างน้อย 17 ครั้ง ครั้งละ 600 บาท

(3) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขัง 3,001 - 4,000 คน ดำเนินการจัดอบรมและบรรยายธรรมโดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ อย่างน้อย 16 ครั้ง ครั้งละ 600 บาท

(4) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขัง 2,001 - 3,000 คน ดำเนินการจัดอบรมและบรรยายธรรมโดยนำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ อย่างน้อย 15 ครั้ง ครั้งละ 600 บาท

(5) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขัง 1,001 - 2,000 คน ดำเนินการจัดอบรมและบรรยายธรรมโดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ อย่างน้อย 14 ครั้ง ครั้งละ 600 บาท

(6) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขัง ต่ำกว่า 1,000 คน ดำเนินการจัดอบรมและบรรยายธรรม โดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ อย่างน้อย 13 ครั้ง ครั้งละ 600 บาท

งบประมาณในการดำเนินงาน

เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ครั้งที่ 1

- ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนการกุศล จำนวน 47,500 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรมบรรยายธรรมตามหลักศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม ในเรือนจำจังหวัด จำนวน 50 แห่ง

- ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : พัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง กิจกรรม : พัฒนาจิตใจและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดี งบดำเนินงาน ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าใช้จ่ายโครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 634,100 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมและบรรยายธรรม โดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 142 แห่ง ในโครงการดังกล่าว

ครั้งที่ 2

- ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานพื้นฐาน แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิต : ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง งบเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนการกุศล จำนวน 179,700 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการอบรมบรรยายธรรมตามหลักศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม ในเรือนจำและทัณฑสถาน สถานกักขัง จำนวน 104 แห่ง

- ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : พัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง กิจกรรม : พัฒนาจิตใจ และแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดี งบดำเนินงาน ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าใช้จ่ายโครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 67,600 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมและบรรยายธรรม โดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 39 แห่ง ในโครงการดังกล่าว

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

โครงการอบรมและบรรยายธรรม โดยผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และศาสนาอื่นๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีรายละเอียด ดังนี้

1. นำเสนอขออนุมัติโครงการฯ และแจ้งกองบริหารการคลังโอนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568

2. แจ้งเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศาสนาพุทธ ให้นิมนต์พระสงฆ์เข้ามาอบรมบรรยายธรรมปีละไม่ต่ำกว่า 8 ครั้ง

2.2 ศาสนาคริสต์ อิสลามให้ประสานขอความร่วมมือ หรือขอรับการสนับสนุนจากผู้นำศาสนาดำเนินการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดในหลักสูตร และเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

2.3 ศาสนาอื่น ๆ ให้ประสานขอความร่วมมือหรือขอรับการสนับสนุนจากผู้นำศาสนาในท้องถิ่นแต่ละจังหวัด

3. ติดตามประเมินผลโครงการฯ

4. สรุปผลการดำเนินงานพร้อมรายงานผู้บริหารรับทราบ

สรุปผลการดำเนินงาน

1. งบประมาณจัดสรรจำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำวน 681,600 บาท จัดสรรเรือนจำและทัณฑสถาน 142 แห่ง ครั้งที่ 2 จำนวน 247,300 บาท จัดสรรเรือนจำและทัณฑสถาน 142 แห่ง

2. ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการรวม 225,106 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังเข้าใจในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถืออย่างถูกต้อง เกิดศรัทธาและตั้งมั่นในศาสนาและน้อมนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้ต้องขังเห็นความสำคัญและคุณค่าของศาสนา คำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม มุ่งกระทำความดีละทิ้งความชั่ว มีจิตใจดีผ่องใส สงบสุข มีศีลธรรมอันดี เป็นพลเมืองดีของสังคม และประเทศชาติสืบไป

3. หน่วยงานภายนอก องค์กรด้านศาสนา ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและสืบทอดสถาบันศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองอีกทางหนึ่ง

โครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการจัดกิจกรรมและนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

ด้วยปัจจุบันประเทศไทยเกิดความขัดแย้งมากขึ้น ประชาชนขาดคุณธรรม จริยธรรม ไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีไทย ประวัติศาสตร์ชาติไทย เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือที่สามารถสร้างระเบียบแก่มนุษย์ให้เกิดความสามัคคี สามารถเป็นตัวกำหนดรูปแบบของสถาบันต่างๆ ทั้งยังช่วยแก้ปัญหาและช่วยให้ชาติเจริญก้าวหน้าและแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของชาติได้ อีกทั้งวันสำคัญทางศาสนาถือเป็นเอกลักษณ์และมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการทะนุบำรุงส่งเสริมสืบทอดศาสนา ทั้งรักษาคุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี กอปรกับเพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้ต้องขัง ได้ตระหนักและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองพัฒนาพฤตินิสัย โดยกลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจเป็นหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการในกระบวนการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับเข้าไปอยู่ในสังคมภายหลังการพ้นโทษได้อย่างปกติสุข เป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง

ซึ่งถือเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม ให้สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามนโยบายรัฐบาล จึงได้จัดโครงการวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 142 แห่ง ดำเนินการจัดกิจกรรมและนิทรรศการภาพถ่ายเนื่องในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างน้อยจำนวน 14 ครั้ง ต่อปี

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เรือนจำและทัณฑสถานและสถานกักขังจำนวน 142 แห่ง จัดกิจกรรม/นิทรรศการ ไม่น้อยกว่า 14 ครั้งต่อปี

แนวทางการดำเนินงาน

วันสำคัญของชาติ

1. วันขึ้นปีใหม่ ทุกวันที่ 31 ธันวาคม และวันที่ 1 มกราคม จัดให้มีการทำบุญเลี้ยงพระ ตักบาตร ฟังพระธรรมเทศนา ถือศีลปฏิบัติธรรม เพื่อเป็นนิมิตรหมายของการเริ่มต้นชีวิตที่ดี

2. วันสงกรานต์ ตรงกับวันที่ 13 เมษายนของทุกปี จัดพิธีทำบุญตักบาตร การสรงน้ำพระ รดน้ำขอพรเพื่อน้อมรำลึก และแสดงความกตัญญูกตเวที เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง เป็นการเริ่มต้นปีใหม่แบบไทยที่มีความสุข

3. วันพืชมงคล เป็นวันที่กำหนดให้มีพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นการระลึกถึงความสำคัญของเกษตรกรที่มีต่อเศรษฐกิจไทย จัดให้มีการฟังธรรมเทศนาเกี่ยวกับคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพื่อปลูกฝังทัศนคติ ที่ดีต่อการทำมาหาเลี้ยงชีพอย่างสุจริต

4. วันรัฐธรรมนูญ ตรงกับวันที่ 10 ธันวาคมของทุกปี จัดให้มีการทำบุญตักบาตร พิธีการวางพวงมาลา ถวายสักการะ รวมถึงการประดับธงชาติบริเวณอาคารสำนักงาน และบ้านพักข้าราชการ เพื่อน้อมระลึกถึงโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 เป็นรัฐธรรมนูญถาวรฉบับแรกของประเทศไทย

วันสำคัญทางศาสนา

1. วันมาฆบูชา จัดให้มีการทำบุญตักบาตร การฟังพระธรรมเทศนา การเวียนเทียน (ตามความจำเป็นและเหมาะสม) เป็นต้น เพื่อเป็นการบูชารำลึกถึงพระรัตนตรัย และรำลึกถึงคุณบิดามารดา เนื่องจากเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงประทานโอวาทปาฏิโมกข์ ซึ่งกล่าวถึงหลักคำสอนอันเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การบำเพ็ญความดีให้ถึงพร้อม และการทำจิตของตนให้ผ่องใส เพื่อเป็นหลักปฏิบัติของพุทธศาสนิกชนทั้งมวล นอกจากนี้ ยังเป็น "วันกตัญญูแห่งชาติ"

2. วันวิสาขบูชา จัดให้มีการทำบุญตักบาตร การฟังพระธรรมเทศนา การเวียนเทียน (ตามความจำเป็นและเหมาะสม) เป็นต้น เพื่อเป็นการบูชารำลึกถึงพระรัตนตรัย วันวิสาขบูชา ถือได้ว่าเป็นวันคล้ายวันที่ "ประสูติ" "ตรัสรู้" และ "เสด็จดับขันธปรินิพพาน" แห่งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงประกอบไปด้วย "พระบริสุทธิคุณ", "พระปัญญาคุณ" ผู้ซึ่งได้ทรงสั่งสอนประกาศพระสัจธรรม คือ ความจริงของโลก แก่ชนทั้งปวง โดย "พระมหากรุณาธิคุณ"

3. วันอาสาฬหบูชา จัดให้มีการทำบุญตักบาตร การฟังพระธรรมเทศนา ปฏิบัติธรรมบำเพ็ญศีลภาวนา การเวียนเทียน (ตามความจำเป็นและเหมาะสม) เป็นต้น

4. วันเข้าพรรษา และช่วงฤดูพรรษากาลตลอดทั้ง 3 เดือน จัดให้มีการทำบุญตักบาตร ถวายเทียนพรรษาหรือหลอดไฟ และผ้าอาบน้ำฝน (ผ้าวัสสิกสาฎก) แก่พระสงฆ์ การฟังพระธรรมเทศนา ปฏิบัติธรรมรักษาศีลเจริญภาวนา

5. วันออกพรรษา จัดให้มีการทำบุญตักบาตรครั้งใหญ่ เรียกว่า ตักบาตรเทโว หรือตักบาตรเทโวโรหณะ เพื่อน้อมรำลึกถึงวันที่พระพุทธเจ้าได้เสด็จลงจากเทวโลกกลับจากการโปรดพระพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ในพรรษาที่ 7 เพื่อลงมายังเมืองสังกัสสนคร พร้อมกับทรงแสดงโลกวิวรณปาฏิหาริย์เปิดโลกทั้งสามด้วย

วันสำคัญสถาบันพระมหากษัตริย์

1. วันจักรี ตรงกับวันที่ 6 เมษายนของทุกปี จัดให้มีการทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรมบำเพ็ญศีลภาวนา น้อมถวายอุทิศเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและมหาจักรีบรมราชวงศ์

2. วันแม่แห่งชาติ ตรงกับวันที่ 12 สิงหาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จัดให้มีพิธีศาสนสงฆ์ ทำบุญตักบาตร อุทิศเป็นพระราชกุศลน้อมเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล ประดับธงชาติไทยที่บริเวณอาคารสำนักงาน และอาคารบ้านพักข้าราชการ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล

3. วันที่ 13 ตุลาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จัดให้มีพิธีศาสนสงฆ์ ทำบุญตักบาตร อุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

4. วันปิยมหาราช ตรงกับวันที่ 23 ตุลาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดให้มีการวางพวงมาลาดอกไม้ และถวายสักการะพระบรมรูป ทำบุญตักบาตรอุทิศถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นการประกาศเกียรติคุณ ให้ไพศาลสืบไป

5. วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จัดให้มีพิธีศาสนสงฆ์ ทำบุญตักบาตร อุทิศถวายเป็นพระราชกุศล จัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เจริญรอยตามและสืบสานพระราชปณิธานในพระอัจฉริยภาพ

(1) ประดับธงชาติ ในวันสำคัญของชาติ ธงเสมาธรรมจักรในวันสำคัญของศาสนา และธงตราสัญลักษณ์เฉลิมพระเกียรติในวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ บริเวณอาคารสำนักงาน และอาคารบ้านพักข้าราชการโดยพร้อมเพรียงกัน

(2) การปฏิบัติตนและเข้าร่วมพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ดังนี้

- ช่วงเช้าทำบุญตักบาตร ฟังพระธรรมเทศนา และเจริญจิตภาวนา
- ช่วงค่ำจัดให้ผู้ต้องขังสวดมนต์ไหว้พระ ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการประกอบศาสนกิจของผู้ต้องขัง พ.ศ.2561

(3) เรือนจำและทัณฑสถานที่มีผู้ต้องขังนับถือศาสนาอื่นๆ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ให้จัดกิจกรรมตามตามความเหมาะสมแก่ศาสนานั้นๆ

(4) จัดนิทรรศการภาพถ่าย อย่างน้อย 14 ครั้ง ต่อปี โดยเน้นหนักเรื่องการอบรมผู้ต้องขังและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความสำคัญของวันนั้นๆ

(5) ประกาศเชิญชวนให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดพร้อมครอบครัว ตลอดทั้งประชาชนใกล้เคียงละเว้นอบายมุข และบำเพ็ญประโยชน์เนื่องในวันสำคัญดังกล่าว

งบประมาณในการดำเนินงาน

ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : พัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง กิจกรรม : พัฒนาจิตใจและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดี งบดำเนินงาน ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุค่าใช้สอย ค่าใช้จ่ายโครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 710,000 บาท (เจ็ดแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดกิจกรรมและนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ในเรือนจำและทัณฑสถาน และสถานกักขัง จำนวน 142 แห่ง ในโครงการดังกล่าว

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

กรมราชทัณฑ์มอบหมายให้เรือนจำทั่วประเทศดำเนินการจัดโครงการจัดกิจกรรมและนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ โดยเรือนจำสามารถประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเช่น พระสงฆ์ หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบกและกองพลทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน เข้ามาร่วมดำเนินการในโครงการจัดโครงการจัดกิจกรรมและนิทรรศการเนื่องในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

สรุปผลการดำเนินงาน

จำนวนผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการจัดกิจกรรมนิทรรศการฯเนื่องในวันสำคัญ ผ่านการอบรม จำนวน 1,152,091 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังได้เรียนรู้ถึงคุณูปการของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ที่มีต่อสังคมไทย
2. ผู้ต้องขังได้รับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ให้มีจิตสำนึกที่จะประพฤติตนเป็นคนดี
3. ผู้ต้องขังมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของบุรพมหากษัตริย์ในอดีต
4. ผู้ต้องขังได้รับการอบรมกล่อมเกลาจิตใจ เตรียมความพร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตร่วมกับสังคมภายนอกอย่างมีความสุขภายหลังพ้นโทษ

โครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม การจัดการเรียนการธรรมศึกษาชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก ในเรือนจำและทัณฑสถาน

ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมแก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม การแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองพัฒนาพฤตินิสัย โดยกลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ เป็นหน่วยงานที่จะต้องดำเนินการในกระบวนการแก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับไปสู่สังคมภายหลังพ้นโทษได้อย่างปกติสุข รวมทั้งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอก เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจผู้ต้องขังให้เป็นผู้มีศีลธรรมมีความเข้มแข็งด้านจิตใจ รู้ผิดชอบชั่วดี สามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ขณะถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือพ้นโทษออกไปอยู่ในสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญมั่นคงสืบต่อไป

การจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอก เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้พัฒนาตนเองให้มีคุณค่า ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอน ประวัติความเป็นมาของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นศาสดาของศาสนาพุทธ ตลอดจนวิชาธรรมวิภาค วิชาวินัยมุข และศาสนพิธี รวมถึงวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ซึ่งจะทำให้ผู้ต้องขังที่เรียนสามารถนำหลักธรรมคำสอนในทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ ที่ผ่านมากรมราชทัณฑ์ได้ร่วมกับคณะสงฆ์แม่กองธรรมสนามหลวง โดยให้คณะสงฆ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคดำเนินการจัดการเรียนการสอนการสอบธรรมศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังภายในเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งส่งผลดีต่อการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องเป็นอย่างมาก โครงการเรียนธรรมศึกษาชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก โดยวิทยากรจากคณะสงฆ์ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาจิตใจด้วยศาสนธรรม และกิจกรรมทางศาสนาพุทธ ปลูกฝังคุณธรรมความดีให้เจริญงอกงามในจิตใจ ประพฤติดีละเว้นความชั่ว และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันภายหลังพ้นโทษ เป็นหลักสูตรทางเลือก ผู้ต้องขังที่เลือกศึกษาสามารถนำไปประกอบการเลื่อนชั้นได้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง พ.ศ.2561และระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการประกอบศาสนกิจของผู้ต้องขัง พ.ศ.2561

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดการจัดการเรียนการธรรมศึกษาชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอกได้

ผลลัพธ์ เรือนจำและทัณฑสถานสามารถจัดกิจกรรมตามการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก ได้ตามเป้าหมาย เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ต้องขัง

แนวทางการดำเนินงาน

1. ขออนุมัติโครงการต่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์ และจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เรือนจำและทัณฑสถาน

2. มีหนังสือแจ้งเวียนเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 135 แห่ง เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอก ตามหลักสูตรคณะสงฆ์แม่กองสนามหลวง

3. เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 135 แห่ง ดำเนินการจัดโครงการ จัดการเรียนการสอนธรรมศึกษา ชั้นตรี โท เอก ให้เสร็จเรียบร้อย

4. เมื่อเรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้วให้เรือนจำและทัณฑสถานรายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบพร้อมแนบเอกสารอ้างอิง

5. เมื่อเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการจัดการเรียนการสอนแล้วเสร็จ ให้ดำเนินการจัดให้มีการสอบธรรมศึกษาสนามหลวงที่แม่กองธรรมสนามหลวงกำหนด เพื่อนำผู้ต้องขังที่ผ่านการเรียนการสอนดังกล่าวเข้าสอบ

สถานที่ดำเนินงาน

เรือนจำและทัณฑสถาน รวม 135 แห่ง กลุ่มผู้เรียน (ผู้ต้องขัง) จำนวน 19,371 คน

งบประมาณในการดำเนินงาน

ขออนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : พัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง กิจกรรม : พัฒนาจิตใจและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดี งบดำเนินงาน ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าใช้จ่ายโครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 612,000บาท ให้แก่เรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 135 แห่ง สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก ตามหลักสูตรของคณะสงฆ์ ประจำปี พ.ศ.2568

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ประสานงานกับคณะสงฆ์ที่สำนักเรียนแม่กองบาลีสนามหลวง เพื่อจัดส่งพระสงฆ์เข้าดำเนินการสอนตามหลักสูตรของแม่กองบาลีสนามหลวง

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการธรรมศึกษาฯ ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2561 โดยในปีงบประมาณพ.ศ.2568 มีผู้ต้องขังที่เข้าเรียนมี <u>จำนวน 19,371 คน</u> เมื่อผู้ต้องขังมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาอย่างเป็นระบบด้วยการจัดการเรียนการสอนธรรมศึกษาตามหลักสูตรของคณะสงฆ์แม่กองธรรมสนามหลวงจะสามารถนำหลักธรรมคำสอนมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตขณะที่ถูกคุมขังในเรือนจำและทัณฑสถาน หรือพ้นโทษออกไปสู่สังคมภายนอกได้อย่างปกติสุขมีภูมิคุ้มกันด้านจิตใจ ที่เข้มแข็ง มีสติ ควบคุมตัวเองได้ดี พัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา เป็นการทำงานในรูปแบบภาคีเครือข่าย ทั้งองค์กรด้านศาสนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อน เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง สะท้อนให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้ต้องขัง และต่อกรมราชทัณฑ์

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังมีความรู้และสามารถปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง
2. ผู้ต้องขังได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม
3. ผู้ต้องขังสามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้
4. องค์กรด้านศาสนาและหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร

โครงการการพัฒนาด้านจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรม และโปรแกรมการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการฝึกอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก)
ภายใต้แผน การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ
แนวทางการพัฒนา 1) บำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม

กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม มีพันธกิจหลัก คือ “ควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง” เพื่อพัฒนาพฤตินิสัย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และทัศนคติของผู้ต้องขังให้มีสุขภาพกายและจิตที่ดี สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา การพัฒนาจิตใจ การพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพ และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เพื่อส่งต่อผู้ก้าวพลาดให้สามารถกลับคืนสู่สังคมโดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติ โดยสังคมให้การยอมรับ โดยปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และยกระดับให้มีคุณภาพ

ปัจจุบัน กองพัฒนาพฤตินิสัยได้นำแนวทางพระพุทธศาสนา มาปรับใช้ในการแก้ไข ฟื้นฟูพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยใช้เป็นเครื่องมือในการจัดโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าร่วมกิจกรรมอาทิเช่น โครงการสวดมนต์ไหว้พระประจำวัน โครงการจัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เนื่องในวันจักรี วันปิยมหาราช วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา ฯลฯ เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษ ยังได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมหรือพิธีการดังกล่าวร่วมกับคนในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานของรัฐจัดขึ้นอยู่เสมอ เนื่องจากกิจกรรมทางศาสนานั้น มีความสำคัญกับประเทศไทยมาอย่างยาวนาน หลอมรวมกับความเชื่อท้องถิ่น มาเป็นประเพณีวัฒนธรรมของสังคมไทย ที่มีผลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความศรัทธาของคนในสังคม ดังนั้น ศาสนาจึงถือว่าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจตนเอง ครอบครัว สังคม ชุมชน และประเทศชาติ

ศาสนาทุกศาสนา จำเป็นต้องมีพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมร่วมกัน การประกอบศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาจะมีผู้ที่ทำหน้าที่เป็น“ศาสนพิธีกร” หรือเรียกอีกอย่างว่า“มัคนายก” ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญทางศาสนพิธี ลำดับขั้นตอนการดำเนินพิธีการต่างๆ ทั้งนี้ คำว่า มัคนายก (บาลี) หรือมรรคนายก (สันสกฤต) แปลว่า ผู้นำทาง คือ ผู้นำบุญ ผู้แนะนำทางบุญ ผู้ชี้ทางบุญ ใช้เรียกคฤหัสถ์ผู้ประสานติดต่อระหว่างวัดกับชาวบ้านในกิจการต่างๆ ของวัดหรือผู้เป็นหัวหน้า ในพิธีทำบุญในวัด เช่น นำอาราธนาศีล อาราธนาพระปริตร นำถวายทาน ตลอดจนจัดแจงดูแลศาสนพิธีอื่น ให้ถูกต้องเรียบร้อย อาจเป็นชายหรือหญิงก็ได้ และแต่ละวัดอาจมีหลายคนก็ได้ (ทองดี สุรเดโช ป.ธ.9, 2547) มัคนายกที่ดีและเก่งจะทำให้งานบุญต่างๆ ในวัดสำเร็จเรียบร้อยโดยเป็นระเบียบสวยงามและราบรื่นไม่ติดขัด ซึ่งในสังคมยุคปัจจุบัน ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญที่จะทำหน้าที่มัคนายกได้น้อยลง โดยมากจะเป็นการจดจำเล่าสืบต่อกันมา ขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนามีความคาดเคลื่อน ขาดตกบกพร่อง ขาดระเบียบแบบแผน ยังส่งผลให้การดำเนินศาสนพิธีขาดความน่าเชื่อถือ

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันยังมีผู้ที่ทำหน้าที่ประกอบศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนาตามระเบียบแบบแผน ขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างถูกต้องมีจำนวนน้อยลง อีกทั้งกิจกรรมทางศาสนายังอยู่คู่กับสังคมไทยยาวนาน ดังนั้น กองพัฒนาพฤตินิสัย โดยกลุ่มงานส่งเสริมสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ ได้เห็นโอกาสในการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้มีอาชีพ มีงานทำ ภายหลังพ้นโทษ และเป็นทางเลือกหนึ่งให้กับผู้ต้องขังได้มีวิชาชีพติดตัว ด้วยการเสริมทักษะอาชีพ “มัคนายก” จึงได้จัดโครงการอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ขึ้น โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือศาสนพิธีและมารยาทไทย ของกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม* มาเป็นแนวทางในการจัดอบรม ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติงานในฐานะศาสนพิธีกร เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับ

พระราชพิธี รัฐพิธี ศาสนพิธี งานกุศลพิธีและงานอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้มีความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานศาสนพิธีและสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นศาสนพิธีกรในกิจกรรมทางศาสนาให้กับชุมชนและสังคมได้เมื่อพ้นโทษ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ผลผลิต ผู้ต้องขังผ่านการอบรมอย่างน้อย 40 คนต่อรุ่น

ผลลัพธ์ เรือนจำและทัณฑสถานมีการจัดโครงการฝึกอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ให้ผู้ต้องขังอย่างน้อย 1 รุ่น ต่อปี

แนวทางการดำเนินงาน

(1) เสนอขออนุมัติโครงการฯ ต่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์

(2) แจ้งกองบริหารการคลังโอนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2568 ให้กับเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 136 แห่ง

(3) แจ้งเรือนจำและทัณฑสถาน รวม 136 แห่ง ดำเนินการจัดโครงการอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ให้แก่ผู้ต้องขัง อย่างน้อย 1 รุ่นๆ ละไม่น้อยกว่า 30 คน ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ หลักสูตร 45 ชั่วโมง

(4) ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

(5) สรุปการดำเนินงานโครงการอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 และรายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบโครงการฝึกอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

งบประมาณในการดำเนินงาน

ขออนุมัติเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์ แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการ : พัฒนาจิตใจเพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้ต้องขัง กิจกรรม : พัฒนาจิตใจและแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดี งบดำเนินงาน ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าใช้จ่ายโครงการการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 367,200 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการอบรม ศาสนพิธีกร (มัคนายก) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ให้แก่ผู้ต้องขังใน เรือนจำและทัณฑสถาน รวม 136 แห่ง (ยกเว้นทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ สถานกักขัง และสถานกักกัน)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการมอบหมายให้เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ตามแนวทางการดำเนินงานดังนี้

(1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมัคนายก

(2) แนวทางการจัดพิธีทางศาสนา

(3) มารยาทไทยในพิธีการ

(4) บทสวดมนต์ และคำอาราธนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(5) การวัดผลภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ทั้งนี้ ให้อนุศาสนาจารย์ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อนุศาสนาจารย์เป็นผู้อบรม ฝึกสอนภาคปฏิบัติจนผู้ต้องขังสามารถปฏิบัติได้จริงโดยเรือนสามารถประสานงานกับหน่วยงานภาคีภายนอกให้เข้ามาเป็นผู้ดำเนินการสอน

สรุปผลการดำเนินงาน

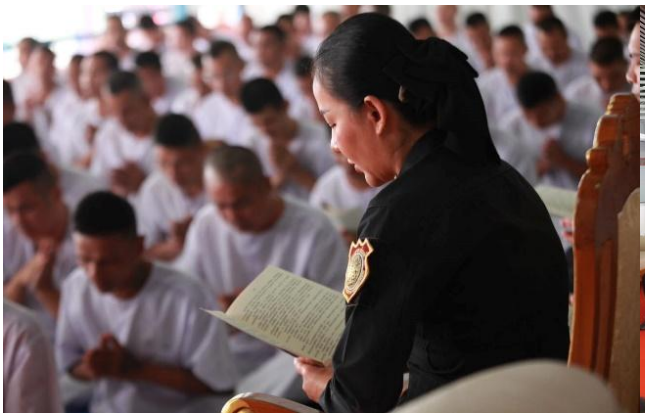
มีผู้ต้องขังที่ผ่านโครงการอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 จำนวนทั้งหมด 5,345 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ต้องขังได้เรียนรู้หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาผ่านหลักศาสนพิธี
2. ผู้ต้องขังได้รับการส่งเสริมแนวทางการดำเนินชีวิตตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้านศาสนพิธี
3. ผู้ต้องขังสามารถนำความรู้ ความสามารถตามหลักธรรมคำสอนและศาสนพิธีไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษได้

การอบรมศาสนพิธีกร (มัคนายก)
ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
หลักสูตร 45 ชั่วโมง
ระหว่างวันที่ ๒๒ เม.ย.- ๒ พ.ค. ๒๕๖๘
เรือนจำกลางคลองเปรม

****

โครงการปฏิบัติงานด้านการเลื่อน – ลดชั้นนักโทษเด็ดขาด

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจหลักในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดไว้ตามหมายจำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และต้องปฏิบัติต่อนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายราชทัณฑ์ เพื่อก่อให้เกิดผลดีแก่การปกครองบังคับบัญชาและการรักษาวินัยของเรือนจำ ตลอดทั้งเป็นประโยชน์แก่การขัดเกลานิสัย ความประพฤติ พฤติกรรมของนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งนักโทษเด็ดขาดจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยตั้งตนอยู่ในระเบียบ วินัยเรือนจำ มีความเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม มีความวิริยะอุตสาหะ ทำการงานให้เกิดผลดีกับทางราชการ อาจได้รับประโยชน์จากการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด ดังนั้น กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการปฏิบัติงานด้านการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมนักโทษเด็ดขาดให้อยู่ในระเบียบวินัย มีความประพฤติเรียบร้อย มีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาพฤตินิสัย ปรับทัศนคติไปในทางที่ดีเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความวิริยะอุตสาหะขยันหมั่นเพียรมีมานะอดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการให้ได้รับการปล่อยตัวคืนคนดีสู่สังคมเร็วขึ้น

1. เพื่อเอื้ออำนวยต่อการควบคุมนักโทษเด็ดขาดให้อยู่ในระเบียบวินัย มีความประพฤติเรียบร้อยดี ช่วยเหลือการงานเรือนจำ
2. เพื่อให้นักโทษเด็ดขาดมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาพฤตินิสัย ปรับทัศนคติไปในทางที่ดี
3. เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความวิริยะอุตสาหะขยันหมั่นเพียร มีมานะอดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการให้ได้รับการปล่อยตัวคืนคนดีสู่สังคม

ผลผลิต/เป้าหมาย/ของโครงการ การคืนคนดีสู่สังคม

งบประมาณในการดำเนินงาน 213,200 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 185,660 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

1. นักโทษเด็ดขาดได้รับการเลื่อนชั้น จำนวน 171,827 คน โดยแยกเป็นการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีปกติ จำนวน 171,308 คน และเป็นการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด กรณีมีเหตุพิเศษ เลื่อนชั้นก่อนเวลา จำนวน 519 คน
2. การแต่งตั้งนักโทษเด็ดขาดให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยงานเจ้าพนักงานเรือนจำ จำนวน 336 คน และการแต่งตั้งนักโทษเด็ดขาดให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ จำนวน 156 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. นักโทษเด็ดขาดอยู่ในระเบียบวินัย มีความประพฤติดี ช่วยเหลือการงานเรือนจำ
2. นักโทษเด็ดขาดมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาพฤตินิสัย ปรับทัศนคติไปในทางที่ดี
3. นักโทษเด็ดขาดมีขวัญและกำลังใจที่จะประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความวิริยะอุตสาหะขยันหมั่นเพียร มีมานะอดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการให้ได้รับการปล่อยตัวคืนคนดีสู่สังคม

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดต้องใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานหลายฉบับ รวมทั้งปัจจุบันจำนวนนักโทษเด็ดขาดมีปริมาณจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ ต้องตรวจสอบรายละเอียดการเลื่อนชั้นของนักโทษเด็ดขาดทุกราย เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดก่อนจะเสนอ

2. การถูกร้องเรียนเกี่ยวกับการเลื่อนชั้นจากนักโทษเด็ดขาดและผู้เกี่ยวข้อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กองทัณฑปฏิบัติ ได้มีการทำคำชี้แจงศาลปกครอง ตอบข้อหารือ ตอบข้อร้องเรียนผู้ต้องขังและญาติจำนวนหลายเรื่อง ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดทำหลักเกณฑ์ และขั้นตอนการปฏิบัติงานเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด เพื่อให้เรือนจำประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ นักโทษเด็ดขาด ญาติ และประชาชนทั่วไปทราบ

สถิติการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีปกติ และการอนุมัติการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีพิเศษ เลื่อนชั้นก่อนเวลา รายเดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2568

ที่	เดือน	การเห็นชอบการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีปกติ	การเห็นชอบการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีมีเหตุพิเศษ เลื่อนชั้นก่อนเวลา	รวม
1	ตุลาคม 2567	14,928	95	15,023
2	พฤจิกายน 2567	13,736	-	13,736
3	ธันวาคม 2567	3,131	-	3,131
4	มกราคม 2568	5,145	-	5,145
5	กุมภาพันธ์ 2568	13,824	167	13,991
6	มีนาคม 2568	31,341	-	31,341
7	เมษายน 2568	16,899	-	16,899
8	พฤษภาคม 2568	1,482	-	1,482
9	มิถุนายน 2568	5,351	-	5,351
10	กรกฎาคม 2568	22,138	-	22,138
11	สิงหาคม 2568	22,015	136	22,151
12	กันยายน 2568	21,318	121	21,439
รวม		**171,308**	**519**	**171,827**

สถิติการแต่งตั้งผู้ช่วยงานเจ้าพนักงานเรือนจำและผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ
รายเดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2568

ที่	เดือน	ผู้ช่วยงานเจ้าพนักงานเรือนจำ	ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ	รวม
1	ตุลาคม 2567	37	21	58
2	พฤศจิกายน 2567	0	66	66
3	ธันวาคม 2567	42	0	42
4	มกราคม 2568	32	0	32
5	กุมภาพันธ์ 2568	0	0	0
6	มีนาคม 2568	0	0	0
7	เมษายน 2568	67	16	83
8	พฤษภาคม 2568	3	0	3
9	มิถุนายน 2568	44	0	44
10	กรกฎาคม 2568	24	31	55
11	สิงหาคม 2568	15	0	15
12	กันยายน 2568	72	22	94
รวม		**336**	**156**	**492**

สถิติอนุมัติการยกเลิกการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด
รายเดือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2568

ที่	เดือน	กำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปีและต้องโทษจำคุกเพียงคดีเดียว			กำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปีหรือต้องโทษจำคุกหลายคดี			รวม
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
1	ตุลาคม 2567	0	0	0	2	0	2	2
2	พฤศจิกายน 2567	0	0	0	7	0	7	7
3	ธันวาคม 2567	0	0	0	11	6	17	17
4	มกราคม 2568	0	2	2	2	3	5	7
5	กุมภาพันธ์ 2568	1	0	1	2	0	2	3
6	มีนาคม 2568	0	0	0	2	0	2	2
7	เมษายน 2568	1	0	1	3	1	4	5
8	พฤษภาคม 2568	12	0	12	17	2	19	31
9	มิถุนายน 2568	1	0	1	1	0	1	2
10	กรกฎาคม 2568	0	1	1	11	0	11	12
11	สิงหาคม 2568	0	0	0	1	0	1	1
12	กันยายน 2568	5	0	5	3	3	6	11
รวม		**20**	**3**	**23**	**62**	**15**	**77**	**100**

โครงการดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขัง

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการดำเนินงานด้านวินัยผู้ต้องขัง

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

หลังจากที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ โดยผลจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาของกฎหมายให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศ เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติปลีกย่อยในด้านต่าง ๆ ไว้ในกฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2563 และระเบียบกรมราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยเมื่อผู้ต้องขังกระทำผิด การเพิกถอน เปลี่ยนแปลง งดหรือรอการลงโทษ และการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง โดยถึงแม้บทบัญญัติดังกล่าวจะทำให้กฎหมายในเรื่องนี้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 อันเป็นหลักประกันความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องขังที่ถูกดำเนินการทางวินัยก็ตาม แต่ก็มีปัญหาติดตามมาว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในด้านนี้ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ที่เรือนจำและทัณฑสถานจะยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่ ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดและละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง

ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยผู้ต้องขังประจำเรือนจำและทัณฑสถาน มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและกระบวนการในการลงโทษวินัยผู้ต้องขัง และความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติฯ กฎกระทรวงฯ และระเบียบต่างๆ รวมถึงพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กลุ่มงานวินัยผู้ต้องขัง กองทัณฑปฏิบัติ จึงได้จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยผู้ต้องขัง เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้แก่บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านดังกล่าว เพื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยผู้ต้องขังจากเขตบริหารเรือนจำที่ 1 จำนวน 14 แห่ง
และเขตบริหารเรือนจำที่ 10 จำนวน 12 แห่ง
รวม 26 แห่ง ๆ ละ 2 คน รวมจำนวน 52 คน

สถานที่ในการดำเนินการ โรงแรมนนทบุรี พาเลซ จังหวัดนนทบุรี

งบประมาณในการดำเนินงาน 355,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 44,215 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และเข้าใจข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการการดำเนินการลงโทษวินัยผู้ต้องขังอย่างถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และสามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการลงโทษวินัยผู้ต้องขังได้อย่างถูกต้องและมีแนวทางปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัยผู้ต้องขังมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการลงโทษวินัยผู้ต้องขัง โดยผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความพึงพอใจตามรูปแบบประเมิน ดังนี้

แบบประเมินความพึงพอใจ มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน 47 คน (คิดเป็นร้อยละ)

ด้านการอบรม

1. ความเหมาะสมของเนื้อหาในการฝึกอบรมตรงกับวัตถุประสงค์
   มากที่สุด ร้อยละ 54.7 มาก ร้อยละ 38.3 และปานกลาง ร้อยละ 4.3
2. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการฝึกอบรม
   มากที่สุด ร้อยละ 40.4 มาก ร้อยละ 34 ปานกลาง ร้อยละ 17 และน้อย 8.5
3. ความรู้ก่อนเข้ารับการอบรมฯ
   มากที่สุด ร้อยละ 17 มาก ร้อยละ 19.1 ปานกลาง ร้อยละ 46.8 และน้อย 14.9
4. ความรู้หลังเข้ารับการอบรมฯ
   มากที่สุด ร้อยละ 40.4 มาก ร้อยละ 57.4 และปานกลาง ร้อยละ 2.1
5. สามารถนำความรู้จากการบรรยายไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านการลงโทษวินัยผู้ต้องขังและแนะนำแก่บุคคลอื่นได้
   มากที่สุด ร้อยละ 42.6 มาก ร้อยละ 55.3 ปานกลาง ร้อยละ 2.1

ด้านวิทยากร

1. มีความสามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ
   มากที่สุด ร้อยละ 63.8 มาก ร้อยละ 31.9 ปานกลาง ร้อยละ 4.3
2. การเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน
   มากที่สุด ร้อยละ 55.3 มาก ร้อยละ 36.2 ปานกลาง ร้อยละ 8.5
3. การเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น
   มากที่สุด ร้อยละ 59.6 มาก ร้อยละ 36.2 ปานกลาง ร้อยละ 4.3
4. การตอบคำถามได้ตรงประเด็นและชัดเจน
   มากที่สุด ร้อยละ 59.6 มาก ร้อยละ 38.3 ปานกลาง ร้อยละ 2.1
5. ใช้เวลาบรรยายแต่ละหัวข้อได้อย่างเหมาะสม
   มากที่สุด ร้อยละ 38.3 มาก ร้อยละ 40.4 ปานกลาง ร้อยละ 17 และน้อย 4.3

ด้านบริการ

1. การให้บริการของคณะทำงาน
   มากที่สุด ร้อยละ 66 มาก ร้อยละ 29.8 และปานกลาง ร้อยละ 4.3
2. ความเหมาะสมของอาหารหลักและอาหารว่าง
   มากที่สุด ร้อยละ 63.8 มาก ร้อยละ 29.8 และปานกลาง ร้อยละ 6.4

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

(1) ระยะเวลาจัดงานน้อยเกินไป ควรใช้เวลาอบรมประมาณ 2 วัน

(2) คณะทำงานให้คำแนะนำดีมาก

(3) จัดบ่อยๆ อัพเดทความรู้

(4) อยากให้มีการอบรมต่อเนื่อง หรือแจ้งแนวทางต่าง ๆ หากมีกรณีใหม่ๆ เกิดขึ้นเพื่อให้เรือนจำมีแนวทางที่ถูกต้อง

(5) ควรจัดให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานในแต่ละเรือนจำ

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

ประสานงานกับเรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2563 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การลงโทษทางวินัยเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับพฤติการณ์การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. เจ้าหน้าที่ผู้ผ่านการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมาย กระบวนการลงโทษทางวินัยผู้ต้องขัง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในการพิจารณาลงโทษทางวินัย ไม่เกิดปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่ผู้ต้องขังที่เกิดจากการถูกลงโทษ

3. ลดปริมาณการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งลงโทษ การฟ้องร้อง และการร้องทุกข์ ร้องเรียนจากผู้ต้องขังจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งลงโทษ

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

กลุ่มที่ 1 หัวข้อ การพระราชทานอภัยโทษกับงานวินัยผู้ต้องขัง

1. กรณีผู้ต้องขังชั้นดีขึ้นไปกระทำผิดวินัย ก่อน/หลัง วันประกาศอภัยโทษ ผู้ต้องขังจะได้รับอภัยหรือไม่

แนวทางแก้ไข ให้ตรวจสอบว่าในวันที่มีการประกาศอภัยโทษ ผู้ต้องขังถูกลงโทษทางวินัยหรือไม่ โดยดูจากวันที่ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง

2. กรณีลงโทษทางวินัยที่ไม่ใช่การลดชั้น ในฐานข้อมูลงานวินัยไม่มีลิงค์กับฐานข้อมูลการเลื่อนชั้น เป็นเหตุให้การคำนวณห่วงเวลาครองชั้นคลาดเคลื่อน

แนวทางแก้ไข พัฒนาฐานข้อมูล

3. กรณีจัดชั้นอยากให้กรมตรวจสอบให้ถูกต้องเพราะเมื่อเรือนจำรับย้ายดำเนินการเลื่อนชั้นต่อบางกรณีการจัดชั้นมาผิดทำให้เรือนจำรับย้ายเลื่อนชั้นต่อคลาดเคลื่อน

แนวทางแก้ไข จัดชั้นให้ถูกต้อง

4. การคำนวณอภัยโทษซึ่งคาบเกี่ยวกับการอนุมัติชั้นล่าสุด (มิถุนายน 2568) เรือนจำควรดำเนินการอย่างไร

แนวทางแก้ไข ให้ตรวจสอบว่าในวันที่มีการประกาศอภัยโทษ ผู้ต้องขังถูกลงโทษทางวินัยหรือไม่ โดยดูจากวันที่ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง

กลุ่มที่ 2 หัวข้อ คดีปกครองกับงานวินัยผู้ต้องขัง

1. เมื่อผู้ต้องขังอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยมีบางเรือนจำไม่ได้พิจารณาอุทธรณ์

แนวทางแก้ไข ทุกเรือนจำเมื่อได้รับการหนังสืออุทธรณ์ของผู้ต้องขังแล้ว ต้องพิจารณาอุทธรณ์ทุกครั้งและท้ายผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ระบุสิทธิการยื่นฟ้องคดีภายใน 90 วัน

2. กรณีแจ้งคำสั่งลงโทษ ผู้ต้องขังไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง

แนวทางแก้ไข การแจ้งคำสั่งลงโทษกฎหมายไม่ได้บังคับว่าต้องลงลายมือชื่อ แต่หากผู้ต้องขังไม่ยอมลงลายมือชื่อก็ให้มีพยานลงลายมือชื่อต่อหน้าผู้ต้องขังที่ต้องรับทราบคำสั่ง อย่างน้อย 2 คน เพื่อยืนยันว่ามีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ต้องขังรับทราบแล้ว

3. กรณีผู้ต้องขังอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ทำคำสั่ง

แนวทางแก้ไข เรือนจำต้องแนะนำหรือสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขใหม่ ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นอุทธรณ์

กลุ่มที่ 3 หัวข้อ การเลื่อนชั้นผู้ต้องขังกับงานวินัยผู้ต้องขัง

1. ผู้ต้องขังถูกตั้งกรรมการสอบโดยฐานความผิดไม่ชัดเจน (ไม่ปรากฏตามระเบียบหรือข้อบังคับใดๆ) ต้องดำเนินการอย่างไร

แนวทางแก้ไข จัดทำข้อบังคับเรือนจำเพิ่มเติม

2. คำสั่งลงโทษทางวินัย งดการเลื่อนชั้นผู้ต้องขังกลุ่มย้ายเรือนจำ การออกคำสั่งจากเรือนจำต้นทางมีปัญหาเนื่องจากช่วงเวลาคาบเกี่ยว

แนวทางแก้ไข ให้เรือนจำปลายทางเป็นผู้ออกคำสั่งตามแนวทางปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

แต่ละเรือนจำและทัณฑสถาน ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านกฎหมายหรือผู้ที่คิดวิเคราะห์ในการพิจารณาข้อเท็จจริงหรือพิจารณาอุทธรณ์ได้อย่างถูกต้อง เพื่อลดความเสี่ยงในการถูกฟ้องร้อง

โครงการอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านวินัยผู้ต้องขัง

โครงการอบรมเสริมสร้าง

โครงการย้ายผู้ต้องขังเพื่อการบริหารโทษ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการย้ายผู้ต้องขังเพื่อการบริหารโทษ

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

การย้ายผู้ต้องขังเป็นมาตรการอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมในการควบคุมผู้ต้องขัง เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของเรือนจำและทัณฑสถานตามอำนาจการควบคุมและอัตราความจุของผู้ต้องขัง เพื่อประโยชน์ในการปกครองของเรือนจำและทัณฑสถานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยา และเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เป้าหมาย

- เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output) ย้ายผู้ต้องขังทุกประเภทตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) การบริหารการบังคับโทษด้านการย้ายผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

- ผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่ง (จำนวน 35,000 ราย/ปี)

สถานที่ในการดำเนินการ เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ.2568 กองทัณฑปฏิบัติได้รับงบประมาณการย้ายผู้ต้องขัง 4,500,000 บาท เรือนจำและทัณฑสถาน ส่งเอกสารเพื่อเบิกค่าขนย้ายผู้ต้องขังในภารกิจการดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติด้านการควบคุม ย้ายผู้ต้องขังตามนโยบาย และการย้ายผู้ต้องขังเพื่อรักษาตัว เป็นเงิน 8,280,308.65 บาท เงินงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการขนย้ายผู้ต้องขัง

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ 2568 ใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 4,499,147.65 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

การย้ายผู้ต้องขังตามภารกิจด้านทัณฑปฏิบัติ การควบคุม เช่น การย้ายผู้ต้องขังโทษสูงเกินอำนาจการควบคุม การย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ การย้ายไปดำเนินคดีหรือตามคำขอของส่วนราชการอื่น การย้ายผู้ต้องขังไม่มีสัญชาติไทย การย้ายไปอยู่ประจำเรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิด การย้ายกลับคุมขังตามเดิม การย้ายผู้ต้องขังแปลงเพศ การย้ายผู้ต้องกักขัง/ผู้ต้องกักกัน รวมถึงการบริหารความจุของเรือนจำและทัณฑสถาน ให้มีจำนวนผู้ต้องขังที่เหมาะสมตามหลักทัณฑวิทยา โดยการเกลี่ยย้ายผู้ต้องขังเรือนจำและทัณฑสถานที่มีความแออัด ให้สอดคล้องกับประเภทของเรือนจำและทัณฑสถาน หรือเพื่อรองรับแผนการจัดตั้งเรือนจำศูนย์ระหว่างการพิจารณาคดี (Hub) และการย้ายผู้ต้องขังเพื่อภารกิจดำเนินงานตามนโยบายกรมราชทัณฑ์ การพัฒนาต่อยอดการศึกษา การอาชีพ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย และยกระดับการสร้างการยอมรับ การสร้างความเชื่อมั่นของผู้ต้องขังต่อสังคม นอกจากนี้ ยังมีการย้ายผู้ต้องขังเพื่อประโยชน์ด้านการพัฒนาพฤตินิสัย เช่น การย้ายผู้ต้องขัง นักศึกษาสอบ มสธ. เรือนจำการศึกษาเฉพาะทาง การร่วมกิจกรรมดำเนินงานฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังให้บริการอาหาร และเครื่องดื่ม(หับเผย) ประกวดและแข่งขันชมรม To Be Number One ประกวดสวนสนามผู้ต้องขัง เป็นต้น

จากระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขัง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการย้ายผู้ต้องขังแยกตามประเภทการย้ายผู้ต้องขัง ดังนี้

ที่	ประเภทการย้าย	จำนวน
1	ย้ายระบายความแออัด	20,138
2	ย้ายผู้ต้องขังไม่น่าไว้วางใจ	1,464
3	ย้ายไปอยู่ประจำเรือนจำชั่วคราว/ทัณฑสถานเปิด	3,743
4	ย้ายผู้ต้องขังต่างชาติ	21
5	ย้ายโทษสูง	3,809
6	ย้ายดำเนินคดี (คำสั่งศาล)	1,285
7	ย้ายดำเนินคดี (พนักงานสอบสวน)	1,044
8	ย้ายผู้ต้องขังวัยหนุ่ม	145
9	ย้ายผู้ต้องกักขัง	4,832
10	ย้ายผู้ต้องกักกัน	24
11	ย้ายผู้ต้องขังแปลงเพศ	4
12	ย้ายกลับคุมขังเรือนจำและทัณฑสถานเดิม	3,644
13	เพื่อรักษาพยาบาล	1,976
14	ย้ายประเภทอื่นๆ เช่น สอบ มสธ. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ประกวดแข่งขัน ฝึกวิชาชีพ โครงการกำลังใจฯ เรือนจำเฉพาะทางการศึกษา เป็นต้น	2,659
รวมทั้งสิ้น		**44,788**

เมื่อเปรียบเทียบสถิติเรือนจำและทัณฑสถานดำเนินการย้ายผู้ต้องขังในภารกิจการดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติด้านการควบคุม การย้ายผู้ต้องขังตามนโยบาย และการย้ายผู้ต้องขังเพื่อรักษาตัว กับค่าขนย้ายผู้ต้องขังที่จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ดังนี้

ประเภทค่าขนย้าย	ค่าขนย้าย (บาท)	ร้อยละ (%)
1. โทษสูงเกินอำนาจการควบคุม	604,556.70	13.43 %
2. ระบายความแออัด	847,823.90	18.84 %
3. พฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ	103,479.60	2.29 %
4. ลากิจ กรณีไปประกอบพิธีศพ (เดินทางต่างพื้นที่)	4,900.00	0.10 %
5. ตามคำสั่งศาล	1,422,641.30	31.61 %
6. ตามคำขอของพนักงานสอบสวน	921,131.00	20.46 %
7. ย้ายกลับคุมขังตามเดิม	106,010.00	2.35 %
8. ผู้ต้องขังที่ไม่มีสัญชาติไทย	20,355.00	0.45 %
9. ผู้ต้องกักขัง/กักกัน	30,779.00	0.68 %
10. ไปอยู่ประจำ รจช./ทสป.	36,960.00	0.82 %
11. ตามนโยบายรัฐมนตรี/อรท. เช่น คดีความมั่นคงชายแดนใต้ โครงการกำลังใจฯ และสวนสนามผู้ต้องขัง	191,976.85	4.26 %
12. เพื่อรักษาตัว	208,534.30	4.63 %
รวม	**4,499,147.65**	99.98%

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. เรือนจำและทัณฑสถาน สามารถย้ายผู้ต้องขังได้ตามวัตถุประสงค์ของการย้ายแต่ละประเภท
2. เรือนจำและทัณฑสถาน มีความมั่นคงปลอดภัยในการควบคุม และมีจำนวนผู้ต้องขังอยู่ในความควบคุมอย่างเหมาะสม

โครงการปฏิบัติงานด้านการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ออกทำงานจ่ายนอก และการลงหุงต้มอาหาร

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการปฏิบัติงานด้านการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำออกทำงานจ่ายนอก และการลงหุงต้มอาหาร

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

การส่งนักโทษเด็ดขาดออกทำงานสาธารณะ และการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงาน นอกเรือนจำ เป็นมาตรการหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน โดยอาศัยทรัพยากรในชุมชนแบบต่างๆ เข้าช่วยในการแก้ไขผู้กระทำผิด เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขผู้กระทำผิด เพื่อให้เกิดการยอมรับ การสนับสนุนจากชุมชน และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิด ซึ่งได้รับการลงโทษมาแล้ว ระยะหนึ่งได้เรียนรู้และเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยก่อนที่จะพ้นโทษตามคำพิพากษาศาล นอกจากนี้ การส่งนักโทษเด็ดขาดออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำและการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานนอกเรือนจำ ยังเป็นการเพิ่มกิจกรรมของการฝึกทักษะวิชาชีพและการใช้แรงงานนักโทษเด็ดขาดอีกลักษณะหนึ่งอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการสาธารณะและนักโทษเด็ดขาด อีกทั้งยังเป็นการจูงใจให้นักโทษประพฤติอยู่ในระเบียบวินัย มีความอุตสาหะ ตั้งใจรับการศึกษาอบรมและขยันทำงาน เพราะนักโทษจะได้ประโยชน์ โดยได้ลดวันต้องโทษจำคุกเท่ากับจำนวนวันที่ออกทำงานสาธารณะ การปล่อยตัวคุมประพฤติเป็นการลดความแออัดในการคุมขัง และเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณในการเลี้ยงผู้ต้องขังอีกทางหนึ่งด้วย สถิติในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 นักโทษเด็ดขาดได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติจากการออกทำงานสาธารณะ จำนวน 249 คน นักโทษเด็ดขาดได้รับวันลดวันต้องโทษจากการออกทำงานสาธารณะ จำนวน 31,399 วัน ประหยัดงบประมาณในการเลี้ยงผู้ต้องขัง เป็นเงิน 1,904,663 บาท การดำเนินงานโครงการสาธารณะจำเป็นต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของโครงการให้เป็นไปตามข้อสัญญา การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการต่างๆ เป็นการเร่งรัดการทำงานให้แล้วเสร็จตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เมื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสาธารณะ นอกเรือนจำแล้ว กลุ่มงานสาธารณะจะได้ดำเนินการอบรมพัฒนาบุคลากรผู้ควบคุมงานให้เกิดทักษะ ความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน และเพื่อให้การควบคุมผู้ต้องขังมีการถ่ายทอดสู่เจ้าหน้าที่รุ่นต่อไป เป็นองค์ความรู้ของกรมราชทัณฑ์ และเพื่อขยายการให้บริการด้านงานสาธารณะนอกเรือนจำให้เข้าถึงหน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และนิติบุคคลให้สามารถเข้าถึงภารกิจในการดำเนินงานกลุ่มงานสาธารณะและงานนอกเรือนจำ จึงดำเนินการพัฒนาระบบงานสาธารณะในรูปแบบ (web service) เพื่อบริการประชาชนในการจ้างงานสาธารณะตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ในอนาคต หากมีการจ้างดำเนินงานโครงการสาธารระเพิ่มมากขึ้น แรงงานผู้ต้องขังเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอกับภารกิจงานที่เพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องทุ่นแรง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน ลดระยะเวลาในการทำงาน และได้ปริมาณงานมากขึ้น เป็นการลดความเสี่ยง ในการทำงานที่จะเกิดอันตรายกับผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ให้นักโทษเด็ดขาดได้มีโอกาสทำงานเพื่อตอบแทนสังคม และสร้างการยอมรับให้สังคม

สถานที่ในการดำเนินการ กลุ่มงานสาธารณะ งานนอกเรือนจำฯ กองทัณฑปฏิบัติ

งบประมาณในการดำเนินงาน 193,200 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ 2568 ใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 286,450 บาท (สองแสนแปดหมื่นหกพันสี่ร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

สรุปผลการดำเนินงาน

- นักโทษเด็ดขาดได้รับการอนุมัติออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ จำนวน 1,726 คน
- นักโทษเด็ดขาดที่ออกทำงานจ่ายนอก จำนวน 5,693 คน
- นักโทษเด็ดขาดที่ลงหุงต้มอาหาร จำนวน 3,508 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

- นักโทษเด็ดขาดอยู่ในระเบียบวินัย มีความประพฤติเรียบร้อย
- นักโทษเด็ดขาดมีแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาพฤตินิสัย ปรับทัศนคติไปในทางที่ดี
- นักโทษเด็ดขาดประพฤติอยู่ในระเบียบวินัย มีความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร มีมานะ อดทน ทำงานบังเกิดผลดีแก่ทางราชการ ได้รับการปล่อยตัวคืนคนดีสู่สังคมเร็วขึ้น

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. แรงงานนักโทษเด็ดขาดมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนำออกทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ
2. การควบคุมนักโทษไม่ให้หลบหนีในระหว่างการทำงาน

โครงการปฏิบัติงานด้านการพักการลงโทษ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการปฏิบัติงานด้านการพักการลงโทษ

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

การพักการลงโทษเป็นประโยชน์ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ .2560 มาตรา 52 (7) ที่จะพิจารณาให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่มีความประพฤติดี มีความวิริยะอุตสาหะก้าวหน้าในการศึกษาและทำการงานจนเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับพักการลงโทษปล่อยตัวออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำ ก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติ โดยมีพนักงานคุมประพฤติ ติดตามสอดส่องดูแลให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจนกว่าจะพ้นโทษ การที่นักโทษเด็ดขาดรายใดสมควรได้รับพักการลงโทษหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากลั่นกรองอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงผลกระทบในส่วนของผู้เสียหาย ความปลอดภัยของสังคม นโยบายของรัฐบาล ความพร้อมในการติดตามดูแลของส่วนราชการ และชุมชนที่เข้ามา มีส่วนร่วมควบคู่กันไปด้วย กอปรกับต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมด้วยว่านักโทษที่ได้รับโอกาสพักการลงโทษ จะไม่ออกมาเป็นภัยแก่สังคมหรือกระทำผิดซ้ำอีก

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

นักโทษเด็ดขาดตั้งแต่ชั้นกลางขึ้นไป ทั้งกรณีปกติและกรณีพิเศษ ซึ่งมีความประพฤติดีอยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจศึกษาอบรม มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับประโยชน์พักการลงโทษเพื่อปล่อยคุมประพฤติออกไปอยู่ในสังคมภายนอกก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาอย่างเป็นปกติสุข ไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ

สถานที่ในการดำเนินการ

1. กลุ่มงานพักการลงโทษ กองทัณฑปฏิบัติ
2. เรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน 700,799 บาท

เพื่อจัดประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 961,692 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการอนุมัติพักการลงโทษ จำนวน 10,188 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568)

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

1. กรมคุมประพฤติ ดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริง และติดตามสอดส่อง
2. สำนักงาน ป.ป.ส. ตรวจสอบว่านักโทษเด็ดขาดในคดียาเสพติดรายใดเป็นผู้กระทำผิดรายสำคัญหรือไม่
3. ความเห็นของเจ้าพนักงานปกครองและตำรวจท้องที่ในการที่ผู้ที่จะได้รับพักการลงโทษเข้ามาอยู่ในท้องที่ว่าขัดข้องหรือไม่
4. ประสานเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อดำเนินการสอบถามความเห็นของผู้เสียหาย การชดใช้เยียวยากรณีลักษณะความผิดมีผู้เสียหายหรือมีความเสียหายเกิดขึ้นต่อชีวิตร่างกายหรือต่อทรัพย์สิน เพื่อความปลอดภัยต่อสังคม
5. หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ ได้แก่ ปลัดกระทรวงยุติธรรม รองปลัดกระทรวงยุติธรรมหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนภาคเอกชน 2 รองอธิบดี

กรมราชทัณฑ์ที่กำกับดูแลกองทัณฑปฏิบัติ ผู้อำนวยการกองทัณฑปฏิบัติ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพักการลงโทษ หัวหน้าฝ่าย พักการลงโทษที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการกองทัณฑปฏิบัติอีกหนึ่งคน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ต่อผู้ต้องขัง เป็นการลดปัญหาทางด้านจิตใจขณะต้องโทษจำคุก ด้วยมีความหวังที่จะได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล หากประพฤติตนดีมีความอุตสาหะตั้งใจรับการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพจนบังเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ทางราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษจำคุกระยะยาว และนักโทษที่ไม่ได้ตั้งใจกระทำความผิดหรือกระทำผิดโดยประมาท เพื่อจะได้รับโอกาสปรับตัว เข้ากับสังคมภายนอก และได้มีโอกาสกลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวได้ประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวภายใต้การคุมประพฤติ การสอดส่องดูแลของเจ้าหน้าที่และชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังอีกด้วย

2. ประโยชน์ต่อกรมราชทัณฑ์ เป็นการระบายความแออัดของผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อประโยชน์ในการควบคุม แก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการลดภาระการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ซึ่งถูกจำกัดในด้านอัตรากำลัง เป็นการลดค่าใช้จ่าย เช่น ประหยัดงบประมาณค่าอาหารที่ต้องเลี้ยงดูผู้ต้องขัง ค่าเครื่องนุ่งห่ม และค่าสาธารณูปโภคอื่นๆและ เป็นการประชาสัมพันธ์ภารกิจในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กรมราชทัณฑ์

3. ประโยชน์ต่อสังคม สังคมจะปลอดภัยจากผู้ที่เคยต้องโทษมากยิ่งขึ้น เพราะนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับพักการลงโทษเหล่านี้ เป็นนักโทษที่มีความประพฤติดีอยู่ในระเบียบวินัยตั้งใจรับการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพหลังจากได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติก็ยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติที่จะช่วยสอดส่องดูแลไปตลอดระยะเวลาจนกว่าจะครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา และหากประพฤติตนไม่ดีไม่ปฏิบัติ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ก็จะถูกนำตัวกลับเข้าคุมขังยังเรือนจำตามเดิม อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้สังคม คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขและยอมรับผู้กระทำผิดมากขึ้น

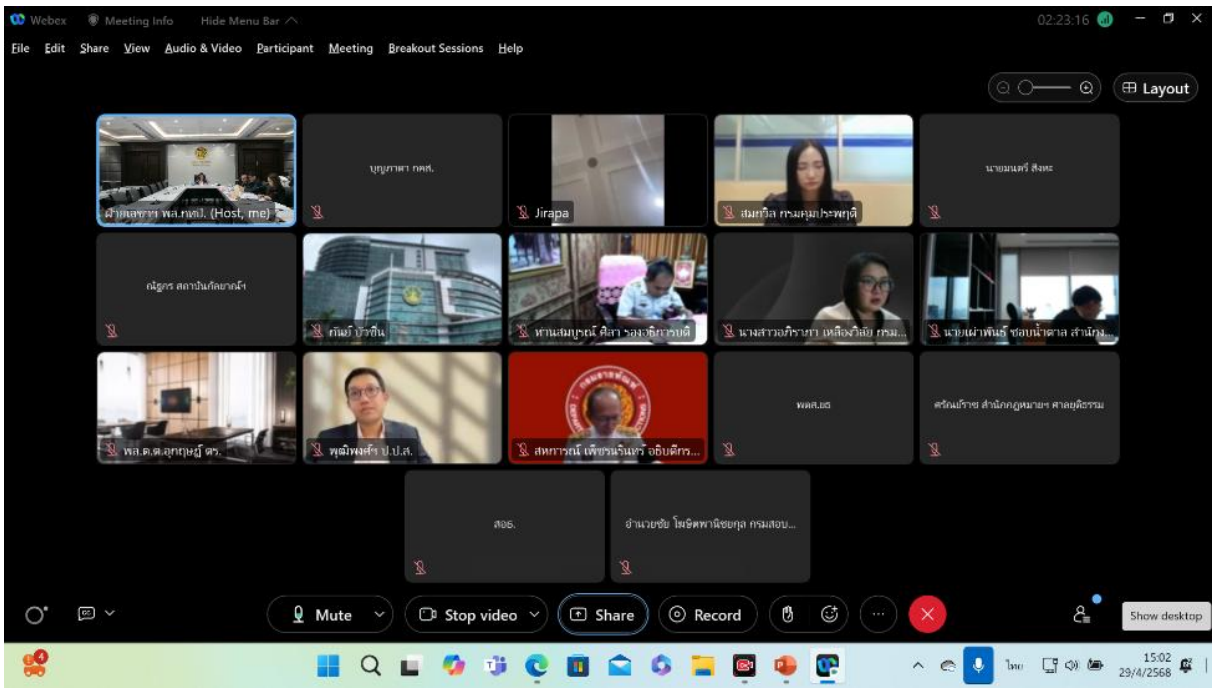
ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

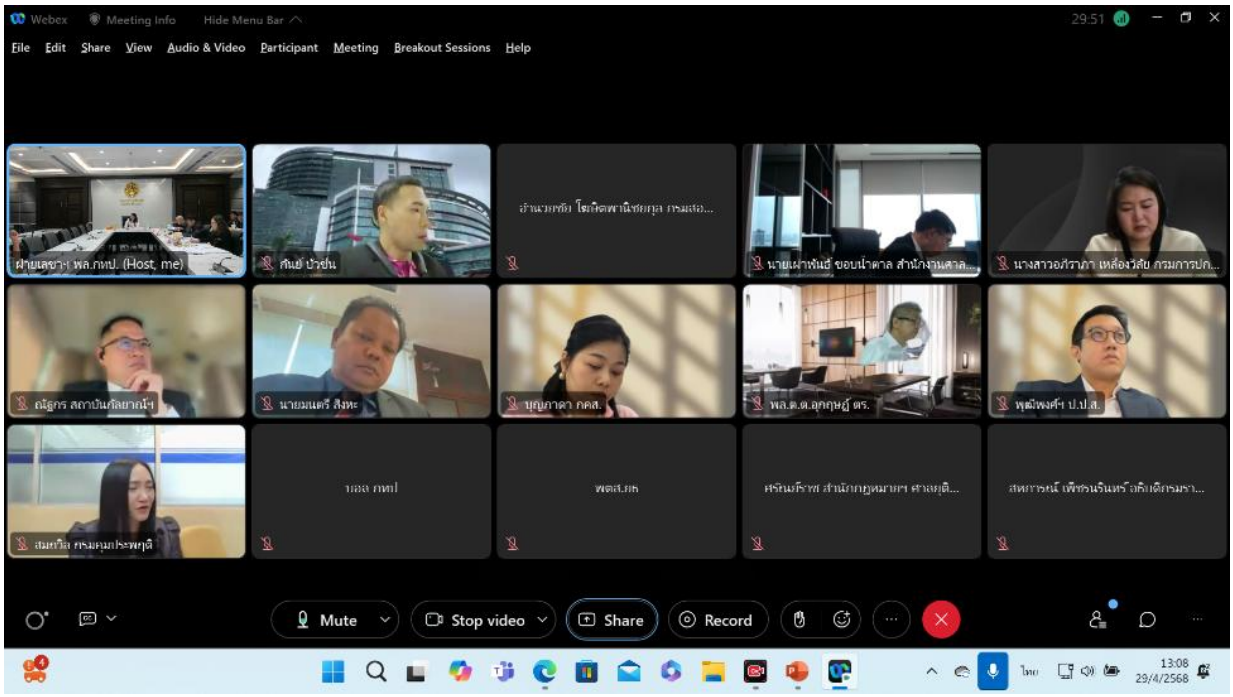
เนื่องจากในปัจจุบันนโยบายของกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ในการแก้ไขปัญหาความแออัดในเรือนจำ โดยการขยายโอกาสให้นักโทษเด็ดขาดได้รับประโยชน์จากการพักการลงโทษมากขึ้นแต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น

ข้อมูลผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ สถิติ การเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญ
สถิติพักการลงโทษแยกตามโครงการพักการลงโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568
(เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568)

โครงการพักการลงโทษ	เห็นชอบ กรณีปกติ	อนุมัติ กรณีมีเหตุพิเศษ	รวมเห็นชอบ/ อนุมัติ
<u>กรณีปกติ</u>	**9,100**	**-**	**9,100**
<u>การดำเนินงานแยกตามโครงการ</u>	**-**	**1,088**	**1,088**
1. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษนักโทษเด็ดขาดหลักสูตร “การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง” ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568	-	987	**987**
2. โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่นักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรงหรือพิการ หรือมีอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป	-	37	**37**
3. การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษโครงการสร้างงานสร้างอาชีพฝึกทักษะการทำงานในภาคอุตสาหกรรม	-	64	**64**
รวมเห็นชอบ / อนุมัติ	**9,100**	**1,088**	**10,188**

การประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษ
ผ่านระบบ Cisco Webex

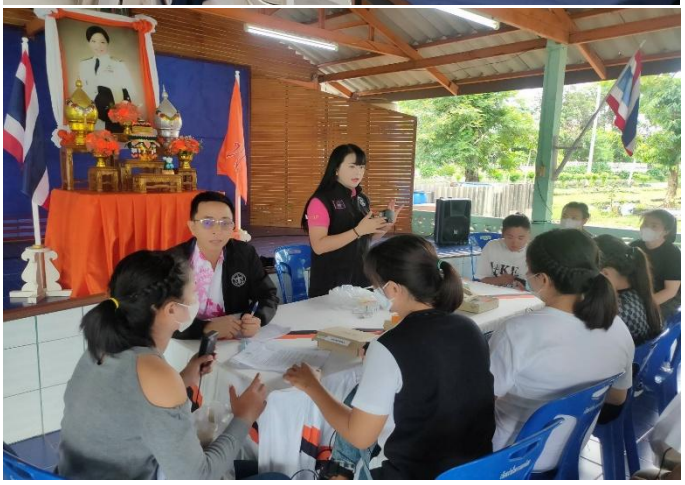

การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยการพักการลงโทษประจำเรือนจำ
และการปล่อยตัวพักการลงโทษ โดยติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM)

โครงการปฏิบัติงานด้านการลดวันต้องโทษ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการปฏิบัติงานด้านการลดวันต้องโทษ

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

การลดวันต้องโทษจำคุกเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งที่กรมราชทัณฑ์ตอบแทนให้แก่นักโทษเด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2 560มาตรา (5) 52 นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษา และทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์จากการลดวันต้องโทษจำคุกให้เดือนละไม่เกินห้าวัน แต่การลดวันต้องโทษจำคุกจะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า หรือไม่น้อยกว่าสิบปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุก มีกำหนดเวลา การปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกออกไปอยู่ภายนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษ ตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติและในปัจจุบันยังมีมาตรการ ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring) หรือ EM ที่นำมาใช้กำหนดเป็นเงื่อนไขสำหรับผู้ได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติด้วย ทั้งนี้ การที่นักโทษเด็ดขาดรายใดสมควรจะได้รับลดวันต้องโทษจำคุกหรือไม่เป็นเรื่องที่คณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกประจำเรือนจำ และคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกต้องพิจารณากลั่นกรองอย่างรอบคอบ โดยการพิจารณาจะคำนึงถึงผลกระทบในส่วนของผู้เสียหาย ความปลอดภัยของสังคม กอปรกับต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมด้วยว่า นักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกจะไม่ออกมาเป็นภัยแก่สังคมหรือกระทำผิดซ้ำอีก

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

นักโทษเด็ดขาดชั้นดีขึ้นไป ที่ประพฤติตนดีอยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจศึกษาอบรม มีคุณสมบัติตามกฎหมายกำหนดให้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกเพื่อปล่อยตัวออกไปอยู่ในสังคมภายนอกก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาอย่างปกติสุขและไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ

สถานที่ในการดำเนินการ

1. กลุ่มงานลดวันต้องโทษ กองทัณฑปฏิบัติ
2. เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน 460, 400 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 442,294 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

นักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ได้รับการพิจารณาปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน 3,922 ราย ในจำนวนนี้ได้รับการอนุมัติปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน3,446 ราย โดยประหยัดงบประมาณค่าอาหารผู้ต้องขัง จำนวน 19,280,903 บาท (สิบเก้าล้านสองแสนแปดหมื่นเก้าร้อยสามบาท)

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

1. การประสานงานร่วมกันกับกรมคุมประพฤติในเรื่องการสืบเสาะข้อเท็จจริงเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก และการติดตามสอดส่องและการปฏิบัติตามเงื่อนไขการ คุมประพฤติภายหลังการปล่อยตัว

2. เพื่อให้การพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุก เกิดประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์โดยแท้จริงและเป็นการสร้างความมั่นใจ ตลอดจนคำนึงถึงผลกระทบด้านความปลอดภัยของสังคม ในปัจจุบันกระบวนการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกได้มีหน่วยงานภายนอกซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาลดวันต้องโทษจำคุกทั้งในชั้นเรือนจำ และชั้นกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

(1) ชั้นเรือนจำ : คณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกประจำเรือนจำ ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานภายนอก คือ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (โดยองค์ประกอบของคณะทำงานเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก ระบุในข้อ 29 แห่งกฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562

(2) ชั้นกรมราชทัณฑ์ : คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก ซึ่งมีหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ คือ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนกรมคุมประพฤติ (โดยองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกตามคำสั่งคณะกรรมการราชทัณฑ์ ที่ 2565/2 เรื่องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ต่อผู้ต้องขัง

1. เป็นการลดปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ต้องขัง ขณะต้องโทษจำคุกด้วยมีความหวังที่จะได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาของศาล หากประพฤติตนดี มีความอุตสาหะ ตั้งใจรับการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพจนบังเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ทางราชการ

2. เพื่อจะได้รับโอกาสปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกและได้กลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวและประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวก่อนครบกำหนดโทษภายใต้การคุมประพฤติ การสอดส่องดูแลของพนักงานคุมประพฤติและชุมชน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ

ประโยชน์ต่อกรมราชทัณฑ์

1. เป็นการระบายความแออัดของผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมของเรือนจำและทัณฑสถานเพื่อประโยชน์ในการควบคุม แก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เป็นการลดภาระการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ซึ่งถูกจำกัดในด้านอัตรากำลัง

3. เป็นการลดค่าใช้จ่าย เช่น ประหยัดงบประมาณค่าอาหารที่ต้องเลี้ยงดูผู้ต้องขัง ค่าเครื่องนุ่งห่มและค่าสาธารณูปโภคอื่นๆ

4. เป็นการประชาสัมพันธ์ภารกิจ ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กรมราชทัณฑ์อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้สังคม คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขและยอมรับผู้กระทำผิดมากขึ้น

ประโยชน์ต่อสังคม

ทำให้สังคมภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังกลับตนเป็นพลเมืองดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. เจ้าหน้าที่เรือนจำมีการสับเปลี่ยนงานกันบ่อย ทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจ จึงต้องมีการเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงานด้านการลดวันต้องโทษจำคุก และงานด้านทัณฑปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. กรมราชทัณฑ์จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังก่อนปล่อยทั้งด้านการหางานให้ผู้ต้องขังประกอบอาชีพและติดตามผลหลังปล่อยเพื่อให้สามารถกลับตนเป็นคนดีของสังคมอย่างเป็นกระบวนการไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ผลการดำเนินงานลดวันต้องโทษจำคุก

ประจำปีงบประมาณ 2568

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

เดือน	ขออนุมัติ (ราย)	ได้รับอนุมัติปล่อย (ราย)	ไม่อนุมัติปล่อย (ราย)	ขอข้อมูลเพิ่มเติม (ราย)	เพศ		ชั้น			ได้รับวันลดวันต้องโทษจำคุก	
					ชาย	หญิง	ชั้น ดี	ชั้นดีมาก	ชั้นเยี่ยม	จำนวน (วัน)	ค่าอาหารผู้ต้องขัง (บาท)
ตุลาคม	44	41	3	-	37	4	7	11	23	2,754	167,058
พฤศจิกายน	141	134	7	-	121	13	11	24	99	11,568	701,715
ธันวาคม	179	154	25	-	134	20	4	23	127	20,586	1,248,747
มกราคม	347	310	37	-	248	62	14	49	247	31,064	1,884,342
กุมภาพันธ์	708	645	62	1	574	71	36	93	516	56,489	3,426,623
มีนาคม	448	374	74	-	313	61	31	76	267	34,992	2,122,615
เมษายน	611	544	67	-	490	54	46	103	395	52,349	3,175,490
พฤษภาคม	489	431	58	-	354	77	49	58	324	38,694	2,347,178
มิถุนายน	558	478	80	-	427	51	64	69	345	36,061	2,187,460
กรกฎาคม	360	304	56	-	252	52	41	71	192	31,937	1,937,298
สิงหาคม	19	14	5	-	12	2	6	8	-	404	24,507
กันยายน	18	17	1	-	12	5	1	5	11	954	57,870
รวม	**3,922**	**3,446**	**475**	**1**	**2,974**	**472**	**310**	**590**	**2,546**	**317,852**	**19,280,903**

สถิติการดำเนินงานลดวันต้องโทษจำคุก

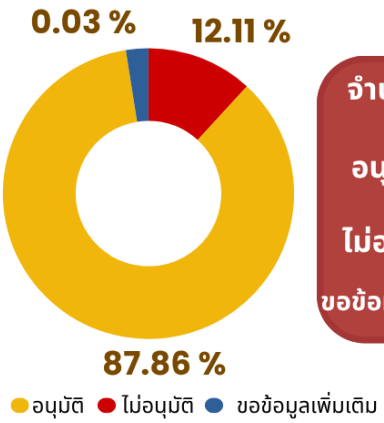
ประจำปีงบประมาณ 2564 – 2568

ปีงบประมาณ	ได้รับอนุมัติปล่อยตัว (คน)	ไม่ไปรายงานตัว (ราย)	กระทำผิดอาญา (ราย)	ตรวจปัสสาวะพบสารเสพติด	กระทำผิดเงื่อนไข		ได้จำนวนวันลดวันต้องโทษ	ประหยัด * งบประมาณ (บาท)
					คน	ร้อยละ		
2564	7,920	63	49	90	202	2.55	638,779	34,494,066
2565	3,796	7	25	12	44	1.16	327,776	17,699,904
2566	6,828	17	45	130	192	2.81	601,959	33,709,704
2567	5,890	40	81	263	384	6.52	591,883	35,149,318
2568	3,446	13	30	104	147	4.27	317,852	19,280,903
รวม	**27,880**	**140**	**230**	**599**	**969**	**3.48**	**2,478,249**	**140,333,895**

หมายเหตุ เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ ในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ วันที่ 28กรกฎาคม 2567 พ.ศ. 2567 มีใช้ผลบังคับ เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2567 และพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2568 มีใช้ผลบังคับ เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ทำให้กำหนดโทษ มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น เรือนจำและทัณฑสถานจึงดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษฯ ให้แล้วเสร็จก่อนเสนอขออนุมัติปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกไปกรมราชทัณฑ์

ผลการดำเนินงานลดวันต้องโทษจำคุก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

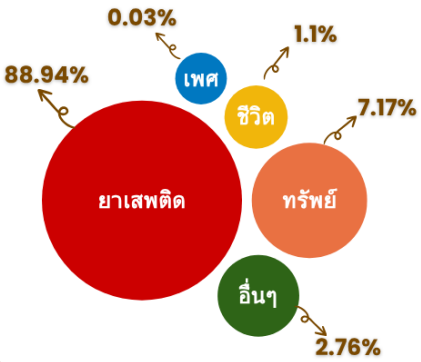
สถิติการขออนุมัติปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จำนวน	3,922 ราย
อนุมัติ	3,446 ราย
ไม่อนุมัติ	475 ราย
ขอข้อมูลเพิ่มเติม	1 ราย

แยกตามประเภทคดี จำนวน 3,446 ราย

- เพศ 1 ราย
- ชีวิต 38 ราย
- อื่นๆ 95 ราย
- ทรัพย์ 247 ราย
- ยาเสพติด 3,065 ราย

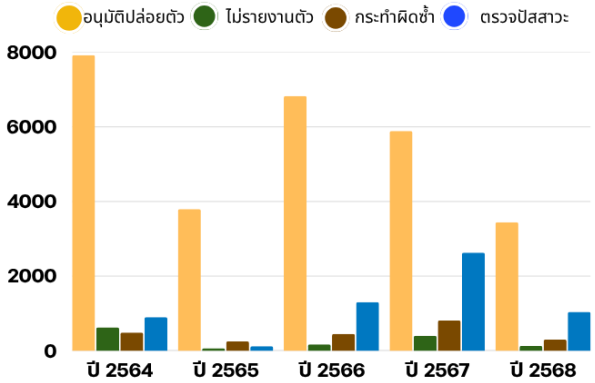

แยกตามเพศ

ชาย 86.3 % จำนวน 2,974 ราย

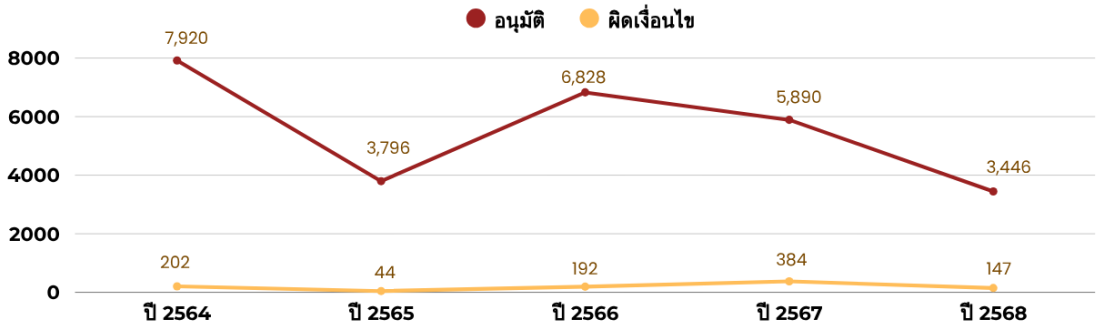
หญิง 13.7 % จำนวน 472 ราย

สถิติการกระทำผิดซ้ำ ของนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก

ปีงบประมาณ	อนุมัติปล่อยตัว	กระทำผิดเงื่อนไข				
		ไม่รายงานตัว	กระทำผิดอาญา	ตรวจปัสสาวะ	รวม (ราย)	รวมร้อยละ
ปี 2564	7,920	63	49	90	202	2.55
ปี 2565	3,796	7	25	12	44	1.16
ปี 2566	6,828	17	45	130	192	2.81
ปี 2567	5,890	40	81	263	384	6.52
ปี 2568	3,446	13	30	104	147	4.27

สถิติลดวันต้องโทษ ย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ.2564 - 2568)

โครงการพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2568

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2568

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 28 กรกฎาคม 2568 เพื่อเป็นการแสดงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ นักโทษเด็ดขาด และผู้ต้องกักขัง จำนวน 209,886 คน

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2568 จำนวน 65,600 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ 2568 ใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 51,060 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

รอบปีงบประมาณ 2568 (1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568) ในรอบปีงบประมาณ 2567 มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2568 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ระยะเวลาดำเนินการ 120 วัน ครบกำหนดวันที่ 27 พฤศจิกายน 2568

มีนักโทษเด็ดขาดและผู้ต้องกักขัง	209,886	คน
ได้รับการปล่อยตัว	26,251	คน
ได้รับการลดโทษ	62,386	คน
ผู้ถูกคุมประพฤติ ผู้ถูกกักขัง และผู้ทำงานบริการสังคม	22,088	คน
รวมได้รับอภัยโทษ	110,725	คน

ผู้ต้องราชทัณฑ์ที่ไม่ได้รับการพระราชทานอภัยโทษ จำนวน 121,249 ราย

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. พสกนิกรที่ต้องราชทัณฑ์ได้รับพระราชทานอภัยโทษ เป็นไปตามโบราณราชประเพณีที่พระมหากษัตริย์ ทรงแผ่พระเมตตามหากรุณาธิคุณแก่พสกนิกรผู้ต้องราชทัณฑ์ เนื่องในโอกาสสำคัญของบ้านเมือง

2. ผู้ต้องราชทัณฑ์ได้รับการปฏิบัติตามนโยบายอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา เพื่อเป็นการให้โอกาสในการกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี และร่วมกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีคุณภาพต่อไป

3. ประชาชนชาวไทยโดยเฉพาะผู้ต้องราชทัณฑ์และญาติพี่น้องได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกร และร่วมกันเผยแพร่พระเกียรติคุณและบุญญาธิการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบรมราชินี และพระราชวงศ์โดยถ้วนหน้ากัน

โครงการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เฉพาะราย

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการดำเนินงานเกี่ยวกับการขอพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์เฉพาะราย

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

การพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แก่ผู้ต้องโทษที่คดีถึงที่สุดแล้ว ให้ได้รับการปล่อยตัวหรือลดโทษแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ พระบรมราชวินิจฉัยของพระมหากษัตริย์ ตามพระราชอำนาจที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 187 และมาตรา 191 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2548 ภาค 7 อภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาตรา 259 ถึงมาตรา 267

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

การพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แก่ผู้ต้องโทษที่คดีถึงที่สุดแล้ว ให้ได้รับการปล่อยตัวหรือลดโทษแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ พระบรมราชวินิจฉัยของพระมหากษัตริย์ตามพระราชอำนาจที่กำหนดไว้ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 187 และมาตรา 191 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2548 ภาค 7 อภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักเป็นเบาและลดโทษ มาตรา 259 ถึงมาตรา 267

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2568 จำนวน 164,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปีงบประมาณ 2568 ใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน 137,462 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2568 นักโทษเด็ดขาดหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษมาแล้ว 93 ราย ซึ่งกรมราชทัณฑ์ดำเนินการแล้วเสร็จ 72 ราย โดยเหตุที่กรมราชทัณฑ์ดำเนินการเรื่องราวทูลเกล้าฯ ในสัดส่วนที่น้อยกว่าจำนวนเรื่องราวทูลเกล้าฯ ที่นักโทษเด็ดขาดยื่นเข้ามา เนื่องจากในวันที่ 29 กรกฎาคม 2568 มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2568 เป็นผลให้นักโทษเด็ดขาดประหารชีวิต ได้รับการลดโทษลงเป็นโทษจำคุก ส่วนนักโทษเด็ดขาดที่ต้องโทษจำคุกบางส่วนได้รับการปล่อยตัว และส่วนใหญ่ได้รับการลดโทษ ทำให้ได้รับการพิจารณาให้ได้รับการพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษที่เร็วขึ้น และเมื่อนักโทษเด็ดขาดที่ได้ยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ และได้รับการลดโทษแล้ว หากเรื่องราวทูลเกล้าฯ ของนักโทษเด็ดขาดรายนั้น อยู่ในขั้นตอนใด ทั้งชั้นกระทรวงฯ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานองคมนตรี ก็จะส่งเรื่องราวทูลเกล้าฯ ดังกล่าวกลับมายังกรมราชทัณฑ์ เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมเอกสาร ได้แก่หมายลดโทษให้เป็นปัจจุบัน แล้วจึงยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ ตามขั้นตอนต่อไป

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

นักโทษเด็ดขาดรู้สึกได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ความจงรักภักดี ในหมู่ผู้ต้องราชทัณฑ์ และเป็นการใช้มาตรการอื่นแทนการบังคับโทษทางอาญา เพื่ออำนวยความยุติธรรมให้เป็นไปอย่างทั่วถึง เสนอภาค โปร่งใสและเป็นธรรม นำมาสู่การลดความเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมและ

ก่อให้เกิดความสำนึกในการทำความดีต่อไป สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ รวมทั้งมีความหวังในการออกมาใช้ชีวิตอย่างปกติในสังคมภายนอก

โครงการบริหารและอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานทัณฑปฏิบัติ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการบริหารและอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานทัณฑปฏิบัติ

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 2) สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ

ทัณฑปฏิบัติ เป็นงานที่เกี่ยวกับการบริหารโทษเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการนำมาตรการการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดแทนการจำคุกโดยการลงโทษ อีกนัยหนึ่ง แนวโน้มของจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์มีจำนวนมากขึ้น และจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์มีความแออัดเกินความจุมาตรฐาน จึงต้องมีการระบายความแออัดในเรือนจำและทัณฑสถาน งานทัณฑปฏิบัติแบ่งเป็นลักษณะงาน ดังนี้

1. การส่งเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง
2. การเลื่อนชั้นของผู้ต้องขัง การแต่งตั้งนักโทษเด็ดขาดให้มีตำแหน่งหน้าที่ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำ และการแต่งตั้งนักโทษเด็ดขาดให้มีตำแหน่งหน้าที่ผู้ช่วยงานเจ้าพนักงานเรือนจำ
3. การลงโทษทางวินัยของผู้ต้องขัง
4. การย้ายผู้ต้องขัง
5. งานสาธารณะและงานนอกเรือนจำ
6. การพักการลงโทษ
7. การลดวันต้องโทษ
8. การขอพระราชทานอภัยโทษ

งานทั้ง 8 ลักษณะ จะมีความสอดคล้องกัน ตั้งแต่แรกรับตัวผู้ต้องราชทัณฑ์ต้องมีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เพื่อการควบคุม ต่อมาจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการพัฒนาพฤตินิสัย และก่อนปล่อยตัวจะต้องประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ เมื่อเป็นนักโทษเด็ดขาดมีความประพฤติเรียบร้อย ตั้งตนอยู่ในระเบียบวินัยเรือนจำมีความเสียสละเพื่องานส่วนรวม มีความวิริยะอุตสาหะ ทำการงานให้เกิดผลดีกับทางราชการ อาจได้รับประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เช่น การเลื่อนชั้นผู้ต้องขัง การพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษ เพื่อออกไปใช้ชีวิตในสังคมโดยการคุมประพฤติก่อนวันพ้นโทษ การขอพระราชทานอภัยโทษ การได้ย้ายกลับภูมิลำเนา ส่วนงานสาธารณะและงานนอกเรือนจำก็เป็นมาตรการหนึ่งที่นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขเพื่อให้เกิดการยอมรับ สนับสนุนจากชุมชน และยังเปิดโอกาสให้นักโทษเด็ดขาดเกิดการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

โครงการการบริหารและอำนวยการสนับสนุนด้านทัณฑปฏิบัติ แบ่งเป็น 2 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการบริหารและอำนวยการสนับสนุน เปรียบเสมือนจุดศูนย์กลางของกองทัณฑปฏิบัติ บริหารงานและสนับสนุนทุกกลุ่มงานภายในกองให้ดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีหน้าที่ในการประสานงานต่างๆ ด้านการติดตามการรายงานการปฏิบัติงานตามนโยบายหรือข้อสั่งการ การบริหารงบประมาณประจำปี จัดทำแผนการปฏิบัติงานติดตามประเมินผลการปฏิบัติ การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดหาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน งานประสานราชการ งานรวบรวมข้อมูลข่าวสาร สถิติผลการดำเนินงานงานประชาสัมพันธ์ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารการเงิน งานบริหารพัสดุครุภัณฑ์ งานการประชุม และด้านงานธุรการ เช่น งานสารบรรณ งานจัดเก็บเอกสาร

2. การพัฒนาระบบทัณฑปฏิบัติ เป็นงานที่ใช้ข้อมูลการดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติ สถิติต่างๆ ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานทั้งส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ เรือนจำและทัณฑสถาน รวมถึงภาคสังคม มาวิเคราะห์ในการปฏิบัติงานด้านทัณฑปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น เช่น การปรับปรุง/ออกแบบกระบวนการทำงาน การใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการทำงานหรือลดภาระงาน การเสริมสร้างความเชี่ยวชาญ

ในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานก็จะสำเร็จตามเป้าหมายและนโยบาย เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบงานที่ดี เกิดการพัฒนาระบบด้านทัณฑปฏิบัติร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่จากเรือนจำและทัณฑสถาน

ในการดำเนินงานแต่ละงานจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการทำงานเป็นจำนวนมาก ทั้งในเรื่องทรัพยากรบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่สนับสนุนให้องค์ความรู้ เพื่อการทำงานที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และนโยบายได้ทันท่วงที และส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เป้าหมายเชิงผลผลิต ระบบบงานทัณฑปฏิบัติและการบริหารงานมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ ระบบงานทัณฑปฏิบัติและการบริหารงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สถานที่ในการดำเนินการ

1. กลุ่มงานพัฒนาระบบทัณฑปฏิบัติและฝ่ายบริหารทั่วไป กองทัณฑปฏิบัติ
2. เรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน 1,338,500 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 1,330,820 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

1) ดำเนินการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานทัณฑปฏิบัติด้วยความเรียบร้อย สามารถปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิผล

2) ดำเนินการบริหารแผนงานและงบประมาณกองทัณฑปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ด้วยความเรียบร้อย จัดส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามกำหนด และการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การบริหารทรัพยากรบุคคลกองทัณฑปฏิบัติประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ด้วยความเรียบร้อย จัดส่งข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกำหนด และประเมินผลการปฏิบัติราชการของบุคลากรกองทัณฑ ปฏิบัติเป็นไปตามตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การดำเนินกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านทัณฑปฏิบัติในเรือนจำและทัณฑสถาน เป็นการสร้างองค์ความรู้ในการดำเนินงานด้านทัณฑปฏิบัติ ตามข้อกฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแต่ละกลุ่มงานในกองทัณฑปฏิบัติได้ให้ความรู้และวิธีการดำเนินงานที่ถูกต้องสอดคล้องกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์

5) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านทัณฑปฏิบัติ โดยเผยแพร่ผ่านหนังสือเวียนกรมราชทัณฑ์และช่องทางออนไลน์ไปยังเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านทัณฑปฏิบัติได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านทัณฑปฏิบัติให้แก่ผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับนำไปปรับใช้ในการทำงานหรือต่อยอดความรู้ต่อไปได้ในอนาคต

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

ผลการปฏิบัติงานด้านทัณฑปฏิบัติเป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด

โครงการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพในการขับเคลื่อนภารกิจงานราชทัณฑ์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการ สรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2568

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

ผู้คุม นับว่าเป็นเจ้าพนักงานเรือนจำและทัณฑสถานซึ่งปฏิบัติหน้าที่คลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ต้องขังมากที่สุด ความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่จึงมีค่อนข้างสูงมาก ทำให้มีข้อจำกัดในการทำงานที่แตกต่างจาก ข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไป และผู้คุมต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวันจึงมีความเสี่ยงกับชีวิต ซึ่งส่งผล กระทบโดยตรงต่อขวัญและกำลังใจของข้าราชการที่ทำหน้าที่ผู้คุม ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจโดยการสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับผู้คุมถือว่าเป็นเรื่องสำคัญในสายงานราชทัณฑ์ที่มิอาจละเลยได้ กอรปกับหลักการบริหารงานบุคคล ในปัจจุบันเห็นคุณค่าของ "ทุนมนุษย์" ที่ต้องให้ความสำคัญกับคนในองค์กรเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรให้มี ความแข็งแกร่งและดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงได้กำหนดให้มีการสรรหาผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2568 เพื่อเสริมสร้าง ขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่จนเกิดผลดี แก่ทางราชการ โดยมอบโล่ประกาศเกียรติคุณพร้อมเงินรางวัลให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้คุมดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2568 ประกอบด้วย ผู้คุมดีเด่นชาย จำนวน 1 คน และผู้คุมดีเด่นหญิง จำนวน 1 คน

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ

ผู้คุม ซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ระดับชำนาญงาน ระดับปฏิบัติงาน และประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ระดับปฏิบัติการ ที่ปฏิบัติภารกิจหลักในการควบคุมผู้ต้องขัง และรักษาการณ์เรือนจำ รวมถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขัง ในหน่วยงานฝึกวิชาชีพเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือก เป็นตัวแทนจากเรือนจำกลางประธานเขตและเรือนจำและทัณฑสถานเขตอิสระเข้ารับการคัดเลือกในส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ให้เป็นผู้คุมดีเด่นชาย 1 คน และผู้คุมดีเด่นหญิง 1 คน ประจำปี พ.ศ. 2568

งบประมาณในการดำเนินการ

1. เงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2568 จำนวน 7,000 บาท ได้แก่ ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับคณะกรรมการฯ และค่าวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน
2. เงินกองทุนสวัสดิการกรมราชทัณฑ์ จำนวน 28,000 บาท มีรายละเอียดดังนี้
   - ค่าจัดทำเข็มเชิดชูเกียรติ จำนวน 2 อัน เป็นเงิน 8,000 บาท
   - เงินรางวัล จำนวน 2 รางวัลๆ ละ 10,000 บาท รวมเป็นเงิน 20,000

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการสรรหาผู้คุมดีเด่นกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. 2568 มีรายนามดังต่อไปนี้

<u>ผู้คุมดีเด่นชาย</u>

นายปภณัช ทูลทองเพ็ชร นักทัณฑวิทยาชำนาญการ เรือนจำกลางชลบุรี

<u>ผู้คุมดีเด่นหญิง</u>

นางณัฐกิจ พลเยี่ยม นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ เรือนจำจังหวัดลำพูน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ได้ข้าราชการที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้คุมดีเด่นชาย และผู้คุมดีเด่นหญิงของ กรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองเพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ได้รับการคัดเลือกที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตน เพื่องานในหน้าที่จนเกิดผลดีแก่ทางราชการ

ผลการสรรหาผู้คุมดีเด่นกรมราชทัณฑ์ ประจำปี พ.ศ. 2568

<u>ผู้คุมดีเด่นชาย</u>

นายปภณัช ทูลทองเพ็ชร

นักทัณฑวิทยาชำนาญการ เรือนจำกลางชลบุรี

<u>ผู้คุมดีเด่นหญิง</u>

นางณัฐกิจ พลเยี่ยม

นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ เรือนจำจังหวัดลำพูน

โครงการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพในการขับเคลื่อนภารกิจงานราชทัณฑ์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะอนุกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ได้แจ้งให้ทุก ส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567 ตามเกณฑ์และแนวทางที่กำหนด โดยคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นจากส่วนราชการ 2 ประเภท ได้แก่ ราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค

กรมราชทัณฑ์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกข้าราชการพลเรือน ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีการพิจารณากลั่นกรองและคัดเลือก ด้วยวิธีสัมภาษณ์ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากเรือนจำประธานเขต และสำนัก กองต่างๆ เพื่อเข้ารับการคัดเลือกในระดับกรมฯ และ เสนอรายชื่อไปยังกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

กองบริหารทรัพยากรบุคคล จึงจัดทำโครงการการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567 ขึ้น เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่ จนเกิดผลดีแก่ทางราชการ เพื่อเข้ารับเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติ (ครุฑทองคำ) ในวันข้าราชการพลเรือน

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ

กลุ่มผู้รับการคัดเลือก จำแนกกลุ่มได้ 4 กลุ่ม จากส่วนราชการ ส่วนกลางกรมฯ ประกอบด้วย เรือนจำประธานเขต และกองต่างๆ

กลุ่มที่ 1 ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น และระดับสูง
ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

กลุ่มที่ 2 ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส และระดับทักษะพิเศษ

กลุ่มที่ 3 ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และระดับชำนาญงาน

กลุ่มที่ 4 ลูกจ้างประจำ

งบประมาณในการดำเนินการ

เงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2568 จำนวน 7,000 บาท (เจ็ดพันบาทถ้วน) มีรายละเอียดดังนี้

1.ค่าวัสดุ เป็นเงินจำนวน 4,150 บาท (สี่พันหนึ่งร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

2.ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดประชุม คณะกรรมการฯ เป็นเงินจำนวน 2,850 บาท (สองพันแปดร้อยห้าสิบบาทถ้วน

สรุปผลการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์จัดโครงการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567 เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่จนเป็นผลสำเร็จเกิดประโยชน์ต่อสังคมได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่จนเกิดผลดีแก่ทางราชการ ผลการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2567 มีรายนามดังต่อไปนี้

<u>กลุ่มที่ 1</u> ข้าราชการ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น และระดับสูง ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน ได้แก่

1) นางปิ่นมณี พฤกษ์มหาชัยกุล ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร

2) นางสุนันทา คงพากเพียร ผู้อำนวยการทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง

<u>กลุ่มที่ 2</u> ข้าราชการตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส จำนวน 2 คน ได้แก่

1) นางณัฐวรรณ แก่นเชื้อไชย พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา
2) นายมนัส เกิดบัว นักทัณฑวิทยาชำนาญการ เรือนจำกลางพิษณุโลก

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่จนเป็นผลสำเร็จเกิด ประโยชน์ต่อสังคมได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ และเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการและ ลูกจ้างประจำที่ประพฤติตนดี เสียสละ และอุทิศตนเพื่องานในหน้าที่จนเกิดผลดีแก่ทางราชการ

กลุ่มที่ ๑ ข้าราชการ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น และระดับสูง ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

นางปิ่นมณี พฤกษ์มหาชัยกุล
ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร

นางสุนันทา คงพากเพียร
ผู้อำนวยการทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง

กลุ่มที่ ๒ ข้าราชการตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส

นางณัฐวรรณ แก่นเชื้อไชย
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา

นายมนัส เกิดบัว
นักทัณฑวิทยาชำนาญการ เรือนจำกลางพิษณุโลก

โครงการการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินการทางวินัยและเสริมสร้างสมรรถภาพข้าราชการ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นองค์กรที่มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับ การควบคุมและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดโดยอาศัย การฝึกทักษะวิชาชีพ ให้การศึกษา การอบรมทางศีลธรรม และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยผู้ต้องขัง เพื่อพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนสร้างสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคมให้สามารถอยู่ ในสังคม ได้อย่างปกติสุข เมื่อพ้นโทษ มีงานมีอาชีพรองรับ มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันส่งผลให้อัตราการกระทำผิดซ้ำลดลง ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีและสร้างการยอมรับ “คนดีกลับสู่สังคม” ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์มีกรอบอัตรากำลัง ตามโครงสร้างของกรมราชทัณฑ์จำนวน 13,435 อัตรา (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มีนาคม 2568)

ลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์มีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป กล่าวคือ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง โดยกรมราชทัณฑ์ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลัง ในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ 8 ชั่วโมง ส่วนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ อีกวันละ 16 ชั่วโมง และในวันหยุดราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ทั้งกลางวันและกลางคืน ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติ หน้าที่ในเวลาราชการปกติมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ เป็นงานที่ต้องปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และต้องอาศัยความละเอียดถี่ถ้วนและถูกต้องแม่นยำ จะเกิดความผิดพลาดมิได้ และเป็นงานที่มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม เนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่ สะสมพฤติกรรม ความคิด และจิตสำนึกไปในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลานาน เป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ ดื้อด้าน มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้น งานด้านการอบรมแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย เปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรม ผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป และการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ จึงเป็นงานที่ยุ่งยากมาก อีกทั้งยังมีความซับซ้อน ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2506 ประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2478 รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะ ในส่วนที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) และข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) นอกจากนี้ ยังต้องติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนองค์กรเอกชนและส่วนราชการอื่นๆ และเป็นงานที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และความปลอดภัยของสังคม หากการปฏิบัติหน้าที่เกิดความบกพร่องหรือเกิดความผิดพลาดขึ้น เช่น ผู้ต้องขังแหกหักหลบหนี ปล่อยตัวผู้ต้องขังผิดตัว หรือระบบการแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จะทำให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของสังคม ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องมีระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับให้ข้าราชการถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อที่การบริหารจัดการเป็นไป ในทิศทางเดียวกันและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ มิฉะนั้นแล้วอาจทำให้ข้าราชการบางราย ที่ไม่มีระเบียบวินัยที่ดีอาจจะอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนเองไปในทางที่ไม่ชอบ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์อันมิควรได้ หรือกระทำการฝ่าฝืนระเบียบวินัยที่พึงต้องปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อกรมราชทัณฑ์ และมีผลกระทบไปถึงความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานของรัฐตลอดจนรัฐบาล ที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน

วินัยข้าราชการนั้นมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่บรรลุผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์หลักของทางราชการ คือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และความผาสุกของประชาชน การกระทำใดที่มีผลกระทบถึงวัตถุประสงค์หลักของทางราชการดังกล่าว จึงต้องกำหนดเป็นข้อห้าม หรือข้อพึงปฏิบัติสำหรับข้าราชการ

นอกจากนี้วินัยข้าราชการยังมีลักษณะเป็นจรรยาวิชาชีพของ ข้าราชการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อธำรงศักดิ์ศรีของข้าราชการ การกระทำใดที่เสื่อมเสียศักดิ์ศรีของตำแหน่ง หน้าที่ราชการ จึงอยู่ในข่ายที่อาจผิดวินัยข้าราชการได้ เนื่องจากข้าราชการในฐานะที่เป็นตัวแทนของรัฐ ในการบริหารราชการและติดต่อกับประชาชน ข้าราชการจึงต้องประพฤติและปฏิบัติตนให้ประชาชน เกิดความเชื่อถือ ไว้วางใจ และเป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชน เมื่อข้าราชการมีวินัยดี ประชาชนย่อมเกิดความเชื่อมั่น และส่งผลให้ประชาชนศรัทธาในหน่วยงานและรัฐบาลโดยรวมอีกด้วย แต่ในความเป็นจริง ข้าราชการจะให้ความสำคัญกับเรื่องวินัยข้าราชการก็ต่อเมื่อมีการกระทำผิดวินัยเกิดขึ้น และถูกดำเนินการทางวินัย อันนำไปสู่การลงโทษทางวินัย ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานและตัวข้าราชการเอง แม้การปราบปรามผู้กระทำผิด จะเป็นหนึ่งในมาตรการรักษาวินัยแต่เป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ดังนั้น ถ้าข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เป็นไปตามตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ เมื่อผู้บังคับบัญชาทราบหรือพบเห็นการกระทำผิดเกิดขึ้น ต้องมีการลงโทษอย่างจริงจังและเด็ดขาด เพื่อมิให้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่ข้าราชการผู้อื่นปฏิบัติตาม ซึ่งจะเป็นการทำให้เกิดผลดีแก่ทางราชการ และปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ให้ความสำคัญกับข้าราชการในสังกัดเรื่องการปฏิบัติหน้าที่และรักษาวินัยตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติวินัยข้าราชการราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482 อย่างเคร่งครัด

ข้อบัญญัติเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยดังกล่าว ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ต้องยึดถือปฏิบัติโดย เคร่งครัดจะฝ่าฝืนมิได้ และการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิด เพื่อมิให้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่ข้าราชการผู้อื่น ซึ่งการดำเนินการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยของกรมราชทัณฑ์ ที่ผ่านมาปรากฏว่าเป็นการลงโทษข้าราชการตามฐานความผิดต่างๆ และถึงแม้ว่ากรมราชทัณฑ์จะได้ดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการที่กระทำผิดเป็นจำนวนมาก แต่มิได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสถิติ หรือ การศึกษาถึงลักษณะการกระทำผิดทางวินัยและมูลเหตุซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ข้าราชการเหล่านี้กระทำผิดวินัย ทั้งที่ทราบถึงโทษแห่งการกระทำผิดวินัยต้องถูกลงโทษหนักเบาตามควรแก่กรณี ซึ่งบางกรณีอาจทำให้อนาคตทางราชการเสื่อมเสียหรือไม่เจริญก้าวหน้า และบางกรณีอาจถึงขั้นถูกไล่ออกจากราชการโดยมิได้รับบำเหน็จบำนาญ ซึ่งหากมีการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ทำให้มีความรู้ความเข้าใจถึงลักษณะการกระทำความผิดทางวินัยและมูลเหตุที่เป็นปัจจัยในการกระทำผิดวินัย เพื่อจะได้หาแนวทางสำหรับการแก้ไขและมาตรการปรับปรุงพฤติกรรมของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ที่กระทำผิดวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติ ได้อย่างถูกต้องตรงตามระเบียบวินัย อันนำไปสู่การป้องกัน มิให้ข้าราชการกระทำผิดวินัยในอนาคต

ดังนั้น เพื่อมิให้มีการกระทำผิดวินัยหรือลดวินัยข้าราชการ กองบริหารทรัพยากรบุคคล ในฐานะผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการวินัยข้าราชการของกรมราชทัณฑ์ เห็นสมควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ การกระทำผิดวินัย และปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ได้อย่างเหมาะสมและมีผลเป็นรูปธรรมต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ ผลการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร 56,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน 56,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีประชากรในการศึกษาจำนวน 12,541 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,255 คน และดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบกำหนดโควต้า (Quota Sampling) ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน 1,982 คน คิดเป็นร้อยละ 157 โดย เรือนจำและทัณฑสถานที่มีข้าราชการตอบแบบสอบถามมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ

1) เรือนจำกลางอุดรธานี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1
2) เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

3) เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

4) เรือนจำกลางนครพนม จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

5) ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9

โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังน

ข้อมูลทั่วไป พบว่า ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 41 - 45 ปี มีอายุการปฏิบัติงานในเรือนจำมากกว่า 20 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท และมีหนี้สิน เมื่อเทียบรายได้กับรายจ่ายของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอกินพอใช้แต่ไม่มีเงินเหลือเก็บ ปัจจุบันข้าราชการกรมราชทัณฑ์ส่วนใหญ่พักอาศัยที่ บ้านพักของทางราชการ โดยกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และสังกัดฝ่าย/ส่วนควบคุมหรือฝ่าย/ส่วนปกครอง ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ทั่วไป

การเปรียบเทียบระดับความแตกต่างระหว่างกลุ่มของข้อมูลส่วนตัว พบว่า เมื่อเปรียบเทียบ ระดับการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวที่มีความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีดังนี้

1) จำแนกตามการเปรียบเทียบรายได้กับรายจ่าย พบว่า ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่มีรายได้ กับรายจ่ายไม่พอใช้มีความเสี่ยงในการกระทำผิดวินัยมากกว่าข้าราชการที่มีเงินเหลือเก็บ

2) จำแนกตามประเภทและระดับตำแหน่ง พบว่า ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส มีความเสี่ยงในการกระทำผิดวินัยมากกว่าข้าราชการประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ระดับความรู้เกี่ยวกับวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ จากผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการ กรมราชทัณฑ์มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์อยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับ วินัยข้าราชการพลเรือนตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับสูง และคะแนนความรู้ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนตาม พ.ร.บ. วินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482 อยู่ในระดับสูง

การกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ จากผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ไม่เคยพบเห็นการกระทำผิดวินัย ทั้งตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และตาม พ.ร.บ. วินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482

ระดับของตัวแปร สำหรับตัวแปรอิสระเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 3.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.21 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านองค์กรและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 3.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.54 และปัจจัยด้านนโยบายและการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 2.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.29 สำหรับตัวแปรตาม คือ ระดับการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ อยู่ในระดับต่ำมาก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ที่ 1.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47

การทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาพบว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 1 คือ ปัจจัยส่วนบุคคลโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก (r = .094) กับการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยอมรับสมมติฐานที่ 2 คือ ปัจจัยด้านองค์กรและสิ่งแวดล้อมโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก (r = .162) กับการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ทางสถิติที่ระดับ .01 และยอมรับสมมติฐานที่ 3 คือ ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก (r= .149) กับการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยได้รวบรวมและจัดแบ่งข้อเสนอแนะในการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการ กรมราชทัณฑ์ออกเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะต่อนโยบายกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ควรทบทวนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวทางปฏิบัติเป็นประจำให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย พัฒนาระบบตรวจสอบภายในและการกำกับดูแล ให้มีระบบตรวจสอบภายใน

ที่เป็นอิสระ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีมาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยเชิงรุก ประเมินความเสี่ยงเชิงพฤติกรรม ของบุคลากรเป็นระยะ เช่น การใช้แบบประเมินจริยธรรม กำหนดมาตรการควบคุมภายในที่ชัดเจน เช่น การห้ามทำ ธุรกรรมใด ๆ กับผู้ต้องขังหรือญาติ มีช่องทางให้ร้องเรียนแบบไม่เปิดเผยตัว (anonymous hotline) สร้างวัฒนธรรม องค์กรที่เน้นความโปร่งใส ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตในระดับหน่วยงานอย่างชัดเจน

พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ จัดทำคู่มือกฎหมายระเบียบเกี่ยวกับวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการทราบโดยทั่วกัน จัดโครงการอบรมให้ความรู้เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณข้าราชการราชทัณฑ์เป็นประจำและต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรพัฒนาบุคลากรด้านจิตสำนึกและแรงจูงใจ สร้างแรงจูงใจโดยให้รางวัลหรือยกย่อง ผู้ที่มีความประพฤติดีเด่น ส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น โครงการพี่เลี้ยง (Mentoring) เพื่อสร้างเครือข่าย คุณธรรม เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในนโยบายและกระบวนการตัดสินใจ จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างจริยธรรม และคุณธรรม ปลูกฝังค่านิยมและอุดมการณ์ที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต เห็นแก่ประโยชน์ของกรมราชทัณฑ์ เรือนจำและทัณฑสถาน และผู้ต้องขัง เป็นสำคัญ ปลูกจิตสำนึกความรักองค์กร ความรักในวิชาชีพราชทัณฑ์ สร้างค่านิยมร่วมกันในความเป็นเกียรติของเจ้าพนักงานเรือนจำ

นอกจากนี้ควรเน้นนโยบายให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพของครอบครัวเจ้าหน้าที่ สนับสนุนข้าราชการย้ายกลับภูมิลำเนา เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และสร้างความสุขให้แก่ครอบครัว เพิ่มค่าตอบแทนพิเศษค่าเวรรักษาการณ์ให้มากขึ้น จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ให้แก่บุคลากร พร้อมทั้งจัดสวัสดิการของเรือนจำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จัดให้มีจิตแพทย์มาให้คำปรึกษาหรือ ประเมินสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่เป็นประจำ จัดกิจกรรมรณรงค์ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และการดื่มสุรา ให้แก่เจ้าหน้าที่ และให้ความสำคัญในกระบวนการสรรหาและเลือกสรร ควรคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมกับการเป็น เจ้าพนักงานเรือนจำ เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำและทัณฑสถาน

2) ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานของเรือนจำ

ผู้บัญชาการเรือนจำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรม จริยธรรม ปกครองด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียม มีความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ เคร่งครัดในกฎระเบียบ คอยกำชับเรื่องวินัยอยู่เสมอ เมื่อมีโอกาสควรให้คำชมเชย ให้กำลังใจ และใส่ใจดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงให้ความสำคัญกับทุกงานอย่างเท่าเทียมกัน และควรหลีกเลี่ยงการมอบหมายหลักมากกว่า 1 หน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ และควรมอบหมายงานให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งจัดสรรอัตรากำลังแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับปริมาณงาน นอกจากนี้ควรรับฟังความคิดเห็น ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างขวัญกำลังใจ รวมถึงสามารถให้คำปรึกษาและคำแนะนำให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างใกล้ชิด ดูแลคุณภาพชีวิตและสวัสดิการพื้นฐานให้แก่เจ้าพนักงานเรือนจำ เช่น จัดอาหารให้ทั้ง 3 มื้อ ค่าตัดเครื่องแบบ เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น นอกจากนี้ควรให้มีระบบสินค้าฝากขายเช่นเดิม หรือเปิดตลาดนัดให้เจ้าหน้าที่หรือครอบครัวเจ้าหน้าที่ สามารถนำของมาขายได้ จัดสถานที่ออกกำลังกาย สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหน่วยงาน การทำงานเป็นทีม จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา นันทนาการ อบรม สัมมนา ท่องเที่ยวร่วมกัน และจัดกิจกรรมที่ ครอบครัวของเจ้าหน้าที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

3) ข้อเสนอแนะต่อตัวบุคคลของข้าราชการราชทัณฑ์

ข้าราชการเรือนจำและทัณฑสถาน กรมราชทัณฑ์ ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยอย่าง เคร่งครัด ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส หมั่นศึกษากฎ ระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอยู่เสมอ หลีกเลี่ยงการกระทำผิดวินัย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ปรับเปลี่ยนความคิดให้สอดคล้อง กับจิตวิญญาณความเป็นข้าราชการราชทัณฑ์ มีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติราชการ มีศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการที่ดี นำหลักธรรมมาใช้ในการปฏิบัติราชการ ลด ละ เลิกสุราและการพนัน และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำรงชีวิตเพื่อไม่ให้เป็นหนี้สินเกินตัว รู้จักการบริหารเงิน

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมราชทัณฑ์ทราบระดับการกระทำผิดวินัยและปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของ ข้าราชการกรมราชทัณฑ์

2. กรมราชทัณฑ์สามารถนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปกำหนดเป็นแนวทางมาตรการป้องกัน การกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ปัญหาและอุปสรรค : เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถาม โดยเก็บจาก กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ที่ปฏิบัติงานตลอดตลอดเวลา ทำให้ระยะเวลาในการขอความ ร่วมมือตอบแบบสอบถามอาจล่วงเลยเวลาที่กำหนด

เงื่อนไขความสำเร็จ : ความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงาน ซึ่งทางเรือนจำและทัณฑสถานให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล และทางผู้วิจัยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ตอบแบบสอบถามในการ รักษาความลับและข้อมูลที่ได้เป็นการใช้เพื่องานวิจัยเท่านั้น เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบ แบบสอบถามได้อย่างตรงไปตรงมา นอกจากนี้งานวิจัยในครั้งนี้ได้ทดสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลโดยการ ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) แบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมและจัดแบ่งข้อเสนอแนะในการป้องกัน การกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ออกเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อนโยบายกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ควรทบทวนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวทางปฏิบัติเป็นประจำให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย พัฒนาระบบตรวจสอบภายในและการกำกับดูแล ให้มีระบบตรวจสอบภายในที่เป็นอิสระ โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีมาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยเชิงรุก ประเมินความเสี่ยงเชิง พฤติกรรมของบุคลากรเป็นระยะ เช่น การใช้แบบประเมินจริยธรรม กำหนดมาตรการควบคุมภายในที่ชัดเจน เช่น การห้ามทำธุรกรรมใดๆ กับผู้ต้องขังหรือญาติ มีช่องทางให้ร้องเรียนแบบไม่เปิดเผยตัว (anonymous hotline) สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความโปร่งใส ประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริตในระดับหน่วยงานอย่างชัดเจน

พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์ จัดทำคู่มือกฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับวินัยข้าราชการกรมราชทัณฑ์พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการทราบโดยทั่วกัน จัดโครงการอบรมให้ความรู้เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณข้าราชการราชทัณฑ์เป็นประจำและต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรพัฒนาบุคลากรด้านจิตสำนึกและแรงจูงใจ สร้างแรงจูงใจโดยให้รางวัลหรือยกย่องผู้ที่มีความ ประพฤติดีเด่น ส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น โครงการพี่เลี้ยง (Mentoring) เพื่อสร้างเครือข่ายคุณธรรม เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในนโยบายและกระบวนการตัดสินใจ จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ปลูกฝังค่านิยมและอุดมการณ์ที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต เห็นแก่ประโยชน์ของกรมราชทัณฑ์ เรือนจำและทัณฑสถานและผู้ต้องขัง เป็นสำคัญ ปลูกจิตสำนึกความรักองค์กร ความรักในวิชาชีพราชทัณฑ์ สร้างค่านิยมร่วมกันในความเป็นเกียรติของเจ้าพนักงานเรือนจำ

นอกจากนี้ควรเน้นนโยบายให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพของครอบครัวเจ้าหน้าที่ สนับสนุนข้าราชการย้ายกลับภูมิลำเนา เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และสร้างความสุขให้แก่ครอบครัว เพิ่มค่าตอบแทนพิเศษค่าเวรรักษาการณ์ให้มากขึ้น จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินให้แก่ บุคลากร พร้อมทั้งจัดสวัสดิการของเรือนจำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จัดให้มีจิตแพทย์มาให้คำปรึกษาหรือประเมิน สุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่เป็นประจำ จัดกิจกรรมรณรงค์ ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่และการดื่มสุราให้แก่เจ้าหน้าที่ และให้ความสำคัญในกระบวนการสรรหาและเลือกสรร ควรคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมกับการเป็นเจ้าพนักงาน เรือนจำ เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ในเรือนจำและทัณฑสถาน

1.2 ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานของเรือนจำ

ผู้บัญชาการเรือนจำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรม จริยธรรม ปกครองด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียม มีความเป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ เคร่งครัดในกฎระเบียบ คอยกำชับเรื่องวินัยอยู่เสมอ เมื่อมีโอกาสควรให้คำชมเชย ให้กำลังใจ และใส่ใจดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงให้ความสำคัญกับทุกงานอย่างเท่าเทียมกัน และควรหลีกเลี่ยงการมอบหมายหลักมากกว่า 1 หน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ และควรมอบหมายงานให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งจัดสรรอัตรากำลังแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกับปริมาณงาน นอกจากนี้ควรรับฟังความคิดเห็น ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างขวัญกำลังใจรวมถึงสามารถให้คำปรึกษาและคำแนะนำให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างใกล้ชิด ดูแลคุณภาพชีวิตและสวัสดิการพื้นฐานให้แก่เจ้าพนักงานเรือนจำ เช่น จัดอาหารให้ทั้ง 3 มื้อ ค่าตัดเครื่องแบบ เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น นอกจากนี้ ควรให้มีระบบสินค้าฝากขายเช่นเดิม หรือเปิดตลาดนัดให้เจ้าหน้าที่หรือครอบครัวเจ้าหน้าที่สามารถนำของมาขายได้ จัดสถานที่ออกกำลังกาย สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหน่วยงาน การทำงานเป็นทีม จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬา นันทนาการ อบรม สัมมนา ท่องเที่ยวร่วมกัน และจัดกิจกรรมที่ครอบครัวของเจ้าหน้าที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

1.3 ข้อเสนอแนะต่อตัวบุคคลของข้าราชการราชทัณฑ์

ข้าราชการเรือนจำและทัณฑสถาน กรมราชทัณฑ์ ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย อย่างเคร่งครัด ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส หมั่นศึกษากฎ ระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อยู่เสมอ หลีกเลี่ยงการกระทำผิดวินัย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ปรับเปลี่ยนความคิดให้ สอดคล้องกับจิตวิญญาณความเป็นข้าราชการราชทัณฑ์ มีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติราชการ มีศักดิ์ศรี ความเป็น ข้าราชการที่ดี นำหลักธรรมมาใช้ในการปฏิบัติราชการ ลด ละ เลิกสุราและการพนัน และนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อไม่ให้เป็นหนี้สินเกินตัว รู้จักการบริหารเงิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่คาดว่าจะมีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์กับการกระทำผิด ทางข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งใกล้เคียงกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เช่น การบริหารจัดการตามแนวทางการ บริหารของรัฐบาลที่เชื่อมโยงกับหน่วยงาน แนวนโยบายการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์กับการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์หรือไม่เพียงใด

2.2 ควรศึกษาถึงพฤติกรรมของข้าราชการกรมราชทัณฑ์หลังจากที่ได้รับการลงโทษตาม ความผิดที่ได้กระทำไปแล้วว่า ข้าราชการดังกล่าวมีแนวโน้มของความรุนแรงในการกระทำผิดทางวินัยในครั้ง ต่อไปอย่างไร

2.3 ควรศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อได้ให้ถึงสาเหตุ หรือแนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่แท้จริง

2.4 ควรมีการวิจัยเชิงประยุกต์เพื่อพัฒนาเครื่องมือหรือโปรแกรมที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สร้างแบบสอบถามเพื่อคัดกรองข้าราชการที่มีความเสี่ยงสูงด้านทัศนคติและปัญหาหนี้สิน เพื่อให้องค์กร สามารถเฝ้าระวังหรือส่งเสริมมาตรการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที หรือพัฒนาโปรแกรมอบรมเชิงปฏิบัติการที่ มุ่งเน้นการปรับทัศนคติเชิงบวก การบริหารการเงิน และการเสริมสร้างจริยธรรม แล้วทำการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อวัดผลว่าโปรแกรมดังกล่าวช่วยลดระดับความเสี่ยงส่วนบุคคลและอัตราการกระทำผิดได้จริงหรือไม่

อธิบดี เลขที่ 758 วันที่ 20 มี.ค. 2567 เวลา 11.

รองอธิบดี ฝ่ายบริหาร เลขที่ 1326 วันที่ 20 มี.ค. 2567 เวลา

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองบริหารทรัพยากรบุคคล กลุ่มงานอัตรากำลังและพัฒนาระบบ โทร. ๔๑๓, ๔๑๔

ที่ ยธ ๐๗๐๗/ ๕๕๙ **วันที่** ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง โครงการศึกษาเรื่อง "การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์"

เรียน อธิบดีกรมราชทัณฑ์

๑. เรื่องเดิม

กรมราชทัณฑ์ได้อนุมัติแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้กองบริหารทรัพยากรบุคคล ดำเนินกิจกรรม : ๒. การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภายใต้โครงการการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพในการขับเคลื่อนภารกิจงานราชทัณฑ์ โดยมีงบประมาณจำนวน ๕๖,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน) (เอกสารหมายเลข ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

กองบริหารทรัพยากรบุคคล ได้จัดทำโครงการศึกษาเรื่อง "การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์" โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (๑) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ (๒) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาไปกำหนดเป็นแนวทางในการป้องกันการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งนำข้อมูลไปใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายและแนวทางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (เอกสารหมายเลข ๒)

๓. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๒ วรรคสอง บัญญัติว่า "ในกรมหนึ่งมีอธิบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย..."

๔. ข้อพิจารณา

กองบริหารทรัพยากรบุคคลพิจารณาแล้วเห็นว่า การศึกษาเรื่อง "การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์" จะทำให้กรมราชทัณฑ์ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ มีแนวทางในการป้องกันการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ และสามารถนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายและแนวทางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และยังสอดคล้องกับทิศทางการบริหารงานราชทัณฑ์ในอนาคตของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์) ๘ มิติ ยกระดับการเปลี่ยนแปลง มิติที่ ๘ ด้านบริหารงานบุคคลโดยการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ในด้านการจัดสวัสดิการและนันทนาการ และสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ รวมทั้งค่าตอบแทนพิเศษที่เหมาะสมกับภาระหน้าที่ และยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดเป้าหมาย คือ จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมถูกนำมาใช้พัฒนากระบวนการยุติกรรมของประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมราชทัณฑ์ ภายใต้โครงการการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมืออาชีพในการขับเคลื่อนภารกิจงานราชทัณฑ์ ได้กำหนดตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จของการดำเนินการศึกษาวิจัยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล นอกจากนี้ ยังมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ ในมิติประสิทธิภาพ

/ของกระบวนการ...

ของกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล เป้าประสงค์ : งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลตามภารกิจหลัก ตัวชี้วัด : ผลสำเร็จของงานวิจัยด้านทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสายงานหลัก ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาวิจัยข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ อนุมัติโครงการศึกษาเรื่อง "การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตายของข้าราชการกรมราชทัณฑ์"

๔.๒ อนุมัติงบประมาณในการดำเนินงานโครงการศึกษาดังกล่าว จำนวน ๕๖,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน) จากงบประมาณขององค์บริหารทรัพยากรบุคคล

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๒

๕. ข้อเสนอแนะ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๔ หากเห็นชอบ ได้เสนอโครงการฯ มาเพื่อโปรดลงนามพร้อมนี้ด้วยแล้ว

(นางสาวพิมพ์พร เนตรพุกกณะ)
ผู้อำนวยการองค์บริหารทรัพยากรบุคคล

เรียน อรท.
เพื่อโปรดพิจารณา อนุมัติ /ตามเสนอ ฯ

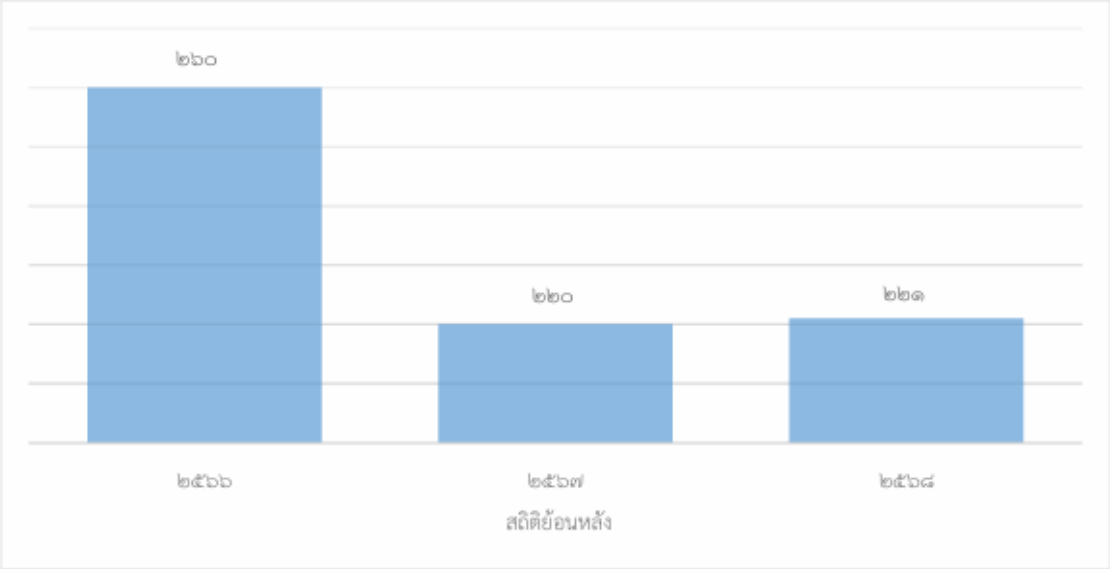
(นายสิทธิ สุธีวงศ์)
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์
๒๐ มิ.ย. ๖๒

(นายสหการณ์ เที่ยรนรินทร์)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์
๒๒ มิ.ย. ๖๒

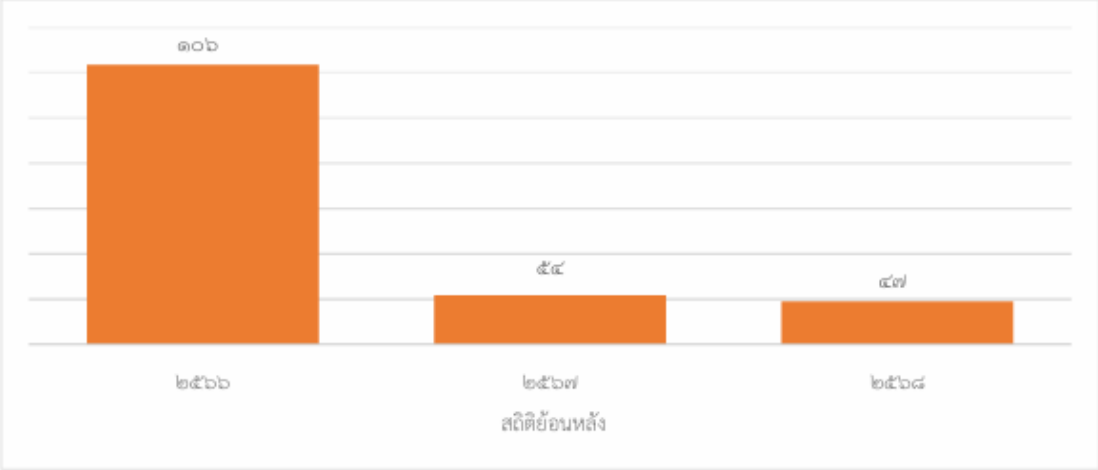
สถิติการดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ๓ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. สำนวนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

หน่วยนับ : สำนวน

๒. เจ้าหน้าที่ที่ถูกการดำเนินการทางวินัย

สถิติจำนวนข้าราชการกรมราชทัณฑ์กระทำผิดวินัย แยกตามประเภทโทษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับที่	ประเภทโทษ	จำนวนคน
		ปี ๒๕๖๘ (๑ ต.ค. ๒๕๖๗ - ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๘)
๑	ไล่ออกจากราชการ	๕
๒	ปลดออกจากราชการ	๗
๓	ให้ออกจากราชการ	-
๔	ให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๑
๕	ลดเงินเดือน	๒
๖	ตัดเงินเดือน	๕
๗	ภาคทัณฑ์	๑๐
๘	ตัดตอบแทนพนักงานราชการ	-
๙	เพิ่มเวรยาม	-
๑๐	กักบริเวณ	-
๑๑	งดโทษ ว่ากล่าวตักเตือน	๑๒
๑๒	ยุติเรื่อง	๑
๑๓	กำชับ	-
	รวม	**๔๓**

โครงการพัฒนาสมรรถนะหลักพื้นฐาน (Core Competencies)

หลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 157

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานที่มีลักษณะการทำงานแตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานหลักของกรมราชทัณฑ์ คือเรือนจำและทัณฑสถาน ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ นอกจากประสบการณ์ในการทำงานจัดให้ข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ เข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้ารับการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ บทบาทหน้าที่ และภารกิจที่ต้องปฏิบัติงาน ในเรือนจำและทัณฑสถาน แต่เนื่องจากกรมราชทัณฑ์มีลักษณะการทำงานที่แตกต่างจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์ คือ เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ การทำงานในหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์ เป็นวิชาที่ไม่มีสถาบันการศึกษาใดเปิดสอน ผู้เข้ารับราชการใหม่จะต้องเรียนรู้วิธีการและแนวทางวิธีปฏิบัติการด้วยตนเอง โดยส่วนใหญ่จะประสบปัญหาความเข้าใจ ทัศนคติและการปฏิบัติงานที่ไม่ตรงตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ อาจทำให้ข้าราชการบรรจุใหม่ได้รับภาพหรือข้อมูลไม่ตรงต่อความเป็นจริงหรือเหมาะสมก่อให้เกิดความย่อท้อ อาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

กรมราชทัณฑ์ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าว จึงได้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมหลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ เพื่อพัฒนาศักยภาพของข้าราชการราชทัณฑ์ใหม่ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการปฏิบัติงานภายใต้ข้อกฎหมายได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลศรัทธาต่อการเป็นข้าราชการที่ดี และมีความคิดที่เหมาะสม มีคุณธรรมและมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกำลังสำคัญขององค์กรต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ ประเภททั่วไประดับปฏิบัติงาน ประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการและข้าราชการที่โอนย้ายมายังกรมราชทัณฑ์ที่ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ

สถานที่ในการดำเนินการ

- สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักกัน และสถานกักขัง ต้นสังกัดของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- เรือนจำกลางประธานเขต
- ศูนย์ฝึกยุทธวิธีตำรวจกลาง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน 23 ธันวาคม 2567 – 3 มีนาคม 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 1,645,600 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 1,572,075 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 157 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 910 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สามารถนำความรู้ทักษะไปใช้กับการปฏิบัติงานได้

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเอง และหน้าที่ราชการ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดี มีจรรยาบรรณในงานราชทัณฑ์ และมีบุคลิกลักษณะความเป็นข้าราชการราชทัณฑ์

- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทัศนคติที่ดีกับองค์กร สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies)

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รุ่นที่ 14

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมีมาตรการที่มิใช่การควบคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิงหรือข้อกำหนดกรุงเทพฯ ได้รับการลงมติรับรองโดยที่ประชุมใหญ่องค์การสหประชาชาติปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้มีนโยบายแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพฯ ที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นมืออาชีพทำให้เกิดประสิทธิภาพในงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่องภายใต้เงื่อนไขของการดำเนินการตามข้อกำหนดกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าสะท้อนถึงระบบการปฏิบัติงานในการเข้าถึงระบบยุติธรรม (Access to Justice) สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Competitiveness) และยกระดับขีดความสามารถสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรกรมราชทัณฑ์ ดังนั้นผู้ที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้ต้องขังหญิงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงให้สอดคล้องตามข้อกำหนดว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำสามารถปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำได้อย่างถูกต้องภายใต้หลักสิทธิมนุษยชนรวมทั้งเงื่อนไข และข้อจำกัดด้านต่างๆ เพื่อให้การพัฒนางานราชทัณฑ์ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. ข้าราชการราชทัณฑ์เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ
2. ข้าราชการราชทัณฑ์ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี จากเรือนจำทัณฑสถานต้องปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังหญิงและไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)

สถานที่ในการดำเนินการ กรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน ระหว่างวันที่ 13 – 24 มกราคม 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 50,300 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 39,965 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รุ่นที่ 14 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 123 คน

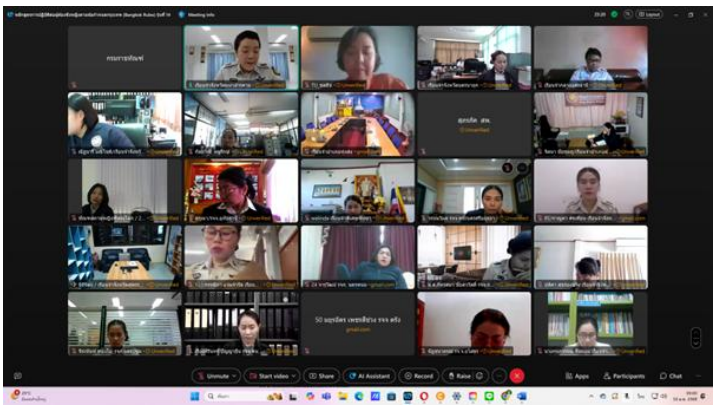
ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS
Mute
Stop video
Share
AI Assistant
Record
Raise
acer

โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies)

หลักสูตร ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์ รุ่นที่ 3

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมราชทัณฑ์ ผสานความร่วมมือกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) ในการขับเคลื่อนเรือนจำและทัณฑสถานตามข้อกำหนดมาตรฐานสหประชาชาติ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเรือนจำในประเทศไทย ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับตามแนวทางสหประชาชาติได้กำหนดไว้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน และยึดหลักการด้านสิทธิมนุษยชน ในการบริหารงานเรือนจำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง

กรมราชทัณฑ์ และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย(องค์การมหาชน) (TIJ) จึงร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเรือนจำในประเทศไทย ส่งเสริมศักยภาพ ผู้บริหารงานราชทัณฑ์ในการแก้ไขควบคุม และแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองที่ดี มีสุขภาพจิตใจที่ดี ไม่หวนกระทำผิดซ้ำ สามารถประกอบอาชีพสุจริตและดำรงชีวิตในสังคมภายนอกเรือนจำได้อย่างปกติเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยยึดหลักตามมาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมนุษยชน มาปรับใช้ในการบริหารเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายในเรือนจำและทัณฑสถานในระดับผู้อำนวยการส่วนในภารกิจข้างต้น จึงได้จัดฝึกอบรมหลักสูตร ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์ รุ่นที่ 3 ต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ข้าราชการราชทัณฑ์ ประเภททั่วไประดับอาวุโส และประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษที่ปฏิบัติงานในเรือนจำและทัณฑสถานของเขตบริหารเรือนจำ เขต 1 – 10 และเรือนจำและทัณฑสถานนำร่องด้านการบริหารจัดการในเรือนจำและการดูแลผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลระหว่างประเทศที่ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรนี้ จำนวน 35 คน

สถานที่ในการดำเนินการ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน 27 – 31 มกราคม พ.ศ. 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 240,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 204,700 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์ รุ่นที่ 3 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 35 คน

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์ กับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) โดยกรมราชทัณฑ์ โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในด้านค่าที่พักค่าใช้จ่ายค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักเดินทางไป – กลับ ส่วนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) ใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมจากงบประมาณของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าสมนาคุณวิทยากร และอื่นๆ

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถพัฒนาศักยภาพผู้บริหารงานเรือนจำในประเทศไทย ในการนำเอามาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมนุษยชน มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายและการบริหารเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

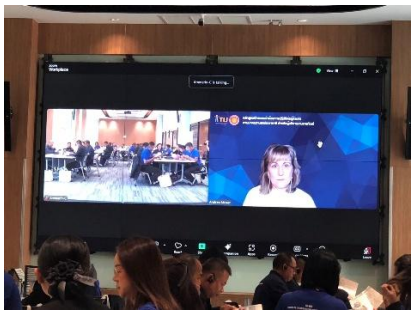
2. สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดสู่การบริหารงานเรือนจำได้อย่างถูกต้องสอดคล้องตามมาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมนุษยชนตามบริบทของงานราชทัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลง

3. สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการนำร่องหลักสูตรการฝึกอบรมที่พัฒนาแล้ว ให้กับข้าราชการราชทัณฑ์สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies)

หลักสูตร ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์ รุ่นที่ 4

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมราชทัณฑ์ ผสานความร่วมมือกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) ในการขับเคลื่อนเรือนจำและทัณฑสถานตามข้อกำหนดมาตรฐานสหประชาชาติ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเรือนจำในประเทศไทย ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับตามแนวทางสหประชาชาติได้ กำหนดไว้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องในเรือนจำและทัณฑสถาน และยึดหลักการด้านสิทธิมนุษยชน ในการบริหารงานเรือนจำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง

กรมราชทัณฑ์ และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) จึงร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อยกระดับการบริหารจัดการเรือนจำในประเทศไทย ส่งเสริมศักยภาพผู้บริหารงานราชทัณฑ์ในการแก้ไขควบคุม และแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองที่ดี มีสุขภาพจิตใจที่ดี ไม่หวนกระทำผิดซ้ำ สามารถประกอบอาชีพสุจริตและดำรงชีวิตในสังคมภายนอกเรือนจำได้อย่างปกติเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยยึดหลักตามมาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมนุษยชน มาปรับใช้ในการบริหารเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

ข้าราชการราชทัณฑ์ระดับผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน และผู้อำนวยการสำนักกอง จำนวน 30 คน

สถานที่ในการดำเนินการ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน 13 – 15 สิงหาคม พ.ศ. 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 240,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 185,268 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสหประชาชาติสำหรับผู้บริหารงานราชทัณฑ์ รุ่นที่ 3 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 35 คน

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์ กับสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) โดยกรมราชทัณฑ์ โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในด้านค่าที่พักค่าใช้จ่ายค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พักเดินทางไป – กลับ ส่วนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) ใช้งบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมจากงบประมาณของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน) (TIJ) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าสมนาคุณวิทยากร และอื่นๆ

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถพัฒนาศักยภาพผู้บริหารงานเรือนจำในประเทศไทย ในการนำเอามาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมนุษยชน มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายและการบริหารเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดสู่การบริหารงานเรือนจำได้อย่างถูกต้องสอดคล้องตามมาตรฐานสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติผู้ต้องขังและหลักการด้านสิทธิมนุษยชนตามบริบทของงานราชทัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลง

3. สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการนำร่องหลักสูตรการฝึกอบรมที่พัฒนาแล้ว ให้กับข้าราชการราชทัณฑ์สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies)
หลักสูตร การฟื้นฟูสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รุ่นที่ 1

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์ ได้มีคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 887/2567 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่าง กองบริหารทรัพยากรบุคคล (เจ้าภาพ) สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ และกลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ รวมถึง กำหนดแนวทาง วางมาตรการด้านการพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ เพื่อป้องกัน และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ พร้อมทั้งมีคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 888/2567 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 ปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ เป็นการภายใน โดยกำหนดให้มี “ศูนย์พัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์” ภายในสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการฝึกอบรมเพื่อปรับทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รวมทั้งการพัฒนาและการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวินัยเจ้าหน้าที่และคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 889/2567 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 จัดตั้งศูนย์พัฒนาสมรรถนะ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ประจำเขต ทำหน้าที่ฝึกอบรมเพื่อปรับทัศนคติคุณธรรม จริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่เรือนจำภายในเขต ตลอดจนถ่ายทอดนโยบาย ข้อสั่งการ แนวทางการดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ไปสู่เรือนจำภายในเขต เพื่อให้เกิดการปฏิบัติและติดตามรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย 8 มิติ ยกระดับการเปลี่ยนแปลง ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ มิติที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ ด้านพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครอบคลุมบุคลากรในทุกระดับโดยผ่านรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมทั้งในระบบ On site และระบบ Online โดยเน้นถึงการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และพัฒนาบุคลากรผ่านระบบพี่เลี้ยงประจำเขต

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร การฟื้นฟูสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รุ่นที่ 1 เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวินัยเจ้าหน้าที่ นโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ การขับเคลื่อนโครงการพระราชทานต่าง ๆ การส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อปรับความคิด และทัศนคติ ด้านคุณธรรมจริยธรรม แก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เป้าหมายมุ่งเน้นการป้องกัน และลดอัตราการกระทำผิดวินัย การถูกลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ อันจะส่งผลต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่น ของประชาชนที่มีต่อกรมราชทัณฑ์

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 57 คน ที่คัดเลือกจากการเสนอชื่อจากกองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมราชทัณฑ์ และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารกรมราชทัณฑ์

สถานที่ในการดำเนินการ ศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการราชทัณฑ์ประจำภาคเหนือ อำภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน 22 มิถุนายน – 4 กรกฎาคม 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 565,950 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 467,090 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร การฟื้นฟูสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รุ่นที่ 1 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 57 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ กฎ ระเบียบ วินัย ทักษะในงานราชทัณฑ์ เพื่อนำไปใช้กับการปฏิบัติงานได้
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจรรยาบรรณ มีจิตสำนึก และทัศนคติที่ดีกับองค์กร นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความซื่อสัตย์ สุจริตทั้งต่อตนเอง และหน้าที่ราชการ
4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีระเบียบ วินัย และมีบุคลิกลักษณะความเป็นข้าราชการราชทัณฑ์

โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies)

หลักสูตร การฟื้นฟูสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รุ่นที่ 2

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์ ได้มีคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 887/2567 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่าง กองบริหารทรัพยากรบุคคล (เจ้าภาพ) สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ และกลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ รวมถึงกำหนดแนวทาง วางมาตรการด้านการพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ เพื่อป้องกัน และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ พร้อมทั้งมีคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 888/2567 ลงวันที่19 กรกฎาคม 2567 ปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ เป็นการภายใน โดยกำหนดให้มี “ศูนย์พัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์” ภายในสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการฝึกอบรมเพื่อปรับทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รวมทั้งการพัฒนาและการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวินัยเจ้าหน้าที่ และคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ 889/2567 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2567 จัดตั้งศูนย์พัฒนาสมรรถนะ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ประจำเขต ทำหน้าที่ฝึกอบรมเพื่อปรับทัศนคติคุณธรรม จริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่เรือนจำภายในเขต ตลอดจนถ่ายทอดนโยบาย ข้อสั่งการ แนวทางการดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ไปสู่เรือนจำภายในเขตเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ และติดตาม รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาสมรรถนะ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย 8 มิติ ยกระดับการเปลี่ยนแปลง ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ มิติที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ ด้านพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ครอบคลุมบุคลากรในทุกระดับโดยผ่านรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมทั้งในระบบ On site และระบบ Online โดยเน้นถึงการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และพัฒนาบุคลากรผ่านระบบพี่เลี้ยงประจำเขต

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร การฟื้นฟูสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รุ่นที่ 2 เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับวินัยเจ้าหน้าที่ นโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ การขับเคลื่อนโครงการพระราชทานต่าง ๆ การส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อปรับความคิดและทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ เป้าหมายมุ่งเน้นการป้องกัน และลดอัตราการกระทำผิดวินัย การถูกลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ อันจะส่งผลต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกรมราชทัณฑ์

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 56 คน ที่คัดเลือกจากการเสนอชื่อจากกองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมราชทัณฑ์ และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารกรมราชทัณฑ์

สถานที่ในการดำเนินการ

ศูนย์ฝึกอบรมข้าราชการราชทัณฑ์ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน 24 สิงหาคม – 5 กันยายน 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 565,950 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 479,256 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร การฟื้นฟูสมรรถนะเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ รุ่นที่ 2 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 56 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ กฎ ระเบียบ วินัย ทักษะในงานราชทัณฑ์ เพื่อนำไปใช้กับการปฏิบัติงานได้
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจรรยาบรรณ มีจิตสำนึก และทัศนคติที่ดีกับองค์กร นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความซื่อสัตย์ สุจริตทั้งต่อตนเอง และหน้าที่ราชการ
4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีระเบียบ วินัย และมีบุคลิกลักษณะความเป็นข้าราชการราชทัณฑ์

โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies)

หลักสูตร ทักษะพิเศษในการสื่อสารงานราชทัณฑ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์ได้ร่วมมือกับสถานทูตสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทยดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรการเพิ่มทักษะพิเศษสำหรับครูฝึกราชทัณฑ์ (Upskill Training for Thai doc Trainer Course) ณ สถาบันการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ Newbold Rebel ประเทศอังกฤษ โดยมีข้าราชการราชทัณฑ์ไทยเข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์โดยหลักสูตรดังกล่าวได้มุ่งเน้นในด้านการสื่อสารเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ต้องขังเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับองค์กร

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ในฐานะเป็นหน่วยงานในการพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์ได้เห็นความสำคัญในการนำความรู้หลักสูตรดังกล่าวนำมาถ่ายทอดให้กับบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ รักษาในการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ให้กับบุคลากรกรมราชทัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ “8 มิติ ยกกำลัง 2 ภายใต้แนวคิดรวมพลัง 8 มิติ สร้างคนดีคืนสู่สังคม” ในมิติที่ 8 มุ่งสู่องค์กรยุคใหม่อย่างยั่งยืน การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ประเด็นพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องครอบคลุมบุคลากรในทุกระดับโดยเน้นถึงการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตรทักษะพิเศษในการสื่อสารงานราชทัณฑ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงานของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์รวมทั้งการสร้างต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในงานราชทัณฑ์ให้เกิดการขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานและส่งเสริมความเป็นมืออาชีพตามมาตรฐานสากลต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เป็นข้าราชการที่สังกัดทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ ประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ระดับปฏิบัติการและข้าราชการประเภททั่วไประดับชำนาญงาน ระดับปฏิบัติงาน จำนวน 40 คน

สถานที่ในการดำเนินการ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน 28 มกราคม - 4 กุมภาพันธ์ 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน 96,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 80,970 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตร ทักษะพิเศษในการสื่อสารงานราชทัณฑ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 40 คน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้จากกระบวนการยุติธรรมและเทคนิคการสื่อสารด้วย Five Minutes Intervention (FMI) ได้อย่างถูกต้อง

2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถนำเทคนิคถ่ายทอดความรู้และเทคนิคการสื่อสารไปปรับใช้ในเรือนจำและทัณฑสถานและขยายผลการพัฒนาในด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีการสร้างจิตสำนึกที่ดีรวมถึงการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
CHIANGMAI WOMEN CORRECTIONAL INSTITUTION
DEPARTMENT OF CORRECTIONS

ยินดีต้อนรับ

โครงการพัฒนาสมรรถนะนักบริหาร (Professional Competencies)

หลักสูตร นักศึกษาผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) รุ่นที่ 37

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

งานราชทัณฑ์ถือว่าเป็นภารกิจที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อสังคม เนื่องจากเป็นการปกป้องคุ้มครองประชาชนให้เกิดความปลอดภัย ด้วยการควบคุมและอบรมแก้ไขผู้กระทำความผิด มุ่งหวังให้สามารถปรับเปลี่ยนความคิด ทัศนคติในการดำรงชีวิตและพัฒนาปรับปรุงตน โดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ดังนั้น งานราชทัณฑ์ถือว่าเป็นงานที่มีความยากลำบาก และต้องอาศัยทักษะความรู้ ประสบการณ์เฉพาะทางที่ยากลำบาก และต้องอาศัยความรู้เฉพาะทาง ประสบการณ์เฉพาะทางที่ผ่านกระบวนการอบรมถ่ายทอดอย่างเป็นระบบมาใช้ในการทำงาน ซึ่งที่ผ่านมากรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในหลายระดับชั้นตั้งแต่แรกเข้าทำงานจนถึงระดับหัวหน้า และผู้บัญชาการเรือนจำ รวมถึงการขยายขอบเขตเนื้อหาการฝึกอบรมให้ครอบคลุมให้ครบทุกลักษณะงาน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการพัฒนาผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ในมาตรา ๑๘ ในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ เป็นการฝึกอบรมและพัฒนาสมรรถนะขีดความสามารถให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานราชทัณฑ์ต่างๆ อย่างมืออาชีพ โดยเฉพาะข้าราชการราชทัณฑ์ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำและผู้อำนวยการทัณฑสถาน ซึ่งมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการขับเคลื่อนบริหารเรือนจำและทัณฑสถาน ตามนโยบายกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งบริหารจัดการภารกิจในความรับผิดชอบให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างประสิทธิภาพ

กรมราชทัณฑ์ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เป็นข้าราชการราชทัณฑ์จะดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำ จึงได้กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตร นักศึกษาผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสมรรถนะในการทำงาน พร้อมที่จะนำความรู้และสมรรถนะไปใช้ในการทำงาน พร้อมที่จะนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ทางการปกครองเรือนจำได้อย่างมืออาชีพ พร้อมปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีความรับผิดชอบที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

  ข้าราชการราชทัณฑ์ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภททั่วไประดับอาวุโส จำนวน 60 คน

- **สถานที่ในการดำเนินการ**

  1. อาคารกรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
  2. โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
  3. โรงแรมนนทบุรี พาเลซ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 19 พฤษภาคม – 20 มิถุนายน พ.ศ. 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 1,164,700 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 1,005,975.63 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

  หลักสูตร นักศึกษาผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) รุ่นที่ 37 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 60 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**
  ไม่มี
- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**
  1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพร้อมที่จะดำรงตำแหน่งอำนวยการระดับต้น และสามารถรับผิดชอบภารกิจทางการบริหารที่เพิ่มสูงขึ้น
  2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถถ่ายทอดนโยบายจากระดับสูงไปสู่ระดับปฏิบัติในหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง
  3. มีคุณลักษณะของนักบริหารที่พึงประสงค์ขององค์กร เป็นข้าราชการที่มีคุณภาพ มุ่งมั่นในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม
  4. มีพฤติกรรมที่สะท้อนคุณธรรมและจริยธรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ**
  ไม่มี
- **ข้อเสนอแนะ**
  ไม่มี

โครงการพัฒนาสมรรถนะนักบริหาร (Professional Competencies)
หลักสูตร สัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำสำหรับผู้บริหารเรือนจำ

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

ในโลกปัจจุบันที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องมีการปรับตัวและเคลื่อนไหวให้ทันต่อสถานการณ์ต่างๆ อย่างทันท่วงที เพื่อให้องค์กรสามารถยืนหยัดอยู่อย่างมีศักยภาพในยุคที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรง ปัจจัยที่จะทำให้องค์กรแข็งแกร่งก็คือ บุคลากรในองค์กรที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารงานในเรือนจำที่ต้องดูแล กำกับ ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้สามารถทำงานทุกอย่างให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหารงานในเรือนจำในยุค 2025 คือ การมีภาวะผู้นำที่มีทักษะหลากหลาย และทันสมัยเป็นผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี มีความเข้าใจ มองเห็นความต้องการและภาพรวมของการบริหารงานในเรือนจำ เป็นผู้นำที่มีทักษะในการบริหารทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมการบริหารงานในเรือนจำ สร้างแรงจูงใจและความผูกพันในองค์กร มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองและผู้บังคับบัญชาให้มีความพร้อมสูงขึ้น เพื่อกรมราชทัณฑ์ไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดจัดโครงการสัมนาเชิงปฏิบัติการ เสริมสร้างสมรรถนะผู้นำสำหรับผู้บริหารเรือนจำ เพื่อพัฒนาผู้บริหารงานเรือนจำที่มีสมรรถนะสูงในทุกมิติ มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์บรรลุผลเป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทัณฑวิทยา ผู้ตรวจราชการกรม ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้อำนวยการสถานกักขัง ผู้อำนวยการสถานกักกัน ผู้อำนวยการกอง และผู้อำนวยการหน่วยงานเทียบเท่ากอง ผู้สังเกตการณ์ จำนวน 200 คน

- **สถานที่ในการดำเนินการ**

โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ สไตลิช คอนเวนชั่น (Grand Richmond Stylish Convention Hotel) อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 20 – 21 กุมภาพันธ์ 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 480,000 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 477,000 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

สัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำสำหรับผู้บริหารเรือนจำ มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 200 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**

ไม่มี

- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. ผู้บริหารงานเรือนจำมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการบริหารจัดการที่ก้าวหน้า และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเรือนจำ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้บริหารงานเรือนจำสามารถวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงและรับมือกับความท้าทายการบริหารงานเรือนจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. มีเสริมสร้างสมรรถภาพทางร่างกายผู้บริหารเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารงานในเรือนจำ

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ**

ไม่มี

- **ข้อเสนอแนะ**

ไม่มี

โครงการอำนวยการปฏิบัติงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์

โครงการย่อย : การอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e - Learning)

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์มุ่งเน้นการพัฒนาบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรให้มีศักยภาพและมีสมรรถนะในการขับเคลื่อนในภารกิจขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงได้พัฒนารูปแบบการฝึกอบรมด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร ในรูปแบบของการฝึกอบรมผ่านสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e – Learning เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาบุคลากรเข้าสู่โลกออนไลน์ โดยผู้เรียนสามารถเข้าอบรมได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ จึงเหมาะสมเข้ากับวิถีการเข้าทำงานของข้าราชการราชทัณฑ์ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มช่องทางในการพัฒนาบุคลากรเป็นไปอย่างทั่วถึง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ ได้อนุมัติให้สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ดำเนินการโครงการการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) จำนวน 6 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑปฏิบัติ (พื้นฐาน)
2. หลักสูตรพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560
3. หลักสูตรการควบคุมผู้ต้องขังในสถานการณ์ต่างๆ
4. หลักสูตรการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง
5. หลักสูตรการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง
6. หลักสูตรการคำนวณระยะเวลาการเข้าเกณฑ์ การพักการลงโทษ การเลื่อนชั้น และการลดวันต้องโทษ

ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จะเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานให้แก่บุคลากรกรมราชทัณฑ์ สามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจัดฝึกอบรมออนไลน์ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม – 30 สิงหาคม 2568 ทั้งหมด 16 รุ่น ซึ่งสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมข้าราชการทั้งระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล อีกทั้งเป็นการแก้ไขข้อจำกัดด้านงบประมาณ และเพื่อให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นไปอย่างทั่วถึง จึงกำหนดให้ การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ในวิชาเฉพาะด้านในงานราชทัณฑ์ จำนวน 6 หลักสูตร เป็นส่วนหนึ่งของโครงการฝึกอบรมในหลักสูตรสมรรถนะหลักของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุคลากรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทั่วถึง รองรับเป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบันและบริบทของงานราชทัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลง สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์จึงเห็นควร จัดทำโครงการการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อย่างต่อเนื่อง ให้แก่บุคลากรกรมราชทัณฑ์ต่อไป

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

กรมราชทัณฑ์ ได้เครื่องมือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ลดระยะเวลาการฝึกอบรม และประหยัดงบประมาณ ตลอดจนการสนับสนุนทรัพยากรการฝึกอบรมต่างๆ

- **สถานที่ในการดำเนินการ** กรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 5 มกราคม 2567 – 30 สิงหาคม 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 200,000 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 200,000 บาท

- **สรุปผลการดำเนินงาน**

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ โครงการอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e - Learning) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 16 รุ่น มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 4,324 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**

- ไม่มี -

- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. บุคลากรกรมราชทัณฑ์สามารถพัฒนาความรู้ทักษะความรู้ด้านไอทีเพื่อใช้ศึกษาและความรู้ได้ด้วยตนเอง ก่อให้ทักษะและความเชี่ยวชาญด้านดังกล่าว จนสามาถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาปฏิบัติงานราชทัณฑ์ ตามนโยบายด้านดิจิทัลของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่องานราชทัณฑ์

2. บุคลากรกรมราชทัณฑ์มีช่องทางการเรียนรู้ด้านงานทัณฑปฏิบัติ dด้านกฎหมาย ด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง และด้านภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมมุสลิมพื้นฐาน ให้แก่บุคลากรกรมราชทัณฑ์ให้เข้าถึงแหล่งความรู้ในงานราชทัณฑ์ได้โดยสะดวกและเป็นไปทั่วถึง และสามารถลดปัญหาข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และงบประมาณ และจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ** - ไม่มี -
- **ข้อเสนอแนะ** - ไม่มี -

โครงการอำนวยการปฏิบัติงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์
โครงการย่อย : เสวนา “110 ปี กรมราชทัณฑ์ จากจารีต สู่ยุคศิวิไลซ์”

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

การราชทัณฑ์ไทยได้วางรากฐานในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีการปรับปรุงระเบียบราชการโดยให้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างคุกใหม่ เรียกว่า “กองมหันตโทษ” และสร้างตะรางใหม่เรียกว่า “กองลหุโทษ” สังกัดกระทรวงนครบาล ใน ร.ศ.120 (พ.ศ. 2444) ทั้งยังมีการตรา “พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ” ขึ้น

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้รวมกองมหันตโทษและกองลหุโทษกับเรือนจำทั้งหลายที่ได้กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ ร.ศ. 120 ขึ้นเป็น “กรมราชทัณฑ์” เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2458 จนถึงปัจจุบันกรมราชทัณฑ์เข้าสู่ปีที่ 110 ของการสถาปนากรมราชทัณฑ์ นับได้ว่ามีประวัติศาสตร์อันยาวนานผ่านเหตุการณ์หลากหลายในบริบทของสังคม และการเมืองไทยแนวคิดการดูแลควบคุมผู้ต้องขังที่มีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ จากยุคจารีตที่ลงโทษทัณฑ์แบบตาต่อตา ฟันต่อฟัน สู่ยุคศิวิไลซ์ที่แก้ไขพฤตินิสัยอย่างยั่งยืน ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ยกมาตรฐานการปฏิบัติขั้นต่ำถึงข้อกำหนดกรุงเทพ และข้อกำหนดแมนดาลาให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ประกอบกับตลอดระยะเวลาช่วง 110 ปี ของประวัติศาสตร์กรมราชทัณฑ์ พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ เสด็จมายังเรือนจำและทัณฑสถานในโอกาสต่างๆ ทั้งยังพระราชทานแนวพระราชดำริในโครงการต่างๆ อาทิ โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์ โครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว, โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซึ่งในหลวงรัชกาลที่ 10 โปรดเกล้าฯ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ และพระราชทานตามแนวทางการร่วมมือทุกภาคส่วนในการให้บริการทุกภาคส่วนในการให้บริการสุขภาพผู้ต้องขัง, ห้องสมุดพร้องปัญญาซึ่งกรมราชทัณฑ์น้อมนำแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพฯ มาปรับปรุงห้องสมุดเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ, โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาซึ่งให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจต่อผู้ต้องขังให้กลับไปเป็นคนดีสู่สังคม โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ซึ่งกรมราชทัณฑ์น้อมนำแนวพระราชดำริในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณาวดี มาปรับใช้ให้กับเรือนจำและทัณฑสถานเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด เป็นต้น

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 10 เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ หน่วยงานเครือข่าย แขกผู้มีเกียรติ และแขกผู้ร่วมงาน จำนวน 100 คน

- **สถานที่ในการดำเนินการ** พิพิธภัณฑ์ราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 12 กันยายน 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 200,000 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 200,000 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

โครงการเสวนา “110 ปี กรมราชทัณฑ์ จากจารีต สู่ยุคศิวิไลซ์” มีผู้เข้าร่วมการเสวนา จำนวน 100 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**
- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ราชทัณฑ์

2. เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ประชาชนทั่วไป เกิดการรับรู้ และเผยแพร่ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาวิวัฒนาการการลงทัณฑ์และการพัฒนาของราชทัณฑ์ไทย

3. เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ และประชาชนทั่วไป การรับรู้และตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ที่มีต่อกิจการงานราชทัณฑ์ไทย

4. เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ เกิดความตระหนักถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ราชทัณฑ์ อันก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการธำรงรักษาและสืบทอดองค์ความรู้ในงานราชทัณฑ์

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ** - ไม่มี -
- **ข้อเสนอแนะ** – ไม่มี -

โครงการอำนวยการปฏิบัติงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

การสนับสนุนในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้วยการพัฒนาเครื่องมือต่างๆ ผ่านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองสะดวกทุกที่ ทุกเวลา ลดระยะเวลาการฝึกอบรม และประหยัดงบประมาณ ตลอดจนการสนับสนุนทรัพยากรการฝึกอบรมต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีเอื้ออำนวยต่อกระบวนการเรียนรู้ให้กับบุคลากรกรมราชทัณฑ์ และเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของหน่วยงานและตอบสนองต่อความสำเร็จของของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ ดัชนีนิติธรรม (คะแนน/อันดับ) ซึ่งในปี 2567 ได้ถูกกำหนดค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดดังกล่าว ต้องมีค่าคะแนนในทุกปัจจัย ไม่ต่ำกว่า 0.65 ซึ่งภารกิจของกรมราชทัณฑ์จะส่งผลโดยตรงต่อปัจจัยหลักของตัวชี้วัดดังกล่าว ในประเด็น ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 คือ ระบบราชทัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมการกระทำผิดทางอาชญา (Effective correctional system) ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์ที่จะต้องขับเคลื่อนงานให้ส่งผลต่อค่าคะแนนดังกล่าว ให้มีอันดับที่ดีขึ้นและส่งผลที่ดีต่อค่าคะแนนดัชนีนิติธรรมในภาพรวมของประเทศไทย

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

กรมราชทัณฑ์ ได้เครื่องมือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ที่นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ลดระยะเวลาการฝึกอบรม และประหยัดงบประมาณ ตลอดจนการสนับสนุนทรัพยากรการฝึกอบรมต่างๆ

- **สถานที่ในการดำเนินการ** กรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 1,327,100 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 1,563,290 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้กับบุคลากรกรมราชทัณฑ์ มีจำนวน 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่

กิจกรรมย่อยที่ 1.1 การเรียนการสอนในงานราชทัณฑ์ โครงการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E – Learning) จำนวน 6 หลักสูตร ดำเนินการจัด 16 รุ่น ระหว่างวันที่ 5 มกราคม – 30 สิงหาคม 2568

กิจกรรมย่อยที่ 1.2 พัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ในช่องทางต่าง ๆ โดยสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ได้พัฒนาปรับปรุงเว็บไซต์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้มีความทันสมัย รองรับต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม และรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ยุคดิจิทัล เช่น กิจกรรมการพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ คือ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านงานพิพิธภัณฑ์เชิงประวัติศาสตร์ 2) การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาบุคลากรและงานประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์ผ่านสื่อดิจิทัล 3) การจัดทำวารสารราชทัณฑ์ 4) พัฒนาระบบการสืบค้นอัตโนมัติห้องสมุดกรมราชทัณฑ์ (ระบบ PMB)

สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดโครงการเสวนา “110 ปี กรมราชทัณฑ์ จากจารีตสู่ยุคศิวิไลซ์” เป็นการจัดกิจกรรมสำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ และสร้างเครือข่ายองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ราชทัณฑ์ อีกทั้งสร้างการรับรู้ และเผยแพร่ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาวิวัฒนาการการลงทัณฑ์ และการพัฒนารูปแบบการควบคุมดูแลผู้ต้องขังของราชทัณฑ์ไทย ตลอดจนด้านพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อกิจการงานราชทัณฑ์ไทย สร้างความตระหนักถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ราชทัณฑ์ อันก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการธำรงรักษาและสืบทอดองค์ความรู้ในงานราชทัณฑ์ไทย ต่อไป โดยได้ดำเนินการจัดเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2568

กิจกรรมที่ 2 งานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ได้กำหนดกิจกรรมงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ประกอบด้วย ค่าจ้างเหมาบริการพนักงานสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ และวันหยุดราชการ ค่าพาหนะเดินทางไปราชการ ส่วนค่าจัดทำใบประกาศนียบัตรพร้อมปกสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จัดซื้อวัสดุสำนักงาน และสำรองค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ

กิจกรรมที่ 3 ดำเนินการพิจารณาและพัฒนาแบบประเมินผลการฝึกอบรม ที่ใช้สำหรับการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมในทุกหลักสูตร ให้เป็นมาตรฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรกรมราชทัณฑ์ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไม่น้อยกว่า 3 หลักสูตร

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**
- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อการบริหารจัดการงานฝึกอบรมให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การอำนวยการปฏิบัติงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนงานเพื่อพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จะส่งผลดีต่อค่าคะแนน/อันดับ ดัชนีนิติธรรมของประเทศไทย ในปัจจัยด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice) ของตัวชี้วัดในประเด็นตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ระบบราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมการกระทำผิดทางอาญา (Effective correctional system) ที่กรมราชทัณฑ์จะต้องขับเคลื่อนงานให้ส่งผลต่อค่าคะแนนให้มีอันดับที่ดีขึ้น

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ** ไม่มี
- **ข้อเสนอแนะ** ไม่มี

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรราชทัณฑ์มุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้ปฏิบัติงาน รุ่นที่ 2

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นปลายทางของกระบวนการยุติธรรมมีหน้าที่หลักในการบริหารการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษา มีเป้าประสงค์หลักในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน เสมอภาค และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นคนดีคืนสู่สังคม โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลต้องโปร่งใส มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องรวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมราชทัณฑ์ ให้ได้รับความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญในงานราชทัณฑ์ ที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 หมวด 2 อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ มาตรา 18 ให้กรมราชทัณฑ์จัดให้เจ้าพนักงานเรือนจำเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการประเมินและพัฒนาความรู้ ความสามารถและสมรรถนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 72 ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจ ให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อให้ข้าราชการมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ รวมทั้ง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ที่เป็นไปตามข้อ 6 ของข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้ข้าราชการราชทัณฑ์การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการฝึกอบรม ที่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ 70 ข้อ 4 ควรมีการพัฒนาและการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเกี่ยวกับเนื้อหาของข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มิใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพ) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ในการพัฒนาตนเองให้มีองค์ความรู้เท่าทันกับการพัฒนาของสังคมในยุคปัจจุบัน เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าราชการราชทัณฑ์เกิดความเหลื่อมล้ำทางความคิดในสังคมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพและมุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

บุคลากรกรมราชทัณฑ์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการเสริมสร้างองค์ความรู้โดยเฉพาะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลในการควบคุม ดูแล พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นคนดีคืนสู่สังคม โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลต้องมีความโปร่งใส มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสังคมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลภายใต้กระบวนทัศน์ การเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สะท้อนการทำงานให้เข้าถึงระบบยุติธรรม (Access to Justice) ยกระดับขีดสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรกรมราชทัณฑ์ มุ่งสู่การปฏิบัติงานตามมมาตรฐานสากลและถูกต้อง ดังนั้น สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จึงได้กำหนดจัดการฝึกอบรม หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้ปฏิบัติงาน รุ่นที่ 2 เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานภายใต้วิถีการดำเนินงานแนวใหม่มุ่งการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากลให้สอดคล้องตามข้อกำหนดฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตามหลักสิทธิมนุษยชน และเป็นที่ยอมรับต่อสังคม ให้กับบุคลากรกรมราชทัณฑ์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างยั่งยืนต่อไป

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

ข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน จากเรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 100 คน

- **สถานที่ในการดำเนินการ** โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 27 – 29 พฤศจิกายน 2567
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 620,000 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 602,049 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้ปฏิบัติงาน รุ่นที่ 2 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 100 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**

ไม่มี

- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ตามมาตรฐานสากล (Mandela Rules) (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ไปปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน (Human Right) อย่างเท่าเทียมและเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชน (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ**

ไม่มี

- **ข้อเสนอแนะ**

ไม่มี

การขับเคลื่อนโครงการพระราชทาน
กรมราชทัณฑ์
บรรยายโดย
ดร.วริศรา ศิริสุทธิเดชา
ผู้อำนวยการกองพัฒนาพฤตินิสัย

MIDA
HOTEL NGAMWONGWAN

- ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)

DEPARTMENT OF CORRECTIONS

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
ตามมาตรฐานสากล

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
national Human Rights Commission of Thailand

It is said that no one truly knows a nation until one has been inside its jails. A nation should not be judged by how it treats its highest citizens, but its lowest ones.
Nelson Mandela

บทบาทเจ้าหน้าที่กับ
การปฏิบัติงานต่อผู้ต้องขัง
ตามมาตรฐานสากล
ดร.ชาญ วชิรเดช

ประเด็นมุงเน้น (1) แยก 3 กลุ่ม 23/7/2567 12:54 Microsoft Edge PD...
แผนเดิม 25/7/2567 22:24 JPG File
แผนที่ประเทศไทย 25/7/2567 21:17 Microsoft Edge PD...
JPG File

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรราชทัณฑ์มุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้บังคับบัญชา ระดับต้น รุ่นที่ 2

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นปลายทางของกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่หลักในการบริหารการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษา มีเป้าประสงค์หลักในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน เสมอภาค และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นคนดีคืนสู่สังคม โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลต้องโปร่งใส มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องรวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมราชทัณฑ์ ให้ได้รับความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญในงานราชทัณฑ์ ที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 หมวด 2 อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ มาตรา 18 ให้กรมราชทัณฑ์จัดให้เจ้าพนักงานเรือนจำเข้ารับการฝึกอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการประเมินและพัฒนาความรู้ ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 72 ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจ ให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ที่เป็นไปตามข้อ 6 ของข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้ข้าราชการราชทัณฑ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการฝึกอบรม ที่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ 70 ข้อ 4 ควรมีการพัฒนาและการจัดการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเกี่ยวกับเนื้อหาของข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มิใช่การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพ) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ในการพัฒนาตนเองให้มีองค์ความรู้เท่าทันกับการพัฒนาของสังคมในยุคปัจจุบัน เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าราชการราชทัณฑ์เกิดความเหลื่อมล้ำทางความคิดในสังคมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพและมุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

บุคลากรกรมราชทัณฑ์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการเสริมสร้างองค์ความรู้โดยเฉพาะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลในการควบคุม ดูแล พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นคนดี คืนสู่สังคมโดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลต้องมีความโปร่งใส มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสังคมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลภายใต้กระบวนทัศน์ การเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สะท้อนการทำงานให้เข้าถึงระบบยุติธรรม (Access to Justice) ยกระดับขีดสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรกรมราชทัณฑ์ มุ่งสู่การปฏิบัติงานตามมมาตรฐานสากลและถูกต้อง

ดังนั้น สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ จึงได้กำหนดจัดการฝึกอบรม หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับต้น รุ่นที่ 2 เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานภายใต้วิถีการดำเนินงานแนวใหม่มุ่งการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากล ตามข้อกำหนดฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตามหลักสิทธิมนุษยชนและเป็นที่ยอมรับต่อสังคม ให้กับบุคลากรกรมราชทัณฑ์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างยั่งยืนต่อไป

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

ข้าราชการประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ และประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน จากเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 100 คน

- **สถานที่ในการดำเนินการ** โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 26 – 28 มีนาคม 2568

- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 640,600 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 615,483 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับต้น รุ่นที่ 2 มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 100 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**

ไม่มี

- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

๑. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ตามมาตรฐานสากล (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ไปปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน (Human Right) อย่างเท่าเทียมและเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชน (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ**

ไม่มี

- **ข้อเสนอแนะ**

ไม่มี

MIDA
HOTEL NGAMWONGWAN

การฝึกอบรม
หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับต้น รุ่นที่ 2
26 – 28 มีนาคม 2568
ณ โรงแรม ไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี

แนวคิดและหลักการสิทธิมนุษยชน
กับงานราชทัณฑ์

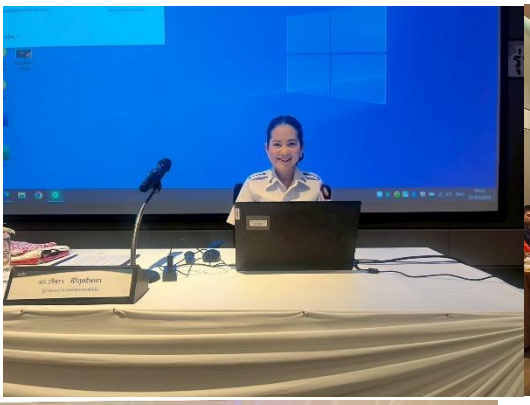

80 จาก 140 ประเทศทั่วโลก อันดับที่ 10 จาก 15 ประเทศภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
รือนจำ ประเมินจาก หมวดที่ 8 กระบวนการยุติธรรมทางอาญา วัดจาก
ปลอดภัยของเรือนจำ
ารพสิทธิผู้ต้องขัง
องกันการกระทำความผิดซ้ำ
บบราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพ
ารกระทำที่เป็นอาชญากรรม"
ต่ำสุด 0.27 คะแนน
ฉลี่ยโลกที่ 0.6 คะแนน

DEPARTMENT OF CORRECTIONS

นางอันธิกา อ่อนพร้อม

EXIT
ทางออก

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรราชทัณฑ์มุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้อำนวยการส่วน รุ่นที่ 2

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่หลักในการบริหารการบังคับโทษให้เป็นไปตามคำพิพากษา มีเป้าประสงค์หลักในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน เสมอภาค และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้เป็นคนดีคืนสู่สังคม โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลต้องโปร่งใส มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องรวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมราชทัณฑ์ ให้ได้รับความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญในงานราชทัณฑ์ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 หมวด 2 อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานเรือนจำ มาตรา 18 ให้กรมราชทัณฑ์ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 72 ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจ ให้แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ รวมทั้ง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงตามข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) ที่เป็นไปตามข้อ 6 ของข้อกำหนดมาตรฐาน

ข้าราชการ บุคลากรกรมราชทัณฑ์ และการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุง การฝึกอบรมบุคลากรกรมราชทัณฑ์เรื่อยมา ด้วยงานราชทัณฑ์เป็นงานเฉพาะด้าน ที่ต้องการทักษะและความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ประกอบกับการเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า สะท้อนการทำงานให้เข้าถึงระบบยุติธรรม (Access to Justice) ยกระดับขีดสมรรถนะขององค์กรและบุคลากรกรมราชทัณฑ์ จึงได้กำหนดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมราชทัณฑ์มุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาทักษะและเสริมสร้างองค์ความรู้ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานภายใต้วิถีการดำเนินงานแนวใหม่ มุ่งการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลให้สอดคล้องตามข้อกำหนดฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ตามหลักสิทธิมนุษยชนและเป็นที่ยอมรับต่อสังคม ซึ่งเป็นงานเฉพาะด้านที่ต้องการทักษะและความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษได้และช่วยให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ในทุกระดับ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างยั่งยืนต่อไป

- **ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ**

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ตามมาตรฐานสากล (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ไปปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน (Human Right) อย่างเท่าเทียมและเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชน (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- **สถานที่ในการดำเนินการ** โรงแรมแกรนด์ราชพฤกษ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 30 กรกฎาคม – 1 สิงหาคม 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 711,000 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 655,578 บาท

- **สรุปผลการดำเนินงาน**

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากลสำหรับผู้อำนวยการส่วน มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 100 คน

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**

ไม่มี

- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ตามมาตรฐานสากล (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ไปปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ตามหลักสิทธิมนุษยชน (Human Right) อย่างเท่าเทียมและเสมอภาคตามหลักสิทธิมนุษยชน (Mandela Rules), (Bangkok Rules) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ**

ไม่มี

- **ข้อเสนอแนะ**

ไม่มี

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล
สำหรับผู้อำนวยการส่วน รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘
ณ โรงแรมแกรนด์ราชพฤกษ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล
สำหรับผู้อำนวยการส่วน รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘
ณ โรงแรมแกรนด์ราชพฤกษ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล
สำหรับผู้อำนวยการส่วน รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘
ณ โรงแรมเศรษฐพฤกษ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

หลักสูตร การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล
สำหรับผู้อำนวยการส่วน รุ่นที่ ๒
ระหว่างวันที่ ๓๐ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘
ณ โรงแรมดารแต่ราพฤกษ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐ เพื่อการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรม โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแล ตามหน้าที่และอำนาจของกรม ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์ เพื่อยกระดับการบริหารงานราชทัณฑ์ มุ่งสู่การเป็นภาครัฐที่ทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรสมรรถนะสูง ดังนั้น บุคลากรของกรมราชทัณฑ์จึงมีความจำเป็นที่ต้องรับการเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เท่าทันต่อสถานการณ์

แนวทางการดำเนินงาน
สถานที่ดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์ส่วนกลาง
งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 769,500 บาท
ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม จำนวน 769,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 35
สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

<u>เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2567</u> กรมราชทัณฑ์อยู่ระหว่างดำเนินการเตรียมความพร้อม โดยได้เสนอขออนุมัติแผนการอบรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรดิจิทัล จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร GDPO เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภาครัฐ รุ่นที่ 9 โดยเข้ารับการฝึกอบรมในวันที่ 12-13, 19-20, 26 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรม ที.เค. พาเลซ แจ้งวัฒนะ จำนวน 10 คน ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการอบรมทุกรายผ่านการเข้าอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

<u>เดือนมกราคม 2568</u> กรมราชทัณฑ์ดำเนินการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประจำไตรมาส 1 (ตุลาคม-ธันวาคม 2567) ไปยังสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และอยู่ระหว่างจัดส่งเจ้าที่เข้าร่วมเข้าร่วมอบรมหลักสูตรดิจิทัล จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร DGA403 การออกแบบกระบวนงานเพื่อการปรับเปลี่ยนไปสู่องค์กรดิจิทัล รุ่นที่ 2 โดยเข้ารับการฝึกอบรมในวันที่ 16 - 17, 23 - 24, 30 - 31 มกราคม 2568 ต่อ 6 - 7, 13 - 14, 21 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรม ที.เค. พาเลซ แจ้งวัฒนะ จำนวน 13 คน

<u>เดือนกุมภาพันธ์ 2568</u> กรมราชทัณฑ์อยู่ระหว่างจัดส่งเจ้าที่เข้าร่วมเข้าร่วมอบรมหลักสูตรดิจิทัล จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร DGA403 การออกแบบกระบวนงานเพื่อการปรับเปลี่ยนไปสู่องค์กรดิจิทัล รุ่นที่ 2 โดยเข้ารับการฝึกอบรมในวันที่ 16 - 17, 23 - 24, 30 - 31 มกราคม 2568 ต่อ 6 - 7, 13 - 14, 21 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรม ที.เค. พาเลซ แจ้งวัฒนะ จำนวน 13 คน

เดือนมีนาคม 2568 กรมราชทัณฑ์ดำเนินการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประจำไตรมาส 2 (มกราคม - มีนาคม 2568) ไปยังสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

เดือนเมษายน 2568 -

เดือนพฤษภาคม 2568 -

เดือนมิถุนายน 2568 กรมราชทัณฑ์รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เดือนมิถุนายนได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรดิจิทัล จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเข้ารับการฝึกอบรมในระหว่างวันที่ 18 - 20 และ 25-27 มิถุนายน 2568 จำนวน 10 คน

เดือนกรกฎาคม 2568 -

เดือนสิงหาคม 2568 -

เดือนกันยายน 2568 -

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บุคลากรด้านไอที ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมราชทัณฑ์ผ่านหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลและมีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะดิจิทัล สามารถนำไปปฏิบัติงานในการสนับสนุนขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลได้

โครงการพัฒนางานวิชาการและนวัตกรรม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการประชุมเชิงวิชาการ (เสวนาการเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปราชทัณฑ์ไทย 4 ภาค ประจำปี พ.ศ. 2568)

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาภายในงานราชทัณฑ์มาอย่างยาวนานทั้งในด้านความแออัดของเรือนจำ การบริหารจัดการผู้ต้องขัง การพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขัง และการส่งคืนผู้พ้นโทษ รวมถึงการบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนการปฏิรูปราชทัณฑ์จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ นักกฎหมาย นักจัดการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อร่วมกันหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาและปรับปรุงงานราชทัณฑ์ไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงได้มอบหมายกองวิชาการและพัฒนานวัตกรรมราชทัณฑ์จัดเวทีเสวนาวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อเสนอแนะและประสบการณ์ จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการปฏิรูปราชทัณฑ์ที่เป็นรูปธรรม และสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงระบบงานราชทัณฑ์ ให้สอดคล้องกับหลักสากล คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมการคืนคนดีสู่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสาวนาจะเป็นการเปิดประเด็นในทุกมิติ โดยเริ่มจากการมองทิศทางการพัฒนาราชทัณฑ์ไทย และเจาะลึกในประเด็น การควบคุมดูแล การบริหารโทษ มาตรการอื่นในการบริหารโทษ การสร้างความมั่นคงปลอดภัย พระราชบัญญัติซ้อมทรมานฯ การพัฒนาพฤตินิสัย สิทธิมนุษยชนผู้ต้องขัง การจัดการศึกษา การสร้างงานสร้างอาชีพ การส่งต่อสู่สังคมภายหลังพ้นโทษ ฯลฯ ซึ่งจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนางานราชทัณฑ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

1. เจ้าหน้าที่จากกรมราชทัณฑ์ รวมถึงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในกรมราชทัณฑ์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวทางในการปฏิรูป
2. นักวิชาการจากสถาบันการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย: เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบราชทัณฑ์ รวมถึงการพัฒนาระบบยุติธรรม ที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขัง
3. ตัวแทนจากภาครัฐ: เช่น ตัวแทนจากกระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย หรือหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการยุติธรรมและการบริหารราชทัณฑ์
4. องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และภาคประชาสังคม: องค์กรที่ทำงานในด้านสิทธิมนุษยชนการฟื้นฟูผู้ต้องขัง และการส่งเสริมความยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรม เพื่อเสนอมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบราชทัณฑ์
5. สื่อมวลชน เพื่อช่วยเผยแพร่ข้อมูลและกระตุ้นความสนใจของสาธารณชนเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชทัณฑ์ และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการปฏิรูป
6. นักศึกษาและเยาวชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการยุติธรรมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของระบบราชทัณฑ์
7. ประชาชนทั่วไป: ผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชทัณฑ์และกระบวนการยุติธรรม เพื่อสร้างความตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการยุติธรรมที่ยุติธรรมและเท่าเทียม
8. อื่นๆ ประกอบด้วย วิทยากร เจ้าหน้าที่ โครงการ (8.1-8.8 จำนวน 4 ครั้ง รวม 340 คน)

สถานที่ในการดำเนินการ

การจัดเสวนาในสถานที่ของเอกชน จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ ภาคกลาง ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคอีสานในจังหวัดขอนแก่น ภาคเหนือในจังหวัดเชียงใหม่ และภาคใต้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

งบประมาณในการดำเนินงาน

เงินสำรองส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ภายในวงเงินจำนวนทั้งสิ้น 1,000,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

จำนวน 1,000,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

1. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ นักวิชาการ ผู้แทนจากภาครัฐและภาคประชาสังคม ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปงานราชทัณฑ์

2. สังคมได้รับรู้ถึงปัญหาและความท้าทายของระบบราชทัณฑ์ไทย

3. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแนวทางที่เป็นธรรม ลดปัญหาอย่างเป็นระบบและเป็นการสร้างสังคมที่เอื้อต่อการคืนคนดีสู่สังคมได้อย่างแท้จริง

4. ประชาชนและภาคสังคมได้ เข้ามามีบทบาทในการเสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบราชทัณฑ์ รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้สังคมช่วยในการสนับสนุนผู้พ้นโทษให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

5. เป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบราชทัณฑ์ไทยอย่างเป็นรูปธรรมในทุกๆ ด้าน

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ

ตำรวจ อัยการ ศาล เครือข่ายยุติธรรมจังหวัด สื่อมวลชนสถาบันการศึกษา องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

กองวิชาการและพัฒนานวัตกรรม ได้สรุปและพิจารณาประเด็นที่ได้จากการเสวนาแล้วเห็นว่า การจัดเวทีเสวนาในครั้งนี้มีความสำคัญในฐานะเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์จาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลากหลายภาคส่วน อันเป็นการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของระบบราชทัณฑ์ไทย ทั้งในด้านปัญหาที่เกิดขึ้นและความจำเป็นในการปฏิรูประบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้การเสวนาดังกล่าวยังได้เปิดโอกาสให้ร่วมกันพิจารณาหามาตรการและแนวทางในการปรับปรุงและปฏิรูประบบราชทัณฑ์ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งโครงสร้างของกระบวนการยุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมราชทัณฑ์ควรจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบราชทัณฑ์ในระดับชาติ โดยกำหนดกรอบระยะเวลา เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ชัดเจน รวมถึงผลักดันข้อเสนอจากเวทีเสวนาเข้าสู่การพิจารณาในระดับนโยบายของกระทรวงยุติธรรมและรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูประบบราชทัณฑ์อย่างเป็นระบบ

2. ด้านการบริหารจัดการและปฏิบัติการ ควรกำหนดมาตรการที่เป็นรูปธรรมเพื่อลดความแออัดในเรือนจำ เช่น การใช้มาตรการอื่นแทนโทษจำคุกในคดีที่ไม่ร้ายแรง การพัฒนาหลักสูตรอบรมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การดูแลผู้ต้องขังเฉพาะกลุ่ม และการเสริมสร้างทักษะด้านการฟื้นฟูพฤตินิสัย ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษา การฝึกวิชาชีพ และการจัดหางานภายหลังพ้นโทษ

3. ด้านการมีส่วนร่วมของสังคม ควรสร้างกลไกความร่วมมือกับภาคประชาชน ภาคีเครือข่ายและองค์กรท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการปฏิรูประบบราชทัณฑ์อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งจัดเวทีสื่อสารสาธารณะอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจแก่สังคมเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูประบบราชทัณฑ์ รวมถึงเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการคืนคนดีสู่สังคม

รูปภาพการจัดการประชุมเสวนา ภาคกลาง ครั้งที่ 1

รูปภาพการจัดการประชุมเสวนา ภาคอีสาน ครั้งที่ 2

โครงการพัฒนางานวิชาการและนวัตกรรม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีภารกิจที่สำคัญทั้งในด้านการควบคุมและการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง แต่อย่างไรก็ตามจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ต้องขังจึงนำไปสู่ข้อจำกัดและความยุ่งยากในการบริหารจัดการเรือนจำ จึงนำไปสู่การพัฒนาแนวคิดและนวัตกรรมต่างๆ ของเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามแนวนโยบายของกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกกำลังสอง ยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลง” ในมิติที่ 2 ที่เน้นถึงการยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในเรือนจำและสถานที่ควบคุม อีกทั้งยังมุ่งเน้นพัฒนาต่อยอดศักยภาพของบุคลากรของกรมราชทัณฑ์นำไป สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ จึงได้มีการประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์เป็นประจำอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์สามารถคิดค้นและนำนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน มีการนำแนวความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือวิธีการใหม่ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย หรือปรับปรุงของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดเวลา งบประมาณ และแรงงานในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง กรมราชทัณฑ์จึงได้มีแนวคิดสำหรับขับเคลื่อนการประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม (Innovation) ของหน่วยงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการถ่ายทอดนวัตกรรมซึ่งกันและกันนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม ซึ่งเป็นการส่งเสริมหน่วยงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยดำเนินการแบ่งประเภทการประกวดเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) **นวัตกรรมเทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์** หมายถึง สิ่งที่ได้จัดทำขึ้นมาใหม่ ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยและได้ผลดี และให้หมายความรวมถึงการนำเทคโนโลยีใด ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน หรือปรับปรุงวิธีการทำงาน โดยมีเป้าประสงค์หลักของการใช้นวัตกรรม เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ เกิดความสะดวก รวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น นวัตกรรมพลังงานทดแทน ระบบหรือแพลตฟอร์ม เป็นต้น

2) **นวัตกรรมการศึกษา** หมายถึง การสร้างสรรค์รูปแบบ เนื้อหา สื่อการสอน หรือวิธีการสื่อสาร สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในการส่งและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายในองค์การ หรือจากองค์การไปสู่สาธารณชนที่เกี่ยวข้อง โดยผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีและรูปแบบการสื่อสารต่าง ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อถือภาพลักษณ์ ความรู้ และเพื่อให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ยกตัวอย่าง เช่น การจัดทำวีดิทัศน์ให้ความรู้ หรือประชาสัมพันธ์งานราชทัณฑ์ การผลิตสื่อเพื่อการสร้างสรรค์และให้ความรู้กับผู้ต้องขัง หรือเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ เจ้าพนักงานของรัฐ ประชาชนทั่วไป เป็นต้น

3) **นวัตกรรมต้านการทุจริต** หมายถึง สิ่งที่ได้จัดทำขึ้นมาใหม่ ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยมีเป้าประสงค์หลักของการใช้นวัตกรรมเพื่อให้บริการหรืออำนวยความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงข้อมูลข่าวได้ง่ายขึ้น การลดภาระของประชาชนในการเข้ามาติดต่อราชการหรืองานบริการต่างๆ จากเรือนจำและทัณฑสถาน และหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์เป็นการป้องกันปัญหาการทุจริต

ที่อาจเป็นสื่อในการเรียกรับหาผลประโยชน์ ติดสินบนเจ้พนักงาน โดยมิชอบจากการปฏิบัติงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับบุคคลภายนอกได้ เช่น ผู้ต้องขัง ญาติผู้ต้องขัง และประชาชนที่มาติดต่อหน่วยงาน ยกตัวอย่างนวัตกรรม เช่น จุดบริการ ONE STOP SERVICE, การเยี่ยมญาติออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ระบบฝากเงินผู้ต้องขัง E-payment ระบบการซื้อสินค้าออนไลน์ e-marketplace การใช้ AI หรือการพัฒนาระบบเดิมที่ใช้อยู่แล้ว ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม เป็นต้น

4) **นวัตกรรม Green Prison** การพัฒนานวัตกรรม **Green Prison** หรือเรือนจำสีเขียว สามารถมีส่วนช่วยในการต่อต้านการทุจริตในเรือนจำได้ในหลายมิติ โดยนวัตกรรม Green Prison มักจะมุ่งเน้นการออกแบบและจัดการสิ่งแวดล้อมที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสในการเกิดการทุจริตภายในเรือนจำและลดช่องทางในการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต เรือนจำที่มีการพัฒนาเป็น Green Prison จะเน้นการส่งเสริมคุณค่าทางจริยธรรม เช่น การปลูกฝังให้ผู้ต้องขังตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อมและการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างสังคมที่ยั่งยืน นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ภายในเรือนจำ ซึ่งเป็นการสร้างทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบมากขึ้น ลดแนวโน้มในการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือทุจริต รวมถึง การพัฒนานวัตกรรม Green Priso จะเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีการใช้พลังงานจากแหล่งพลังงานทดแทน การประหยัดน้ำ และการจัดการขยะ ซึ่งสามารถเป็นตัวอย่างที่ดี ในการต่อต้านการทุจริตในเรือนจำได้ เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ โดยกองพัฒนานวัตกรรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยกระดับนวัตกรรมงานราชทัณฑ์ ก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากลรวมถึงนโยบายของกรมราชทัณฑ์และนโยบายกระทรวงยุติธรรม ก่อให้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

หน่วยงานในสังกัดส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ เรือนจำและทัณฑสถาน/สถานกักขังและสถานกักกันทั่วประเทศ

สถานที่ในการดำเนินการ หน่วยงานภาคเอกชน

ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน ไตรมาส 3 (ระหว่างเดือนเมษายน – กรกฎาคม 2568)

งบประมาณในการดำเนินงาน

เงินสำรองส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ภายในวงเงินจำนวนทั้งสิ้น 1,000,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ค่าใช้จ่ายโครงการประกวดนวัตกรรมการพัฒนางานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 346,500 บาท

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ได้คิดค้นนวัตกรรมและนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

2. หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ได้เรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีซึ่งกันและกันเกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพร้อมเผยแพร่สู่หน่วยงานอื่น

3. เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาตน พัฒนางานเพิ่มสมรรถนะในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นแบบอย่างที่ดีของหน่วยงาน

4. เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์มีขวัญและกำลังใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนางาน เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาความรู้ทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

รางวัลชนะเลิศ
ด้านการศึกษา

ด้านต้านการทุจริต

ด้าน Green Prison

ด้านต้านการทุจริต

โครงการพัฒนางานวิชาการและนวัตกรรม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการ การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือในการจัดทำผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ระหว่าง กรมราชทัณฑ์ กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 3) พัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการผู้ต้องขังภายใต้กระบวนการยุติธรรม โดยมีภารกิจสำคัญในการควบคุม ดูแลผู้ต้องขัง ให้การแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยและเตรียมความพร้อมในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ภายใต้บริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความซับซ้อนของปัญหาทางสังคมและความท้าทายด้านสิทธิมนุษยชน การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องยึดหลักวิชาการ ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการให้เท่าทันยุคสมัย ด้วยเหตุนี้ กรมราชทัณฑ์จึงมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการจัดทำผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานดังกล่าว สู่สาธารณะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย พัฒนาระบบงาน และยกระดับคุณภาพการบริการด้านราชทัณฑ์ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง หากมีการประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ

เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของกรมราชทัณฑ์ในการส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการจัดทำผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานดังกล่าวสู่สาธารณะบรรลุผลสำเร็จกองวิชาการและพัฒนานวัตกรรมราชทัณฑ์ จึงได้ประสานสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่สามารถสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาวิจัยตลอดจนสามารถเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย รวมทั้งจัดประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง จนนำมาสู่การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือในการจัดทำผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ระหว่าง กรมราชทัณฑ์ กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือในการจัดทำผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ระหว่าง กรมราชทัณฑ์กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

งบประมาณในการดำเนินงาน

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โครงการผู้ต้องขังได้รับการควบคุม ดูแล กิจกรรม ยกระดับการควบคุม ดูแลผู้ต้องขังตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง งบดำเนินงาน จำนวน 25,000 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

จำนวน 25,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดการประชุมหารือเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือในการจัดทำผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ระหว่าง กรมราชทัณฑ์กับสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และ

มหาวิทยาลัยมหิดล ณ กรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2568 โดยการดำเนินงานมีกรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการผู้ต้องขังภายใต้กระบวนการยุติธรรม โดยมีภารกิจสำคัญในการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง ให้การแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัย และเตรียมความพร้อมในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ภายใต้บริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความซับซ้อนของปัญหาทางสังคม และความท้าทายด้านสิทธิมนุษยชนการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์จึงจำเป็นต้องยึดหลักวิชาการ ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการให้เท่าทันยุคสมัย ด้วยเหตุนี้กรมราชทัณฑ์จึงมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาวิจัยและการจัดทำผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์ รวมถึงการเผยแพร่ผลงานดังกล่าวสู่สาธารณะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย พัฒนาระบบงาน และยกระดับคุณภาพการบริการด้านราชทัณฑ์ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง หากมีการประสานความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับ สมาคมวิชาชีพและสถาบันการศึกษา ได้แก่ สมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยมหิดลจึงเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนภารกิจของกรมราชทัณฑ์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ผ่านการวิจัย การจัดทำผลงานทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างบุคลากรทั้งสองฝ่าย รวมถึงการร่วมกันจัดกิจกรรม ทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ ความร่วมมือดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างรอบด้าน ทั้งในเชิงวิชาการ เชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติอันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบราชทัณฑ์ไทยให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ทั้งนี้การบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทุกหน่วยงานมีเจตนาร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานวิชาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ตลอดจนเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กับสมาคมวิชาชีพและสถาบันการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือในการจัดทำผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ระหว่าง กรมราชทัณฑ์ กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและสมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย

2. เกิดการร่วมมือกันระหว่าง กรมราชทัณฑ์ กับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและสมาคมจิตวิทยา แห่งประเทศไทย ในการพัฒนาองค์ความรู้ผ่านการวิจัย จัดทำผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานของกรมราชทัณฑ์ และเผยแพร่กิจกรรมทางวิชาการสู่สาธารณะ

3. กรมราชทัณฑ์มีผลงานทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ให้สังคมภายนอกได้รับรู้ รวมทั้งมีระบบงานราชทัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ

4. เกิดการยอมรับจากสังคมและประชาชนที่มีต่อผู้ต้องขัง อันจะนำไปสู่การลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ

5. กรมราชทัณฑ์มีฐานข้อมูลด้านวิชาการในระบบของมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมกันทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)

110
สถาปนา
2458

110
สถาปนา
2458
พิพิธภัณฑ์
ราชทัณฑ์
CORRECTIONS MUSEUM

โครงการบูรณาการพัฒนางานด้านจิตอาสาของกรมราชทัณฑ์
ที่สอดคล้องกับโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการบูรณาการพัฒนางานด้านจิตอาสาของกรมราชทัณฑ์ สอดคล้องกับโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ทรงห่วงใยและทรงคำนึงถึงความอยู่ดีกินดีมีสุขของประชาชน ทรงมีพระราชปณิธานที่สืบสานรักษา ต่อยอด พระราชกรณียกิจและโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขเพื่อให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาเราทำความดี ด้วยหัวใจ ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2560 โดยให้หน่วยงานราชการต่างๆ ที่มีจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่างๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนอย่างยั่งยืน คณะรัฐมนตรี จึงได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 237/2562 ลงที่ 10 กันยายน 2562 แต่งตั้งคณะกรรมการจิตอาสาพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อความสุขของประชาชน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานกรรมการ และมีปลัดกระทรวงทุกกระทรวงร่วมเป็นกรรมการและกระทรวงยุติธรรม ได้มีคำสั่งแต่งตั้งศูนย์ประสานงานจิตอาสากระทรวงยุติธรรม (ศป.จอส.ยธ) ขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ผลผลิต/เป้าหมาย

ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ตระหนักถึงความสำคัญของการช่วยเหลือผู้อื่น ดูแลสังคม และส่งเสริมการให้มีจิตสำนึกสาธารณะ

การจัดกิจกรรมจิตอาสาราชทัณฑ์โดยสำนักงานเลขานุการกรม

ด้านที่ 1 จิตอาสาพัฒนา การจัดโครงการจิตอาสาพัฒนา “ทำความดี ด้วยหัวใจ” พัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์

ด้านที่ 2 จิตอาสาภัยพิบัติ โครงการ/กิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ร่วมกับหน่วยงาน

ด้านที่ 3 จิตอาสาเฉพาะกิจ ดำเนินการเข้าร่วมงานพระราชพิธี รัฐพิธี ศาสนพิธี ของกรมฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านที่ 4 จิตอาสาให้ความรู้ การจัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และภารกิจของกรมราชทัณฑ์

ด้านที่ 5 จิตอาสาประชาสัมพันธ์ โครงการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของเรือนจำทัณฑสถาน 143 แห่ง

การจัดกิจกรรมจิตอาสาราชทัณฑ์ โดย เรือนจำและทัณฑสถาน กับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

งบประมาณในการดำเนินการ ไม่มี

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

1. เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาฯ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม
2. เครือข่ายภาคประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่

สรุปผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		
		จำนวนเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ร้อยละ
1) กิจกรรมจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”ที่สำนักงานเลขานุการกรมดำเนินการ	ดำเนินการ	2	3	100
2) หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์เรือนจำและทัณฑสถาน ทุกแห่งทั่วประเทศรายงานผลการจัดกิจกรรมจิตอาสา	ดำเนินการ	600	1,180	100
3) เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความ ดีด้วยหัวใจ” ของหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงยุติธรรม	ดำเนินการ	10	10	100

โครงการ “เผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์”

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการจัดจ้าง บริษัท มติชน จำกัด ผลิตสื่อวีดิทัศน์พร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของกรมราชทัณฑ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาท ภารกิจ ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี มีคุณค่าคืนสู่สังคมภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรสมรรถนะสูง ด้านการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง แบบมืออาชีพ บูรณาการ มาตรฐานและนวัตกรรม” โดยมุ่งพัฒนาผู้ต้องขังเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งภายในและภายนอก ตั้งแต่กระบวนการคิด (Mindset) พฤติกรรม (Behavior) เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

โดยหนึ่งในช่องทางของการเผยแพร่เพื่อการประชาสัมพันธ์คือ สื่อมวลชน ซึ่งบริษัท มติชน จำกัด ถือเป็นสื่อมวลชนที่มีผลงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนทั่วไปได้รับทราบเป็นจำนวนมาก จึงจัดเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของประชาชน เพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ หน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้แล้วยังสามารถผลิตสื่อที่มีคุณภาพสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรได้อีกด้วยซึ่งปัจจุบัน บริษัท มติชน จำกัด มีศักยภาพในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ และช่องทางเผยแพร่ที่มีประสิทธิภาพ เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เพื่อสร้างการยอมรับจากสังคม สร้างโอกาสในการดำเนินการชีวิตอีกครั้งให้กับผู้พ้นโทษ รวมถึงเข้าใจถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้อย่างถูกต้อง

สำนักงานเลขานุการกรม โดยกลุ่มงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร จึงได้จัดทำ “โครงการจัดจ้างบริษัท มติชน จำกัด ผลิตสื่อวีดิทัศน์ พร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์” ขึ้นเพื่อเผยแพร่บทบาท ภารกิจ หน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ จำนวน 1 ตอน ความยาว 5-7 นาที พร้อมนำไป เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ของบริษัท มติชน จำกัด ตลอดจนการเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารของกรมราชทัณฑ์ เช่น Facebook , Line Official , TikTok , Instagram , Twitter , YouTube และเว็บไซต์กรมราชทัณฑ์ เพื่อให้บุคลากรในองค์กร ตลอดจนหน่วยงานภายนอก ภาคประชาชนและภาคสังคม ได้รับรู้ รับทราบ และภารกิจที่สำคัญของกรมราชทัณฑ์ต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

บริษัท มติชน จำกัด ผลิตสื่อวีดิทัศน์พร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของกรมราชทัณฑ์ เพื่อเผยแพร่จำนวน 1 ครั้ง

งบประมาณในการดำเนินการ 100,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบและมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ และแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางของสื่อมวลชนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ ยังสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ยังได้รับสื่อวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพสูง และมีช่องทางการเผยแพร่ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของสาธารณชน ซึ่งช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และสะท้อนถึงความโปร่งใสและความเป็นมืออาชีพของกรมราชทัณฑ์อย่างชัดเจน

‘ราชทัณฑ์’
ด่านสุดท้ายที่ให้โอกาสเริ่มต้นใหม่

ราชทัณฑ์ที่คุณไม่เคยเห็น

ขวัญไชย สันติภราภพ
ผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครปฐม

“คุก”
กับบริบท
ที่เปลี่ยนไป

โครงการ “พัฒนางานประชาสัมพันธ์เพื่อการสร้างการรับรู้ภาพลักษณ์ใหม่กรมราชทัณฑ์”

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บพื้นที่สำรองข้อมูลบนระบบคลาวด์ (Google Drive) และโปรแกรมซอฟแวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

ด้วยสำนักงานเลขานุการกรม โดยกลุ่มงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร มีภารกิจและหน้าที่ในการผลิตสื่อภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบ พร้อมวางแผนและพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ จึงมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาและนำระบบออนไลน์เข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่ โปรแกรมการจัดการเอกสารออนไลน์ของ Google หรือพื้นที่สำรองข้อมูลระบบคลาวด์ (Google Drive) ซึ่งเป็นระบบที่รวบรวมรูปภาพ และวีดิโอต่างๆ เพื่อสามารถส่งผ่านข้อมูลขนาดใหญ่ด้วยความเร็วสูงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงไปทุกพื้นที่ ส่งผลให้การนำเสนอข้อมูลและสร้างสรรค์งานด้านประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกออกสู่สาธารณชนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น สื่ออินโฟกราฟฟิก สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิดิทัศน์ ที่มีความจำเป็นต้องนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่สร้างการรับรู้ด้วยภาพและเสียง ซึ่งปัจจุบันจำเป็นต้องใช้โปรแกรมซอฟแวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย และน่าสร้างความสนใจให้กับสื่อประชาสัมพันธ์ โดยโปรแกรมดังกล่าวมีรูปแบบการให้บริการรายปี ชำระค่าบริการตามจำนวนสิทธิ์การใช้งาน ซึ่งจะสามารถใช้งานโปรแกรมที่อัพเดตอยู่ตลอดเวลา และสามารถแก้ไขไฟล์งานร่วมกันได้ในขณะเดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องสร้างไฟล์งานซ้ำซ้อน

สำนักงานเลขานุการกรม จึงได้จัดทำ **“โครงการพัฒนาระบบการจัดเก็บพื้นที่สำรองข้อมูลบนระบบคลาวด์ (Google Drive) และโปรแกรมซอฟแวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์”** ขึ้น โดยการจัดซื้อพื้นที่สำรองข้อมูลบนระบบคลาวด์ (Google Drive) และโปรแกรมซอฟแวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการป้องกันความเสี่ยง หากมีการนำโปรแกรมที่ไม่มีลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องในการผลิตสื่อ ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับการคุ้มครองซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ประเภทงานวรรณกรรม ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีอันทันสมัย มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างสรรค์งานด้านการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกออกสู่สาธารณชน โดยเน้นด้านการผลิตสื่อการประชาสัมพันธ์รองรับการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการนำเสนอข้อมูล และสร้างสรรค์งานด้านประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้ดียิ่งขึ้น ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์กรมราชทัณฑ์ Facebook, Line Official , TikTok , X (Twitter) , Instagram และ YouTube เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กรมราชทัณฑ์ต่อไป

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

บุคลากรของกลุ่มงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร ตลอดจนประชาชนทั่วไปผู้รับข้อมูลข่าวสารของกรมราชทัณฑ์

จัดซื้อพื้นที่สำรองข้อมูลบนระบบคลาวด์ (Google Drive) จำนวน 2 บัญชีผู้ใช้งาน เป็นรายปีอย่างต่อเนื่อง โดยมีบัญชีผู้ใช้งานที่ 1 พื้นที่เก็บข้อมูลออนไลน์ ความจุ 10 TB (2000 GB) จัดซื้อโปรแกรมซอฟแวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ มีรูปแบบการให้บริการรายปีอย่างต่อเนื่อง ชำระค่าบริการตามจำนวนสิทธิ์การใช้งาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. Envato elements คือ ลิขสิทธิ์ Sound Effects, ลิขสิทธิ์ Video Templates สำเร็จรูป และลิขสิทธิ์ Music
2. แพลทฟอร์ม Canva Pro สำหรับ 1 บัญชีผู้ใช้งาน

3. Adobe Creative Cloud All Apps โดยมีพื้นที่เก็บข้อมูล 100 GB บนระบบคลาวด์ และสิทธิ์การเข้าถึงฟีเจอร์ต่างๆ ได้แก่ Photoshop, Illustrator, Premiere Pro, Acrobat Pro, After Effect, Lightroom, Audition, Dreamweaver, Media Encoder, Capture, Acrobat Reader และ Character Animation

งบประมาณในการดำเนินการ 79,620 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

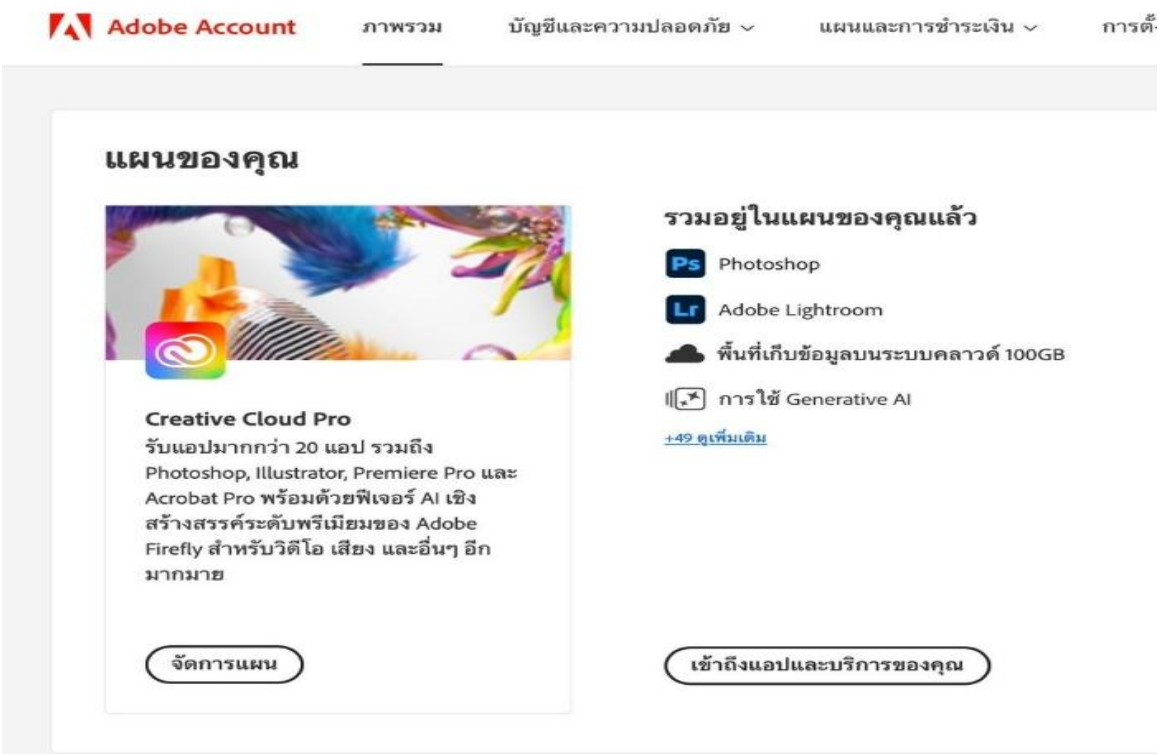
1. การจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูลด้านประชาสัมพันธ์มีความเป็นระบบ มั่นคงปลอดภัย และสามารถนำมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

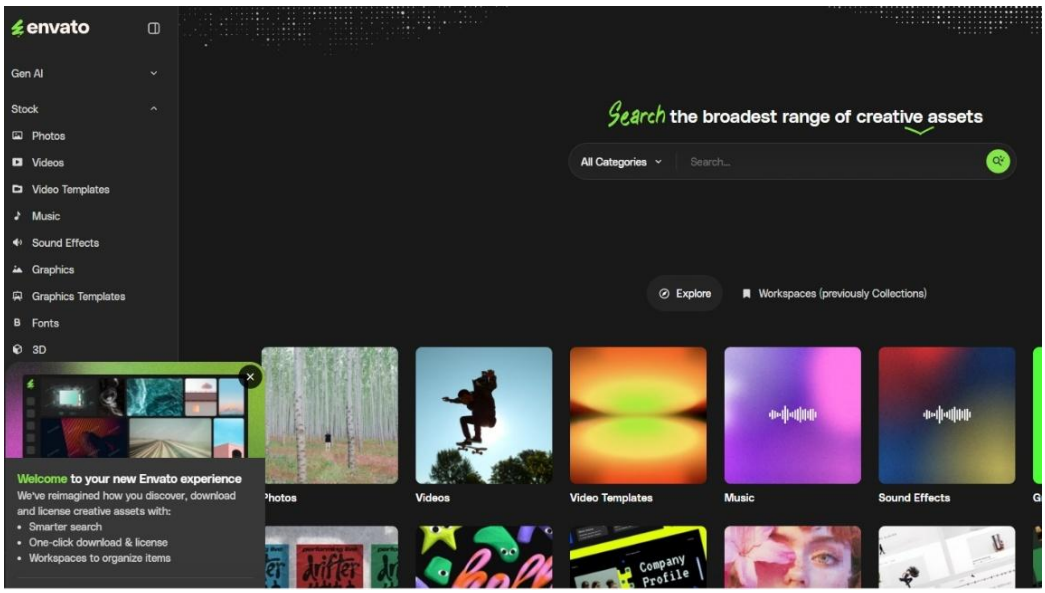
2. กระบวนการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์มีความรวดเร็ว คล่องตัว และได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น

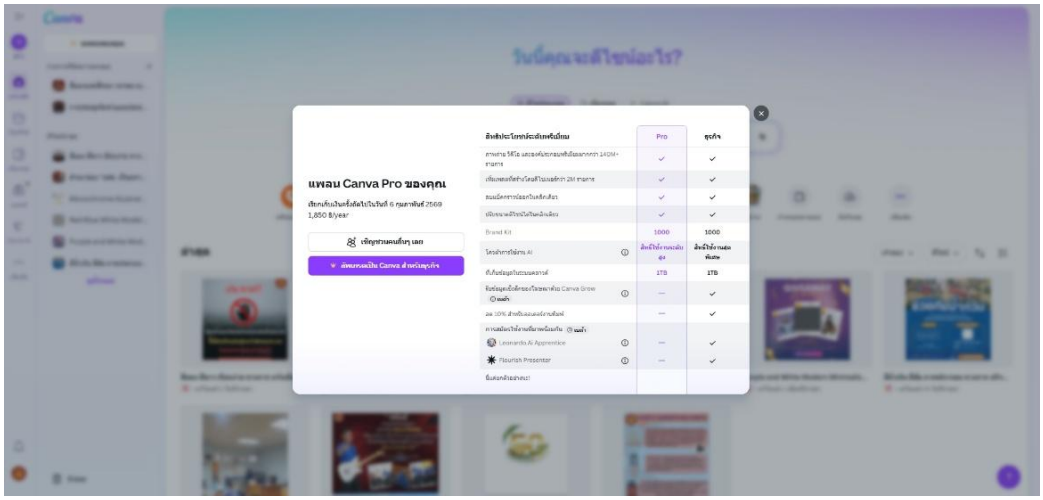
3. สื่อประชาสัมพันธ์ของกรมราชทัณฑ์มีคุณภาพ ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับหลักกฎหมายและลิขสิทธิ์

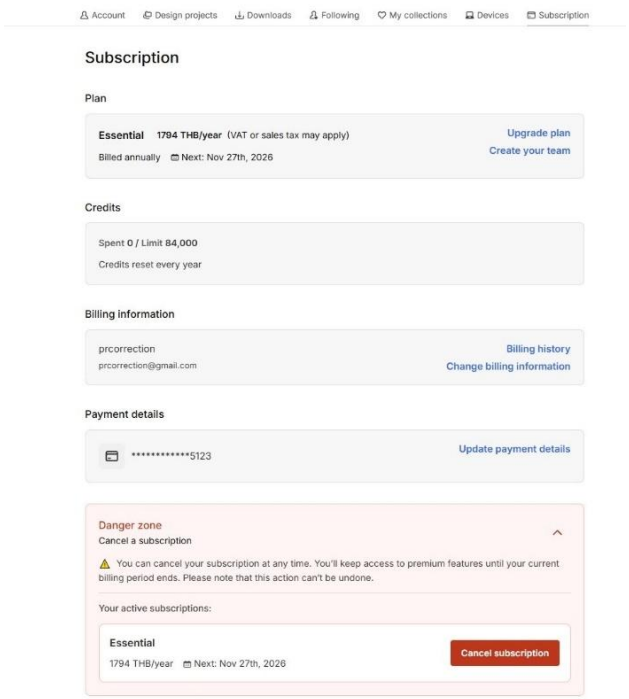
4. ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของกรมราชทัณฑ์ต่อสาธารณชนและสื่อมวลชนได้รับการเสริมสร้างในทางที่ดี

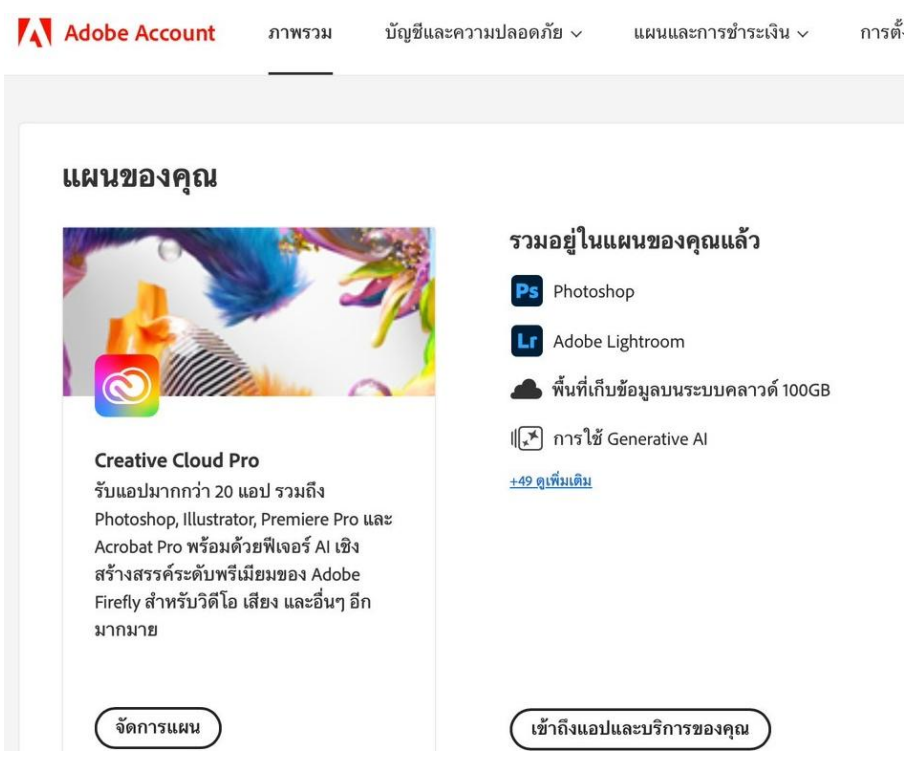
5. สนับสนุนการสื่อสารข้อมูลข่าวสารของกรมราชทัณฑ์ให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

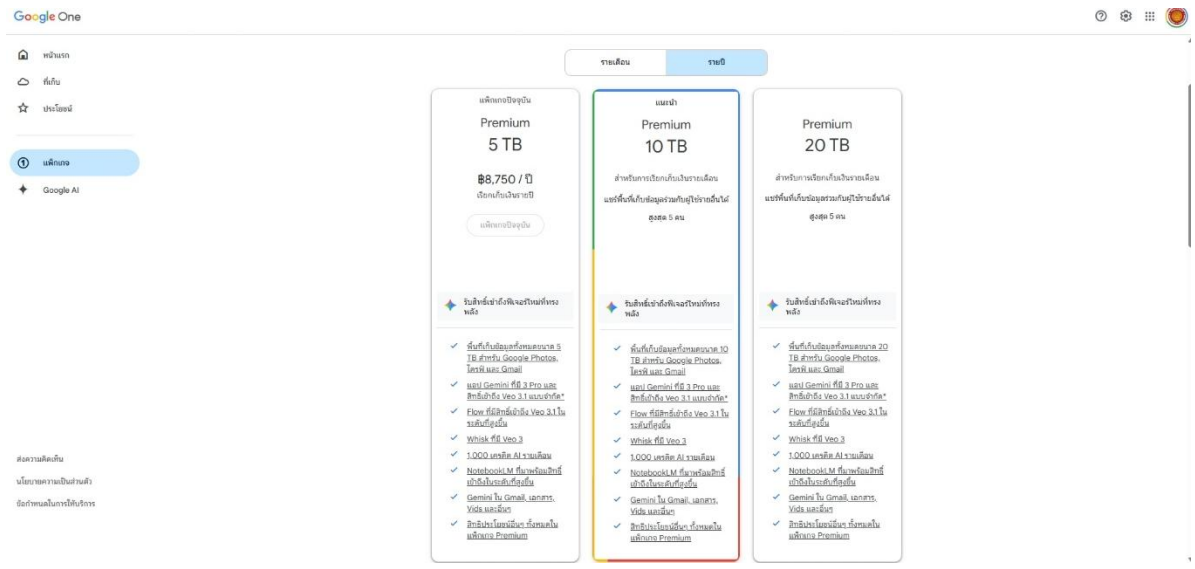

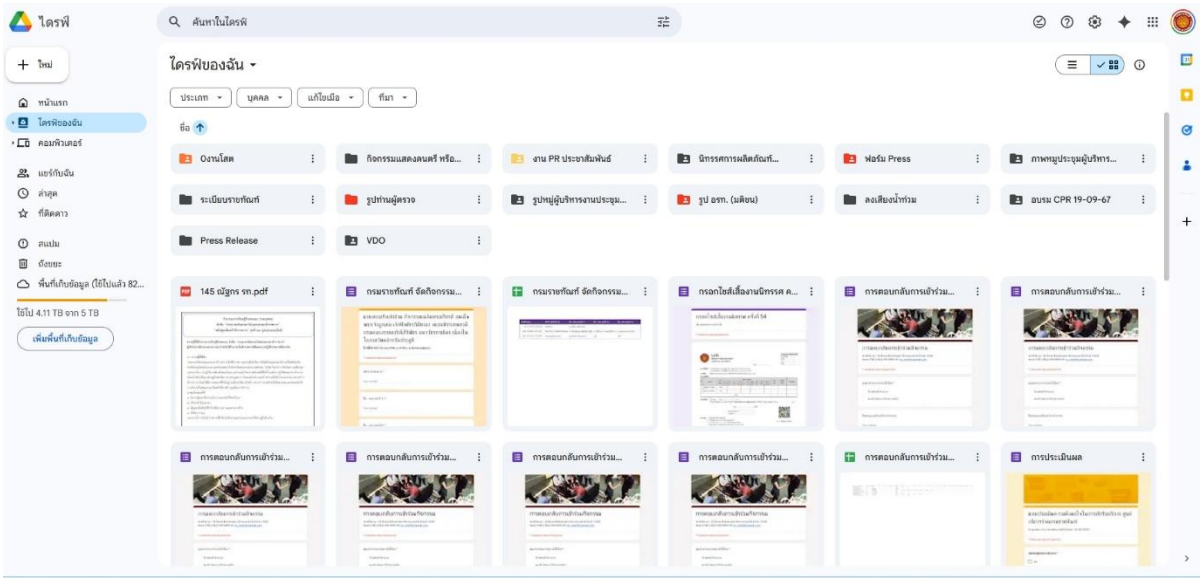

envato
Gen AI
Stock
Photos
Videos
Video Templates
Music
Sound Effects
Graphics
Graphics Templates
Fonts
3D
Search the broadest range of creative assets
All Categories
Search...
Explore
Workspaces (previously Collections)
Welcome to your new Envato experience
We've reimagined how you discover, download and license creative assets with:
Smarter search
One-click download & license
Workspaces to organize items
Photos
Videos
Video Templates
Music
Sound Effects
Company Profile

แพลน Canva Pro ของคุณ
Pro

Account
Design projects
Downloads
Following
My collections
Devices
Subscription
Subscription
Plan
Essential 1794 THB/year (VAT or sales tax may apply)
Billed annually Next: Nov 27th, 2026
Upgrade plan
Create your team
Credits
Spent 0 / Limit 84,000
Credits reset every year
Billing information
prcorrection
prcorrection@gmail.com
Billing history
Change billing information
Payment details
••••••••••••5123
Update payment details
Danger zone
Cancel a subscription
You can cancel your subscription at any time. You'll keep access to premium features until your current billing period ends. Please note that this action can't be undone.
Your active subscriptions:
Essential
1794 THB/year Next: Nov 27th, 2026
Cancel subscription

Adobe Account
ภาพรวม
บัญชีและความปลอดภัย
แผนและการชำระเงิน
การตั้
แผนของคุณ
Creative Cloud Pro
รับแอปมากกว่า 20 แอป รวมถึง Photoshop, Illustrator, Premiere Pro และ Acrobat Pro พร้อมด้วยฟีเจอร์ AI เชิงสร้างสรรค์ระดับพรีเมียมของ Adobe Firefly สำหรับวิดีโอ เสียง และอื่นๆ อีกมากมาย
จัดการแผน
รวมอยู่ในแผนของคุณแล้ว
Photoshop
Adobe Lightroom
พื้นที่เก็บข้อมูลบนระบบคลาวด์ 100GB
การใช้ Generative AI
+49 ดูเพิ่มเติม
เข้าถึงแอปและบริการของคุณ

Google One
หน้าแรก
ที่เก็บ
ประโยชน์
แพ็กเกจ
Google AI
ส่งความคิดเห็น
นโยบายความเป็นส่วนตัว
ข้อกำหนดในการให้บริการ
รายเดือน
รายปี
แพ็กเกจปัจจุบัน
Premium
5 TB
฿8,750 / ปี
เรียกเก็บเงินรายปี
แพ็กเกจปัจจุบัน
รับสิทธิ์เข้าถึงฟีเจอร์ใหม่ที่ทรงพลัง
พื้นที่เก็บข้อมูลครั้งหนึ่งขนาด 5 TB สำหรับ Google Photos, ไดรฟ์ และ Gmail
แอป Gemini ที่มี 3 Pro และสิทธิ์เข้าถึง Veo 3.1 แบบจำกัด*
Flow ที่มีสิทธิ์เข้าถึง Veo 3.1 ในระดับที่สูงขึ้น
Whisk ที่มี Veo 3
1,000 เครดิต AI รายเดือน
NotebookLM ที่มาพร้อมสิทธิ์เข้าถึงในระดับที่สูงขึ้น
Gemini ใน Gmail, เอกสาร, Vids และอื่นๆ
สิทธิประโยชน์อื่นๆ ทั้งหมดใน แพ็กเกจ Premium
แนะนำ
Premium
10 TB
สำหรับการเรียกเก็บเงินรายเดือน
แชร์พื้นที่เก็บข้อมูลร่วมกับผู้ใช้รายอื่นได้สูงสุด 5 คน
รับสิทธิ์เข้าถึงฟีเจอร์ใหม่ที่ทรงพลัง
พื้นที่เก็บข้อมูลครั้งหนึ่งขนาด 10 TB สำหรับ Google Photos, ไดรฟ์ และ Gmail
แอป Gemini ที่มี 3 Pro และสิทธิ์เข้าถึง Veo 3.1 แบบจำกัด*
Flow ที่มีสิทธิ์เข้าถึง Veo 3.1 ในระดับที่สูงขึ้น
Whisk ที่มี Veo 3
1,000 เครดิต AI รายเดือน
NotebookLM ที่มาพร้อมสิทธิ์เข้าถึงในระดับที่สูงขึ้น
Gemini ใน Gmail, เอกสาร, Vids และอื่นๆ
สิทธิประโยชน์อื่นๆ ทั้งหมดใน แพ็กเกจ Premium
Premium
20 TB
สำหรับการเรียกเก็บเงินรายเดือน
แชร์พื้นที่เก็บข้อมูลร่วมกับผู้ใช้รายอื่นได้สูงสุด 5 คน
รับสิทธิ์เข้าถึงฟีเจอร์ใหม่ที่ทรงพลัง
พื้นที่เก็บข้อมูลครั้งหนึ่งขนาด 20 TB สำหรับ Google Photos, ไดรฟ์ และ Gmail
แอป Gemini ที่มี 3 Pro และสิทธิ์เข้าถึง Veo 3.1 แบบจำกัด*
Flow ที่มีสิทธิ์เข้าถึง Veo 3.1 ในระดับที่สูงขึ้น
Whisk ที่มี Veo 3
1,000 เครดิต AI รายเดือน
NotebookLM ที่มาพร้อมสิทธิ์เข้าถึงในระดับที่สูงขึ้น
Gemini ใน Gmail, เอกสาร, Vids และอื่นๆ
สิทธิประโยชน์อื่นๆ ทั้งหมดใน แพ็กเกจ Premium

ไดรฟ์
ค้นหาในไดรฟ์
ใหม่
ไดรฟ์ของฉัน
หน้าแรก
ไดรฟ์ของฉัน
คอมพิวเตอร์
แชร์กับฉัน
ล่าสุด
ที่ติดดาว
สแปม
ถังขยะ
พื้นที่เก็บข้อมูล (ใช้ไปแล้ว 82...
ใช้ไป 4.11 TB จาก 5 TB
เพิ่มพื้นที่เก็บข้อมูล
ประเภท
บุคคล
แก้ไขเมื่อ
ที่มา
ชื่อ
Press Release
VDO
145 ณัฐกร รก.pdf

โครงการ “เผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์”

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ผ่านสื่อสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5 HD) รายการ แต้มต่อ

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

กรมราชทัณฑ์ ถือเป็นหน่วยงานปลายน้ำของกระบวนการยุติธรรม ที่มีบทบาท ภารกิจในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี มีคุณค่าคืนสู่สังคมภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล เพื่อปกป้องและคุ้มครองสังคม” เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งยังพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพสุจริตให้แก่ผู้ต้องขัง สามารถนำทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ เพื่อสร้างโอกาสสร้างอาชีพและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ จึงถือเป็นกลไก และกระบวนการในการสร้างการยอมรับ และความเชื่อมั่นให้กับสังคม เพื่อให้ผู้ต้องขังและผู้พ้นโทษได้รับโอกาส ในการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ ตลอดจนการสร้างความเข้าใจในภารกิจที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ของกรมราชทัณฑ์อย่างถูกต้อง ทั้งด้านการควบคุมและการพัฒนาพฤตินิสัย ดังนั้นสื่อมวลชนแขนงต่างๆ จึงมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างการรับรู้ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ และช่องทางออนไลน์ ยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของประชาชน ตลอดจนการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร เห็นว่ารายการ “แต้มต่อ” ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5 HD) ออกอากาศทุกวันอังคาร เวลา 20.30 - 21.30 น. เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อโทรทัศน์และช่องทางออนไลน์ ซึ่งถือเป็นรายการที่มีรูปแบบในการนำเสนอความรู้และประสบการณ์ของ พล.ต.ต.ดร.วิชัย สังข์ประไพ หรือผู้การแต้ม อดีตรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล มาแบ่งปันให้แง่คิด แก่สังคม ที่เกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย สร้างสังคมอุดมปัญญา และจะสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี

สำนักงานเลขานุการกรม โดยกลุ่มงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร จึงได้จัดทำ “โครงการผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ บทบาท ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ผ่านสื่อสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5 HD) รายการ “แต้มต่อ” ขึ้น เพื่อเผยแพร่บทบาท ภารกิจ หน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. สื่อสารผ่านสื่อโทรทัศน์รายการ “แต้มต่อ” เผยแพร่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 (ถ่ายทำในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล) ในรูปแบบการสัมภาษณ์พิเศษและรายการสนทนาปัญหาประชาชน (หรือเทียบเท่า)

2. จัดทำสกู๊ปพิเศษเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางรายการ “แต้มต่อ” และช่องทางออนไลน์ ในรูปแบบแบนเนอร์ หรือ Infographic จำนวน 10 ตอน ความยาวตอนละ 1 นาที ออกอากาศสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 4 เดือน รวม 20 ครั้ง

3. เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ หรือ เครือข่ายอินฟลูเอ็นเซอร์ที่ได้รับความนิยม

4. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน ที่เป็นผู้นำทางความคิดในรูปแบบ Meet the Press และ Press Visit ภายใต้แนวคิด คน-ค้น-คุก

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับบทบาท ภารกิจ ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดีมีคุณค่าคืนสู่สังคมภายใต้วิสัยทัศน์ “องค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล เพื่อปกป้องและคุ้มครองสังคม” เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อีกทั้งยังพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพสุจริตให้แก่ผู้ต้องขัง สามารถนำทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ เพื่อสร้างโอกาสสร้างอาชีพและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

งบประมาณในการดำเนินการ 492,200 บาท

ผลการดำเนินงาน

จัดทำสกู๊ปพิเศษเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางรายการ “แต้มต่อ” และช่องทางออนไลน์ในรูปแบบแบนเนอร์ หรือ Infographic จำนวน 10 ตอน ความยาวตอนละ 1 นาที ออกอากาศสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 4 เดือน รวม 20 ครั้ง พร้อมทั้งสัมภาษณ์พิเศษในรายการแต้มต่อ และรายการ สนทนาปัญหาประชาชน และจัดกิจกรรม Meet the Press ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์พบปะสื่อมวลชน

พัฒนาและต่อยอดด้านการศึกษา
การฝึกอาชีพ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
กรมราชทัณฑ์ มีแนวทางดำเนินการพัฒนาและต่อยอดด้านการศึกษา ฝึกอาชีพ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน โดยจัดการศึกษาสายสามัญที่มีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการให้ผู้ต้องขังที่มีความพร้อมและขาดโอกาสทางการศึกษาให้จบการศึกษาภาคบังคับ ทั้งระบบการศึกษาหลักและระบบการศึกษาทางเลือก
ยกระดับการเรียนวิชาชีพตามมาตรฐานของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรืออาชีวศึกษา
ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ตรงกับความรู้ ความสามารถทักษะ และคุณลักษณะ ของผู้ต้องขัง
ยกระดับฝีมือแรงงานงานเฉพาะทาง เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถเข้าสู่การแข่งขันในตลาดแรงงาน
เมื่อผู้ต้องขังได้รับการพัฒนา ต่อยอดด้านการศึกษา และฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน เป็นส่วนที่จะทำให้มั่นใจได้ว่า เมื่อได้รับการปล่อยตัวสามารถออกไปอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า และไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ
www.correct.go.th ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์

ดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ
กรมราชทัณฑ์ มีเป้าหมายในการขับเคลื่อนและดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ อย่างต่อเนื่อง โดยการอบรมพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง บำบัดแก้ไขฟื้นฟู เพื่อนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผ่านโครงการต่าง ๆ
โครงการราชทัณฑ์บันเทิง ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
โครงการพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
โครงการโคก หนอง นา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์
โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา
โครงการ To be number one
โครงการกำลังใจ ในพระดำริฯ
กรมราชทัณฑ์
ทั้งหมดนี้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สามสถาบันหลักของคนไทย ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใด สถานะใดก็ตาม
www.correct.go.th ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์

แต้มต่อ
ศูนย์ประสานงาน และ
ส่งเสริมการมีงานทำ (CARE)
(ใครไม่แคร์ เราแคร์)
Veta-D Plus
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
วีต้า-ดี พลัส
กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS
กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS
ทุกวันอังคาร | หลังข่าวในพระราชสำนัก
ทกบ.5
แต้มต่อ
dDTalk
@tamtor2023

แต้มต่อ
พัฒนาระบบการจัดการ
เพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์
Veta-D Plus
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
วีต้า-ดี พลัส
ทุกวันอังคาร | หลังข่าวในพระราชสำนัก
ทกบ.5
แต้มต่อ
dDTalk
@tamtor2023

แต้มต่อ
คุก ขัง ใคร
ททบ5
รายการแต้มต่อ : คุยดีมีสาระ อังคารที่ 23 กันยายน 2568 หลังข่าวในพระราชสำนัก
ททบ.5
TV5HD Online
แต้มต่อ
วิชัย สังข์ประไพ
TV5HD ONLINE

กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS
TALK TOGETHER
สททา
ปัญหาประชาชน
ราชทัณฑ์
การควบคุมผู้ต้องขัง
สู่มาตรฐานสากล

โครงการให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

กรมราชทัณฑ์ในฐานะหน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย โดยในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกาศใช้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ตลอดจนกฎกระทรวง ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศและมาตรฐานสากลต่าง ๆ อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ข้อกำหนดสหประชาชาติ สำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มิใช่การควบคุมขัง สำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ รวมถึงประเทศไทยมีข้อผูกพันตามอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ซึ่งส่งผลให้ กรมราชทัณฑ์มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานในมิติต่าง ๆ และต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบงานราชทัณฑ์ให้มีความเป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

การบริหารงานราชทัณฑ์ในยุคปัจจุบันจึงมีความซับซ้อนและท้าทายมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย นโยบายภาครัฐ สิทธิมนุษยชน และคาดหวังจากสังคมต่อกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เจ้าพนักงานเรือนจำจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายอย่างถูกต้องและทันสมัย เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับหลักนิติธรรม อย่างไรก็ตาม เจ้าพนักงานบางส่วนยังขาดความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานราชทัณฑ์ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 ได้บัญญัติให้การทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม การปฏิบัติที่ย่ำยีศักดิ์ความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้บุคคลสูญหาย เป็นความผิดทางอาญาที่ต้องรับโทษตามกฎหมาย ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จึงมีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำ ทั้งการควบคุมตัว การตรวจค้นร่างกายผู้ต้องขังในระหว่างการรับตัวซึ่งจะต้องตรวจค้นอย่างละเอียดเพื่อทำประวัติผู้ต้องขัง และเมื่อกรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง จึงต้องมีการฝึกระเบียบวินัยต่างๆ แต่ปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานในการปฏิบัติที่ชัดเจน การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำจึงอาจเข้าข่ายเป็นการทรมานตามนัยของกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเป็นสาเหตุของการร้องเรียนเจ้าพนักงานเรือนจำได้ในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กองกฎหมายจึงได้จัดให้มี “โครงการให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน” เพื่อให้สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในข้อกฎหมายมาใช้ในการบริหารงานราชทัณฑ์ ตลอดจนเพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเรือนจำ เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรในระยะยาว

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

<u>เชิงปริมาณ</u> เจ้าพนักงานเรือนจำและทัณฑสถาน เขต 1 และเขต 10 จำนวน 60 คน และเผยแพร่วิดีทัศน์ให้เจ้าพนักงานเรือนจำทั่วประเทศ

<u>เชิงคุณภาพ</u> เจ้าพนักงานเรือนจำได้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายราชทัณฑ์ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

สถานที่ในการดำเนินการ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ระหว่างเดือนกรกฎาคม - เดือนสิงหาคม 2568

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 10,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

กองกฎหมายได้ดำเนินกิจกรรมโครงการให้ความรู้ด้านกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ของกองกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2568 เวลา 08.00 - 17.00 นาฬิกา ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 อาคารกรมราชทัณฑ์ และในรูปแบบออนไลน์ (Online) ผ่านระบบ Cisco Webex Meeting ภายใต้ชื่อโครงการ “ให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน” เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการฯ มีจำนวนทั้งสิ้น 225 คน โดยแบ่งเป็น ผู้เข้าร่วมการอบรมแบบออนไซต์ ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ จำนวน 94 คน และผู้เข้าร่วมในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Cisco Webex Meeting จำนวน 131 คน

2. นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ มอบหมายให้พันตำรวจโท เชน กาญจนาปัจจ์ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งในพิธีเปิดครั้งนี้ มีนายสมบูรณ์ ศิลา รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้ตรวจราชการกรม ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษธนบุรี ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม ผู้บัญชาการเรือนจำกลางสมุทรปราการ และผู้อำนวยการกอง ร่วมเป็นเกียรติในพิธีเปิดดังกล่าว โดยมีนางสาววริศรา กุญชร ณ อยุธยา ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของโครงการฯ

3. วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้าน บรรยายให้ความรู้ จำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย

- นางธัญสุดา หน่อแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย และนางสาวนิธิวดี พรหมอาจ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบและมาตรฐานการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ร่วมบรรยายในหัวข้อ “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565”
- ดร. นัทธี จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และอดีตอธิบดีกรมราชทัณฑ์ บรรยายในหัวข้อ “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องขัง”
- นายกิตติพัฒน์ เดชะพหุล อดีตรองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม บรรยายในหัวข้อ “พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล”
- นายภานุวัฒน์ ทองสุข รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ บรรยายในหัวข้อ “สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังตามกฎหมายไทยและหลักสากล”

4. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ “ให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน” ผ่านเพจ Facebook ประชาสัมพันธ์ กรมราชทัณฑ์

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) พัฒนาความรู้ และเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้กับเจ้าพนักงานเรือนจำ

(2) เจ้าพนักงานเรือนจำสามารถนำความรู้ด้านกฎหมายไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและทั่วถึง ปราศจากการเลือกปฏิบัติ

(3) เจ้าพนักงานเรือนจำสามารถปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเหมาะสม

(4) ป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ต้องขังและลดปัญหาการฟ้องร้องทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

ปัญหา/อุปสรรค ไม่มี

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

โครงการให้ความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา คดีปกครอง คดีอาญา และคดีแพ่งสำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในด้านการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมืออาชีพ บำบัดฟื้นฟู และแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ กรมราชทัณฑ์ได้เสนอนโยบายเน้นหนักภายใต้ระบบบริหารและการพัฒนากรมราชทัณฑ์ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์โดยพิจารณาถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ปัจจุบันกรมราขทัณฑ์มีข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานจ้างเหมาบริการปฏิบัติหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระจายอยู่ทั่วประเทศและมีผู้ต้องขังที่ต้องกำกับ ดูแลทั่วประเทศ จำนวน 287,456 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มีนาคม 2568) ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะกระทบกระทั่งกันและเกิดความไม่พอใจกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังได้ ท้ายสุดก่อให้เกิดปัญหาการร้องเรียนและฟ้องร้องคดีต่อศาลตามมา

กองกฎหมาย ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวอย่างยิ่ง โดยแนวทางหนึ่งที่จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ คือ เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอุทธรณ์ ฎีกา ตั้งแต่กระบวนการก่อนการพิจารณา และระหว่างการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น ชั้นอุทธรณ์ และชั้นฎีกา ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา รวมถึงคดีปกครอง เช่น หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเภทของคดี แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับอุทธรณ์ ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอุทธรณ์คดีอาญาของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กองกฎหมายจึงกำหนดจัด “โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา คดีปกครอง คดีอาญา และคดีแพ่งสำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ” ขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้และเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญด้านการอุทธรณ์ ฎีกา อันจะช่วยส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมสามารถดำเนินการอย่างถูกต้อง โปร่งใส และเป็นที่เชื่อมั่นของประชาชนตลอดไป สอดคล้องกับนโยบายของ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ด้านการบริหาร และขับเคลื่อนกระทรวงยุติธรรม เข้าสู่ยุค “ความยุติธรรมสำหรับทุกคน หรือความยุติธรรมนำประเทศ” นำความยุติธรรมเข้าหาประชาชนอย่างทั่วถึงและถ้วนหน้า มิใช่ให้ประชาชนเป็นผู้ที่ต้องเข้ามาหาความยุติธรรมเพียงฝ่ายเดียว และเป็นไปตามนโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ภายใต้แนวคิด “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกกำลังสอง ยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลง” มิติที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ รวมถึงเป็นการลดจำนวนเรื่องร้องเรียนและลดการฟ้องร้องคดีระหว่างผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ด้วยกัน<u>ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ</u>

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

<u>เชิงปริมาณ</u> เจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในเรือนจำและทัณฑสถาน มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการดำเนินการด้านการอุทธรณ์ ฎีกา ในคดีปกครอง คดีอาญา และคดีแพ่ง สามารถรับอุทธรณ์-ฎีกา และรับอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของผู้ต้องขัง เรือนจำและทัณฑสถาน ในเขต 3 จำนวน 51 คน และเผยแพร่วิดีทัศน์ให้เจ้าหน้าที่ทั่วประเทศได้ศึกษาหาความรู้

<u>เชิงคุณภาพ</u> เจ้าพนักงานเรือนจำได้มีความรู้ความเข้าใจถึงกระบวนการยุติธรรมและสามารถอำนวยความยุติธรรมให้ผู้ต้องจังสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรม และความเสมอภาค โดยสามารถยื่นอุทธรณ์ ฎีกา และอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองได้อย่างถูกต้อง

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำและทัณฑสถานในเขต 3

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ระหว่างเดือนเมษายน ถึง เดือนสิงหาคม 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

งบประมาณค่าใช้จ่ายในการอบรมเบิกจ่าย จากเงินงบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกองกฎหมาย ภายในวงเงิน จำนวน 60,000 บาท เป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 49,760 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กองกฎหมายได้ดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการอุทธรณ์ - ฎีกาในคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง สำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ ในระหว่างวันที่ 19 - 20 พฤษภาคม 2568 ณ เรือนจำกลางนครราชสีมา ซึ่งคณะทำงานโครงการฯ ได้จัดดำเนินการตามโครงการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยมีรายละเอียดหัวข้อการอบรม ดังนี้

- วันที่ 19 พฤษภาคม 2568 นายประมาณ เลืองวัฒนะวณิช วิทยากรบรรยายในหัวข้อ “การดำเนินการอุทธรณ์ – ฎีกาในคดีอาญา และคดีแพ่ง สำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ”

- วันที่ 20 พฤษภาคม 2568 พิธีเปิดโครงการฯ โดยมีพันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานเปิดโครงการฯ และนายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้กล่าวรายงาน และมีนางนาตาชา วศินดิลก ผลพฤกษ์ วิทยากรบรรยายในหัวข้อ “การดำเนินการอุทธรณ์ในคดีปกครองและคำสั่งทางปกครอง สำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ” และได้รับเกียรติจากนายแพทย์ธนิต ประสพโภตากร และ ดร.ชมัยพร หนุนภักดี ร่วมให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรมในหัวข้อ “ความรู้ การดูแลรักาสุขภาพ และการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่”

โดยมีเรือนจำและทัณฑสถาน ในเขต 3 จำนวน 17 แห่ง ส่งเจ้าพนักงานเรือนจำเข้าร่วมอบรม จำนวน 51 คน และมีตัวแทนผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีจากเรือนจำกลางนครราชสีมา จำนวน 60 คน เข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ ทั้งนี้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกประการ

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. **ผลผลิต (Output)**

เจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถานในเขต 3 จำนวน 51 คน ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอุทธรณ์ ฎีกาทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และรับอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทั่วประเทศได้รับความรู้ความเข้าใจจากการเผยแพร่วีดิทัศน์

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

1) พัฒนาความรู้ และเพิ่มทักษะความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินการอุทธรณ์ ฎีกา ในคดีปกครอง คดีอาญา และคดีแพ่ง ให้กับเจ้าพนักงานเรือนจำ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง

2) เจ้าพนักงานเรือนจำมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการรับอุทธรณ์-ฎีกา ในคดีแพ่ง คดีอาญา และรับอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองได้อย่างถูกต้อง เกิดความเป็นธรรม และสามารถอธิบายกระบวนการพิจารณาคดีให้แก่ผู้ต้องขังได้เข้าใจอย่างถูกต้องส่งผลให้ลดความผิดพลาดในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว

3) ลดปัญหาการร้องเรียน และฟ้องร้องคดีต่อศาลของผู้ต้องขังกับเจ้าหน้าที่

โครงการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการให้ความช่วยเหลือเรื่องภาระหนี้สินของบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

สืบเนื่องจากบุคลากรกรมราชทัณฑ์มีภาระหนี้สินเป็นจำนวนมากทำให้การดำรงชีวิตในประจำวันของเจ้าหน้าที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย เช่น ถูกติดตามหนี้เป็นรายวันจากเจ้าหนี้ การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี บางรายศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายและต้องถูกออกจากราชการเนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเข้ารับราชการ ส่งผลให้เกิดความเครียด กังวลใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ด้วยปัญหาดังกล่าวทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กองกฎหมายได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวอย่างยิ่ง โดยแนวทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาได้คือ ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์ต้องมีความรู้ความเข้าใจการบริหารการเงิน การจัดการภาระหนี้สินและกระบวนการทางกฎหมายหากมีกรณีฟ้องร้องในแต่ละประเภทของคดี รวมทั้งมาตรการให้ความช่วยเหลือและขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขหนี้สินของข้าราชการและบุคลากรในสังกัดแต่ละราย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กองกฎหมายจึงกำหนดจัด “โครงการการให้ความช่วยเหลือเรื่องภาระหนี้สินของบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์” ขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงิน และการจัดการภาระหนี้สินอันจะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพข้าราชการในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามหลักสมรรถนะและสร้างความสมดุลระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิตให้มีความสุข สอดคล้องกับนโยบายของตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง) ในคราวประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบงานยุติธรรม ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2568 ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ยุติธรรมแก้หนี้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของปลัดกระทรวงยุติธรรม (นางพงษ์สวาท นีละโยธิน) ในหลักปฏิบัติตนในการทำงาน ข้อ 4.รื่นรมย์ คือ การทำให้เป็นองค์กรแห่งความสุข จะทำให้เกิดขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงานและนโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (นายสหการณ์ เพ็ชรนรินทร์) ด้วยแนวคิด “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกกำลัง 2 ยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลง” มิติที่ 8 มุ่งสู่องค์กรยุคใหม่อย่างยั่งยืน ด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมเงิน ลดหนี้สิน รวมถึงเป็นการลดจำนวนการฟ้องร้องคดีเป็นบุคคลล้มละลาย

สถานที่ดำเนินงาน โรงแรมสุนีย์แกรนด์ จังหวัดอุบลราชธานี
ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ ข้าราชการและบุคลากร สังกัดกรมราชทัณฑ์
ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงาน เดือนกันยายน 2568
งบประมาณในการดำเนินงาน 150,000 บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)
ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ยืมเงินทดรองราชการ จำนวน 128,910 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นแปดพันเก้าร้อยสิบบาทถ้วน) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ “การให้ความช่วยเหลือเรื่องภาระหนี้สินของบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์

สรุปผลการดำเนินงาน

กองกฎหมายได้ดำเนินการตามโครงการการให้ความช่วยเหลือเรื่องภาระหนี้สินของบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ณ โรงแรมสุนีย์แกรนด์ จังหวัดอุบลราชธานี ในระหว่างวันที่ 11 - 14 กันยายน 2568 ซึ่งคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ดำเนินการตามโครงการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งได้จัดพิธีเปิดโครงการฯ ในวันที่ 13 กันยายน 2568 โดยมีนายไพฑูรย์ มงคลหัตถี ผู้ตรวจราชการกรมราชทัณฑ์ เป็นประธานเปิดโครงการฯ

และนางสาววริศรา กุญชร ณ อยุธยา ผู้อำนวยการกองกฎหมาย เป็นผู้กล่าวรายงาน โดยมีรายละเอียดหัวข้ออบรม/สัมมนา ดังนี้

- ว่าที่ร้อยโท ชีวีวัฒน์ หวานอารมย์ หัวหน้ากลุ่มอำนวยการไกล่เกลี่ย กองส่งเสริมการระงับข้อพิพาท กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นวิทยากรผู้ทำการบรรยายในหัวข้อ “ขั้นตอนการดำเนินคดีแพ่ง การขอความช่วยเหลือจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และสิทธิของลูกหนี้”
- นายธนะศักดิ์ นามวงศ์ อดีตผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดศรีสะเกษ ผู้ไกล่เกลี่ยประจำศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท สำนักงานบังคับคดีจังหวัดอุบลราชธานี เป็นวิทยากรผู้ทำการบรรยายในหัวข้อ “วิธีปฏิบัติของลูกหนี้ เมื่อถูกศาลพิจารณา และวิธีการขอประนอมหนี้ในคดีล้มละลาย”
- วิทยากรทำการเสวนาในหัวข้อ “วิธีปฏิบัติเมื่อไม่สามารถชำระหนี้ได้” จำนวน 3 ราย ดังนี้
  1) นางสาวปทิตตา โฉมประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุบลราชธานี
  2) นายปฐมพงศ์ ศุภโกศล วิทยากรจากธนาคารกรุงไทย
  3) นายสงกรานต์ สุตาวงษ์ วิทยากรจากธนาคารออมสิน

โดยมีเรือนจำและทัณฑสถาน ในเขต 3 จำนวน 17 แห่ง เข้าร่วมโครงการ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุบลราชธานี ธนาคารออมสิน และธนาคารกรุงไทย เข้าร่วมโครงการฯ รวม 72 คน ทั้งนี้ การดำเนินโครงการฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการทุกประการ

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) สามารถช่วยเหลือข้าราชการและบุคลากรสังกัดกรมราชทัณฑ์ที่มีปัญหาภาระหนี้สินให้สามารถชำระหนี้สินและจัดการหนี้สินได้

(2) สร้างความมั่นคงทางการเงินให้ข้าราชการและบุคลากรสังกัดกรมราชทัณฑ์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

(3) ลดการถูกฟ้องล้มละลาย แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์

(4) ลดความวิตกกังวลในการปฏิบัติหน้าที่ แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์

(5) สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์

โครงการบริหารจัดการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์

โครงการ/กิจกรรม : โครงการบริหารจัดการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

กองบริหารการคลังในฐานะหน่วยงานสนับสนุนหลักของกรมราชทัณฑ์ มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานทุกภารกิจขององค์กร ครอบคลุมงานด้านการบริหารเอกสารการเงิน งบประมาณ พัสดุ และอาคารสถานที่ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อเป็นการสนับสนุนงานด้านการเงิน งบประมาณ พัสดุ รวมถึงอาคารสถานที่ ของกรมราชทัณฑ์ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามเป้าหมาย

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

โครงการดังกล่าวได้กำหนดเป้าหมายไว้ใน 2 ระดับ กล่าวคือ ในระดับผลผลิต มุ่งเน้นการจัดหาพัสดุและครุภัณฑ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ โดยกำหนดให้กระบวนการจัดหาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างทุกรายการเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดในอัตราร้อยละ 100 และในระดับผลลัพธ์ มุ่งให้การบริหารจัดการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดหาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องตามกระบวนการในอัตราร้อยละ 100 เช่นเดียวกัน

แนวทางการดำเนินงาน

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดหาพัสดุและครุภัณฑ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดได้ครบถ้วนทุกรายการและทันต่อความต้องการ โดยกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุทุกขั้นตอนเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัดทุกรายการ โดยไม่มีข้อร้องเรียนแต่อย่างใด

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้อนุมัติจัดสรรรายการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างที่ดำเนินการจัดหา ณ ส่วนกลาง และได้จัดสรรงบประมาณงบลงทุนค่าครุภัณฑ์ให้แก่เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังทั่วประเทศ จำนวน 142 แห่ง ครบถ้วนทุกแห่ง ส่งผลให้การบริหารจัดการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างของหน่วยงานในสังกัดเป็นไปตามระเบียบและข้อกฎหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานที่ดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 357,319,900 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 357,319,900 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนการดำเนินงานทุกประการ โดยเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และดำเนินการทุกขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด

ในด้านการจัดหาพัสดุส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการตรวจสอบและวางแผนการจัดหาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ติดตามเร่งรัดประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำฐานข้อมูลการบริหารสัญญา รวมถึงให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดหารถเช่าผูกพันรวมทั้งสิ้น 410 คัน และขับเคลื่อนโครงการก่อสร้างและปรับปรุงเรือนจำและทัณฑสถานในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้แก่ เรือนจำกลางพัทลุง เรือนจำจังหวัดระยอง เรือนจำจังหวัดนครนายก เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด เรือนจำบุรีรัมย์ เรือนจำกลางลำปาง และเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช รวมถึงการก่อสร้างอาคารโรงพยาบาลราชทัณฑ์แห่งที่ 2 การปรับปรุงทัณฑสถานเปิดเกษตรอุตสาหกรรมหนองน้ำขุ่น ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช ทัณฑสถานหญิงสงขลา เรือนจำกลางอุดรธานี เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี ตลอดจนการก่อสร้างบ้านพักข้าราชการและการปรับปรุงอาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์

ในด้านการบริหารจัดหาพัสดุสำหรับเรือนจำและทัณฑสถาน กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดหาครุภัณฑ์ครอบคลุมทุกประเภทที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ทั้งค่าใช้จ่ายผู้ต้องขัง ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ ครุภัณฑ์เกษตร ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว และครุภัณฑ์ประเภทอื่น ๆ ให้แก่หน่วยงานในสังกัดทั่วประเทศได้ครบถ้วน

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

-

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมาเป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการเบิกจ่ายเงินที่กำหนดไว้ทุกประการ โดยกระบวนการจัดหาพัสดุส่วนกลางของกรมราชทัณฑ์เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างครบถ้วนและเคร่งครัด ส่งผลให้หน่วยงานในสังกัดได้รับพัสดุและครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อความต้องการ

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. กระบวนการขออนุมัติใช้วัสดุและอุปกรณ์จำเป็นต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมและกองออกแบบและก่อสร้าง ส่งผลให้ใช้ระยะเวลาดำเนินการค่อนข้างนาน ทั้งนี้ได้กำหนดแนวทางแก้ไขโดยวางแผนยื่นขออนุมัติล่วงหน้าและเริ่มดำเนินการให้เร็วขึ้นกว่าเดิม

2. ผู้รับจ้างบางรายขาดสภาพคล่องทางการเงิน ส่งผลให้การดำเนินโครงการล่าช้าและไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญา ได้กำหนดแนวทางแก้ไขโดยจัดระบบบัญชีรายชื่อผู้ทิ้งงาน รวมถึงประเมินความพร้อมของผู้รับจ้างก่อนการคัดเลือก และกำหนดข้อกำหนดด้านทรัพยากรบุคคลไว้ในเอกสารประกวดราคา (TOR) อย่างชัดเจน

3. หน่วยงานเจ้าของงบประมาณขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำเอกสารประกวดราคา ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้าและเอกสาร TOR อาจไม่ถูกต้องหรือไม่ครอบคลุมเพียงพอ ได้กำหนดแนวทางแก้ไขโดยส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมด้านการจัดทำ TOR และการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อไป

โครงการอำนวยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและพัสดุ

โครงการ/กิจกรรม โครงการอำนวยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและพัสดุ
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

กองบริหารการคลังในฐานะเป็นหน่วยงานสนับสนุนที่สำคัญของกรมราชทัณฑ์ มีส่วนในการสนับสนุนการดำเนินงานในทุกภารกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรทั้งด้านงานบริหารเอกสารการเงิน งบประมาณ พัสดุรวมถึงอาคารสถานที่ ซึ่งทุกงานที่ปฏิบัติก็เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดของทางราชการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อเป็นการสนับสนุนงานด้านการเงิน งบประมาณ พัสดุรวมถึงอาคารสถานที่ของกรมราชทัณฑ์ให้สามารถขับเคลื่อน ไปได้ตามเป้าหมาย

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

กำหนดเป้าหมาย ๒ ระดับ กล่าวคือ ในระดับผลผลิต มุ่งเน้นให้การบริหารงานด้านการเงิน การคลัง และพัสดุมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีกระบวนงานด้านการเงิน การคลัง และพัสดุที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอย่างน้อยจำนวน ๑ งาน และในระดับผลลัพธ์ มุ่งให้การบริหารงานด้านการเงิน การคลัง และพัสดุได้รับการอำนวยการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยกำหนดให้กรมราชทัณฑ์ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ในระดับคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐

แนวทางการดำเนินงาน

โครงการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและพัสดุ เป็นโครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในโครงการต่างๆในสังกัด ให้สำเร็จลุล่วงตามแผนปฏิบัติราชการที่ได้จัดทำไว้ เป็นการอำนวยการสนับสนุนด้านต่างๆ ของกองบริหารการคลัง ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 อำนวยการสนับสนุนด้านการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังและพัสดุ
กิจกรรมที่ 2 การจัดจ้างบุคลากรเพื่อเสริมประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการด้านการบริหารการคลัง
กิจกรรมที่ 3 สัมมนาด้านพัสดุ การเงิน การคลัง บัญชีและงบประมาณ สำหรับเรือนจำและทัณฑสถาน
กิจกรรมที่ 4 พัฒนาศักยภาพบุคคลากรด้านการบริหารการคลัง

สถานที่ดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 4,000,000 บาท
ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 4,000,000 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

โครงการอำนวยการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง และพัสดุ มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในโครงการต่าง ๆ ของกองบริหารการคลังให้สำเร็จลุล่วงตามแผนปฏิบัติราชการที่กำหนดไว้

อย่างไรก็ตาม ในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้มีการปรับเปลี่ยนงบประมาณในรายการสัมมนาด้านพัสดุ การเงิน การคลัง บัญชี และงบประมาณ สำหรับเรือนจำและทัณฑสถาน โดยได้นำส่งเงินคืนกองบริหารการคลัง เป็นจำนวนเงิน 200,000 บาท เนื่องจากได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณดังกล่าวไปใช้ในโครงการบริหารจัดการครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์แทน

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

แต่ละหน่วยงานที่ทำเบิก ไม่ได้ตรวจสอบแผนการปฏิบัติงาน ทำให้งบประมาณไม่เพียงพอเบิกจ่าย

แนวทางแก้ไขควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบตรวจสอบแผนและงบก่อนยื่นขออนุมัติ

โครงการขับเคลื่อนนโยบายตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

โครงการ/กิจกรรม **ขับเคลื่อนนโยบายตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ**

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา **4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล**

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปี และรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

กรมราชทัณฑ์ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักด้านการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง มีเป้าประสงค์สำคัญในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐาน และเสมอภาค ควบคู่กับการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถกลับคืนสู่สังคมในฐานะพลเมืองที่ดีและดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการทบทวนวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติราชการในระยะต่อไปอย่างมีประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้กรมราชทัณฑ์สามารถขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์มีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติในระดับสูงสุด กล่าวคือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้กำหนดเป้าหมายให้กระบวนการยุติธรรมดำเนินไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นที่ 4.8.5 ซึ่งมุ่งส่งเสริมการพัฒนามาตรการทางเลือกแทนโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องโทษได้กลับคืนสู่สังคม รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นในการบริหารการบังคับโทษและการพัฒนาระบบคุมประพฤติในชุมชน

ในระดับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้กำหนดเป้าหมายให้การอำนวยความยุติธรรมเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยใช้ดัชนีนิติธรรมในปัจจัยด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นตัวชี้วัดสำคัญ ในระดับแผนแม่บทย่อย 22.2 ว่าด้วยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ได้กำหนดให้การอำนวยความยุติธรรมมีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค และทั่วถึง โดยวัดผลจากระดับการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

ภารกิจของกรมราชทัณฑ์จึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายดังกล่าวให้บรรลุผลในทางปฏิบัติ ทั้งในมิติของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง การพัฒนาพฤตินิสัย และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้ผู้พ้นโทษสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและยั่งยืน

สถานที่ดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม ตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

โครงการ : ขับเคลื่อนนโยบายตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 54.6278 ล้านบาท

กิจกรรมที่ 1 อำนวยการ ประสาน ขับเคลื่อน แผนปฏิบัติราชการ ในภารกิจของกรมราชทัณฑ์ 326,300 บาท

กิจกรรมที่ 2 ขับเคลื่อนการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จัดสรรและบริหารงบประมาณ 6,346,542,500 บาท

กิจกรรมที่ 3 อำนวยการสนับสนุนและเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองยุทธศาสตร์ 1,031,650 บาท

กิจกรรมที่ 4 ขับเคลื่อนการบริหารจัดการตามมาตรฐาน (ด้านที่ 1) (Managerial Administration) ไม่ใช้งบประมาณ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

โครงการขับเคลื่อนนโยบายตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวนเงิน 54,627,800 บาท ได้ใช้จ่ายงบประมาณ จำนวนเงิน 52,829,369 บาท คงเหลือ 1,798,431 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 อำนวยการ ประสาน ขับเคลื่อนนโยบาย แผนปฏิบัติราชการในภารกิจของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการประสานและขับเคลื่อนภารกิจด้านนโยบายและแผนรวมทั้งสิ้น 30 เรื่อง ครอบคลุมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566–2570) และแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) โดยมีโครงการระดับ X จำนวน 59 โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568 รวมถึงภารกิจที่ใช้เงินนอกงบประมาณและงานที่ไม่ใช้งบประมาณด้วย นอกจากนี้ ได้ดำเนินการทบทวนแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) จำนวน 142 ฉบับ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2569 ให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายรัฐบาล

ด้านการบริหารงบประมาณ กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 ให้แก่หน่วยงานในสังกัด พร้อมทั้งวางแผนการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีล่วงหน้า พ.ศ. 2570 จัดทำเอกสารชี้แจงงบประมาณ และพัฒนาระบบคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงขับเคลื่อนมาตรฐานด้านการบริหารจัดการของเรือนจำและทัณฑสถานให้เป็นไปตามแนวทางที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ในด้านการสนับสนุนผู้บริหารและการประสานงานระดับนโยบาย กรมราชทัณฑ์ได้เข้าร่วมการประชุมกับผู้บริหารระดับกระทรวงและระดับกรม เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พร้อมทั้งรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินภารกิจต่าง ๆ ต่อกระทรวงยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการราชทัณฑ์จำนวน 1 ครั้ง เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางการบริหารงานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และได้เตรียมการขับเคลื่อนโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ให้เชื่อมโยงกับห่วงโซ่คุณค่าแห่งความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

กิจกรรมที่ 2 ขับเคลื่อนการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จัดสรรและบริหารงบประมาณ

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการวางแผนการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีล่วงหน้า พ.ศ. 2569 และบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน โดยได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2568 ให้แก่หน่วยงานในสังกัดทั่วประเทศ พร้อมทั้งประสานแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ในด้านการเตรียมการงบประมาณปี พ.ศ. 2569 กรมราชทัณฑ์ได้ทบทวนแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในส่วนของงบลงทุน และจัดการประชุมออนไลน์เพื่อชี้แจงแนวทางการใช้งานระบบคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประเภทงบลงทุนให้แก่หน่วยงานในสังกัดได้รับทราบและถือปฏิบัติ นอกจากนี้ ได้ร่วมกับกองทัณฑวิทยาและกองออกแบบและก่อสร้าง กระทรวงยุติธรรม ลงพื้นที่สำรวจความพร้อมด้านการวางผังและระบบสาธารณูปโภคของเรือนจำ 2 แห่ง เพื่อเตรียมข้อมูลประกอบการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณด้านสิ่งก่อสร้างและบ้านพักข้าราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

สำหรับการบริหารงบประมาณในส่วนอื่น กรมราชทัณฑ์ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับวัสดุลวดหนามหีบเพลงให้แก่เรือนจำและทัณฑสถานตามแผนการจัดสรรที่กำหนด และอยู่ระหว่างการรวบรวมเงินเหลือจ่ายจากหน่วยงานในสังกัดทั่วประเทศ ภายหลังการจัดสรรงบประมาณต้นปีงบประมาณ (ตุลาคม 2567) และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อนำเงินส่วนที่เหลือกลับมาบริหารจัดการในภาพรวมของกรมต่อไป

กิจกรรมที่ 3 อำนวยการสนับสนุนและเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

กองยุทธศาสตร์และแผนงานได้ดำเนินการสนับสนุนภารกิจด้านงานธุรการและสารบรรณอย่างต่อเนื่อง ทั้งการรับ-ส่งหนังสือราชการผ่านระบบ e-office การลงทะเบียนเอกสาร การกลั่นกรองหนังสือราชการก่อนเสนอผู้บังคับบัญชา และการจัดส่งเอกสารไปยังหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ควบคู่กับการบริหารพัสดุสำนักงานและวัสดุคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ โดยมีการควบคุมการรับ-จ่ายพัสดุ จัดทำบัญชีและทะเบียนคุมพัสดุให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณของกองให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย

ในด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร กองยุทธศาสตร์และแผนงานได้กำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและสมรรถนะที่รอบด้านและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยบริหารทรัพยากรบุคคลบนหลักความเป็นธรรมและโปร่งใส มุ่งสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

กิจกรรมที่ 4 ขับเคลื่อนการบริหารจัดการตามมาตรฐาน (ด้านที่1) (Managerial Administration)

กรมราชทัณฑ์ได้แจ้งแนวทางให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศดำเนินงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานปีละ 2 ครั้ง ในเดือนมีนาคมและเดือนกันยายน เพื่อติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวได้คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างแผนในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร(ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

ไม่มี

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การดำเนินงานตามแผนงานดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์สำคัญใน 3 มิติ ได้แก่ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในงานราชทัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงระบบงานราชทัณฑ์ให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม อันจะส่งผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการยกระดับกระบวนงานราชทัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อการบูรณาการข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ไม่มีการเดินทางเพื่อลงพื้นที่สำรวจเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อขับเคลื่อนแผนการก่อสร้างและปรับปรุงเรือนจำฯ

แบบรายงานผลการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม : โครงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปี มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 9 พฤศจิกายน 2564 เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ หน่วยงานของรัฐต้องรายงานผลสัมฤทธิ์แผนปฏิบัติราชการรายปี ตามรายการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยส่วนราชการจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2562 โดยมีหลักการที่สำคัญเพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูปประเทศผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นหลัก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลา ซึ่งมีกำหนดช่วงเวลาให้ทุกส่วนราชการดำเนินการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSCR) กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการตามภารกิจ ด้านการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ โดยมีเป้าประสงค์หลักขององค์กรในการดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพมาตรฐาน เสมอภาค และพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อเป็นพลเมืองดี มีอาชีพที่สุจริต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนภารกิจของกรมราชทัณฑ์เป็นไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจงานของกรมราชทัณฑ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้สามารถตอบสนองต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานจำเป็นต้องตรวจสอบการดำเนินงานที่ปฏิบัติไว้ตามแผนฯ เพื่อทบทวนและวิเคราะห์ถึงปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดทำแผนในอนาคต

แนวทางการดำเนินงาน

1. ติดตามและตรวจสอบการนำเข้าข้อมูลโครงการของหน่วยงานระดับกอง 15 หน่วยงาน จำนวน 59 โครงการ และรายงานผลการดำเนินงานโครงการรายไตรมาส ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ซึ่งเป็นระบบของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. จัดประชุมคณะทำงานเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบลงทุน พร้อมทั้งเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบลงทุนของเรือนจำและทัณฑสถาน
3. จัดทำระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและข้อสั่งการของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ (Digital Platform)
4. ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล/นายกรัฐมนตรี/ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และผู้บริหารกรมราชทัณฑ์

4.4.1 รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายนายกรัฐมนตรี

4.4.2 รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

4.4.3 รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายของอธิบดีกรมราชทัณฑ์

4.4.4 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569) กระทรวงยุติธรรม และผลการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (บส.ยธ.01)

4.4.5 รายงานผลการดำเนินงานติดตามตัวชี้วัดตาม แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569) กระทรวงยุติธรรม (บร.ยธ.01)

4.4.6 ติดตามผลการดำเนินงานศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ กระทรวงยุติธรรม

4.4.7 ติดตามและประสานหน่วยงาน เพื่อจัดทำข้อมูลตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรายงานการดำเนินงานในระบบติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ กระทรวงยุติธรรม (PMS)

5. จัดทำข้อมูลและประสานงานในการประชุมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม

6. จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการตรวจราชการให้แก่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ และข้อมูลสำหรับการประชุม ครม.สัญจร

7. จัดทำรายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี

งบประมาณในการดำเนินการ 788,271.50 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์

กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ตรวจสอบและประสานการดำเนินงานการนำเข้าข้อมูลและการรายงานผลในระบบ eMENSCR ของหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์

ผลการดำเนินงาน :

- ติดตามและตรวจสอบการนำเข้าข้อมูลโครงการและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ตามแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2568 ของหน่วยงานระดับกอง 15 หน่วยงาน จำนวน 59 โครงการ ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ซึ่งเป็นระบบของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กิจกรรมย่อยที่ 1.2 เร่งรัดติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์

- ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบลงทุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ กรมราชทัณฑ์ และผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 2 ครั้ง

- ดำเนินการจัดประชุมเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย (หน่วยงานกอง)ประจำปี พ.ศ. 2568 ณ กรมราชทัณฑ์ จำนวน 1 ครั้ง

กิจกรรมย่อยที่ 1.3 รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปีของกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2568

- จัดทำผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปี พ.ศ. 2567 และนำเข้ารายงานผลสัมฤทธิ์ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2567

กิจกรรมที่ 2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. 2568

กิจกรรมย่อยที่ 2.1 การประสานกับหน่วยงานเพื่อติดตามการขับเคลื่อนและการรายงาน

- ติดตามและประสานหน่วยงาน เพื่อจัดทำข้อมูลตามข้อสั่งการรัฐมนตรีและรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ กระทรวงยุติธรรม (Performance Monitoring System : PMS)

กิจกรรมย่อยที่ 2.2 การติดตามผลการดำเนินงานของเรือนจำและทัณฑสถาน ตามนโยบาย/โครงการที่มีปัญหาการดำเนินงาน

- เดินทางไปราชการเพื่อติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ประเภทงบลงทุน ของเรือนจำกลางสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 1 พ.ย. 2567 ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางและทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 4 ธ.ค. 2567 เดินทางไปราชการเพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ณ จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 29 พ.ย. - 1 ธ.ค. 2567 และเดินทางไปราชการเพื่อติดตามสถานการณ์อุทกภัยร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ณ จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 7 2568

กิจกรรมย่อยที่ 2.3 การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามนโยบายผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

- ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล/นายกรัฐมนตรี/ผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม และผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ ได้แก่

- รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

- รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

- รายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายของอธิบดีกรมราชทัณฑ์

- รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กระทรวงยุติธรรมและผลการดำเนินงานที่สำคัญของกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (บส.ยธ.01)

- รายงานผลการดำเนินงานติดตามตัวชี้วัดตาม แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2568) กระทรวงยุติธรรม (บร.ยธ.01)

- ติดตามผลการดำเนินงานศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ กระทรวงยุติธรรม

- จัดทำข้อมูลประกอบการประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ (ครม. สัญจร)

- ติดตามและประสานหน่วยงาน เพื่อจัดทำข้อมูลตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรายงานการดำเนินงานในระบบติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ กระทรวงยุติธรรม (Performance Monitoring System : PMS)

- รายงานผลการดำเนินงานและใช้จ่ายงบลงทุน ในระบบติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ กระทรวงยุติธรรม (Performance Monitoring System : PMS)

- จัดทำโครงการมอบรางวัลตามนโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 “รวมพลังขับเคลื่อน 8 มิติ ยกกำลังสอง สร้างคนดีคืนสังคม” เพื่อคัดเลือกเรือนจำและทัณฑสถานที่มีผลการดำเนินงานตามนโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ดีเด่น รวมถึงยังเป็นการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ให้ผู้บริหารงานเรือนจำ และเจ้าหน้าที่ที่มีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการทำงานอันจะส่งผลให้งานราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีเรือนจำและทัณฑสถานที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นและได้รับรางวัล ดังนี้

ประเภทเรือนจำขนาดใหญ่

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงกลาง

รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช

รางวัลชมเชย ได้แก่ เรือนจำกลางกำแพงเพชร เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำกลางพิษณุโลก

ประเภทเรือนจำขนาดกลาง

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่

รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา

รางวัลชมเชย ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงชลบุรี ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง

ประเภทเรือนจำขนาดเล็ก

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก

รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง

รางวัลชมเชย ได้แก่ เรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน เรือนจำอำเภอไชยา เรือนจำอำเภอสวรรคโลก

กิจกรรมย่อยที่ 2.4 การสนับสนุนข้อมูลการประสานงานในการประชุมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม

- จัดทำข้อมูลเพื่อสนับสนุนการประชุมผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม พร้อมทั้งเข้าร่วมรับฟังการประชุม เพื่อนำข้อสั่งการจากที่ประชุมผู้บริหารกระทรวง ไปถ่ายทอดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการดังกล่าว

-

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

หน่วยงานมีการส่งข้อมูลล่าช้า และไม่ครบถ้วน ทำให้การนำข้อมูลมาสรุปผลการดำเนินงาน และนำไปวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนางานค่อนข้างยาก และมีความล่าช้า

โครงการ ตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2568

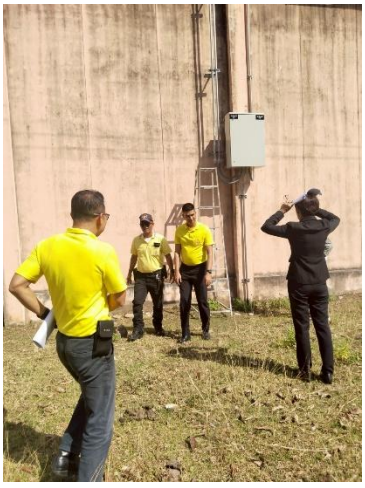
- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล
- **ผลการดำเนินงาน**

  กลุ่มตรวจสอบภายในมีหน้าที่ตรวจสอบการบริหารงานด้านการเงิน การบัญชี และพัสดุของหน่วยงานในสังกัด เพื่อจะได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ แนวทางที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปราศจากข้อบกพร่องที่จะนำไปสู่การประพฤติมิชอบของผู้ปฏิบัติงานที่ต้องรับผิดชอบระบบการเงิน การบัญชี และพัสดุ โดยในปีงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2568 ได้ตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถาน สถานกักขัง จำนวน 9 แห่ง ตรวจสอบดำเนินงานด้านอาหารผู้ต้องขัง จำนวน 13 แห่ง และตรวจ กำกับ ดูแล การปฏิบัติงานตรวจสอบการบริหาร และตรวจสอบแนะนำให้คำปรึกษาการเงิน การบัญชี ที่มีปัญหาที่อาจเกิดความเสียหายแก่ทางราชการตามคำบัญชาอธิบดี จำนวน 5 แห่ง
- **สถานที่ในการดำเนินการ** เรือนจำและทัณฑสถาน สถานกักขัง จำนวน 27 แห่ง
- **ระยะเวลาในการดำเนินการ** 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน** 851,103 บาท
- **ปัญหา/อุปสรรค** -
- **ข้อเสนอแนะ** –

โครงการตรวจสอบเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2568

โครงการป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ชื่อโครงการ/กิจกรรม การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ภายใต้แผน

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

เพื่อพัฒนาธรรมาภิบาล ป้องกันการทุจริต และยกระดับคุณภาพการบริการประชาชน โดยใช้หลักการประเมินตนเองที่ครอบคลุมทั้งจากภายใน (บุคลากร) และภายนอก (ผู้รับบริการ) ตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับปรับปรุงองค์กรให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตอบสนองประชาชนได้ดีขึ้น

ITA (Integrity and Transparency Assessment) คือ เพื่อประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้หน่วยงานประเมินตนเองและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อค้นหาจุดแข็งจุดอ่อน นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ป้องกันการทุจริต และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดีขึ้น เปรียบเหมือนเป็นการ “ตรวจสุขภาพองค์กร” ประจำปี ให้หน่วยงานภาครัฐ กรมราชทัณฑ์ ได้รับผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ปปช. กำหนด โดยกรมราชทัณฑ์ ได้รับผลการประเมินผลคะแนน **97.21** ระดับผลการประเมิน **“ผ่านดี”**

กรมราชทัณฑ์ โดยกลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ กำหนดให้หน่วยงานในสังกัดฯ จำนวน 158 แห่งทั่วประเทศ ดำเนินการเก็บข้อมูลตามที่ สำนักงาน ปปช. กำหนดได้แก่ **หัวข้อที่ 1 IIT (Internal)** การรับรู้ภายใน (บุคลากร) เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่, การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ **หัวข้อที่ 2 EIT (External)** การรับรู้ภายนอก (ผู้รับบริการ) เกี่ยวกับคุณภาพการบริการ, การปรับปรุงงาน, ประสิทธิภาพการสื่อสาร **หัวข้อที่ 3 OIT (Openness)** การเปิดเผยข้อมูลและการมีส่วนร่วม

งบประมาณในการดำเนินการ 1,750 บาท

ปัญหา/อุปสรรค

ด้าน E - Service

- ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางราย มีความเห็นว่าช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานเข้าถึงได้ยาก รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้รับบริการได้รับทราบ ยังขาดความชัดเจน

- ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางราย มีความเห็นว่าหน่วยงานยังไม่มีหรือไม่ทราบว่ามีช่องทางรับฟังคำติชมหรือแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ

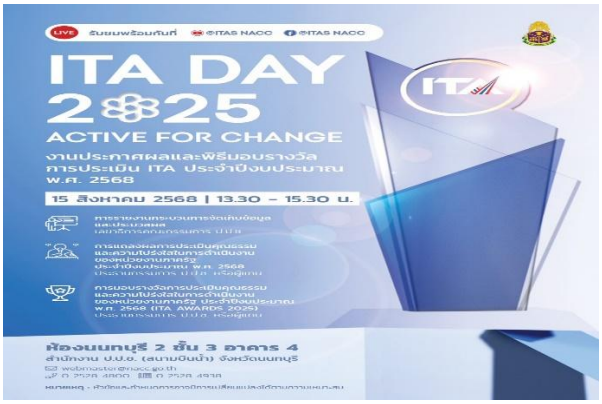
- ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อราชการกับหน่วยงานบางราย มีความเห็นว่าหน่วยงานยังไม่มีหรือไม่ทราบว่ามีช่องทางการแจ้งข้อมูลหรือร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

ด้าน OIT

- ระยะเวลาในการดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตามกรอบระยะเวลาที่ ป.ป.ช. กำหนด ด้านการตอบแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ OIT มีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยเกินไป

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(ITA)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ชื่อโครงการ/กิจกรรม **กิจกรรมการประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

เพื่อขับเคลื่อนดำเนินการด้านส่งเสริมคุณธรรมให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือเป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในทุกมิติ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้นำหลักธรรมในทุกศาสนาที่ต่างสอนให้มนุษย์ทุกคนเป็นคนดีมีคุณธรรม สืบสานวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม พร้อมทั้งน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทย เพื่อนำสู่ความเป็นมนุษย์สมบูรณ์แบบ อันเป็นแผนสืบเนื่องจาก แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ประกอบด้วย “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” ซึ่งครอบคลุมหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันแสดงเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมในองค์กร มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นำไปสู่การประเมินองค์กรคุณธรรมต่อไป แนวทางการดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์ โดยกลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ กำหนดให้หน่วยงานในสังกัด (ส่วนกลาง) กรมราชทัณฑ์ จำนวน 15 แห่ง ร่วมดำเนินการ ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

งบประมาณในการดำเนินการ 1,750 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

กรมการศาสนา และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) โดยกลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานดังกล่าวให้เป็นไปตามเกณฑ์ การประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

- ระยะเวลาในการดำเนินการประเมินองค์กรคุณธรรม กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีกรอบระยะเวลาที่ค่อนข้างจำกัด

- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ร่วมกันดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินองค์กรคุณธรรม ในส่วนของหน่วยงานสังกัดส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ หน่วยงานกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานภาคเครือข่าย และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะเปลี่ยนผู้รับผิดชอบฯ จึงเป็นเหตุให้ต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจในการเรียนรู้ในคู่มือการประเมินองค์กรคุณธรรม ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ในระยะเวลาจำกัด ทำให้เกิดความไม่เข้าใจในการจัดแผนส่งเสริมคุณธรรมฯ ตามแผนเพราะเนื้อหามีรายละเอียดซับซ้อนมาก

ข้อเสนอแนะ **-**

กิจกรรมการประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โครงการ/กิจกรรมโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน (เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง สถานกักกัน)

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ กลุ่มงานจริยธรรมกรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้เป็นมาตรฐาน และแนวทางในการทำงานของเจ้าหน้าที่เรือนจำให้ถูกต้องตามระเบียบและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีเป้าหมายให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน/ สถานกักขัง/สถานกักกัน จำนวน 143 แห่ง ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน จำนวน 75 ข้อ อย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. มาตรฐานด้านข้าวสาร 2. มาตรฐานด้านอาหาร 3. มาตรฐานด้านการทำงานของผู้ต้องขัง 4. มาตรฐานด้านการบริหารร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และ 5. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการทั่วไป

วัตถุประสงค์เพื่อเป็นมาตรการ/เครื่องมือ ในการตรวจสอบการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินที่กรมราชทัณฑ์กำหนด รวมถึงเพื่อตรวจสอบ แนะนำและติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตาม “มาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน” และหน่วยงานพร้อมรับการตรวจสอบพัฒนาต่อยอดยกระดับการดำเนินงานเห็นผลเป็นรูปธรรม

ผลการพิจารณาคัดเลือกเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ที่ดำเนินการตามโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน (ได้ดีเยี่ยม) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1) ประเภทที่ 1 เรือนจำกลาง/เรือนจำพิเศษ ได้แก่ เรือนจำกลางเชียงใหม่
2) ประเภทที่ 2 เรือนจำจังหวัด ได้แก่ เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์
3) ประเภทที่ 3 เรือนจำอำเภอ ได้แก่ เรือนจำอำเภอแม่สอด
4) ประเภทที่ 4 ทัณฑสถานหญิง ได้แก่ ทัณฑสถานหญิงกลาง
5) ประเภทที่ 5 ทัณฑสถานเปิด/สถานกักขัง ได้แก่ ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง

ตามประกาศกรมราชทัณฑ์ เรื่อง ผลการพิจารณาคัดเลือกเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ตามโครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ประกาศ ณ วันที่ 16 กันยายน 2568

งบประมาณในการดำเนินการ 41,650 บาท

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ ไม่มี

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

โครงการมาตรฐานความโปร่งใสของเรือนจำ 5 ด้าน (เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง สถานกักกัน)

งดการใช้ไก่บด/หมูบด สำเร็จรูป
หลีกเลี่ยง ลูกชิ้น/ไส้กรอก ที่ไม่ระบุแหล่งผลิต
โรงอาหารมาตรฐาน
ได้มาตรฐานการสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัย
ACHIEVED FOOD SANITATION STANDARD OF HEALTH DEPARTMENT

ตัวอย่างวันนี้

ขั้นตอนการจัดซื้ออาหารดิบและเครื่องปรุง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
ขั้นตอนการจัดซื้อข้าวสาร 5%
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

มาตรฐานความโปร่งใสด้านข้าวสารและอาหาร

โครงการ/กิจกรรม **ส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ “ราชทัณฑ์กีรติภิวัฒน์” คัดเลือกบุคคลต้นแบบด้านค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร กระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

ผู้บริหารสูงสุดของกรมราชทัณฑ์ ได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรของกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ ทุกประเภทตำแหน่ง และทุกสายงาน บุคคลภายนอกที่สนับสนุนกิจการงานกรมราชทัณฑ์และผู้ต้องราชทัณฑ์ โดยมุ่งเน้นการบริหารงานทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นธรรมทั่วถึง เสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าและการพัฒนาบุคลากร โดยยึดหลักคุณธรรมและความสามารถ โดยอยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รวมถึงจัดทำแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม และเพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเป็น “คนดี คนเก่ง คนธรรม” ให้เกิดการปฏิบัติเป็นที่ประจักษ์ กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมยกย่อง เชิดชูเกียรติ “ราชทัณฑ์กีรติภิวัฒน์” คัดเลือกบุคคลต้นแบบด้านค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรกระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และจัดทำใบเกียรติบัตรของกรมราชทัณฑ์และมอบให้ในโอกาสสำคัญตามที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์เห็นสมควร

เพื่อยกระดับบุคคลให้ดำรงตนตามหลักค่านิยม “สุจริต จิตบริการ ยึดมั่นความยุติธรรม” และวัฒนธรรมองค์กรกระทรวงยุติธรรม “JUSTICE” และคุณธรรม 5 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู ส่งเสริมให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ ทุกประเภทตำแหน่ง และทุกสายงาน และบุคคลภายนอกที่สนับสนุนกิจการงานกรมราชทัณฑ์ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมเป็นการยกย่องและประกาศเกียรติคุณบุคลากรที่มีความประพฤติดีปฏิบัติตน ตามแนวทางการเป็นข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม ตามที่ ก.พ. กำหนด เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการอยู่ร่วมกัน สนองตอบต่อนโยบายการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตามนโยบายรัฐบาล กระทรวงยุติธรรม และนโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

งบประมาณในการดำเนินการ 250,000 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และภาคีเครือข่ายกรมราชทัณฑ์ทั่วประเทศ / บุคคลที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการ “ราชทัณฑ์กียรติภิวัฒน์” เห็นสมควร ได้รับเกียรติบัตรและประดับเข็มฯ

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ ไม่มี

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

โครงการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ “ราชทัณฑ์กีรติภิวัฒน์” คัดเลือกบุคคลต้นแบบด้านค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร กระทรวงยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

พิธีมอบเข็มเชิดชูเกียรติ
ราชทัณฑ์กีรติภิวัฒน์
เข็มเชิดชูเกียรติ
ราชทัณฑ์กีรติภิวัฒน์
สร้าง ขวัญ สาน กำลังใจ
ให้กับบุคลากรในสังกัดกรมราชทัณฑ์ และภาคีเครือข่าย ที่ร่วมขับเคลื่อนและสนับสนุน
เพื่อยกระดับสร้างความเปลี่ยนแปลงและพัฒนางานราชทัณฑ์
กำหนดจัดพิธีมอบเข็มเชิดชูเกียรติ "ราชทัณฑ์กีรติภิวัฒน์"
ในวันศุกร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป
ณ อาคารอิมแพ็ค เอ็กซิบิชั่น ฮอลล์ ๙-๑๐
ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี

โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ เนื่องในสัปดาห์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ ได้ประกาศนโยบายการบริหารงานราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมพลัง 8 มิติ กำลังสอง “สร้างคนดีคืนสังคม” โดยในมิติที่ 8 มุ่งสู่องค์กรยุคใหม่อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ กลุ่มงานจริยธรรม กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดให้มีโครงการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ เนื่องในสัปดาห์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ระหว่างวันที่ 2 - 9 ธันวาคม 2567 โดยมีกิจกรรมภายใต้แนวคิด “ราชทัณฑ์ไทยสู้ให้สุด หยุดการโกง” DOC THAILAND FIGHT AGAINST CORRUPTION รวมพลังเปิดสวิตซ์ 3 ป “ปลูกฝัง ป้องกัน ประชาสัมพันธ์” และในวันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2567 แสดงการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ต่อต้านคอร์รัปชันสากล ของกรมราชทัณฑ์ เพื่อรณรงค์ให้ข้าราชการในสังกัดกรมราชทัณฑ์ร่วมกันสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นอย่างเป็นบรรทัดฐาน ภายใต้บริบทแห่งคุณงามความดี เพื่อเป็นต้นแบบของสังคมแห่งคนดีอย่างยั่งยืน

เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ หยุดการใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิด เพื่อประโยชน์ส่วนตน การรับสินบน การทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง และการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ รณรงค์ให้ข้าราชการราชทัณฑ์มีจิตสาธารณะ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประพฤติตน โดยมีคุณธรรมและรักษาวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รณรงค์ต่อต้านและป้องกันการทุจริตในระบบราชทัณฑ์ ร่วมกันสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นอย่างเป็นบรรทัดฐาน ภายใต้บริบทแห่งคุณงามความดี เพื่อเป็นต้นแบบของสังคมแห่งคนดีอย่างยั่งยืน เพื่อส่งเสริมและพัฒนากรมราชทัณฑ์ให้เป็นองค์กรคุณธรรม ประชาสัมพันธ์การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกรมราชทัณฑ์ในการบริหารงานที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ปลุกจิตสำนึก และสร้างวัฒนธรรมการปฏิเสธการรับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

การจัดโครงการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ เนื่องในสัปดาห์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ประกอบด้วย กิจกรรมของหน่วยงานสังกัดส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ และกิจกรรมของเรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน ทุกแห่งทั่วประเทศ ที่จะแสดงพลังต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันในฐานะหน่วยงานรัฐที่มีความสำคัญในกระบวนการยุติธรรม โดยจัดกิจกรรม ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 อาคารกรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรีและถ่ายทอดสดไปยังเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ และเผยแพร่ผ่านระบบ Facebook Live เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับชมการรณรงค์กิจกรรมดังกล่าว จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ เนื่องในสัปดาห์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ระหว่างวันที่ 2 - 9 ธันวาคม 2567 และได้กำหนดจัดเสวนาทางวิชาการ ในวันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม 2567 ในหัวข้อ “ราชทัณฑ์ไทยสู้ให้สุด หยุดการโกง” DOC THAILAND FIGHT AGAINST CORRUPTION โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ณ ห้องสัมมนากรมราชทัณฑ์ ชั้น 3 อาคารกรมราชทัณฑ์ อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี และ ผ่านระบบออนไลน์ Cisco Webex ทั่วประเทศ หน่วยงานส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ เรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน ร่วมจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ “ราชทัณฑ์ไทย สู้ให้สุด หยุดการโกง” DOC THAILAND FIGHT AGAINST CORRUPTION ได้ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 เป็นต้นไป

งบประมาณในการดำเนินการ 449,935 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สนับสนุนงบประมาณโครงการฯ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และร่วมเป็นวิทยากรในการเสวนาทางวิชาการ หัวข้อ “ราชทัณฑ์ไทยสู้ให้สุด หยุดการโกง” DOC THAILAND FIGHT AGAINST CORRUPTION โดยนายทวิชาติ นิลกาญจน์ ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ปัญหา/อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ ไม่มี

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

โครงการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ

เนื่องในสัปดาห์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

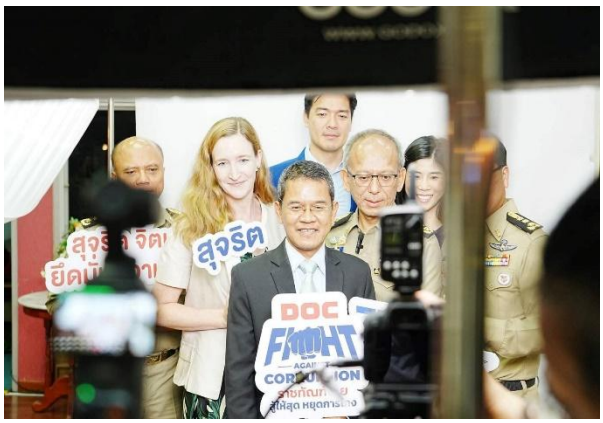

ZERO TOLERANCE
STOP

STOP

DOC THAILAND
FIGHT AGAINST CORRUPTION

สุจริต

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการงานราชทัณฑ์

- **ภายใต้แผน** การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
- **แนวทางการพัฒนา** 4) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล

การตรวจราชการถือเป็นมาตรการหนึ่งที่มีส่วนในการขับเคลื่อนให้การบริหารราชการ สามารถตอบสนองพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมิ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เนื่องจากการตรวจราชการที่ดีจะทำให้การปฏิบัติงานตามภารกิจของส่วนราชการเป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งมีความโปร่งใสและเป็นธรรม สามารถตรวจสอบติดตามความก้าวหน้า แก้ไขปัญหาเร่งด่วนและอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นของหน่วยงานในเบื้องต้นได้ทันท่วงที นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. 2548 ข้อ 8 กำหนดให้ดำเนินการตามแผนการตรวจราชการประจำปีหรือ ตามที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งระเบียบในส่วนของการตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการประจำปีนั้น กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้ตรวจราชการร่วมกันจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมของปีงบประมาณนั้น ถ้าในกระทรวงใดมีผู้ตรวจราชการทั้งในระดับกระทรวง และระดับกรม แผนการตรวจราชการประจำปีของกรม จะต้องสอดคล้องกับแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง

ดังนั้น กรมราชทัณฑ์ จึงได้จัดทำแผนการตรวจราชการกรมราชทัณฑ์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงยุติธรรม และนโยบายของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้ผู้ตรวจราชการกรม ได้ใช้เป็นแนวทางในการตรวจแนะนำ ชี้แจง ทำความเข้าใจ ติดตาม กำกับดูแลและเร่งรัดการดำเนินงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรม นโยบายของกรมราชทัณฑ์ และการตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับสำนักนายกรัฐมนตรี

- **สถานที่ในการดำเนินการ** เรือนจำและทัณฑสถาน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- **ระยะเวลาที่ได้ดำเนินงาน** 1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568
- **งบประมาณในการดำเนินงาน** 750,000 บาท
- **ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม** 6983,785.20 บาท
- **สรุปผลการดำเนินงาน**

- กรมราชทัณฑ์ ได้รับทราบปัญหา และอุปสรรคของหน่วยงานในสังกัดจากรายงานการตรวจราชการ
- เรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้รับการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ตามนโยบายของกระทรวงยุติธรรม และของกรมราชทัณฑ์ที่ได้รับการถ่ายทอด กำชับ แนะนำ จากการตรวจราชการ

- **การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น ๆ (ถ้ามี) (ระบุชื่อและแนวทาง/วิธีการดำเนินงานร่วมกัน)**
  ไม่มี
- **ผลลัพธ์/ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ**

1. กรมราชทัณฑ์มีแผนการตรวจราชการประจำปี เพื่อเป็นแนวทางการตรวจราชการ
2. เรือนจำ/ทัณฑสถาน สามารถนำนโยบายของกรมราชทัณฑ์ไปดำเนินการปฏิบัติอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เกิดประโยชน์กับหน่วยงานและประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ตอบสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาล กระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ ได้เป็นอย่างดี

3. ระบบการตรวจราชการกรมราชทัณฑ์ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับการตรวจราชการในระดับกระทรวงยุติธรรมและสำนักนายกรัฐมนตรี

4. การแสวงหาข้อเท็จจริง สดับตรับฟัง สืบสวน สอบสวนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ สามารถนำมาเสนอผู้บริหารเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ

5. ผู้บริหารของกรมราชทัณฑ์ และกระทรวงยุติธรรม ได้รับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาสั่งการ แก้ไขการบริหารงานของกรมราชทัณฑ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

6. เรือนจำ/ทัณฑสถาน มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานจากการตรวจเยี่ยม ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกรมราชทัณฑ์

- **ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ**

1. ผู้ตรวจราชการกรม มีตำแหน่ง 6 ตำแหน่ง และมีการโยกย้ายให้ผู้ตรวจราชการกรม ไปรักษาราชการแทนผู้บัญชาการเรือนจำ ทำให้ผู้ตรวจราชการกรมไม่ครบ 6 ตำแหน่ง จึงทำให้การเดินทางไปตรวจราชการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ผู้ตรวจราชการกรม มีภารกิจในการเดินทางไปตรวจราชการ และมีภารกิจของกลุ่มงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ และภารกิจอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ต่างๆ และภารกิจเกี่ยวกับสำนัก/กองที่อยู่ในความรับผิดชอบที่กำกับดูแลของผู้ตรวจราชการกรมแต่ละท่าน ทำให้การเดินทางไปตรวจราชการต้องเลื่อนไป จึงไม่สามารถไปตรวจราชการได้ตามแผนที่วางไว้

3. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สำนักผู้ตรวจราชการกรมได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในการดำเนินงานล่าช้า จึงทำให้การเดินทางไปราชการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้

- **ข้อเสนอแนะ**

1. เห็นควรไม่โยกย้ายผู้ตรวจราชการกรม ในระหว่างปี

2. เห็นควรให้ผู้ตรวจราชการกรม ได้รับเงินจัดสรรงบซ่อมแซมในการไปช่วยเรือนจำ/ทัณฑสถานในกรณีเร่งด่วน

AED

ห้องสับผัก

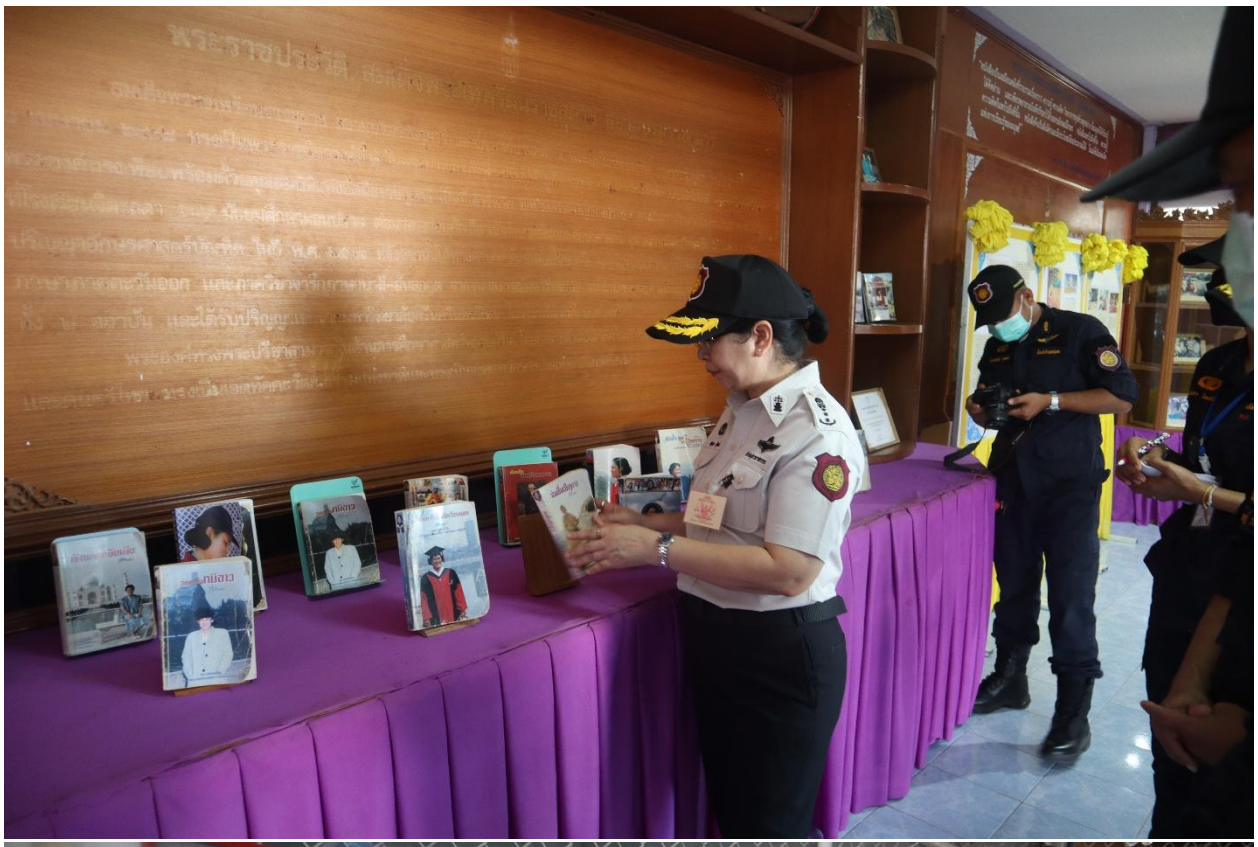

ควบคุมดูแลโดย
นาย สมรัก วงทอง
เริ่มติดตั้ง
10 พฤษภาคม 2562

DOC
116

DOC

ห้องข้าวสาร

มุมสุขภาพ
ราชทัณฑ์ปันสุข
มุมพยาบาล

PAD
PAD

โครงการพัฒนากรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรสมรรถนะสูง

แนวทางการพัฒนา) พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล
พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความร่วมมือให้หน่วยงานภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ปฏิบัติราชการแบบบูรณาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อความโปร่งใสสะดวกและรวดเร็วและสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างเท่าเทียม เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์มีผลงานโดดเด่นและมีศักยภาพที่จะนำเสนอขอรับรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. 2568

ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงาน เดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568

งบประมาณในการดำเนินงาน (ถ้ามี) 146,055 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

ในปี พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้รับรางวัลเลิศรัฐ จำนวน 2 สาขา ดังนี้

1) สาขาบริการภาครัฐ ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล ระดับดีเด่น ผลงาน : การให้บริการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องหญิงตั้งครรภ์และเด็กติดผู้ต้องขัง (ทัณฑสถานหญิงกลาง)

2) สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทสัมฤทธิผลประชาชนมีส่วนร่วม ระดับดีผลงาน : เรือนจันแลนด์...แดนฝึกอาชีพผู้ต้องขังเพื่อสร้างการยอมรับจากสังคม (เรือนจำจังหวัดจันทบุรี)

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรอื่น (ถ้ามี) -

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ส่งเสริมและกระตุ้นให้หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนงานให้บริการและการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพ

2) ยกย่องเชิดชูเกียรติหน่วยงานในสังกัดที่ได้มุ่งมั่นปฏิบัติราชการจนประสบความสำเร็จ

3) ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชน สังคม ให้การยอมรับ และมีความเชื่อมั่นต่อคุณภาพในการปฏิบัติราชการของกรมราชทัณฑ์

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

ข้อเสนอแนะ –

กรมราชทัณฑ์รับรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2568 วันพุธที่ 12 กันยายน 2568
ณ ห้องรอยัล จูบิลี่ บอลรูม อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพคเมืองทอง จังหวัดนนทบุรี

กิจกรรมที่ 2 การขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชนตามมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (GECC)

สรุปผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ราชการสะดวกได้พิจารณาผลการตรวจประเมินมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC) ประจำปี พ.ศ. 2568 มีหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 7 แห่ง ดังนี้

ลำดับ	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ระดับ
1	เรือนจำกลางกำแพงเพชร	ก้าวหน้า
2	เรือนจำกลางระยอง	ก้าวหน้า
3	ทัณฑสถานหญิงกลาง	ก้าวหน้า
4	ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่	ก้าวหน้า
5	เรือนจำกลางเชียงใหม่	พื้นฐาน
6	เรือนจำกลางนครปฐม	พื้นฐาน
7	เรือนจำจังหวัดพะเยา	พื้นฐาน

<u>กิจกรรมที่ 3</u> พัฒนาองค์กรเป็นองค์กรสมรรถนะสูง

แนวทางการดำเนินงาน

ดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ของสำนักงาน ก.พ.ร.

สรุปผลการดำเนินงาน

การประเมินสถานะหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้รับผลการประเมิน 423.76 คะแนน

ผลการประเมินกรมราชทัณฑ์ในการเป็นระบบราชการ 4.0
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จากสำนัก ก.พ.ร.

หมวด	ผลการประเมินจากผู้ตรวจ
1 การนำองค์การ	416.67
2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	447.33
3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	466.67
4 การวัด วิเคราะห์และจัดการความรู้	400.00
5 การมุ่งเน้นบุคลากร	426.67
6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	422.33
7 การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	386.67
สรุปผลคะแนน (500) คะแนน	423.76

<u>กิจกรรมที่ 4</u> ขับเคลื่อนการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรมราชทัณฑ์ (ตัวชี้วัดสำนักงาน ก.พ.ร.)

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก	ผลคะแนน
1) ร้อยละความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรม	10	9.29
2) จำนวนครั้งของการหลบหนีจากที่ควบคุมหรือคุมขังของผู้ต้องขัง	20	20.00
3) จำนวนครั้งของเหตุการณ์ความไม่สงบในเรือนจำ	15	15.00
4) ร้อยละของผู้พ้นโทษที่ได้รับการส่งเสริม/สร้างโอกาสคืนสู่สังคม	20	16.86
5) จำนวนการตรวจพบยาเสพติดในเรือนจำ/การก่อเหตุภายในเรือนจำของบุคคลภายนอก/การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่เรือนจำ	5	5.00
6) การประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	10	8.35
7) ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย	5	5.00
8) คะแนนความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย	5	5.00
9) คะแนน EIT Public	5	3.96
10) คะแนน EIT Survey	5	3.51
สรุปคะแนนรวม	**100**	**91.97**

สรุปผลการปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรมราชทัณฑ์ (ตัวชี้วัดตามนโยบายกระทรวงยุติธรรม)

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก	ผลคะแนน
1) ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชสำหรับผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ	15	5.00
2) ร้อยละเฉลี่ยของเงินรางวัลเฉลี่ยต่อหัวนักโทษเด็ดขาดจากการทำงานและฝึกวิชาชีพ	5	5.00
3) ระดับความสำเร็จของการเพิ่มยอดการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ บนเว็บสื่อกลางการจัดจำหน่ายสินค้าออนไลน์ (e-marketplace)	5	5.00
4) จำนวนที่เพิ่มขึ้นของนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	10	5.00
5) ระดับความสำเร็จของการจัดตั้งและรักษามาตรฐานของเรือนจำอุตสาหกรรมประจำเขต	10	5.00
6) ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ “หนึ่งเขต หนึ่งศูนย์ราชทัณฑ์ช่วยเหลือสังคม”	15	5.00
7) ระดับความสำเร็จของการกำหนดระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี	15	5.00
8) ระดับความสำเร็จในการจัดกิจกรรมสร้างการยอมรับผู้พ้นโทษ ผ่านโครงการ Yellow Ribbon	15	5.00
9) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาการจัดการศึกษาในเรือนจำต้นแบบการศึกษา	10	5.00
10) ระดับความสำเร็จของการยกระดับมาตรฐานคุณภาพเรือนจำท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามมาตรฐานกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	monitor	monitor
สรุปคะแนนรวม	**100**	**5.00**
ปัดค่าน้ำหนัก/คะแนน เป็น 100%		**100**

โครงการพัฒนาระบบตรวจประเมินมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติ
ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พ.ศ.2568

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาระบบตรวจประเมินมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พ.ศ.2568

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 1) พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ในอดีตกรมราชทัณฑ์ยังไม่มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล เป็นการปฏิบัติโดยเน้นการควบคุมเป็นหลักและการลงโทษที่ยังไม่มีมาตรฐานในการดำเนินงาน โดยเรือนจำและทัณฑสถานในประเทศไทยมีรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่แตกต่างกันตามบริบทท้องที่ จนกระทั่งมีข้อกำหนดเมนเดลา (Mandela Rules) หรือข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และมีการปรับปรุงข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners - SMR) ถือกำเนิดขึ้นและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อควบคุมมาตรฐานของเรือนจำให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชนและมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งมีความทันสมัยมากขึ้นและทันต่อสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ภายใต้แนวคิดพื้นฐานเรื่องการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด หลักการความเสมอภาคเท่าเทียม การไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และต้องไม่ถูกทรมานหรือลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม ประเทศไทยจึงมีการนำข้อกำหนดเมนเดลามาปฏิบัติและปรับใช้ ณ เรือนจำพิเศษธนบุรี เป็นเรือนจำนำร่องแห่งแรก เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 ที่มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสอดคล้องตามหลักมาตรฐานสากล และได้ขยายผลการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังไปยังเรือนจำอื่น รวมทั้งสิ้นจำนวน 11 แห่ง ได้แก่ เรือนจำพิเศษธนบุรี เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดสกลนคร เรือนจำกลางราชบุรี และเรือนจำจังหวัดระนอง นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการจัดทำแบบประเมินที่เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้วัดผลการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามข้อกำหนดแมนเดลา โดยใช้คู่มือด้านยุติธรรมทางอาญา “การประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา : แบบประเมินสำหรับกลไกการตรวจสอบภายในของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ซึ่งประเมินการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดแมนเดลา 7 ด้าน ได้แก่ 1) หลักการปฏิบัติพื้นฐาน 2) การปกป้องคุ้มครอง 3) สภาพทางกายภาพของการจำคุก 4) ความมั่นคงปลอดภัย ระเบียบและวินัย 5) ระบอบเรือนจำ 6) การดูแลสุขภาพ 7) เจ้าหน้าที่เรือนจำ นำมาใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และนำไปสู่การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่งทั่วประเทศ

ผลผลิต/เป้าหมายของโครงการ ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

6) การปรับปรุงแบบประเมิน เพื่อให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

7) การตรวจประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ในเรือนจำเป้าหมาย 5 แห่ง

8) การพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules)

9) การประเมินผลการดำเนินงานตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ

10) จัดกิจกรรมวันเนลสันแมนเดลา ประจำปี พ.ศ. 2568

สถานที่ดำเนินงาน เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ

งบประมาณในการดำเนินงาน

เงินนอกงบประมาณ จากร้อยละ 60 ให้นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขัง โดยใช้ในส่วนที่ 1 ร้อยละ 40 สำหรับเรือนจำ/ทัณสถานที่มีเงินคงเหลือเพียงพอและส่วนที่ 2 ร้อยละ 30 สำหรับเรือนจำที่ขอรับการสนับสนุนแต่มีวงเงิน ร้อยละ 40 ไม่เพียงพอ และเป็นเงินรางวัลสำหรับเรือจำ/ทัณฑสถานที่มีผลงานดีเด่นเป็นเลิศ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 58,046,320.74 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

- กรมราชทัณฑ์ ได้มีการจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ และเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงในพื้นที่ห่างไกลที่มีความแตกต่างในด้านของวัฒนธรรม ภาษา รวมไปถึงกฎหมายที่มีการบังคับใช้เฉพาะในบางพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิและมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในงานราชทัณฑ์ไทยจากหน่วยงานเครือข่าย ในการพัฒนาและปรับปรุงแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) เพื่อเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานสากลต่อไป การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมกรมราชทัณฑ์ ชั้น 2 และในรูปแบบออนไลน์

- เมื่อวันที่ 16 - 20 กรกฎาคม 2568 กรมราชทัณฑ์ โดยกองพัฒนาพฤตินิสัย ได้ดำเนินโครงการนิทรรศการครบรอบ 10 ปี ข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ประจำปีงบประมาณ 2568 ณ อาคาร Impact Exhibition Center ที่ Hall 9 – 10 เพื่อเป็นการระลึกถึงวันคล้ายวันเกิดของเนลสัน แมนเดลา และเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมถึงส่งเสริมการอนุวัติแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำและงานราชทัณฑ์ไทยให้สอดคล้องกับหลักการสากล

- กรมราชทัณฑ์ ได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกองพัฒนาพฤตินิสัย ในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาเรือนจำต้นแบบตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ให้กับเรือนจำเป้าหมาย 11 แหง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 165,000 บาท ได้แก เรือนจำกลางสมุทรปราการ เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางอุบลราชธานี เรือนจำจังหวัดสกลนคร เรือนจำกลางเชียงราย เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี เรือนจำกลางราชบุรี เรือนจำจังหวัดระนอง เรือนจำกลางสงขลา เรือนจำพิเศษธนบุรี และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

- และในปีงบประมาณ พ.ศ.2568 กรมราชทัณฑ์ ได้สรุปผลการปฏิบัติงานราชทัณฑ์เข้าสู่มาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) จากเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ทั่วประเทศ 143 แห่ง โดยประเมินผลคะแนนตามแบบประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดแมนเดลา (ฉบับปรับปรุงโดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.2568) แบ่งออกเป็น 7 หมวด จำนวน 246 ข้อ รอบการประเมินตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 30 กันยายน 2568 ซึ่งมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ผ่านเกณฑ์การประเมิน 143 แห่ง คิดเป็น ร้อยละ 100 ของเรือนจำ/ทัณฑสถาน/สถานกักขัง/สถานกักกัน ทั่วประเทศ 143 แห่ง ดังนี้

เรือนจำ/ทัณฑสถาน 8 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.59 ผ่านการประเมินเกณฑ์ระดับดี (ร้อยละ 91 - 95)

- เรือนจำ/ทัณฑสถาน 135 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.41 ผ่านการประเมินเกณฑ์ระดับดีมาก (ร้อยละ 96 - 100)

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 ระบบการตรวจประเมินมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานราชทัณฑ์สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

2 เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ และมีมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

3 คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับหลักมาตรฐานสากล

4 เรือนจำสามารถนำระบบการตรวจประเมินไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานสากลและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละเรือนจำมากยิ่งขึ้น

โครงการตรวจค้นป้องปรามเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการตรวจค้นป้องปรามเรือนจำ/ทัณฑสถาน

ภายใต้แผน การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา 1) ป้องกันปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

กองทัณฑวิทยา ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบภารกิจป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าและการใช้ยาเสพติดในเรือนจำ รวมถึงการสั่งการซื้อขายยาเสพติดภายนอกโดยใช้เรือนจำเป็นฐาน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องไม่ว่าเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย จนถึงผู้เสพยาเสพติด ไม่สามารถเข้าถึงและใช้ยาเสพติด หรือสั่งการซื้อขายยาเสพติดได้ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของปัญหายาเสพติดทั้งในเรือนจำ และสังคมโดยรวมโดยนำผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้าสู่การพัฒนาพฤตินิสัยต่อไปเป็นการคืนคนดีสู่สังคม

ในปัจจุบัน สถานการณ์ด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติด และอุปกรณ์สื่อสารใน เรือนจำ/ทัณฑสถาน บรรเทาเบาบางลง สังเกตได้จากสถิติการตรวจค้นจู่โจมทั้งจากส่วนกลางกรมฯ การจู่โจมตรวจค้นของเรือนจำ/ทัณฑสถาน จนถึงการตรวจค้นของหน่วยงานภายนอก และสถิติการตรวจปัสสาวะผู้ต้องขังในเรือนจำ รวมถึงข้อมูลด้านการข่าว ในปีที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ.2567) มีการตรวจพบน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งส่งผลดีต่อการแก้ปัญหานี้ และส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์

แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการธำรงรักษาผลการปฏิบัติด้านการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าเรือนจำ/ทัณฑสถาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจู่โจมตรวจค้นจากส่วนกลางโดยส่วนปฏิบัติการพิเศษ กองทัณฑวิทยา และโดยเรือนจำเองอย่างต่อเนื่อง ในการป้องปรามและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด อุปกรณ์สื่อสาร และสิ่งของต้องห้ามต่างๆ ภายในเรือนจำ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2568 มีการจัดกิจกรรมตามโครงการนี้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบงานโครงการ ดังนี้

1. การจัดทำระบบการแจ้งเบาะแสที่เกี่ยวข้องยาเสพติด และความมั่นคงของเรือนจำ
2. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการข่าว และการจู่โจมตรวจค้นเรือนจำ
3. การพัฒนาศักยภาพเจ้าน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามยาสพติดในเรือนจำ

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเพื่อเสริมศักยภาพในงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ นอกจากนี้จะดำเนินการและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ทหาร เจ้าหน้าที่ปกครองในพื้นที่ ฯลฯ เพื่อดำเนินการจู่โจมตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นกรณีไป เพื่อบูรณาการร่วมทั้งการข่าว และการปฏิบัติการ เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และสร้างความเชื่อถือให้กับสังคมได้เป็นอย่างดี จึงได้จัดทำโครงการจู่โจมตรวจค้นเรือนจำ/ทัณฑสถานตามแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดผู้ติดยาเสพติดนี้ขึ้น

งบประมาณในการดำเนินการ

โครงการตรวจค้นป้องปรามเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวนเงิน 23,928,700 บาท ได้ใช้จ่ายงบประมาณจำนวน 23,619,031.52 บาท คงเหลือ 309,668.48 บาท ส่งคืนให้กองบริหารทางการคลัง จำนวน 309,668.48 บาท

สรุปผลการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดและสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ

1.1 ดำเนินการป้องปรามเรือนจำ จำนวน 60 แห่ง โดยกองทัณฑวิทยา ส่วนปฏิบัติการพิเศษ บูรณาการร่วมกับเจ้าหน้าที่จากกลุ่มเรือนจำใกล้เคียง พบสิ่งของต้องห้ามและสิ่งของไม่อนุญาตบางจำนวน เช่น มีดประดิษฐ์ ภาพลามกอนาจาร ยาเส้น ไฟแช็คประดิษฐ์ และอุปกรณ์การพนัน เป็นต้น

1.2 ดำเนินการจัดซื้อชุดตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติด 9 ชนิด แบบคัดกรองในขั้นตอนเดียว จำนวน 9,200 ชุด และชุดตรวจหาสารโคตินิน จำนวน 7,700 ชุด

กิจกรรมที่ 2 แก้ไขปัญหายาเสพติดและสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำ เรือนจำ 142 แห่ง ดำเนินการจู่โจมตรวจค้นทั้งกรณีปกติ/พิเศษ โดยดำเนินการจู่โจมกรณีปกติทุกวัน และกรณีพิเศษ รอบ 6 เดือน ต้องดำเนินการ 2 ครั้ง ร่วมกับเรือนจำประธานเขต และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น ทหาร ตำรวจ ป.ป.ส. กรมการปกครอง เป็นต้น

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

ตำรวจ ทหาร กรมการปกครอง ป.ป.ส. หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามปัญหายาเสพติด

ปัญหา อุปสรรค

เรือนจำบางแห่งรายงานผลการปฏิบัติและการใช้จ่ายงบประมาณล่าช้า

27.05.2025 12:47

147
150

29.04.2025 17:07

โครงการอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

ชื่อโครงการ/กิจกรรม **โครงการอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ**

ภายใต้แผน การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา 2) การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

ปัญหาชายแดนภาคใต้เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ทุกภาคส่วนพยายามหาแนวทางแก้ไขและสร้างความสมานฉันท์ให้กลับคืนสู่สังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นการลดการใช้ความรุนแรง สนับสนุนแนวทางสันติวิธี ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข เมื่อผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน จึงเป็นหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ในการดูแลบุคคลกลุ่มนี้ โดยกรมราชทัณฑ์ต้องหาแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดีความมั่นคง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนความคิดผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าว อันจะนำไปสู่การสร้างทัศนคติเชิงบวก ลดแนวคิดความรุนแรง ต่อเจ้าหน้าที่ เสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ สร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ และเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ อันจะเป็นการตอบสนองต่อนโยบายการคืนคนดีสู่สังคม

งบประมาณในการดำเนินการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ สามารถดำเนินการขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้บรรลุวัตถุประสงค์หลักตามเป้าหมายของแผนงานบูรณาการฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีงบประมาณใช้จ่ายทั้งสิ้น **5,298,871.76 บาท (ห้าล้านสองแสนเก้าหมื่นแปดพันแปดร้อยเจ็ดสิบเอ็ดบาทเจ็ดสิบหกสตางค์)คิดเป็นร้อยละ 94.81** งบประมาณคงเหลือเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น **290,128.24 บาท (สองแสนเก้าหมื่นหนึ่งร้อยยี่สิบแปดบาทยี่สิบสี่สตางค์) คิดเป็นร้อยละ 5.19** โดยเป็นงบประมาณประเภทงบดำเนินงาน จำนวน 273,128.24 บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นสามพันหนึ่งร้อยยี่สิบแปดบาทยี่สิบสี่สตางค์) และเป็นงบประมาณประเภทงบลงทุน จำนวน 17,000 บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 การฝึกอบรมภาษามลายูถิ่น (ยาวี) และวัฒนธรรมมุสลิมสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินงบประมาณ 1,100,000 บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน) โดยกรมราชทัณฑ์ ร่วมกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำโครงการพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ภาษามลายูถิ่น (ยาวี) และวัฒนธรรมมุสลิมสำหรับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ (ระดับกลาง) เพื่อเป็นการต่อยอดหลักสูตรเริ่มต้นการเรียนภาษามลายูถิ่น (ยาวี) และวัฒนธรรมมุสลิม สำหรับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ในระดับกลาง โดยได้ดำเนินการตรวจรับงานงวดสุดท้าย เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรภาษามลายูถิ่น (ยาวี)ฯ ในระดับสูง ซึ่งเป็นระยะสุดท้ายกับศูนย์บริการวิชาการฯ เรียบร้อยแล้ว โดยมีการปรับแผนงบประมาณภายในแผนงานบูรณาการฯ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากงบประมาณคงเหลือในกิจกรรมอื่น ๆ โดยมีวงเงินสำหรับการจัดจ้าง จำนวน 1,380,000 บาท (หนึ่งล้านสามแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ได้จัดการฝึกอบรมภาษามลายูถิ่น (ยาวี) และวัฒนธรรมมุสลิมสำหรับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ผ่านสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ในระดับต้น ระหว่างวันที่ 6 มกราคม – 7 กุมภาพันธ์ 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมทั้งสิ้นจำนวน 132 คน มีผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวน 48 คน ซึ่งผ่านเกณฑ์การฝึกอบรมตามตัวชี้วัด (เกิน 30 คน) อย่างไรก็ดีกองทัณฑวิทยา จะประสานกับสถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์ และศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อปรับปรุงแนวทางการฝึกอบรมฯ ในการอำนวยความสะดวกในการให้บริการฝึกอบรม เพื่อให้มีจำนวนผู้ผ่านการฝึกอบรมมากขึ้น และให้บริการได้ตรงตามวัตถุประสงค์ต่อไป

กิจกรรมที่ 2 โปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินงบประมาณ 2,340,000 บาท (สองล้านสามแสนสี่หมื่นบาทถ้วน) โดยกรมราชทัณฑ์ ได้แบ่งการดำเนินการ ได้ดังต่อไปนี้

1. โครงการโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยจัดสรรงบประมาณให้แก่เรือนจำกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อขับเคลื่อนโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงใน 4 มิติ ประกอบด้วย มิติด้านครอบครัว มิติด้านนันทนาการ มิติด้านศาสนา และมิติด้านการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย (การฝึกวิชาชีพ) โดยกรมราชทัณฑ์ได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณ จำนวน 2,000,000 บาท และมีผลการเบิกจ่าย ดังนี้

เรือนจำ	วงเงินงบประมาณที่จัดสรร (บาท)	วงเงินงบประมาณที่เบิกจ่าย (บาท)	ร้อยละการเบิกจ่าย (ร้อยละ)
เรือนจำกลางสงขลา	865,000	865,000	100
เรือนจำกลางปัตตานี	378,333	378,333	100
เรือนจำกลางยะลา	378,333	378,333	100
เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	378,334	378,334	100
รวม	2,000,000	2,000,000	100

หมายเหตุ : ข้อมูลเบิกจ่ายงบประมาณ ณ วันที่ 29 กันยายน 2568

โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ เข้าร่วมกิจกรรม ได้รับการปล่อยตัว และการกลับมากระทำผิดซ้ำ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

เรือนจำ	จำนวนผู้ต้องขังคดีความมั่นคงฯ ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)	จำนวนผู้ต้องขังคดีความมั่นคงฯ ที่ได้รับการปล่อยตัว (คน)	จำนวนผู้ต้องขังคดีความมั่นคงฯ ที่กลับมากระทำผิดซ้ำ (คน)
เรือนจำกลางสงขลา	43	12	0
เรือนจำกลางปัตตานี	37	10	0
เรือนจำกลางยะลา	27	16	0
เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	44	10	0
รวม	151	48	0

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2568

นอกจากนี้ เรือนจำกลุ่มเป้าหมาย ยังได้ให้ผู้ต้องขังคดีอื่น ๆ ที่นับถือศาสนาอิสลามเข้าร่วมกิจกรรมด้วย เพื่อเป็นการฝึกอบรมสามารถดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการจำลองการเรียนรู้การเข้าร่วมกลุ่มคนในสังคมด้วย โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

เรือนจำ	จำนวนผู้ต้องขังคดีอื่นที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
เรือนจำกลางสงขลา	440
เรือนจำกลางปัตตานี	28
เรือนจำกลางยะลา	38
เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	624
รวม	1,130

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2568

รวมผู้ต้องขังเข้ารับการฝึกอบรมตามโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 1,281 คน เป็นผู้ต้องขังคดีความมั่นคงฯ จำนวน 151 คน ผู้ต้องขังคดีอื่น จำนวน 1,130 คน มีผู้ต้องขังคดีความมั่นคงฯ ได้รับการปล่อยตัว จำนวน 48 คน และไม่พบว่าผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวกลับมากระทำผิดซ้ำ

2. โครงการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามชั้นสูง (โครงการนำร่อง) รุ่นที่ 2 โดยเป็นการฝึกอบรมต่อยอดจากโปรแกรมการฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในมิติด้านศาสนา ซึ่งดำเนินกิจกรรมระหว่างวันที่ 30 เมษายน - 6 สิงหาคม 2568 ณ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา กลุ่มเป้าหมายคือผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามโปรแกรมฯ มาแล้ว จำนวน 30 คน ประกอบด้วย เรือนจำกลางสงขลา จำนวน 15 คน เรือนจำกลางปัตตานี จำนวน 5 คน เรือนจำกลางยะลา จำนวน 5 คน และเรือนจำจังหวัดนราธิวาส จำนวน 5 คน โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 220,000 บาท และเบิกจ่ายไปแล้ว จำนวน 219,971 บาท คงเหลือ 29 บาท โดยทัณฑสถานฯ ได้ดำเนินการฝึกอบรมแก่ผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมายเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยสรุปผลการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

(1) ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหา ด้านสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน โดยเฉลี่ยผลตอบรับอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และสรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

(2) สำหรับการดำเนินกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ได้หารือกับผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถานทั้ง 5 แห่ง แล้วเห็นว่า การดำเนินการฝึกอบรมศาสนาอิสลามชั้นสูงได้ผลตอบรับที่ดีมากในช่วง 2 ปีงบประมาณที่ได้กรมฯ ได้ดำเนินงานนำร่องกิจกรรม ซึ่งเพียงพอสำหรับการขยายกลุ่มเป้าหมายในเชิงพื้นที่ให้ขยายครอบคลุมในพื้นที่ทั้งสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างไรก็ดี เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวเป็นการเรียนการสอนศาสนาอิสลามในระดับสูง ดังนั้นวิทยากรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะ ดังนั้น กรมฯ จะประสานงานกับทางสมาคมคุรุสัมพันธ์อิสลามแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ถึงความพร้อมของวิทยากรเสียก่อน หากสามารถดำเนินการได้ จะขยายการเรียนการสอนดังกล่าวลงไปยังพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป

3. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เพื่อประสานงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม 4 ครั้ง เบิกจ่ายงบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น 82,470 บาท

โดยมีงบประมาณคงเหลือรวมจำนวน 37,559 บาท

กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังคดีความมั่นคง วงเงินงบประมาณ 572,000 บาท โดยแบ่งออกเป็น

1. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (เรือนจำกลางสงขลา) เป็นเงินจำนวน 370,000 บาท เพื่อจ้างเหมาบริการเก็บข้อมูลในพื้นที่และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน โดยสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

2. โครงการจัดจ้างบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังคดีความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 เพื่อจ้างเหมาบริการสำหรับเก็บข้อมูลผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเงิน 180,000 บาท โดยสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีงบประมาณคงเหลือ จำนวน 22,000 บาท

3. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีสถิติผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

รายชื่อ	จำนวน (คน)
เรือนจำกลางสงขลา	142
เรือนจำกลางยะลา	25
เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	42
เรือนจำอำเภอนาทวี	9
เรือนจำกลางปัตตานี	45
เรือนจำกลางบางขวาง	8
เรือนจำกลางคลองเปรม	5
รวม	276

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2567

กิจกรรมที่ 4 การพัฒนาระบบเยี่ยมญาติทางไกลผ่านจอภาพ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้บริการแก่ญาติผู้ต้องขัง วงเงินงบประมาณ 600,000 บาท โดยเรือนจำกลางยะลาเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยมีกิจกรรมในการดำเนินการ 2 มิติ ดังนี้

1. มิติด้านค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับเป็นค่าเช่าสัญญาณระบบอินเทอร์เน็ตให้บริการเยี่ยมญาติทางไกลผ่านจอภาพ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 12 เดือน โดยเรือนจำกลางยะลาได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณดำเนินการ จำนวน 106,430.76 บาท ซึ่งสามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. มิติด้านค่าซ่อมบำรุงระบบและอุปกรณ์ สำหรับการให้บริการเยี่ยมญาติทางไกลผ่านจอภาพ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันยังสามารถใช้งานได้ปกติ

โดย มีงบประมาณคงเหลือในกิจกรรมดังกล่าว จำนวน 493,569.24 บาท

กิจกรรมที่ 5 โครงการพัฒนาระบบเยี่ยมญาติผู้ต้องขังในจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านระบบออนไลน์ (งบลงทุน) โดยจะเป็นเป็นการต่อยอดมาจากโครงการพัฒนาระบบเยี่ยมญาติผู้ต้องขังในจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านระบบออนไลน์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 วงเงินงบประมาณ 977,000 บาท โดยได้มีการส่งมอบงานทั้งสองปีงบประมาณเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีวงเงินตามสัญญาจัดซื้อจำนวน 960,000 บาท คงเหลือ 17,000 บาท

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร (ถ้ามี)

สมาคมคุรุสัมพันธ์อิสลามแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยได้ประสานงานเพื่อจัดทำหลักสูตรสำหรับการเรียนการสอนศาสนาอิสลามชั้นสูง โดยปรับจากหลักสูตรปกติของสมาคมฯ ให้ได้หลักสูตรสำหรับผู้ต้องขังในระยะเวลา 120 ชั่วโมง รวมถึงสนับสนุนวิทยาที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินการเรียนการสอนให้แก่ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรม

โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ เรือนจำกลางปัตตานี

โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ เรือนจำกลางปัตตานี

โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ เรือนจำกลางปัตตานี

โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ เรือนจำกลางปัตตานี

โครงการอบรมโปรแกรมฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ เรือนจำกลางปัตตานี

โครงการการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการระบบสารบรรณกรมราชทัณฑ์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการระบบสารบรรณกรมราชทัณฑ์
ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อแก้ไขหรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ให้กลับตนเป็นพลเมืองดีไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ประกอบกับการบริหารงานที่ต้องประสานงานติดต่อราชการกับเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 143 แห่ง รวมทั้งหน่วยงานภายนอก หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ประชาชนทั่วไป จึงทำให้มีปริมาณหนังสือราชการ เอกสาร คำสั่ง จดหมายและสิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือเวียนต่างๆ ผ่านการนำเข้าและส่งออกมีปริมาณเป็นจำนวนมาก

ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้มีการพัฒนาระบบงานสารบรรณ โดยได้พัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นต่อเนื่องกันไปตามลำดับ มีการนำระบบเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลสมัยใหม่ กระบวนการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเอกสาร และกระบวนการในการพัฒนางานราชทัณฑ์ดังกล่าวให้มีความสอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยมีสถิติหนังสือที่นำเข้าลงรับในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ย้อนหลังในแต่ละปี มีปริมาณหนังสือ รับเข้าในระบบเป็นจำนวนมากเกินกว่า 120,000 เรื่องต่อปี และหนังสือที่ส่งออกไปยังภายนอกที่มาจากภารกิจหลักของสำนัก/กอง เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักกันและสถานกักขังต่างๆ อีกจำนวนมาก

เห็นได้ว่ามีปริมาณเอกสาร/หนังสือเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการระบบสารบรรณกรมราชทัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว มีการปรับปรุง บำรุงรักษาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ การจัดวางกระบวนการและพัฒนาระบบพร้อมทั้งการประสานงาน ติดต่อสื่อสาร หารือ ปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ กับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ข้อแนะนำในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเข้าใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้พัฒนาระบบและปรับปรุงเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีและพระราชบัญญัติที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายการติดต่อราชการระหว่างส่วนราชการ หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน จังหวัด รัฐวิสาหกิจ องค์กรภาคเอกชน องค์การมหาชน และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการงานสารบรรณ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลาง และระบบหนังสือเวียนอิเล็กทรอนิกส์กลาง และระบบหนังสือเวียนอิเล็กทรอนิกส์ของกรมราชทัณฑ์ ให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

อีกทั้งกรมราชทัณฑ์ ได้ประสานงานหารือทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เกี่ยวกับระบบการให้บริการรับฝากสิ่งของทางไปรษณีย์ ณ สถานที่ตั้งของหน่วยราชการ โดยจัดจ้างเหมาบริการในอัตราเหมาจ่ายรายเดือนเป็นเวลา 12 เดือน ต่อเนื่องทุกปี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เอกสาร/ไปรษณียภัณฑ์ สิ่งของรับ-ส่งจากหน่วยงานภายใน/ภายนอกกรมราชทัณฑ์ และเนื่องจากปริมาณงานเอกสารหนังสือราชการ ทั้งที่เป็นกระดาษ (กรณีเอกสารชั้นความลับ เอกสารสำคัญ) และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ พัสดุ/ไปรษณีย์/สิ่งของมีเป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการจัดสรรอัตราการจ้างลูกจ้างชั่วคราวมาช่วยในการปฏิบัติราชการ ให้มีความสอดคล้องกับปริมาณงาน และการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานในทุกภารกิจของกรมราชทัณฑ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายในการบริหารงาน

ราชทัณฑ์ของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ 8 มิติ ในมิติที่ 8 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงานราชทัณฑ์ โดยนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนกรมราชทัณฑ์สู่ความเป็นดิจิทัล

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output) การบริหารจัดการระบบงานสารบรรณให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) กรมราชทัณฑ์ มีกระบวนการระบบงานสารบรรณ ที่เป็นศูนย์กลางในการสื่อสารขับเคลื่อนภารกิจองค์กรทุกด้านอย่างเป็นทางการ ทำให้การปฏิบัติราชการและการให้บริการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณในการดำเนินการ

1. การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการใช้บริการรับ - ฝากส่งเอกสารและสิ่งของ ณ สถานที่ตั้งของกรมราชทัณฑ์ จำนวน 48,000 บาท
2. การเช่าใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) จำนวน 499,500 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

1. กรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำและใช้งานระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์สำหรับหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกแห่ง ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้อย่างราบรื่น มีเสถียรภาพ และมีความปลอดภัย ทำให้การทำงานไปสู่ความเป็นดิจิทัลได้อย่างต่อเนื่องและครบวงจร

2. กรมราชทัณฑ์ ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในการบูรณาการทางานร่วมกัน การติดต่อประสานงาน การสร้างความร่วมมือกันในการเชื่อมโยงข้อมูล และขอใช้บริการของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในการดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่และอำนาจของการปฏิบัติงานสารบรรณเกี่ยวกับการขนส่งพัสดุไปรษณีย์ จดหมาย หนังสือ เอกสารของทางราชการ การขอใช้บริการ ณ สถานที่ตั้งของที่ทำการหน่วยงานภาครัฐ (กรมราชทัณฑ์) ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกในการทำงานของฝ่ายสารบรรณในการให้บริการทุกหน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์

3. การใช้ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์กลาง saraban@doc.mail.go.th. ในการติดต่อราชการภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานภาคเอกชน ฯลฯ โดยบูรณาการร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ซึ่งไม่เสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบในการดำเนินงาน

ทั้งนี้ โครงการบริหารจัดการและพัฒนาระบบสารบรรณกรมราชทัณฑ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับปรุงกระบวนการพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการและระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

บูรณาการร่วมกับหน่วยงาน/องค์กร

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จของโครงการ

1. เรือนจำ ทัณฑสถาน ไม่สามารถใช้งานระบบได้ครบถ้วนทุกส่วน/ฝ่าย เนื่องจากระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ของกรมราชทัณฑ์ เป็นระบบออนไลน์ ที่ต้องใช้อินเตอร์เน็ต ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการใช้สัญญาณเครือข่าย จึงต้องใช้งานเฉพาะพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้อินเตอร์เน็ตได้เท่านั้น

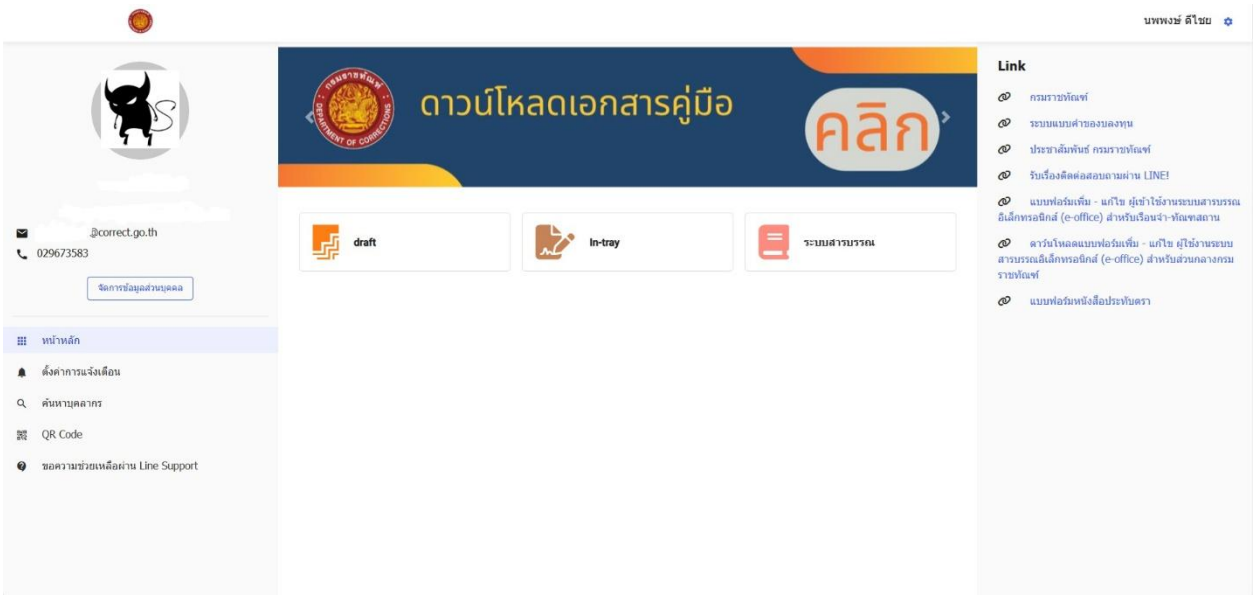
2. บุคลากรขาดการพัฒนาทักษะในด้านการใช้งานเทคโนโลยี ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สำนักงานมีสภาพเก่า มีจำนวนน้อยไม่พียงพอต่อการใช้งาน

3. หนังสือของหน่วยงานภายนอกที่ประสานขอความร่วมมือ ขอข้อมูลของผลการดำเนินงาน ซึ่งมีความคาบเกี่ยวกับบทบาท ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบหลายหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องประสานงานให้กองหรือหน่วยงานที่มีฐานะเทียบกอง เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน รวมทั้งประสานการดำเนินการรวบรวมข้อมูล และพิจารณาดำเนินการต่อไป หากไม่มีหน่วยงานใดรับเป็นหน่วยงานหลัก อาจทำให้การดำเนินการล่าช้า

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาทักษะในด้านการใช้งานเทคโนโลยีให้แก่บุคลากร เช่น การจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารทุกระดับควรให้ความสำคัญในการใช้งานระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) รวมทั้งกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพสูงสุด

โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประสิทธิภาพงานราชทัณฑ์

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประสิทธิภาพงานราชทัณฑ์

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน มีหน้าที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานราชทัณฑ์ โดยการศึกษา วิเคราะห์ และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เหมาะสมกับภารกิจงานราชทัณฑ์ มาประยุกต์ใช้งานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนลดภาระการปฏิบัติงาน รวมทั้งการวางแผนและการดำเนินงานด้านการจัดทำของบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของภาพรวมกรมราชทัณฑ์ รวมถึงการกำกับดูแล และบริหารจัดการการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์ทั้งเรือนจำ/ทัณฑสถานและส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ จึงพัฒนาสนับสนุนการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานราชทัณฑ์เพื่อประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์ กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเครือข่ายภายในสำหรับการใช้งานของเรือนจำ/ทัณฑสถานเพื่อเชื่อมโยงกับระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (Government Information Network : GIN) และจัดหาระบบโครงการอินเตอร์เน็ตเพื่อการปฏิบัติงาน ณ ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ รวมทั้ง ยังได้ดำเนินการยกระดับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งาน ได้แก่ ระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ระบบการลงเวลาการปฏิบัติราชการ

นอกจากนี้ ในด้านการให้บริการประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ กรมราชทัณฑ์ได้เปิดบริการรับฝากเงินให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนซึ่งเป็นญาติของผู้ต้องขัง โดยปัจจุบันมีเรือนจำและทัณฑสถาน ที่ได้รับการติดตั้งระบบขายสินค้าและเงินฝากผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์แล้ว 130 แห่ง และระบบบริการบัญชีเงินฝากผู้ต้องขังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 96 แห่ง ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายภาครัฐที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการเข้าสู่ Digital Government ในการบริการประชาชน ลดขั้นตอน และลดระยะเวลาในการให้บริการของเจ้าหน้าที่และเพิ่มความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน รวมทั้งยังได้ดำเนินการตรวจสอบประวัติบุคคลและสถานที่คุมขังของผู้ต้องขังให้แก่หน่วยงานรัฐตามอำนาจหน้าที่และบุคคลที่ได้รับความยินยอมจากผู้ต้องขังให้เปิดเผยข้อมูล

แนวทางการดำเนินงาน

1. บำรุงรักษาระบบขายสินค้าและเงินฝากผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อบริการประชาชนและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

2. บริการระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพสำหรับส่วนกลางและเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ

3. บริการโครงข่ายอินเตอร์เน็ตของกรมราชทัณฑ์

4. เช่าใช้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายสำหรับระบบข้อมูลผู้ต้องขัง

5. ปรับปรุงระบบลงเวลาการปฏิบัติราชการอิเล็กทรอนิกส์

6. การปรับปรุง สนับสนุนและแก้ไขระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ

7. จัดทำความเห็นชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์เสนอผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงประจำกรมราชทัณฑ์

8. การย้ายจุดติดตั้งระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (GIN) ในเรือนจำและทัณฑสถาน

9. การตรวจสอบประวัติบุคคลและสถานที่คุมขังของผู้ต้องขัง

10. การบริหารจัดการการเข้าใช้งานระบบ DXC และระบบงานทะเบียนราษฎร์ของเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์

สถานที่ดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์ส่วนกลาง และหน่วยงายภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ทั่วประเทศ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม 10,627,580 บาท

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงานแต่ละโครงการหรือกิจกรรม จำนวน 3,736,471 บาท คิดเป็นร้อยละ 35

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

เชิงปริมาณ

<u>เดือนมกราคม 2568</u>

(1) บำรุงรักษาระบบขายสินค้าและเงินฝากผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อบริการประชาชนและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ จำนวน 130 แห่ง

(2) บริหารจัดการระบบบริการบัญชีเงินฝากผู้ต้องขังผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารพาณิชย์พร้อมติดตั้ง จำนวน 96 แห่ง

(3) เพื่อให้บริการการและสนับสนุนการปฏิบัติงานในระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่ส่วนกลางกรมราชทัณฑ์และเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 1 ระบบ

(4) บริหารจัดการระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพสำหรับส่วนกลางและเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน 6 ห้องประชุม

(5) บริหารจัดการบริการโครงข่ายอินเตอร์เน็ตของกรมราชทัณฑ์ จำนวน 1 ระบบ

(6) บริหารจัดการเช่าใช้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายสำหรับระบบข้อมูลผู้ต้องขัง จำนวน 1 ระบบ

(7) ปรับปรุงและบำรุงรักษาระบบลงเวลาการปฏิบัติราชการอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 ระบบ

(8) จัดทำความเห็นชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมราชทัณฑ์เสนอผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง จำนวน 71 เรื่อง

(9) การปรับปรุงและแก้ไขฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 1 งาน

(10) การตรวจสอบประวัติบุคคลและสถานที่คุมขังของผู้ต้องขังครอบคลุมเรือนจำทั่วประเทศ

(11) การบริหารจัดการการเข้าใช้งานระบบ DXC และระบบงานทะเบียนราษฎร์ของเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ครอบคลุมส่วนกลางและเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ

เชิงคุณภาพ

กรมราชทัณฑ์มีระบบสารสนเทศเพื่อเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการ

ประโยชน์ที่ประชาชนหรือส่วนราชการได้รับ

กรมราชทัณฑ์มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพสูงในการปฏิบัติงาน มีความเป็นมาตรฐานทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการประชาชนและหน่วยงานภาครัฐได้สะดวกรวดเร็ว

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

กรมราชทัณฑ์มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพสูงในการปฏิบัติงาน มีความเป็นมาตรฐานทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับบริหารจัดการข้อมูลผู้ต้องขัง
และเชื่อมโยงข้อมูลภายในกระบวนการยุติธรรม ระยะที่ 2

ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับบริหารจัดการข้อมูลผู้ต้องขังและเชื่อมโยงข้อมูลภายในกระบวนการยุติธรรม ระยะที่ 2

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์ได้เริ่มดำเนินการโครงพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ครั้งแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โดยพิจารณาถึงการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังให้มีความน่าเชื่อถือเพื่อให้ข้อมูลผู้ต้องขังด้านต่างๆ ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน จากนั้นได้มีการดำเนินโครงการต่อเนื่องมาตลอดเพื่อรองรับการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานในระบบงานต่างๆ เกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง งานสิทธิประโยชน์ผู้ต้องขัง งานด้านการบริการทางการแพทย์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขัง เพื่อเป็นข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่และสามารถนำมาประมวลผลข้อมูลแก่ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบดังกล่าวได้ใช้ดำเนินงานมาอย่างยาวนานเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้ว ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังขึ้นใหม่เพื่อทดแทนระบบเดิมโดยได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพสูง รวมถึงสามารถจัดเก็บข้อมูลลงฐานข้อมูลได้แบบ Real Time มีความปลอดภัยของข้อมูล และง่ายต่อการพัฒนาต่อยอดได้ โดยให้ความต้องการทั้งหมดครอบคลุมทั้งกระบวนงานที่ระบบเดิมสามารถทำได้ ทั้งนี้ ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์อยู่ระหว่างการนำร่องการใช้งานระบบในเรือนจำ/ทัณฑสถานต้นแบบ จำนวน และจะดำเนินการเปิดใช้งานระบบอย่างเป็นทางการให้ทุกเรือนจำเข้าใช้งานต่อไป

ปัจจุบัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับบริหารจัดการข้อมูลผู้ต้องขังและเชื่อมโยงข้อมูลภายในกระบวนการยุติธรรม ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาระบบเพิ่มเติมต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาระบบสำหรับให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต้องใช้งาน เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานต่างๆ ให้สอดรับกับระบบข้อมูลผู้ต้องขังที่พัฒนาขึ้นใหม่ เนื่องจากข้อมูลที่กรมราชทัณฑ์มีอยู่เป็นที่ต้องการของหน่วยงานจำนวนมาก และกรมราชทัณฑ์ถือเป็นศูนย์กลางต้นน้ำในการส่งต่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ตำรวจ อัยการ และศาล รวมถึงหน่วยงานภายนอก การนำร่องพัฒนาระบบรับตัวผู้ต้องขัง สำหรับเรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นต้น และการพัฒนาต่อยอดความสามารถของระบบเพิ่มเติม อาทิ ระบบสมุดพกการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อเตรียมการส่งต่อผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข ได้รับการจ้างงาน มีงานทำภายหลังพ้นโทษ นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการพัฒนาระบบให้บริการประชาชนและหน่วยงานภาครัฐตรวจสอบประวัติการต้องโทษออนไลน์ รวมถึงจะต้องดำเนินการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงและระบบเครือข่ายของระบบข้อมูลผู้ต้องขัง และระบบเงินฝากผู้ต้องขังอีกด้วย

ผลผลิต/เป้าหมาย

กรมราชทัณฑ์มีระบบข้อมูลผู้ต้องขังที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถยกระดับระบบข้อมูลผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพิ่มขีดความสามารถในการบูรณาการฐานข้อมูลร่วมกันกับหน่วยงานภายในและภายนอกกระบวนการยุติธรรม และตอบสนองต่อเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาระบบงานยุติธ รรมให้มีประสิทธิภาพและสนับสนุนต่อการนำภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

แนวทางการดำเนินงาน

1. การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งาน และเสนอขอความเห็นชอบ เพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

2. ออกแบบกระบวนงาน (Workflow) ของระบบงานที่ต้องพัฒนา ออกแบบการทำงานของระบบ User Journey ออกแบบการทำงานของระบบ UX/UIและระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และดำเนินการพัฒนาและทดสอบการใช้งานระบบ

3. พัฒนาระบบให้บริการประชาชนและหน่วยงานภาครัฐตรวจสอบประวัติการต้องโทษออนไลน์ (1 ระบบ)

4. บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และอุปกรณ์ต่อพ่วงของระบบข้อมูลผู้ต้องขังและสนับสนุนข้อมูลในการปรับเปลี่ยนจากระบบเดิมไปยังระบบใหม่

5. บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และอุปกรณ์ต่อพ่วงของระบบเงินฝากผู้ต้องขัง

สถานที่ดำเนินงาน กรมราชทัณฑ์ส่วนกลาง และหน่วยงายภายใต้สังกัดกรมราชทัณฑ์ทั่วประเทศ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรแต่ละโครงการหรือกิจกรรม จำนวน 41,415,200 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

เชิงคุณภาพ

1. เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์ต่อพ่วงและระบบเครือข่าย และระบบข้อมูลผู้ต้องขังได้รับการบำรุงรักษาปรับปรุงพัฒนาให้มีความพร้อมใช้งานตามวัตถุประสงค์ของกรมราชทัณฑ์

2. เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์ต่อพ่วงและระบบเครือข่าย และระบบเงินฝากผู้ต้องขังได้รับการบำรุงรักษาปรับปรุงพัฒนาให้มีความพร้อมใช้งานตามวัตถุประสงค์ของกรมราชทัณฑ์

3. กรมราชทัณฑ์มีระบบสารสนเทศฐานข้อมูลผู้ต้องขังที่มีประสิทธิภาพและสนับสนุนต่อการพัฒนาภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล และมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและมั่นคงปลอดภัย

4. กรมราชทัณฑ์มีระบบให้บริการประชาชนและหน่วยงานภาครัฐตรวจสอบประวัติการต้องโทษออนไลน์

ประโยชน์ที่ประชาชนหรือส่วนราชการได้รับ

1. กรมราชทัณฑ์มีระบบข้อมูลผู้ต้องขังที่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน (Realtime) ครบถ้วนเป็นไปตามความต้องการใช้งานเพิ่มเติมของหน่วยงานในสังกัด สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินเชิงนโยบายของผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากดำเนินการโดยมีข้อมูลที่มีคุณภาพรองรับเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ และมีข้อมูลที่มีคุณภาพที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจงานราชทัณฑ์ทั้งด้านควบคุมดูแลและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ก่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

2. กรมราชทัณฑ์มีศักยภาพในการส่งต่อข้อมูลที่มีคุณภาพให้แก่หน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในภารกิจของหน่วยงานเหล่านั้นได้รวดเร็ว และมีความเป็นปัจจุบันของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

3. เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศสามารถใช้ระบบข้อมูลผู้ต้องขังได้อย่างต่อเนื่อง 24/7

4. เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศสามารถใช้ระบบเงินฝากผู้ต้องขังได้อย่างต่อเนื่อง 24/7

5. ประชาชน/หน่วยงานภาครัฐได้รับการอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับกรมราชทัณฑ์ โดยสามารถใช้บริการตรวจสอบประวัติการต้องโทษออนไลน์

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมราชทัณฑ์มีระบบข้อมูลผู้ต้องขังที่มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน (Realtime) ครบถ้วน สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินเชิงนโยบายของผู้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากดำเนินการโดยมีข้อมูลที่มีคุณภาพรองรับเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ และมีข้อมูลที่มีคุณภาพที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจงานราชทัณฑ์ทั้งด้านควบคุมดูแลและแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ก่อให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

2. กรมราชทัณฑ์สามารถปรับปรุงกระบวนงานในภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล

3. กรมราชทัณฑ์มีศักยภาพในการส่งต่อข้อมูลที่มีคุณภาพให้แก่หน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในภารกิจของหน่วยงานเหล่านั้นได้รวดเร็ว และมีความเป็นปัจจุบันของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง (SMART PRISON)

ชื่อโครงการ/กิจกรรม พัฒนาระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง (SMART PRISON) กล้องบุคคลพร้อมระบบบันทึกข้อมูล (Body camera)

ภายใต้แผน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา 5) พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ.2565 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2566 โดยมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ มาตรา 22 ในการควบคุมตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องบันทึกภาพและเสียง อย่างต่อเนื่องในขณะจับและควบคุม จนกระทั่งส่งตัวให้พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไป เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยที่ไม่สามารถกระทำได้ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นเป็นหลักฐานไว้ในบันทึกการควบคุมตัว การควบคุมตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบแจ้งพนักงานอัยการและ นายอำเภอในท้องที่ที่มีการควบคุมตัวโดยทันที สำหรับในกรุงเทพมหานครให้แจ้งพนักงานอัยการและ ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง หากผู้รับแจ้งเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือการกระทำให้บุคคลสูญหาย ให้ผู้รับแจ้งดำเนินการตามมาตรา 26 ต่อไป

กรมราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีภารกิจในการจัดการจับกุมผู้ต้องขังหลบหนีตาม ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ได้ออกระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการจัดการจับกุมผู้ต้องขังหลบหนี พ.ศ. 2566 โดยได้กำหนดส่วนที่ 2 การบันทึกภาพและเสียงขณะจับและควบคุมตัว เพิ่มเติมมาจากระเบียบกรมราชทัณฑ์ฯ พ.ศ.2561 ซึ่งได้ยกเลิกไปตามระเบียบฉบับนี้ เพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ซึ่งข้อ 17 (1) ของระเบียบฯ ได้กำหนดให้ใช้อุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงที่กรมราชทัณฑ์จัดหาให้ แต่กรมราชทัณฑ์ยังไม่ได้จัดหาอุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงดังกล่าวให้เจ้าพนักงานเรือนจำเพื่อใช้ในการจัดการจับกุมผู้ต้องขังหลบหนี ซึ่งปรากฏตามสถิติผู้ต้องขังหลบหนีระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2564 – 2567 ว่าจะมีการหลบหนีของผู้ต้องขังทุกปี และส่วนใหญ่จะหลบหนีสำเร็จก่อนที่เจ้าพนักงานเรือนจำจะติดตามจับกุมกลับมา การที่กรมราชทัณฑ์ไม่ได้จัดอุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงให้เรือนจำใช้งานย่อมเกิดความเสี่ยงต่อผู้ปฏิบัติงานในการถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องว่ามิได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มาตรา 22 หรืออาจถูกฟ้องร้องว่ากระทำผิดตามมาตรา 5 หรือมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ โดยที่เจ้าพนักงานเรือนจำไม่มีโอกาสได้ชี้แจงหรือต่อสู้คดีเพราะไม่มีอุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงตามกฎหมาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดทำโครงการนี้ขึ้น

ผลผลิต/เป้าหมาย ของโครงการ

จัดหาอุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงประเภท Body Camera จำนวน 10 ชุด (1 ชุดประกอบด้วย)

1. กล้องบันทึกภาพชนิดกล้องติดตัวบุคคล (Body camera)
2. ชุดสถานีเชื่อมต่อ (Dock station) สำหรับกล้องติดตัว (Body camera) ชนิด 8 กล้อง
3. เครื่องสำรองไฟฟ้า UPS ขนาด 1 KVA

เพื่อแจกจ่ายให้เจ้าพนักงานเรือนจำใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมอบให้เรือนจำประธานเขต ทั้ง 10 เขต จำนวนเขต ละ 8 ชุด

งบประมาณในการดำเนินการ 3,461,400 บาท

สรุปผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการหรือกิจกรรม

เรือนจำกลุ่มเป้าหมายได้รับอุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงประเภทกล้องบุคคลพร้อมระบบบันทึกข้อมูล (Body camera) เพื่อแจกจ่ายให้เจ้าพนักงานเรือนจำใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

HIKVISION

ประตู๒

ส่วนที่ 3

รายงานทางการเงิน

กรมราชทัณฑ์

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	1,982,359,860.44	1,894,000,697.76
ลูกหนี้การค้า	5	79,909,043.33	70,842,287.01
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	6	528,631,418.60	1,156,955,008.24
สินค้าคงเหลือ	7	125,849,337.81	117,977,275.88
วัสดุคงเหลือ	8	7,751,996.05	6,252,674.79
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	7,473.24	15,463.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		**2,724,509,129.47**	**3,246,043,407.18**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	10	2,909,693.20	2,972,213.20
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	11,22	21,931,109,354.80	20,284,556,311.62
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	12	32,021,099.56	1,206,397.91
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	13	8,244,318.82	8,411,467.62
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		**21,974,284,466.38**	**20,297,146,390.35**
รวมสินทรัพย์		**24,698,793,595.85**	**23,543,189,797.53**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวขวัญหทัย ศรีนาค)
ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

พันตำรวจโท
(ประวุธ วงศ์สีนิล)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	14	128,245,418.55	1,018,057,567.51
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	15	38,396.75	9,029,890.00
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	16	1,473,930,839.53	1,375,952,624.22
เงินรับฝากระยะสั้น	17	446,551,458.61	300,953,935.92
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	18	1,079,813.15	47,507.60
รวมหนี้สินหมุนเวียน		**2,049,845,926.59**	**2,704,041,525.25**
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	19	68,135,920.49	67,375,860.51
เงินทดรองราชการรับจากคลังระยะยาว		6,419,000.00	6,419,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		547,195.91	547,195.91
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		**75,102,116.40**	**74,342,056.42**
รวมหนี้สิน		**2,124,948,042.99**	**2,778,383,581.67**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		10,031,388,781.51	10,031,388,781.51
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม		12,542,456,771.35	10,733,417,434.35
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**22,573,845,552.86**	**20,764,806,215.86**
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		**24,698,793,595.85**	**23,543,189,797.53**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาววัญหทัย ศรีนาค)
ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

พันตำรวจโท
(ประวุธ วงศ์สินิล)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	23	20,606,603,724.88	18,561,878,418.11
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	24	2,316,119,335.67	2,065,657,716.63
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	25	49,647,340.55	60,766,470.99
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	26	24,615,050.74	29,289,319.25
รายได้อื่น	27	16,186,917.02	18,613,316.70
รวมรายได้		**23,013,172,368.86**	**20,736,205,241.68**
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	28	7,605,533,426.41	7,387,268,246.39
ค่าบำเหน็จบำนาญ	29	2,425,914,327.14	2,313,970,054.89
ค่าตอบแทน	30	377,680,683.54	358,363,173.84
ค่าใช้สอย	31	660,882,758.36	604,726,983.88
ค่าวัสดุ	32	6,376,721,157.62	5,912,658,978.00
ค่าสาธารณูปโภค	33	833,328,012.89	938,467,655.03
ต้นทุนขายสินค้าและบริการ	34	1,646,304,879.37	1,436,884,134.44
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	35	1,216,045,320.80	1,122,489,007.79
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	36	194,530.97	35,881.00
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	37	42,310,341.40	7,763,142.50
ค่าใช้จ่ายอื่น	38	25,887,283.42	40,132,286.79
รวมค่าใช้จ่าย		**21,210,802,721.92**	**20,122,759,544.55**
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		**1,802,369,646.94**	**613,445,697.13**
รายการรายได้แผ่นดินสุทธิ	40	**(2,218.71)**	**1,224.36**
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		**1,802,367,428.23**	**613,446,921.49**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

พันตำรวจโท

(นางสาววัญหทัย ศรีนาค)
ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

(ประวุธ วงศ์สีนิล)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน (หลังการปรับปรุงย้อนหลัง)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - ตามที่รายงานไว้เดิม		10,031,388,781.51	10,303,467,192.17	-	20,334,855,973.68
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	22	-	(183,496,679.31)	-	(183,496,679.31)
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - หลังการปรับปรุง		10,031,388,781.51	10,119,970,512.86	-	20,151,359,294.37
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2567					
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด		-	-	-	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		-	613,446,921.49	-	613,446,921.49
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน		-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567		10,031,388,781.51	10,733,417,434.35	-	20,764,806,215.86

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 - ตามที่รายงานไว้เดิม		10,031,388,781.51	10,733,417,434.35	-	20,764,806,215.86
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		-	6,671,908.77	-	6,671,908.77
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี		-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 - หลังการปรับปรุง		10,031,388,781.51	10,740,089,343.12	-	20,771,478,124.63
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2568					
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด		-	-	-	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		-	1,802,367,428.23	-	1,802,367,428.23
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน		-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568		10,031,388,781.51	12,542,456,771.35	-	22,573,845,552.86

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาววัญหทัย ศรีนาค)
ผู้อำนวยการกองบริหารการคลัง

พันตำรวจโท
(ประวุธ วงศ์สีนิล)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ส่วนที่ 4

สถิติผู้ต้องขัง

ตารางที่ 1
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามกำหนดโทษตามหมายศาล
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

แยกตามกำหนดโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	542	82	624	0.30
จำคุกกว่า 3-6 เดือน	2,375	373	2,748	1.32
จำคุกกว่า 6 เดือน-1 ปี	10,163	963	11,126	5.35
จำคุกกว่า 1-2 ปี	29,170	4,616	33,786	16.26
จำคุกกว่า 2-5 ปี	52,009	6,547	58,556	28.17
จำคุกกว่า 5-10 ปี	35,015	4,208	39,223	18.87
จำคุกกว่า 10-15 ปี	22,753	3,510	26,263	12.64
จำคุกกว่า 15 20 ปี	8,197	1,636	9,833	4.73
จำคุกกว่า 20-50 ปี	16,243	3,036	19,279	9.28
จำคุกมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	1,121	193	1,314	0.63
จำคุกตลอดชีวิต	4,238	542	4,780	2.30
ประหารชีวิต	89	1	90	0.04
ไม่สามารถระบุได้	199	16	215	0.10
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	**182,114**	**25,723**	**207,837**	**100.00**

ตารางที่ 2
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามโทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

โทษที่ยังเหลือจะต้องจำต่อไป	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 3 เดือน	16,982	1,981	18,963	9.12
จำคุกกว่า 3-6 เดือน	13,521	1,552	15,073	7.25
จำคุกกว่า 6 เดือน-1 ปี	23,436	3,060	26,496	12.75
จำคุกกว่า 1-2 ปี	33,318	4,511	37,829	18.20
จำคุกกว่า 2-5 ปี	37,626	5,117	42,743	20.57
จำคุกกว่า 5-10 ปี	26,248	4,027	30,275	14.57
จำคุกกว่า 10-15 ปี	10,004	1,706	11,710	5.63
จำคุกกว่า 15 20 ปี	6,211	1,716	7,927	3.81
จำคุกกว่า 20-50 ปี	9,983	1,440	11,423	5.50
จำคุกมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	201	44	245	0.12
จำคุกตลอดชีวิต	3,895	529	4,424	2.13
ประหารชีวิต	314	15	329	0.16
ไม่สามารถระบุได้	375	25	400	0.19
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	**182,114**	**25,723**	**207,837**	**100.00**

ตารางที่ 3
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามอายุ
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	141	10	151	0.07
กว่า 18-20 ปี	2,331	177	2,508	1.21
กว่า 20-21 ปี	2,223	235	2,458	1.18
กว่า 21-25 ปี	13,300	1,593	14,893	7.17
กว่า 25-30 ปี	31,274	3,765	35,039	16.86
กว่า 30-35 ปี	35,286	4,860	40,146	19.32
กว่า 35-40 ปี	32,213	4,659	36,872	17.74
กว่า 40-45 ปี	28,714	4,018	32,732	15.75
กว่า 45-50 ปี	16,776	2,645	19,421	9.34
กว่า 50-60 ปี	13,712	2,601	16,313	7.85
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	5,028	967	5,995	2.88
ไม่สามารถระบุได้	1,116	193	1,309	0.63
รวมทั้งสิ้น	**182,114**	**25,723**	**207,837**	**100.00**

ตารางที่ 4
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามชั้น
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

แยกตามชั้น	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	38,142	8,208	46,350	22.30
ชั้นดีมาก	13,163	2,335	15,498	7.46
ชั้นดี	17,311	3,108	20,419	9.82
ชั้นกลาง	47,191	7,758	54,949	26.44
ชั้นต้องปรับปรุง	31,285	2,536	33,821	16.27
ชั้นต้องปรับปรุงมาก	34,833	1,758	36,591	17.61
ยังไม่ระบุชั้น	189	20	209	0.10
รวมทั้งสิ้น	**182,114**	**25,723**	**207,837**	**100.00**

ตารางที่ 5
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ (ข้อมูลจาก รท.101)
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ต้องโทษครั้งที่ 1	92,512	17,757	110,269	53.06
ต้องโทษครั้งที่ 2	53,002	4,927	57,929	27.87
ต้องโทษครั้งที่ 3	21,803	1,490	23,293	11.21
ต้องโทษครั้งที่ 4	6,048	383	6,431	3.09
ต้องโทษ 5 ครั้งขึ้นไป	2,478	163	2,641	1.27
รวมต้องโทษมากกว่า 2 - 5 ครั้งขึ้นไป	83,331	6,963	90,294	43.44
จัดกลุ่มไม่ได้	6,271	1,003	7,274	3.50
รวมทั้งสิ้น	**182,114**	**25,723**	**207,837**	**100.00**

ตารางที่ 6
สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามลักษณะความผิด
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

แยกตามลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	22,686	6,991	29,677	14.28
พ.ร.บ.ยาเสพติด/สารระเหย	132,119	16,987	149,106	71.74
ความผิดต่อชีวิต	13,219	409	13,628	6.56
ความผิดต่อร่างกาย	1,638	64	1,702	0.82
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	6,353	248	6,601	3.18
ภยันตรายต่อประชาชน	104	14	118	0.06
อื่น ๆ (หลายประเภท เช่น พรบ.ป่าไม้,การพนัน, อาวุธปืน,พรบ.คนเข้าเมือง,ลหุโทษฯลฯ)	5,995	1,010	7,005	3.37
รวมทั้งสิ้น	**182,114**	**25,723**	**207,837**	**100.00**

ตารางที่ 7
สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทตัวยา
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า)	108,885	13,686	122,571	82.20
ยาไอซ์	8,191	1,493	9,684	6.49
กัญชา	353	32	385	0.26
เฮโรอีน	636	86	722	0.48
พืชกระท่อม	130	9	139	0.09
แอมเฟตามีน	296	23	319	0.21
เมทิลีนไดออกซีเมทแอมเฟตามีน(ยาอี)	215	49	264	0.18
ฝิ่น	117	23	140	0.09
โคคาอีน(โคเคน)	63	44	107	0.07
มอร์ฟีน	116	11	127	0.09
อื่นๆ	881	85	966	0.65
ไม่ระบุตัวยา	12,236	1,446	13,682	9.18
รวมทั้งสิ้น	**132,119**	**16,987**	**149,106**	**100.00**

ตารางที่ 8
สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทคดี
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

ประเภทความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
เสพ	11,114	620	11,734	7.87
ครอบครอง	2,916	406	3,322	2.23
เสพและครอบครอง	16,926	1,483	18,409	12.35
รวมประเภทเสพ	30,956	2,509	33,465	22.44
จำหน่าย	28,723	3,897	32,620	21.88
ครอบครองเพื่อจำหน่าย	61,687	9,296	70,983	47.61
อื่น ๆ (ผลิต/นำเข้า/ส่งออก ฯลฯ)	2,788	452	3,240	2.17
รวมประเภทจำหน่าย	93,198	13,645	106,843	71.66
ผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่จัดประเภทไม่ได้	7,965	833	8,798	5.90
รวมทั้งสิ้น	**132,119**	**16,987**	**149,106**	**100.00**

ตารางที่ 9
สถิตินักโทษเด็ดขาด พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ แยกตามประเภทอายุ
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

แยกตามอายุ	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ไม่เกิน 18 ปี	3	0	3	0.00
กว่า 18-20 ปี	1,652	135	1,787	1.20
กว่า 20-21 ปี	1,381	159	1,540	1.03
กว่า 21-25 ปี	9,185	1,050	10,235	6.86
กว่า 25-30 ปี	23,417	2,711	26,128	17.52
กว่า 30-35 ปี	26,965	3,382	30,347	20.35
กว่า 35-40 ปี	24,486	3,157	27,643	18.54
กว่า 40-45 ปี	21,830	2,619	24,449	16.40
กว่า 45-50 ปี	11,939	1,644	13,583	9.11
กว่า 50-60 ปี	8,502	1,493	9,995	6.70
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	1,976	552	2,528	1.70
ไม่สามารถระบุได้	783	85	868	0.58
รวมทั้งสิ้น	**132,119**	**16,987**	**149,106**	**100.00**

ตารางที่ 10
สถิติการรับตัว
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

ประเภท	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขังระหว่าง				รวม		รวมทั้งสิ้น
			อุทธรณ์ฎีกา		พิจารณา-ไต่สวน -สอบสวน				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
รับตัว ตามหมายศาล	449	124	3,216	463	7,479	1,056	11,144	1,643	12,787
ปฏิบัติผิดเงื่อนไขพักการลงโทษ	36	1	0	0	2	0	38	1	39
ปฏิบัติผิดเงื่อนไขวันลดวันต้องโทษ	2	0	0	0	0	0	2	0	2
รวมทั้งสิ้น	**487**	**125**	**3,216**	**463**	**7,481**	**1,056**	**11,184**	**1,644**	**12,828**
รับตัว ตามหมายศาล	449	124	3,216	463	7,479	1,056	11,144	1,643	12,787

ตารางที่ 11
สถิติการปล่อยตัวแบบไม่มีเงื่อนไขและมีเงื่อนไข
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

ประเภท	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขังระหว่าง				รวม		รวมทั้งสิ้น
			อุทธรณ์ฎีกา		พิจารณา-ไต่สวน-สอบสวน				
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ปล่อยตัว ตามหมายศาล	4,789	571	1,318	147	683	76	6,790	794	7,584
ปล่อยตัววันลดวันต้องโทษ	24	5	0	0	0	0	24	5	29
อภัยโทษปล่อยตัว	3,192	485	13	3	8	0	3,213	488	3,701
ได้รับพักการลงโทษ	1,030	109	0	0	0	0	1,030	109	1,139
หนี	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ตาย	28	1	6	1	10	0	44	2	46
ประหารชีวิต	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวมทั้งสิ้น	**9,063**	**1,171**	**1,337**	**151**	**701**	**76**	**11,101**	**1,398**	**12,499**

ตารางที่ 12
สถิตินักโทษเด็ดขาด ปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไข
สำรวจ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ปล่อยตัววันลดวันต้องโทษ	24	5	29	0.60
ได้รับพักการลงโทษ	1,030	109	1,139	23.39
อภัยโทษปล่อยตัว	3,213	488	3,701	76.01
รวมทั้งสิ้น	**4,267**	**602**	**4,869**	**100.00**

รายงานผู้ต้องขังตามสัญชาติ
กรมราชทัณฑ์
รายงานค้นหา ณ วันที่ 01/10/2568

ลำดับ	สัญชาติ	จำนวน(คน)
1	พม่า	3,795
2	ลาว	806
3	กัมพูชา	654
4	ไม่ระบุ	407
5	จีน	388
6	เวียดนาม	129
7	มาเลเซีย	127
8	ไนจีเรีย	121
9	ไต้หวัน	61
10	อินเดีย	36

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

อธิบดีกรมราชทัณฑ์	
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายพัฒนา
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายปฏิบัติการ
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายวิชาการ
รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์	ฝ่ายบริหาร

คณะผู้จัดทำ

นางสาวปฐมาวดี ปัทมโรจน์	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางชมพูนุท ภักดีบุตร	ผู้อำนวยการกลุ่มงานติดตามและประเมินผลนโยบายและยุทธศาสตร์
นางสาวมณีรัตน์ พฤฒิวนาสัณฑ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนงานชำนาญการ
นายนพพงษ์ ดีไชย	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
นายศิริศักดิ์ หงส์สิริ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
นายวนัส สาระจรัส	นักทัณฑวิทยาปฏิบัติการ
นางสาวสวรินทร์ เอโกบล	เจ้าพนักงานธุรการ
นางสาวณิรินทร์ญา ธนาสุริยลักษณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน